NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

26., 27., 28. januára, 2., 3., 4., 16., 17., 18. februára 1994

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA
O 26. SCHÔDZI
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

I. časť

X. volebné obdobie

S t e n o g r a f i c k á s p r á v a

o 26. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky
konanej 26., 27., 28. januára, 2., 3., 4., 16., 17.
a 18. februára 1994

P r o g r a m s c h ô d z e:

1. Informácia predsedu vlády Slovenskej republiky o účasti členov vlády v oficiálnej delegácii prezidenta Slovenskej republiky na návšteve v Poľskej republike

2. Správa o kontrole plnenia úloh uznesení vlády Slovenskej republiky prijatých na zabezpečenie uznesení Národnej rady Slovenskej republiky

3. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o ochrane hospodárskej súťaže

4. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o úprave dôchodkov priznaných v roku 1994

5. Vládny návrh na personálnu zmenu v Zbore zástupcov Národnej poisťovne

6. Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa dopĺňa zákon o sociálnom zabezpečení

7. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Štátnom podpornom fonde pôdohospodárstva a potravinárstva

8. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 172/1990 Zb. o vysokých školách

9. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok

10. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 79/1992 Zb. o Zbore vazenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

11. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 216/1991 Zb. o cestovných dokladoch a cestovaní do zahraničia

12. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o civilnej ochrane obyvateľstva

13. Návrh na vyslovenie súhlasu so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o spoločných štátnych hraniciach

14. Navrh na vyslovenie súhlasu so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o režime na slovensko-ukrajinských štátnych hraniciach, spolupráci a vzájomnej pomoci v hraničných otázkach

15. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 428/1990 Zb. o úradnom jazyku v Slovenskej republike a zákon Slovenskej národnej rady číslo 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení Slovenskej republiky v znení zakona Slovenskej národnej rady číslo 295/1992 Zb.

16. Vládny návrh zakona Národnej rady Slovenskej republiky o štatnych vyznamenaniach

17. Správa o plnení úloh a aktuálnych cieľoch zahraničnej politiky Slovenskej republiky

18. Návrh na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o filmovej koprodukcii

19. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 424/1991 Zb. o združovaní v politických stranách a v politických hnutiach v znení neskoších predpisov a mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 190/1992 Zb. o príspevku politickým stranám a politickým hnutiam zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 86/1993 Z. z.

20. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o skrátení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky zvolenej vo voľbách v roku 1992

21. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov a zákon číslo 265/1992 Zb. o zapisoch vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam

22. Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o skrátení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky

23. Návrh na pristúpenie Slovenskej republiky k Montrealskému protokolu o látkach poškodzujúcich ozonovú vrstvu a jeho Londýnskemu dodatku

24. Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o platových pomeroch prokurátorov a právnych čakateľov prokuratúry Slovenskej republiky

25. Správa Komisie Národnej rady Slovenskej republiky pre riešenie otázok Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros za rok 1993

26. Návrh na voľbu predsedu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru

27. Návrh Rady Slovenskej televízie na voľbu ústredného riaditeľa Slovenskej televízie

28. Rezignácia členov Rady Slovenskej televízie Júliusa Bárdoša a Dušana Budzáka a návrh na voľbu členov Rady Slovenskej televízie

29. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a zákon Slovenskej národnej rady číslo 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

30. Odstúpenie z funkcie členov Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie a návrh na voľbu nových členov rady

31. Vládny návrh na člena Rady Fondu detí a mládeže

32. Interpelácie a otázky poslancov

S t e n o g r a f i c k á s p r á v a
o 26. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky
konanej 26., 27., 28. januára, 2., 3., 4., 16., 17.
a 18. februára 1994

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,
vážení prítomní,

otváram rokovanie 26. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky, na ktorej vás všetkých srdečne vítam.

Keďže je to naše prvé stretnutie v novom roku, dovoľte mi, aby som vám z tohto miesta poprial úspešný, spokojný nový rok. /Potlesk./

Dovoľte mi, aby som vám oznámil, že na 26. schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky sa ospravedlnili pán Peter Brňák z dôvodu kúpeľnej liečby, pani Viera Danielová z dôvodu práceneschopnosti, pán poslanec Miroslav Pollák z dôvodu študijného pobytu v zahraničí, pán poslanec Ján Figeľ taktiež zo študijných dôvodov v zahraničí. Na zahraničných cestách z poverenia Národnej rady Slovenskej republiky sa v tomto čase zúčastňujú poslanci Fogaš, Ľupták, Kaliska, Vajda, Fico, Javorský a Homola.

Pani poslankyne, páni poslanci, prosím, aby sme sa prezentovali.

Ďakujem. Zisťujem, že je prítomných 106 poslancov a poslankýň, teda Národná rada je schopná sa uznášať.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

po dohode v politickom grémiu a na základe odporúčaní vlády Slovenskej republiky a niektorých výborov, ako aj po prerokovaní návrhu na porade s podpredsedami, navrhujem program 26. schôdze ako vám bol dnes v spresnenom znení rozdaný. Dovoľujem si sám predniesť návrh na jednu zmenu programu, a to pokiaľ ide o bod programu pod číslom 8, tlač 399. Ide o vrátený zákon prezidentom republiky. Viete, že tento zákon predkladá pán poslanec Brňák. Pán poslanec Brňák je na liečení a požiadal, či by to nemohlo byť prerokované na ďalšej schôdzi. Myslím, že to môžeme rešpektovať. Podávam za neho tento návrh na stiahnutie tohto bodu z programu.

Kto má ešte pripomienky? Prosím, pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,

včera začala návšteva prezidenta Slovenskej republiky Michala Kováča v Poľsku. Hovorca prezidenta oznámil, že počas návštevy prezidenta Slovenskej republiky v Poľsku malo byť podpísaných viac ako desať zmlúv. Prezident avizoval, že minister hospodárstva Ducký mal byť v delegácii a podľa informácií ho predseda vlády neuvoľnil. V sprievode nie je minister zahraničia. V sprievode je len minister životného prostredia Zlocha, ktorý oznámil, že zmluva, ktorá sa za jeho rezort mala v Poľsku podpísať, sa len v ten deň preberala vo vláde. Všetci už vieme, že v Poľsku je z takéhoto postupu slovenskej vlády vážne rozčarovanie. Takýto postup predsedu vlády nemožno nazvať inák ako medzinárodná blamáž Slovenskej republiky v zahraničí. Žiadam, aby podľa článku 85 Ústavy

Slovenskej republiky bol zavolaný predseda vlády, ktorý je povinný v takomto prípade prísť, aby podal vysvetlenie k tomuto postupu. Žiadam, aby tento bod bol zaradený ako bod číslo 1 programu.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pani poslankyňa Bartošová.

Poslankyňa E. Bartošová:

Vážený pán predseda,

chcem požiadať o zmenu programu. Predkladám návrh na vypustenie bodu číslo 19 v spresnenom programe. Ide o vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zmenách v organizácii miestnej štátnej správy - tlač 354. Nakoľko v pôvodnej pozvánke je a aj v jednotlivých výboroch boli prerokovávané dva materiály, a to koncepcia miestnej a regionálnej samosprávy - tlač 359, a vládny návrh o zmenách v organizácii miestnej štátnej správy /väčšiu podporu mala koncepcia organizácie miestnej a regionálnej samosprávy/, a navyše, ide o blok návrhov, ktoré majú byť súčasťou koncepcie, ktorá pôvodne mala byť predložená Národnej rade a až následne mali byť schvaľované tieto materiály ako časti, žiadam o stiahnutie.

Následne ešte žiadam - to len kvôli vysvetleniu, aby Národnej rade bol predložený materiál: Koncepcia miestnej verejnej správy a zásady zmien územno-správneho členenia Slovenskej republiky, ako i harmonogram tak, ako to pôvodne bolo v návrhu uznesenia vlády z 11. mája 1993.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Čiže váš návrh je stiahnuť bod číslo 19.

Ďakujem. Má ešte niekto pripomienky? Prosím, pán poslanec.

Poslanec P. Hrušovský:

Vážený pán predseda,

dovoľte mi, aby som aj ja navrhol doplnenie programu 26. schôdze Národnej rady. Žiadam, aby na rokovanie tejto schôdze bol zaradený návrh zákona skupiny poslancov na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o platových pomeroch prokurátorov a právnych čakateľov prokuratúry v Slovenskej republike. Zároveň navrhujem, aby tento bod programu bol zaradený ako druhý bod rokovania na budúci týždeň, t.j. v stredu. Bol by to teda bod 24 rokovania s tým, aby bola prerušená schôdza, aby ste prikázali výborom, ktoré pokladáte za potrebné, aby prerokovali tento návrh zákona, aby sa na tomto pléne tento zákon mohol prerokovať.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Aká je to tlač?

Poslanec P. Hrušovský:

Je to tlač číslo 394.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pani poslankyňa Aibeková.

Poslankyňa M. Aibeková:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
kolegyne, kolegovia,

chcela by som vás všetkých poprosiť o láskavé porozumenie a zaradenie ako bod 24 programu poslanecký návrh zákona na novelu zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 9/1993 a číslo 325/1993. O takéto urýchlenie a o takýto mimoriadny postup prosím preto, aby sme umožnili ministerstvu zdravotníctva operatívnejšie upravovať zoznam zdravotníckych výkonov a zoznam liečiv, zdravotníckych pomôcok a zdravotníckych potrieb, ktoré viete, že sa menia, a doteraz sa táto zmena musí diať vyhláškou, ktorú vydalo ministerstvo. Ale viete, že táto vyhláška predsa len prechádza istým legislatívnym postupom a v praxi je potrebné, aby sa tieto zoznamy operatívnejšie menili a dopĺňali. Táto stručná novela by zároveň dopĺňala v § 12 ods. 6 slovko "potrebnú", pretože s tým majú v praxi ako pracovníci Národnej poisťovne, Fondu zdravotného poistenia, tak pracovníci v zdravotníctve problémy, pretože tam doteraz nie je uvedené slovko "potrebnú".

Samozrejme, že tento návrh by som prosila prerokovávať až po stanovisku vlády a po prerokovaní vo výboroch, ale prosím vás o láskavé porozumenie a zaradenie tohto bodu programu ako bod číslo 24, to je prvý bod programu na budúci týždeň v stredu, aby sme to všetko stihli.

Ďakujem veľmi pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, povedali ste, že žiadate, aby to prerokovala vláda a výbory. To znamená, že predpokladáte, že je

tu dohoda s vládou, že to prerokuje a ja to pridelím výborom a ešte na tejto schôdzi zaradím do programu.

Poslankyňa M. Albeková:

Áno, samozrejme. Ja som si to najprv prediskutovala s príslušnými ministrami, premiérom vlády, takže tam táto ochota je. Preto by som prosila aj vás o zaradenie, a kolegov, ktorým to bude pridelené, aby takúto výnimku akceptovali a podporili ma.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Pán poslanec Ftáčnik sa hlásil.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predseda,

chcel som predniesť rovnaký návrh ako pán poslanec Hrušovský, len by som sa rád pani kolegyne opýtal, akú má tlač ten návrh, o ktorom hovorila, pretože to, o čom hovoril pán Hrušovský, má tlač 394, bolo to predložené začiatkom decembra, takže už sú tomu dva mesiace a je právom požadovať, aby sa to prerokovalo na tejto schôdzi, keďže vláda, ktorá mala k návrhu zaujať stanovisko, sa k nemu dva mesiace nevyjadrila. Myslím si, že je možné to prerokovať.

Napriek tomu pri tomto probléme nie som si celkom istý, či sa to dá riešiť tak, že na počkanie budeme rozhodovať o veciach, ktoré nie sú možno ešte ani formálne predložené. Ale to teraz hovorím len ako faktickú poznámku, nemám teda žiaden návrh.

Podporujem návrh pána poslanca Hrušovského.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pokiaľ ide o tlač, zatiaľ sa môžem nezávisle vyjadriť, pretože to počujem od pani poslankyne prvýkrát, to znamená, že tlač to ešte asi nemá. Ale keď je dohodnutá s vládou, tak nie je problém, aby sme to zaradili, ak to odsúhlasíte. Prosím, pán poslanec.

Poslanec P. Lauko:

Iste nepochybujem, pán predseda, o schopnosti poslancov ovládať zákony, ale myslím si, že podľa vyjadrenia pani poslankyne Albekovej aspoň polovička z tejto poslaneckej snemovne nevedela o čo ide v jej návrhu. Žiadam, aby povedala názov zákona buď teraz, alebo pred hlasovaním. Lepšie by bolo teraz.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To bude musieť teraz, lebo potom nemáme čo schvaľovať.

Poslankyňa M. Albeková:

Dovolím si vám prečítať celý názov. Je to návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky číslo 9/1993 Z. z. o zdravotnom poistení a o hospodárení s Fondom zdravotného poistenia v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 325/1993 Z. z. o štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1994 a o zmenách niektorých ďalších zákonov. Ale ako som už uviedla, išlo by iba na jednej strane o zrušenie tej vyhlášky, ktorá už bola, ale ktorá nezodpovedá, resp. je to dlhší proces, ako keď bude ministerstvo môcť dopĺňať a pozmeňovať zoznam liečiv a pomôcok. A tam ide iba o vloženie slova "potrebná" zdravotnícka starostlivosť.

Ono ten názov je veľmi dlhý, ale ide len o takúto veľmi jednoduchú operatívnu novelu.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pan poslanec Duka-Zolyomi.

Poslanec Á. Duka-Zólyomi:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

patnastym bodom programu 26. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky je vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorym sa mení a dopĺňa zakon Slovenskej narodnej rady cislo 428/1990 Zb. o úradnom jazyku v Slovenskej republike a zakon Slovenskej národnej rady číslo 517/1990 Zb. o uzemnom a spravnom členení Slovenskej republiky v znení zakona Slovenskej narodnej rady číslo 295/1992 Zb. Je to tlac číslo 374. Vzhladom na to, že naším zaujmom je po prerokovaní predloženého návrhu dospiet k takému záveru, ktory na zaklade všeobecneho konsenzu bude objektívny a demokraticky, k riešeniu tohoto problému je potrebné viest este urcite vzajomne rozhovory. Aby bol dostatok časového priestoru, navrhujem zaradiť tento bod ako dvadsiaty tretí bod nasho programu, čiže presunúť prerokovanie patnásteho bodu programu za dvadsiaty druhý bod, teda ako dvadsiaty treti bod programu.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja. Prosím, pan Chamula.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

ak sa dobre pamätáte, na predminulej schôdzi pán podpredseda vlády na moju žiadosť nás informoval o Mestskej univerzite v Kráľovskom Chlmci. Vec bola daná na prešetrenie Generálnej prokuratúre.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Máme prestávku 10 minút, kým sa neopraví chyba v zvukovej technike.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyne, páni poslanci, závada na zvukovom zariadení bola odstránená, budeme pokračovať v rokovaní. Prosím, aby sme sa prezentovali. Je nás 90, môžeme pokračovať. Pán poslanec Chamula, prosím, môžete dokončiť svoje vystúpenie.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

na predminulej schôdzi som vyzval podpredsedu vlády pána Kováča, aby podal informáciu o Mestskej univerzite v Kráľovskom Chlmci. Informáciu podal s tým, že podal podanie na Generálnu prokuratúru. Preto by som žiadal, aby táto informácia bola prednesená ako bod 25 programu.

Ďalej, spolu s touto informáciou chcem upozorniť pána ministra školstva, že podobná mestská univerzita funguje v Košiciach už dva roky. Takisto, aby sa pán minister školstva zaoberal týmto problémom a v tomto bode nám dal informáciu o tejto Mestskej univerzite v Košiciach, ktorá je pobočkou Vysokej školy pedagogickej zo Sárospataku v Maďarsku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, chcete informáciu od podpredsedu vlády Kováča, či mu generálny prokurátor odpovedal, alebo od generálneho prokurátora?

Poslanec I. Chamula:

Od generálneho prokurátora.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec.

Poslanec P. Jakubík:

Vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

navrhujem zaradiť ako bod 30 resp. 29, pred interpelácie, prerokovanie návrhu zákona Národnej rady, ktorým sa mení zákon číslo 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov. Tento návrh zákona a táto novela rieši problém doteraz známych pracovných kategórií, ktoré boli pôvodne zrušené, a predĺženie jej existencie bolo schválené len pre rok 1993. Vzhľadom na to, že sociálna reforma prebieha a bude ukončená ku koncu roku 1995, treba predĺženie existencie pracovných kategórií riešiť ešte pre rok 1994.

Tento návrh zákona prerokovala Rada hospodárskej a sociálnej dohody v minulom týždni a na včerajšom zasadnutí ho odobrila a odporúča na prerokovanie so súhlasným stanoviskom i vláda Slovenskej republiky - podľa informácií, ktoré mám od pani ministerky Keltošovej. Prosím, keby sme tento návrh zákona zaradili na program s tým, že by sa na pondelok a utorok ešte pridelilo prerokovanie tohto návrhu i do výborov. Zopakujem, ide o návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Pán poslanec, to tiež ešte nemá našu tlač.

Poslanec P. Jakubík:

Nemá, ale vzhľadom na to, že je to veľmi aktuálne a ide o celý rad občanov, ktorí v tomto roku budú odchádzať do dôchodku, vo vzťahu k pracovným kategóriám je tento problém veľmi akútny a je ho potrebné touto formou riešiť.

Predseda I. Gašparovič:

Ďakujem. Pani ministerka, chcete sa k tomu vyjadriť?

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,

ide o tzv. pracovné kategórie. Tento návrh včera vláda schválila ešte s niektorými menšími úpravami. Čiže, nemôže

to mať tlač, ale prosila by som vás, keby ste to mohli zohľadniť vzhľadom na naliehavosť tohto problému, ale aj vzhľadom na to, že k 1. 1. už vypršala lehota pre pracovné kategórie, čiže nastáva tu určité právne vákuum. Prosím, keby to bolo možné aj s tými doplnkami prerokovať minimálne v dvoch výboroch - v gestorskom a prípadne v národohospodárskom.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec a pani ministerka, pre mňa nebude problém prideliť to výborom, ale ide o to, či výbory budú schopné v priebehu rokovania to ešte prerokovať. Ale prosím, môžeme to urobiť, dám o tom hlasovať.

Má ešte niekto návrh na zmenu programu?

/Nikto./

Ak nie, budeme hlasovať o jednotlivých návrhoch na zmenu programu.

Prvý návrh na zmenu bol vypustiť bod číslo 8 s tým, že sa zaradí hneď na nasledujúcu schôdzu. Ide o návrh pána poslanca Brňáka. Týka sa výkonu rozhodcovských rozhodnutí, tlač číslo 399.

Prosím, budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 124 poslancov.

Kto je za, aby sme vypustili tento bod z terajšieho rokovania?

Za návrh hlasovalo 104 poslancov.

Kto je proti?

Pardon, ospravedlňujem sa. Ešte raz sa zaprezentujeme.
Prezentovalo sa 122 poslancov.
Kto je za, aby sme vypustili bod číslo 8?
Za návrh hlasovalo 104 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že tlač 399 ako bod 8 na tejto schôdzi nebudeme prerokovávať.

Ďalej vystúpil pán poslanec Mikloško s tým, že žiada, aby na tejto schôdzi ako bod 1 bolo zaradené vystúpenie premiéra vlády s vysvetlením zostavenia vládnej delegácie do sprievodu prezidenta republiky do Poľska.

Prosím, budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 132 poslancov.
Kto je za zaradenie tohto problému ako bod 1 do programu?
Za návrh hlasovalo 78 poslancov. /Potlesk./
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 22 poslancov.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 32 poslancov.

To znamená, že bodom číslo 1 zasadnutia 26. schôdze bude informácia premiéra o zahraničnej ceste do Poľska.

Premiéra som informoval počas výpadku elektriny, každú chvíľu by tu mal byť.

Ďalší bol návrh pani poslankyne Bartošovej vypustiť bod číslo 19 - je to tlač 354 - z toho titulu, že bol predtým vypustený bod, ktorý sme predbežne zaradili, týkajúci sa

tiež štátnej správy a samospráv. Koncepcia bola vypustená z programu a teraz ide o to, aby sa vypustil aj tento zákon.

Prosím, budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 131 poslancov.
Hlasujeme o vypustení bodu číslo 19, tlač 354. Kto je za vypustenie?
Za návrh hlasovalo 107 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 7 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili aj tento návrh na zmenu programu.

Ďalej zmenu programu a zaradenie nového bodu navrhol pán poslanec Hrušovský, a to tlače 394, ktorá sa týka zákona o platových podmienkach prokurátorov. Návrh nebol zaradený, hoci má svoju tlač, pretože bol predložený vláde na vyjadrenie. Vláda nám vyjadrenie k tomuto zákonu zatiaľ nedala. Takže budeme hlasovať o tom, či zaradiť tento zákon aj bez vyjadrenia vlády na dnešný program.

Prosím, budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 132 poslancov.
Kto je za zaradenie tohto nového bodu programu?
Za návrh hlasovalo 70 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 24 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 38 poslancov.

Takže tento návrh pána poslanca Hrušovského prešiel.

Ďalším návrhom bol návrh pani poslankyne Albekovej. Vieme, o čo ide, takže budeme hlasovať, či zaradíme túto novelu, ktorá zatiaľ ešte nemá našu poslaneckú tlač, ale s tým, že pani poslankyňa nás informovala, že je dohodnutá s výbormi aj s vládou, že v priebehu nášho rokovania to bude môcť byť prerokované.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 133 poslancov.
Kto je za zaradenie tohto bodu?
Za návrh hlasovalo 72 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 19 poslancov.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 42 poslancov.

Konštatujem, že aj tento bod programu prešiel.

Ďalej pán poslanec Duka-Zólyomi navrhoval zmenu v rámci navrhnutého programu, a to bod číslo 15 zaradiť ako bod 23. Bod číslo 15 je vládny návrh zákona Národnej rady, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady 428/1990 Zb. o úradnom jazyku v Slovenskej republike a zákon Slovenskej národnej rady 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení Slovenskej republiky. Ide o zákon, ktorý rieši problém tabúľ. Pán poslanec Duka-Zólyomi ho navrhuje preložiť z bodu 15 na bod 23.

Prosím, budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 134 poslancov.
Kto je za tento návrh poslanca?
Za návrh hlasovalo 65 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 39 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 30 poslancov.

Konštatujem, že poradie v návrhu na dnešný program sme nezmenili.

Ďalej vystúpil pán poslanec Chamula, ktorý žiada informáciu od generálneho prokurátora ešte na tejto schôdzi o podnete, ktorú Generálnej prokuratúre zaslal podpredseda vlády pán Roman Kováč, ktorá sa týka Mestskej univerzity v Kráľovskom Chlmci.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 129 poslancov.
Kto je za podanie informácie, ktorú má urobiť generálny prokurátor?
Za návrh hlasovalo 76 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 14 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 39 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca sme prijali.

Ďalej vystúpil s návrhom pán poslanec Jakubík, ktorý žiada, aby na tejto schôdzi ako bod číslo 29 bola zaradená novela zákona číslo 100/1988 Zb. týkajúca sa sociálneho zabezpečenia, s vysvetlením, ktoré tu podal a ktoré podala i pani ministerka. Upozorňujem, že to tiež nemá tlač.

Prosím, budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 133 poslancov.
Kto je za zaradenie tohto návrhu?
Za návrh hlasovalo 79 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 51 poslancov.

Konštatujem, že sme prerokovali všetky návrhy na zmenu programu, preto mi neostáva nič iné, len dať hlasovať o programe s týmito doplnkami.

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 132 poslancov.

Takže hlasujeme o programe 26. schôdze ako celku. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 120 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Konštatujem, že sme program 26. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky schválili.

Skôr, než budeme pokračovať podľa schváleného programu, prihlásila sa pani poslankyňa Marhulíková.

Poslankyňa O. Marhulíková:

Vážená Národná rada
vážení členovia vlády,

24. január 1994 sa zapisuje do histórie našej mladej Slovenskej republiky a slovenského športu ako deň, keď primátor mesta Poprad a predseda Prípravného výboru pre usporiadanie Zimných olympijských hier 2002 v Poprade a v Tatrách pán Ján Madač odovzdal v Lousanne predsedovi Medzinárodného olympijského výboru Juanovi Antoniovi Samaranchovi oficiálnu ponuku mesta Poprad na usporiadanie Zimných olympijských hier v roku 2002. Podpredseda vlády Slovenskej republiky Marián Andel odovzdal garančný list slovenskej vlády a predseda Slovenského olympijského výboru Vladimír Černušák odporúčací list Slovenského olympijského výboru.

Poprad, Tatry a ich okolie - kolíska národa, u ktorého sa snúbi tvorivosť, múdrosť, pracovitosť a umelecké tradície. Obyvateľstvo, ktoré tu žije, má neobyčajne vyvinutý cit pre krásu, ktorý uplatňuje v každodennom živote. Koľko len veľkých básnikov ospievalo tento ľud so vzťahom k práci, ktorou okrem iného zveľaďujú i prírodu, ktorú chcú priblížiť svetu, a naopak, svet priblížiť horám i ľuďom. 18. januára tohto roku vláda na svojom rokovaní súhlasila s predložením prihlášky na kandidatúru mesta Poprad na usporiadanie zimnej olympiády v roku 2002 a s prevzatím potrebných záruk nad jej pokojným priebehom a ekonomickým zabezpečením v zmysle požiadaviek Medzinárodného olympijského výboru.

Kandidatúra a prípadné konanie zimnej olympiády v regiónoch Spiša a Liptova je vhodným rozvojovým programom Slovenska a súčasne aj prezentácie nášho nového štátu vo svete. Usporiadanie tohto významného športového a spoločenského podujatia na Slovensku by znamenalo nesporný prínos vo zvýšení popularity športu a telesnej kultúry u nás, pre aktivizáciu širokých vrstiev obyvateľstva v záujme pozdvihnutia jeho duchovnej a zdravotnej úrovne, najmä mládeže. Ďalej pre zlepšenie materiálno-technického vybavenia v oblasti turizmu, rekreácie a športu, ktoré majú v oboch spomínaných regiónoch významnú spoločenskú funkciu a sú vývojovo sledované aj ako ich dôležitá ekonomická sféra. A zlepšovať je čo. Chýba infraštruktúra, nie sú dokompletizované strediská na európskom či svetovom štandarde, cesty, parkoviská, objekty poskytujúce služby.

Dnes však už môžeme povedať, že sa s nami kontaktujú podnikateľské kruhy z domova i zo sveta. Ich záujem o olympijské projekty potvrdzuje opodstatnenosť našich predstáv a plánov. K dnešnému dňu sa dostavili už i prvé konkrétne výsledky. Podarilo sa získať prísľub rakúskych peňažných ústavov, 10 miliónovú pôžičku amerických dolárov na dokončenie

čističky odpadových vôd v Poprade, s ktorou olympijský projekt vo svojej ekonomickej časti závazne počíta. Vyjadrujem presvedčenie, že nutné kroky vlády, to znamená, prevod rozostavanej čističky odpadových vôd do majetku mesta a udelenie vládnej garancie k tomuto úveru budú vykonané čo najskôr.

Ďalej Prvá stavebná sporiteľňa potvrdila svoj záujem vybudovať a po skončení hier previesť do občianskej vybavenosti obe olympijské dediny v Poprade a v Liptovskom Mikuláši. Akciová spoločnosť Jasná v úzkej súčinnosti s olympijským projektom a v nadvaznosti naň začala dokompletovávať stredisko Jasná na moderné lyžiarske stredisko svetovej úrovne. V krátkej dobe, a to už 1. februára v Poprade a potom v Bratislave sa stretneme na rokovaní ponukového marketingu s podnikateľskou sférou, aby sme oboznámili domácich a zahraničných investorov o olympijskom projekte. Takto chceme začať ponukové i výberové konanie pre podnikateľské subjekty.

Zabezpečenie výstavby športových objektov a organizácie hier by malo byť finančne plne uhradené zo získaných príjmov usporiadateľskej krajiny, najmä z predaja televíznych práv a zahraničného sponzoringu vo forme nenávratnej pôžičky ako daru olympijského hnutia na podporu športu v usporiadateľskej krajine, aj s určitou rezervou na investičné riešenie ďalších vhodných stavieb. V komplexnej štúdii sa počíta i s urýchlením urbanistického a architektonického zveľaďovania a rozvoja miest a stredísk so sprievodným riešením problematiky životného prostredia v súlade so sledovanou koncepciou ďalšieho rozvoja územia. Navrhované stavby na zlepšenie základnej infraštruktúry v dobe konania zimnej olympiády sa majú kryť z kapitol rezortov zo štátneho rozpočtu, resp. štátnych fondov v spolupráci s možnými podnikateľskými subjektami.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, dohodli sme sa, že budete mať len krátke vystúpenie mimo programu, a vaše vystúpenie trvá už veľmi dlho.

Poslankyňa O. Marhulíková:

Áno. Takže končím. Cielená propagácia Slovenska, územný rozvoj regiónov v konečnom dôsledku zaručujú návratnosť prostriedkov prostredníctvom zvýšenia aktivít cestovného ruchu, obchodu, skvalitnenia súčasného vybavenia územia a sprievodne aj v tvorbe nového obrazu Slovenskej republiky vo svete. Preto považujem odovzdanie oficiálnej prihlášky mesta Poprad na usporiadanie Zimnej olympiády v roku 2002 za logické, čo sa mohlo v tejto súvislosti urobiť pre Slovensko a Európe i svetu dokázať, ako správne chápeme myšlienky olympionizmu.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem.

Vážení páni poslanci, budeme pokračovať v našom rokovaní podľa schváleného programu s tým, že ako bod číslo 1 by mala byť informácia pána premiéra slovenskej vlády o účasti vládnej delegácie v sprievode prezidenta republiky na rokovaniach v Poľskej republike. Pán premiér, buďte taký dobrý podať informáciu.

Predseda vlády SR V. Mečiar:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

dovoľte, aby som poďakoval pánu Miklošovi za to, že tento blok problémov otvoril. Je ozaj vážny a zaslúži si pozornosť Národnej rady Slovenskej republiky.

O tom, že sa pripravuje cesta prezidenta do Poľskej republiky, som sa dozvedel dňa 19. 1. 1994 z jeho osobného listu. Predtým som žiadne informácie ani požiadavky na cestu nemal. Cesty prezidenta sú samostatné, nezávislé, bohužiaľ, až do takej miery, že nie sú s vládou koordinované. Poľsko nie je jediný problematický stav, také sú aj iné - pozri napríklad i posledná cesta v Prahe. V liste pána prezidenta - dovolím si citovať - je napísané nasledovné: "Vážený pán predseda vlády, ako ste už informovaný, prostredníctvom ministerstva zahraničných vecí, ako i na základe našich rokovaní v Prahe s najvyššími poľskými predstaviteľmi, v dňoch 25. až 27. 1. 1994 vykonám oficiálnu návštevu Poľskej republiky na pozvanie prezidenta Walesu. Pripravuje sa aj vaše oficiálne stretnutie s premiérom Pawlakom.

Obe tieto podujatia a celý rad ďalších plánovaných slovensko-poľských aktivít sú veľmi dôležité vzhľadom na význam slovensko-poľského partnerského vzťahu. Rád by som vás pri tejto príležitosti požiadal o spoluprácu pri realizácii mojej návštevy. Predovšetkým by som privítal, aby sa cesty do Poľska zúčastnil ako člen mojej oficiálnej delegácie minister hospodárstva pán Ducký, ktorý bol aj pri mojom rozhovore s prezidentom Walesom v Prahe. Poľská strana mu okrem oficiálneho programu pripraví separátne rokovanie s jeho partnermi, ktorými sú v poľskej vláde štyri rezorty. Podobne sú poľskí hostitelia pripravení pojať aj prítomnosť pána ministra Zlochu v delegácii, o ktorého účasť vás tiež

žiadam. Po predchádzajúcich expertných rokovaniach v Poľsku očakávajú podpis aspoň dvoch z celého radu zmluvných dokumentov, ktoré sú rozpracované. Je zrejmé, že ďalšie zmluvné dokumenty budú podpísané až počas vášho stretnutia s premiérom Pawlakom. Bol som informovaný, že vláda v súvislosti so zaneprázdnením neprerokovala dohodu medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Poľskej republiky o spolupráci v oblasti životného prostredia. Privítal by som, aby vláda odsúhlasila túto zmluvu na osobitne zvolanej krátkej schôdzi, aby ju mohol minister Zlocha vo Varšave podpísať.

Bol som tiež informovaný, že k dohode medzi vládou Slovenskej republiky a Poľskej republiky o cezhraničnej spolupráci mala vláda pripomienky a z tohto dôvodu schválená nebola. Rád by som vás požiadal s ohľadom na očakávania z poľskej strany, aby náhradou mohlo byť podpísanie aspoň dohody o ochrane investícií alebo dohody o zabránení dvojitého zdanenia, ktoré sú vo vysokom štádiu pripravenosti.

Verím, pán predseda vlády, že vzhľadom na uvedené naliehavé okolnosti uskutočníte potrebné kroky, aby sme spoločne prispeli k úspešnej realizácii úloh zahraničnej politiky Slovenskej republiky.

Za spoluprácu a porozumenie vopred ďakujem."

Chcem v súvislosti s týmto listom povedať, že neviem o výsledkoch rokovania pána prezidenta s prezidentom Poľskej republiky Walesom počas pobytu v Prahe nič. Nebol som informovaný prostredníctvom ministerstva zahraničných vecí o tom, že sa jeho cesta pripravuje a nemali v tomto smere presnú informáciu ani ostatní. Pán prezident nežiadal o cestu ministra zahraničných vecí. Nakoniec, poľský partner v tomto čase podľa informácie ministra Moravčíka sa údajne ani vo Varšave nenachádza.

Na základe tohoto listu som vykonal všetky potrebné úkony pre splnenie žiadosti pána prezidenta a vyzval som pána ministra, aby mi každý dal informáciu o rozpracovanosti úloh. Bola pripravená na podpis dohoda o spolupráci v oblasti životného prostredia, ale v polovici decembra poľská strana jednostranne dala nový alternatívny návrh, ktorý nebol vládou posúdený a máme k nemu kopu výhrad. Dohoda o cezhraničnej spolupráci nebola vládou prijatá, pretože jej obsah nie je vyhovujúci. Napríklad okrem iného sa tam nedefinovalo, aký je rozsah územia, ktoré súvisí s pohraničím, pretože podľa toho by sa mohlo vzťahovať na celé územie jednej alebo druhej zmluvnej strany. Boli tam aj iné vážne právne i politické chyby. Dohoda o ochrane dvojitého zdanenia a iné majú vysoký stupeň rozpracovanosti, ale za tri pracovné dni, ktoré sme mali k dispozícii na odstránenie alebo dovedenie vecí do konca, nie je to možné urobiť bez konzultácie s poľskou stranou.

Na základe toho som 24. 1. 1994 odpovedal pánu prezidentovi nasledovne:

"Vážený pán prezident,

vláda Slovenskej republiky je rozhodnutá všestranne prispievať k tomu, aby všetky vaše zahraničné cesty boli riadne pripravené a boli úspešné. Už dávnejšie spolu s pánom predsedom Národnej rady Slovenskej republiky upozorňujeme na nutnosť koordinovania zahraničných ciest, vrátane sprievodu, ak máte záujem, aby vás sprevádzali členovia vlády. Zahraničná pracovná cesta člena vlády je podmienená súhlasom vlády Slovenskej republiky. Bez takéhoto súhlasu nemôže vycestovať. Iste svoje veci pripravujete dlhodobejšie a vláda by mala byť o nich informovaná včas, ak majú byť podpisované medzivládne dohody, za ktorých prípravu zodpovedá vláda Slovenskej republiky.

Počas našej návštevy v Prahe sa uskutočnilo aj stretnutie predsedov vlád Slovenskej republiky a Poľskej republiky. Na tomto stretnutí predseda vlády Poľskej republiky pán Pawlak požiadal, aby sa stretnutie členov vlády Slovenskej republiky a Poľskej republiky nekonalo v januári 1994, ale v neskoršom období, na čom sme sa dohodli. Váš postup je v rozpore s touto dohodou predsedov vlád Slovenskej republiky a Poľskej republiky.

Napriek uvedenému vláda Slovenskej republiky schválila cestu ministra životného prostredia do Poľska, ale dohoda bude ešte predmetom rokovania, pretože v decembri došli k už odkonzultovanej nové pozmeňovacie návrhy poľskej strany, a s týmto nie sme vysporiadaní. Pokiaľ ide o ostatné dohody, ktoré navrhujete podpísať pri vašej návšteve v Poľsku, sú síce vo vysokom štádiu rozpracovanosti, ale nie sú ešte schopné schvaľovania a podpisovania. Naliehavo žiadam o zlepšenie spolupráce s vládou Slovenskej republiky. Nechám na vaše zváženie, či za týchto okolností trváte na tom, aby členom vášho sprievodu bol minister životného prostredia pán Zlocha i s ohľadom na stanovisko premiéra poľskej vlády. Pán minister Ducký nemá vládou cestu schválenú, a preto sa cesty do Poľska nezúčastní.

S úctou Mečiar".

Prevzala 24. 1. 1994 pani Weberová v Kancelárii pána prezidenta.

Uznesením vlády Slovenskej republiky zo dňa 18. 1., teda deň pred príchodom tohto listu, bola schválená pod bodom B/1d cesta Jozefa Zlochu, ministra životného prostredia do Poľskej republiky 25. až 27. januára 1994. Do tohoto zasadnutia o cestu ministra Duckého nikto nežiadal. Návrh na cestu ministra zahraničných vecí ani do vlády podaný nebol. Z hľadiska tohoto postupu vyslovujem poľutovanie nad tým, že

nedošlo ani len k predbežným konzultáciám o výsledkoch rozhovoru v Prahe, kde delegácii vlády Slovenskej republiky premiér vlády Poľskej republiky tlmočil doslova prosbu: Má tak naliehavé povinnosti doma, že nepovažuje za vhodné, aby sa uskutočnilo v januári akékoľvek stretnutie členov vlády jednej a druhej strany.

Dohodli sme sa iba na stretnutí jeho poradcu s pánom podpredsedom Prokešom, ktoré sa uskutoční na území Slovenskej republiky, a pretože návrh slovenskej strany, aby sa takéto stretnutie uskutočnilo, bol mimoriadne naliehavý, poľská strana súhlasila, že sa uskutoční neformálne stretnutie členov vlád, ktoré sa bude konať pravdepodobne v Tatrách jeden celý deň, na ktorom sa rozoberú otázky vzájomnej spolupráce. Bude to stretnutie neprotokolárneho charakteru, aby sa vyjasnili niektoré veci, ktoré súvisia so vzájomnými vzťahmi pre budúce obdobie vo všetkých oblastiach.

Ak bol zvolený takýto postup Kancelárie prezidenta, nie je obvyklý, nám neprislúcha k nemu sa vyjadrovať, ani kontrolovať, je to vec vaša - Národnej rady Slovenskej republiky. Zvážte sami čo sa stalo. Vláda urobila všetko, čo urobiť mala a mohla v danej situácii pre úspešný priebeh zahraničnej cesty pána prezidenta. Budeme i v budúcnosti pomáhať, aby dochádzalo len k pripraveným stretnutiam a aby stretnutia na najvyššej úrovni mali náležitú obsahovú i inú pripravenosť, pokiaľ to bude záležať na vláde. Ale ani toto stretnutie v Poľsku, ani predtým stretnutie v Prahe s pánom Havlom, neboli vôbec s vládou konzultované. Terajšie stretnutie s pánom Clintonom v istej miere konzultované bolo, ale nie v takom rozsahu, aby garantovali kvalitu tejto cesty. Ministerstvo zahraničných vecí nemá právo vstupovať do ciest prezidenta.

Vzhľadom na to, že mám slovo a že sú rôzne informácie v médiách i na verejnosti, dovoľte, aby som vás informoval

o ďalšej skutočnosti, nie preto, že som v nej aktérom aj ja, ale preto, že realizácia alebo obsah smeruje hrubo proti záujmom Slovenskej republiky a jej politiky, i vlády Slovenskej republiky. Dovolím si oboznámiť Národnú radu i s obsahom toho, čo mi je známe k dnešnému dňu a čo mi bolo doručené.

Z hľadiska osobného chcem iba povedať, že za dobu, čo som v politike, som zažil všeličo. Už som sa dozvedel, že znásilňujem maloleté, dozvedel som sa, že som agentom KGB i ŠtB, dozvedel som sa množstvo urážok, provokácií a útokov na svoju osobu, takže keď je zasa niečo nové, vlastne voči vzťahu ku mne - nič nové. Ale teraz adresáti zašli tak ďaleko, že napádajú vôbec ochotu Slovenskej republiky dodržiavať embargo vo vývoze zbraní do Juhoslávie. Dňa 24. januára 1994 bol doručený Úradu vlády v obyčajnej pošte list z Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky s prílohou nasledujúceho znenia:

"Vážený pán Mečiar,

ďakujem vám za váš milý dopis. Vaše pozvanie považujem za česť, nemôžem ho však prijať. Minulý týždeň som sa pokúšal zavolať vám, aby som podal vysvetlenie, ale váš telefón nefungoval. Svoj list zasielam osobitným spôsobom a dúfam, že ho bezpečne obdržíte. V prílohe nájdete katalóg slovenských zbraní a výbušnín a expertné stanovisko. Ďakujem vám za vašu ponuku, ale rád by som vás informoval:

1. Zvazová republika Juhoslávia obdržala omnoho výhodnejšiu ponuku z Ruska pre zbrane a výbušniny, čo sa týka ich kvality aj cien.

2. Obávam sa, že napriek môjmu nedávnemu neúspechu v politike nemôžem prijať províziu, ktorú ste mi ponúkli za túto transakciu. Mimochodom, hovoriac o províziách rád by

som vás upozornil na obchodné praktiky: nie je zvykom vymáhať spať určitú čiastku provízie.

Váš úprimný Milan Panič, bývalý predseda vlády Zvazovej republiky Juhoslávie."

List, ktorý som obdržal z Kancelárie prezidenta, je napísaný dňom 17. 1. 1994, na sekretariát predsedu vlády Slovenskej republiky bol doručený 21. 1. 1994. Za správnosť je podpísaná voľajaká pani Mikušová - kto to je, neviem - a Pavol Demeš vlastnou rukou, riaditeľ zahraničného odboru.

Ak list takéhoto závažného obsahu bol v kancelárii, chcem prehlásiť, že ma nikto z kancelárie o tomto obsahu vopred neinformoval, nekonzultoval, pri doručení nevolil obvyklý spôsob kuriérom, ale cesta išla cez viacero rúk zrejme preto, aby bolo možné zdôvodniť, že k úniku informácií došlo na Úrade vlády. Pokiaľ ide o obálku, ktorej kópia mi bola doručená, je síce na nej napísané, že ide o Kreditnú banku Plzeň Energofond, IČO 453 35516, ide o trojkorunovú známku Českej republiky, ktorá bola podľa všetkého podávaná na obvode Praha 2. Na Kanceláriu prezidenta, Zámocká 2, tento list došiel dňa 12. 1. 1994 a bol adresovaný jeho excelencii Michalovi Kováčovi, Zámocká 2, Bratislava-Hrad, PO box 128, 810 00 Bratislava, Slovensko. Ak Panič volil akosi cestu doručenia priamo do mojich rúk, je zvláštne, že to robil cez jeho excelenciu pána prezidenta, najma, keď je volená cesta dôverná. Neviem, čo to má znamenať.

Pokiaľ ide o môj postoj k veci, chcem vyhlásiť: Viem, že pán Panič bol istý čas predsedom vlády Zväzovej republiky Juhoslávie a že týmto predsedom vlády prestal byť pred nadobudnutím zvrchovanosti Slovenskej republiky. Do 1. januára samostatné obchodné operácie vo vývoze zbraní Slovenská republika neuskutočnila. Nemám ani vedomosť, a vôbec nemám vedomosť, že by zo Slovenska bol vyvezený čo len jeden náboj

do Juhoslávie, pretože opatrenia Organizácie Spojených národov chránime a sú nám svaté. Slovenská republika nemieni zarábať na tragédiách iných národov a štátov, nemieni nechávať prelievať krv len preto, aby sme mali zisk z rozvoja zbrojárskej výroby. Ak bol istý tranzit cez Slovenskú republiku v jednom prípade zaznamenaný, orgány činné v trestnom konaní okamžite zasiahli, i minister vnútra, a táto cesta bola prerušená.

List hodnotím ako jednu z radu ďalších provokácií sčasti proti mne, ale to je nepodstatné, ale proti Slovenskej republike. Ak by na základe tohoto spochybnenia došlo k prerušeniu alebo k oddialeniu rokovaní o poskytnutí pôžičiek Slovenskej republike, nemusí dôjsť ani k obchodnej blokáde, budeme mať také ekonomické ťažkosti, ktoré sme vôbec nepredpokladali. Na základe tohoto listu boli podniknuté určité aktivity. To znamená - ja som ho obdržal v noci na utorok pred rokovaním, v utorok ráno vláda prostredníctvom ministra zahraničných vecí a ministra vnútra informovala veľvyslancov krajín akreditovaných v Bratislave, ktoré sú štátmi E-12 a našimi najbližšími susedmi, včetne Ruska, pretože je tu ohovorené Rusko, aby sa touto otázkou zaoberali, a tých, cez územie ktorých to išlo, sme poprosili o priamu pomoc. Ďalej bola podaná informácia tlači. Dnes som bol oboznámený s tým, že mestský prokurátor rozhodol začať trestné konanie vo veci. Pobede budem vypovedať pred orgánmi činnými v trestnom konaní, pretože tu už ide o vec štátu. Po pokuse rozvrátiť tento štát alebo jeho ekonomiku nasáčkovaním vačšieho množstva falošných tisíckorunáčiek je to iba jedna z veľkého množstva provokácií, ktoré sa proti Slovensku konajú nepretržite.

Pokiaľ ide o urážky mňa ako osoby, odpúšťal som tie druhé, však poniektorí, čo sedíte vpravo vzadu, viete ako sa to robilo. Odpúšťam aj tieto. Mrzí ma iba to, že nenávisť k osobe viedla k tomu, že sa prehrešujú a poškodzujú záujmy

štátu. To ma veľmi mrzí. To už by mala byť vec, ktorá je svätá nám všetkým, pretože vystaviť štát riziku medzinárodnej izolácie, medzinárodným sankciám za neplnenie embarga, nehnevajte sa, na to slušný výraz neviem nájsť. A neslušné výrazy na tejto pôde používať nebudem, pretože aj tá je posvätná.

Vyslovujem poľutovanie nad tým, že k tomuto incidentu došlo. Robíme všetko pre to, aby sme dôsledky, ktoré boli týmto listom sledované, odvrátili. Chcem týmto povedať, že máme svoj štát medzinárodne uznaný, ale provokácie proti nemu boli, sú a budú pokračovať. Chcem pripomenúť najmä tým, čo upadajú do stavu eufórie, že všetko je už za nami, všetko je v poriadku a všetko je vyriešené: Nič nie je za nami, nič nie je vyriešené, nič nie je dokončené. Buď sa zjednotíme za týmito cieľmi a pôjdeme za nimi a budeme si ich chrániť všetci, alebo tieto cielené provokácie plus iné, o ktorých máme zatiaľ predbežné spravodajské informácie, že sa môže niečo pripravovať, môžu nás doviesť do situácií, ktoré budú podstatne zložitejšie a ťažšie. Zvažujme preto každý svoj krok, každý svoj výrok i politický postoj. Je toho ešte veľa pred nami, a nie je to posledné, čo prekonať musíme.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Mikloško, len mám poznámku, že vaša žiadosť bola zaradiť informáciu premiéra. Informácia je urobená, myslím si, že rozpravu k tomu nie je potrebné pripúšťať. Pán poslanec, máme bod 23 - správu o plnení úloh aktuálnych cieľov zahraničnej politiky, takže všetky pripomienky alebo otázky - ak máme - potom uplatníme v rámci bodu 23, keď budeme hovoriť o zahraničnej politike.

Faktickú poznámku má pán Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Faktickou poznámkou chcem reagovať na vystúpenia pána predsedu vlády. Pán predseda vlády, v úvode ste povedali, že o ceste pána prezidenta do Poľska ste sa dozvedeli listom z 19. 1. 1994. V závere vášho vystúpenia ste povedali, že vláda rozhodla uznesením o ceste ministra Zlochu v delegácii deň pred odoslaním tohto listu. To ste povedali, môžeme si to prehrať. Bohužiaľ, teda musím povedať, že je tam veľmi vážny rozpor. Odpovedali ste prečo nešiel minister Moravčík, neodpovedali ste prečo nešiel minister Ducký. Povedali ste, že o stretnutí prezidenta v Prahe ste neboli informovaný. Tam bol predsa prítomný pán Ducký, ten mal povinnosť informovať o tom celú vládu. To znamená, že nie je pre mňa pravdepodobné, že ste neboli informovaný o rokovaní. Neodpovedali ste ale na otázku prečo nešiel, keď vás o to žiadal pán prezident, do sprievodu pán minister Ducký, pretože jeho rokovania mali byť jedny z najvážnejších. Nehovorím už o tom, že vystúpenie pána ministra Zlochu v Poľsku, ktoré včera odznelo v televízii, bola blamáž. Jeden minister povie, že zmluva, ktorú mal podpísať, sa dnes prerokúva ako bod číslo 8 vo vláde! To už len na margo celej veci.

Ale mám dve vážne pripomienky. Po prvé - je tam naprostý rozpor o tom, kedy ste sa dozvedeli o tej ceste a po druhé - odpoveď na neúčasť pána Duckého o tom, že Ducký nebol o ničom informovaný, resp. že vláda nebola informovaná.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán premiér, chcete sa vyjadriť?

Predseda vlády SR V. Mečiar:

Po prvé - k ceste pána Duckého som povedal, že nebola vládou schválená. Po druhé - pokiaľ ide o schválenie cesty ministra Zlochu 18. 1. 1994, citoval som z uznesenia vlády - bola schválená na základe návrhu dodatku k služobným cestám, ktorý predložil minister zahraničných vecí. Nevedel som 18. 1., že schvaľujem cestu ministra životného prostredia do Poľska ako sprievod pána prezidenta. Dokonca deň pred odcestovaním pána prezidenta som dostal informáciu zo sekretariátu Kancelárie prezidenta, že ani minister do Poľska nevycestuje, že zostane doma. Prepáčte, to je blamáž, ale nie moja. A toto potvrdené bolo. Až na základe rokovania potom s pánom ministrom sme povedali, že pokiaľ pán prezident požiada, aby na cestu išiel, aby za každú cenu vycestoval.

Pokiaľ ide o rokovanie v Prahe, ozaj vláda Slovenskej republiky z rokovania prezidenta Slovenskej republiky s inými prezidentami dodnes neobdržala žiadnu informáciu. Ak chcete vedieť kto je to vláda, je to kolektívny orgán, v ktorom zasadá predseda, podpredsedovia a členovia vlády. Informácia o rokovaniach prezidenta s inými prezidentmi podávaná nebola. Pokiaľ ide o informáciu, ktorá súvisí s protokolárnym priebehom nášho stretnutia v Prahe, ako aj informáciu o stretnutiach, ktoré mal minister zahraničných vecí, táto do vlády bola podávaná včera a zaujali sme k nej kritické stanovisko.

Iné informácie vo vláde prerokované neboli. Pokiaľ považujete za potrebné si to overiť, prosím, je vám k dispozícii čokoľvek - doklady, dôkazy, svedkovia, nahrávky, písomnosti. Nerobí to žiadne problémy. Takže, prosím vás, tie podozrievania nechajte.

Pokiaľ ide o výroky pána ministra Zlochu, odmietam sa vyjadrovať k výrokom člena vlády sprostredkovaným médiami.

Neverím im. V devadesiatich percentách ide o skreslenie. Odmietam sa vyjadriť, kým mi to minister Zlocha nepotvrdí do očí osobne, že to urobil. Odmietam akukoľvek informáciu cez médiá.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

S faktickou poznámkou sa hlási pán podpredseda Černák.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážený pán predseda,
vážený predseda a vláda Slovenskej republiky,
kolegyne a kolegovia,

neplánoval som pôvodne na túto tému vystúpiť, poviem len rozsahom kratkej faktickej pripomienky: Približne v tom dátume, ktorý uvadza pán premiér, asi 12. januára som dostal list z Plzne aj ja, kde bol vložený spomínaný text, o ktorom hovoril pán premier. Na politicku stranu chodí strašne veľa listov, anonymov, fotografií, možných aj nemožných konštrukcií, a už mám vypracovany mechanizmus ako si overujem ich právoplatnosť.

V tomto liste, keď ho zobral do ruky súdny človek, na prvy pohľad bolo jasné, že premiér Panič už dávno nebol vo funkcii. Po druhé, že nikdy takýto obchod nerobí premiér - premier, ale sa to robí na iných úrovniach. A po tretie - v texte sa spomínal katalóg slovenských zbraní a výbušnín. Každy kto v tejto brandži robí vie, že taký katalóg neexistuje. List som hodil do koša, obálku pravdepodobne nájdem. /Potlesk./

Považujem reakciu premiéra slovenskej vlády a vlády Slovenskej republiky za neadekvátnu. Takýmto spôsobom si dávame vlastné góly, že zbytočne uvedieme do pohybu mašinériu

a veľmoci tam, kde by sme mali hádam predovšetkým robiť formou tichej diplomacie. Zbytočne to nenafukujme, nie je to ohrozenie Slovenskej republiky. Treba nájsť, kto to písal, prečo. Ja som to považoval za list choromyseľného človeka.

Ďakujem pekne.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

S faktickou poznámkou sa hlási pán podpredseda Húska a potom podpredseda vlády pán Prokeš.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Chcel by som upozorniť, že táto provokácia nebola nijakým spôsobom tak zjednodušená, ako hovorí pán podpredseda Černák. Keby to bolo tak, tak včera Česká tlačová kancelária nezverejní jej znenie bez komentára. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán podpredseda vlády Prokeš.

Podpredseda vlády SR J. Prokeš:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

síce plne chápem reakciu podpredsedu Národnej rady a predsedu SNS pána Černáka, že hodil list do koša, netýkal sa ho, ale keby bol ten list postúpil pánu premiérovi, tak ten list mohol hodiť aj pán premiér do koša. On nemohol vedieť, že takýto list koluje niekde inde, nemohol vedieť, v koľkých tlačových kanceláriách už tento list majú, a nemohol vedieť ani aká bude ďalšia reakcia.

Navyše, domnievam sa, aj keď ide o list choromyseľného človeka, ktorý je takto zameraný, tak je už najvyšší čas začať chrániť vládu Slovenskej republiky a tento štát.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu Prokešovi.

Páni poslanci, aby sme išli ďalej, navrhujem, aby sme sa pripomienkam alebo diskusii venovali pri bode číslo 23, kedy bude plnenie úloh a aktuálnych cieľov zahraničnej politiky. Len preto upozorňujem.

Faktickú poznámku má pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Nech mi táto snemovňa prepáči, nechcel som ju obťažovať, ale skutočne, ak stabilita, bezpečnosť Slovenskej republiky závisí od takéhoto podvrhu, ktorý treťotriedny agent odhalí, že to je podvrh, tak myslím si, že to je s nami veľmi zlé. Čo som však postrehol v prejave pána premiéra, zbadal som, že hovorí, že na základe takýchto listov môžeme vlastne hospodársky neuspieť v tom, čo je tak dobre naštartované. Myslím si, že to je tiež jedno zavádzanie.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Kňažko - chcete faktickú poznámku?

Poslanec M. Kňažko:

Vážená Národná rada,
vážený pán predseda,

nemyslel som si, že sa dostane na program diskusia o tomto probléme. Rád by som upozornil na istú disproporciu vo vysvetlení o úniku informácií, ale jediný kto tieto informácie poskytol tlači, je predseda vlády. A tento škandál, ktorý sa rozvíril, samozrejme, vôbec nemusel existovať. Mohlo to byť marginálnou okrajovou udalosťou. Takto však znovu vznikol škandál, ktorý zapadá do koncepcie variatnej politiky Vladimíra Mečiara. A znovu bude potrebné "chrániť" túto republiku pred umelo vytvoreným ohrozením, znovu budeme vďační za to ako nás "ochránil" pred takýmto škandálom práve ten, ktorý ho sám vyprovokoval.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán premiér.

Predseda vlády SR V. Mečiar:

Rád by som upozornil pána poslanca Knažku, že odkedy nie je vo vláde, už sa tam variaté nekoná a rokuje sa seriózne. /Potlesk./

Takisto ako bývalý minister zahraničných vecí by mal mať minimálnu vedomosť o väzbe a informačných tokoch, o ktorých sám kedysi hovoril a z ktorých vyrábal problémy, čo všetko znamená jedno vyjadrenie v medzinárodných vzťahoch, v medzinárodnej politike, keď sa ho zmocnia médiá. Uisťujem vás, pán poslanec Kňažko, že vy narábate s pravdou tak voľ-

ne, ako keby to bola handra, ale ona predsa len pravdou zostane i napriek spŕške slov, ktoré z úst púšťate s pomerne sympatickým prednesom.

Pokiaľ ide o obsah úniku do tlačových orgánov, rád by som upozornil, že včera bol rozhovor medzi ministrami a niektorými redaktormi a už dávno tento dokument mali. Je pozoruhodné, že práve včera, v deň pred rokovaním pléna Národnej rady, ho uverejnila Česká tlačová kancelária a buďte istí, že to odo mňa nedostali. Ak áno, prosím to preveriť, vazby sú jasné. A nepochybujte o tom, že ak by neboli urobené preventívne kroky, že obvyklými cestami mediálnou politikou obsah tohto listu bude rozšírený po všetkých krajinách západnej Európy a Spojených štátov amerických. Ak dnes hovoríme o tom, že je to podvrh, hovoríme o ňom preto, že sa preventívne kroky urobili. Týchto mediálnych podvrhov proti tejto vláde bolo uskutočnených už príliš veľa na to - a dopad poznáme, aby sme ich mohli brať ľahostajne. I slovo treba vážiť, ale slovo váži ten, kto vie aká je hodnota slova. A to nie je váš prípad, pán poslanec Kňažko. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Faktická poznámka - pán poslanec Kňažko.

Poslanec M. Kňažko:

Vážená Národná rada,

chcel by som sa poďakovať za pedagogický prístup ku mne od pána premiéra, ktorý je všeobecne uznávaný ako jeden z najlepších diplomatov strednej Európy. /Šum v sále./ Kolegovia, veď teraz nie sme v Zlatej Idke! /Potlesk./ Vážení priatelia, dnes sme si vypočuli pána premiéra, ktorého prejav môžem jednoznačne označiť ako pokus o diskreditáciu prezidentskej kancelárie. Ak hovoríme o nerešpektovaní istých

noriem v medzinárodnej politike, tak pán premiér takéto kroky robieval bežne. Vyčítal som mu to listami, objavovalo sa to v tlači a dnes, samozrejme, sa pokúša takýmito nálepkami označovať iných.

Pri tejto príležitosti napríklad bol by som rád, pán premiér, keby ste doplnili chýbajúce záznamy o ceste pána Lexu do krajín bývalej Juhoslávie, ktorého ste tam vyslali na jeseň roku 1992 bez vedomia ministerstva zahraničných vecí, a neexistuje o tom žiadna správa. Predovšetkým vy ste nerešpektovali ústavnú povinnosť ministerstva zahraničných vecí koordinovať zahraničnú politiku. Takže dnes, prosím, nedávajte lekcie prezidentovi, ani iným. A túto správu by mal žiadať minister Moravčík, ktorý by sa k takýmto postupom mal vyjadriť.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Kanis. Prosím vás, páni poslanci, skutočne, nerobme z toho Hyde park. Budeme sa vyjadrovať pri zahraničnej politike.

Poslanec P. Kanis:

Pán predseda, urobili ste veľkú chybu, lebo ste pripustili rozpravu. Napriek tomu, že ste hovorili, že žiadna rozprava nebude. My nie sme detektívna kancelária Sherlocka Holmesa. A politika sa nedá robiť faktickými pripomienkami, najmä preto, že máme bod o zahraničnej politike. Ak chcete ukončiť, tak to ukončite sami. Ak potrebujete hlasovať, tak dajte hlasovať, aby sa toto trápne extemporé skončilo.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec, ale viete, že faktické poznámky musím pripustiť. Vyzýval som našich poslancov, aby sme z tohto skutočne nerobili pre niekoho show. Takže opäť prosím, skončime aj faktické poznámky. Myslím si, že netreba o tom hlasovať.

Pristúpime k ďalšiemu bodu. Je to d r u h ý bod, kde má byť predložená

Správa o kontrole plnenia úloh uznesení vlády Slovenskej republiky prijatých na zabezpečenie uznesení Národnej rady Slovenskej republiky.

Správa vlády bola doručená ako tlač číslo 408. Rozhodnutie o pridelení správy na prerokovanie výborom nebolo vydané, nakoľko výbory si plnenie uznesení v rámci svojej príslušnosti priebežne kontrolovali.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky správu uvedie jej podpredseda pán Sergej Kozlík. Prosím, pán podpredseda.

Podpredseda vlády SR S. Kozlík:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážené poslankyne, poslanci,

na základe záverov predošlých schôdzí Národnej rady Slovenskej republiky mi dovoľte uviesť informatívnu správu o kontrole plnenia úloh uznesení vlády Slovenskej republiky prijatých na zabezpečenie uznesení Národnej rady.

Vyhodnotenie a kontrola plnenia úloh uznesení vlády za obdobie od 1. júla 1992 do 30. novembra 1993 boli vykonané

na 15 ústredných orgánoch, na sekretariátoch predsedu a podpredsedu vlády a vedúceho Úradu vlády Slovenskej republiky. Kontrola súvzťažnosti medzi uzneseniami Národnej rady a uzneseniami vlády potvrdila, že úlohy uznesení Národnej rady boli následne premietané do vykonávacích uznesení vlády Slovenskej republiky. V sledovanom období na zabezpečenie uznesení Národnej rady bolo vládou prijatých 39 uznesení, z ktorých vyplynulo plnenie 328 úloh. Z tohto počtu v termíne bolo splnených 272 úloh, s termínovým sklzom bolo splnených 8 úloh, priebežne sa plní 45 úloh a 3 úlohy sú zatiaľ nesplnené.

Pokiaľ sa týka informovanosti Národnej rady v tejto oblasti, viaceré informácie boli zasielané jednotlivými rezortami priamo príslušným výborom Národnej rady, ako napríklad z ministerstva pôdohospodárstva, ktoré predložilo Výboru Národnej rady pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo komplexný odpočet plnenia všetkých úloh za svoj rezort. Pokiaľ sa týka niektorých úloh plnených po termíne, resp. priebežne plnených, chcem zdôrazniť, že ich termíny boli vládou posunuté na neskoršie obdobie či už z dôvodu kumulácie veľkého počtu významných úloh do jedného termínu a potreby ich časového rozloženia, resp. z dôvodu iného časového radenia úloh vo vazbe napríklad na Aktualizované Programové vyhlásenie vlády na podmienky samostatnej Slovenskej republiky prijaté Národnou radou v apríli 1993.

Súbežne s vykonaným odpočtom plnenia úloh uznesení Národnej rady dovoľte mi dotknúť sa otvoreného bodu tejto záležitosti. Ústava Slovenskej republiky vychádza z princípu deľby štátnej moci v podmienkach parlamentnej formy vlády. Z toho vyplýva, že Národná rada Slovenskej republiky je jediným ústavodarným a zákonodarným orgánom, že vláda Slovenskej republiky je najvyšším orgánom výkonnej moci a súdnu moc vykonáva nezávislé súdnictvo. V zhode so všeobecne uznávanými princípmi deľby štátnej moci v podmienkach parlament-

nej formy vlády sú teda najvyššie štátne orgány reprezentujúce jednotlivé druhy moci relatívne samostatné. Podľa článku 114 odseku 1 ústavy je vláda za výkon svojej funkcie zodpovedná Národnej rade Slovenskej republiky. Avšak je sporné, či z tohto ustanovenia ústavy resp. z jej ďalších ustanovení možno priamo odvodiť oprávnenie Národnej rady pri svojej kontrolnej činnosti ukladať vláde konkrétne termínované úlohy a určovať spôsob ich zabezpečenia a plnenia. Takáto prax stavia vládu do postavenia výkonného orgánu zákonodarného orgánu.

Domnievam sa, že túto situáciu správne pochopil i pán poslanec Ftáčnik, keď pri schvaľovaní uznesenia Národnej rady k návrhu štátneho rozpočtu na rok 1994 na základe jeho pozmeňovacieho návrhu bola formulácia "Národná rada ukladá vláde" nahradená znením "Národná rada odporúča vláde" resp. znenia "Národná rada žiada vládu". V záujme ujasnenia si tejto kauzy požiadala vláda Slovenskej republiky o príslušný výklad Ústavný súd Slovenskej republiky. To však neznamená, že by vláda spochybňovala kontrolnú funkciu Národnej rady.

Záverom, vážené poslankyne, poslanci, chcem uviesť, že vláda si ctí uznesenia parlamentu a vynakladá patričné úsilie na ich plnenie. Na druhej strane je iste obojstranným záujmom vyjasnenie si vzájomných vzťahov parlamentu a vlády cestou výkladného súdu.

Čo sa týka predkladanej správy o kontrole plnenia uznesení vlády Slovenskej republiky prijatých na zabezpečenie uznesení Národnej rady Slovenskej republiky, odporúčam ju ako informatívnu správu zobrať na vedomie.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu podpredsedovi vlády. Vážené pani poslankyne, páni poslanci, keďže o chvíľočku je 12 hodín, chcem navrhnúť, aby sme rozpravu k tomuto bodu urobili po obedňajšej prestávke. /Všeobecný súhlas pléna s návrhom./ Ďakujem. Takže prestávka je do 14.00 hodiny.

/Po prestávke./

Prosím, aby ste zaujali svoje miesta v rokovacej miestnosti, budeme pokračovať v programe zasadnutia 26. schôdze Národnej rady. Otváram týmto rozpravu k vystúpeniu podpredsedu vlády pána Kozlíka s tým, že ako prvý sa do rozpravy prihlásil pán poslanec Plesník.

Poslanec J. Plesník:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne, kolegovia,
vážený pán podpredseda,

keď som pred dvomi mesiacmi na 24. schôdzi Národnej rady po prvý raz v súvislosti s neplnením uznesení Národnej rady verejne upozornil na nedodržiavanie zákona číslo 44 o rokovacom poriadku zo strany vlády, neočakával som taký vývoj udalostí, ktorý nasledoval - najprv ohromné počudovanie nielen tu v sále, čože to vlastne chcem, následne dvojnásobný time out vlády a preloženie tohto bodu až na túto schôdzu. To všetko v rámci toho, aby sa vláda na taký významný odpočet mohla dôsledne pripraviť. Tak to znelo nakoniec i v požiadavke podpredsedu vlády pána Kozlíka, ktorý odôvodňoval nepredloženie tohto bodu na decembrovej schôdzi. Dnes teda s plnou zodpovednosťou je nám predkladaný obsiahly - aspoň čo do počtu strán - dokument pod názvom "Správa o kontrole plnenia úloh uznesení vlády Slovenskej republiky

prijatých na zabezpečenie plnenia uznesení Národnej rady Slovenskej republiky".

Pripomínam len na spresnenie, že môj návrh na novembrovej schôdzi bol, aby vláda predložila odpočet plnenia uznesení Národnej rady vládou Slovenskej republiky, teda i obsahove. Pripomínam to, a v tomto smere dávam do pozornosti v rámci toho, čo nám je predložené. Všetka česť pracovníkom rezortov, ktorí pri spracovaní týchto dokumentov nešetrili svoj čas, odbornosť i námahu, aby tento dokument uzrel svetlo sveta.

O čom však svedčí tento dokument? Prv než pristúpime k prerokovaniu, dovoľte poznamenať dve skutočnosti.

1. Z dokumentu možno vyčítať, že vláda nemá presnú evidenciu prijatých uznesení Národnou radou, termíny ich splatnosti, ako i presné znenie týchto textov. Ako si potom inak vysvetliť, že nie sú do prehľadu zaradené všetky prijaté uznesenia? Pre príklad uvádzam napríklad uznesenie číslo 287 z roku 1993 k novele zákona o odpadoch, ktoré sme prijali, alebo, že sa menia termíny, napríklad požiadavka predložiť rozpočet do novembra - to bola požiadavka Národnej rady - a v dokumente čítame, že náš termín bol do konca roka 1993, alebo, že sa účelovo robí výklad § 87 zákona o rokovacom poriadku, totiž, že sa neodpovedá na uznesenie v stanovenom termíne do 30 dní, ale jednoducho sa odôvodňuje, že termín presného plnenia uznesenia nebol uvedený.

2. Z tohto predloženého dokumentu vyplýva i nemenej závažná skutočnosť, a to, ako sa nakladá s odpoveďami týkajúcimi sa plnenia jednotlivých uznesení doručovanými vládou Národnej rade. Mám na mysli najma predloženie požadovaných správ a podkladových materiálov resp. požiadavky na zmeny terminov. Ako vyplýva z tejto predloženej správy, rad dokumentov, ktoré boli vládou predložené do parlamentu, alebo

rad požiadaviek na zmeny termínov zo strany predsedu vlády, ktoré boli predložené predsedovi Národnej rady - jednoducho o týchto skutočnostiach Národná rada zo strany predsedu Národnej rady nebola včas informovaná napriek tomu, že práve ona, teda plenárne zasadnutie, je nositeľom kontroly činnosti vlády a plnenia uznesení.

Podľa § 4 zákona číslo 44 o rokovacom poriadku do pôsobnosti Národnej rady patrí najma - pod písmenom d/ je uvedené: "rokovať a uznášať sa o zásadných otázkach vnútornej politiky Slovenskej republiky, najma o ďalšom hospodárskom a sociálnom rozvoji, o rozvoji jednotlivých územných oblastí Slovenskej republiky a o investičných zámeroch so závažnými dôsledkami pre ďalší hospodársky a sociálny rozvoj". Pritom § 87 toho istého zákona ods. 2 hovorí: "Národná rada Slovenskej republiky kontroluje ako sa plnia jej uznesenia. Vláda Slovenskej republiky a jej členovia, ako aj Najvyšší súd a generálny prokurátor Slovenskej republiky sú povinní do 30 dní oznámiť predsedovi Národnej rady, aké opatrenia prijali na splnenie úloh, ktoré z uznesenia vyplynuli."

Áno, možno polemizovať o tom, čo tu povedal v predkladaní tohto dokumentu podpredseda vlády, či Národná rada má použiť dikciu ukladá, žiada alebo odporúča. Nič to však nemení na skutočnosti výkladu § 87, že do 30 dní je vláda povinná dať odpoveď Národnej rade ako s týmto uznesením naložila. To teda znamená, že obsah a termíny splnenia uznesenia sú pre vládu záväzné. Znamená to však i to, že ak sa Národná rada Slovenskej republiky rozhodne o danej problematike rokovať na pléne, to znamená, že žiada, aby bol Národnej rade predložený ten a ten dokument, je povinnosťou predsedu Národnej rady pri zostavovaní programu schôdze tú vôľu rešpektovať.

Čo dodať záverom? Uvedený dokument svedčí o dvoch skutočnostiach: o nedostatočnej zodpovednosti vlády voči Národnej rade Slovenskej republiky a o zľahčovaní si kontrolnej funkcie Národnej rady Slovenskej republiky k činnosti vlády. Preto nemôžem súhlasiť s tým, aby sme pristúpili k prerokovaniu tejto správy bez toho, aby sa tento dokument najprv predrokoval v jednotlivých výboroch Národnej rady, s výnimkou mandátového a imunitného výboru. Odporúčam preto, aby sme hlasovali o nasledovnom postupe: podľa § 22 ods. 3 zákona o rokovacom poriadku odporúčam prerušiť prerokovávanie tohoto bodu, prideliť tlač 408 na rokovanie všetkým výborom Národnej rady, okrem mandátového a imunitného výboru a pokračovať v rokovaní o tomto bode na nasledujúcej schôdzi so stanoviskami jednotlivých výborov.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Do rozpravy som nedostal žiadnu písomnú prihlášku. Pýtam sa, či chce niekto vystúpiť. Prosím, pán poslanec Tahy.

Poslanec M. Tahy:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,
vážení členovia vlády,

dovoľte, aby som podporil návrh pána poslanca Plesníka, pretože sa domnievam, že materiál, ktorý sme dostali na preštudovanie, postráda celkovú redakciu na záver. V materiáli sme dostali hromadu informácií za jednotlivé rezorty, ako si plnia rezorty úlohy a ako predkladajú do vlády materiály, ale tým to končí a ďalší postup toku informácií k závažným otázkam zo strany vlády smerom na parlament chýba.

Mnoho závažných podkladov, ktoré Národná rada svojimi uzneseniami žiadala, sa do Národnej rady nedostalo vôbec.

Nechcem podrobne rozoberať všetky takéto príklady, dlho by sme asi diskutovali, ale predsa, ak dovolíte, dotknem sa jedného exemplárneho príkladu, ktorého nesplnenie zo strany vlády nám možno narobí najviac ťažkostí aj pri prerokovávaní návrhu, či už vládneho alebo poslaneckého, na novelu zákona o veľkej privatizácii. 6. októbra tento parlament prijal uznesenie, ktoré bolo evidované pod číslom 300, kde v bode B ods. 2 žiada vládu, aby do 31. 10. 1993 predložila Národnej rade Slovenskej republiky inventarizáciu dosiaľ neprivatizovaných podnikov v členení na podniky určené na privatizáciu, podniky ponechané v štátnej správe, podniky s majoritným vlastníctvom štátu po privatizácii, časové predstavy o priebehu privatizácie podľa jednotlivých privatizačných metód, špecifikáciu časových predstáv vlády na prijatie nových zákonov v oblasti privatizácie s uvedením času ich predkladania. Je to veľmi závažný a dôležitý dokument preto, aby sme vedeli posúdiť, či navrhovaná novela zo strany vlády môže získať podporu alebo nie. Pokiaľ nemáme v týchto otázkach úplne jednoznačne jasno, dosť ťažko sa nám podporuje dokument alebo návrh zákona, ktorý znamená dosť závažnú ingerenciu štátnej moci do tohoto procesu. Podobných príkladov by sme mohli uviesť viac. Napríklad do 15. novembra mala vláda predložiť návrh zákona o potravinách do Národnej rady. Doteraz to nemáme, i keď sa hovorí o tom, že v zásade je spracovaný.

V tom materiáli, ktorý sme dostali od vlády, jednoducho mali byť povedané aj dôvody, prečo sa niektoré termíny neplnia. Ale k tomu, čo na záver svojho vystúpenia pán podpredseda vlády Kozlík hovoril o vzťahoch medzi parlamentom a vládou, treba si uvedomiť jednu vec, že parlament má mimoriadne závažnú úlohu, ktorá vyplýva z Ústavy Slovenskej republiky. V článku 86 písm. g/ ústavy sa jednoznačne hovorí,

že parlament, teda Národná rada Slovenskej republiky kontroluje činnosť vlády Slovenskej republiky. A aby mohla kontrolovať, má právo žiadať určité doklady a podklady zo strany vlády a má právo žiadať ich v termínoch, ktoré uzná za vhodné. Pokiaľ vláda nesúhlasí s niektorou požiadavkou, čo sa môže stať či už z vecného, kapacitného alebo iného dôvodu, vždy má možnosť reagovať, tak ako to pán poslanec Plesník hovoril, má možnosť zaujať stanovisko do 30 dní a informovať parlament, prečo nie je schopná túto úlohu splniť a žiadať parlament o zmenu stanoviska alebo aspoň zmenu termínu. Takýto je normálny postup v každom demokratickom systéme.

Čo sa týka vzťahu medzi vládou a parlamentom, dovolím si tvrdiť na základe mojich skromných skúseností a poznatkov, že mnohé vlády v demokratickom systéme by si rady vymenili svoj parlament za tento náš. Tento náš parlament je mimoriadne zhovievavý k vláde Slovenskej republiky, to si treba uvedomiť. Stráca autoritu a stráca ju práve preto, že netrvá dôsledne na tom, aby uznesenia Národnej rady boli zo strany vlády rešpektované.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej sa do rozpravy hlási pán poslanec Košnár.

Poslanec J. Košnár:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
dámy a páni,

máme pred sebou obsiahly materiál, v ktorom vláda resp. jej rezorty predkladajú istý odpočet ako plnia uznesenia vlády, ktoré boli motivované príslušnými odporúčaniami či

uzneseniami Národnej rady Slovenskej republiky. Vláda nám predkladá pomerne obsiahlu štatistiku, pričom chcem povedať, že táto štatistika je v mnohom málo výpovedeschopná, lebo sa orientuje predovšetkým na formálnu stránku veci už charakterom svojho spracovania a menej vníká do kvality, do toho, čo sa vlastne sledovalo prijímaním uznesení.

Mechanizmus kontroly plnenia uznesení Národnej rady, ako vyplýva z predkladacej správy, aj z toho, čo uviedol podpredseda vlády pán Kozlík, je založený na predpoklade, že uznesenia Národnej rady boli následne premietnuté do uznesení vlády, a tak sa teraz zaoberáme už spomínaným obsiahlym štatistickým viac-menej výpočtom. Ale takýto mechanizmus znamená značný posun, v ktorom sa stráca pôvodná motivácia a zmysel uznesení, ktoré Národná rada Slovenskej republiky voči vláde prijala. Treba si klásť otázku, prečo Národná rada prijala záväzné uznesenia voči vláde. Chcel by som pripomenúť, vážené kolegyne a kolegovia, že to boli podnety z výborov Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré vznikli pri prerokúvaní záväzných predlôh, prevažne predlôh, ktoré nemali charakter návrhov zákonov a ktoré mali upozorniť na absenciu zásadnejších a dlhodobejších zámerov vo vládnej politike v očakávaní, že vláda predloží Národnej rade Slovenskej republiky svoje zámery v príslušnej oblasti a že výbory Národnej rady, ktoré iniciovali návrh takýchto uznesení, plénum resp. schôdza Národnej rady, ich prerokujú a posúdia.

Dovoľte mi ďalej poznamenať, že takéto uznesenia by Národná rada resp. iniciátori týchto uznesení vo výboroch neboli mohli prijať vzhľadom na dobu, v akej boli prijímané, keď by za ne neboli hlasovali aj poslanci vládneho hnutia. Ak istý odpočet, istú kontrolu inicioval poslanec opozície, mal na to plné právo a mohol počítať s tým, že plénum Národnej rady takúto úlohu vláde uloží. A skutočne sa aj tak stalo. Aby som dlho nehovoril, dovoľte mi ilustrovať, čo sa vlastne sledovalo a čo sa dosiahlo tými uzneseniami, ktoré

inicioval národohospodársky a rozpočtový výbor. Nebudú všetky, vybral som niektoré najzávažnejšie, ktoré azda majú vypovedaciu schopnosť, aby som nimi mohol doložiť to, čo chcem povedať.

Predovšetkým to bolo uznesenie z 24. júla pod číslom 230, ktorým Národná rada Slovenskej republiky požadovala od vlády návrh opatrení na zamedzenie ďalšieho zhoršovania čistej pozície vládneho sektoru u bánk. Prijímali sme to v súvislosti s prerokúvaním správy o plnení štátneho rozpočtu za I. kvartál roku 1993, keď, ako je dobre známe, napriek pôvodným optimistickým očakávaniam o vyrovnanom štátnom rozpočte za rok 1993 vyskočilo závratne vysoké kvartálne saldo, pasívne saldo štátneho rozpočtu. Chceli sme teda upozorniť - národohospodársky a rozpočtový výbor - vládu na to, že je potrebné sa týmto problémom veľmi vážne zapodievať, a to ako z hľadiska vnútornej zadíženosti voči bankám, tak aj z hľadiska vonkajšej zadíženosti. V odpočte, ktorý sme dostali, je vyhodnotenie úlohy uvedené takto: úloha je zahrnutá v správe o plnení štátneho rozpočtu za I. až III. štvrťrok 1993 zaslanej Národnej rade v novembri roku 1993. S veľkým údivom som si toto prečítal. Nútilo ma to, aby som sa znovu vrátil k tej správe o plnení štátneho rozpočtu za I. až III. kvartál roku 1993. Ak majú byť pasáže, ktoré sa týkajú dlhu, dlhovej služby, pasáže týkajúce sa stavu štátnych aktív a pasív, plnením toho, čo plénum od vlády požadovalo, teda aby dala jasnú koncepčnú predstavu pokiaľ asi chce ísť s dlhom vo vzťahu k hrubému domácemu produktu a podobne, na túto otázku sme odpoveď, žiaľbohu, nedostali a nedostali sme ju ani pri štátnom rozpočte na rok 1994.

Druhý príklad: Uznesením číslo 251 zo septembra 1993 Národná rada žiadala vládu, aby predložila koncepciu vnútornej i vonkajšej obchodnej politiky, vrátane alternatívnych riešení. Nebolo to náhodné. Pokiaľ ide o vzťah k vonkajšej obchodnej, teda zahranično-obchodnej politike, bolo to moti-

vované predovšetkým vývinom našej obchodnej i platobnej bilancie, bilancie Slovenskej republiky, s osobitným zreteľom a tendenciami, ktoré boli badateľné vo vývine našej obchodnej a platobnej bilancie voči Českej republike. Žiaľ, ani na túto otázku alebo na tento podnet sme vecne uspokojivú odpoveď, vecne uspokojivé návrhy, riešenia a predstavy od vlády nedostali. Komentujú sa asi takým spôsobom, že príslušný orgán, ktorý bol vládou tým poverený, to zahrňuje alebo to predloží hospodárskej rade. A pokiaľ ide o ten orgán, ktorým malo byť Centrum strategických štúdií, resp. v spolupráci s ministerstvom hospodárstva, je známe, že až na ostatnom zasadnutí Hospodárskej rady vlády bol istý materiál, ktorý by sa komplexnejšie zmocňoval a tieto problémy predkladal, ale bol vládou vrátený na dopracovanie.

A dovoľte mi ešte ďalší príklad, ktorý tu už spomínal aj kolega Tahy. Je to uznesenie zo 6. októbra predložiť Národnej rade Slovenskej republiky návrh zákona o štátnom rozpočte tak, aby mohol byť prerokovaný v Národnej rade v novembri roku 1993. Som presvedčený, že došlo len k nemilej chybe, keď sa toto uznesenie v predloženom materiáli uvádza tak, že sa tam píše: "predložiť návrh zákona o štátnom rozpočte na rok 1994 tak, aby mohol byť prerokovaný v Národnej rade v roku 1993". Dúfajme, že slovo "v novembri" odtiaľ vypadlo, hoci malo veľmi podstatný a principiálny význam. Pochopiteľne, potom sa môže napísať do vyhodnotenia úlohy "predložené Národnej rade 6. 12. a zaradené na 25. schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky".

Nechcem pokračovať v týchto príkladoch. Sú to len vybrané príklady z okruhu, ktorého atmosféru a motiváciu dobre poznám a viem, čo národohospodársky a rozpočtový výbor zamýšľal, keď takéto uznesenia navrhoval prijať Národnej rade Slovenskej republiky. A musím konštatovať, že splnené a azda ani pochopené dostatočne neboli.

A dovoľte mi ešte jednu poznámku, ktorá sa viaže práve na tú časť, pokiaľ ide o našu vonkajšiu zadíženosť. Pán premiér predpoludním vo svojom expozé naznačil istú možnú súvislosť medzi jedným pochybným listom a neprichodom vytúžených zahraničných úverov. Nazdávam sa, že je to vážny podnet a že najskôr treba preskúmať, či sa tu nezamieňa príčina s následkom, čo je podnetom a čo je odpoveďou.

Chcel by som celkom na záver povedať, že sa nazdávam, že problém vzťahu Národnej rady k vláde sa nedá riešiť formálnym spôsobom, skúmaním toho, či Národná rada má alebo nemá vláde ukladať, ako to má znieť, aká má byť dikcia, ale že sa tie veci musia chápať trochu obsahovo. Som presvedčený, že Národnej rade, aspoň v citovaných prípadoch, celkom určite išlo o dobrý úmysel pomôcť riešiť tie problémy v uvedených oblastiach, ktoré Slovenská republika riešiť musí, a nešlo o nejaké vyhranené parciálne, stranícke, či osobné záujmy. Preto by som podporoval tie závery, ktoré kolegovia - moji predrečníci tu naznačovali.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Do rozpravy sa ďalej hlási pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predseda,
vážená vláda Slovenskej republiky,
vážené kolegyne a kolegovia,

debata alebo diskusia, ktorú práve vedieme, nie je len obyčajnou debatou o jednej správe, ktorú predložila vláda,

ale myslím si, že ju možno vnímať z viacerých rovín. V prvej rovine by som povedal, že sa táto diskusia dotýka základov parlamentarizmu Slovenskej republiky. Naznačil to už aj podpredseda vlády Kozlík, keď upozornil na to, že je tu diskusia zrejme potrebná vzhľadom na to, že to nie je nikde veľmi presne a precízne upravené, aký má byť vzťah alebo ako sa má odvíjať formálne vzťah medzi zákonodarnou a výkonnou mocou. Naozaj trojdelenie moci je základom fungovania štátu a vzájomné rešpektovanie a ich postavenie je nevyhnutné dodržiavať tak, ako to stanovuje ústava. Tu boli citované ústavné články, kto komu zodpovedá. Z toho by sme mali vychádzať pri úprave alebo diskusii o tom, ako by tieto veci mohli ďalej fungovať.

Naozaj zrejme nemôže byť pravidlom, aby výbor Národnej rady alebo Národná rada predpisovali výkonnej moci čo má urobiť, to znamená konkrétne zasahovali a povedali: postavte, priďeľte, urobte. Toto nemôže celkom dobre zákonodarná moc spraviť, a to sú tie uznesenia resp. odporúčania, ktoré mal na mysli pán podpredseda Kozlík, ktoré majú tú magickú formulku Národná rada ukladá urobiť čosi. Ale na druhej strane právo kontrolnej funkcie alebo kontrolná funkcia parlamentu voči vláde je jednoznačne smerovaná do tej oblasti alebo do tej formy, kde Národná rada požiada vládu, aby jej predložila tú či onú správu v takom termíne, ako to považuje za potrebné, teda všetky podklady potrebné na to, aby sa mohla zodpovedne k tej moci vyjadriť. A vyjadriť sa k nej môže - a to, prosím, je jasné z ústavy - zásadne len jediným spôsobom, môžeme byť nespokojní ako vláda funguje, môžme to vyjadriť v tisícoch odporúčaní, môžeme odporúčať, že by vláda mala spraviť to alebo ono, odporúčanie je namieste. Ak to neurobí, môžeme byť ďalej nespokojní, ale ústavný prostriedok, ktorým môžme vec riešiť, je vyslovenie nedôvery konkrétnemu ministrovi alebo celej vláde. Žiadny iný prostriedok nám ústava nedáva, v tomto rámci sa musíme držať a v tomto rámci musíme uvažovať.

Takže prosím, keby sme aj pre ďalšie prípady videli tento priestor, ktorý nám dáva ústava vo vzťahu zákonodarnej a výkonnej moci a takýmto spôsobom formulovali naše požiadavky, teda žiadosti o správy, informácie a ďalšie veci, ktoré potrebujeme pre naplnenie kontrolnej funkcie parlamentu, aby sme takto chápali naše odporúčania, že sú záväzné pre vládu potiaľ, pokiaľ je ochotná sa nimi riadiť a riskuje len to, či tento parlament jej ďalej bude držať chrbát. Takže uvidíme, čo k tomu poviem Ústavný súd, ale my sami v tejto diskusii a možno i v diskusii, ktorú by k tomu mohol viesť ústavnoprávny výbor, by sme si mohli stanoviť isté pravidlá hry, kým Ústavný súd právoplatne povie ako k tejto veci vykladať ústavu, pretože ten je na to oprávnený, ak je vec sporná.

Chcel by som sa vyjadriť k ďalšej rovine, v ktorej môžeme vnímať predloženú správu, teda k správe ako celku. Je to ten trojstranový materiál, ktorý tvorí úvod odpočtu konkrétnych uznesení. Chcel by som sa opýtať, kto rozhodol o tom, že má túto správu predložiť podpredseda vlády pán Kozlík, keď som si na poslednej strane tejto správy prečítal, že vláda Slovenskej republiky na zasadnutí dňa 11. 1. prerokovala predmetnú správu, v uznesení číslo 15 ju vzala na vedomie a okrem iného uložila - a teraz dobre počúvajte - predsedovi vlády Slovenskej republiky predložiť správu na 26. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky. Pýtam sa, kto a kedy rozhodol, že to má byť inak? Možno, že sú ešte nejaké ďalšie formy, ale to, čo je na papieri, myslím si, že by malo byť vodidlom, resp. uznesenia samotnej vlády pre činnosť vlády a jej predstaviteľov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, len pre informáciu, vláda na včerajšom zasadnutí poverila pána podpredsedu Kozlíka.

Poslanec M. Ftáčnik:

Potom je všetko v poriadku. Takže táto poznámka bola irelevantná, keďže došlo k zmene uznesenia číslo 15, ktorým vláda 11. januára prerokovala túto správu.

Ďalej by som sa chcel vyjadriť k tomuto: Na prvej strane je pozoruhodná veta, prosím, keby ste ju vnímali, kde sa hovorí o tom, že vzhľadom na krátky termín spracovatelia tejto správy vychádzali z vyhodnotenia plnenia úloh alebo jednotlivých uznesení vlády, ktoré vykonali zodpovední pracovníci kontrolovaných subjektov. Títo pracovníci - hovorí sa títo - aj zodpovedajú za vecnú správnosť predložených vyhodnotení plnenia uložených úloh. Prepáčte, nemôžem to akceptovať. Pre mňa partnerom nie je pracovník ministerstva alebo pracovník úradu vlády. Partnerom je minister. Ministri a vláda Slovenskej republiky zodpovedajú za to, čo je tu napísané. Tu sa ústavní činitelia podpísali. Takže tu nejak alibisticky povedať, že vecne za to zodpovedá ktosi iný, to si, prosím, riešte kdesi inde, ale nepodsúvajte takéto uznesenia alebo myšlienky parlamentu. Pre nás je partnerom minister a ak je vecne čosi zle vyhodnotené, tak za to zodpovedá minister.

Chcel by som tiež prečítať celkom zaujímavú formuláciu, ktorá má zhŕňať túto úvodnú správu a byť takou nadstavbou nad celým materiálom, kde sa hovorí: "Z uvedeného komplexného hodnotenia plnenia úloh možno konštatovať, že uznesenia Národnej rady sú členmi vlády v zásade plnené." Krásna formulácia, troška mi čosi pripomína. Rád by som teraz na konkrétnej časti - vybral som si sekretariát predsedu vlády, keďže to je rozhodujúci človek vo vláde, kde by som chcel ukázať, že to slovo "v zásade" tam niekedy nesedí, a chcelo by to vysvetliť, že prečo. Ak máte záujem sledovať to, čo budem hovoriť, zoberte si konkrétne uznesenia, ktoré boli

splnené veľmi zaujímavým spôsobom, ale nikde sa nehovorí, prečo práve takto.

Bola tu úloha predložiť predsedovi Národnej rady prehľad o členstve ministrov, štátnych tajomníkov, vedúcich sekcií a vedúcich ostatných orgánov štátnej správy v dozorných radách a o ich príjmoch. V jednotlivých ministerstvách nájdete informáciu o tom - kde hovoria o tom ako splnili túto úlohu, že už v máji toto všetko bolo nahlásené vláde Slovenskej republiky, resp. na Úrad vlády Slovenskej republiky, ale v tej časti, kde sa hovorí o tom, ako to splnila vláda resp. sekretariát predsedu, je napísaná táto guľatá formácia: "úloha priebežne plnená, bude predložené do konca roku 1993". Pýtam sa, prečo vláda čaká pol roka, aby splnila túto požiadavku, keď od všetkých rezortov - a to si prosím môže skontrolovať - od ministerstva financií až po ministerstvo zdravotníctva všetky to nahlásili od 6. do 19. 5. Takže je otázka, kde ten materiál je a prečo teda až do konca roku.

Ďalej je na tej istej strane číslo 2 informácia alebo žiadosť predložiť správu o opatreniach potrebných na realizáciu odporúčania číslo 1201 Parlamentného zhromaždenia Rady Európy. Naplnenie vláda si predstavuje tak, že ho 24. 8. prerokovala a predkladá príslušné právne normy. Ale pokiaľ si prečítate dikciu toho uznesenia, my sme chceli aj tú správu. Správa predložená nebola. Nevieme teda, aké sú zámery vlády v tomto veľmi citlivom bode, v otázke menšinovej politiky. Myslím si, že je to dostatočne závažné na to, aby sme príslušnú správu dostali.

Ďalej na strane 3 v strede je žiadosť predložiť na 21. schôdzu zásady rozpočtovej politiky na rok 1994. Je tu informácia v kolónke vyhodnotenie úlohy, že informácia bola predložená národohospodárskemu a rozpočtovému výboru. Prečo, keď ju mala dostať 21. schôdza Národnej rady Slovenskej republiky?

Na strane 5, opať v strede, sa hovorí o koncepcii obchodnej politiky, tak vnútornej, ako aj zahraničnej, vrátane alternatívnych riešení. Tu sa hovorí celkom korektne o tom, že predseda vlády požiadal o preloženie do konca januára 1994 a predseda Národnej rady 17. 12 súhlasil. Je to už po spracovaní tohto materiálu, ale takisto chcem upozorniť na to, že tu chýba a má svoje vecné dôsledky to, že včas nie je pripravená vnútorná aj vonkajšia obchodná politika.

Na poslednej strane číslo 7 je takisto dôležitá úloha predložiť stanovisko Dozornej rady Fondu národného majetku k rozpočtu Fondu národného majetku na rok 1993 Národnej rade. Keď si prečítate ako plnilo ministerstvo financií, ktorého minister je súčasne v tomto období predsedom Dozornej rady Fondu národného majetku, od 15. 9. vláda túto správu podľa časti ministerstva, má. Napísané je: "stanovisko bude zaslané Národnej rade v decembri". Pýtam sa, kde bolo to stanovisko od septembra, kedy ho vláda dostala od dozornej rady, do decembra, kedy je to vlastne opať po spracovaní a naháňame tým čosi, čo sme mali pravdepodobne dávno urobiť.

Moje posledné dve pripomienky sa týkajú poslednej strany materiálu, kde sa hovorí o predložení návrhu zákona o potravinách. Nechcem komentovať toto uznesenie, je to jedno z tých, kde zasahujeme alebo sme pravdepodobne zasahovali do právomocí vlády, keď sme hovorili, že do 15. 11. by mala predložiť takýto zákon. Je zaujímavé, že vláda v legislatívnom programe si dala túto úlohu na júl. Už nechcem spomínať, že to schvaľovala v auguste a povedala, že v júli predloží takýto zákon. My ho dodnes nemáme. Toto by som bral ako drobnosť, ktorá je skôr kuriozitou.

Veľmi originálne napísali úradníci, pretože tak to bolo v tej správe, poslednú úlohu: zúčastňovať sa schôdzí Národnej rady minimálne na interpeláciách a otázkach poslancov.

Pán predseda vlády alebo úrad vlády píše: "Na každom zasadnutí vlády v bode rôzne informuje premiér o zasadnutiach Národnej rady a požaduje členov vlády o účasť na nich." Neviem, na akých zasadnutiach sa požaduje účasť premiéra na týchto bodoch, ale aj o tom sa tu mohol sekretariát predsedu vlády vyjadriť. Chcem teda povedať na tomto príklade, a možno by sme tak mohli ísť aj do ďalších, že uznesenia, ktoré tu boli predložené, majú aj svoju vecnú stránku, majú svoje dôsledky. To, že sa veci načas nepredložili, alebo sa predložili takým spôsobom, ako som to ukázal, má svoje dôsledky. A snáď o to nám išlo, keď sme hovorili o tom, že by sa malo zhodnotiť alebo urobiť odpočet uznesení Národnej rady. Samozrejme, ony sa napĺňajú konkrétnymi uzneseniami vlády, ale my sme chceli vedieť, ako si vláda predstavuje napríklad to, že nebudeme mať včas predloženú obchodnú politiku, aké to bude mať dôsledky, čo to znamená. Nie náhodou sme požadovali, aby táto časť - otázka rozpočtu, hospodárskej politiky bola včas predložená.

Chcel by som sa ešte vyjadriť k dvom rovinám, ktoré bezprostredne s predloženou správou nesúvisia. Na jednu upozornil pán poslanec Plesník, keď hovoril o tom, že viaceré požiadavky predsedu vlády boli smerované na predsedu Národnej rady, ale parlament - aj on prijímal príslušné uznesenia - sa o nich faktický nedozvedel. Myslím si, že by sme mohli požiadať v tomto bode predsedu Národnej rady Slovenskej republiky, aby obnovil istú tradíciu, ktorá je súčasne zapísaná aj v rokovacom poriadku, ale, žiaľ, pre Predsedníctvo Národnej rady, ktoré svojho času podávalo pravidelne správy o svojej činnosti. Tie správy o činnosti mali ten zmysel, že to bol orgán, ktorý mohol rozhodovať. A dnes aj predseda Národnej rady podľa ústavy je takým orgánom, ktorý prijíma svojbytné rozhodnutia v mene tohto parlamentu. Vyplýva mu to z ústavy a je to absolútne legálne, právoplatné konanie, rovnako ako organizovanie činnosti Národnej rady, ktoré vyplýva z príslušného článku, myslím, že je to článok 90 ústa-

vy, ktoré vykonáva predseda Národnej rady spolu s podpredsedami. Žiaľ, toto plénum sa o nich dozvedá sprostredkovane a vtedy, keď konkrétne sa s nejakým takým rozhodnutím stretne. Myslím si, že by bolo namieste aspoň do času, kým nebude prijatý nový rokovací poriadok, ktorý túto úlohu dáva predsedovi Národnej rady ex lege, teda zo zákona, aby predseda Národnej rady podával informácie o opatreniach a krokoch, ktoré vykonal ako predseda tohto parlamentu.

Moja posledná poznámka spojená s konkrétnym návrhom sa týka legislatívneho programu vlády. Pri príležitosti čítania tlače 408, teda plnenia uznesení, som si prelistoval aj legislatívny program vlády Slovenskej republiky na II. polrok 1993. Netvrdím, že sa zásadne líši od I. polroku, ale bola to bieda a utrpenie, vážení kolegovia. Bieda a utrpenie potiaľ, že vláda si naplánovala - a teraz nechcem hovoriť počty - x zákonov a splnila z toho snáď jednu desatinu. Možno predložila iné, dôležité normy, ale dala si svoj vlastný program, schválila ho v auguste a do konca roka z neho splnila strašne málo. Mali by sme teda požiadať uznesením vládu Slovenskej republiky o správu, prečo takýmto spôsobom plní svoje legislatívne úlohy, teda v čom sú príčiny. Je to priveľa práce, slabo pracuje legislatívna rada? Som presvedčený, že nie. Kde je teda problém, že sa legislatívne úlohy veľmi ambicióznej vlády Slovenskej republiky neplnia? Nikto ju nenútil prijímať práve takéto úlohy, ale neplnia sa, a neplnia sa zásadným spôsobom, že utekajú veci, odkladajú sa a nemáme ich predložené včas. Mali by sme teda požadovať, aby sa k tomu vláda vyjadrila, prečo je to tak.

Súčasne chcem upozorniť, že je 26. januára a nepoznáme legislatívny program vlády Slovenskej republiky na I. polrok. Nech si dá polovičku úloh, ktoré sa dala v roku 1993 v II. či v I. polroku, ale nech nám povie svoju predstavu, ako chce pomocou zákonov transformovať túto spoločnosť, ako chce ďalej meniť jednotlivé oblasti spoločenského života,

aby sme sa vedeli na to pripraviť a reagovať na to príslušným spôsobom, pretože v konečnom dôsledku prídu tieto zákony sem. Chcem teda navrhnúť dve uznesenia, aby sme požiadali vládu Slovenskej republiky, aby nám predložila do 15. februára legislatívny program na I. polrok 1994, a aby nám predložila do konca februára vyhodnotenie plnenia legislatívneho programu na II. polrok 1993, včítane príčin neplnenia.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Nehlási sa nikto? Prosím, pani Bartošová.

Poslankyňa E. Bartošová:

Vážené kolegyne, kolegovia,
vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,

mám dve poznámky. Jedna: podporujem návrh pána kolegu poslanca Plesníka stiahnuť materiál a prerokovať v orgánoch Národnej rady. Predpokladám, že súčasťou jeho vystúpenia bol návrh na uznesenie Národnej rady, ktorým vraciame materiál na prerokovanie do orgánov Národnej rady.

A po druhé - chcem upozorniť na to, že materiál neobsahuje vyhodnotenie úlohy z uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky z 15. júla 1992 číslo 25 k Programovému vyhláseniu vlády Slovenskej republiky, ktorým Národná rada odporúčala vláde predložiť Slovenskej národnej rade návrh zásad zákona Slovenskej národnej rady o územnom a správnom členení Slovenskej republiky a ucelenú koncepciu organizácie a výkonu verejnej správy, v rámci nej uplatniť všestranné rozvíjanie

priamej demokracie vo vzťahu k demokracii zastupiteľskej, túto koncepciu zosúladiť s novým územno-správnym členením. Do dnešného dňa plnenie tejto úlohy nebolo realizované, dokonca nie je obsiahnuté ani v materiáli. Teda navrhujem ako druhú časť uznesenia zaviazať vládu, aby ucelenú koncepciu v zmysle požiadavky uznesenia Slovenskej národnej rady číslo 25 z 15. júla 1992 nám predložila tak, aby bol materiál prerokovávaný na 28. schôdzi, o ktorej vieme, že sa má konať ešte v marci.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Jakubík.

Poslanec P. Jakubík:

Vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

chcel by som upozorniť, že v predmetnom materiáli chýba odpočet alebo reakcia vlády na uznesenie číslo 37 prijaté v Slovenskej národnej rade koncom septembra 1992, súčasťou ktorého bolo schválenie zákona číslo 194/1992 Zb. vtedy vedené pod tlačou číslo. 34 a dotýkalo sa zmeny a doplnku zákona Slovenskej národnej rady číslo 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti.

Súčasne v tomto uznesení Slovenská národná rada odporúčala ministerke práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky vydať po schválení vládneho návrhu ústavného zákona vykonávací predpis, ktorý bude riešiť podmienky a poskytovanie príspevkov územným orgánom práce, teda okresným orgánom práce, zamestnávateľom pri riešení vážnych prevádzko-

vých dôvodov v zmysle zákona číslo 231/1992 Zb., v ktorom sa dopĺňa § 130 Zákonníka práce. Žiaľ, ani zaevidovanie tohto uznesenia, ani reakciu vlády resp. rezortu práce a sociálnych vecí na toto uznesenie som v predmetnom materiáli nenašiel. Podľa informácií, ktoré mám, rezort práce a sociálnych vecí takýto vykonávací predpis za obdobie od septembra 1992 do dnešného dňa nevydal.

Súčasne so zákonom číslo 194, ktorý bol predmetom prerokúvania v septembri 1992, bol vydaný vykonávací predpis ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny pod číslom 455/1992 Zb., ktorý však rieši len problematiku štrukturálnych zmien a podielu úradov práce na nákladoch spôsobených realizáciou štrukturálnych zmien. Nebol však riešený problém vážnych prevádzkových dôvodov.

Aký je výsledok za toto obdobie? Veľmi jednoduchý. Zo štátneho rozpočtu sa neprispieva podnikom na preklenutie takejto situácie vyvolanej vážnymi prevádzkovými dôvodmi prostredníctvom úradov práce, ktoré tým mohli riešiť pokles zamestnanosti vo svojich organizáciách. Podniky na to konto vyplatili viac nákladových miezd a v prípade, že mali zisk, týmito nákladovými mzdami bol tento znížený, a tým boli znížené aj odvody dane z príjmu. Samozrejme, keďže nebola takáto možnosť riešenia prostredníctvom úradov práce, museli to riešiť podniky radikálnou formou, to znamená, že sa zvýšil počet nezamestnaných, a tým potom priame čerpanie prostredníctvom rozpočtovej kapitoly a Fondu zamestnanosti zo štátneho rozpočtu.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec Koncoš.

Poslanec P. Koncoš:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada,
vážení prítomní,

v úvode svojho vystúpenia chcem v prvom rade oceniť systémový prístup ministerstva pôdohospodárstva i samotného pána ministra k riešeniu zložitých problémov slovenského poľnohospodárstva, ktorý sa prejavil aj v zlepšení očakávaných ekonomických výsledkov niektorých podnikateľských subjektov za rok 1993. Bohužiaľ, vo väčšine prípadov len ekonomických a, bohužiaľ, takých ekonomických výsledkov, ktoré sa neprejavia v zlepšení finančnej situácie podnikateľov v poľnohospodárstve.

Vyhodnotením plnenia uznesení sa náš výbor zaoberal na svojej januárovej schôdzi a správu o plnení úloh zo strany ministerstva pôdohospodárstva na svojom zasadnutí prerokoval, aj keď treba povedať, že bez prítomnosti zodpovedných pracovníkov ministerstva pôdohospodárstva. Cez to všetko si pokladám za povinnosť upozorniť aj na niektoré nesplnené uznesenia či úlohy, čo vonkoncom nemôžem pokladať len za chybu krásy.

Pravda, treba si položiť aj otázku, či neplnenie bolo zapríčinené samotným ministerstvom pôdohospodárstva, alebo prípadne aj nekoordinovanými opatreniami zo strany vlády. Osobne za takúto príčinu pokladám nedodržanie predloženia zákona o potravinách, pretože vláda po prerokovaní vo vláde návrh predložený ministerstvom pôdohospodárstva viac-menej neakceptovala a poverila dopracovaním ministerstvo zdravotníctva. So všetkou úctou voči pani ministerke i pracovníkom ministerstva zdravotníctva sa domnievam, že tanto rezort nemá dostatok síl na dopracovanie zákona o potravinách a, po-

dľa môjho názoru, by ho bolo treba vrátiť na ministerstvo pôdohospodárstva. Ale to je už vecou, samozrejme, vlády a vyslovujem len svoj názor, svoju domnienku.

Mrzí ma, že medzi nesplnenými uzneseniami sú také, ako meškanie zákona o podpornom fonde, ktorý budeme prerokovávať len teraz a už od začiatku tohto roku sa predpokladalo, že bude pôsobiť. Je to nedopracovanie otázok súvisiacich s marginalitou podmienok pre poľnohospodársku výrobu na Slovensku, je to nedoriešenie úhrady sucha pre tých poľnohospodárov, ktorých sucho v minulom roku postihlo, o čom som už tu hovoril, napriek tomu znovu na tento problém upozorňujem, pretože situácia je príliš zložitá, aby som sám ako poľnohospodár ju prešiel bez dôrazného upozorňovania a aby som sa uspokojil len s vypracovaním návrhu na riešenie sucha na úrovni ministerstva, ale s nedoriešením pomoci pre poľnohospodárov zo strany vlády. Bohužiaľ, pri hlasovaní o samotnej "zelenej správe" alebo pri hlasovaní o štátnom rozpočte tento problém nenašiel podporu ani na parlamentnej pôde.

Veľmi vážnym problémom je druhotná platobná neschopnosť prvovýrobcov spôsobená najma tým, že niektorí odberatelia, vo väčšine štátne, ale v mnohých prípadoch už aj privatizované potravinárske podniky, dlhujú svojim dodávateľom už niekoľko desiatok miliónov korún. Samotní prvovýrobcovia v mnohých prípadoch majú záujem na tom, aby sa ich pohľadávky kapitalizovali, ale takýto spôsob riešenia nenachádza podporu, domnievam sa, v samotnej vláde. Ak by tomu tak bolo, už dávno by sa bola prijala zákonná úprava na umožnenie kapitalizácie pohľadávok.

Medzi úlohami v legislatívnom pláne ministerstva pôdohospodárstva na rok 1993 bola aj novela transformačného zákona, teda zákona o transformácii družstiev. Vieme dobre, že súčasný stav v podstate paralyzuje podnikateľské aktivity poľnohospodárskych a roľníckych družstiev. Tým pracovníkom,

ktorí zostali či už vo vedení alebo ako pracovníci družstiev, nedáva nejaké podnikateľské istoty, a na druhej strane mnohokrát súčasný zákon bráni vysporiadaniu majetkových podielov tým oprávneným osobám alebo vlastníkom majetkových podielov, ktoré o vrátenie požiadali z titulu toho, že sami začali na pôde hospodáriť. Myslím si, že práve doriešenie takýchto zásadných problémov by výraznejšie pomohlo aj celkovej ekonomickej situácii v poľnohospodárstve.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Koncošovi. Hlási sa ešte niekto do rozpravy? Pán poslanec Miškovský.

Poslanec V. Miškovský:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

dovoľte mi v mene pani poslankyne Kaliskej, ktorá je v zahraničí, predniesť príspevok k problematike vedy a techniky. Bola to práve ona, ktorá navrhla zriadenie osobitného orgánu pre vedu a techniku. Bolo to 25. augusta 1992. Bolo to prijaté ako naše uznesenie číslo 28. Prvý termín pre vládu bol 30. november 1992. Na pôde Národnej rady sa termín pre vládu trikrát zmenil a vždy predĺžil: uznesením číslo 50 z 5. 11. 1992 s termínom pre vládu do 30. 4. 1993, uznesením číslo 186 z 26. 3. 1993 s novým termínom pre vládu do 30. júna 1993 a posledné uznesenie číslo 303 zo 7. októbra 1993 s posledným termínom pre vládu 31. december 1994.

Tieto čiastkové zmeny sa v dokumente predkladanom vládou, tlač číslo 408, nevyskytujú a uznesenie Národnej rady číslo 50 je úplne v inom znení. Doposiaľ postoj vlády Slo-

venskej republiky nie je k tejto problematike známy. Nevieme, čo je na príčine a aké sú dôvody jej možného nesúhlasu. Preto navrhujem poslednýkrát dať vláde Slovenskej republiky termín do 31. 3. 1994, aby predložila konkrétne finančné a legislatívne podmienky pre činnosť ústredného orgánu pre vedu a techniku s tým, že jeho činnosť by sa mala začať najneskôr 1. 6. 1994.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Hlási sa ešte niekto do rozpravy?

/Nikto./

Ak nie, pristúpime k niektorým návrhom pánov poslancov, ktoré sa týkajú prijatia uznesení. Najskôr by som sa vrátil k návrhu na uznesenie pána poslanca Plesníka s tým, aby sa materiál vrátil, resp. aby sa dal do výborov na nové prerokovanie. Samozrejme, že o tomto návrhu dám hlasovať, keďže je to návrh poslanca, ale chcem upozorniť na to, že sú to uznesenia výborov a plnenie uznesení patrí priamo do právomoci a kontroly výborov. Odhliadnuc od toho budeme hlasovať o tomto návrhu pána poslanca Plesníka.

Prosím, pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predseda, dovolil by som si vás opraviť iba v jedinej poznámke, že to sú uznesenia Národnej rady, to nie sú uznesenia výborov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ja som sa pomýlil, beriem to - uznesenia Národnej rady, ale ktoré sa týkajú rozhodnutí konkrétnych výborov, ktoré majú právo tieto uznesenia si kontrolovať vo vzťahu k vláde.

Poslanec M. Ftáčnik:

Nemajú právo. Výbory majú svoje príslušné ministerstvá, ktoré kontrolujú. To je všetko v poriadku, ale plnenie úloh Národnej rady si musí sledovať Národná rada.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Samozrejme, ale cez konkrétne rezorty a výbory.

Takže budeme hlasovať o návrhu pána poslanca Plesníka s tým, že materiál, ktorý predniesol podpredseda vlády pán Kozlík, týkajúci sa odpočtu činnosti vlády v rámci uznesení Národnej rady, sa dá do výborov Národnej rady.

Prosím, pán poslanec Plesník.

Poslanec J. Plesník:

Pán predseda, môj návrh bol: Podľa § 22 ods. 3 navrhujem prerušiť prerokovávanie tohoto bodu programu. Na základe toho odporúčam, aby ste ako predseda Národnej rady pridelili prerokovanie tlače 408 na rokovanie výborov Národnej rady, okrem mandátového a imunitného výboru, aby sme si stanovili lehotu na dokončenie prerokovávania tohto bodu na nadchádzajúcu schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky. To sú tri veci, ktoré dávam v podstate na hlasovanie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre, to je v poriadku. To je to isté, len inak povedané. Prosím, budeme hlasovať o tomto návrhu pána poslanca Plesníka.

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 115 poslancov.
Kto je za takto prednesený návrh uznesenia ako ho podal pán poslanec Plesník?
Za návrh hlasovalo 56 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 32 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 27 poslancov.

Konštatujem, že takto formulované uznesenie Národná rada neschválila.

Budeme hlasovať o uznesení, ktoré navrhol pán poslanec Ftáčnik, aby sme uznesením požiadali vládu o predloženie ... Pán poslanec Ftáčnik, povedzte, ako ste to presne formulovali. Chcem povedať, že to, čo ste formulovali ako dve uznesenia, by sme mohli dať do jedného.

Poslanec M. Ftáčnik:

Bol by som pre istotu radšej, keby to boli dve.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Formulovať najprv vzťah k uzneseniu posledného polroka 1993, k legislatíve, čiže jeden odsek by mohol byť to, a druhý odsek to. Ale prosím, keď chcete, nech sú dve.

Poslanec M. Ftáčnik:

Som presvedčený, že tá požiadavka na legislatívny program vlády na rok 1994 získa podporu kolegov, a tu by sme mali hlasovať osobitne. Druhá je požiadavka vyhodnotiť plnenie legislatívneho programu za II. polrok 1993, aj s príčinami neplnenia. Čiže prosím dve hlasovania.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme hlasovať o prvom uznesení, kde pán poslanec Ftáčnik navrhuje, aby nám vláda podala správu o plnení legislatívneho plánu na II. polrok 1993.

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 110 poslancov.
Kto je za tento návrh pána poslanca Ftáčnika?
Za návrh hlasovalo 58 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 13 poslancov.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 39 poslancov.

Konštatujem, že prvý návrh pána poslanca Ftáčnika na uznesenie k plneniu legislatívneho plánu vlády na II. polrok 1993 sme prijali.

Budeme hlasovať o druhom návrhu pána Ftáčnika na prijatie uznesenia, aby sme zaviazali vládu predložením legislatívneho plánu na I. polrok 1994 do 15. februára 1994.

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 118 poslancov.
Kto je za tento návrh?
Za návrh hlasovalo 69 poslancov.
Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 7 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 42 poslancov.

Konštatujem, že aj tento návrh pána poslanca Ftáčnika na uznesenie sme odsúhlasili.

Ďalší návrh na prijatie uznesenia predniesla pani poslankyňa Bartošová, ale priznávam sa, že som ho nedokázal zachytiť. Prosím, keby ste ho, pani poslankyňa, ešte raz koncipovali.

Poslankyňa E. Bartošová:

Národná rada ukladá vláde Slovenskej republiky predložiť Národnej rade Slovenskej republiky na schválenie koncepciu verejnej správy a návrh zásad zmien územnosprávneho členenia v termíne tak, aby bol prerokovaný v orgánoch Národnej rady pred zasadnutím 28. schôdze a tento materiál schválený na 28. schôdzi Národnej rady.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, je to v tej koncepcii, ktorú sme vyradili z programu a dali sme na ďalšiu schôdzu, ale prosím, budeme hlasovať o vašom uznesení.

Poslankyňa E. Bartošová:

Prepáčte, nie je to tam.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

No nie, lebo sme to stiahli z programu.
Prosím, budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 117 poslancov.

Kto je za takto prednesený návrh pani poslankyne Bartošovej?

Za návrh hlasovalo 32 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 47 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 38 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pani poslankyne sme neschválili.

Ďalej v rozprave vystúpil pán poslanec Jakubík, ktorý žiada zmenu zákona 83 z roku 1991 o spôsobe - tam ste ešte dokonca citovali aj zákon 194 z roku 1992. Pán poslanec, skúste koncipovať váš návrh.

Poslanec P. Jakubík:

Keďže mi to v predmetnom materiáli chýba, žiadam doplniť predmetný materiál o naplnenie uznesenia číslo 37 prijatého Slovenskou národnou radou 29. septembra 1992. Myslím, že to postačuje.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Ďakujem. Takže ide o žiadosť o doplnenie tohto materiálu, pokiaľ ide o uznesenie Národnej rady číslo 37.

Prosím, budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 115 poslancov.

Kto je za takto predložený návrh pána poslanca?

Za návrh hlasovalo 52 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 21 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 42 poslancov.

Konštatujem, že sme neprijali návrh na toto uznesenie.

Pán poslanec Jakubík chce faktickú poznámku.

Poslanec P. Jakubík:

Nie som presvedčený o tom, že sme o tomto mali hlasovať, lebo názov materiálu znie "Správa o kontrole plnenia úloh uznesení vlády Slovenskej republiky prijatých na zabezpečenie plnenia uznesení Národnej rady". Toto uznesenie nie je predmetom tohto materiálu, čiže ho reklamujem, že tu chýba. Domnievam sa, že to nie je vec hlasovania, či sa to sem doplní alebo nie, ale že by to malo byť jednoznačne ako úloha.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, chceli ste, aby Národná rada o tom rozhodla.

Poslanec P. Jakubík:

Len som bližšie informoval o tom - na vašu otázku -, čo bolo predmetom môjho vystúpenia, že som reklamoval doplnenie vyhodnotenia tohto uznesenia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Žiadali ste, aby Národná rada rozhodla, aby bolo doplnené, pretože vláda ho neuviedla.

Poslanec P. Jakubík:

Nežiadal som hlasovať. To predsa vyplýva zo zadaného materiálu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Lenže v tom materiáli nie je. Vláda nepovažovala za potrebné ho tam dať a vy chcete, aby ho tam vláda dala.

Poslanec P. Jakubík:

Je to skutočne perfektne uzavreté. Po tomto hlasovaní vláda nie je povinná toto uznesenie vyhodnotiť. Vychádza mi taký výsledok.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno. Tak ste to odhlasovali.

Poslanec P. Jakubík:

Domnievam sa, že je v rozpore s predmetným materiálom.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Ďakujem. Budeme hlasovať o návrhu pani poslankyne Kaliskej, ktorý predložil pán poslanec Mišković s tým, že navrhuje prijať uznesenie, kde by sa hovorilo o predĺžení termínu do 31. 3. 1994 a predložiť konkrétne finančné a legislatívne podmienky pre vznik a činnosť ústredných orgánov pre vedu a techniku so začatím najneskôr do 1. 6. 1994. Takto mám koncipovanú žiadosť, budeme o tom hlasovať.

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 114 poslancov.
Kto je za to, aby sme prijali tento návrh uznesenia?
Za návrh hlasovalo 57 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 20 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 37 poslancov.

Konštatujem, že sme tento návrh neprijali.

Vážení páni poslanci, pani poslankyne, pristúpime k hlasovaniu o návrhu na vzatie uznesenia a celej správy na vedomie Národnou radou s tým, že sa naplnia tie uznesenia, ktoré sme tu prijali.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 119 poslancov.
Prosím, kto je za?
Za návrh hlasovalo 61 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 37 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že správu sme vzali na vedomie.

T r e t í m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o ochrane hospodárskej súťaže.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 373 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 373a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní jej podpredseda pán Sergej Kozlík. Prosím, pán podpredseda.

Podpredseda vlády SR S. Kozlík:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

vláda vám predkladá na schválenie návrh zákona o ochrane hospodárskej súťaže. Takýto zákon sa v trhových ekonomikách považuje za základný ekonomický zákon, za chartu slobody podnikania. Sloboda podnikania môže byť obmedzovaná hospodárskou mocou na trhu alebo zásahmi štátu. Ideálnym stavom by bola dokonalá konkurencia, stav trhu s veľkým počtom konkurentov, z ktorých nikto nemôže diktovať cenu, a zásahy štátu sú nepotrebné. Tento stav môže zabezpečiť voľná, ničím neobmedzovaná súťaž. Skutočnosť je však aj vo vyspelej trhovej ekonomike iná. Neexistujú dokonalé trhy, a podnikatelia svojou činnosťou, najma dohodami, môžu obmedziť spôsobenie súťaže. Potom dochádza k zlyhaniu prirodzených mechanizmov trhu. Ak zlyháva trh, dochádza k znižovaniu výroby a výkonov firiem a k zvyšovaniu ich cien. V konečnom dôsledku sa to negatívne prejaví u spotrebiteľov, dochádza k znižovaniu ich prospechu.

Jedine fungujúca súťaž môže zabezpečiť optimálnu alokáciu zdrojov v ekonomike, ale aj podporovať ekonomickú efektívnosť, ktorá prináša prospech spotrebiteľom. Aby sa zabránilo zlyhaniu trhu v dôsledku nedovoleného obmedzovania súťaže, musí štát stanoviť presné pravidlá hospodárskej súťaže, dbať o dodržiavanie týchto pravidiel a sankcionovať ich porušovanie. Tieto pravidlá sú obsahom zákona o ochrane hospodárskej súťaže.

Účelom predloženého návrhu zákona je odstránenie nedostatkov doterajšej právnej úpravy zákona číslo 63 z roku 1991 o ochrane hospodárskej súťaže. Doterajší zákon nemal

jednotnú koncepciu, nebol presne definovaný účel zákona, čo umožňuje rozdielne výklady jeho ustanovení. Úzke vymedzenie osobnej pôsobnosti zákona nedovoľuje postihnúť protisúťažné praktiky všetkých subjektov vstupujúcich na trh. Zákon sa priamo nevzťahoval na rozhodnutia združení podnikateľov, ale úrad musí viesť konanie proti všetkým členom združenia. Úprava o kartelových dohodách, fúziách a zneužívaní monopolného alebo dominantného postavenia na trhu prinášala mnohé problémy, pretože bola nepresná a ťažko sa realizovala v praxi.

Horeuvedené nedostatky doterajšieho zákona sa nedajú odstrániť výkladom zákona. Doterajšia úprava nedostatočne zabezpečuje účel ochrany súťaže a obmedzuje činnosť a aktivity Protimonopolného úradu. Nebolo možné vykonať iba drobné úpravy zákona vzhľadom na vzájomné vazby jednotlivých ustanovení. Vzhľadom na rozsah navrhovaných zmien Legislatívna rady vlády Slovenskej republiky odporučila predložiť vláde návrh nového zákona, nie novely. Vláda návrh zákona schválila 16. novembra 1993 a predkladá ho teraz Národnej rade Slovenskej republiky na prerokovanie.

Navrhovaný zákon rozpracúva ochranný princíp ochrany hospodárskej súťaže podľa článku 55 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Odstraňuje nedostatky doterajšej právnej úpravy a novo kodifikuje slovenské súťažné právo v súlade s najnovšími trendmi v tejto oblasti vo svete. Ďalším cieľom navrhovanej úpravy je zbližovanie a harmonizácia pravidiel ochrany hospodárskej súťaže so súťažným právom Európskej únie tak, ako to vyplýva z parafovanej Dohody o pridružení Slovenskej republiky k Európskej únii. Navrhovaný zákon je zlučiteľný s právom Európskej únie ako aj s jej zámermi v oblasti ochrany hospodárskej súťaže.

Ak porovnáme návrh zákona s doterajším zákonom o ochrane hospodárskej súťaže, sú tu nasledovné zmeny: jasne sa de-

finuje cieľ ochrany hospodárskej súťaže, ktorý vychádza z koncepcie ochrany efektívnej súťaže. Rozširuje sa osobná pôsobnosť zákona na všetky osoby, ktoré vykonávajú hospodársku činnosť nielen na podnikateľov v zmysle Obchodného zákonníka a Živnostenského zákona, ale aj na ďalšie osoby vystupujúce na trhu na strane ponuky alebo dopytu a na ich združenia. Ďalej, nové vymedzenie zákazu dohôd obmedzujúcich súťaž odstraňuje zbytočné administratívne prekážky v podnikaní.

Návrh zákona ustanovuje, že zneužívanie dominantného postavenia je zakázané, pričom sa novo definuje dominantné postavenie na trhu. Nová úprava kontroly koncentrácie ustanovuje povinnosť ohlásiť každé spojenie podnikov ešte pred jeho uskutočnením, pokiaľ obrat spájaných podnikov presiahne ustanovený limit alebo ak majú stanovený podiel na trhu. Novo sa upravuje postavenie a právomoc úradu na ochranu hospodárskej súťaže. Odstraňujú sa nedostatky úpravy správneho konania na úrade. Za porušenie tohto zákona sa navrhuje prísnejší postih, pokuta až do výšky 10 % ročného obratu podnikateľa. Podotýkam, že táto výška pokuty je obvyklá aj v zahraničí.

Nakoľko tento návrh zákona bol vypracovaný Protimonopolným úradom Slovenskej republiky na základe širokej komparácie súťažného práva v zahraničí, najma v Európe, je potrebné zdôrazniť, že členské štáty Európskej únie, ako aj samotná komisia Európskej únie so zvýšenou pozornosťou sledujú vývoj súťažného práva a súťažnej politiky vo všetkých krajinách ašpirujúcich na členstvo v Európskej únii. Považujú ho za základnú podmienku členstva a za významný prvok prechodu krajín strednej a východnej Európy na trhovú ekonomiku. Konkurencia ako hybná sila trhovo orientovanej spoločnosti by mala preniknúť do všetkých sfér nášho života, podotýkam, snáď s výnimkou našich spální, a predovšetkým, samozrejme, do hospodárskej sféry našej spoločnosti.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, ide o kvalitnú predlohu zákona a navrhujem vám, aby ste ju schválili.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu podpredsedovi vlády. Prosil by som teraz spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Jána Michelku, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec J. Michelko:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
milé kolegyne,
vážení kolegovia,
ctení hostia,

predložený vládny návrh zákona o hospodárskej súťaži si kladie za cieľ odstrániť viaceré nedostatky dnes platného zákona o hospodárskej súťaži, ktorý existuje pod číslom 63/1991 Zb. a jeho následnej novely číslo 495/1992 Zb. Zároveň predložený zákon je zosúladený s pravidlami hospodárskej súťaže, ktoré platia v štátoch Európskej únie, ako to už uviedol za navrhovateľa podpredseda vlády pán Sergej Kozlík.

Teraz mi dovoľte, aby som vás informoval o výsledkoch prerokovania návrhu zákona tak, ako bol prerokovaný v jednotlivých výboroch Národnej rady. Výsledky máte uvedené v spoločnej správe číslo 373a.

Predložený vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o ochrane hospodárskej súťaže predseda Národnej

rady Slovenskej republiky rozhodnutím z 22. novembra 1993 pridelil Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Národohospodárskemu a rozpočtovému výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu na prerokovanie v lehote do 14. januára 1994. Rozhodnutím z 8. decembra 1993 číslo 712 predseda Národnej rady Slovenskej republiky pozmenil svoje rozhodnutie z 22. novembra 1993 pod číslom 621 v časti b/ tak, že určil ako príslušný Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu, aby skoordinoval stanoviská výborov a aby sa tieto premietli v spoločnej správe.

Výbory Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali vládny návrh zákona v čase od 10. do 19. januára tohto roku. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru vo svojom uznesení nesúhlasil s vládnym návrhom zákona Národnej rady o ochrane hospodárskej súťaže, neodporúča Národnej rade Slovenskej republiky predložený vládny návrh zákona schváliť a konštatuje, že predložený vládny návrh zákona je potrebné dopracovať najma v časti, ktorá upravuje koncentráciu, ako aj dôvodovú správu. Ústavnoprávny výbor, národohospodársky a rozpočtový výbor, výbor pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, výbor pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti, ako aj garančný výbor Národnej rady pre privatizáciu vyslovili s vládnym návrhom zákona súhlas a odporúčajú ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť po prerokovaní pozmeňovacích a doplňovacích návrhov tak, ako sú uvedené v spoločnej správe.

Teraz mi dovoľte, aby som ako spoločný spravodajca zaujal k jednotlivým pripomienkam svoje stanovisko. Prevažná

časť pripomienok má výslovne legislatívno-technický charakter, časť pripomienok vylepšuje alebo spresňuje dikciu jednotlivých paragrafov a ich zapracovanie do textu zákona bude prospešné. Pred otvorením rozpravy chcem vás len informovať, že prakticky všetky pripomienky, ktoré sú uvedené v spoločnej správe, budem odporúčať an blok prijať, mimo bodov, ktoré sú uvedené pod číslami 17, 25, 27 a 32, a pripomienku pod bodom 2 navrhujem vybrať na osobitné hlasovanie. Zdôvodnenie potom uvediem, keď budem uvádzať jednotlivé body. Zároveň by som sa prihlásil do diskusie, ak nie je nikto písomne prihlásený.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu spoločnému spravodajcovi. Otváram rozpravu k tretiemu bodu programu s tým, že do rozpravy sa písomne prihlásili zatiaľ dvaja poslanci - ako prvý pán Černák a ďalej pán poslanec Tahy. Keďže sa hlási do rozpravy pán spoločný spravodajca, udeľujem mu slovo.

Poslanec J. Michelko:

Ďakujem. Vystúpim v rozprave skôr na vysvetlenie, pretože ma trochu prekvapilo, že členovia výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru dali zamietavé stanovisko k predmetnému vládnemu návrhu zákona. Neberte to ako nejaké školenie, ale snáď na vysvetlenie bude to prospešné.

V trhových ekonomikách tvorí oblasť podpory a ochrany hospodárskej súťaže neoddeliteľnú súčasť hospodárskej politiky štátu ako nevyhnutný predpoklad samej existencie trhového hospodárstva. Účelom navrhovaného zákona o hospodárskej súťaži je prispieť k tomu, aby nedochádzalo k obmedzovaniu či zlyhávaniu trhu. Dôjde k nemu vtedy, ak nefunguje súťaž, keď jeho účastníci uzatvoria dohody obmedzujúce súťaž, najma kartelové dohody, alebo zneužívajú svoje dominantné postave-

nie na trhu. A práve účelom navrhovaného zákona je zakázať takéto praktiky, umožniť Protimonopolnému úradu kontrolovať štruktúru postavenia podnikov na trhu, aby sa nežiadúco nespájali, a tým neobmedzovali výrobu a výkony iných firiem a potom svojvoľne zvyšovali ceny. V konečnom dôsledku sa to negatívne prejaví práve u spotrebiteľa, pretože sa zníži sortiment a zvyšujú sa ceny.

Hospodárska súťaž je skutočne trvalý a tvrdý boj firiem o ovládnutie trhu. Firmy znižovaním výrobných nákladov a rozširovaním sortimentu dosiahnu stále väčší obrat na trhu, a tým často likvidujú konkurenta aj nedovoleným spôsobom. Čím tvrdší je boj konkurenčných firiem, tým je väčší prínos v podstate pre spotrebiteľa. Preto tento zákon má skutočne slúžiť na ochranu súťažiacich firiem, ale predovšetkým na ochranu konkurencie ako takej. V novoformujúcom sa konkurenčnom prostredí v podmienkach našej republiky časť hospodárskych subjektov v snahe presadiť svoje ekonomické záujmy sa uchyľuje k nekorektným spôsobom správania sa na trhu. Takéto správanie musí byť odhaľované časťou dotknutých hospodárskych subjektov, i pracovníkmi Protimonopolného úradu, ktorí zabezpečujú ochranu hospodárskej súťaže poskytovanú zákonom.

Zámer vlády vydať nový zákon o ochrane hospodárskej súťaže je nesporne správny. Je zameraný na zosúladenie s pravidlami hospodárskej súťaže platnými v Európskej únii tak, ako to uviedol pán podpredseda Kozlík. Dôvody prijatia takéhoto zákona už tu boli hovorené, nebudem ich opať opakovať. Zákon skutočne odstraňuje aj niektoré terminologické nejasnosti vymedzením pojmu podnikateľ a ich zosúladenie s ustanoveniami Obchodného zákonníka a zákona o živnostenskom podnikaní.

Doterajšie skúsenosti z činnosti Protimonopolného úradu Slovenskej republiky poukázali tiež na vážnu medzeru v le-

gislatíve vo vzťahu pôsobnosti zákona o ochrane hospodárskej súťaže na združenie podnikateľov a iných fyzických a právnických osôb, ktoré vykonávajú hospodársku činnosť a na ich praktiky, ktoré neboli týmto zákonom regulované a často viedli k obmedzeniu hospodárskej súťaže.

Ako príklad môžem uviesť poznatky obmedzovania hospodárskej súťaže z činnosti Komory veterinárnych lekárov, a síce tým, že si v štatúte dali taký bod, že členom tejto komory môže byť len veterinárny lekár, ktorý predtým - dá sa povedať - vykonával prax u staršieho veterinárneho lekára, ktorý je už členom komory. Alebo pre zaujímavosť, existuje Komora kominárov Slovenska, ktorí si napríklad v meste jednoznačne podelia rajóny a ďalšieho kominára do tohto územia nepustia.

Slovenská ekonomika je charakterizovaná skutočne vysokým stupňom koncentrácie a monopolizácie ako dôsledok ešte predchádzajúceho plánom regulovaného alebo plánovaného hospodárstva. Preto okrem požiadavky dekoncentrácie treba dôsledne postihovať aj dohody obmedzujúce hospodársku súťaž, ktoré neboli doposiaľ osobitne upravené. Možno tu zaradiť aj takzvané gentlemanské dohody, ktoré vyplývajú z rôznych starých známostí, zo štúdia, či z bývalej hospodárskej praxe. Tieto dohody spravidla neboli a nie sú písomného charakteru. Najviac ich bolo signalizovaných z oblasti poľnohospodárstva, spracovateľského a potravinárskeho priemyslu, ale najmä v nadväznej obchodnej činnosti. Preto treba oceniť pojem "zosúladené postupy podnikateľov", ktorý zahrňuje práve takéto počínanie, každé zosúladenie správania aj bez písomnej dohody, a navrhovaná právna úprava ich už umožňuje postihnúť.

Je správne, že navrhovaná zmena zákona stanovuje pevný finančný limit pre prípady, ktoré treba v rámci koncentrácie podnikov hlásiť Protimonopolnému úradu. Rovnako možno súhla-

sit aj s odstránením pojmu monopol, aj keď je u nás hodne zaužívaný, a so zavedením názvu dominant. Lepšie to vystihuje situáciu v oblasti výroby i na trhu. Postup proti dominantom je naďalej potrebný a nemal by sa zmierňovať, ale skôr naopak. Hospodárska súťaž si vyžaduje jednotné harmonické uplatňovanie hospodárskych i politických prostriedkov, ktoré podstatne ovplyvňujú protimonopolnú politiku. Dôsledné uplatňovanie zákona o ochrane hospodárskej súťaže pomôže rozvinúť čestné súťaženie, zabezpečí výrazné uplatnenie voľnej hospodárskej súťaže a v konečnom dôsledku ochráni záujmy jednotlivých výrobcov, ale i spotrebiteľa.

Na základe uvedených skutočností potvrdzujúcich potrebu postihovať nežiadúce praktiky obmedzovania hospodárskej súťaže, získaných z doterajšej činnosti Protimonopolného úradu, i s prihliadnutím na zohľadnenie odporúčaných skúseností z krajín Európskej únie odporúčam poslancom Národnej rady Slovenskej republiky podložený vládny návrh zákona o ochrane hospodárskej súťaže s pozmeňovacími a doplňovacími pripomienkami schváliť.

Súčasne mi dovoľte, aby som pripomienku pod bodom 2 pozmenil, pretože takto ju budem odporúčať neprijať. V § 2 odsek 2 sa za slová "všetky" navrhuje vložiť nové slovo "hospodárske", to je aj predmetom bodu 2 v spoločnej správe, a v § 2 odsek 3 sa za slová "aj na" vkladajú slová "hospodárske" a slovo "činnosť" sa potom upraví na "činnosti". Presnú dikciu uvediem, keď budem uvádzať jednotlivé body.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu spoločnému spravodajcovi. Ako prvý sa písomne do diskusie prihlásil pán podpredseda Černák.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážený pán predseda,
vážené členky slovenskej vlády,
kolegyne, kolegovia,

zákon o ochrane hospodárskej súťaže patrí skutočne medzi najdôležitejšie zákony v trhových ekonomikách. Ludwig Erhard, známy povojnový ekonóm, ktorý založil neskoršiu prosperitu nemeckej ekonomiky, ho predkladal v parlamente ako druhý zákon hneď po zákone o nezávislosti nemeckých bánk.

Predkladaný návrh zákona si dáva za cieľ odstrániť nedostatky súčasne platnej legislatívnej normy, najma - citujem z dôvodovej správy: "vymedzenie kartelových dohôd, dvojaký režim ich posudzovania, neadekvátnu definíciu fúzií, nadbytočnú ohlasovaciu povinnosť podnikateľov pri nadobudnutí monopolného alebo dominantného postavenia na trhu, nedostatočnú právomoc úradu pri získavaní nevyhnutných podkladov a informácií od podnikateľov, ďalej zohľadniť neskoršie prijaté zákony, Obchodný zákonník a zákony dotýkajúce sa privatizácie úverových a iných finančných inštitúcií. Nie som celkom presvedčený o tom, že všetky predkladané ciele tento návrh zákona spĺňa. Okrem toho osobne by som privítal predovšetkým rozpracovanie charakteristiky nekalej súťaže, porušovania pravidiel verejnej kontroly a tvrdé postihovanie všetkých priestupkov. Za nekalú súťaž považujem napríklad nízke ceny výrobkov niektorých štátnych podnikov, ktoré pritom žijú na úkor odpisov a prakticky nekalo konkurujú privátnemu sektoru. Za nekalú súťaž je potrebné považovať korupciu a všetky sprievodné javy.

Škoda, že návrh neprešiel širšou diskusiou zásad a pripomienkovým konaním. Som však pripravený predložený návrh zákona podporiť, ale za rovnako dôležité ako návrh zákona považujem predovšetkým nezávislosť Protimonopolného úradu,

a preto dávam nasledujúci návrh: Navrhujem do záverečných ustanovení vsunúť nový § 23 a ostatné paragrafy prečíslovať. § 23 znie: mení sa zákon číslo 2/1993 Z. z.,ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 447/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy v Slovenskej republike v znení neskorších predpisov takto: v § 23 zmeniť odsek 2 a doplniť nasledovným odsekom: "Predsedu Protimonopolného úradu Slovenskej republiky vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh Národnej rady Slovenskej republiky." Odsek 3: "Protimonopolný úrad Slovenskej republiky predkladá Národnej rade Slovenskej republiky do 31. marca každého roku správu o činnosti úradu za predchádzajúci rok na prerokovanie a schválenie."

Ďakujem pekne. Pozmeňovací návrh odovzdám písomne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej sa do diskusie prihlásil pán poslanec Košnár. Pán poslanec Tahy, ospravedlňujem sa, medzitým mi priniesli prihlášku pána poslanca Košnára. Môže to ostať tak, ako som zahlásil?

Poslanec J. Košnár:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne, kolegovia,

budem sa usilovať byť stručný, aby som neoberal o poradie pána kolega Tahyho, ale napriek tomu som nútený povedať niekoľko všeobecných poznámok a potom zopár pozmeňovacích návrhov.

Predovšetkým nik asi nepopiera význam a dôležitosť takéhoto zákona pre fungovanie trhovej ekonomiky alebo k trho-

vej ekonomike smerujúceho hospodárstva. Nepopiera nik ani to, že doterajšie dve novely zákona nedokázali tento zákon dostať do takej podoby, ako sa jeho potreba pociťuje. Ťažko však možno súhlasiť s tvrdením na druhej strane dôvodovej správy, že navrhovaná novelizácia prihliada aj na vývojové tendencie dotknutej oblasti inde vo svete. Práve zo skúseností iných krajín, napríklad Spojených štátov, čo je nám trošku vzdialenejšie, ale aj európskych krajín, by sa bolo možné v mnohom poučiť.

Pravda, nemožno zabúdať na to, že protimonopolné zákonodarstvo v ktorejkoľvek krajine a v ktoromkoľvek období bolo a je odzrkadlením celkovej hospodárskej situácie a cieľov, globálnych cieľov hospodárskej politiky v danej dobe. A pokiaľ tomu nezodpovedalo, tak nebolo schopné takéto zákonodarstvo efektívne plniť svoju funkciu a vznikala potreba jeho ďalších úprav. Spomínam to preto, lebo sa nazdávam, že je osobitne dôležité uvedomiť si to v súčasnej situácii v Slovenskej republike. Totiž zákon o ochrane hospodárskej súťaže by mal byť v súlade s celkovou stratégiou hospodárskej politiky, nemal by brzdiť jej realizáciu, napríklad v oblasti stimulovania investícií, štruktúrnych zmien, vzťahu k zahraničným investíciám a podobne. Pokiaľ však takáto stratégia, či koncepcia neexistuje, alebo sa v lepšom prípade iba rodí, je ťažké formulovať kritériá pre posudzovanie viacerých otázok, ktoré sú dôležité z hľadiska protimonopolnej politiky, napríklad postoj k dohodám firiem, fúziám atď.

V dôvodovej správe sa tiež na niekoľkých miestach argumentuje pojmom efektívnej súťaže, pričom teória efektívnej súťaže nebola nikde vysvetlená, nevie sa teda, čo je jej obsahom, a taktiež sa neuvádza, v ktorom zákonodarstve bola uplatnená a či vôbec bola legislatívne táto koncepcia efektívnej súťaže spracovaná. Ale aj keď by táto teória bola podrobne známa, stojí za úvahu, či práve slovenská ekonomika má byť akýmsi miestom experimentu pre jej uplatnenie.

K jednotlivým častiam či paragrafom by som chcel povedať pár slov. Pokiaľ ide o pôsobnosť zákona, mal by zákon explicitne vymedziť, aké typy združení podnikateľov sa berú do úvahy. Ináč sa otvára relatívne veľký priestor pre subjektivizmus pri uplatňovaní zákona. Podľa návrhu sa tento zákon vzťahuje aj na konanie v cudzine, ktoré môže viesť k obmedzovaniu súťaže na tuzemskom trhu. Vzniká otázka, či sa to týka aj zahraničných firiem, ktoré majú majetkovú účasť v podnikoch v Slovenskej republike, čo by asi bolo v rozpore s dohodami o zahraničných investíciách, no uplatňovať túto zásadu iba vo vzťahu k našim podnikom nebolo by spravodlivé a v praxi by bolo ťažko dokázateľné. V tomto smere majú negatívne skúsenosti napríklad Spojené štáty s tzv. exteritoriálnou aplikáciou antitrustových zákonov v Spojených štátoch.

A keď už spomínam antitrustové zákonodarstvo Spojených štátov, len malá kuriozita. Náš návrh zákona, novela alebo nové znenie zákona má, ak sa nemýlim, 25 paragrafov na 17 stranách. Posledná novela Sharmanovho amerického protimonopolného zákona je na dva a pol stranách a má 7 odsekov. Chápem, že skúsenosť je iná, len tým chcem povedať, aby sme veľmi zvažovali detailnosť tohoto zákona tak, aby nevyžadoval pri tom relatívne rýchlom postupe neustále novelizácie, neustále zmeny. A k tomu smerujú aj moje niektoré konkrétne pozmeňovacie návrhy.

Navrhujem v § 1 ods. 1 písm. a/ znenie: "podnikateľov, iné fyzické a právnické osoby, ktoré sa zúčastňujú na trhu a ich združenia /ďalej len "súťažiteľ"/. Pokiaľ ide o obmedzenie konania v cudzine, môže viesť, ako som spomínal, aj k obmedzovaniu súťaže na tuzemskom trhu. Tu by som preto odporúčal ponechať z doterajšieho zákona dikciu § 3 ods. 1 miesto tej, ktorá je obsiahnutá v tomto návrhu.

Ďalej by som sa chcel zmienit ešte o otázke poskytovania licencií know-haw, ochranných známok a podobne. Tu vzniká otázka, či sa zákon týka aj dohôd medzi zahraničnou materskou spoločnosťou a podnikom so zahraničnou majetkovou účasťou na Slovensku. Pokiaľ ide o dominantné postavenie, myslím si, že si treba uvedomiť či pripomenúť, že rozpad federácie viedol k zúženiu domáceho trhu, a podniky, ktoré predtým nemali dominantné postavenie na trhu federácie, môžu teraz mať dominantné postavenie na slovenskom trhu, navyše, ak absolútny objem tohto trhu s poklesom kúpyschopného dopytu klesá. A naviac, v dôsledku poklesu reálnych príjmov je veľmi aktuálna substitúcia drahších výrobkov lacnejšími. Za takejto situácie môže vzniknúť potreba nového definovania tzv. relevantného trhu. Okrem toho by sa všetky ustanovenia zákona o dominantnom postavení mali týkať aj finančných inštitúcií, kde je stupeň monopolizácie značne vysoký.

Pokiaľ ide o problém koncentrácie, je to dôležitá súčasť protimonopolnej politiky v každej krajine, ale v tejto súvislosti nie je z návrhu zákona jasné, aká bude právomoc Protimonopolného úradu vo vzťahu k už existujúcej koncentrácii. Môže totiž vzniknúť výrazný nepomer medzi koncentračnými zoskupeniami, ktoré vznikli v minulosti, a prísnym postojom k novým koncentračným aktivitám. Absolútny limit, pri ktorom by koncentrácia mala podliehať kontrole, je skutočne príliš reštriktívny. Tak napríklad obrat 100 miliónov Sk jednotlivých účastníkov alebo 300 miliónov Sk spoločného obratu je takýmto reštriktívnym opatrením, zahŕňa vlastne aj koncentračné tendencie medzi menšími podnikmi, čo by administratívne značne zaťažovalo monopolný úrad a s prihliadnutím na trendy v menovej oblasti táto suma je skutočne na povážení.

Dávam preto pozmeňovací návrh - nebudem vás zaťažovať jeho detailným čítaním, dávam ho k dispozícii pánu spravodajcovi - nahradiť dikcie v § 9, v ktorých sa stanovujú ab-

solútne sumy, doterajšími percentuálnymi sadzbami, ktoré sú pružnejšie na inflačné pohyby v ekonomike.

Napokon, pokiaľ ide o právomoc slovenského Protimonopolného úradu v procese privatizácie, je tu táto právomoc vyjadrená dosť vágnym spôsobom, nie je zrejmé, v ktorej fáze sa má vyjadrovať k privatizačným projektom, do akej miery treba rešpektovať jeho odporúčania atď.

Osobitným problémom je postoj k zahraničným investíciám, ktoré môžu síce viesť k zvýšeniu efektívnej konkurencie na tuzemskom trhu, no veľmi často vedú k monopolnému alebo dominantnému postaveniu podniku so zahraničnou účasťou na našom trhu. Vysoký podiel na trhu je často aj motívom zahraničných investícií, preto by sme mali v rozprave posúdiť, či potenciálna dominantná pozícia zahraničného investora bude vyvážená inými výhodami pre našu ekonomiku, a toto posúdiť sotva bude môcť sám Protimonopolný úrad. A opatovne sa vraciam k tomu, z čoho som vyšiel. Tu sa výrazne prejavuje taktiež absencia ucelenej hospodársko-politickej koncepcie vo vzťahu k zahraničným investíciám.

Ďakujem za pozornosť. Pozmeňovacie návrhy dávam pánu spravodajcovi.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Košnárovi. Pán poslanec Tahy.

Poslanec M. Tahy:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,
vážení členovia vlády,

súhlasím s názorom pána podpredsedu Černáka, ktorý vy-

slovil v tom zmysle, že by bolo bývalo vhodné, keby pred takýmto závažným zákonom mohla sa Národná rada Slovenskej republiky vyjadriť k zásadám. Bolo by to pravdepodobne kvalitnejšie zabezpečenie prípravy celého návrhu, ktorý sa pôvodne pripravoval zrejme ako novela existujúceho zákona, a dodatočne došlo k rozhodnutiu, že sa predloží nový zákon. Jeho spracovanie, jeho kvalita nesú známky takéhoto postupu a nemôžem vysloviť absolútnu spokojnosť s celkovou charakteristikou tohoto zákona. Ale som si vedomý toho, že vývoj v ekonomickej transformácii zrejme bude prinášať skutočnosti, ktoré si vynútia v budúcnosti ďalšie úpravy a skvalitnenie tohoto návrhu zákona. A predpokladám, že i tento návrh, ktorý nie je ideálny a kvalitný, predsa len prináša určité pozitívne prvky. Preto za určitých okolností klub poslancov Kresťanskodemokratického hnutia v prípade prijatia pozmeňovacích návrhov, ktoré odporúčame Národnej rade prijať, bude v celkovom hlasovaní tento návrh zákona podporovať.

Pozmeňovacie návrhy z nášho klubu sú v zásade dva. Prvý sa týka ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a/. Je to niečo podobné, ako navrhol pán poslanec Košnár. Dikcia pozmeňovacieho návrhu je: "podnikateľov, iné fyzické osoby a iné právnické osoby, ktoré sa zúčastňujú na hospodárskej súťaži a ich združenia /ďalej len "súťažitelia"/". Túto zmenu navrhujeme z toho dôvodu, aby sa dosiahla kompatibilita tohoto zákona s § 41 Obchodného zákonníka, ktorý uvádza pojem "súťažitelia" ako súhrnný pojem pre podnikateľov a iné fyzické a právnické osoby, ktoré sa zúčastňujú na hospodárskej súťaži. Pojem "súťažiteľ" je použitý aj v právnych predpisoch iných krajín, napríklad v zákone o nekalej súťaži v Spojených štátoch severoamerických. Mimo toho dikcia ako je v návrhu zákona, ktorá používa termín "hospodársku činnosť", v právnom systéme dnes už prakticky u nás nefiguruje. Takže, myslím si, že tento návrh je prijateľný a mimo toho, samozrejme, zabezpečuje širšie možnosti kontroly Protimonopolného úradu, ako je to podľa dikcie návrhu zákona.

Druhý pozmeňovací návrh sa v zásade týka už toho, čo navrhol aj pán podpredseda Černák, a v jednom odseku je prakticky s jeho návrhom aj totožný. Je to problém, ktorý sa týka posilnenia nezávislosti Protimonopolného úradu, ktorej predpokladom je istota postavenia jeho predsedu a súčasne jeho zodpovednosť za činnosť úradu a napĺňanie cieľov zákona voči zákonodarnému orgánu. Z toho dôvodu navrhujeme tento pozmeňovací návrh buď tak, ako navrhol pán podpredseda Černák v príslušnom paragrafe v časti záverečných ustanovení, alebo ako novú časť 9 pred záverečnými ustanoveniami. To nech ešte prípadne posúdia legislatívci, čo by bolo vhodnejšie, pretože ide o novelu iného zákona v rámci prijatia tohoto zákona. Čiže zákon číslo 2/1993 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov navrhujeme upraviť takto: v § 23 zmeniť ods. 2 a doplniť ďalším odsekom 3. Odsek 2 by znel: "Protimonopolný úrad Slovenskej republiky predkladá Národnej rade Slovenskej republiky do 30. júna každého roku správu o činnosti úradu za predchádzajúci rok na prerokovanie a schválenie." A nový odsek 3 by bol ten, ktorý už tu citoval aj pán podpredseda Černák: "Predsedu Protimonopolného úradu Slovenskej republiky vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh Národnej rady Slovenskej republiky."

Tento spôsob menovania, odvolávania a skladania účtov parlamentu je upravený aj v iných právnych poriadkoch s dlhoročnou protimonopolnou tradíciou, ako je to v prípade nemeckého Bundeskartelamtu. Menovanie a odvolávanie predsedu prezidentom Slovenskej republiky umožňuje aj článok 102, písmeno g/ Ústavy Slovenskej republiky. Opakujem, v prípade prijatia týchto pozmeňovacích návrhov náš klub je ochotný podporiť prijatie tohoto návrhu.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Tahymu. Keďže do rozpravy nemám žiadnu písomnú prihlášku, pýtam sa ešte pánov poslancov a poslankýň, či sa niekto hlási.

/Nikto./

Ak nie, týmto uzatváram rozpravu a pýtam sa, či sa chce vyjadriť pán podpredseda vlády.

Podpredseda vlády SR S. Kozlík:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada,

len krátko by som reagoval na priebeh diskusie. Karel Čapek napísal kedysi krásne rozprávky o psíkovi a mačičke. V jednej z nich títo dvaja piekli tortu. Keď ju pripravovali, každý do nej vložil to najlepšie, čo mal. Avšak napriek tomu, psovi, ktorý tú tortu po upečení skonzumoval, bolo z tej torty veľmi zle. Tým narážam istú paralelu na tento návrh zákona o hospodárskej súťaži. Chápem vás, že mnohé pozmeňovacie návrhy sú stavané v dobrej vôli, ale z rôznych strán. Keď sa to potom zbehne v tom konkrétnom zákone, tak nie vždy je takýto zákon funkčný. Vyzdvihol by som, že predkladaný zákon je profesionálne veľmi jemný zákon, citlivý na vnútorné vazby, ale najmä potom na reálny výkon v teréne. Odráža dvojročné skúsenosti Protimonopolného úradu v tejto oblasti a myslím, že ide o kvalitnú, vyváženú predlohu zákona.

Reagoval by som predovšetkým na ten moment, kde bol navrhovaný iný spôsob menovania predsedu Protimonopolného úra-

du. Je to skôr vazba na kompetenčný zákon, nie na technický zákon, ktorý tento zákon o ochrane hospodárskej súťaže predstavuje. Trošku by som vyvrátil alebo upozornil na to, že v transformujúcich sa ekonomikách je obvyklý práve tento postup, že predsedu Protimonopolného úradu menuje vláda, pretože ide o transformujúce sa ekonomiky, kde skôr a operatívnejšie sa dá reagovať na konkrétne situácie v hospodárstve, ktoré nie je vyvážené, ktoré ešte sa len k trhovému modelu dopracúva, dá sa promptnejšie reagovať na niektoré veci v oblasti negatívneho vývoja, v oblasti cien, kumulácie niektorých hospodárskych aktivít. Preto napríklad v Poľsku, v Českej republike, v bývalých krajinách Spoločenstva nezávislých štátov a v ďalších je práve organizované toto menovanie tým istým spôsobom, ako je to u nás. Príde raz čas, verím tomu, že dospejeme k tým formám, ktoré sú v Spojených štátoch či v Nemecku, ale každá doba si vyžaduje istý spôsob usporiadania. Preto neodporúčam prikláňať sa k návrhu, aby sa menil spôsob menovania predsedu Protimonopolného úradu.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu podpredsedovi. Pýtam sa pána spoločného spravodajcu Michelku, či si žiada záverečné slovo.

Poslanec J. Michelko:

Nie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie. Takže prosím pána spoločného spravodajcu, aby sme pristúpili k hlasovaniu, ktoré má uvádzať v zmysle spoločnej správy a výsledkov rozpravy.

Poslanec J. Michelko:

Milé kolegyne, vážení kolegovia, teraz pristúpime k schvaľovaniu jednotlivých bodov tak, ako odzneli pri prerokúvaní vo výboroch. An blok odporúčam prijať body spoločnej správy 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 - prakticky okrem bodu 2 až do bodu 16, ďalej 18, 19, 20, 21, 22, 23 - prijatím bodu 23 vylúčime bod 24, ďalej 26, 28, 29, 30, 31, 33, 34 - ak prijmeme bod 34,vylúčime z hlasovania bod 35 - a bod 36. Prosím, pán predseda, aby sme hlasovali o týchto bodoch an blok. Odporúčam ich prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 119 poslancov.
Kto je za? Pán spravodajca navrhuje prijať.
Za návrh hlasovalo 95 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Konštatujem, že tento blok pozmeňovacích návrhov sme schválili.

Poslanec J. Michelko:

Ďalej body spoločnej správy uvedené pod číslami 17, 25, 27 a 32 neodporúčam prijať, a to z týchto dôvodov:

K bodu 17 - preto, že opatrenia na nápravu, ako sú vedené v § 11 ods. 1 písm. k/, nie sú rozhodnutia vydávané v správnom konaní. Ide o osobitné opatrenia, ktoré úrad požaduje od orgánov štátnej správy a orgánov obcí podľa § 18 navrhovaného zákona. To znamená, že v podstate môže ísť aj

o miliónové pokuty napríklad za kartelové dohody, ktorá vyplývajú zo zákona, takže to nemôžeme takto prijať. Neodporúčam prijať bod číslo 17.

K bodu 25 - takisto odporúčam neprijať, pretože v danom prípade nejde len o poriadkové pokuty, ale aj o vynucovanie plnenia povinností podľa tohto zákona.

K bodu 27 - odporúčam neprijať tento návrh na úpravu. Toto navrhované ustanovenie je skutočne nadbytočné.

K bodu 32 - odporúčam neprijať, pretože ustanovenie § 19 ods. 4 sa bude využívať len pri výnimočne mimoriadnych závažných dôvodoch, pri prevode majetku významných ekonomických subjektov, kde 60-dňová lehota na zaujatie stanoviska Protimonopolného úradu môže byť z hľadiska zámerov transformácie týchto veľkých celkov neúmerne dlhá. Všeobecne je takáto dohoda 8-dňovej lehoty, ale zákon umožňuje 60-dňovú lehotu. Je to taký poisťovací odsek. Prosím o pochopenie a chcem vás požiadať, aby sme ho schválili tak, ako odporúčam. To znamená, že odporúčam, aby sme body 17, 25, 27 a 32 neprijali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 121 poslancov.

Budeme hlasovať o bodoch 17, 25, 17 a 32 spoločnej správy an blok s tým, že pán spoločný spravodajca ich navrhuje neprijať.

Prosím, kto je za návrh?

Za návrh hlasovalo 8 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 44 poslancov.

Konštatujem, že body spoločnej správy 17, 25, 27 a 32 sme neprijali.

Poslanec J. Michelko:

Na osobitné hlasovanie som vyňal bod spoločnej správy pod číslom 2. Tak ako je uvedené v spoločnej správe, odporúčam ho neprijať, pretože v mojom návrhu je rozšírená táto vcelku dobrá myšlienka aj na § 2 ods. 3. Potom ju uvediem. Tak ako je uvedené v spoločnej správe, odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 121 poslancov.

Pán spoločný spravodajca tieto body spoločnej správy navrhuje neprijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 28 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 66 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 27 poslancov.

Konštatujem, že sme tieto body spoločnej správy neschválili.

Poslanec J. Michelko:

Teraz budeme hlasovať o pozmeňovacích návrhoch ako odzneli v rozprave. Prvý som v rozprave vystúpil ja a predniesol som pozmeňovací návrh v tom zmysle, že som rozšíril myšlienku uvedenú v bode 2. Takže navrhujem, aby § 2 odseky 2 a 3 zneli takto:

"/2/ Tento zákon sa vzťahuje na všetky hospodárske činnosti a konania okrem obmedzovania súťaže v rozsahu, ktorý vyplýva z osobitných predpisov.

/3/ Tento zákon sa vzťahuje aj na hospodárske činnosti a konania, ku ktorým došlo v cudzine, ak vedú alebo môžu viesť k obmedzeniu súťaže na tuzemskom trhu."

Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 123 poslancov.

Budeme hlasovať o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Michelku k § 2 ods. 2 a 3 podľa tej zmeny znenia, ako ju predniesol. Navrhuje prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 78 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 12 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 33 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec J. Michelko:

Druhý v rozprave vystúpil podpredseda Národnej rady pán Černák, ktorý navrhuje v záverečných ustanoveniach vsunúť nový § 23 a ostatné potom prečíslovať, s tým, že sa mení zákon číslo 2/1993 Z. z. ako novela zákona číslo 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov takto:

V § 23 zmeniť ods. 2 a doplniť ďalším odsekom nasledovného znenia:

"/2/ Predsedu Protimonopolného úradu Slovenskej republiky vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh Národnej rady Slovenskej republiky.

/3/ Protimonopolný úrad Slovenskej republiky predkladá Národnej rade Slovenskej republiky do 31. 3. každého roku správu o činnosti úradu za predchádzajúci rok na prerokovanie a schválenie."

Bolo to už v podstate povedané, že viac-menej sa to týka organizácie ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Pán podpredseda zaujal stanovisko za vládu. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán spravodajca, budeme hlasovať an blok o týchto dvoch návrhoch?

Poslanec J. Michelko:

Áno, musíme hlasovať, alebo odporúčam hlasovať, pretože vlastne bezprostredne to súvisí.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 124 poslancov.

Kto je za takto prednesený pozmeňovací návrh pána poslanca s tým, že spoločný spravodajca ho odporúča neprijať? Kto je za?

Za návrh hlasovalo 60 poslancov.

Proti návrhu hlasovalo 36 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 28 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neschválili.

Poslanec J. Michelko:

Tretí v diskusii vystúpil pán poslanec Košnár, ktorého pozmeňovacie návrhy znejú nasledovne: v § 1 ods. 1 písmeno a/ znie: "podnikateľov a iné fyzické a právnické osoby, ktoré sa zúčastňujú na trhu a ich združenia /ďalej len "súťažiteľ"/. Nemá to priamu vazbu, narúšalo by to konštrukciu zákona a pojmovú. Odporúčam tento bod neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prezentujme sa, prosím.
Prezentovalo sa 122 poslancov.
Kto je za pozmeňovací návrh? Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.
Za návrh hlasovalo 55 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 43 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 24 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neschválili.

Poslanec J. Michelko:

Druhý pozmeňovací návrh, ktorý predniesol pán profesor Košnár, sa týka § 3 ods. 1, ktorý navrhuje vypustiť. Odporúčam, aby sme tento návrh neprijali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 123 poslancov.

Kto je za? Pán spoločný spravodajca odporúča neprijať tento návrh.

Za návrh hlasovalo 37 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 50 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 36 poslancov.

Konštatujem, že ani tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec J. Michelko:

Tretí pozmeňovací návrh pána poslanca Košnára sa týka § 7 ods. 1, ktorý navrhuje, aby znel v tejto dikcii: "Dominantné postavenie na trhu má súťažiteľ, ktorý nie je vystavený podstatnej súťaži, alebo ktorý vzhľadom na svoju ekonomickú silu môže podstatne obmedzovať súťaž."

Môj návrh je taký, že dominantné postavenie je veľmi dobre charakterizované v tomto vládnom návrhu, je tam presne špecifikované, kedy sa považuje za takéto postavenie.

Zároveň to súvisí aj s ďalším návrhom § 9, kedy sa odporúča ustanoviť absolútne sumy, teda ponechať doterajšie percentá sadzby. Treba povedať, že prevažná časť podobných zákonov o hospodárskej súťaži je presne nejakým spôsobom definovaná hodnotou obratu a nie práve percentom. Teda odporúčam § 7 ods. 1 v tomto novom znení neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 123 poslancov.
Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Košnára v § 7 ods 1 s tým, že spravodajca nenavrhuje túto zmenu prijať. Kto je za?
Za návrh hlasovalo 28 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 46 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 49 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec J. Michelko:

Štvrtý návrh pána profesora Košnára sa týka § 9, kde navrhuje, aby sa neustanovovali absolútne sumy, ale aby sa ponechali doterajšie percentá sadzby. Uznávam, môj názor je taky, že hodnota obratu je pomerne nízka vzhľadom na podobné zahraničné právne normy, ale máme ešte len začínajúce sa podmienky nášho trhu. Myslím si, že v budúcnosti ak sa ukáže, že sú to nízke hodnoty, radšej potom to novelizovať, ako teraz tam dávať tie percentá. Práve to boli pripomienky na podobnosť, komparáciu s právnymi normami Európskej únie. Tá bola prenesená do tohto návrhu zákona. Prosím o pochopenie. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 125 poslancov.
Kto je za? Pán spoločný spravodajca navrhuje neprijať.
Za návrh hlasovalo 40 poslancov.

Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 42 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 43 poslancov.

Čiže ani tento pozmeňovací návrh sme neschválili.

Poslanec J. Michelko:

Posledný v rozprave vystúpil pán kolega Tahy, ktorý navrhuje § 2 ods. 1 písm. a/ upraviť dikciu, za pojmom "podnikateľov" pokračovať v tomto bode a/ nasledovne: "iné fyzické osoby a právnické osoby, ktoré sa zúčastňujú na hospodárskej súťaži a ich združenia /ďalej len "súťažitelia"/. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 125 poslancov.
Kto je za? Pán spoločný spravodajca navrhuje neprijať.
Za návrh hlasovalo 60 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 41 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 24 poslancov.

Konštatujem, že ani tento pozmeňovací návrh sme neschválili.

Poslanec J. Michelko:

Ďalší návrh uvedený pod bodom 2 a 3, teda ide o dva návrhy týkajúce sa novej deviatej časti, teda osobitnej časti, kde opať pán kolega Tahy, tak ako pán podpredseda Černák, navrhuje zaviesť osobitnú časť, ktorá by v podstate riešila

menovanie predsedu Protimonopolného úradu a zároveň aj podávanie správy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, o tom sme hlasovali, o návrhu pána poslanca Černáka.

Poslanec J. Michelko:

Je to presne zhodné, ale ak to pán poslanec Tahy stiahne, nemusíme hlasovať, ak nie, musíme dať hlasovať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec Tahy.

Poslanec M. Tahy:

Žiadam hlasovať. Je to navrhnuté ako deviata časť.

Poslanec J. Michelko:

Takže budeme teraz hlasovať o druhom pozmeňovacom návrhu pána poslanca Tahyho, ktorý v deviatej časti znie: Zákon číslo 2/1993 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 347/1990 Zb. o organizácii a ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov navrhujem upraviť takto: v § 23 zmeniť odsek 2 a doplniť ďalšími odsekmi takto: Odsek 2 "Protimonopolný úrad Slovenskej republiky predkladá Národnej rade Slovenskej republiky do 30. júna každého roku správu o činnosti úradu za predchádzajúci rok na prerokovanie a schválenie." Odsek 3 "Predsedu Protimonopolného úradu Slovenskej republiky vymenováva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh Národnej rady Slo-

venskej republiky." Prosím, aby sme hlasovali. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže sa budeme prezentovať.
Prezentovalo sa 127 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh s tým, že spoločný spravodajca ho odporúčal neprijať?
Za návrh hlasovalo 64 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 41 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

To znamená, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec J. Michelko:

Pán predseda, keďže sme vyčerpali všetky pozmeňovacie a doplňovacie návrhy vyplývajúce zo spoločnej správy aj z rozpravy, prosím, aby si nechal hlasovať o zákone ako celku, ktorý odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže v súlade s § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených pozmeňovacích návrhov.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 128 poslancov.
Pán spoločný spravodajca odporúča prijať. Kto je za?
Za návrh hlasovalo 53 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 13 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 62 poslancov.

Konštatujem, že tento zákon ako celok neprešiel.

Prosím, pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predseda, práve pán podpredseda vlády Kozlík aj poslanecký klub ukázali, že nejde o žiadny zákon, ale o koncentráciu moci, ktorá vám nevyšla. Gratulujeme. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vyhlasujem prestávku do 17.00 hodiny.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme pokračovať v rokovaní schôdze Národnej rady.

Š t v r t ý m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o úprave dôchodkov priznaných v roku 1994.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 403 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 403a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky pani Oľga Keltošová. Prosím pani ministerka, aby ste sa ujali slova.

Ministerka práce, sociálnych vecí rodiny SR Q. Keltošová:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o úprave dôchodkov priznaných v roku 1994 predkladám na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky a jej orgánov na základe uznesenia Národnej rady z 18. novembra 1993 pod číslom 338, ktorým Národná rada Slovenskej republiky pri schvaľovaní zákona o druhom zvýšení dôchodkov v roku 1993 uložila vláde Slovenskej republiky vypracovať a predložiť aj návrh zákona, ktorým bude riešená úprava dôchodkov priznaných od 1. januára 1994 do 31. decembra 1994.

Predkladaný vládny návrh zákona reaguje na skutočnosť, že dôchodky priznané pred 1. januárom 1994 boli v priebehu roka 1993 dvakrát zvýšené. Bez tejto navrhovanej úpravy dôchodkov, ktoré budu priznané v roku 1994, by u dôchodkov priznaných v rôznom období, to znamená pred 1. januárom 1994 a po tomto dátume, došlo k výrazným rozdielom. Za účelom zachovania relácie dôchodkov priznaných v roku 1994 k dôchodkom priznaným pred 1. januárom 1994 navrhujeme ich úpravu pevnou a percentuálnou sumou, pretože takéto riešenie minimalizuje vznik ďalších rozdielov vo výške dôchodkov priznaných v ročnom období.

Pri prerokúvaní návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky neboli vznesené pripomienky zásadného alebo vecného charakteru. Išlo skôr o legislatívno-technické pripomienky, a to najma v § 2 ods. 1, v ktorom sú vymenované ustanovenia zákona číslo 46/1991 Zb. o zvyšovaní dôchodkov platné aj pre úpravu dôchodkov priznaných v roku 1994. Navrhovalo sa aj doplnenie o § 8 citovaného zákona, podľa ktoré-

ho pre úpravu dôchodkov obdobne platí zákon o sociálnom zabezpečení. V § 4, ktorý rieši otázku účinnosti zákona, bola vznesená pripomienka spatnej účinnosti zákona a navrhovalo sa znenie tohto ustanovenia upravit tak, že zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia. Túto pripomienku možno akceptovať, pretože nebude mať vecný dopad na navrhovaný spôsob riešenia úpravy dôchodkov.

Všetko z mojej strany. Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani ministerke. Prosím spoločnú spravodajkyňu výborov pani poslankyňu Martu Aibekovú, aby podala správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslankyňa M. Aibeková:

Vážený pán predseda,
vážená pani ministerka,
kolegyne, kolegovia,

dovoľte mi predniesť spoločnú správu o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o úprave dôchodkov priznaných v roku 1994, ktorý nám bol predložený ako tlač 403.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o úprave dôchodkov priznaných v roku 1994 pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 685 zo 17. decembra 1993 na prerokovanie štyrom výborom Národnej rady Slovenskej republiky, a to: Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady, Národohospodárskemu a rozpočtovému výboru Národnej rady, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo a Výboru Ná-

rodnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci. Citovaným rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky bol ako príslušný na skoordinovanie stanovísk určený Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci.

Všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol vládny návrh zákona pridelený, ho prerokovali v určenej lehote. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo prerokoval predložený vládny návrh zákona a vyslovil s ním súhlas bez pripomienok. Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky, Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci prerokovali vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o úprave dôchodkov priznaných v roku 1994, vyslovili s ním súhlas a odporučili Národnej rade Slovenskej republiky schváliť ho po zohľadnení pozmeňovacích a doplňovacích pripomienok.

Spoločná správa obsahuje iba tri pripomienky. Prvá má legislatívno-technický charakter a navrhuje v úvodnej vete vo štvrtom riadku za slová "odo dňa" vložiť slovo "ich". Potom by nové znenie textu znelo: "sa zvyšujú odo dňa ich priznania". Odporúčam tento bod prijať.

Bod 2 spoločnej správy odporúčam neprijať, pretože sa prihlásim sa ako prvá do diskusie a navrhnem pozmenené znenie, ktoré je legislatívne presnejšie a čistejšie, takže bod 2 spoločnej správy neodporúčam prijať.

Bod 3 spoločnej správy, o ktorom hovorila už pani ministerka, kde sa mení termín účinnosti, odporúčam prijať.

To by bolo z mojej strany všetko.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni Albekovej. Prosím, aby zaujala miesto pre spravodajcov.

Otváram rozpravu k štvrtému bodu programu.

Poslankyňa M. Albeková:

Dovolím sa ako prvá prihlásiť do rozpravy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte som neskončil. Chcem povedať, že do rozpravy sa prihlásili písomne zatiaľ dvaja poslanci - pán poslanec Brocka a pani poslankyňa Bauerová. Prosím, pani poslankyňa Albeková.

Poslankyňa M. Albeková:

Navrhujem nové znenie bodu 2, bude sa týkať takisto § 2, a to § 2 doplniť odsekom 4 v takomto znení: "Ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, platí o úprave dôchodkov obdobne zákon o sociálnom zabezpečení." Toto znenie považujem za precíznejšie, nakoľko § 8 zákona 46/1990 Zb. pojednáva o zvýšení dôchodkov a predkladaný vládny návrh hovorí o úprave dôchodkov. Takže takýmto znením by všade bola textácia "úprava dôchodkov".

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Takže to bol prvý príspevok do rozpravy. Prosím, pán poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Vážený pán predseda,
vážená pani ministerka,
vážení kolegovia poslanci,

máme pred sebou vládny návrh zákona o úprave dôchodkov priznaných v roku 1994. Zasa sme v situácii, keď sa zdanlivo zdá, že nemôžeme nič iné v pléne Národnej rady urobiť, iba schváliť predložený vládny návrh zákona. Veď, ak by sme tak neurobili, išlo by o zjavnú diskrimináciu tých, čo odchádzajú do dôchodku po 1. januári 1994 oproti všetkým dôchodcom, ktorým sa valorizovali dôchodky v minulosti. Pre štát i pre dôchodcov by bolo najjednoduchšie, keby sa dôchodky vôbec nemuseli valorizovať. To by však musela byť stabilná mena, nesmeli by nadmieru rásť ani ceny, ani životné náklady. Jednoducho, museli by sme byť svedkami inej hospodárskej politiky vlády.

Vrátim sa však k úprave dôchodkov. Najprv k poslednej z decembra 1993, potom k tejto. V novembri minulého roku, keď sme tu, v pléne, rokovali o druhej úprave dôchodkov v roku 1993, najčastejšie naše výhrady k vládnemu návrhu boli dve, že ide o neskoré a nedostatočné upravovanie, lebo 6-percentné zvýšenie absolútne nezodpovedalo rastu životných nákladov. A druhý argument proti bol, že v návrhu sa nerieši spôsob valorizácie dôchodkov priznaných po 1. januári 1994. Pani ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny argumentovala tým, že na viac nemáme - poznáte to prirovnanie s perinou - a že pre tých pojanuárových dôchodcov to vyrieši vláda hneď začiatkom roka osobitným zákonom. Aj keď sme viacerí najmä z opozície nesúhlasili s takým argumentovaním, ani s takým riešením, väčšine tie argumenty stačili a zákon bez podstatnej zmeny prešiel v pléne Národnej rady vo vládnej podobe. Nemusím zdôrazňovať, že verejnosti, najmä tej dôchodcovskej, nestačili.

Dnes prerokúvame návrh zákona o úprave dôchodkov priznaných v roku 1994. Tento návrh považujem skôr za taktický manéver vlády. Neinformovanú verejnosť mýli, lebo navonok zväčšuje aritmetický počet zvýšení dôchodkov. Veď táto jednoduchá úprava, ktorá je v parlamente už od 17. decembra 1993, ešte pred schválením zákona o štátnom rozpočte mohla byť kľudne súčasťou zákona o valorizácii dôchodkov z 1. 12. 1993. Nielenže mohla, ale mala byť. Dôvodová správa k tomuto návrhu síce hovorí, že nejde o zvyšovanie dôchodkov podľa zákona číslo 46/1991 Zb. o zvyšovaní dôchodkov, ale pýtam sa pani ministerky, od ktorého dátumu sa bude posudzovať rast životných nákladov či priemernej mzdy pre potreby ďalšej valorizácie? Od 1. decembra 1993 alebo od účinnosti dnešného zákona, t.j. možno od februára či marca 1994, keď tento zákon nadobudne účinnosť, lebo zákon číslo 46/1991 o zvyšovaní dôchodkov v § 9 hovorí, že dôchodky sa opatovne zvýšia od posledného zvýšenia dôchodkov, ak od tohto zvýšenia je rast životných nákladov aspoň 10 % alebo rast priemernej mzdy aspoň 5 %, najskôr však po uplynutí troch mesiacov.

Chcieť po tejto vláde, aby prihliadala pri valorizácii dôchodkov aj na predpokladaný rast životných nákladov v nasledujúcich šiestich mesiacoch, tak ako to stojí v § 10 citovaného zákona, považujem za požiadavku nad jej sily. Dokonca si dovolím povedať viac, keď som počul výrok pani ministerky Keltošovej po stretnutí s delegátmi Svetovej banky minulý týždeň - citujem: "Experti Svetovej banky nás potešili informáciou, že podľa názoru Svetovej banky sa sociálna politika na Slovensku vyvíja priaznivejšie než v Česku." Koniec citátu - Tlačová agentúra Slovenskej republiky.

Vážení kolegovia, nie sú to rúhavé slová o úspechoch tam, kde ide o evidentné zlyhanie? Bez akejkoľvek hanby sa tu vytvára obraz celkom inej spoločnosti, odlišnej od toho, čo ľudia vidia a v čom žijú. Vážení, aj keď schválime tento

návrh zákona, nemali by sme nechať túto vládu prešľapovať na mieste, pretože nemá na to, aby vyriešila problémy Slovenska. Nakoniec, inými slovami povedal to už i pán prezident.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne pánu poslancovi. Ďalej je prihlásená do rozpravy poslankyňa Bauerová.

Poslankyňa E. Bauerová:

Vážený pán predseda,
vážená pani ministerka,
dámy a páni,

máme pred sebou návrh zákona, ktorý sme sami súrili niekoľkokrát - pri schvaľovaní zákona 285 a následne pri schvaľovaní rozpočtu na tento rok. Ide o zákon, ktorý je, ako pán poslanec Brocka hovoril, veľmi potrebný. Ako sa však odreagúva problém v názore odborníka? Vzhľadom na to, že ide o hodnotenie našej práce, dovoľte, aby som odcitovala desať riadkov z komentára odborníka k návrhu tohoto zákona uverejneného 22. januára v denníku Práca: "Vzhľadom na neexistenciu takého zákona, ktorý by upravoval výpočet novopriznaných dôchodkov - dodávam - môže totiž uvedený orgán vymerať ten-ktorý dôchodok a začať s jeho výplatou len v hraniciach všeobecne ustanovených zákonom o sociálnom zabezpečení. Doteraz nemožno k týmto dôchodkom priznať zvýšenie, ktoré by zodpovedalo zvýšeniam dôchodkov v uplynulom roku. A ako odpovedať na bezpočetné dopyty a výčitky občanov? Nuž, len pokrčením ramenami, ospravedlňovaním Národnej rady Slovenskej republiky s ubezpečovaním: Nebojte sa, aj vy dostanete zvýšenie s účinnosťou od priznania dôchodku v roku 1994, len

sami nevieme ešte, kedy sa tak stane. /A čo sa nepovie, dodatočné priznávanie zvýšenia a dodatočná jeho výplata nás bude stať niekolko stotisíc korún navyše, čo nemuselo byť pri včasnom prijatí tohoto zákona./"

Dovolte mi poukázať na jeden ďalší nedostatok tejto predlohy. Problémom tohoto návrhu nie je iba to, že v januári sa priznavali dôchodky vo výške podľa zákona 100/1988 Zb., ale rozdiely, ktoré vznikajú na základe rôzneho spôsobu valorizácie v uplynulom období. Konštatácia, ktorú obsahuje dôvodová správa v tom zmysle, že v porovnaní s výpočtom novopriznanych dôchodkov ide o zanedbateľné rozdiely, je pravdivá, avšak stráca svoju opodstatnenosť, ak porovnávame výšku dôchodkov vypočítaných do 1. marca minulého roka. Rozdiely sú tam totiž uctyhodné. U najnižších dôchodkov 550 Sk je rozdiel -217 Sk, pri výške dôchodku 1 000 Sk -187 Sk, pri 1 500 Sk -153 Sk, pri 2 000 Sk dôchodku -119 Sk, pri 2 500 Sk -80 Sk a pri 3 000 Sk -51 Sk. Aby tieto rozdiely boli zreteľné, stačí porovnať tabuľky 4a, 4b a 5. Rozdiely sa pohybujú teda od -217 do -23 Sk, pričom najvačšie rozdiely sú pri najnižších dôchodkoch. Tieto vznikli v prevažujúcom rozsahu pri tzv. pásmovom vyrovnaní v zákone 285/1993 Zb., ktoré rozdiely síce zmiernilo, avšak nevyrovnalo. Keďže návrh zákona vychádza z ostatnej úpravy, ktorej súčasťou bolo pásmové vyrovnanie a nezohľadňuje chybu, ktorá nastala tým, že zákon bol schválený na základe pravdepodobne nespoľahlivých výpočtov, túto chybu prenáša do predloženého návrhu.

Vážené dámy a páni,

iste mi dáte za pravdu, že z tej istej príjmovej úrovne nie je správne vypočítavať z roka na rok odlišny a už vonkoncom nie nižší dôchodok za podmienok, že valorizácia výrazne zaostáva za rastom životných nakladov. O tom v konečnom dôsledku hovoril pán poslanec Brocka. Najma v nižších

dôchodkoch vznikajú úctyhodné rozdiely - od 22 % pri dôchodku 550 Sk, o 7,4 % pri dôchodku 1 500 Sk, 4,5 % pri dôchodku 2 000 Sk. V prepočte na štruktúru vyplatených dôchodkov v roku 1992 by to znamenalo, že asi 74 % novopriznaných dôchodkov v nižších intervaloch by sa vypočítali tak, že boli by v priemere o 154 Sk nižšie ako tie, ktoré sa vypočítavali pred rokom z toho istého príjmu. Preto považujem za potrebné, aby zákon obsahoval korekciu výpočtu novopriznaných dôchodkov podľa jednotlivých pásiem.

Chcem váženému plénu navrhnúť, aby sme prerušili rokovanie o tomto zákone po skončení rozpravy a aby ministerstvo predložilo návrh na korekciu pásmových rozdielov, ktoré vznikli medzi výpočtom podľa zákonnej úpravy do 1. marca minulého roku a po 1. marci minulého roku. Bez tejto korekcie by sme totiž prijali zákon, ktorý by uzákonil sociálnu nespravodlivosť, handicap, ktorý by vznikol z púheho faktu, že občan odchádza do dôchodku práve v roku 1994.

Navrhujem tiež, aby v nadvaznosti na zákon sa prijalo uznesenie, ktoré by uložilo ministerstvu pri predkladaní najbližšieho návrhu zákona o valorizácii dôchodkov predložiť i návrh na korekciu neopodstatnených rozdielov vo výške priznaných dôchodkov do 20. februára a po 1. marci roku 1993, ktoré vznikli rôznym výpočtom a spôsobom valorizácie a následne sa preniesli do výpočtu novopriznaných dôchodkov.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni. Prosím, hlási sa pani poslankyňa Bartošová.

Poslankyňa E. Bartošová:

Vážený pán predseda,
vážená pani ministerka,
vážené kolegyne, kolegovia,
vážení prítomní,

chcela by som jednoznačne podporiť vystúpenie predchádzajúcej pani kolegyne poslankyne. V prvom rade možno už len konštatovať, že vláda Slovenskej republiky opäť nerešpektuje uznesenia Národnej rady, konkrétne uznesenie číslo 338 z 18. 11. 1993, ktorým ju Národná rada zaviazala predložiť tento návrh ako súčasť rozpočtu na rok 1994. Neviem, čo bolo príčinou alebo dôvodom nepredloženia, ak návrh rozpočtu mohol obsahovať novelizáciu 9 zákonov.

Po druhé - chcem zdôrazniť to, čo už tu povedala predo mnou predrečníčka pani Bauerová, a to poukázať na zlé technické vypracovanie materiálu. Nie je pravdou, že dôchodky starobné, invalidné a za výsluhu rokov priznané od 1. 1. 1994, o čom hovorí nová tabuľka číslo 5 /nová tabuľka, ktorú obdržali iba poslanci výborov, ktoré sa týmto návrhom zaoberali/, sa vyrovnajú. Nikomu z poslancov iných výborov, ktorí obdržali tento vládny návrh, nebola vymenená tabuľka číslo 5, teda máme pred sebou dve predlohy, a v prípade schválenia tohto návrhu by došlo k dvom rozdielnym výsledkom. Áno žiadny poslanec z ďalších výborov /overovala som si to medzi kolegami/, neobdržal vami upravený návrh tabuľky číslo 5.

Takže, nebolo by pravdou, že dôchodky priznané od 1. 1. sa vyrovnajú s dôchodkami priznanými a upravenými v roku 1993 /na čo poukazuje tabuľka 4a/ - myslí sa tým obdobie od 1. 1. do 28. 2. 1993. V prípade schválenia vládou predkladaného návrhu dôchodky budú o významnú sumu nižšie. V dôchodkoch priznaných od 1. 1. do 31. 1. 1994 v mnou obdržanom

vládnom návrhu /ja som taký návrh, ako tu predložila pani poslankyňa Bauerová alebo pán poslanec Brocka, neobdržala/ by to znamenalo, že dôchodky priznané od 1. 1. 1994 pri výške dôchodku 550 Sk by boli oproti dôchodkom priznaným od 1. 1. 1993 do 28. 2. 1993 o významnú sumu nižšie. Podľa mojich prepočtov podľa tabuľky 4a až o -488 Sk. Samozrejme, s takýmto návrhom nemôžem súhlasiť. Ja sa držím toho, čo som obdržala. Tento návrh navrhujem stiahnuť z rokovania a prepracovať ho tak, aby nevznikli takého neodôvodnené rozdiely vo výške dôchodkov priznaných od 1. 1. 1994 voči dôchodkom, ktoré boli priznané a upravované od 1. 1. 1993 do 22. 2. 1993, samozrejme s tým, aby v prípade predkladania návrhu bol návrh na účinnosť zákona k 1. 1. 1994.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja. Hlási sa ešte niekto do rozpravy?

/Nikto./

Pani ministerka, chcete sa vyjadriť k rozprave?

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Vážený pán predseda,
vážené panı poslankyne,
vážení páni poslanci,

pôjdem v poradí tak, ako odzneli jednotlivé vystúpenia poslancov. Súhlasím s pánom poslancom Brockom v tom, že pre štát aj pre dôchodcov by bolo výhodnejšie, ak by sa vôbec nemuselo valorizovať. Už som tu niekoľkokrát vystupovala na tému dôchodkového poistenia, ktoré u nás funguje prakticky

rok aj zhruba jeden mesiac. Hovorila som tu o pripoistovacích systémoch, ktoré zavedieme zákonom ešte v tomto roku. Tento systém pripoistenia môže znamenať a bude znamenať, ovšem nie na budúci rok, ani na ten ďalší rok, že naši dôchodcovia dostanú základný dôchodok zo základného poistenia a z pripoisťovacích doplnkových fondov budú dostávať potom dôchodok tak, ako sa budú poisťovať počas svojho produktívneho veku. Toto je v programe vlády, preto nemôžem súhlasiť s tým, že vláda nemala v tomto probléme koncepciu. Obdržali ste našu koncepciu transformácie sociálnej sféry s vecným, aj s časovým harmonogramom, je to tam uvedené, môžte si to prekontrolovať.

Pokiaľ ide o novembrové zvýšenie a 6 %, ktoré boli napádané už toľkokrát aj tu, aj v tlači, chcem povedať, že je to omyl, pán poslanec Brocka, pretože toto zvýšenie sa nerobilo v súvislosti s rastom životných nákladov, ale ako viete, s rastom miezd. Takže to je aj odpoveď na vašu otázku, kedy bude vláda najbližšie valorizovať dôchodky. V zmysle zákona. Rast životných nákladov o 10 % vypadá, vy ste valorizovali zákon 46 zároveň so zákonom o štátnom rozpočte. Tento zákon sa bude teraz koncentrovať len na rast životných nákladov, druhé kritérium - rast miezd zohľadňovať už nebude. Čiže novembrové zvýšenie o 6 % bolo kvôli rastu miezd. Zároveň by som chcela upozorniť na veľmi dobrý článok v Slovenskom denníku, pán poslanec, kde boli prehľadné tabuľky o zvyšovaní týchto dôchodkov. Práve Slovenský denník veľmi podrobne a, povedala by som, veľmi zrozumiteľnou formou pre čitateľov vysvetlil, že dôchodky sa v podstate zvyšovali od tých najnižších, kde bol nárast o 25 %, a postupne percento klesalo až k 1 % u dôchodkov s najvyššou výmerou, v priemere o 6 %. Čiže to 6-percentné kritérium je skutočne len ten priemer, takže najnižšie dôchodky, opakujem znova, o 25 %, najvyššie iba o 1 %.

Ako ste uviedli, od 17. decembra je v parlamente tento návrh zákona, ktorý dnes prerokúvame. Čiže to, čo pani poslankyňa Brtošová namietala, že neskoro bol predložený, sami ste povedali, že je to tu od 17. decembra. Nebol zaradený na program rokovania zrejme kvôli rokovaniu o rozpočte.

Pokiaľ ide o účinnosť, je daná v zákone už v jeho názve. Tam je návrh zákona o úprave v roku 1994. Navrhli sme aj paragraf, kde sa hovorí, že účinnosť je od 1.1. Ak to tam nebude, samozrejme, že od 1. 1. 1994, lebo kalendárny rok 1994 rátame od 1. 1. Takže aj táto zmena, prípadne to čo bolo tu prednesené spoločnou spravodajkyňou, s tým súhlasím, na obsahu návrhu zákona to nič nemení.

Experti Svetovej banky rozhodne nie sú politicky motivovaní, aby dávali takéto vyhlásenia, a samotná táto finančná inštitúcia nie je charitatívne zariadenie. Takže predpokladám, že ich stanovisko je naozaj stanoviskom nezávislých expertov. Toľko len na margo vašej poznámky k expertom Svetovej banky a k môjmu vyhláseniu.

Včasné prijatie zákona, tak ako to tu už bolo viackrát spomenuté, bolo viazané aj na zákon o štátnom rozpočte. Vo vláde sme zvažovali dve alternatívy. Jedna alternatíva je tá, ktorú práve prerokúvame, to znamená zvýšenie o pevnú sumu plus percentá. Druhá alternatíva bola len percentuálne zvýšenie. Bol návrh na 30 %. Priznám sa, že táto druhá alternatíva by bola pre štátny rozpočet o 1,5 mil. Sk lacnejšia, ale alternatíva, ktorú máte teraz na stole, je sociálne spravodlivejšia. Z návrhu úpravy, ako som povedala, vyplýva, že sa snažíme minimalizovať rozdiely medzi dôchodkami priznanými v predchádzajúcom období a dôchodkami, ktoré priznávame teraz.

Pokiaľ ide o dopady, ospravedlňujem sa, ale skutočne došlo k omylu. Tabuľka číslo 5, ktorá bola rozdaná, mala

chybné výpočty, a výbory, ktoré boli poverené predsedom Národnej rady na priame prerokovanie tohto návrhu zákona, dostali novú tabuľku s korekciami, o ktorých tu hovorila pani poslankyňa Bauerová aj pani poslankyňa Bartošová. Ľutujem, že výbor pre školstvo, vedu a kultúru nedostal tento návrh zákona, ale nerozhoduje o tom ministerstvo.

Ešte sa tu hovorilo o dôchodkoch, ktoré boli priznané v období od 1. marca do 31. decembra 1993 v zmysle zákona 97. Tieto boli zvýšené, ako viete, o 20 % sumy dôchodku, na ktorú mal občan nárok ku dňu, od ktorého sa dôchodok zvyšoval. Je pravda, že výška takto upravených dôchodkov od 1. 3. do 31. 12. bola nižšia oproti dôchodkom, ktoré boli priznané v období január a február, ale zvýšenie dôchodkov v marci o tých 20 % a neskôr zmiernenie týchto rozdielov napokon upravil zákon 285 z roku 1993 práve tým pásmovým percentuálnym zvýšením. Čiže to sme už napravili zákonom 285 z roku 1993.

Pokiaľ ide o rozdiely, o ktorých ste tu hovorili, chcem vás upozorniť, že máme takisto prepočty, kde práve u dôchodkov, ktoré sú do výšky 2 000 Sk, pri našej alternatíve, ktorú teraz navrhujem, tieto dôchodky do výšky 2 000 Sk, čiže aj tie najnižšie, o ktorých hovoríte, budú nižšie o 15 Sk. Ovšem aj vy dobre viete, že dôchodky v takejto výške automaticky zakladajú nárok na dávky sociálnej starostlivosti, čo dôchodcovia, samozrejme, aj využívajú. Viem, že z dôchodku 550 ani z dôchodku 980 Sk sa vyžiť nedá, ale na to sme tu tiež schvaľovali v rámci rozpočtu dávky sociálnej starostlivosti, ktoré dôchodcom poskytujeme. A ak by sme sa porovnávali, keď už to chceme porovnávať, ak by sme zvýšili o 30 %, tak ako bol pôvodne vládny návrh, potom by sme tieto nízke dôchodky do 2 000 Sk mali nižšie o 166 Sk oproti minuloročným dôchodkom. A v podstate teraz si môžeme porovnať - tu ide o 15 Sk, pri tomto variante, hoci je pre štát finančne náročnejší, alebo či budeme prijímať ďalšie alter-

natívy, kde tie rozdiely by boli ešte výraznejšie. Znovu opakujem, 15 Sk rozdiel do výšky dôchodku 2 000 Sk sa kompenzuje sociálnymi dávkami, a len týchto dávok máme okolo 70 druhov. Takže, v tomto by som problém nevidela.

Celkove táto úprava dôchodkov podľa alternatívy, ktorú máte na stole, to znamená pevná suma + 16 %, si vyžiada zo štátneho rozpočtu 61,5 milióna Sk. Aj toto bol jeden z dôvodov, prečo som nenástojila na tom, aby tento návrh na úpravu dôchodkov bol zaradený hneď so štátnym rozpočtom. Rátala som s tým, že ak štátny rozpočet prejde dobre, budem môcť uplatniť variant, ktorý síce bude náročnejší na štátny rozpočet, ale bude voči novopriznávaným dôchodkom spravodlivejší.

Toľko z mojej strany. Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani ministerka, mám len pragmatickú otázku: Takže nedôjde k zníženiu dôchodkov? Aby som vedel, keď budem hlasovať.

Pán poslanec - faktická poznámka.

Poslanec J. Brocka:

Pani ministerka, mám pocit, že ste mi dobre nerozumeli. O druhom zvyšovaní dôchodkov v minulom roku som nehovoril, že boli z titulu rastu životných nákladov, môžem vám zopakovať svoje vystúpenie, ale ak by bolo z titulu rastu životných nákladov, tak tie dôchodky sa mali zvyšovať už v júli a nie 1. 12. To je prvá vec.

Druhá vec, na ktorú som sa pýtal, vlastne na jedinú otázku, ktorú som položil, ste mi neodpovedali. Lehota pre rast životných nákladov alebo priemerných miezd pre budúcu

valorizáciu sa bude počítať k 1. 12. 1993 alebo od účinnosti tohto zákona? Na to ste mi neodpovedali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pani ministerka, ale vaším vystúpením otvoríte rozpravu.

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Prepáčte, pán predseda, ale naozaj som nezodpovedala. V zmysle zákona sa hovorí - máte to v zákone 46 - odo dňa posledného zvýšenia. Zvýšenie bolo k 1. 12. Tu nejde o zvýšenie, tu ide o úpravu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani ministerke. Pani poslankyňa Bauerová - faktická poznámka, potom pani poslankyňa Bartošová.

Poslankyňa E. Bauerová:

Pán predseda, prepáčte, ale musím vás vyviesť z omylu. Nemôžete si ukľudniť svedomie, že rozdiely sú len 15-korunové. Rozdiely medzi novopriznanými dôchodkami do 28. februára v roku 1993 a návrhom, ktorý máme pred sebou, sú presne také, ako som hovorila. Pri 1 000 korunovom dôchodku je to -180 korún, pri 1 500 Sk -150, pri najnižšom až -217 korún. Takže, je síce pravda, čo pani ministerka hovorí, vyplýva to z tabuľky 5, ale pokiaľ by ste porovnali výšku novopriznaných dôchodkov do 28. februára minulého roku, tak rozdiely sú tam takto evidentné. A pre dôchodcov 22 % dôchodku nie je zanedbateľná veličina.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa E. Bartošová:

Pán predseda, ak dovolíte, musím reagovať na vašu poznámku a trošku ju doplniť. Áno, máte pravdu, nedôjde k zníženiu, dôjde len k výraznému znevýhodneniu pri priznaných dôchodkoch starobných, invalidných a za výsluhu rokov od 1. 1. 1994 do 31. 12. 1994 v porovnaní s dôchodkami priznanými od 1. januára do 28. februára 1993, a ide o nemalé čiastky. Podľa materiálu, ktorý má k dispozícii pani poslankyňa Bauerová a poslanci príslušných výborov, ktorí sa materiálom zaoberali, ide o znevýhodnenie pri výške 550 korún u poberateľa dôchodku o 217 korún, ale podľa môjho návrhu, ktorý mám dodnes pred sebou a ktorý má pred sebou väčšina poslancov tohto parlamentu, až o znevýhodnenie o 488 korún. To je po prvé.

A po druhé - prosila by som vás, pán predseda, o vysvetlenie, ako je možné, že poslancom parlamentu nebola doručená zmenená tabuľka číslo 5 príslušného návrhu zákona. Totiž v tomto prípade to znamená, že poslanci majú pred sebou dva rozdielne návrhy. Preto som to navrhovala stiahnuť a prepracovať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Hlási sa ešte niekto do rozpravy?

/Nikto./

Nehlási sa nikto. Pokiaľ ide o to, prečo túto tabuľku dostali len niektoré výbory, dostali ju výbory, ktoré to mali podľa uznesenia o pridelení prerokovať. Zrejme preto ju

ostatné výbory nedostali. Tieto výbory dostanú na prerokovanie novelu zákona alebo zákon, len keď o to požiadajú, to je predsa naše rozhodnutie.

Prosím, pán poslanec.

Poslanec M. Tahy:

Prepáčte, pán predseda, ja som pani poslankyňu pochopil tak, že keď rokujeme na pléne, musíme mať podklady na rokovanie pléna.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie sú tie tabuľky ani teraz, na pléne?

Poslanec M. Tahy:

Presne tak.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Zistím dôvod, teraz vám na to skutočne neviem odpovedať. Rozprava je skončená. Prosím pani spoločnú spravodajkyňu.

Poslankyňa M. Albeková:

V rozprave k prerokovávanému návrhu zákona spolu so mnou vystúpili štyria poslanci, ale najskôr preberáme spoločnú správu.

Pán predseda, ale chcela som sa spýtať, bol tu jeden procedurálny návrh pani poslankyne Bartošovej, aby sa stiahol tento návrh z rokovania. Myslím si, že tento by mal byť prerokovaný ako prvý.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie aby sa stiahol, len prerušiť o ňom rokovanie.

Poslankyňa M. Aibeková:

Nie, pani Bauerová navrhovala prerušiť rokovanie, ale pani Bartošová - dúfam, že som si to dobre zapísala - navrhovala stiahnuť tento vládny návrh zákona z rokovania, aby sa vyjasnili tie problémy, ktoré jej pri prepočítavaní vznikli.

Pani poslankyňa Bauerová navrhovala inú alternatívu, a to prerušiť rokovanie po rozprave, aby sa urobili tie pásmové korekcie. Takže myslím si, že musíme začať od konca, či teda ho budeme prerokovávať, keď sme ho začali, alebo nie. Ale myslím, že stiahnuť by ho mohol iba predkladateľ. Musíme prípadne hlasovaním o tomto návrhu rozhodnúť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Rozumel som tomu tak, ako povedala pani poslankyňa Bauerová, že prerušiť prerokúvanie a pokračovať o ňom ešte na tejto schôdzi. Určite musíme najskôr dať hlasovať o týchto procedurálnych otázkach. Prosím, pani spravodajkyňa.

Poslankyňa E. Bartošová:

Ak dovolíte - v prípade takto predkladaného návrhu sťahujem svoj návrh v prospech návrhu pani poslankyne Bauerovej.

Poslankyňa M. Aibeková:

Ešte raz to prečítam, aby bolo každému jasné, o čom budeme hlasovať. Pani poslankyňa Bauerová navrhovala prerušiť

prerokovávanie po rozprave - rozprava bola skončená - a odporúčala, aby zástupcovia ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny urobili najskôr pásmovú korekciu jednotlivých pásiem dôchodkov, aby nedošlo k poškodeniu tých, ktoré budú novoprijaté podľa tohto predloženého návrhu zákona.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Jakubík má ešte faktickú pripomienku.

Poslanec P. Jakubík:

Každý máme zrejme svoje poznámky. Zaregistroval som dva návrhy pani kolegyne Bauerovej.

Poslankyňa M. Albeková:

Druhé bolo potom uznesenie, ale s tým vyjdem až neskôr.

Poslanec P. Jakubík:

To boli v podstate dva návrhy procedurálneho charakteru. Ten prvý bol prerušiť, spraviť nové prepočty a ešte na tomto pléne prerokovať. Druhý návrh bol prerokovať tak ako je, a k tomu prijať uznesenie a zaviazať vládu resp. rezort práce a sociálnych vecí, aby nové tabuľky s novými prepočtami boli súčasťou ďalšej valorizácie dôchodkov. Neviem, či som si to správne poznačil.

Poslankyňa M. Albeková:

Nie, prvé bolo toto prerušenie a druhé bolo prijatie uznesenia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím pani spravodajkyňa, keby ste dali hlasovať o návrhu pani poslankyne Bauerovej o prerušení a prerokovaní ešte na tejto schôdzi.

Poslankyňa M. Aibeková:

Odporúčam neprijať návrh pani poslankyne Bauerovej, nakoľko pani ministerka to vysvetlila. Nová tabuľka dokladá o tom, ako budú zvýšené dôchodky teraz od 1. 1. 1994 do 31. 12. 1994 v porovnaní s tabuľkou číslo 4, kde sú od 1. 3. 1993 do 31. 12. 1993. Tam je jasne vidieť, že dôchodky za rok 1994 sú vyššie, napríklad tých 550 Sk to bude 986 Sk a tie z roku 1993 boli z 550 Sk na 875 Sk, takže dôvody, ktoré boli uvedené, sa mi zdajú byť neopodstatnené.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme hlasovať. Hlasujeme o predloženom procedurálnom návrhu pani poslankyne Bauerovej.

Poslankyňa M. Aibeková:

Keďže je tu nejaký šum, ak dovolíte, pán predseda, ešte raz zopakujem ten návrh, aby neboli nejaké problémy. Pani poslankyňa Bauerová navrhovala po rozprave prerušiť rokovanie o tomto bode programu, aby pracovníci ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny urobili prepočet, aby sme sa k tomu vrátili po týchto prepočtoch. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže, vieme o čom budeme hlasovať.
Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 111 poslancov.

Kto je za tento pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 46 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 51 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neschválili.

Poslankyňa M. Aibeková:

Keďže neprešiel procedurálny návrh, dám hlasovať najskôr o spoločnej správe k predkladanému vládnemu návrhu zákona. Obsahuje tri body, odporúčam prijať bod číslo 1 a bod číslo 3. Prosím hlasovať an blok a obidva prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 111 poslancov.
Kto je za návrh? Pani spravodajkyňa ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 101 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Môžem konštatovať, že sme prijali tieto pozmeňovacie návrhy zo spoločnej správy.

Poslankyňa M. Aibeková:

Bod 2 spoločnej správy odporúčam neprijať, pretože vyšla som s vlastným návrhom, ktorý ešte raz prečítam. Takže bod 2 odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Najskôr sa budeme prezentovať.
Prezentovalo sa 111 poslancov.
Kto je za návrh? Pani spoločná spravodajkyňa odporúča neprijať tento bod spoločnej správy.
Za návrh hlasovalo 12 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 77 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh zo spoločnej správy sme neprijali.

Poslankyňa M. Albeková:

Tým sme vyčerpali všetky návrhy uvedené v spoločnej správe. Navrhujem, aby sme pristúpili k hlasovaniu o návrhoch, ktoré odzneli v rozprave.

Ako prvá som v rozprave vystúpila ja, kde som predniesla nové znenie § 2, a to § 2 doplniť odsekom 4 v nasledovnom znení: "Ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, platí o úprave dôchodkov obdobne zákon o sociálnom zabezpečení." Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 111 poslancov.
Kto je za? Pani spoločná spravodajkyňa odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 98 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali tento pozmeňovací návrh.

Poslankyňa M. Albeková:

Ďalej vystúpil v rozprave pán poslanec Brocka, ktorý okrem kritických pripomienok nemal žiadny pozmeňovací ani doplňovací návrh, takže tu nie je o čom hlasovať.

Procedurálny návrh pani poslankyne Bauerovej, ktorá vystúpila v rozprave ako tretia, nebol prijatý. Ďalší jej návrh sa týka uznesenia, ale uznesenie môžeme prijať až po odsúhlasení a po hlasovaní o zákone.

Pani poslankyňa Bartošová, ktorá vystúpila ako štvrtá, stiahla svoj návrh, priklonila sa k návrhu pani poslankyne Bauerovej, o ktorom sme už hlasovali.

Takže prosím vás, pán predseda, aby ste dali hlasovať o návrhu zákona ako celku a potom sa vrátime k uzneseniu, ktoré navrhovala pani poslankyňa Bauerová. Odporúčam predkladaný vládny návrh zákona prijať.

Podpredseda NR SR I. Gašparovič:

V súlade s ustanovením § 26 odsek 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o zákone ako celku spolu so schválenými zmenami a doplnkami.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 111 poslancov.
Kto je za? Pani spravodajkyňa odporúča zákon prijať.
Za návrh hlasovalo 97 poslancov.
Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že sme predmetný zákon schválili.

Poslankyňa M. Aibeková:

Ak dovolíte, na záver by som prečítala uznesenie, ktoré navrhovala pani poslankyňa Bauerová. Prečítam celé: Navrhujem, aby v nadväznosti na zákon sa prijalo uznesenie, ktoré by uložilo ministerstvu pri predkladaní najbližšieho návrhu zákona o valorizácii dôchodkov predložiť i návrh na korekciu neopodstatnených rozdielov vo výške priznaných dôchodkov do 28. februára a po 1. marci v roku 1993, ktoré vznikli rôznym spôsobom valorizácie a následne výpočtu novopriznaných dôchodkov.

Tieto boli zohľadnené, takže nechám na plénum, ako sa rozhodne pri hlasovaní, keďže sa to týka ešte roku 1993 a teraz sme prijali novú úpravu. A vlastne v zákone, ktorý sme prijali v novembri, už tieto rozdiely boli akceptované tými percentami, ktoré spomínala pani ministerka.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa - faktická poznámka.

Poslankyňa E. Bauerová:

Prepáčte, strašne ma mrzí, že musím pani spoločnú spravodajkyňu upozorniť na to, že okrem tabuľky číslo 5 existujú aj tabuľky číslo 4a/ a 4b/ a ona ako predkladateľka mala ich porovnať. Tam tie rozdiely sú zreteľné.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 110 poslancov.

Hlasujeme o uznesení, ktoré nám prečítala pani spravodajkyňa. Kto je za? Pani spravodajkyňa navrhuje neprijať.

Za návrh hlasovalo 45 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 23 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 42 poslancov.

Konštatujem, že sme tento návrh neprijali.

S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Lauko.

Poslanec P. Lauko:

Pán predseda, nepochybujem o tom, že signály sa v tejto miestnosti vysielajú, ale prosil by som za náš klub a za mojich priateľov, aby ste presne opakovali to, čo hovorí spoločná spravodajkyňa. Spoločná spravodajkyňa povedala, že to necháva na rozhodnutie pléna.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

No, však plénum aj tak rozhodlo.

Poslanec P. Lauko:

Prepáčte, vy ste povedali, že neodporúčate prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Tak sa ospravedlňujem. Nič som tým nesledoval. Prosím o ospravedlnenie.

Ď a l š í m bodom programu je

Vládny návrh na personálnu zmenu v Zbore zástupcov Národnej poisťovne.

Návrh ste dostali ako tlač číslo 411.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh odôvodní ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny Oľga Keltošová. Prosím, pani ministerka.

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,

uznesením Národnej rady číslo 325 bola vyslovená nedôvera MUDr. Viliamovi Soboňovi poverenému riadením Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky. Vzhľadom na túto skutočnosť nebude môcť vykonávať funkciu člena Zboru zástupcov Národnej poisťovne ako zástupca štátu. Preto do tejto funkcie navrhujem po prerokovaní vo vláde menovať pani MUDr. Irenu Belohorskú, ministerku zdravotníctva. Návrh na túto zmenu predkladám s poukazom na ustanovenie § 8 odsek 2 a § 9 odsek 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 7/1993.

Ďakujem za pochopenie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani ministerke. Prosím poverenú členku výboru Národnej rady Slovenskej republiky pani poslankyňu Aibekovú, aby podala informáciu o stanovisku výboru k uvedenému návrhu.

Poslankyňa M. Albeková:

Vážený pán predseda,
vážená pani ministerka,
kolegyne, kolegovia,

dovoľte mi veľmi stručne uviesť stanovisko Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci k návrhu na personálnu zmenu tak, ako ju uviedla pani ministerka, ktorá vychádzala zo zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 7/1993 Z. z., a to § 8 odsek 2 a § 9 odsek 2. Výbor túto zmenu odporúča, a preto by som odporúčala aj plénu Národnej rady Slovenskej republiky, aby túto zmenu akceptovalo a aby sa k nej vyjadrilo kladne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni Albekovej za podanú informáciu. Pýtam sa pléna, či má niekto otázky, alebo sa chce niekto vyjadriť k návrhu vlády.

/Nikto./

Ak nie, pristúpime k hlasovaniu o návrhu na voľbu MUDr. Ireny Belohorskej, ministerky zdravotníctva Slovenskej republiky, za zástupkyňu štátu v Zbore zástupcov Národnej poisťovne.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 101 poslancov.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 95 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.

Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Konštatujem, že Národná rada Slovenskej republiky zvolila MUDr. Irenu Belohorskú za zástupkyňu štátu v Zbore zástupcov Národnej poisťovne. /Potlesk./

Ď a l š í m bodom programu nášho rokovania je

Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa dopĺňa zákon o sociálnom zabezpečení.

Návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 321 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 321a.

Za skupinu poslancov návrh zákona odôvodní pán poslanec Ladislav Kvasnička. Prosím, pán poslanec.

Poslanec L. Kvasnička:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne poslankyne,
vážení kolegovia poslanci,
vážení hostia,

podľa doteraz platných právnych predpisov bývalým vojakom z povolania z obdobia Slovenského štátu za roky odslúžené v armáde v rokoch 1939 až 1945 sa tieto roky nezohľadňujú pri výpočte nároku na starobný dôchodok. Títo bývalí vojaci z povolania združení v hnutí poškodených občanov ...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyne, páni poslanci, prosím vás, keby ste sledovali pána poslanca.

Poslanec L. Kvasnička:

Títo bývalí vojaci z povolania združení v hnutí poškodených občanov už veľa rokov vedú urputný boj za svoje elementárne práva. Proti stavu, ktorý je v súčasnej dobe, ktorý diskriminuje týchto občanov, by som chcel vzniesť niekoľko námietok.

1. Podľa doterajších zistení sme jediný štát v Európe, ktorý v dôsledku akejsi kolektívnej viny nezapočítava dobu bývalým vojenským osobám z povolania za druhej svetovej vojny do doby služby pre započet rokov do dôchodku. Nevychádza sa tu z prezumpcie neviny, ale z akejsi fiktívnej kolektívnej viny.

2. Uvedené zákonné ustanovenia sú v rozpore s viacerými článkami Ústavy Slovenskej republiky a s Listinou základných ľudských práv a slobôd. Listina základných ľudských práv a slobôd v § 6 ustanovuje - citujem: "Zákony a iné právne predpisy sa musia uviesť do súladu s Listinou základných ľudských práv a slobôd do 31. decembra 1991." Je teda najvyšší čas vyššie uvedené nezrovnalosti v zákone o sociálnom zabezpečení uviesť do súladu s Listinou ľudských práv a slobôd, aby sa odstránili prekážky na ceste do spoločnosti európskych národov.

3. Bývalá Slovenská republika vznikla v dôsledku mimoriadnych zahranično-politických okolností. Keď už vznikla a nechcela sa úplne dostať pod ochranu Nemeckej ríše, potrebovala svoju armádu. Po odchode českých veliteľov do protektorátu nemal Slovenský štát prakticky žiadny veliteľský zbor. Táto situácia sa riešila nútenou aktiváciou veliteľov zo zálohy, teda proti ich vôli. Veliteľský zbor Slovenskej armády sa skladal z cca 85 % takto aktivovaných vojakov. Hneď na začiatku vzniku Slovenskej armády bolo treba už

v marcových dňoch roku 1939 zabezpečiť obranu hraníc nového štátu proti severným a južným susedom, ktorí začali zaberať jeho územie. Treba si uvedomiť, že bez Slovenskej armady by nebolo ani Slovenské národné povstanie a bez povstania by sme boli zaradení medzi porazené štáty. Snáď v tejto súvislosti by bolo dobré pripomenúť, že keby žili dodnes Žingor, Nálepka a mnohí podobní, asi by patrili do skupiny týchto diskriminovaných občanov.

4. Je potrebné zdôrazniť, že Slovenská armáda sa na genocíde Židov, ani na odsune Čechov zo Slovenska nepodieľala. Ba práve naopak, pokiaľ to len bolo možné, Židom pomáhala v ich ťažkom položení. V tejto súvislosti by som chcel upozorniť na to, že vyšeuvedený diskriminačný zákon sa netýka príslušníkov polovojenských organizácií, akými boli napríklad príslušníci Hlinkovej gardy alebo POHG. Títo všetci tieto roky do dôchodku započítané majú.

5. Vyššie uvedený diskriminačný zákon nepostihuje ani tých, čo vyrábali bojovú techniku pre Wehrmacht.

6. Je poľutovaniahodné, že aj tí vojaci z povolania a príslušníci polície, ktorí boli činní v odboji a dokázateľne zachránili mnoho ľudí pred istou smrťou alebo pred koncentračnými tábormi, sa nemôžu dočkať svojich práv. Mohol by som uviesť skutočne veľa prípadov, pretože títo občania sa na mňa ako na poslanca obracali. Mám tu napríklad vyznamenanie, pamätnú medailu ...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyne, páni poslanci, buďte takí dobrí - pani redaktorka z Rádiožurnálu rušíte pána poslanca pri predkladaní správy.

Poslanec L. Kvasnička:

Mám tu napríklad vyznamenanie jedného občana z Trenčína, ktory dostal pamatnú medailu Rádu Slovenského národného povstania. Tento človek dnes má už 72 rokov. Je zahádzaný spismi. Píše na všetky možné úrady, aby sa dovolal svojich práv a nie a nie sa tohoto dočkať. Mám tu napríklad ďalšie uradné svedecké vyhlásenie, kde sa píše - citujem: Do oslobodenia - teda tento pán bol zapojený v domácom odboji - ten, ktorý dáva toto vysvedčenie - Blažkovec, okres Martin, tak sa volá tento svedok - súdruh Vykylaný vo vyššie uvedenom čase ako dôstojník Slovenskej armády poskytoval zbrane a muníciu pre odboj v malom i väčšom množstve. Pre Slovenske národné povstanie sme odviezli dve nákladné autá zbraní a munície so súdruhom Ladislavom Jedličkom, atď., atď. Proste týchto úradných osvedčení, vyznamenaní a podobne za záslužnú činnosť v boji proti fašizmu je skutočne dostatočné množstvo na to, aby sa človek nad celou touto problematikou a touto krivdou, ktorá sa pácha na týchto ľuďoch, zamyslel.

Mnohi z tych, ktorí márne dufali, že sa dožiju spravodlivosti, už zomreli. Ostatní, ktorých je niečo viac ako 200, ešte dúfajú. Ich veková hranica sa pohybuje okolo 70 rokov. Mnohí z nich sa obracali na mňa ešte ako na poslanca Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a žiadali ma o pomoc. Vo Federálnom zhromaždení som podaval interpelácie, vyjednával som osobne, ale iste nemusím uvadzať, prečo boli všetky moje aktivity bezúspešné.

Ako poslanec Narodnej rady Slovenskej republiky som sa obrátil s interpeláciou na pani ministerku Keltošovú. Uvediem citát z odpovede na moju interpeláciu - citujem: "Sama zastávam názor, že doba služby vojakov z povolania v armáde Slovenského štátu má všetky znaky doby zamestnania a mala by sa preto hodnotiť na účely dôchodkového zabezpečenia.

zohľadnenie služby vojakov z povolania v armáde Slovenského štátu na účely dôchodkového zabezpečenia je možné iba na základe legislatívnych úprav, predpisov o sociálnom zabezpečení." Na základe tohto vyjadrenia potom vznikol návrh, ktorý máte v laviciach, za ktorý by som chcel poprosiť, aby ste sa k nemu pri hlasovaní kladne vyjadrili, aby sa už konečne spravil koniec tej kalvárii týchto ľudí, ktorí už úplne starí sa stále dovolávajú svojich práv.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Prihlásila sa o slovo pani ministerka Keltošová.

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Vážený pán predseda,
vážené panı poslankyne,
vážení páni poslanci,

ako už povedal pán poslanec Kvasnička, moje stanovisko je, bolo také, aké som dala do svojej odpovede na interpeláciu. Pripravovali sme tento návrh resp. novelu zákona o sociálnom zabezpečení ešte v lete minulého roku. Prešla aj tripartitou, ale nedostala sa potom už na program rokovania Národnej rady v súvislosti aj so spomínanými sociálnymi zákonmi, ktoré som potom musela stiahnuť. Čiže tento návrh resp. novela zákona bola pripravená. Pán poslanec, chcela by som upozorniť na to, že aj keď ten počet osôb nie je veľký, vzniknú zrejme určité ťažkosti alebo prieťahy pri vydávaní potvrdení a preukazovaní okolností, ktoré sa budú musieť realizovať cez ministerstvo vnútra a ministerstvo obrany, ale predpokladám, že to obidva rezorty zvládnu - už aj

vzhľadom na to, že ide tu o dokazovanie obdobia spred päťdesiatich rokov a bude treba vyhľadať všetky podklady a potvrdenia pre Fond dôchodkového zabezpečenia a pre priznanie započtu týchto rokov.

Tento návrh zákona síce neobsahuje presnú kvantifikáciu nákladov, ale vzhľadom na počet prípadov, ako aj na započet rokov predpokladám účinnosť tohto zákona a jeho význam skôr v rovine psychologickej, etickej, morálnej, a preto vás prosím o podporu tohto zákona a jeho schválenie.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani ministerke. Teraz by som prosil spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Jána Filakovského, aby podal správu o výsledkoch prerokovania návrhu zákona vo výboroch Národnej rady.

Poslanec J. Filakovský:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa dopĺňa zákon o sociálnom zabezpečení, tlač 321, pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 522 zo dňa 4. októbra 1993 na prerokovanie všetkým výborom Národnej rady Slovenskej republiky, okrem Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky. Citovaným rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky bol ako príslušný na skoordinovanie stanovísk ur-

čený Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu uvedený návrh zákona neprerokoval vzhľadom na to, že v čase rozhodnutia predsedu Národnej rady Slovenskej republiky Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu nebol konštituovaný. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody neprijal platné uznesenie k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa dopĺňa zákon o sociálnom zabezpečení, pretože v zmysle § 48 ods. 1 zákona číslo 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady návrh nezískal nadpolovičnú väčšinu hlasov všetkých členov výboru. Z 11 členov výboru bolo 7 prítomných, za návrh hlasovali 3 poslanci, proti hlasovali 3 poslanci a jeden poslanec sa zdržal hlasovania.

Ostatné výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa dopĺňa zákon o sociálnom zabezpečení pridelený, ho prerokovali, vyslovili s ním súhlas a odporučili ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť po zohľadnení pozmeňovacích a doplňovacích pripomienok.

Predtým, než začneme schvaľovať jednotlivé pripomienky, prosím, aby poslanci doplnili článok I v poslednom riadku citového zákona 240/1993 Z. z.

Spoločná správa obsahuje 18 pripomienok. Ako spoločný spravodajca odporúčam schváliť an blok pripomienky číslo 1, 3, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 14 a 17. Odporúčam tieto vymenované pripomienky prijať. Pripomienky číslo 2, 6, 7, 13, 15, 16 a 18 odporúčam an blok neprijať. To je z mojej strany všetko.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu spravodajcovi. Prosím, aby zaujal miesto pre spravodajcov. Písomne sa do rozpravy zatiaľ nikto neprihlásil. Hlási sa pán podpredseda Húska.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážený pán predseda,
vážení kolegovia,
zástupcovia vlády,

chcel by som podporiť návrh zákona, a to zdôvodnením, že tu ide o napravenie zjavnej krivdy, ktorá bola vedome politicky motivovaná. Prebiehala celé roky, ba desaťročia. V roku 1946 bolo prijaté pre Čechy oprávnenie započítavať do rokov služby aj roky v tzv. vládnom vojsku. Vládne vojsko bolo primeraným vojskom ako Slovenská armáda a malo na starosti strážením zbrojných objektov a zároveň výkon poriadkovej služby v obsadenom Taliansku. Teda vidíme, že v Českej republike neváhali chápať službu vo vládnom vojsku ako započítateľnú do doby zamestnania. Žiaden vojak z povolania si nemôže sám zvoliť svoje podmienky. Z týchto dôvodov vrelo odporúčam, aby sme tento zákon už ako gesto prijali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu podpredsedovi. Do rozpravy sa hlási pán poslanec Jakubík.

Poslanec P. Jakubík:

Chcel by som povedať len technickú poznámku k vystúpeniu pani ministerky v úvode k preukaznosti a k vykonávaciemu predpisu, ktorá by oba rezorty mali pripraviť. Odporúčal by

som plénu prijať uznesenie po prerokovaní a schválení tohto návrhu zákona, ktorým by sme zaviazali ministrov vnútra a obrany Slovenskej republiky, aby vytvorili spoločnú komisiu alebo orgán pre prípravu vykonávacieho predpisu pre naplnenie odseku 3 novonavrhovaného § 162a tohto zákona s termínom vydania najneskôr do konca februára tohto roku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Hlási sa ešte niekto?

/Nikto./

Ak nie, považujem rozpravu za skončenú. Pán Kvasnička sa chce ešte vyjadriť.

Poslanec L. Kvasnička:

Chcel by som sa ešte spýtať pána spoločného spravodajcu, prečo odporúča bod 6b/ neprijať.

/Vysvetlenie z pléna./

Potom beriem späť. Ďakujem za vysvetlenie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Žiada si záverečné slovo pán spoločný spravodajca výborov?

Poslanec J. Filakovský:

Nie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ak nie, prosím, aby sme pristúpili k hlasovaniu.

Poslanec J. Filakovský:

Z rozpravy nevyplynuli také pripomienky, o ktorých by som mal dať hlasovať. Takže zostávajú body, ktoré sú uvedené v spoločnej správe. Ešte raz by som zopakoval tie, ktoré odporúčam a ktoré neodporúčam prijať. Pripomienky v bodoch 1, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 14 a 17 odporúčam an blok prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 91 poslancov.

Budeme hlasovať o bodoch spoločnej správy, ktoré vymenoval pán spoločný spravodajca s odporúčaním prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 90 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že sme prijali tieto body spoločnej správy.

Poslanec J. Filakovský:

Pripomienky v bodoch číslo 2, 6, 7, 13, 15, 16 a 18 odporúčam an blok neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 92 poslancov.

Budeme hlasovať o bodoch spoločnej správy, ktoré predniesol pán spravodajca s odporúčaním neprijať. Kto je za?

Za návrh hlasoval 1 poslanec.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 81 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Konštatujem, že tieto body zo spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec J. Filakovský:

Pán predseda, hlasovanie o pripomienkach zo spoločnej správy sme vyčerpali. Nakoľko z rozpravy nevyplynuli pozmeňovacie návrhy, prosím, pán predseda, aby ste dali hlasovať o zákone ako celku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. V súlade § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 97 poslancov.

Kto je za prijatie tohto zákona? Pán spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 96 poslancov.

Je niekto proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že sme schválili návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa dopĺňa zákon o sociálnom zabezpečení. /Potlesk./

S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Kvasnička.

Poslanec L. Kvasnička:

Vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

ak dovolíte, veľmi srdečne by som chcel poďakovať v mene tých starých, staručkých dôchodcov, že ste ukončili kalváriu, ktorá trvala toľké roky. Ďakujem. /Potlesk./

Poslanec J. Filakovský:

Pán predseda, ešte nám zostáva hlasovať o uznesení. Priznám sa, že som to nestačil zachytiť, preto prosím pána navrhovateľa uznesenia, aby ho ešte raz prečítal.

Poslanec P. Jakubík:

Národná rada žiada alebo ukladá ministrom vnútra a obrany Slovenskej republiky vytvoriť spoločnú skupinu na vypracovanie vykonávacieho predpisu pre naplnenie odseku 3 § 162a tohto schváleného zákona s termínom vydania predpisu najneskôr do 28. 2. 1994.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Počuli ste návrh uznesenia. Pán poslanec Sečánsky sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec M. Sečánsky:

Dámy a páni,

ak dovolíte, mám kratučkú pripomienku. Myslím si, že toto by nebolo celkom v súlade s ústavnosťou alebo s ústavou. Pán poslanec Ftáčnik dnes hovoril o trojdelení štátnej moci. A tu prakticky exekutíve priamo nariaďujeme, čo má robiť. Myslím si, že je vecou exekutívy, jej povinnosťou, aby zabezpečila realizáciu tohoto zákona, ale formu nechajme na ňu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Jakubík.

Poslanec P. Jakubík:

Tento môj návrh vychádza len z jedného, aby v čo najkratšej dobe boli vytvorené podmienky a stanovené kritériá pre preukaznosť tak, ako sú citované, s odkazom na tieto dva rezorty v odseku 3.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, mám k tomu poznámku, že tu je problém aj s účinnosťou zákona a s vydaním v Zbierke zákonov. Môže sa stať, že nebude zákon vydaný, a vy termínujete, dokedy má komisia vypracovať tieto kritériá.

Poslanec P. Jakubík:

V tomto prípade som optimista, pán predseda, a predpokladám, že v priebehu mesiaca sa zákon do Zbierky zákonov dostane.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, je tu návrh uznesenia, počuli ste jeho znenie, dávam o ňom hlasovať. Aký je váš názor, pán spoločný spravodajca?

Poslanec J. Filakovský:

Ja to nechám na plénum.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 98 poslancov.
Kto je za prijatie tohto uznesenia?
Za návrh hlasovalo 33 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 28 poslancov.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 37 poslancov.

Konštatujem, že návrh tohto uznesenia sme neprijali.

Ďakujem pán poslanec.

Ď a l š í m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Štátnom podpornom fonde pôdohospodárstva a potravinárstva.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 398 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 398a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní minister pôdohospodárstva Slovenskej republiky pán Peter Baco. Prosím, pán minister.

Minister pôdohospodárstva SR P. Baco:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte mi, aby som z poverenia vlády Slovenskej republiky odôvodnil predložený vládny navrh zákona o štátnom podpornom fonde pôdohospodárstva a potravinárstva. Zriadenie takéhoto osobitného nástroja finančného zabezpečenia rozvoja pôdohospodárstva si vyžadujú osobitnosti a špecifika výrobno-ekonomického procesu v tomto významnom odvetví národneho hospodárstva. Veľmi dôležitým faktorom determinujucim tieto špecifiká je dlhodobosť výrobného cyklu v pôdohospodárstve, čo spôsobuje pomalý obrat finančných prostriedkov a ich dlhodobejšiu viazanosť so všetkymi negatívnymi dopadmi na rentabilitu pôdohospodárskej vyroby.

Objem odčerpaných finančnych prostriedkov z rezortu pôdohospodarstva v dôsledku sučasnej vysokej urokovej miery spolu s vyššie uvedenymi faktormi spôsobil take vyčerpanie vnútornych zdrojov, ktoré nezabezpečujú ani jednoduchú reprodukciu výroby. Naviac, pôdohospodarstvo Slovenskej republiky pri prechode na systém trhovej ekonomiky musí zvládnuť hlboké štrukturálne zmeny s velkou kapitálovou náročnostou. Tak ako v iných ekonomicky vyspelých európskych štátoch je aj u nás nevyhnutné, aby do tohoto procesu transformácie pôdohospodárstva priamo, ale aj nepriamo vstúpil štát.

V podmienkach slovenskej ekonomiky sa javí ako optimálna forma usporiadania systému finančných nástrojov vytvorenie Štátneho podporného fondu. Jeho vytvorením získa štát nástroj, prostredníctvom ktorého bude stimulovat reštrukturalizáciu a transformáciu poľnohospodárstva, ako aj lesneho a vodného hospodarstva. Uzka previazanosť polnohospodárstva

so spracovateľským potravinárskym priemyslom si vyžaduje, aby transformácia tohoto priemyselného odvetvia bola stimulovaná navrhnutým spôsobom. Predkladaný návrh zákona predpokladá, že sa vytvorí Štátny podporný fond pôdohospodárstva a potravinárstva ako štátny fond.

Prednosťou navrhovaného spôsobu podpory reštrukturalizácie a transformácie pôdohospodárstva je, že na rozdiel od dotačného systému sa v prípade jeho prijatia zabezpečí návratnosť a pravidelná obratkovosť použitých prostriedkov. Zdroje fondu, tak ako sú vymedzené v predkladanom návrhu, dôsledne rešpektujú znenie uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky číslo 251 prijatého v nadväznosti na schválenie Koncepcie a zásad pôdohospodárskej politiky.

Zámerom predkladateľa je tiež akceleráciou procesu privatizácie v rezorte pôdohospodárstva napĺňať zdrojovú zložku tohoto fondu. Fond sa bude tvoriť z výťažku privatizácie štátnych podnikov, ktorých zriaďovateľom je Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky. Otvorene však uvádzame, že predovšetkým v počiatočnom období pôsobenia fondu budú jeho nezanedbateľným zdrojom aj prostriedky štátneho rozpočtu. Máme taktiež reálnu nádej, že významným zdrojom financií obsluhujúcich financovanie titulov fondu budú aj zahraničné finančné zdroje.

Ustanovenia predkladaného návrhu zákona o použití prostriedkov fondu napĺňajú cieľ zdokonaľovať systém podpory spoločensky prospešných aktivít podnikateľských subjektov pôsobiacich v našom rezorte. Pri formulovaní návrhu zákona sme vychádzali z Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky, v ktorom sa podčiarkuje význam tvorby mechanizmu podporujúceho trh s pôdou. Vytvorenie optimálneho mechanizmu financovania trhu s pôdou je kľúčovým bodom stabilizácie podnikania v poľnohospodárstve.

Navrhovaný systém financovania rozvojových programov v rezorte pôdohospodárstva prostredníctvom podporného fondu v plnom rozsahu rešpektuje základné smery financovania odsúhlasené aj v tzv. zelenej správe. Je harmonický so všeobecne zaužívanými spôsobmi financovania hospodárenia na pôde v krajinách Európskej únie. Pri spracovaní týchto ustanovení predkladaného návrhu, ktoré spravujú, upravujú organizačnú a štrukturálnu stránku fondu a vzájomné vzťahy medzi orgánmi fondu, sme plne využili podnety a pripomienky, ktoré vzniesli poslanci Národnej rady Slovenskej republiky v procese prípravy a schvaľovania novely zákona číslo 270/1991 Zb. o Štátnom fonde trhovej regulácie v lete minulého roka. Pri spracovaní návrhu zákona sme plne rešpektovali aj požiadavku poslancov na participáciu jednotlivých štátnych i samosprávnych subjektov na konštituovaní rady fondu.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte mi vzhľadom na tieto uvedené okolnosti, ako aj na výsledky prerokúvania predmetného vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky, požiadať vás o súhlas s predloženým návrhom zákona o Štátnom podpornom fonde pôdohospodárstva a potravinárstva, za čo vám vopred ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi. Teraz by som prosil spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Jána Varjú, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady.

Poslanec J. Varjú:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,
dámy a páni,

pán minister tu veľmi podrobne uviedol odôvodnenie na podporu tohoto zákona. Dovoľte, aby som to veľmi stručne doplnil a potom prejdem radšej na informačnú časť, ako to bolo prerokované v jednotlivých výboroch. Nielen Aktualizácia Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky a nadvazujúca Koncepcia a zásady pôdohospodárskej politiky, ale aj záverečná správa Uruguajského kola všeobecnej dohody o clách a obchode z decembra minulého roka potvrdili, že je správna cesta stimulácie rozvoja poľnohospodárstva nielen formou plošných, nenávratných dotácií, ale aj formou poskytovania premyslene cielených návratných prostriedkov a spoločensky prospešné podnikateľské aktivity. Aj z tohoto aspektu je skutočne dobre, že takýto fond sa vytvára.

Teraz k správe o prerokovaní vo výboroch. Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 681 zo dňa 16. decembra 1993 pridelil uvedený návrh zákona na prerokovanie Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody v termíne do 19. januára 1994. Na skoordinovanie stanovísk určil Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo.

Uvedené výbory návrh zákona prerokovali v dňoch 12. až 19. januára 1994. Všetky štyri výbory Národnej rady Sloven-

skej republiky vyslovili s návrhom súhlas. Súčasne jednotlivé výbory prijali k vládnemu návrhu zákona pozmeňovacie a doplňovacie návrhy, ktoré sú uvedené v tlači číslo 398a. Túto tlač máte k dispozícii. Predtým, než zaujmem stanovisko k pozmeňovacím a doplňovacím návrhom uvedeným v spoločnej správe, dovolím si upozorniť na jednu chybičku v spoločnej správe a prosím vás, aby ste si ju opravili. Ide o bod číslo 14 na strane 8, ide o pozmeňovací návrh k § 6 odsek 2 a nie odsek 1. To je tá maličká chyba, aby sme boli presní.

Čo sa týka pozmeňovacích a doplňovacích návrhov, odporúčam schváliť an blok nasledujúce body spoločnej správy: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 16, 18 a 19. V týchto bodoch ide viac-menej o štylistické a legislatívne spresnenie počas rokovania vo výboroch a počas ďalších rokovaní a je tu všeobecná dohoda ich akceptovať.

Odporúčam vybrať na osobitné hlasovanie body 15 a 16 s tým, že bod 15 nechám na vaše zváženie. Vysoko si vážim snahu prekladateľov rozšíriť Radu zástupcov o zástupcu ministerstva životného prostredia, ale podľa môjho posúdenia a podľa účelu tohoto fondu nepovažujem to za nevyhnutné. Zvážte, ako rozhodnete.

Bod 17 odporúčam neprijať, i keď uznávam argumenty právnikov z legislatívneho odboru, že ide tu o spresnenie, presnejšiu legislatívnu formuláciu, ale vzhľadom na prechodné obdobie a vzhľadom na to, že ešte nevieme presne, čo nás vo vývoji očakáva, nechajme tu priestor na ďalšie spresnenie kompetencií tohoto fondu a to slovo "najma" tam nechajme. To je môj názor.

Odporúčam ďalej body 11, 12 a 13 - fakticky nejde o odporúčanie, ide o to, že schválením bodu 10 doplňovacie návrhy uvedené v bodoch 11, 12 a 13 ostanú bezpredmetné, nakoľko v bode 10 sú uvedené tie isté doplnenia ako v bodoch 11, 12

a 13, ale v jednom komplexe, v jednom balíku. Považujem za správne teda schváliť bod 10 a nie tieto body.

Osobne odporúčam tento zákon schváliť. To je k spravodajskej správe a teraz by som prosil pána predsedu, aby som mohol vystúpiť ako prvý v rozprave.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu spoločnému spravodajcovi. Otváram rozpravu k tomuto bodu programu s tým, že doteraz som nedostal žiadnu písomnú prihlášku, takže ako prvý do rozpravy sa prihlásil pán poslanec Varjú.

Poslanec J. Varjú:

Vážené dámy a páni,

budem veľmi stručný, ide o ďalší pozmeňovací návrh v § 4 písm. c/ na konci vety vypustiť formuláciu odseku 1 a nahradiť to formuláciou písmena a/. Ide o legislatívnu chybu v zákone, ktorú aj touto zmenou chceme napraviť. To je všetko z mojej strany.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Do rozpravy sa prihlásil pán poslanec Krivčík.

Poslanec J. Krivčík:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

podľa schváleného programu pod tlačou číslo 398 máme posúdiť a rozhodnúť o vládnom návrhu zákona Národnej rady

Slovenskej republiky o Štátnom podpornom fonde pôdohospodárstva a potravinárstva. Podľa dôvodovej správy predkladateľ, teda vláda Slovenskej republiky, chce podľa vzoru európskych štátov zainteresovať štát v procese transformácie pôdohospodárstva a v nadvaznosti v nadvazujúcom potravinárstve. Vláda Slovenskej republiky si kladie za cieľ vytvárať cez širokú škálu finančných, dotačných, daňových a úverových nástrojov potrebné podnikateľské prostredie, ako aj iniciovať tvorbu impulzov k rozvoju pôdohospodárskej výroby, ktorá je v porovnaní s ostatnými odvetviami v nevýhodnejších reprodukčných podmienkach.

Princíp návratnosti je vo vládnom návrhu zachovaný. Prvá fáza činnosti tohoto fondu je krytá jednou miliardou slovenských korún zo štátneho rozpočtu, čo bolo schválená Národnou radou pri schvaľovaní návrhu zákona o štátnom rozpočte pre rok 1994. Dôvodová správa, ale najma samotná dikcia paragrafového znenia vládneho návrhu zákona Národnej rady, účelovosť tohoto fondu široko koncipuje na rozvojové programy v pôdohospodárstve a potravinárstve a na rozvoj trhu s pôdou.

Znenie § 3 vládneho návrhu vyjadrujúce účelovosť - a to podčiarkujem - účelovosť použitia týchto finančných zdrojov, ktorá je všeobecne formulovaná, je neadresná. Tým po schválení tohoto vládneho návrhu sa otvorí a umožní veľmi široká škála výkladov a interpretácie, ktorá bude nadvazne pretavená, premietnutá navrhovateľom i do štatútu fondu, o zásadách ktorého sa vládny návrh prakticky nezmieňuje. Tým môže dôjsť k rozptylu týchto prostriedkov prakticky podľa mienky pána ministra. Som toho názoru, že v prvom rade je potrebné presne zacieliť podporné nástroje na podnikateľské subjekty, fyzické soby, právnické osoby, cez konkrétne projekty v poľnohospodárskej prvovýrobe, v ktorých je reálny predpoklad dosiahnuť dlhodobejšiu rentabilnú výrobu pri účinnejšej mobilizácii lokálnych zdrojov a využití komparatívnych výhod.

Som toho názoru, že adaptačná depresia je najvýraznejšia práve v subjektoch poľnohospodárskej prvovýroby, ktoré, ako sme sa dozvedeli v zelenej správe, neprejavili doteraz dostatočnú razanciu, ale ani vôľu výraznejšie pokročiť v transformačnom procese.

Samotné rozhodovanie o použití prostriedkov navrhovaného podporného fondu je centralizované na rezortného ministra, ktorému rada fondu podľa § 6 vládneho návrhu má slúžiť ako poradný orgán. Tieto centralistické tendencie sleduje vládny návrh i v ďalšom § 8, ktorý upravuje zloženie rady fondu. Dovolím si otvorene povedať, že v tomto vládnom návrhu vidím istú podobnosť s kumulaciou pozícií, ktorá nastala i na ministerstve pre správu a privatizáciu. Preto v závere si dovolím zdôrazniť, že som za vytvorenie podporného fondu, avšak po zapracovaní vznesených pripomienok, ktoré považujem za rozhodujúce z pohľadu vzájomnej previazanosti medzi cieľmi hospodárskej politiky a jej nástrojmi. Navrhujem preto vládny návrh vrátiť na prepracovanie v zmysle mojich vznesených pripomienok.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Do rozpravy sa ďalej hlási pán poslanec Korbela.

Poslanec I. Korbela:

Vážený pán predsedajúci,
ctené plénum,

budem veľmi stručný. Mám jeden pozmeňovací návrh. Tento pozmeňovací návrh sa týka § 3 Použitie prostriedkov fondu.

V tomto § 3 navrhujem nový ods. 2 v znení: "Vyčleniť pomernú časť prostriedkov fondu pre samostatne hospodáriacich roľníkov."

Ďakujem pekne, to je všetko.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Korbelovi. Kto sa hlási ďalej do rozpravy?

/Nikto./

Ak nie, vyhlasujem rozpravu k tomuto bodu za skončenú. Chce sa vyjadriť k rozprave pán minister Baco?

Minister pôdohospodárstva SR P. Baco:

Nie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán minister nechce vystúpiť. Takže pýtam sa, či si žiada záverečné slovo pán spoločný spravodajca výborov.

Poslanec J. Varjú:

Nie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ak nie, pristúpime rovno k hlasovaniu.

Poslanec J. Varjú:

Opakujem, čo som uviedol, teda odporúčam schváliť an blok body spoločnej správy 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 16, 18, 19.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 76 poslancov.

Kto je za prijatie týchto bodov spoločnej správy, ktoré pán poslanec navrhuje odhlasovať an blok? Navrhuje ich prijať.

Za návrh hlasovalo 73 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 3 poslanci.

Konštatujem, že tieto body spoločnej správy sme prijali.

Poslanec J. Varjú:

Upozorňujem, že týmto body 11, 12 a 13 ostávajú bezpredmetné. Ďalej hlasujeme o bode 15. Nechám na vaše zváženie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Najskôr sa budeme prezentovať.

Prezentovalo sa 85 poslancov.

Hlasujeme o bode 15 spoločnej správy s tým, že pán spoločný spravodajca ho navrhuje prijať. /Šum v sále./ Opravujem, neodporúča prijať.

Poslanec J. Varjú:

Ja som sa nevyjadril, nechal som na rozhodnutie poslancov, ale prezradím vám, že nebudem hlasovať za.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Za návrh hlasovalo 41 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 14 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 30 poslancov.

Konštatujem, že bod 15 spoločnej správy sme neschválili.

Poslanec J. Varjú:

Ostáva nám hlasovať len o pozmeňovacích návrhoch.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte o bode 16, nie?

Poslanec J. Varjú:

O bode 16 sme hlasovali an blok.

Prepáčte, ospravedlňujem sa, ostal nám ešte na osobitné hlasovanie bod 17. Odporúčam ho neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 87 poslancov.
Kto je za? Hlasujeme o bode 17 spoločnej správy. Pán spravodajca ho odporúča neprijať.

Za návrh hlasovalo 8 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 56 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Konštatujem, že bod 17 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec J. Varjú:

V rozprave vystúpili dvaja poslanci. Pán poslanec Krivčík navrhol vrátiť zákon na prepracovanie. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 95 poslancov.
Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu poslanca Krivčíka s tým, že spoločný spravodajca ho neodporúča prijať. Kto je za?
Za návrh hlasovalo 16 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 67 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že návrh pána poslanca Krivčíka sme neprijali.

Poslanec J. Varjú:

Ďalej pán poslanec Korbela dáva pozmeňovací návrh do § 3 doplniť nový odsek 2 v nasledovnom znení: "Vyčleniť pomernú časť prostriedkov fondu pre samostatne hospodáriacich roľníkov." Upozorňujem, že ak by sme prijali tento pozmeňo-

vací návrh, potom prvú časť tohto paragrafu treba označiť ako odsek 1. Osobne odporúčam tento návrh neprijať, lebo celý tento fond je určený pre podnikateľskú sféru. Nechcem to ďalej komentovať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 97 poslancov.
Kto je za? Pán spoločný spravodajca navrhuje návrh neprijať.
Za návrh hlasovalo 21 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že sme tento pozmeňovací návrh tiež neschválili.

Poslanec J. Varjú:

Ostáva nám len hlasovať o zákone ako celku. Odporúčam ho schváliť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

V zmysle ustanovenia § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme rokovať o návrhu zákona ako celku s pozmeňovacími návrhmi.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 95 poslancov.
Kto je za prijatie tohto zákona?
Za návrh hlasovalo 84 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 4 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Štátnom podpornom fonde pôdohospodárstva a potravinárstva. /Potlesk./

Vážené panı poslankyne,
vážení páni poslanci,

končím dnešné rokovanie 26. schôdze Národnej rady s tým, že budeme pokračovať zajtra ráno o 9.00 hodine.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

prosím, aby ste zaujali miesta v rokovacej sále, budeme pokračovať v rokovaní 26. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky.

Pokračovať budeme ô s m y m bodom programu, ktorým je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 172/1990 Zb. o vysokých školách.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 367 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 367a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní minister obrany Slovenskej republiky pán Imrich Andrejčák. Prosím ho, aby sa ujal slova.

Minister obrany SR I. Andrejčák:

Vážený pán predseda,
vážené panı poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte veľmi stručne uviesť návrh, s ktorým predstupujeme pred Národnú radu Slovenskej republiky. V závere školského roka 1992/1993 bol ukončený proces odluky vojenského

školstva. Zákonom Národnej rady Slovenskej republiky číslo 185 boli vytvorené Vojenská akadémia v Liptovskom Mikuláši a Vojenská vysoká letecká škola v Košiciach.

Vojenské školy v zmysle zákona číslo 172/1990 Zb. o vysokých školách tvoria integrálnu súčasť školskej a vzdelávacej sústavy. Navrhujeme v krátkej dobe po prijatí zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zriadení vojenského vysokého školstva novelizovať zákon číslo 172, jeho § 30, pretože zákon nevytvára vhodné podmienky na využitie odborných osôb z rezortu v pedagogickej činnosti. Skutočnosť je taká, že dnes vo vojenskej akadémii ani vo vojenskej vysokej škole nemôžeme pri platnom zákone 172 otvoriť strategické, ani operačné štúdium. Osoby alebo príslušníci Armády Slovenskej republiky, ani vedecká slovenská obec nemá odbornú prax na to, aby sme začali toto štúdium.

Podstatou návrhu je vlastne vytvorenie tejto možnosti, aby sme vybrali takých ľudí, ktorí splnia predpoklady, že začnú vedeckú prípravu tak, aby v priebehu dvoch až troch rokov sme mali aj v týchto smeroch v súlade so zákonom číslo 172 ľudí odborne aj vedecky vzdelaných.

Okrem toho sú niektoré špecifiká, ktoré nám sťažujú prácu veľkými právami, ktoré dostali orgány v ovplyvňovaní organizácie vysokého školstva. Prakticky obdobný zákon vo vojenskej oblasti svet nepozná. Ideme sa integrovať so štátmi NATO. Vo všetkých týchto štátoch rozhoduje buď vrchný veliteľ alebo hlavný veliteľ ozbrojených síl o tom, kto je rektorom. Vo všetkých štátoch vyberajú medzinárodnú vojenskú autoritu, ktorá túto školu vedie. My nechceme výnimky, ktoré by boli na úkor pedagogického procesu, nechceme výnimky, ktoré by zmarili vedeckú prácu v školách, nechceme výnimky vo vzdelaní. Chceme vytvoriť systém, ktorý platí v štátoch, ku ktorým sa približujeme.

Preto, pani poslankyne, páni poslanci, vás prosím o pochopenie, pretože naše vojenské školy sa nezapojili do takej miery spolupráce, ako sa zapájajú veliteľské orgány jednotlivých stupňov ako z ministerstva tak z veliteľstva armády. Potrebujeme vybrať ľudí, ktorí majú autoritu aj vo veliacich štruktúrach štátov, s ktorými chceme spolupracovať, a tým dnešná možnosť je pre nás uzavretá.

Chcel by som vás informovať, že som obdržal návrh vysokoškolského senátu vysokej školy z Košíc, aby som navrhol prezidentovi republiky menovať za rektora Vysokej vojenskej leteckej školy vynikajúceho matematika, ale nevojaka, človeka, ktorý nie je pilotom. Izolácia našej vysokej školy, pokiaľ by som to tak urobil, bude pokračovať. Všetci velitelia vysokých škôl a leteckých vojenských škôl sú vysokí leteckí funkcionári príslušných armád.

Prosím o pochopenie a o schválenie predloženého návrhu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu ministrovi Andrejčákovi. Prosím spoločnú spravodajkyňu výborov pani poslankyňu Marcelu Gbúrovú, aby podala správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady.

Poslankyňa M. Gbúrová:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážená Národná rada,

dovoľte, aby som vám prečítala spoločnú správu Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru

Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 172/1990 Zb. o vysokých školách.

Vládny návrh zákona pridelil predseda Národnej rady rozhodnutím z 11. novembra 1993 číslo 592 Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť a Výboru Národnej rady pre vzdelanie, vedu a kultúru na prerokovanie do 8. decembra 1993. Súčasne určil na skoordinovanie stanovísk výborov Výbor Národnej rady pre vzdelanie, vedu a kultúru s tým, aby sa skoordinované stanovisko premietlo do spoločnej správy výborov Národnej rady Slovenskej republiky. Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky prerokoval návrh zákona 2. decembra 1993, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť ho prerokoval 9. decembra 1993 a Výbor Národnej rady pre vzdelanie, vedu a kultúru, ktorý je gestorským výborom, 14. januára 1994.

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky s vládnym návrhom zákona súhlasil s pripomienkami, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť nesúhlasil s vládnym návrhom zákona a neodporučil ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť. Súčasne žiada ministra obrany Slovenskej republiky, aby problematiku vojenských vysokých škôl zahrnul v potrebnom rozsahu do pripravovaných zásad zákona o návrhu zákona o vysokých školách. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru neprijal k vládnemu návrhu zákona uznesenie, pretože zaň nehlasovala nadpolovičná väčšina členov výboru.

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky odporučil Národnej rade Slovenskej republiky vládny návrh zákona schváliť so zmenami a doplneniami. Zmeny vidíte pred sebou. Ako spravodajca tohto zákona už teraz ich navrhujem prijať, nakoľko sú viac-menej štylistického charakteru, podstatne nemenia obsah.

Vážený pán predsedajúci, môžete otvoriť rozpravu. Keďže nemám žiadne návrhy, nevyužívam svoje právo vystúpiť ako prvá. Využijem však právo vystúpiť v závere rozpravy.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pani poslankyni Gbúrovej. Prosím ju, aby zaujala miesto určené pre spravodajcov výborov.

Otváram rozpravu o ôsmom bode programu. Do rozpravy som písomne nedostal žiadnu prihlášku, takže sa pýtam pléna, či má niekto záujem vystúpiť k tomuto bodu programu.

Pán poslanec Slota, potom pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec J. Slota:

Vážení prítomní,

pokiaľ viem, chystá sa nový vysokoškolský zákon, ktorý by mal riešiť aj túto otázku, myslím si, že podstatne lepšie a do hĺbky. Môj návrh je jednoznačný, aby sme túto novelizáciu vôbec neprerokovávali a počkali na zákon o vysokých školách.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Prosím, pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážené kolegyne a kolegovia,

predložený návrh zákona, o ktorom práve rokujeme, novelizuje § 30 zákona o vysokých školách z roku 1990, ktorý aj doteraz hovorí o vojenských vysokých školách. Musím povedať, že v dôvodovej správe som nenašiel zmienku o tom, prečo sa návrh predkladá práve teraz, v čom je jeho naliehavosť a prečo nemôže riešenie problematiky vojenských vysokých škôl počkať do predloženia a schválenia nového zákona o vysokých školách, ktorý, ako vieme, sa pripravuje z poverenia ministerstva školstva a vedy a návrh jeho pracovných zásad bol prakticky dokončený v týchto dňoch. Ak sa ale stotožníme so zámerom navrhovateľa upraviť túto problematiku teraz, dovoľte vyjadriť sa k vecnej stránke predloženého návrhu zákona.

Doterajšie znenie § 30 zákona číslo 172/1990 Zb. je totožné s navrhovaným znením ods. 1 písm. g/ a h/ a ods. 2 teraz navrhovaného nového § 30, pričom sa ešte ustanovuje, že vojenská vysoká škola sa zriaďuje zákonom na návrh ministra obrany. Ďalšie nové ustanovenia, ktoré prináša predložený návrh zákona, smerujú k posilneniu úlohy ministerstva obrany a podriadeniu vojenských vysokých škôl ministerstvu v personálnej a ekonomickej oblasti, pričom sa, podľa môjho názoru, výrazne potláča samosprávny prvok v riadení a organizácii vojenských vysokých škôl.

Predložený návrh vychádza z filozofie - hoci sa to v ňom explicitne neuvádza - zdôrazňovania špecifík vojenského vysokého školstva oproti civilnému školstvu a zo silnej úlohy ministerstva obrany. Naproti tomu v novele zákona o vysokých školách, ktorú sme v tomto parlamente neprijali

v júli minulého roku, bolo práve na návrh ministerstva obrany koncipované také znenie § 30, ktoré vychádzalo z predstavy zachovania maximálnej možnej kompatibility vojenských vysokých škôl s civilnými vysokými školami, pričom viaceré ustanovenia presne vymenované sa uplatňovali na vojenské vysoké školy primerane, zohľadňujúc špecifiká, ktoré v tejto oblasti nepochybne vzhľadom na iné právne normy sú. K takémuto chápaniu zachovania kompatibility s civilnými školami tým, že sa len vymedzia ustanovenia, ktoré sa budú primerane vzťahovať na vojenské vysoké školy, majú bližšie aj predstavy akademických senátov dnes existujúcich vojenských vysokých škôl, s ktorými uvedený návrh zákona nebol konzultovaný a o ktorom sa dozvedeli až z masmédií.

Rád by som tiež upozornil na stanovisko Rady vysokých škôl, ktorá je samosprávnym orgánom vysokých škôl v Slovenskej republike a zastupuje ich záujmy voči ministerstvu školstva a myslím si, že aj voči ministerstvu obrany, ktorá takisto tento návrh zákona nedostala na prerokovanie a v stanovisku upozorňuje na tento rozpor medzi filozofiou, ktorú do zákona vložilo ministerstvo, a filozofiou, ktorú podporuje Rada vysokých škôl, teda zachovanie - pokiaľ možno - kompatibility s ostatným vysokým školstvom. Dovoľte prečítať len záver stanoviska Rady vysokých škôl. Upozorňujú v ňom, že schválenie tejto novely by spôsobilo, že vysoké vojenské školy by stratili charakter vysokých škôl. Jej schválením by zároveň vznikol precedens, ktorý by mohol vyvolať nežiadúcu reakciu aj v ďalších rezortoch. Na základe odporúčaní, ktoré uvádzajú konkrétne vo svojom stanovisku, Predsedníctvo Rady vysokých škôl neodporúča výboru Národnej rady schváliť predložený návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon 172 o vysokých školách.

Rád by som sa pripojil k tomuto stanovisku a povedal, že nepodporujem - a hovorím to aj za kolegov v poslaneckom klube - tento návrh zákona a myslím si, že východiskom môže

byť uznesenie výboru pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť, ktorý navrhol, aby sa táto problematika upravila komplexne v novom zákone o vysokých školách.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Ftáčnikovi. Pán poslanec Slota, zatiaľ som bral vaše vyjadrenie ako vaše stanovisko. Pokiaľ by ste to mali ako procedurálny návrh, že navrhujete prerušiť prerokovávanie, prosím, aby ste ho sformulovali presnejšie. Zatiaľ to beriem ako faktickú pripomienku.

Hlási sa ešte niekto do diskusie? Pán poslanec Bárány.

Poslanec E. Bárány:

Vážené dámy,
vážení páni,

dovoľte mi hneď na úvod povedať, že si myslím, že na obidvoch vojenských vysokých školách, ktoré v Slovenskej republike máme, je možné spojiť charakter vysokej školy so špecifikami vojenského prostredia. Zároveň si však nemyslím, že vhodným modelom takéhoto spojenia je práve predkladaný návrh. Skúsme načrieť do najnovšej histórie. Pred rokom 1989 boli vojenské vysoké školy - aspoň charakterom svojho vnútorného života - skôr vojenskými útvarmi, než demokratickými vzdelávacími inštitúciami. Je pravdou, že v tomto smere sa v mnohom nelíšili od civilného školstva, ale to už bola špecifika doby. Po roku 1989 sa išlo do opačného extrému. Na vojenských vysokých školách sa v plnej miere zaviedol demokratizmus vhodný civilným vysokým školám. Dnes by sme sa mali snažiť nájsť tú zlatú strednú cestu.

Predložený návrh sa však v mnohom vracia k pomerom, ktoré sú potrebné v rámci vojenského útvaru, ale neprislúchajú vzdelávacej inštitúcii. Ak by - a to je myslím kľúčová alebo najvýraznejšia, najviditeľnejšia otázka predloženého návrhu - rektora vysokej vojenskej školy menoval prezident obrany bez ohľadu na stanovisko akademickej obce len na základe návrhu ministra obrany, ktorý môže, ale nemusí prihliadnuť na to, čo si myslí akademická obec, neviem, či by takúto ustanovizeň ešte bolo možné podľa platného slovenského práva nazývať vysokou školou. Je možné, že armáda potrebuje mať učilištia na výchovu svojich dôstojníkov, a je pravdepodobné, že ich potrebuje, ale ak nebudú zodpovedať kritériám na vysoké školy, tak potom to bude vyššie delostrelecké učilište, ktorého absolventi by nemali potom dostávať titul inžinierov, na ktorom by nemali existovať vedecko-pedagogické hodnosti profesorov a docentov. To má svoje dôsledky.

Väčšina vojakov z povolania skončí svoju kariéru niekedy po štyridsiatom roku života. Len málo miest pre plukovníkov a generálov je vo väčšine armád. A čo bude táto väčšina vojakov z povolania robiť, ak by nemali riadnu vysokú školu, ak by sme išli teda tou cestou učilišťa? Po štyridsiatke sa ťažko začína nová existencia. Je možné, že by škola, ktorú skončil, mala dobrú povesť, ale nebola by už potom riadne uznávanou vysokou školou. Myslím si preto, že je vhodné pokúsiť sa nájsť kompromis. Dovolím si načrtnúť aspoň jeho základnú myšlienku.

Akademický senát ako predstaviteľ akademickej obce by mal navrhovať prezidentovi rektora vojenskej vysokej školy spoločne s ministrom. To znamená, že by tu muselo dôjsť k dohode ministra a akademického senátu. Obdobný model by bolo možné uplatniť aj na úrovni dekana, prorektorov, prodekanov. Nemyslím si však, že by bolo vhodné teraz sa pokúšať prepracúvať tu jednotlivé články, jednotlivé body. Odporúčam

preto predložený návrh zamietnuť, podľa uznesenia výboru, ktorého som členom, počkať na nový zákon o vysokých školách a tam túto otázku komplexne riešiť. Ide tu totiž aj o iné otázky. Dovolím si len pripomenúť, či na rektora vysokej vojenskej školy sa budú v plnej miere vzťahovať takpovediac kvalifikačné požiadavky na rektora civilnej vysokej školy - profesor alebo docent, alebo tu pripustíme určité odchýlky, niečo, čím to možno nahradiť. Nechcem sa vyjadrovať teraz k obsahu riešenia tejto otázky, ale nemyslím si zároveň, že samotná veliteľská prax na operačnom stupni by mala nahradzovať profesúru alebo docentúru. Zároveň si však ani nemyslím, že by rektorom vojenskej vysokej školy mal byť civil, ktorý nemá vôbec žiadnu prax s velením. Čiže aj tu bude potrebné hľadať nejaký kompromis, osobne si myslím, v kumulácii požiadaviek, aby musel byť profesorom alebo docentom, a zároveň aby spĺňal aj požiadavky určitej vojenskej hodnosti.

Predložený návrh teda odporúčam neprijať a myslím, že by sme mali venovať veľkú pozornosť tejto otázke v rámci pripravovaného nového vysokoškolského zákona.

Ďakujem vám za pozornosť.

Predseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi. Má ešte niekto záujem vystúpiť v rozprave?

/Nikto./

Keďže nie, vyhlasujem rozpravu o ôsmom bode programu za skončenú. Chce sa k rozprave vyjadriť pán minister Andrejčák?

Minister obrany SR I. Andrejčák:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,

bola vyslovená otázka odložiť prerokovanie tohto zákona. Čo tým dosiahneme? Dosiahneme tým nevyriešenie tohto problému pri menovaní rektorov vojenských vysokých škôl. Nemôžem menovať rektora, ktorého akceptujú aj naši partneri. Stále bol vo veliteľských funkciách, a aj generalita NATO ho uznáva ako slovenskú autoritu /napríklad generála Slimáka/. Nemôžem menovať ani jedného z 26 kandidátov vied, ktorí nemajú vojenskú prax. Mám napríklad 13 kandidátov vied vo Vojenskej akadémii, ktorí nerobili ani veliteľa čaty, mám zhodou okolností 13 kandidátov vied, ktorí na úrovni veliteľa čaty - to je to, čo robíme ako základné vzdelanie dôstojníka - prešli do školy, učili dodnes a ešte neboli na vyššom stupni, nerozumejú mu. Prosím vás, aby sme nezlučovali dve veci. Ja nenavrhujem, aby stomatológ mohol učiť fyziku, len žiadam, aby do tej doby, kým si Slovensko vychová dôstojníka alebo generála, ktorý splní všetky podmienky zákona číslo 172, nemusel o stomatológii rozhodovať chirurg alebo veterinár. To je princíp mojej žiadosti.

Keď to odložíme a počkáme na zákon, - dnes je pripravený pracovný návrh zásad - ak prejde tento zákon, okamžite začínam rokovania v rámci programu Partnerstvo pre mier, aby sme tých ľudí, ktorých kvôli operačnému vzdelaniu musíme poslať do západných škôl, vzali, a nám recipročne dali vlastných do základného vzdelania. Na toto základné vzdelanie máme vysokoškolsky pripravených dôstojníkov aj občianskych zamestnancov vojenskej správy. Aby nám to dali recipročne a nemuseli sme za to platiť v plnom rozsahu. Nemôžem dlho predlžovať stav, keď armáda nemá vedecky pripravených ľudí a mať primeranú operačnú skúsenosť.

Prosím vás, pochopte, že moja vojenská skúsenosť je kvôli tomu a preto mám autoritu v armáde, že som velil armáde 4 roky, väčšej než je Armáda Slovenskej republiky. Mala väčší počet, mala dvojnásobný počet divízií, mala svoje letectvo, síce v malom rozsahu, ale mala. Mala svoje útvary, ktoré Armáda Slovenskej republiky kvôli nízkemu počtu nemá. Riadil som cvičenia ľudí, kde bolo 20 tisíc ľudí vonku, naozaj na cvičení. Preto ma naša generalita uznáva, aj keď o mne neprajníci hovoria, že som neodborník. Ale na Slovensku túto operačnú skúsenosť má veľmi málo ľudí.

Prosím vás, pohnúť na cvičení 20 tisíc ľuďmi, postarať sa, aby ráno jedli, aby na obed jedli, aby sa nezabili, aby sa autá nezrazili v meste alebo za mestom, aby v prípade simulácie bojovej činnosti naozaj prišli odrazu všetci tam, kde ich vlastné delostrelectvo alebo rakety nezničia, to je vojenské umenie, ktoré sa vychováva z jedného stupňa velenia na druhý. Nevidel som, aby sekundárny lekár bol navrhovaný napríklad na funkciu rektora alebo dekana fakulty. U lekárov je to nepochopiteľné. Nás zákon toto núti robiť. Pochopte, že zo Západu, zo žiadneho štátu NATO nedostaneme človeka, keď budeme operovať, že máme dobre vedecky pripravených ľudí, čo sa týka podmienok úrovne vzdelania. Oni sa pýtajú, akých odborníkov máme. Toto potrebujeme dosiahnuť.

Ešte jednu otázku by som chcel položiť sám sebe: Platí môj titul, ktorý som dostal vo Vojenskej akadémii Brno? Platia tituly vás, páni poslanci, pani poslankyne, ktorí sedíte tu? Veď sme vtedy nemali žiadny senát. Preto som uvádzal rektora Vysokej školy v Košiciach - navrhli na kandidáta doc. Olejníka. Hovorím znova, múdry človek, vynikajúci matematik, lenže nevie lietať, neletel, nevelil ani jednému pilotovi. Bráni toto užívaniu našich titulov alebo bráni nám to nejak v živote? Ani dnešní vedci alebo pedagogický zbor Vojenskej akadémie - ani jeden z nich nemá vzdelanie za existencie senátu vysokej školy. Takže, myslím si, že nejde

o toto. Viem, že je dosť nevhodne formulované, že navrhuje prezidentovi výlučne minister obrany. To nemuselo byť výlučne. Keď zákon definuje, že minister obrany, je tým jednoznačne povedané, že nie iný. Možno to slovo "výlučne", ktoré nám ušlo, keď sme posudzovali priechodnosť, zbytočne vyvoláva averziu.

Áno, na mňa je tlak, aby som dával ľudí do iných škôl, než tam, kde sú ochotní ich brať. Naším záujmom, ako som povedal, je určité zameranie rozvoja armády. Nechceme izoláciu armády, ani izoláciu škôl. Dnes v noci sme o jednej hodine druhýkrát končili kolégium kvôli rozpočtu. Hovorí sa, že máme veľmi veľa peňazí, ako nám pridali. Neskončili sme. Už nám chýba iba 68 miliónov korún, ktoré nevieme, kde zobrať. Inak vcelku sme sa s tým vysporiadali. Ale prosím vás, preto pre mňa je každá koruna dobrá. Ak mi recipročne Američania, Angličania, Francúzi, Nemci dajú po jednom študentovi, mám štyroch ľudí, ktorí budú mať najvyššie vojenské vzdelanie v príslušných štátoch. Kanada nám zaplatí polročnú jazykovú prípravu pre týchto ľudí a títo štáty nám ponúkajú najvyššie školy, ale keď nebudem mať možnosť ich ľudí k nám recipročne zobrať, za to budeme veľa platiť. Každá koruna je pre nás dobrá pri tom, čo ste nám pridelili. Pochopte nás, že potrebujeme rýchle, vhodné riešenie, akceptovateľné aj našimi partnermi, ku ktorým sledujeme.

Ďakujem za pochopenie.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu ministrovi Andrejčákovi. Teraz udeľujem záverečné slovo spoločnej spravodajkyni výborov pani poslankyni Gbúrovej.

Poslankyňa M. Gbúrová:

Vážený pán predsedajúci,
vážení páni ministri,
vážená Národná rada,

dovoľte mi stručne interpretovať niektoré otázky, ktoré ma pri študovaní tohto zákona provokovali a ktoré spôsobili, že konečné stanovisko vo vzťahu k nemu sa formovalo veľmi pomaly a snáď aj rozporuplne.

Už samotný fakt, že vojenské vysoké školy sú súčasťou systému vysokých škôl vôbec, ale zároveň súčasťou systému vojenského života, ktorý zahŕňa aj plnenie vojenských úloh, teda sú súčasťou organizačnej štruktúry armády, určil metódu analýzy uvedeného zákona silne poznačenú skepsou. Tá sa naďalej prehlbovala napriek štúdiu rôznych stanovísk, napríklad Predsedníctva Rady vysokých škôl, akademických senátov vojenských vysokých škôl, rozhovormi s významnými osobnosťami tak vojenského ako i civilného sveta. Prekvapujúce bolo zistenie, že málokto bol schopný - a to podčiarkujem - so znalosťou veci vyriešiť dilemu, ktorá sa pri interpretácii tohto zákona objavovala, totiž aká je vazba medzi civilným a vojenským princípom, do akej miery ju akceptovať, respektíve na úkor ktorého princípu, či je možný kompromis, a ak áno, v čom.

Chápem špecifiká vojenského štúdia. Ak § 30 zákona číslo 172/1990 Zb. v bodoch a/ až h/ zahŕňa obsahovú transformáciu špecifík, potom bolo potrebné bližšie vysvetliť pozitíva, ktoré absencia akademického senátu vo vojenskom vysokom školstve prinesie. Je tu totiž prítomná otázka: Čo sa týmto zákonom sleduje? Zmena celého systému výchovy a prípravy vojenských vysokých škôl? A ak áno, na aký systém? Na systém kompatibilný a komunikatívny s európskym priestorom? Ide o počiatok procesu, na konci ktorého je uvedená kompati-

bilita a komunikatívnosť? Ak áno, je potrebné uvedený zákon privítať. Ak nie, značí prudký zásah do demokratických slobôd na vojenských vysokých školách.

Paragraf 30 rieši dilemu voliť prostredníctvom akademických senátov, resp. menovať ministrom v prospech druhej možnosti z dôvodu, že vojenské vysoké školy sú neoddeliteľnou súčasťou organizačnej štruktúry armády a vzťahujú sa na ne platné vojenské predpisy. Z toho istého dôvodu sa akcentuje potreba, aby na čele vojenských vysokých škôl stál skúsený vojak z povolania. Preto mi dovoľte jednu otázku. Menovať alebo voliť? Čo je demokratickejšie a čo je dôležitejšie, vojenský charakter alebo civilný charakter? Je vôbec možné si takto otázku v tejto vazbe postaviť? Zrejme nie, ak si všimneme štruktúru a charakter vojenského školstva, ktoré tento zákon obsahuje a rieši. Z neho jednoznačne vyplýva, že nejde o fakulty a o akadémiu s civilným zameraním, nejde o fakulty humanitného, pedagogického smeru, ale výlučne o fakulty s vojenským zameraním. Dovoľte mi pre lepšiu názornosť ich uviesť: Fakulta pozemného vojska, Fakulta protivzdušnej obrany, Fakulta logistiky - ide o symbolickú matematickú logiku, Fakulta zabezpečenia velenia, Vojenská vysoká škola letecká.

Menovaním sa akademické senáty, podotýkam, rušia. V zákone je to implicitne obsiahnuté už v bode a/ § 30. Fakulty vojenských vysokých škôl sa zriaďujú, zlučujú, rozdeľujú a rušia zákonom Národnej rady Slovenskej republiky. Priznám sa, že práve dlhé uvažovanie o tomto bode nakoniec rozhodlo o mojom postoji. Najma slová "akademické senáty môžu rušiť vojenské vysoké školy" ma nútilo rozhodnúť sa. Nepredstavila som si totiž iba mierovú situáciu pri tomto slove, ale inú, tú, keď je štát v ohrození. Môže akademický senát zrušiť v zložitom čase vojenskú vysokú školu? Môže. Podľa terajšieho zákona áno. V predkladanej novele sa toto právo priznáva Národnej rade. Bez zveličovania možno povedať, že Národná

rada je dostatočne silný demokratický inštitút schopný posúdiť i ústup od demokratických zásad vojenského života. Národná rada týmto spôsobom bude mať právo nielen zriadiť, zlúčiť, rozdeliť, ale i rušiť zákonom.

Myslím si, že tento zákon v sebe implicitne obsahuje svojím spôsobom aj kontrolu Národnou radou. Preto mi dovoľte v závere tohto vystúpenia odporučiť uvedený návrh zákona prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne pani spoločnej spravodajkyni. Prosím, aby sme pristúpili k hlasovaniu. Prosím, aby ste hlasovanie uvádzali v zmysle spoločnej správy a výsledkov rozpravy.

Poslankyňa M. Gbúrová:

Budeme najprv hlasovať o zmenách a doplneniach, ktoré sú uvedené v spoločnej správe. Ide o jednu zmenu a jedno doplnenie. Obidva tieto body spoločnej správy navrhujem prijať an blok, spoločne.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Kolegyne, kolegovia, prosím, aby ste zaujali svoje miesta, budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 105 poslancov.

Hlasujeme o obidvoch bodoch spoločnej správy an blok. Pani spoločná spravodajkyňa ich navrhuje prijať.

Kto je za predložený návrh?

Za návrh hlasovalo 97 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali an blok body 1 a 2 spoločnej správy.

Poslankyňa M. Gbúrová:

V rozprave vystúpili traja poslanci. Všetky tri vystúpenia smerovali k záveru, ktorý bol procedurálneho charakteru, totiž navrhovanú novelu vôbec neprerokovať a riešiť ju komplexne až v pripravovanom zákone o vysokých školách. Navrhujem neprijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Keďže uvedené návrhy neboli formulované ako procedurálne, páni poslanci prejavia svoje stanovisko pri záverečnom hlasovaní. Takže prosím, aby sme pristúpili k záverečnému hlasovaniu.

Poslankyňa M. Gbúrová:

Môžeme hlasovať o zákone ako celku. Zákon navrhujem prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Kolegyne, kolegovia, v súlade s ustanovením § 26 odsek 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 106 poslancov.

Kto je za vládny návrh zákona v znení schválených pozmeňovacích a doplňovacích návrhov? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 56 poslancov.

Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 13 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 37 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 172/1992 Zb. o vysokých školách. /Potlesk./

Ďakujem pekne pani spoločnej spravodajkyni.

D e v i a t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 371 a spoločnú správu výborov ako tlač 371a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky pani Katarína Tóthová. Prosím ju, aby sa ujala slova.

Prosím, kolegyne a kolegovia, aby ste pani ministerke venovali pozornosť.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

návrh novely Občianskeho súdneho poriadku je súčasťou tých opatrení, ktoré vyplynuli z vládou prijatej koncepcie stabilizácie súdnictva, ktorá bola odsúhlasená aj Národnou

radou Slovenskej republiky, ako vyplýva i z materiálu predloženého do vlády zameraného na zefektívnenie súdneho konania. Zmeny navrhované novelou je možné rozčleniť do troch skupín:

1. zmeny týkajúce sa obchodného súdnictva,
2. zmeny týkajúce sa správneho súdnictva,
3. iné zmeny zamerané na skvalitnenie doterajšej právnej úpravy.

Do prvého okruhu treba zahrnúť tieto zmeny:

Po prvé - ide o zvýšenie hranice pre rozhodovanie o peňažných nárokoch na okresných súdoch z doterajších 200 000 korún na 1 milión Sk. Táto úprava predpokladá, že sa v praxi dosiahne ďalšie urýchlenie vybavovania obchodných sporov, pretože viac veci bude vybavovať 42 okresných súdov namiesto doterajších 4 súdov druhého stupňa. Opatrenie bude mať dopad aj na Najvyšší súd, ktorý bude v podstatne menšej miere súdom odvolacím a viac sa zvýrazní jeho funkcia najvyššej súdnej inštancie.

Po druhé - ide o zmenu, že sa osobitne upraví konanie v obchodných veciach, ktoré sú obzvlášť citlivou časťou súdneho rozhodovania vzhľadom na veľkú zaťaženosť súdov týmito kauzami, a to tým, že žalobca súčasne s podaním žaloby bude musieť zaslať žalobu aj žalovanému a ten sa k nej bude musieť vyjadriť do 15 dní. Nesplnenie tejto povinnosti bude možné sankcionovať. Touto úpravou sa sleduje zrýchlenie konania. Je nepochybné, že súd bude mať v krátkej dobe vyjadrenie žalovaného, čím skôr bude môcť pristúpiť k nariadeniu pojednávania.

Po tretie - bude tu možnosť vydávať rozsudok pre zmeškanie, a to na základe tvrdenia žalobcu. Podmienkou pre vydanie takéhoto rozsudku bude splnenie štyroch v zákone usta-

novených podmienok. Upozorňujem, že bude musieť ísť o súčasné splnenie týchto podmienok.

Po štvrté - v obchodných veciach vláda navrhuje možnosť vydať platobný rozkaz bez obmedzenia. Tento návrh v rozprave vo výboroch bol veľmi diskutovaný, preto predpokladám, že rozumným kompromisom bude akceptovanie sumy do výšky milión korún. Proti platnému platobnému rozkazu sa bude musieť žalovaný aktívne brániť, a to vecnými argumentmi. Novela totiž vyžaduje aj odôvodnenie odporu t.j. povinnosť odôvodniť odpor sa vzťahuje na platobné rozkazy všeobecne.

Niekoľko poznámok k druhému okruhu problémov, ktoré sa týkajú novelizácie správneho súdnictva. Chcela by som poukázať na to, že skonštituovanie oprávnenia prokurátora podať správnu žalobu ak správny orgán nevyhovel jeho protestu je, podľa môjho názoru, veľmi účinným opatrením v záujme ochrany práv našich občanov a nie je to opatrenie, ktoré by rozširovalo kompetencie prokurátora alebo posilňovalo jeho postavenie. Ide tu o vytvorenie legislatívnych podmienok pri začatí konania na správnych súdoch aj v prípade, keď účastníci správneho konania nemali záujem obrátiť sa na súd, napríklad ak rozhodnutím bol porušený zákon v prospech účastníka konania.

Ďalej by som chcela uviesť, že tento inštitút preklenuje ustanovenie, špecifické v našom práve, ktoré nie je obvyklé v zahranično-právnych úpravách, a to je povinnosť pri podaní vecí na súd, teda vecí, ktoré sa týkajú rozhodnutí správnych orgánov, prostredníctvom advokáta alebo komerčného právnika. Táto skutočnosť u nás znevýhodňuje finančne menej solventných občanov, ktorí touto cestou, mám na mysli cestou prokurátora, by svoju vec mohli dostať na preskúmanie súdu.

Ďalej spresnenie vecnej príslušnosti Najvyššieho súdu, ktorý bude rozhodovať o všetkých správnych žalobách - zdoko-

naľuje sa právna úprava občianskeho súdneho konania. Ide o veci, ak smerujú proti rozhodnutiam správnych orgánov s pôsobnosťou pre celé územie republiky. Najviac pertraktovaným orgánom v tomto smere je Ústredné daňové riaditeľstvo, ktoré pôsobí v Banskej Bystrici, a vzhľadom na jeho sídlo rozhoduje tamojší krajský súd. Navrhovaná novela utvára podmienky pre postupné sústredenie agendy správneho súdnictva pre perspektívu budovania správneho súdu.

Po ďalšie - v navrhovanej novele ide o spresnenie príloh, konkrétne prílohy a/ zákona, ktorá určuje, ktoré rozhodnutia nepodliehajú prieskumu správnym súdnictvom. Zmeny v prílohe vychádzajú z požiadaviek rezortu.

Osobitne vítam návrh, ktorý odznel v národohospodárskom a rozpočtovom výbore o doplnení § 250 nad návrh vládneho návrhu. Umožní totiž žiadateľom o priznanie postavenia utečenca, aby sa mohli obrátiť na súd aj bez toho, aby boli povinne zastúpení advokátom. Poznatky praxe naznačujú, že voľba advokáta je pre nich z ekonomických dôvodov nereálna. To vyvoláva potrebu, aby im bol ustanovený advokát súdom, čo, pochopiteľne, znamená znášanie trov advokátskeho zastupovania štátom. Vypočítaný predpoklad je 700 až 1 000 Sk na osobu. Znamená to neúmerné zaťaženie rozpočtu rezortu spravodlivosti.

K tretiemu okruhu sa žiada zdôrazniť, že konštituovanie mimoriadneho dovolania si vyžiadali poznatky a skúsenosti doterajšej praxe. Dôvodom toho, že rezort navrhuje takéto ustanovenie, bolo množstvo sťažností, z ktorých bolo evidentné, že nadobudli právoplatnosť nezákonné rozhodnutia. Tento dôvod však pri prerokovávaní vo výboroch parlamentu nebol náležite pochopený a chápanie navrhovaného inštitútu sa vo výboroch dostalo do úplne iných dimenzií, ako bol zámer predkladateľa, t.j. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Preto v rezorte sme toho názoru, že inštitút

mimoriadneho dovolania upravíme v rekodifikácii Občianskeho súdneho poriadku, na ktorej náš rezort intenzívne pracuje.

K tretiemu okruhu, t.j. k okruhu, kde sa spresňujú niektoré ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, považujem za potrebné poukázať na tieto novo upravené ustanovenia: povinnosť odôvodniť odpor, zjednodušenie a zrýchlenie rozkazného konania, stanovenie lehôt pre expedíciu rozsudkov, zladenie Občiansko-súdneho poriadku našou ústavou, ide o prípady, pokiaľ ide o konanie o prípustnosti držania v ústave, zdravotníckej starostlivosti, ďalej o stanovenie podmienky pre nadobudnutie vlastníctva pri dražbe a podobne.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte mi záverom konštatovať, že predložená novela Občianskeho súdneho poriadku je mimoriadne potrebná a veľmi očakávaná. Dovoľte mi zvýrazniť, že prijatím tejto novely na súdoch by sa docielilo spriechodnenie návrhov v obchodno-súdnych veciach, teda tej časti agendy, ktorou naše súdy, žiaľ, sú veľmi zaťažené, t.j. časti agendy, ktorú veľmi výrazne pociťujú naši občania ako nedostatočné a nie dosť pružné rozhodovanie našich súdov, a ktoré v nie malých prípadoch začína v praxi vyvolávať napätie, ktoré môže prerásť do situácií, že občania vezmú riešenie týchto vecí do vlastných rúk. Preto rezort ministerstva spravodlivosti predkladanou novelou občianskeho súdneho konania popri zefektívnení rozhodovania v iných úsekoch súdnej aktivity predovšetkým mieni zefektívniť rozhodovanie v obchodno-súdnych veciach. Prosím vás preto, aby ste predložený návrh novely podporili.

Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pani ministerke Tóthovej. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Stanislava Šárossyho, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady.

Poslanec S. Šárossy:

Vážený pán predsedajúci,
vážená pani ministerka,
vážená Národná rada,

novela Občianskeho súdneho poriadku predstavuje čiastočnú rekodifikáciu, v poradí už jedenástu, nášho občianskeho súdneho, teda procesného poriadku. Okrem menších úprav vyplývajúcich z doterajších výsledkov aplikačnej súdnej praxe vládny návrh zákona obsahuje aj podstatné návrhy na úpravu Občianskeho súdneho poriadku. Podrobnejšie o týchto návrhoch hovorila už pani ministerka.

Teraz konkrétne k obsahu spoločnej správy. Predseda Národnej rady svojim príslušným rozhodnutím pridelil prerokúvaný vládny návrh zákona 5 výborom Národnej rady, ktorý bol k 19. januáru 1994 v jednotlivých výboroch prerokovaný s týmto výsledkom: Výbor Národnej rady pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť neprijal uznesenie, pretože s predloženým návrhom nevyslovila súhlas nadpolovičná väčšina všetkých členov výboru. Ústavnoprávny výbor Národnej rady, Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady, Výbor Národnej rady pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo o Výbor Národnej rady pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti vyslovili s vládnym návrhom súhlas a odporučili ho Národnej rade schváliť v znení pozmeňovacích návrhov, ktoré obsahuje predložená spoločná správa o výsledku prerokovania

vládneho návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok.

Na základe predložených návrhov, ktoré obsahuje spoločná správa výborov, predbežne odporúčam an blok schváliť tieto body: 1, 2, 10, 14, 16, 18, 20 s tým, že ak sa tento bod schváli, bod 19 bude neaktuálny, ďalej 21, 22 a 23. Ďalej an blok odporúčam neschváliť tieto body: 3, 4, 5, 6, 7 a 15. Na samostatné hlasovanie odporúčam body 8, 9, 11 s tým, že ak sa príjme tento bod, vylúčia sa z hlasovania body číslo 12 a 13, a konečne bod 17.

To je všetko, pán predsedajúci. Zároveň po otvorení rozpravy podávam týmto prihlášku do diskusie.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem poslancovi Šárossymu. Otváram rozpravu o deviatom bode programu. Prosím, pán poslanec.

Poslanec S. Šárossy:

Vážený pán predsedajúci,
vážená pani ministerka,
vážená Národná rada,

ako z predloženej správy vyplýva, body číslo 8, 9, 11, a 17 sa odporúčajú na samostatné hlasovanie. K tejto skutočnosti chcem uviesť nasledovné:

1. V bode 9 spoločnej správy sa odporúča prijať úpravu k bodu 20 novely s tým, že slová "neprevyšujúcej 500 000 Sk" sa nahrádzajú slovami "neprevyšujúcej milión Sk" s tým, že ďalší text prvej vety sa vypúšťa. Nadvazne na túto skutočnosť odporúčam, aby táto úprava bola premietnutá aj do usta-

novenia § 200n. Poznamenávam, že navrhovaná úprava má legislatívny charakter.

2. V bode číslo 11 spoločnej správy k bodu číslo 25 vládneho návrhu - konanie v obchodných veciach - v návrhu predloženej správy sa v § 200i odporúča prijať 5 odsekov. Pri tomto návrhu odseky 2, 5 a 6 odporúčam prijať, odseky 3 a 4 neodporúčam prijať. Zároveň pri hlasovaní budem odporúčať, aby sa o každom navrhovanom odseku citovaného paragrafu hlasovalo osobitne.

3. V bode 17 spoločnej správy k bodu 29 vládneho návrhu odporúčam v § 243e za odsek 1 vložiť nový odsek 2 tohto znenia: "Za podmienok uvedených v odseku 1 môže byť napadnuté aj právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania znášaných štátom." Akceptáciou tohto návrhu dôjde k zmene číslovania doterajšieho odseku 2 na odsek 3.

To je všetko pán predseda. Ďakujem.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem, pán spoločný spravodajca. Prosím vás, zaujmite miesto, ktoré je určené pre spoločných spravodajcov výborov. Do rozpravy som dostal zatiaľ jednu písomnú prihlášku a ďalší sa hlásia z pléna.

Ako prvá vystúpi pani poslankyňa Eva Bartošová z klubu nezávislých poslancov, potom sa hlásila pani poslankyňa Korduliaková a pán poslanec Gaulieder a ďalší dvaja páni poslanci.

Poslankyňa E. Bartošová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,
vážená pani ministerka,
vážení prítomní,

považujem za celkom prirodzené, že pani ministerka pri dôvodovej správe zvýrazňovala pri predkladaní tohto vládneho návrhu nie podstatné veci. Nemôžem súhlasiť s jej odôvodnením, že dochádza k zefektívneniu súdneho konania. Chcem hneď v úvode upozorniť na to, že v prípade takto predloženého vládneho návrhu tento vládny návrh je v skutočnosti skrytou politickou koncentráciou moci a je návratom v práve a postavení súdov do obdobia totalitného režimu. Dovolím si preto predložiť tomuto plénu návrh na vypustenie troch bodov.

1. Je všeobecne známou skutočnosťou, že ústava bývalej Československej federatívnej republiky z obdobia pred rokom 1989 zakotvovala v jednom zo svojich bodov vedúcu úlohu strany v známom článku 4. Vedúca úloha strany zakotvená v ústave sa preniesla do všetkých oblastí spoločenského života. Preniesla sa takto aj do oblasti justície vo všeobecnom slova zmysle a do súdnictva, osobitne cez príslušné zákony. Jedným z takýchto zákonov bol aj zákon o postavení príslušného ministerstva spravodlivosti a generálneho prokurátora, ktorých úlohou okrem iného bolo aj dbať na dodržiavanie socialistickej zákonnosti pri rozhodovaní súdmi, čo v praxi znamenalo, že mali za úlohu nielen vykonávať činnosť na zabezpečenie chodu súdov, ale mali aj dozorovú funkciu, keď priamo riadili rozhodovanie súdov. Samozrejme, že minister spravodlivosti túto možnosť aj usilovne využíval.

Napriek tomu sa mohlo stať, že súdy rozhodli tak, že to bolo proti vôli práve vládnúcej politickej moci. Preto v Občianskom súdnom poriadku, ktorý zakotvuje konanie pred súdmi

a je jedným zo základných zákonov v súdnictve, zakotvoval mimoriadny inštitút podania opravného prostriedku proti právoplatným rozhodnutiam súdov, sťažnosť pre porušenie zákona. Také právo mal generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti. Nešlo o riadny opravný prostriedok, ale o podanie proti právoplatným rozhodnutiam súdov. Či bol takýto návrh podaný alebo nie, bolo len vecou subjektívneho posúdenia príslušného orgánu. Na takýto podnet konal Najvyšší súd republiky a ten rozhodol, či zamietne takúto sťažnosť, alebo či rozhodnutie súdu, a právoplatného, už zruší. Samozrejme, že tento inštitút využíval predovšetkým stranícky aparát a tak presadzoval svoje záujmy aj cez tieto rozhodnutia. Uvedený postup bol v rozpore s demokratickými prvkami justície v modernom svete, a predovšetkým nedával občanom a iným subjektom žia - právnu istotu a rovnosť postavenia pred zákonom. Ak už je totiž právoplatné rozhodnutie súdu a toto je ešte možné napadnúť iným alebo riadnym opravným prostriedkom, nemôže byť právnej istoty v žiadnom súdnom rozhodnutí.

Uvedomujúc si túto skutočnosť po novembri 1989 v rámci nových pohľadov na postavenie súdov, na výkon justície a na jej postavenie ako jednej zo zložiek štátnej moci, prijala sa zásada, a bolo to premietnuté do zákonov, že ministrovi spravodlivosti odpadla možnosť vykonávať dozor nad rozhodovaním súdov, čím sa súdy stali nezávislými na ústrednom štatnom orgáne a ten mal a má mať úlohu servisu v dobrom slova zmysle. Postavenie súdov sa premietlo aj do článku 141 Ústavy Slovenskej republiky, ktorej ustanovenia vychádzajú z Listiny práv a slobôd, ktorá zasa odzrkadľovala princípy demokracie vo svete a v európskych štruktúrach a medzinárodn - dohody predovšetkým o ľudských právach.

Preto j - - zo zásad Ústavy Slovenskej republiky je konštatovanie, - v Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy. Predložený návrh na novelu Občianskeho súdneho poriadku je v rozpore - podčiarkujem

- v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. Je v rozpore s princípmi demokracie v niektorých jej ustanoveniach a s rovnosťou občanov pred zákonom.

Podľa návrhu ustanovenia § 38a, ktorý navrhujem vypustiť, na strane 3 osobitný predpis stanoví, v ktorých jednoduchých veciach môžu samostatne rozhodovať a v ktorých ďalších veciach môžu samostatne vykonávať jednotlivé úkony vyšší súdni úradníci - aktuári.

Ministerka spravodlivosti predložila Legislatívnej rade vlády Slovenskej republiky návrh o súdnych aktuároch. Táto však jednomyseľne odmietla predložený návrh, pretože je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. Podľa nej totiž rozhodovať vo veciach môžu len sudcovia. Navrhovaná novela však dáva istú právomoc rozhodovať aj súdnym aktuárom, čo je v rozpore s ústavou. Navyše, nerieši to základný problém súdov, pretože jeden aktuár v priemere na jeden súd, ako to navrhuje ministerstvo spravodlivosti, nerieši podstatu veci. Je preto podivné, že ak Legislatívna rada vlády Slovenskej republiky v mesiaci november 1993 odmietla zákon o aktuároch, napriek tomu ho pani ministerka spravodlivosti predkladá parlamentu na schválenie v inej podobe. Uvedený návrh v podstate nabúrava nezávislosť súdov a ich autoritu a stavia ich do postavenia výkonného orgánu a nie samostatnej nezávislej zložky štátnej moci, čo zaručuje ústava.

2. Podľa predloženého návrhu novely Občianskeho súdneho poriadku prokurátor podľa § 35 ods. 1 písm. c/, ktoré navrhujem vypustiť, môže podať návrh na začatie konania - citujem: "ak ide o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov v prípadoch, v ktorých sa nevyhovelo protestu prokurátora, ak to vyžaduje verejný záujem a za podmienok uvedených v tomto zákone". Podľa článku 142 ods. 1 ústavy: "Súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov." Od 1.1. 1993, teda od účinnosti Občianskeho súdneho poriadku,

súdy v správnom súdnictve preskúmavajú rozhodnutia správnych orgánov na základe žalôb a na základe opravných prostriedkov za zákonom stanovených podmienok.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní. Ide o inštitút umožňujúci každému, kto sa cíti poškodený, dovolať sa súdu ako nezávislého orgánu a vyvolať tak konanie, v ktorom už správny orgán nemá autoritatívne postavenie, ale má rovnaké postavenie ako účastník konania. Navyše, v správnom súdnictve bola aj myšlienka nahradiť všeobecný dozor prokuratúry. V uvedenom návrhu sa opatovne postavenie prokuratúry stavia nad účastníkov konania, teda nad občanov, právnické osoby, ako aj správne orgány. Na prokurátorovi bude záležať, teda na jeho subjektívnom posúdení veci, či podá návrh na začatie konania, alebo nie. Nebude to však záležať na subjekte, o ktorého právo ide, teda priamom účastníkovi konania. Tak sa prokurátor dostáva do postavenia, aké mal predtým.

Ak si uvedomíme, že prokurátor ako taký je monokratický orgán, jeho postavenie sa stavia nad rámec demokratického prvku v práve. Pritom, ako som už uviedla, v správnom súdnictve sa podľa Občianskeho súdneho poriadku rozhoduje na základe žalôb alebo opravných prostriedkov. Pokiaľ by sa tretia hlava piatej časti Občianskeho súdneho poriadku v ustanoveniach § 251 a následne upravila tak, aby táto časť odpadla a všetky opravné prostriedky proti rozhodnutiam správnych orgánoch sa mohli podávať len na základe žalôb /§ 247 a následne Občianskeho súdneho poriadku/, v tom prípade by všetci účastníci konania mali rovnaké postavenie pred súdom, a tým aj právnu istotu bez účasti prokurátora. Predložený návrh však princíp správneho súdnictva značne narúrava na úkor občanov, právnických osôb, ako aj výkonnej moci, čo je v rozpore s filozofiou právneho štátu.

V uvode som uviedla, že totalitný režim na zabezpečenie svojich záujmov na súdoch zakotvil v Občianskom súdnom poriadku podanie mimoriadneho opravného prostriedku - sťažnosti pre porušenie zákona. V súčasnosti platný Občiansky súdny poriadok pozná mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie, ktoré však môže podať len účastník konania a za zákonom stanovených podmienok. Prijatie tohoto ustanovenia malo za účel zamedziť zneužívaniu práva v prospech vládnúcej moci, zamedziť posúdenie právneho prípadu len na subjektívnom názore príslušného orgánu a postaviť účastníkov na rovnakú úroveň, t.j. aby predovšetkým oni mali rovnaké postavenie pred súdom, pretože ide o ich subjektívne práva a nie štátneho orgánu. Uvedený inštitút sa osvedčil a je funkčný.

3. V návrhu novely v ustanovení § 243e/ sa zakotvuje princíp mimoriadneho dovolania v prípadoch, kde to vyžaduje verejný záujem, ak v konaní a rozhodovaní došlo k porušeniu zákona. Toto právo má mať minister, lepšie povedané pani ministerka spravodlivosti a generálny prokurátor. Uvedené ustanovenie je v rozpore s princípmi demokracie, ako som už uviedla, ako aj s Ústavou Slovenskej republiky. Ústava v článku 141 a následne v oddieli o súdoch Slovenskej republiky jednoznačne ustanovuje, že súdnictvo vykonávajú nezávislé a nestranné súdy, čo sa premietlo aj do zákona o súdoch a sudcoch číslo 335/1991 Zb. v znení neskorších noviel. Postavením súdov sa zakotvil princíp ich nezávislosti ako postavenia jednej zo zložiek štátnej moci a nie výkonného orgánu. Uvedený návrh dáva právomoc výkonnej zložke moci - ministrovi, alebo lepšie povedané pani ministerke spravodlivosti - zasahovať už do právoplatných rozhodnutí súdov, a taktiež generálnemu prokurátorovi.

Ak má byť právna istota, a tá musí byť, potom právoplatné rozhodnutia súdov už nesmú byť napadnuté žiadnym orgánom. Ak sa toto poruší, potom niet právnej istoty a o právnom štáte nie je možné hovoriť v pravom slova zmys-

le. Uvedené ustanovenie je však, som o tom presvedčená, politicky motivované, a to snahou o koncentráciu moci. Aj cez rozhodovanie súdov je totiž možné koncentrovať moc, pretože ak súd rozhodne vo veci a také rozhodnutie je právoplatné, podľa návrhu novely Občianskeho súdneho poriadku bude môcť mimoriadne dovolanie podať iný subjekt ako účastník konania - reprezentant výkonnej moci predstavujúci víťaznú politickú silu. Ak súdy v základných konaniach rozhodnú síce v zmysle zákona, ale ich rozhodnutie nebude v súlade s názorom politického subjektu, nebude problém presadiť u ministra spravodlivosti alebo generálneho prokurátora, aby podal mimoriadne dovolanie už proti právoplatnému rozhodnutiu súdu. Je pravdou, že rozhodovať bude Najvyšší súd, ale tu ide o princíp, že je vôbec napadnuté rozhodnutie súdu, ktoré je právoplatné.

Okrem toho treba vidieť aj nerovnoprávnosť postavenia účastníkov v konaní. Treba totiž poukázať na to, že síce ktokoľvek z účastníkov môže podať návrh na mimoriadne dovolanie, teda aj fyzická aj právnická osoba, či však také dovolanie skutočne bude podané, bude záležať len a len na subjektívnej úvahe ministra spravodlivosti alebo generálneho prokurátora. Občan sa tak dostáva do postavenia pasívneho účastníka tak, akým bol do roku 1989. Za uvedeným návrhom je len a len skrytá politická koncentrácia moci a návrat v práve a postavení do obdobia totalitného režimu, ako som už v úvode uviedla.

V dôvodovej správe sa uvádza, že úlohou ministra spravodlivosti podľa zákona číslo 80/1992 Zb. v rámci súdneho dohľadu je sledovať tiež rozhodovanie súdov. Ako som uviedla na inom mieste, za totalitného režimu minister spravodlivosti mal za úlohu vykonávať aj dozor nad rozhodovaním súdov. Dohľad je len štatistické sledovanie rozhodovania súdov, preto tam uvedené argumenty sú zavádzajúce. Práve zavedením uvedeného návrhu ministerka spravodlivosti bude zasa-

hovať do rozhodovacej činnosti, pretože účastník konania nemá záruku, že v jeho prospech minister spravodlivosti podá mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, keď mu politicky nebude vyhovovať. Na druhej strane má však "záruku", že v jeho neprospech podá mimoriadne dovolanie, ak mu nebude politicky vyhovovať, napríklad kauzy ochrany osobnosti, obchodné spory z privatizácie atď. V konečnom dôsledku to však znamená, že ak táto novela, vážené kolegyne, vážení kolegovia, bude prijatá, bude sa musieť vytvoriť aparát pracovníkov na túto agendu, čo znamená i nárast finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu.

Navrhujem preto návrh novely v hlave IV s názvom "Mimoriadne dovolanie" v ustanovení § 243e a následne, vypustiť. Ešte raz prosím kolegyne a kolegov zvážiť, že ide naozaj o návrhy, ktoré sú v rozpore s ústavou, v rozpore s demokratickými prvkami a znamenajú politickú koncentráciu moci.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pani poslankyni Bartošovej. Hlási sa členka slovenskej vlády, takže musí dostať prednosť. Prosím, pani ministerka. Pripraví sa pani poslankyňa Korduliaková.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

musím vám povedať, že na predchádzajúce vystúpenie sa mi veľmi ťažko reaguje. V plnom rozsahu rešpektujem mienku každého poslanca. V tomto parlamente, pokiaľ si pamätáte,

proti mienke som nikdy nevystúpila, zvyknem diskutovať len s argumentmi. Ovšem, nehnevajte sa, toľko zmatočných argumentov, právne spletitých a neujasnených, som už dávno nepočula.

Ku koncentrácii moci prostredníctvom procesného ustanovenia by som sa vyjadrila nasledovne: Bola vyjadrená myšlienka, že v právnom štáte nemožno zasahovať do právoplatného súdneho rozhodnutia. Ak tomu tak je, príslušný štát, ktorý toto umožňuje, nie je právnym štátom. Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, táto myšlienka vôbec neplatí. Vedela by som uviesť viacero argumentov, kde vyspelé právne štátny vo svojich procesných ustanoveniach zakotvujú inštitúty, ktorými možno preskúmať právoplatné rozhodnutie. Samozrejme, stanovujú v záujme právnej istoty v praxi určitú lehotu, v rámci ktorej sa toto pripúšťa. Ide tu o stret záujmov medzi stabilitou právnych vzťahov a záujmu štátu na zákonnosti rozhodovania. To sa rieši tým spôsobom, že sa v zakone stanovenej lehote pripúšťa možnosť podať mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatnému rozhodnutiu súdu. Nie je to len v oblasti súdnej, je tomu tak aj v oblasti štátnej správy. Má to dlhotrvajúcu právnu tradíciu.

Ďalej by som chcela ozrejmiť otázku, ako zasiahne subjekt, ktorý podá návrh na začatie konania, do sudcovskej nezávislosti. Žiadnym spôsobom. Ak by sme túto myšlienku prijali, tak aj účastník konania, ktorý dáva návrh na začatie konania, by zasiahol do sudcovskej nezávislosti. Predsa návrh je impulz a konanie uskutočňuje súd. Verím, že tu nikto nepochybuje o tom, že súdy dnes v Slovenskej republike majú vytvorené všetky podmienky na to, aby rozhodovali nezávisle, bez ohľadu na to, kto tento impulz dáva, pretože je čisto vôľou sudcu resp. súdneho senátu, ako danú vec posúdi. Minister spravodlivosti, keď dá návrh na začatie konania, má také isté postavenie, tie isté práva, ani o jedno právo viac, než ostatní účastníci.

Prečo došlo k tomuto návrhu? Z jediného dôvodu, že súčasná úprava dovolania je veľmi vágna a nevyhovujúca. To už bolo vo vedeckých kruhoch konštatované a kritizované. Preto sa hľadajú cesty ako toto napraviť. Na ministerstve evidujeme množstvo sťažností občanov, ktorí žiadajú ministra, aby urobil návrh na preskúmanie, a my, nie v stovkách ale v tisícoch odpovedáme občanom, že minister nemôže takýto krok urobiť v ich záujme, vo veci, ktoré oni žiadajú o preskúmanie Najvyššieho súdu, pretože súčasne platná úprava je tak vágna, že občania nemajú právo obhajoby.

Ovšem pani poslankyňa zrejme vôbec nevenovala pozornosť môjmu úvodnému slovu, v ktorom som už povedala, že preto, že nedošlo k pochopeniu vlastného zmyslu toho, čo ministerstvo navrhuje, ministerstvo túto otázku necháva na rekodifikáciu, v rámci ktorej sa bude novo upravovať aj dovolanie a potom sa upraví celý systém opravných prostriedkov. Prídem nanovo do parlamentu s týmto návrhom a budem argumentovať tými štátmi, ktoré tieto oprávnenia v rozvinutých demokratických právnych štátoch majú.

Som v situácii - nehnevajte sa, že trošku odbočím - ako tu, v parlamente, pri obhajobe ústavy, kedy som mala návrh, aby sudcovia boli volení prv na štyri roky a potom doživotne. Sprcha sa pustila na moju osobu, že som proti právnemu štátu, že dávam nedemokratický návrh a podobne. Až potom som rýchlo dala spraviť analýzu a ukázala som, koľko štátov, vrátane USA, nemajú doživotne volených sudcov. Naposledy som bola vo Švajčiarsku, kde volia sudcov na určitú lehotu, vôbec nepoznajú doživotnú voľbu sudcu a nikto nepochybuje, že nejde o nedemokratický, totalitný, neprávny - a ešte neviem aké krásne prídavné mená - štát.

Vzhľadom na to, že vo výboroch boli tieto signály úplne scestné, právne nevyargumentované, zmätočné, som v úvodnom

slove uviedla, že túto otázku necháme na rekodifikáciu, v rámci rekodifikácie ju upravíme a prídem do parlamentu s plnou komplexnou úpravou opravných prostriedkov v oblasti súdnictva.

Prosím vás, ešte jedno k otázke nárastu agendy. Áno, je pravda, keby sme prijali tento inštitút, na ministerstve spravodlivosti agenda narastie, lebo treba prijať ľudí, ktorí budú analyzovať podnety občanov, na základe ktorých by minister podal sťažnosť. Samozrejme, ministerstvo by to muselo robiť s tým počtom pracovníkov, ktoré má, pretože rozpočet je taký, že ledva udržíme počet, ktorý máme, nemáme možnosť zvyšovať pracovníkov, ale pracovníci nášho ministerstva sú ochotní zvýšené pracovné zaťaženie zvládnuť nie preto, aby minister mal lepšie postavenie, ale preto, že ako prioritnú vec vidia rešpektovanie záujmov občanov. Čiže tu nejde o zvyšovanie počtu pracovníkov na ministerstve.

Pokiaľ ide o otázku vyšších súdnych úradníkov - veľmi krátko. Pani poslankyňa Bartošová zrejme nepozná právnu úpravu Českej republiky, ktorá má už v legislatívnom procese zákon o vyšších súdnych úradníkoch, rakúsku právnu úpravu, kde zákon o vyšších súdnych úradníkoch je v praxi, Spolkovú republiku Nemecko, a možno nemá ani informácie, že pripravovaný zákon bol robený v spolupráci s expertmi a pracovníkmi rakúskeho ministerstva spravodlivosti. To, že Legislatívna rada vlády Slovenskej republiky prijala takéto stanovisko, je otázka štylistickej úpravy predloženej právnej úpravy a nie vlastnej podstaty veci.

Ďakujem vám, pani poslankyne, páni poslanci, že ste ma vypočuli.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pani ministerke. Teraz v rozprave vystúpi pani poslankyňa Korduliaková. Pripraví sa pán poslanec Gaulieder, potom pán poslanec Daňo.

Poslankyňa A. Korduliaková:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážená pani ministerka,
kolegyne, kolegovia,

dovoľte mi predniesť návrh na zmenu ustanovenia § 158 odseku 3 Občianskeho súdneho poriadku. V bode 19 vládneho navrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok, sa navrhuje doplniť § 158 o odsek 3, ktorý znie: "Ak predseda súdu nerozhodne inak, rovnopis písomného vyhotovenia rozsudku sa odošle do 30 dní odo dňa jeho vyhlásenia. Vo veciach výživy maloletých detí sa rovnopis písomného vyhotovenia rozsudku odošle do 10 dní odo dňa jeho vyhlásenia." Navrhujem odsek 3 doplniť nasledovne: "Ak predseda súdu zo závažných dôvodov nerozhodne inak" a ďalší text bez zmeny. Odôvodnenie: Navrhovaným doplnkom sa obmedzí v odseku uvedená právomoc predsedu súdu len na závažné dôvody, ktoré obmedzenie vo vládnom návrhu chýba. V súdnej praxi sa vyskytujú určité prípady, kedy nebude možné dodržať stanovenú 30-dňovú lehotu na odoslanie rozhodnutia, z ktorého dôvodu táto výnimka musí byť v zákone uvedená. Podobná dikcia je zakotvená už v schválenej novele Trestného poriadku.

Ďalej mi dovoľte, aby som sa vyjadrila k bodom 6 a 7 spoločnej správy a podporila stanovisko spoločného spravodajcu, a to neprijať návrh výboru. Týka sa to bodov 6 a 7 spoločnej správy k bodu 16. Vládou navrhované znenie § 104

vychádza zo skutočnosti, že v súčasnosti môže byť súdom prvého stupňa nielen okresný súd, ale aj krajský súd, ba dokonca vo veciach správneho súdnictva aj Najvyšší súd. Preto formulácia navrhovaná výbormi by nevystihovala všetky eventuality, ktoré môžu nastať pri rozhodovaní o vecnej príslušnosti súdov.

Pri úprave vecnej príslušnosti je použitie uvedených všeobecných pojmov účelné - nižší, vyšší súd, lebo podstatne zjednodušuje právnu úpravu, pričom v praxi nebude spôsobovať problémy, lebo hierarchická štruktúra súdov je nesporná. Keby sme použili pojmy prvostupňový a druhostupňový súd, právna úprava by napríklad nepokryla prípady, keď prvostupňový okresný súd postúpi vec Najvyššiemu súdu, ktorý rozhoduje ako jednoinštančný vo veciach správnych. Čiže v konkrétnej veci je vlastne prvostupňovým, ale vo všeobecnosti je súdom vyššieho stupňa v porovnaní so súdom okresným. Ak by sa prijala formulácia navrhovaná výbormi, bolo by potrebné ustanovenie § 104 ďalej doplňovať o možné eventuality.

Pokiaľ ide o bod 7 spoločnej správy, treba okrem už vyššie uvedeného poukázať na to, že navrhovaná formulácia by zvádzala k výkladu, že súd môže aj z dôvodov vhodnosti rozhodnúť o vecnej príslušnosti. Vecná príslušnosť je stanovená zákonom, čiže nemožno rozhodovať o tom, ktorý súd je na prerokovanie veci príslušný, ale len o tom, ktorému súdu možno vec postúpiť, vrátiť, lebo podľa zákona je na prerokovanie veci príslušný.

Ďalej nedá mi, aby som nevzdala hold pani poslankyni Bartošovej. Skutočne obsiahnuť rozsiahlu problematiku, čo sa týka trestného práva, občianskeho práva, práce prokuratúry, to skutočne nezvládne jeden sudca za celý svoj život. A to ma podnietilo k tomu, aby som sa vyjadrila k problematike, o ktorej som vôbec nechcela hovoriť, nakoľko už sama pani ministerka povedala, že v podstate od tzv. mimoriadneho do-

volania, keďže tu nie je politická vôľa ho prijať, odstupuje, a bude sa to riešiť v rámci rekodifikácie trestného práva. Ja takisto, keď som si otvorila stranu 9 a pozrela bod 29, a štvrtú hlavu pod názvom "Mimoriadne dovolanie", zaujal ma tam ten verejný záujem.

Najprv som si pomyslela, že pod rúškom verejného záujmu sa už v minulosti napáchalo mnoho nezákonností. Rozmýšľala som, či by sa prijatím tejto hlavy nerušila zásada rovnosti účastníkov pred zákonom, pretože verejný záujem spravidla tam, kde by bol účastníkom konania štát alebo obec, by sa chránil viac než tzv. súkromný záujem, ak je účastníkom fyzická osoba. Pochodila som, poinformovala som sa a došla som k takému záveru. Zrejme je toto mimoriadne dovolanie chce ponechať priestor na to, aby sa mohli preskúmať v rámci mimoriadneho dovolania aj také veci, kde účastník sám dovolanie podať nemôže, napríklad vtedy, ak nevyužil možnosť podania odvolania.

Je však na úvahu, aby nepodanie odvolania bolo pričítané v neprospech takého účastníka, ktorému bola postupom súdu odňatá možnosť konania pred súdom. Niekedy skutočne účastník nemôže za to, že nevyužil možnosť podania odvolania, napríklad súd mu nedoručil načas rozsudok, bol chorý, nemohol sa k tomu vyjadriť, preberie to namiesto neho príbuzný, neodovzdá mu to načas a podobne.

To je všetko, ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pani poslankyni Korduliakovej. Pán poslanec Gaulieder. Pripraví sa pán poslanec Daňo.

Poslanec F. Gaulieder:

Vážený pán predsedajúci,
vážená pani ministerka,
vážené kolegyne, kolegovia,

mal by som k predloženému vládnemu návrhu nasledovné pozmeňovacie návrhy resp. pripomienky a jednu otázku na pani ministerku resp. na jej názor. K § 35 odsek 1: Týmto paragrafom sa určitým spôsobom opatovne prinavracia postavenie prokurátora v občiansko-právnych vzťahoch. V konaní vo veciach výchovy maloletých detí, v opatrovníckom konaní, súd totiž z úradnej povinnosti koná podľa § 81 a nasledujúcich paragrafov Občianskeho súdneho poriadku, to znamená, že na podaný podnet osobitným uznesením začne vo veci konať. Vo väčšine prípadov k tomu však nedochádza, pretože podávanie návrhov v takýchto veciach je zabezpečené prostredníctvom vytvoreného špeciálneho orgánu, a to prostredníctvom obvodného úradu miestnej štátnej správy, oddelenia sociálnych vecí, a to referátu starostlivosti o rodinu a deti. Vo veciach prevzatia a držania chorého v ústave zdravotníckej starostlivosti ústav má povinnosť pri takomto nedobrovoľnom umiestnení chorého v ústave do 24 hodín oznámiť túto skutočnosť súdu. Súd z úradnej povinnosti potom musí začať vo veci konať vydaním osobitného uznesenia. Z uvedených dôvodov tento odsek v písmene b/ § 35 považujem za nepraktický a nadbytočný. To znamená, že § 35 odsek 1 písmeno b/ považujem za nadbytočný a navrhujem ho vypustiť.

Ďalej k § 158 odsek 3, ku ktorému tiež mala pozmeňovací návrh pani kolegyňa Korduliaková, mám nasledovné stanovisko: Toto zákonné ustanovenie považujem za nepresné a značne neurčité čo do zabezpečenia jeho výkonu a kontroly. Navrhujem zmeniť znenie tohto paragrafu v tom smere, aby bola stanovená lehota sudcovi na napísanie rozsudku v lehote 20 dní a ďalšia lehota na opísanie rozsudku a jeho expedíciu v rov-

nopise účastníkom konania, za čo zodpovedá súdna administratíva, 10 dní. Poukazujem na to, že toto zákonné ustanovenie v pôvodnom znení vo vládnom návrhu nie je v súlade s Trestným poriadkom, s jeho príslušným ustanovením.

Preto navrhujem nasledovné znenie § 158 odsek 3: "Ak predseda súdu nerozhodne inak, je povinný napísať rozsudok do 20 dní. Lehota na opísanie a expedovanie rozsudku v rovnopise účastníkom konania je 10 dní odo dňa jeho vyhlásenia."

V poslednej časti by som sa chcel spýtať na názor predkladateľa k § 200i. V obchodných veciach sa zavádzal nový právny inštitút, tzv. kontumačné rozsudky. Som toho názoru, že tento inštitút by bolo potrebné rozšíriť nielen o obchodné veci, ale aj na civilné veci, pretože v čoraz častejšom a väčšom rozsahu aj v civilných veciach súdy rozhodujú o takých uplatnených peňažných nárokoch, ako sú napríklad pôžičky, nedoplatky na nájomnom a podobne, v ktorých nároky navrhovateľov sú jednoznačne preukázané, pričom dôvody neuhradenia týchto pohľadávok spočívajú v insolventnosti protistrany. V takýchto prípadoch súdy majú ťažkosti so zabezpečením žalovanej strany na súdne pojednávanie, a preto i v týchto prípadoch v rámci hospodárnosti konania by bolo vhodné zaviesť inštitút tzv. kontumačných rozhodnutí. Tu by som žiadal pani ministerku o stanovisko.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Daňo. Pripraví sa pán poslanec Hrušovský.

Poslanec Š. Daňo:

Vážený pán predsedajúci,
vážená pani ministerka,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

vzhľadom na potrebu právnej čistoty predloženého zákona dovoľte mi predložiť ku konkrétnym ustanoveniam ešte tieto pozmeňovacie návrhy: K bodu 8 sa v plnom rozsahu pripájam k prednesu predrečníka pána Gaulieidera a taktiež navrhujem, aby bolo vypustené v § 35 ods. 1 písmeno b/ a písmeno c/ aby sa tým prečíslovalo.

K bodu 9 - tyka sa to § 36b ods. 1, písmeno g/ odporúčam ponechať pôvodnú úpravu. Konania, v ktorých cudzí prvok predstavuje podnikateľský subjekt z Českej republiky, sa ukončia podľa odhadu sudcov z praxe do dvoch rokov. Sudcovia z praxe naviac pociťujú potrebu sa poradiť. Navrhovanou úpravou sa môže kvalita rozhodovania zhoršiť. To je aj názor sudcov.

K bodu 10 - dotyka sa to § 38a - v navrhovanej úprave odporúčam vypustiť "toho času v rozpore s článkom 142 Ústavy Slovenskej republiky". Naviac, zákon o aktuároch bol odmietnutý i legislatívnou radou. Domnievam sa, že tento problém by mala riešiť až rekodifikácia Občianskeho súdneho poriadku.

K bodu 16 - dotýka sa to § 104 odseku 2. Tu navrhujem druhú vetu upraviť tak, že za slovo "nesúhlasí" sa vloží tento text: "rozhodne, ktorý súd bude na prerokovanie veci príslušný" a pokračovať v texte ako je navrhnuté a pôvodný text za slovom "nesúhlasí" sa vypúšťa.

Posledný môj námet je k bodu 25. Týka sa to § 200i. Odporúčam vypustiť odsek 3 a druhú vetu v odseku 2: "Konanie na súde sa začne až dôjdením žaloby na súd." Súd je ten subjekt, ktorý má s účastníkom komunikovať, preto takúto povinnosť nie je možné ukladať účastníkom pred začatím konania, keď je to aj v rozpore so zásadou číslo 3 Zásad Rady Európy.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem, pán poslanec Daňo. Prosím, pán poslanec Hrušovský.

Poslanec P. Hrušovský:

Vážený pán predsedajúci,
vážení kolegovia,

dovoľte mi, aby som aj ja predniesol niekoľko pozmeňovacích návrhov. Pán poslanec Gaulieder spolu s pánom poslancom Daňom navrhli v § 35 ods. 1 vypustiť pod písmenom b/ oprávnenie prokurátora, ak ide o konanie vo veciach výchovy maloletých detí. V podstate s tými istými dôvodmi som chcel vystúpiť aj ja a navrhnúť toto vypustenie, ale chcel by som ešte doplniť, že vypustenie tohoto písmena má vazbu aj na odsek 2 písmeno d/, tak by som navrhol, aby sa v § 35 ods. 2 písmeno d/ vypustilo aj oprávnenie prokurátora vstúpiť do začatého konania vo veciach výchovy maloletých detí a opatrovníckych veciach.

Ďalší môj pozmeňovací návrh smeruje k § 172 ods. 1, kde navrhujem, aby sa doplnilo toto ustanovenie a za poslednú vetu navrhujem doplniť text: "Ustanovenie § 43 ods. 1 sa nepoužije." V nadväznosti na tento môj pozmeňovací návrh potom bude treba, aby v Občianskom súdnom poriadku bol doplnený

§ 205 o nový odsek 3, ktorého znenie by bolo nasledujúce: "Ustanovenie § 43 ods. 1 sa nepoužije, ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu podľa § 174 ods. 3." A ďalšia zmena by si potom vyžiadala doplnenie § 218 ods. 1 o doplnenie písmena d/, ktorého znenie by bolo nasledovné: "Nebolo v odvolacej lehote odôvodnené a smeruje proti rozhodnutiu podľa § 174 ods. 3."

Ohľadne zavedenia inštitútu mimoriadneho dovolania tu bolo povedané veľmi veľa, nebudem preto už argumentovať aj ja, nechcem sa opakovať, len pani ministerka sama vo svojom úvodnom slove zdôvodnila, prečo sa nakoniec rozhodla, aby tento inštitút bol predmetom rekodifikácie celého Občianskeho súdneho poriadku. Preto len na spresnenie si dovolím navrhnúť vypustenie celého ustanovenia, ktoré je pod bodmi 29, 36 a 39 predloženej novely, ktoré ustanovenia sa vlastne dotýkajú celého inštitútu mimoriadneho dovolania.

Ďakujem pekne.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne, pán poslanec. Keďže už nemám žiadnu písomnú prihlášku do rozpravy, pýtam sa, či má ešte niekto záujem vystúpiť v rozprave?

/Nikto./

Keďže nie, vyhlasujem rozpravu o deviatom bode programu za skončenú. Chce sa k rozprave vyjadriť pani ministerka Tóthová?

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené panı poslankyne,
vážení páni poslanci,

pán poslanec Gaulieder dal do diskusie § 35 ods. b/. V § 35 ods. b/ sa dáva možnosť prokurátorovi podať návrh, keďže tu ide o predmet konania, ktorým nedisponuje len účastník konania, ale ktorý možno začať ex ofo. Predkladateľ vychádzal z názoru, že sudca je subjekt, ktorý neprichádza do kontaktu s miestnymi orgánmi či už štátnej správy, samosprávy, prípadne s inštitúciami, od ktorých by čerpal informácie, v ktorých prípadoch treba rozhodovať o spôsobilosti na právne úkony a o ďalších uvedených otázkach. Malo sa za to, že prokurátor ako subjekt, ktorý komunikuje a je prizývaný na zasadnutia miestnych orgánov štátnej správy, má informácie, ktoré by mohol takto využiť. Osobne považujem uvedené ustanovenie ako rozšírenie už existujúcej možnosti, keď sa však vypustí dnes existujúca možnosť, začatie konania v týchto veciach nebude narušené. Preto nechávam na posúdenie poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, či uvedené ustanovenie odobria alebo neodobria. Opakujem, na právnej situácii a riešení sa v podstate nič nezmení. Rozšíri sa len okruh osôb, ktoré by mohli v prípade potreby napomôcť súdom v plnení ich povinností začať konanie ex ofo.

V § 158 ods. 3 pán poslanec Gaulieder vo vládnom návrhu navrhovanú 30-dňovú lehotu navrhuje rozdeliť na 20 dní na napísanie a na 10 dní na expedovanie. Osobne by som bola rada, keby sa to tak nestalo. Totiž v podstate vo vzťahu k občanovi sa nič nezmení. Tých 30 dní ostáva vo vládnom návrhu i v návrhu pána poslanca, ovšem metodika realizácie plnenia týchto administratívnych úloh súdov môže byť taká, že niekedy z tých 10 dní niečo uberie sudca, pretože je zaťažený a má horšiu situáciu, a niekde sudca uskutoční rozhodnutie

skôr, ale administratíva vzhľadom na svoje problémy má priestor väčší. Osobne nenavrhujem zákonom výslovne 20 dní rezervovať pre napísanie a 10 dní na expedovanie rozhodnutia. Inak chcem ubezpečiť pánov poslancov a pani poslankyne, že obdobných 30 dní sme v tejto miestnosti parlamentu pre sudcov v trestnom konaní odobrili.

Ďalej k návrhu pána poslanca Daňu k § 35 ods. d/ už som sa vyjadrila v stanovisku pána poslanca Gauliedera. K § 36b vypustiť písm. g/, t.j. ustanovenie, že by v obchodných veciach cudzím prvkom mohol konať samosudca - na jednej strane sa cudzí prvok v obchodných veciach považuje za tak vážnu vec, že musí konať senát na súdoch, ale z toho istého parlamentu prichádza návrh na rozhodcovské konanie, kde tieto veci, presne to g/, navrhujeme dať rozhodcom, u ktorých pripúšťame, že vôbec nemusia mať právnické vzdelanie. Rozumiete, o čo tu ide? Raz sa to považuje za tak dôležité, že tu musí rozhodovať senát, traja sudcovia, ale zase v druhom poslaneckom návrhu tieto kauzy sa považujú za tak jednoduché, že sa prepustia rozhodcom, ktorí ani nebudú mať právnické vzdelanie.

Ak môžem vyjadriť svoj názor, tak obe stanoviská považujem za krajné. Domnievam sa, že keď jeden sudca bude riešiť tieto veci, bude to veľmi výhodné. Totiž dovoľte povedať, ako to v praxi často býva. Keď trojčlenný senát dostane 12 vecí - dajme tomu, je to vymyslený príklad - traja sudcovia si podelia veci po štyri prípady, každý rozhodne štyri a v konečnom dôsledku je rozhodnutých u každého 12 vecí. Čiže, je to veľmi jednoduchá matematika, ktorej by sme chceli predísť. Osobne sa domnievam, že sudca ako samosudca je plne spôsobilý a zdatný tieto veci rozhodnúť. Samozrejme, je možný opravný prostriedok, a potom rozhoduje senát.

K § 38a týkajúcemu sa aktuárov som sa už v úvodnom slove vyjadrila. Je to možné vypustiť, pretože v zákone o aktu-

ároch, ktorý máme už v legislatívnom procese, potom nepriamou novelizáciou, teda nepriamou derogáciou možno zrušiť § 38a Občianskeho súdneho poriadku, teda to ponechávam na stanovisko poslancov.

Otázka kontumačných rozhodnutí, ktorých sa pán poslanec Daňo dotkol tým, že navrhuje vypustiť možnosť komunikácie pred začatím súdneho konania - nerada by som zaťažila plénum, ale keďže tu tento návrh bol, dovoľte, aby som povedala, že náš rezort skutočne veľmi dôsledne pristupuje ku každému návrhu, ktorý predkladá parlamentu, a tento návrh je plne kompatibilný so západnými krajinami, pretože história takúto alternatívu poznala, Česká republika už ju zakotvila v novele číslo 171/1991, Maďarská republika ju už tiež pozná v zákone číslo 3/1952 OSP, Poľská republika takisto v zákone zo 17. 11. 1964 a doplnila v úprave v § 339-349. Zo západoeurópskych štátov pozná takúto úpravu Grécko z roku 1968, Nemecko z roku 1877, Rakúsko z roku 1895 v príslušnej úprave, Švajčiarsko, spolkový zákon o spolkovom civilnom konaní z roku 1947. Pokiaľ by bolo treba paragrafy, mám aj tie, ale z časových dôvodov som ich neuvádzala.

Vážené panı poslankyne,
Vážení páni poslanci,

verte predkladateľovi, že je to kompatibilná úprava, účinná a skutočne jej jediným cieľom je zrýchliť konanie, aby súd už mal stanoviská, ktoré by si musel na pojednávaní v časovom posune zabezpečovať. Skutočne tu ide o zefektívnenie súdneho konania, pretože nemáme toľko sudcov a máme ich zavalených. Veci na občianskych súdoch ležia a pri aktivite sudcov máme prefeminizovaný rezort, materské dovolenky a podobne. Čiže, skutočne hľadáme možnosti ako v tejto spoločnosti vyriešiť pálčivé otázky.

Pokiaľ by som sa mohla stručne vyjadriť k vystúpeniu pána poslanca Hrušovského, jeho stanovisko k § 35 ods. 1 písm. b/ nechávam na posúdenie poslancom, § 35 ods. 2 písm. d/ neodporúčam prijať a § 172 ods. 1 - návrh na jeho zmenu odporúčam prijať.

Ďakujem vám za pozornosť.

Predseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pani ministerke Tóthovej. Faktická poznámka - pán poslanec Gaulieder.

Poslanec F. Gaulieder:

Mal by som faktickú poznámku resp. pripomienku k tomu, čo hovorila pani ministerka vo vzťahu k účasti prokurátora na rokovaniach miestnej štátnej správy. Miestna štátna správa nemá taký orgán, kde je povinná účasť prokurátora. To bolo za bývalých národných výborov.

Predseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem za vysvetlenie. Faktická poznámka - pán poslanec Hrušovský.

Poslanec P. Hrušovský:

K § 35 ods. 1 - ak by sme prijali také znenie, ako je navrhované, dávame možnosť vstupovať prokurátorovi aj do rozvodového konania, pretože s rozvodom manželstva je spojené aj konanie o úprave pomerov rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode. Ide o to, aby sme nevytvorili nejaký precedens.

Predseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem. Pán spoločný spravodajca, žiadate si záverečné slovo?

Poslanec S. Šárossy:

Pán predsedajúci, vzhľadom na množstvo doplňovacích návrhov vás chcem požiadať o prestávku, počas ktorej si zoradím pripomienky a pripravím stanovisko k hlasovaniu.

Predsedajúci Ľ. Černák:

Ďakujem. Faktická poznámka - pán predseda parlamentu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Chcem len povedať, aby sme vyhoveli požiadavke pána spravodajcu s tým, aby sme nedali prestávku aj pre nás, ale aby sme začali prerokovávať ďalší zákon, ktorý je krátky, a po prijatí tohto zákona by bola prestávka, po ktorej by nasledovalo hlasovanie o prerokovanom zákone.

Predseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Chápem to ako procedurálny návrh, dám o ňom hlasovať bez rozpravy. Faktická poznámka - pán poslanec.

Poslanec M. Tahy:

Podľa rokovacieho poriadku za klub KDH žiadam poradu klubov, čiže žiadam 15-minútovú prestávku, aby sme nepokračovali v programe, ale pritom vyzývam ešte ďalšie kluby, aby sa k nám pripojili.

Predseda NR SR Ľ. Černák:

Prosím, pripojí sa ešte nejaký klub? Keďže sa nepripojil ďalší klub a sú potrebné návrhy minimálne dvoch klubov, chápem návrh pána predsedu Gašparoviča ako procedurálny návrh, ktorý navrhuje prerušiť teraz rokovanie o deviatom bode programu, pokračovať ďalej desiatym bodom programu, obedňajšiu prestávku využiť na spracovanie pripomienok a návrhov a po obedňajšej prestávke o 14.00 hodine potom pokračovať hlasovaním o deviatom bode programu.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 89 poslancov.

Kto je za to, aby bol prijatý návrh pána Gašparoviča na prerušenie prerokovávania bodu číslo 9?

Za návrh hlasovalo 81 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Vyhlasujem deviaty bod nášho programu za prerušený. Budeme v ňom pokračovať po obedňajšej prestávke hlasovaním o spoločnej správe. Žiadam spoločného spravodajcu, aby využil obedňajšiu prestávku na prípravu a spracovanie pozmeňovacích návrhov.

V rokovaní našej schôdze budeme pokračovať d e s i a t y m bodom programu, ktorým je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 79/1992 Zb. o Zbore väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač č. 376 a spoločnú správu výborov ako tlač 376a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky pani Katarína Tóthová. Prosím ju, aby sa ujala slova.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte mi, aby som z poverenia vlády Slovenskej republiky uviedla predmetný vládny návrh zákona. Predovšetkým v predloženom návrhu ide o doriešenie problematiky zamestnávania obvinených a odsúdených osôb. V nedávnej novele zákona o výkone trestu odňatia slobody, ktorý som tomuto parlamentu predložila, sa konkretizovala Ústava Slovenskej republiky v tom, že sa v spomínanom zákone výslovne zakotvila povinnosť odsúdených pracovať. V nadväznosti na túto právnu úpravu v predloženom návrhu zákona o Zbore väzenskej a justičnej stráže sa zakotvuje povinnosť Zboru väzenskej a justičnej stráže utvárať podmienky pre zamestnávanie odsúdených osôb, a to jednak vo vlastných väzenských zariadeniach a jednak na pracoviskách právnických osôb. Návrh právnej úpravy vychádza aj z trendov, ktorá sa realizujú už po dlhšiu dobu vo vyspelých demokratických štátoch.

V tejto súvislosti treba uviesť, že so zamestnávaním odsúdených osôb u fyzických osôb sa v predloženom návrhu nepočíta. V navrhovanom zákone sa zakotvuje aj povinnosť organizovať ďalšie práce prospešné pre spoločnosť, resp. verejnoprospešné práce odsúdených, ktorí nemôžu byť zapojení do pracovného pomeru z toho dôvodu, že nevieme im vytvoriť pracovné príležitosti. Ďalší problém, ktorý sa v predloženom

návrhu rieši, je otázka vnútornej organizácie vazenstva, a to tak, že sa zracionalizuje, zjednoduší a zhospodárňuje táto organizačná štruktúra. Ráta sa so zrušením Správy ústredných služieb Zboru väzenskej a justičnej stráže a Správy zdravotných služieb na Generálnom riaditeľstve Zboru vazenskej a justičnej stráže. Toto sa, pochopiteľne, odrazí v znížení administratívnych síl a počtu pracovníkov na Generálnom riaditeľstve Zboru vazenskej a justičnej stráže.

V navrhovanej novele sa rozširujú a precizujú oprávnenia príslušníkov zboru, a to tak, že títo budú oprávnení zisťovať totožnosť osôb nielen pri vstupe do vazenského ústavu, ako je tomu dnes, ale aj totožnosť osôb, ktoré sa pohybujú v blízkosti takéhoto zariadenia a svojím správaním narušujú výkon strážnej služby. Osobitný význam bude mať aj ich oprávnenie odnímať nielen zbraň, ale aj iné veci, ktoré môžu ohroziť život a zdravie, a to ktorejkoľvek osobe vstupujúcej do vazenského ústavu. V zákone sa priamo - na rozdiel od súčasného právneho stavu zakazuje - aj donášanie alkoholických nápojov a iných návykových látok do vazenských zariadení. Doteraz tento zákaz bol zakotvený len vo vykonávacom predpise, teraz dostáva právnu silu zákona.

Za významné považujem zdôrazniť aj rozšírenie oprávnení príslušníkov zboru pri predchádzaní a odhaľovaní trestnej činnosti obvinených a odsúdených. Tu sa vlastne zrovnoprávňuje postavenie príslušníkov Zboru vazenskej a justičnej stráže s postavením Policajného zboru Slovenskej republiky. Tieto zmeny znamenajú však na druhej strane aj zvýšenie zodpovednosti príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže. Na trestné činy spáchané príslušníkmi tohto zboru vo výkone služby sa budú vzťahovať ustanovenia Trestného zákona o vojenských trestných činoch. Treba však poznamenať, že títo príslušníci budú naďalej podliehať jurisdikcii civilných súdov, t. j. všeobecných súdov.

Vychádzajúc zo súčasnej nepriaznivej situácie v oblasti kriminality a rastu agresivity pri súdnych pojednávaniach a násilnostiach voči sudcom, ktorých sme, žiaľ, v poslednom období svedkami, navrhovanou novelou zákona sa zintenzívňuje aj ochrana súdnych objektov a zvyšujú sa oprávnenia príslušníkov Zboru justičnej stráže, a presne sa špecifikujú aj ich oprávnenia vo vzťahu k osobám, ktoré vstupujú do týchto objektov.

Vážená pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

chcela by som zdôrazniť, že predložený návrh novely zákona našiel vzácne pochopenie vo výboroch Národnej rady, čo nás ako predkladateľov veľmi potešilo, a bola by som veľmi rada, keby s takýmto pochopením bol prijatý aj v pléne Národnej rady Slovenskej republiky.

Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pani ministerke Tóthovej. Prosím spoločnú spravodajkyňu výborov pani poslankyňu Annu Korduliakovú, aby podala správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady.

Poslankyňa A. Korduliaková:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážená pani ministerka,
kolegyne, kolegovia,

dovoľte mi predniesť spoločnú správu Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky a Výboru Národnej

rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady číslo 79/1992 Zb. o Zbore vazenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Uvedený vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutiami číslo 623 a číslo 658 z 22. novembra a 30. novembra 1993 na prerokovanie v lehote do 19. januára 1994 Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť. Koordináciou stanovísk výborov Národnej rady Slovenskej republiky bol citovanými rozhodnutiami určený ako príslušný Ústavnoprávny výbor Národnej rady.

Ústavnoprávny výbor predmetný návrh zákona prerokoval 2. decembra 1993 a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť ho prerokoval 8. decembra 1993. Obidva výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol návrh zákona pridelený, vyslovili s ním súhlas a odporučili ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť po zohľadnení ich pripomienok, resp. pozmeňovacích návrhov. V spoločnej správe sú štyri pripomienky. Všetky štyri návrhy odporúčam prijať. Zároveň sa hlásim ako prvá do rozpravy.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem poslankyni Korduliakovej a otváram rozpravu o desiatom bode programu. Prosím, máte slovo.

Poslankyňa A. Korduliaková:

dovolím si predniesť dva pozmeňovacie návrhy k predmetnému návrhu zákona.

1. Navrhujem zaradiť za bod 21 nový bod 22, a to § 26 znie: "Zrušujú sa ustanovenia § 61 a § 63 odsek 5, § 63a a § 67a zákona číslo 59/1965 Zb. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov." Odôvodnenie: Prijatím zákona číslo 79/1992 Zb. o Zbore vazenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky stratili pôvodné ustanovenia paragrafov 61 a 63 odsek 5, § 63a a § 67a zák[illegible] číslo 59/1965 Zb. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov týkajúce sa Zboru nápravnej výchovy . e opodstatnenie pre Slovenskú republiku. S prihliadnutím na ich pretrvávajúcu platnosť v Českej republike však nemchli byť zrušené. Keďže už aj v Českej republike bol vydaný osobitný zákon o vazenskej službe, pominuli dôvody ďalšieho ponechania uvedených ustanovení zákona číslo 59/1965 Zb. v platnosti, a preto sa navrhuje ich zrušenie novelizáciou § 26 zákona číslo 79/1992 Zb., a to v záujme čistoty právneho poriadku.

Druhý môj pozmeňovací návrh sa týka článku III. Navrhujem nové znenie článku III: "Tento zákon nadobúda účinnosť 1. marca 1994."

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem. Prosím pani Korduliakovú, aby zaujala miesto určené pre spravodajcov výborov.

Keďže nemám žiadnu písomnú prihlášku do rozpravy, pýtam sa, kto má záujem vystúpiť v rozprave. Prosím, pani poslankyňa Bartošová.

Poslankyňa E. Bartošová:

Tentokrát pôjde o stručné vystúpenie. Dám plénu na zváženie jeden pozmeňovací návrh. Keďže, ako je uvedené v dôvo-

dovej správe, sa spresňujú právomoci justičnej stráže, chcem upriamiť pozornosť na § 21, a to z toho dôvodu, že na okresných súdoch sa denne stáva, že príslušníci zboru vykonávajú službu pri ochrane súdov. Žiadajú od každého občana pri vstupe do budovy pozvánku na súdne pojednávanie. Súdne procesy sú verejné a táto služba nad svoj rámec vyžaduje písomný doklad. Preto navrhujem, aby bol v § 21 ako v ďalšom, napríklad poslednom odseku uvedené: "Táto služba nezabraňuje nikomu vstup na príslušný súd. V prípade osobitného zreteľa môže predseda príslušného súdu požiadať príslušníkov zboru o sprísnený chod počas pojednávania konkrétnej veci."

To je všetko. Ďakujem.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne pani poslankyni. Prosím, aby odovzdala svoj pozmeňovací návrh písomne.

Chce ešte niekto vystúpiť v rozprave?

/Nikto./

Keďže nie, uzatváram rozpravu o desiatom bode programu. Pýtam sa pani ministerky, či má záujem vystúpiť v záverečnom slove.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené panı poslankyne,
vážení páni poslanci,

plne chápem panı poslankyňu Bartošovú čo ju viedlo k tomuto návrhu, pretože našou tlačou prebehlo z Popradu oznámenie, že príslušníci Zboru vazenskej a justičnej stráže

zabraňujú prístup na pojednávanie občanov. Poslala som hneď na druhý deň pracovníkov ministerstva, aby na tvare miesta prešetrili danú skutočnosť. Nezodpovedala informácii, ktorá bola v tlači. Dokonca máme písomný záznam autora článku, ktorý svoje tvrdenia zmierňuje a uvádza, že on to nemyslel tak ako to vyznelo v tlači. Môžem predložiť písomný doklad ako dôkaz toho, čo tu uvádzam.

Príslušníci Zboru vazenskej a justičnej stráže zisťujú totožnosť každého a po zistení totožnosti môže vstúpiť do budovy. Pokiaľ prehliadajú pozvánky, robia to z informačných dôvodov, že informujú občanov, ktorým smerom majú ísť. Občania žiadnym spôsobom nie sú obmedzovaní v tom, aby sa mohli zúčastňovať súdnych pojednávaní, ktoré sú verejné, avšak príslušníci robia jednu vec, že nepustia ďalej osoby vo vážne podnapilom stave, ktoré môžu spôsobiť výtržnosť, osoby, u ktorých nájdu zbraň alebo iné veci, ktoré vážnym spôsobom spochybňujú skutočnosť, že by nevyvolávali neprístojnosti v súdnej budove. O tomto sú povinní spísať zápisnicu.

Ak by navrhované ustanovenie bolo zahrnuté do zákona, vznikla by automatická povinnosť každého vážne opitého človeka, ľudí, ktorí napríklad nedávno boli vyvedení zo súdnej budovy preto, že spôsobovali alebo rušili súdne konanie, znovu do budovy vpustiť, pretože je tam slovo, sú povinní vpustiť "každého", teda každého, vrátane toho, koho sudca vykáže z pojednávania, vrátane budovy súdu. Teda neodporúčam tento doplnok prijať.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pani ministerke Tóthovej. Faktická poznámka - pán poslanec Neuwirth.

Poslanec A. Neuwirth:

Vážená Národná rada,

myslím si, pani ministerka, že dôvody, ktoré ste hovorili, sú skutočne zreteľahodné, ale dovoľte otázku: Existuje nejaký predpis, ktorý taxatívne určuje, kto nemôže a za akých okolností, alebo je to len na voľné uváženie služobukonajúceho? Myslím, že by bolo potrebné toto taxatívne vymenovať, aby každý mal istotu, že sa mu nedeje krivda.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Pani ministerka bude odpovedať na otázku, čím otvorí rozpravu.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedajúci,
vážení páni poslanci,
vážené pani poslankyne,

presné pravidlá a podmienky podľa zákona sa ustanovujú v zmluve medzi predsedom príslušného súdu a príslušným Zborom vazenskej a justičnej stráže. Tam sú uvedené vzhľadom na miestne pomery. Pokiaľ som ich pozerala, týkajú sa jedine nepúšťania osôb pod silným vplyvom alkoholických nápojov do budovy justície. Nie je vhodné, aby nám tam chodili ľudia opití, ozbrojení a podobne.

Pokiaľ by som mohla tlmočiť názor sudcov, tam, kde túto stráž sme zaviedli - už takmer na všetkých súdoch, veľmi výrazne sa zlepšil poriadok v súdnej budove. Naviac, pokiaľ občan nie je spokojný, môže sa žiadať k predsedovi súdu, ktorý danú vec na tvári miesta vyrieši. Takže, na minister-

stve okrem toho jedného prípadu nemáme sťažností na to, že by sa občania, ktorí majú záujem, do pojednávacích miestností nedostali.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne pani ministerke. Pýtam sa, či má niekto záujem vystúpiť v rozprave. Prosím, pán poslanec Korbela.

Poslanec I. Korbela:

Vážená pani ministerka,

chcel by som reagovať na vaše slová z praxe. Konkrétne včera sa moja manželka chcela dostať do súdnej budovy doma a mala s tým enormné problémy. Chcel by som upozorniť, že moja manželka ani nepije, ba dokonca ani zbrane nenosí, nerobí ani výtržnosti, a mala s tým problémy. Tak chcel som poukázať na konkrétny príklad toho, že nie všade je to tak, ako hovoríte.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne, pán poslanec. Má ešte niekto záujem vystúpiť?

/Nikto./

Keďže nie, opatovne vyhlasujem rozpravu za ukončenú. Pýtam sa spoločnej spravodajkyne, či si žiada záverečné slovo.

Poslankyňa A. Korduliaková:

Nie.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Keď nie, pristúpime k hlasovaniu. Prosím, aby hlasovanie uvádzala v zmysle spoločnej správy a výsledkov rozpravy.

Poslankyňa A. Korduliaková:

Zo spoločnej správy vyplynuli štyri pripomienky. Navrhujem ich všetky prijať. Keďže ani jedna z nich nebola napadnutá rozpravou, môžme hlasovať spoločne o všetkých štyroch pripomienkach. Navrhujem ich prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 99 poslancov.

Budeme hlasovať o štyroch bodoch spoločnej správy. Pani spoločná spravodajkyňa ich navrhuje an blok prijať.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 97 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že sme prijali všetky štyri body spoločnej správy.

Poslankyňa A. Korduliaková:

Z rozpravy vyplynul jeden pozmeňovací návrh predložený pani poslankyňou Bartošovou dotýkajúci sa § 21. Konkrétne

pani poslankyňa navrhuje do § 21 zaradiť posledný nový odsek...

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Pani spoločná spravodajkyňa, vy ste predkladali predtým dva pozmeňovacie návrhy.

Poslankyňa A. Korduliaková:

Prepáčte mi. Chcem sa opýtať váženého pléna, či mám opakovať mnou navrhované pozmeňovacie návrhy, či boli každému zrozumiteľné. Ak nie, môžem ich zopakovať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Dali ste dva návrhy. Prosím, aby sme o nich hlasovali a každý na úvod prečítajte.

Poslankyňa A. Korduliaková:

Prvý pozmeňovací návrh - navrhujem zaradiť za bod 21 nový bod 22, teda § 26 znie: "Zrušujú sa ustanovenia § 61 a § 63 ods. 5, § 63a a § 67a zákona číslo 59/1965 Zb. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov." Navrhujem prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 102 poslancov.

Hlasujeme o prvom pozmeňovacom návrhu pani poslankyne Korduliakovej. Odporúča ho prijať.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 94 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 8 poslanci.

Konštatujem, že prvý pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslankyňa A. Korduliaková:

Druhý pozmeňovací návrh sa týka článku III, ktorý znie: "Tento zákon nadobúda účinnosť 1. marca 1994." Na požiadanie pléna môžem odôvodniť. Navrhujem prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za pozmeňovací návrh tak, ako ho predložila pani Korduliakova? Odporúča ho prijať.
Za návrh hlasovalo 99 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Konštatujem, že aj druhý pozmeňovací návrh pani poslankyne Korduliakovej sme prijali.

Poslankyňa A. Korduliaková:

Tretí pozmeňovací návrh predniesla pani poslankyňa Bartošová. Navrhuje do § 21 zaradiť ako posledný nový odsek tohto znenia: "Táto služba nezabraňuje nikomu vstup na príslušný súd. V prípade osobitného zreteľa môže predseda príslušného súdu požiadať príslušníkov zboru o sprísnený chod počas pojednávania konkrétnej veci." Pýtam sa, či je to presné znenie podaného návrhu.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Áno, pani poslankyňa Bartošová súhlasí. Vaše stanovisko?

Poslankyňa A. Korduliaková:

Zároveň mi dovoľte, skôr než navrhnem, teda budem odporúčať prijať lebo neprijať, aby som sa vyjadrila k tomuto pozmeňovaciemu návrhu a zároveň aj k faktickým poznámkam.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Počas hlasovania môžete dať len svoje stanovisko.

Poslankyňa A. Korduliaková:

V poriadku. Odporúčam neprijať, nakoľko povinnosti a oprávnenia príslušníkov Zboru vazenskej a justičnej stráže pri ochrane súdnych a iných objektov a poriadku v nich sú riešené v zákone Slovenskej národnej rady, vzťahuje sa na to zákon o Policajnom zbore.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Budeme hlasovať o pozmeňovacom návrhu pani poslankyne Bartošovej.

Poslankyňa A. Korduliaková:

Navrhujem neprijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 103 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pani poslankyne Bartošovej. Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča neprijať.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 17 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 58 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 28 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pani poslankyne Bartošovej sme neprijali.

Poslankyňa A. Korduliaková:

Nakoľko boli vyčerpané všetky postupy, navrhujem hlasovať o zákone ako celku a navrhujem ho prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 110 poslancov.

Kto je za vládny návrh zákona v znení schválených pozmeňovacích a doplňovacích návrhov? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 108 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 79/1992 Zb. o Zbore väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. /Potlesk./

Ďakujem pekne pani spoločnej spravodajkyni.

Faktická poznámka pani spoločnej spravodajkyne.

Poslankyňa A. Korduliaková:

Na záver dovoľte, pán predsedajúci, vyslovit vám poďakovanie za aktívnu pomoc a váženému plénu za pochopenie za nedostatky pri mojej spravodajskej premiére. Ďakujem. /Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Kolegyne, kolegovia, vyhlasujem teraz obedňajšiu prestávku do 14.00 hodiny. O 14.00 hodine začneme hlasovaním o prerušenom deviatom bode programu. Prosím vás o dochvíľnosť.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Kolegyne, kolegovia, budeme pokračovať v našom popoludňajšom rokovaní. Prosím, aby sme sa prezentovali.

/Prezentovalo sa 76 poslancov./

Na základe procedurálneho návrhu, ktorý sme si odhlasovali, teraz sa vrátime k deviatemu bodu programu. Prosím spoločného spravodajcu, aby zaujal miesto a uvádzal hlasovanie o jednotlivých pozmeňovacích návrhoch v zmysle spoločnej správy a návrhov, ktoré odzneli v pléne.

Poslanec S. Šárossy:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

pristúpime k hlasovaniu o vládnom návrhu novely Občianskeho súdneho poriadku. Najskôr k návrhom vyplývajúcim zo spoločnej správy výborov. Zo spoločnej správy výborov odporúčam an blok schváliť tieto body: 1, 2, 10, 14, 16, 18, 20 - tu mám poznámku, že ak by bol schválený, potom bod 19 je neaktuálny, ďalej 21, 22 a 23. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 86 poslancov.
Hlasujeme o bodoch spoločnej správy 1, 2, 10, 14, 16, 18, 20, 21, 22 a 23. Pán spoločný spravodajca ich odporúča an blok prijať.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 83 poslancov.
Kto je proti?
Proti nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 3 poslanci.

Konštatujem, že uvedené body spoločnej správy sme an blok prijali.

Poslanec S. Šárossy:

Ďalej zo spoločnej správy neodporúčam an blok prijať body 5, 6 a 15.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 83 poslancov.
Hlasujeme an blok o bodoch číslo 5, 6 a 15 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ich odporúča neprijať.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 5 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 66 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že body 5, 6 a 15 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec S. Šárossy:

Na osobitné hlasovanie odporúčam body 3, 4, 7, 8, 9, 11 a 17.

Teda bod 3 spoločnej správy neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 96 poslancov.
Hlasujeme o bod číslo 3 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 17 poslancov.

Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 51 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 28 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 3 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec Š. Šárossy:

Bod 4 spoločnej správy odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 100 poslancov.
Hlasujeme o bode číslo 4 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 12 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 72 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 4 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec Š. Šárossy:

Bod 7 spoločnej správy odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 100 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 7 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 10 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 61 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 29 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 7 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec S. Šárossy:

Bod 8 spoločnej správy odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 103 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 8 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.

Kto je za návrh?

Za návrh hlasovalo 14 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 68 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 8 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec S. Šárossy:

Bod 9 spoločnej správy odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Hlasujeme o bode číslo 9 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 95 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 7 poslanci.

Konštatujem, že bod 9 spoločnej správy sme prijali.

Poslanec S. Šárossy:

Bod 11 spoločnej správy. Pri tomto bode odporúčam Národnej rade o jednotlivých odsekoch navrhovanej úpravy v § 200 1/ hlasovať osobitne, a to tak, že odseky 2, 5 a 6 odporúčam prijať a odseky 3 a 4 neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Pani poslankyňa Ďurišinová - faktická poznámka.

Poslankyňa M. Ďurišinová:

Vážené kolegyne, kolegovia, je tu znova obdobný prípad, čo sme mali asi pred mesiacom. Keď je v spoločnej správe pod bodom 11 nejaké pozmeňovacie stanovisko, je to kompletný bod. Buď ho prijmeme alebo zamietneme. Čiže môžete dať svoj pozmeňovací návrh, ktorým ste to zmenili, ale musíte zapracovať veci, ktoré sú tu, a to bude spoločný názor. Musíme bod 11 buď a priori prijať alebo neprijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Je to jasné a konkrétne stanovisko. Pán spoločný spravodajca, musíme hlasovať o tomto bode ako o celku. Prosím vaše stanovisko, či ho odporúčate prijať alebo neprijať.

Poslanec S. Šárossy:

Z tohto hľadiska, ako to bolo povedané a vysvetlené, môj návrh je jednoznačný. V tom rozsahu, ako je predložený návrh v spoločnej správe, ho neodporúčam prijať a v návrhu, ktorý som predložil, budem odporúčať ďalší návrh.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Budeme hlasovať o bode číslo 11 spoločnej správy.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 110 poslancov.
Hlasujeme o bode 11 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 37 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 56 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 17 poslanci.

Konštatujem, že bod číslo 11 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec S. Šárossy:

Chcem ešte poznamenať, že po hlasovaní o tomto bode je bod 12 aj bod 13 neaktuálny.

Bod číslo 17 neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 109 poslancov.
Hlasujeme o bode číslo 17 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 35 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 49 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 25 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 17 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec S. Šárossy:

Toľko k obsahu spoločnej správy. Teraz pristupujeme k rozprave. V rozprave boli uplatnené tieto návrhy: Pani Bartošová navrhla z vládneho návrhu vypustiť § 38a. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 111 poslancov.
Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu kolegyne Bartošovej. Spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

Kto je za?
Za návrh hlasovalo 91 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh kolegyne Bartošovej sme prijali.

Poslanec Š. Šárossy:

Ďalej pani Bartošová navrhla z vládneho návrhu vypustiť § 35 ods. 1 písmeno c/. Neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 108 poslancov.
Hlasujeme o druhom pozmeňovacom návrhu kolegyne Bartošovej. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 17 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 65 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že druhý pozmeňovací návrh kolegyne Bartošovej sme neprijali.

Poslanec Š. Šárossy:

Ďalej pani poslankyňa navrhla, aby z vládneho návrhu boli vypustené paragrafy 243e až 243h. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 109 poslancov.

Hlasujeme o treťom pozmeňovacom návrhu kolegyne Bartošovej, ktorý pán spoločný spravodajca odporúča prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 74 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 18 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec Š. Šárossy:

Pani poslankyňa Korduliaková navrhla doplniť § 158 ods. 3 v texte prvej vety v znení predloženého návrhu. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 108 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu kolegyne Korduliakovej, ktorý pán spoločný spravodajca odporúča prijať.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 85 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh kolegyne Korduliakovej sme prijali.

Poslanec S. Šárossy:

Pán poslanec Gaulieder navrhol vypustiť z § 35 ods. 1 písmeno b/. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 109 poslancov.
Hlasujeme o prvom pozmeňovacom návrhu poslanca Gauliedera. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 100 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 9 poslanci.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec S. Šárossy:

Ďalej pán poslanec Gaulieder navrhol v § 158 odseku 3 rozčleniť tam uvedenú 30-dňovú lehotu. Neodporúčam prijať.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 109 poslancov.
Hlasujeme o druhom pozmeňovacom návrhu pána Gauliedera. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 12 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 63 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 34 poslancov.

Konštatujem, že druhý pozmeňovací návrh pána Gauliedera sme neprijali.

Poslanec S. Šárossy:

Ďalej pristupujem k predloženým návrhom spravodajcu. O prvom návrhu po prijatí bodu číslo 9 spoločnej správy už nie je potrebné hlasovať. Ide o legislatívnu úpravu § 200n. Ďalší návrh je tiež neaktuálny, nakoľko neprijatím bodu 17 spoločnej správy uplatnený návrh je už neaktuálny. Tretí návrh spravodajcu bol, aby v § 200i odsek 2 bol - zopakujem: "Žalobca je povinný k žalobe pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, a zaslať ich súdu. Zároveň preukáže splnenie povinnosti uloženej podľa odseku 3." Odporúčal som to prijať a tiež tak robím teraz. Tu chcem poznamenať, že v zhode s tým, ako som predložil návrh v diskusii, odporúčam hlasovať podľa jednotlivých odsekov tohto paragrafu.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 113 poslancov.

Budeme teraz hlasovať o pozmeňovacom návrhu pána spoločného spravodajcu, aby v § 200i odsek 2 znel tak, ako ho pán spoločný spravodajca prečítal. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 92 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 9 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 12 poslanci.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pána spoločného spravodajcu k § 200i v odseku 2 sme prijali.

Poslanec S. Šárossy:

Podobne v § 200i ods. 5 odporúčam prijať: "Za nesplnenie povinností podľa odsekov 3 až 4 možno opakovane uložiť poriadkovú pokutu do výšky 20 000 Sk." Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 115 poslancov.

Hlasujeme o druhom pozmeňovacom návrhu pána spoločného spravodajcu, aby v § 200i odsek 5 znel tak, ako ho prečítal pán spoločný spravodajca. Odporúča ho prijať.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 106 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh v § 200i ods. 5 sme prijali tak, ako ho čítal pán spoločný spravodajca.

Poslanec S. Šárossy:

Odsek 6 citovaného paragrafu: "Konanie začína dňom, kedy žaloba došla na súd." Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 112 poslancov.

Hlasujeme o návrhu pána spoločného spravodajcu, aby § 200i odsek 6 znel tak, ako ho prečítal. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

Kto je za?
Za návrh hlasovalo 105 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh k § 200i ods. 6 sme prijali.

Poslanec S. Šárossy:

Pán poslanec Daňo predložil päť návrhov. Prvý návrh bol vypustiť písmeno b/ z § 35 odsek 1. Návrh bol prijatý pri predchádzajúcom hlasovaní schválením návrhu pána Gaulliedera. Z tohto hľadiska je už neaktuálne o ňom hlasovať.

Druhý návrh - ponechať pôvodnú úpravu zákona v § 36b ods. 1 písm. g/. Tým, že sa neprijal bod 3 spoločnej správy, predložený návrh je tiež neaktuálny.

Tretí návrh - odporúčal vypustiť § 38a vládneho návrhu. O návrhu nie je potrebné hlasovať, nakoľko bol prijatý rovnaký návrh pani Bartošovej.

Štvrtý návrh je tiež neaktuálny, nakoľko pri bode 7 spoločnej správy sme hlasovaním rovnaký návrh už neprijali.

Piaty návrh - odporúčal vypustiť odsek 3 z § 200i a druhú vetu v tomto paragrafe, v odseku 2. Neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 109 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Daňu, ktorý sa týka § 200i odseku 3. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 26 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 47 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 36 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec S. Šárossy:

Ďalej pán poslanec Hrušovský predložil štyri návrhy. V prvom návrhu odporúčal vypustiť z vládneho návrhu v § 35 odsek 1 písmeno b/ veci výchovy maloletých. Návrh je už neaktuálny, nakoľko bol schválený rovnaký návrh pána Gauliedera vzťahujúci sa na celé písmeno b/.

Ďalej v druhom návrhu odporúčal vypustiť z vládneho návrhu v § 35 odsek 2 písmeno d/. Odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 111 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Hrušovského. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 53 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 36 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec S. Šárossy:

Ďalej pán poslanec Hrušovský odporúčal v § 172 odsek 1 doplniť na koniec uvedeného odseku slová "ustanovenie § 43 odsek 1 sa nepoužije". V nadvaznosti na túto navrhovanú úpravu ďalej odporúčal nad rámec vládneho návrhu § 205 doplniť odsekom 3 v znení: "Ustanovenie § 43 odsek 1 sa nepoužije, ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu podľa § 174 ods. 3." A v nadvaznosti v § 218 doplniť odsek 1 písmeno d/ v znení "- nebolo v odvolacej lehote riadne odôvodnené a smeruje proti rozhodnutiu podľa § 174 odsek 3". Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 112 poslancov.
Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Hrušovského, ktorý pán spoločný spravodajca odporúča prijať.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 95 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pána poslanca Hrušovského, tak ako ho prečítal pán spoločný spravodajca, sme prijali.

Poslanec S. Šárossy:

A konečne vo štvrtom návrhu pán poslanec Hrušovský odporúčal vypustiť body 29, 36 a 39 vládneho návrhu. O bode

číslo 29, ktorý upravuje mimoriadne dovolanie, už bolo rozhodnuté pri návrhu pani Bartošovej. Keďže body číslo 36 a 39 obsahove s bodom číslo 29 súvisia, je potrebné ich tiež vypustiť. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Prosím prezentujme sa.
Prezentovalo sa 114 poslancov.
Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Hrušovského, ktorý pán spoločný spravodajca odporúča prijať.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 109 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 5 poslanci.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec S. Šárossy:

Pán predsedajúci, toľko k uplatneným návrhom z rozpravy. Môžeme pristúpiť k hlasovaniu o vládnom návrhu ako celku. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

V súlade s ustanovením § 26 odsek 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov. Pán spoločný spravodajca odporúča prijať.

Prosím prezentujme sa.
Prezentovalo sa 119 poslancov.
Kto je za?

Za návrh hlasovalo 106 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 12 poslanci.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok. /Potlesk./

Ďakujem pekne, pán spoločný spravodajca.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

j e d e n á s t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 216/1991 Zb. o cestovných dokladoch a cestovaní do zahraničia.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 339 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 339a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh zákona odôvodní minister vnútra Slovenskej republiky pán Jozef Tuchyňa. Prosím ho, aby sa ujal slova.

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Vážená Národná rada,

V súvislosti so vznikom samostatnej Slovenskej republiky je nevyhnutné upraviť podmienky pre plynulý prechod od

vydávania cestovných dokladov označených štátnym znakom bývalého spoločného štátu k vydávaniu cestovných dokladov Slovenskej republiky. Slovenská republika a Česká republika sa o osobných dokladoch, cestovných dokladoch, vodičských preukazoch a evidencii vozidiel zmluvne dohodli, že si budú vzájomne uznávať cestovné doklady, vydané príslušnými orgánmi federácie do 31. 12. 1997, a zároveň v tejto zmluve sa zaviazali vydávať všeobecne záväzné právne predpisy, v ktorých ustanovia lehotu na vydávanie týchto dokladov a určia spôsob ich označovania názvom štátu a štátnym znakom. Na základe toho Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky pripravili návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 216/1991 Zb. o cestovných dokladoch a cestovaní do zahraničia.

Z návrhu zákona vyplýva pre držiteľov platných cestovných dokladov označených štátnym znakom ČSSR a cestovných dokladov označených štátnym znakom ČSFR povinnosť predĺžiť tieto doklady do 31. 12. 1994 príslušným orgánom a označenie názvom a štátnym znakom Slovenskej republiky. Platnosť takto označených cestovných dokladov končí 31. decembra 1997. Zmeny alebo doplnky niektorých ustanovení zákona číslo 216/1991 Zb. sú v súlade s požiadavkami praxe a súčasného právneho systému Slovenskej republiky. Predovšetkým na návrh Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky by sa malo dieťa mladšie ako 15 rokov zapísať do cestovného dokladu rodiča len so súhlasom tohoto rodiča, do výchovy ktorého bolo dieťa zverené, aby sa takto mohlo predísť nežiadúcim únosom detí do zahraničia.

S navrhovanými zmenami obsiahnutými v spoločnej správe výborov Národnej rady sa v prevažnej miere stotožňujem a súhlasím aj so zúžením okruhu osôb, ktorým sa budú vydávať diplomatické pasy. Neodporúčam však schváliť bod 7 spoločnej správy, kde sa navrhuje nariadením vlády upraviť podrobnosti

o podmienkach vydávania diplomatického pasu inej osobe ako osobe uvedenej v § 7 ods. 1. Prijatím tohoto návrhu by sa vlastne vláda Slovenskej republiky splnomocnila meniť ustanovenia zákona.

Ak sa majú určiť podmienky na vydanie diplomatického pasu aj ďalším osobám, než uvedeným v § 7 ods. 1, je potrebné tieto vymedziť v zákone o cestovných dokladoch a cestovaní do zahraničia, a to tak, aby boli pritom sledované záujmy Slovenskej republiky spolu s medzinárodnými zvyklosťami, teda je potrebné upraviť znenie § 7 ods. 2, aby Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky mohlo diplomatický pas vydávať v odôvodnených jednotlivých prípadoch, a teda, aby vláda takúto problematiku už neriešila svojím nariadením.

Na základe toho odporúčam s návrhom zákona vysloviť súhlas. Snáď ešte pre vašu orientáciu toľko, že skutočne odporúčam platnosť zákona ihneď s jeho zverejnením. Je to obmedzené dobou na to, aby sme v potrebnej dobe 60 dní dosiahli notifikáciu týchto nových dokladov v ostatných štátoch sveta.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu ministrovi Tuchyňovi a prosím pána spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Jána Frenu, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady.

Poslanec J. Frena:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážené kolegyne, kolegovia,

predkladám vám spoločnú správu výborov Národnej rady Slovenskej republiky o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 216/1991 Zb. o cestovných dokladoch a cestovaní do zahraničia, tlač 339. Predmetný vládny návrh zákona pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutiami číslo 574 a 658 z 1. novembra a 30. novembra 1993 na prerokovanie v lehote do 19. 1. 1994 Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť a Zahraničnému výboru Národnej rady Slovenskej republiky. Koordináciou stanovísk vyborov bol citovanými rozhodnutiami určený ako príslušný Výbor Narodnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 216/1991 Zb. o cestovných dokladoch a cestovaní do zahraničia prerokovali v určenej lehote všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol pridelený. Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky prerokoval vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky 1. decembra 1993, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť ho prerokoval 9. decembra 1993, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti 20. januára 1994 a Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky ho prerokoval 13. januára 1994.

Všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky pridelený, vyslovili s ním súhlas a odporučili ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť po zohľadnení ich pripomienok resp. pozmeňovacích návrhov.

Vážené kolegyne, kolegovia,

dôvody novely zákona odôvodnil predkladateľ, minister vnútra Slovenskej republiky. Pozmeňovacie návrhy uvedené v spoločnej správe v bodoch 1 až 8 pozmeňujú § 7 a 8, ktoré sa zaoberajú vymedzením okruhu osôb, ktorým je vydávaný diplomatický pas resp. služobný pas Slovenskej republiky. Keďže § 7 a 8 sa zaoberajú taxatívnym vymedzením okruhu osôb, nepovažujem za potrebné splnomocnenie o podmienkach vydávania diplomatického pasu iným osobám, ako je uvedené v zákone, čo by bolo v rozpore so zámerom zákona. Preto tento bod neodporúčim prijať.

Podporím bod 8 spoločnej správy o rozšírení okruhu osôb, ktorým sa vydáva služobný pas, o Kanceláriu Národnej rady Slovenskej republiky a Kanceláriu prezidenta Slovenskej republiky.

Bod 9 reaguje na potrebu praxe spresniť podmienky cestovania do zahraničia u detí mladších ako 15 rokov, ktoré právoplatným rozhodnutím súdu boli zverené do výchovy a opatery jedného z rodičov, alebo došlo k zmene predchádzajúceho rozhodnutia, čo by malo obmedziť prípadné únosy detí.

Body 10, 11 a 12 majú technicko-legislatívny charakter, sú spresňujúce, preto ich odporučím schváliť.

Bod 13, ktorým sa stanovuje účinnosť zákona, rovnako odporučím schváliť v znení navrhovanom v spoločnej správe výborov.

Pri samotnom hlasovaní odporučím v spoločnom hlasovaní prijať body spoločnej správy číslo 8, 9, 10, 11, 12 a 13. V spoločnom hlasovaní odporučím neprijať body 2, 3, 5, 6 a 7. Na osobitné hlasovanie odporučím body 1 a 4 spoločnej správy.

Pán predsedajúci vyčerpal som obsah spoločnej správy.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem vám, pán poslanec a prosím, aby ste zaujali miesto určené pre spravodajcov výborov.

Zároveň otváram rozpravu o jedenástom bode programu. Písomne sa neprihlásil nikto. Prosím, pán poslanec Goč.

Poslanec R. Goč:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

z toho, čo povedal pán minister v predkladacej správe, a z toho, čo povedal pán spoločný spravodajca, mi vyšlo, že v § 7 ods. 2 by sme mali vyčleniť alebo určiť presnejší okruh osôb, ktorým je ešte možné vydať diplomatický pas, a to v takomto znení: "Iným osobám než uvedeným v ods. 1 môže Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky diplomatický pas vydať, ak je to v záujme Slovenskej republiky a zodpovedá to medzinárodným zvyklostiam, a ak o jeho vydanie zdôvodnene požiada vedúci príslušného štátneho orgánu." Moje zdôvodnenie je také, že môže to zodpovedať zvyklostiam, skutočne, ale nemusí byť v záujme Slovenskej republiky. Preto mám ten doplnok.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Gočovi. Prosím, dámy a páni, kto sa ďalej hlási do rozpravy?

/Nikto./

Nikto, preto vyhlasujem rozpravu o jedenástom bode programu za skončenú. Pán minister sa nemá k čomu vyjadriť.

Prosím, pán spoločný spravodajca, môžeme uviesť hlasovanie.

Poslanec J. Frena:

Vážené kolegyne, kolegovia, odporúčam pristúpiť k hlasovaniu o jednotlivých pozmeňovacích návrhoch uvedených v spoločnej správe výborov, pričom tak, ako som v úvode navrhoval, odporúčam an blok schváliť body 8, 9, 10, 11, 12 a 13. Potom odporučím an blok neprijať body 2, 3, 5, 6, 7. Na osobitné hlasovanie predložím body 1 a 4 tak, ako som hovoril, plus pozmeňovací návrh, ktorý odznel v rozprave.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, ktorí ste mimo rokovacej miestnosti, prosím, aby ste sa dostavili na hlasovanie.

Prosím, budeme sa prezentovať,

Prezentovalo sa 84 poslancov.

Kto je za schválenie bodov spoločnej správy, ktoré uviedol pán spoločný spravodajca s tým, že ich odporúča prijať?

Za návrh hlasovalo 80 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Konštatujem, že body spoločnej správy uvedené pánom spoločným spravodajcom sme schválili.

Poslanec J. Frena:

An blok odporúčam nepríjať body 2, 3, 5, 6 a 7 spoločnej správy.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa, kolegyne, kolegovia.
Prezentovalo sa 94 poslancov.
Budeme hlasovať o ďalších bodoch spoločnej správy an blok s tým, že pán spoločný spravodajca ich odporúča neprijať. Pýtam sa, kto je za prijatie týchto bodov?
Za návrh hlasovali 2 poslanci.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 75 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že uvedené body spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec J. Frena:

Na osobitné hlasovanie som navrhoval bod číslo 1 spoločnej správy, kde nechávam rozhodnutie na jednotlivých poslancov.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prezentujeme sa.
Prezentovalo sa 91 poslancov.
Kto je za schválenie pripomienky v bode číslo 1 s tým, že pán spoločný spravodajca necháva rozhodnutie na nás?
Za návrh hlasovalo 67 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 10 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 1 spoločnej správy sme schválili.

Poslanec J. Frena:

Rovnaký postup navrhujem i pri hlasovaní o bode číslo 4 spoločnej správy.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prezentujeme sa.
Prezentovalo sa 93 poslancov.
Kto je za schválenie bodu 4 spoločnej správy s tým, že pán spoločný spravodajca opať rozhodnutie necháva na nás?
Za návrh hlasovalo 75 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 4 spoločnej správy Národná rada schválila.

Poslanec J. Frena:

Vyčerpali sme obsah spoločnej správy. Ďalej odporúčam, aby sme hlasovali o pozmeňovacom návrhu, ktorý odznel v rozprave a ktorý predniesol pán poslanec Goč. Zopakujem jeho znenie - upraviť znenie § 7 ods. 2 takto: "Iným osobám než uvedeným v odseku 1 môže Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky diplomatický pas vydať, ak je to v záujme Slovenskej republiky a zodpovedá to medzinárodným zvyklostiam, a ak o jeho vydanie zdôvodnene požiada vedúci príslušného ústredného štátneho orgánu." Odporúčam tento pozmeňovací návrh prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 97 poslancov.

Kto je za pozmeňovací návrh pána poslanca Goča? Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 84 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pána poslanca Goča Národná rada schválila.

Môžeme pristúpiť ku konečnému hlasovaniu o vládnom návrhu zákona v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 95 poslancov./

Poslanec J. Frena:

Odporúčam schváliť.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Kto je za? Odporúčanie pána spoločného spravodajcu sme počuli.

Za návrh hlasovalo 94 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 216/1991 Zb. o cestovných dokladoch a cestovaní do zahraničia. /Potlesk./

Ďakujem pánu ministrovi a pánu spoločnému spravodajcovi za spoluprácu.

Vážené dámy,
vážení páni,

d v a n á s t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o civilnej ochrane obyvateľstva.

Tento návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 346 a spoločný správu výborov ako tlač číslo 346a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní pán ministra vnútra Slovenskej republiky Jozef Tuchyňa. Prosím pána ministra, aby sa ujal slova.

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Vážená Národná rada,
vážený pán predsedajúci,

vznik civilnej ochrany ako inštitúcie siaha do päťdesiatych rokov, kedy bola vládnym uznesením 13. júla 1951 zriadená a boli ustanovené aj jej základné úlohy. Až do roku 1992 bola definitívne ako súčasť obrany. Právna úprava takto ponímanej civilnej obrany je obsiahnutá len v ustanoveniach § 15 a § 16 zákona číslo 40/1961 Zb. o obrane. Ide o všeobecnú úpravu bez jednoznačných zákonných podkladov pre rozvoj civilnej ochrany v prospech likvidácie následkov možných živelných pohrôm, prevádzkových havárií, iných katastrofických udalostí a ďalších opatrení, ktoré umožňujú obyvateľstvu prežitie nebezpečných situácií všetkého druhu. Programové vyhlásenie vlády z júla 1992 obsahuje aj cieľ pretvoriť systém civilnej ochrany tak, aby bola prebudovaná na účinný systém ochrany, ktorý zvýši bezpečnosť najširších vrstiev obyvateľstva, zvlášť v prípade živelných pohrôm a prevádzkových havárií.

Vzhľadom na uvedené vypracovalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o civilnej ochrane obyvateľstva, ktorého účelom je upraviť podmienky pre účinnú ochranu života, zdravia a majetku pred následkami mimoriadnych udalostí. Prijatie návrhu zákona nebude mať negatívny dopad na štátny rozpočet na rok 1994 a nasledujúce. Vychádza sa z predpokladu, že z prostriedkov štátneho rozpočtu budú financované najmä náklady súvisiace s výstavbou ochranných stavieb, vývojom a výrobou materiálu civilnej ochrany, organizačným a propagačným zabezpečovaním prípravy obyvateľstva a zabezpečením činnosti jednotiek civilnej ochrany. Na rozdiel od súčasného právneho stavu navrhovaná právna úprava zavazuje i prevádzkovateľov

rizikových prevádzok, ako aj ostatných podnikateľov vytvárať podmienky pre ochranu svojich zamestnancov, ale aj iných, ktorých môžu svojou činnosťou ohroziť.

Navrhovaný zákon je integrovaným predpisom zahrňujúcim nielen podmienky a kontrolu dodržiavania úloh a opatrení civilnej ochrany v prospech obyvateľstva, ale i pôsobnosť orgánov štátnej správy, miestnej štátnej správy, obcí, ako i právnických a fyzických osôb v civilnej ochrane v súvislosti s ochranou života, zdravia a majetku pri mimoriadnych udalostiach. Zmyslom a účelom všetkých opatrení v rámci systému civilnej ochrany je ochrániť všetkými dostupnými prostriedkami životy a zdravie všetkých obyvateľov pred nebezpečenstvami, ktoré v bežnom živote môžu vzniknúť v dôsledku živelných pohrôm alebo prevádzkových havárií.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci,

výsledky medzinárodnej konferencie konanej v Oslo 20. až 21. januára tohoto roku, kde sa prerokúvalo plnenie projektu Organizácie Spojených národov pod skratkou PDR 213/3 MCDA o využití prostriedkov armády a civilnej ochrany pri poskytovaní pomoci obyvateľstva v mimoriadnych situáciách v medzinárodnom merítku, na ktorej som sa zúčastnil, potvrdili správnosť riešenia štruktúry, postavenia i úloh civilnej ochrany Slovenskej republiky. Prijatie zákona o civilnej ochrane obyvateľstva podľa predpokladaného návrhu vytvorí právny základ pre vytvorenie takejto národnej organizácie civilnej ochrany, ktorá bude následne kontaktibilná so štruktúrami civilnej ochrany vyspelých ekonomík. Vytvoria sa predpoklady pre ďalšie rozvíjanie medzinárodných aktivít Slovenskej republiky v orgánoch Organizácie spojených národov, Európskeho spoločenstva i Severoatlantického združenia, čo som vyjadril vo svojom vystúpení na uvedenej konferencii.

Slovenská republika v súčasnosti aktívne vystupuje vo Výbore pre plánovanie civilnej ochrany a humanitnej pomoci pri NATO, podieľa sa na príprave plenárneho zasadnutia tohto výboru za účasti generálneho tajomníka NATO Manfreda Wernera, predpokladá sa jedno z hlavných vystúpení slovenskej delegácie o realizácii úloh civilnej ochrany v podmienkach Slovenskej republiky. Ďalšia aktivita v najbližšom období spočíva v spolupráci so Severoatlantickým združením v príprave medzinárodného seminára k opatreniam civilnej ochrany pri haváriách atómových elektrární a organizácii vojenskej a nevojenskej časti civilnej ochrany. Táto konferencia bola pôvodne plánovaná na mesiac máj, teraz, po dohovore so Severoatlantickým združením je presunutá na mesiac september.

Vládny návrh zákona prerokovalo 10 výborov Národnej rady. Uplatnené pripomienky resp. pozmeňovacie návrhy uplatnené na rokovaní výborov sú v intenciách vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o civilnej ochrane obyvateľstva, nepredstavujú vecné odchýlenie alebo zmenu koncepcie zákona, a tieto sme na rokovaniach výborov akceptovali.

Ministerstvo vnútra pripravuje takisto zákon o komplexnom záchrannom systéme. Jeho vypracovaním a prijatím sa vytvorí dostatočný mechanizmus riešenia rôznych havárií, katastrof a budú takto chránené životy občanov Slovenskej republiky.

Vychádzajúc z uvedeného chcem požiadať vás, plénum Národnej rady, aby ste vyslovili súhlas s predpokladaným vládnym návrhom zákona o civilnej ochrane, ktorý vytvorí podmienky a upraví pôsobnosť zainteresovaných subjektov pre ochranu života, zdravia a majetku obyvateľstva.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu ministrovi a prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Vladimíra Mikulku, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady.

Poslanec V. Mikulka:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážené kolegyne, kolegovia,

dovoľte, aby som vám predniesol spoločnú správu všetkých výborov Národnej rady Slovenskej republiky, okrem Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky, o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o civilnej ochrane obyvateľstva, tlač 346.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o civilnej ochrane obyvateľstva pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutiami číslo 589 z 5. novembra 1993 a číslo 658 z 30. novembra 1993 na prerokovanie v lehote do 19. januára 1994 všetkým výborom Národnej rady Slovenskej republiky, okrem mandátového a imunitného výboru. Koordináciou stanovísk výborov bol citovaným rozhodnutím určený ako príslušný Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o civilnej ochrane obyvateľstva prerokovali v určenej lehote všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol pridelený. Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky ho prerokoval 1. decembra 1993, Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky 12.

januára 1994, Výbor Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo 8. decembra 1993, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti 19. januára 1994, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci 19. januára 1994, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť 8. novembra 1993, Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky 13. januára 1994, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru 12. januára 1994, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody 12. januára 1994 a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu 11. januára 1994.

Všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky pridelený, vyslovili s ním súhlas a odporučili ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť po zohľadnení ich pripomienok resp. pozmeňovacích návrhov. Preto odporúčam vládny návrh zákona schváliť.

Prosím vážené kolegyne a kolegov, aby mi písomne pripomienky dali na papieri.

A ešte stanovisko k spoločnej správe. Navrhujem an blok schváliť pripomienky v bodoch: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 25, 26, 27 a 28. An blok neschváliť body: 11, 21 a 23.

To je všetko, pán predsedajúci.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

A čo s bodom 12?

Poslanec V. Mikulka:

Bod 12 schváliť. To je v tom bloku na schválenie.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ja som si ho nepoznačil, zrejme ste ho nediktovali.

Ďakujem, pán spoločný spravodajca. Prosím vás zaujmite miesto, ktoré je určené pre spravodajcu výborov.

Otváram rozpravu o dvanástom bode programu. Nemám žiadnu písomnú prihlášku. Hlási sa pán poslanec Duka Zólyomi.

Poslanec Á. Duka-Zólyomi:

Vážený pán predsedajúci,
vážené panı poslankyne,
vážení páni poslanci,

takmer vo všetkých európskych štátoch má dôležitú úlohu systém civilnej ochrany pre účinnú ochranu života, zdravia a majetku občanov pred následkami mimoriadnych udalostí. Základným dokumentom sú dodatkové protokoly k Ženevským dohovorom, na základe ktorých civilná ochrana v európskych krajinách má plniť humanitnú úlohu v prospech obyvateľstva.

Nakoľko naša právna úprava civilnej ochrany, ktorá je obsiahnutá v zákone číslo 40/1961 Zb. je nedostatočná, vlastne ktorá odzrkadľuje jednotný systém východoeurópskych štátov podľa vzoru bývalého ZSSR, je nevyhnutné, aby bol prijatý nový právny rámec civilnej ochrany s novým charakterom a novým poslaním, taká právna úprava, ktorá je v súlade aj s medzinárodným právom. Predložený vládny návrh pomerne dobre vyhovuje týmto podmienkam. Vyhovujúcim spôsobom a jednoznačne zakotvuje povinnosti orgánov štátnej správy a sa-

mosprávy obcí pri zabezpečovaní ochrany života, zdravia a majetku občanov počas mimoriadnych udalostí, čiže všetkých riadiacich orgánov pre široké zabezpečenie civilnej ochrany obyvateľstva.

Napriek prevažným kladom a dobrej kompaktnosti predloženého návrhu chcel by som poukázať aj na nevyváženosti a na niektoré nedostatky tohoto materiálu. Vidím určitý nesúlad medzi rozsahom povinností právnických, poťažne fyzických osôb a ich oprávneniami. Výrazne prevažujú povinnosti oproti oprávneniam. Ak ohrozenia súvisia s ich podnikateľskou aktivitou alebo zameraním výrobnej činnosti, ich povinnosti smerom k ochrane zdravia a majetku sú adekvátne, ale ak ide o ich povinnosť zapojenia sa do celkového systému civilnej ochrany, to znamená poskytnutia pomoci pri mimoriadnych udalostiach, ktoré nesúvisia s ich podnikateľskou aktivitou, štát alebo zákon uvažuje len o odškodnení v prípade vzniknutých škôd. Iným spôsobom tieto subjekty nie sú zvýhodnené. Ako jeden z možných príkladov uvediem poskytovanie štátnych dotácií na údržbu napríklad vozového parku u právnickej osoby zaradenej do uskutočňovania prípadnej evakuácie, taktiež poskytovanie finančnej pomoci pri investíciách právnickej osoby, pokiaľ súčasťou stavby bude aj výstavba úkrytu pre civilnú ochranu a podobne.

Ďalej, pokiaľ zákon ukladá právnickým alebo aj fyzickým osobám poskytnúť vecné prostriedky pre potreby civilnej ochrany, štát by mal mať záujem o ich čo najlepší technický stav. Preto by sa mal podieľať na ich údržbe. Podrobné určenie vecných prostriedkov právnických alebo fyzických osôb by malo byť zahrnuté v plánoch ochrany obyvateľov a v dokumentáciách civilnej ochrany vedených na okresných a obvodných úradoch resp. v obciach.

Chcel by som poukázať ešte na ďalší problém. Uvažovaný odpočet nákladov zo základu na zdanenie považujem za málo

učinnú pomoc zo strany štátu. Na civilnú ochranu vynaložené prostriedky zo strany právnických osôb by mali byt odpočitateľné z ich daní. U fyzických osôb tiež prevažujú povinnosti. Zákon by mal formou napríklad materiálnej pomoci zainteresovať občana v prípade jeho vlastnej aktivity, napríklad poskytovaním finančnej pomoci pri budovaní úkrytov pre seba a rodinu. Tak je to napríklad v Izraeli, v Rakúsku, kde sa poskytuje finančný príspevok pri stavbe rodinného domu, pokiaľ stavba zahrňuje aj budovanie ochranného objektu, čiže úkrytu pre rodinu.

Predchádzajúcou úvahou som chcel poukázať na to, že sú ešte rôzne možnosti prejavu ústretovosti štátu, aby sa zvýšila zainteresovanosť občanov, poťažne pravnickych a fyzických osôb v procese vybudovania kvalitneho systému civilnej ochrany obyvateľstva.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

predkladám nasledovné dva pozmeňovacie navrhy:

Prvý návrh je vlastne technického rázu. Na strane 2 v § 3 ods. 3 v druhom riadku navrhujem vypustiť slová "a ich žiarenie". Moje odôvodnenie je nasledovné: Rádioaktívna látka je v prvom rade nebezpečná preto, lebo jej charakteristikou je rádioaktívny rozpad jadra, ktorý je sprevádzaný niektorými druhmi žiarenia. Pokiaľ by to bola látka bez žiarenia, potom nanajvýš sa mohla zaradiť medzi chemické látky ako škodliviny, ak sú jedovaté. Samozrejme, že existujú aj také látky, ktoré sú nebezpečné škodliviny, ako chemické látky a rádioaktívne látky súčasne, napríklad izotop plutónia 239. Rádioaktívna látka bez žiarenia neexistuje. Je to potom prostá chemická látka.

Druhý môj návrh je nasledovný: Na strane 17 v § 24 ods. 1 navrhujem ďalší bod g/ tohoto znenia: "ústavní činitelia". Odôvodnenie je nasledovné: Pokiaľ ústavní činitelia nebudú oslobodení od osobných úkonov, v okolnostiach mimoriadnej udalosti môže dôjsť k zneužitiu ich postavenia. Samozrejme, som presvedčený, že každý ústavný činiteľ si je vedomý svojich morálnych povinností a podľa svojich možností by ich aj plnil.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem, pán poslanec. Má niekto ešte záujem vystúpiť v rozprave?

/Nikto./

Ak nie, vyhlasujem rozpravu o dvanástom bode programu za skončenú. Chce sa k rozprave vyjadriť pán minister Tuchyňa?

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Budem veľmi stručný. S vystúpením pána poslanca Duka-Zólyomiho v úvodnej časti sa dá, pochopiteľne, stotožniť, je racionálne, v danej etape sme o týchto problémoch síce zvažovali, ale nepokladáme ich za možné realizovať v dnešných podmienkach. Toľko snáď k úvodu. Pokiaľ ide o jeho návrhy, pokladám za účelné akceptovať prvý návrh. Druhý návrh nechávam na zváženie, nepokladám ho celkom za reálny.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem, pán minister. Žiada si slovo spoločný spravodajca výborov pán poslanec Mikulka?

Poslanec V. Mikulka:

Nie.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Keďže si nežiada záverečné slovo, pristúpime k hlasovaniu. Prosím spoločného spravodajcu pána poslanca Mikulku, aby hlasovanie uvádzal v zmysle spoločnej správy a výsledkov rozpravy.

Poslanec V. Mikulka:

Vážený pán predsedajúci, ako som už na začiatku povedal, odporúčam an blok schváliť tieto body spoločnej správy: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 25, 26, 27 a 28.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 70 poslancov.

Prosím kolegyne a kolegov, ktorí sú mimo, aby prišli do rokovacej sály.

Skúsime to ešte raz. Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 81 poslancov.

Hlasujeme o bodoch spoločnej správy, ktoré vymenoval pán poslanec Mikulka. Pán spoločný spravodajca ich odporúča prijať.

Kto je za návrh?

Za návrh hlasovalo 81 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa nezdržal nikto.

Konštatujem, že body spoločnej správy, ktoré vymenoval pán spoločný spravodajca, sme prijali.

Poslanec V. Mikulka:

Zo spoločnej správy neodporúčam prijať body 11, 21 a 23.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 89 poslancov.
Ideme hlasovať o bodoch 11, 21 a 23 spoločnej správy. Stanovisko pána spoločného spravodajcu: neodporúča prijať.
Kto je za návrh?
Za návrh hlasovalo 10 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 67 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že body číslo 11, 21 a 23 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec V. Mikulka:

V rozprave vystúpil pán poslanec Duka-Zólyomi a dal dva pozmeňovacie návrhy. Prvý pozmeňovací návrh - v § 3 ods. 3 vypustiť slová "a ich žiarenie". Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 90 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pána Duka-Zólyomiho, ktorý odporúča vypustiť slová "a ich žiarenie". Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 75 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že prvý pozmeňovací návrh pána poslanca Duka-Zólyomiho sme prijali.

Poslanec V. Mikulka:

Druhý pozmeňovací návrh - v § 24 ods. 1 písm. g/ doplniť "ústavní činitelia". Neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 90 poslancov.
Hlasujeme o druhom pozmeňovacom návrhu pána poslanca. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 9 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 55 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že druhý pozmeňovací návrh pána poslanca sme neprijali.

Poslanec V. Mikulka:

Pán predsedajúci, vyčerpali sme všetky pozmeňovacie návrhy, preto dajte hlasovať o zákone ako celku.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem. V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 91 poslancov.

Kto je za vládny návrh zákona v znení pozmeňovacích a doplňovacích návrhov? Pán spoločný spravodajca odporúča zákon prijať.

Za návrh hlasovalo 91 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa nezdržal nikto.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o civilnej ochrane obyvateľstva. /Potlesk./

Ďakujem, pán spoločný spravodajca.

Kolegyne, kolegovia, vyhlasujem 15-minútovú prestávku. Po prestávke budeme pokračovať trinástym bodom.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pokračujeme t r i n á s t y m bodom programu, ktorým je

Návrh na vyslovenie súhlasu so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Ukrajinskou republikou o spoločných štátnych hraniciach.

Návrh ste dostali ako tlač číslo 385 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 385a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh uvedie minister vnútra Slovenskej republiky pán Jozef Tuchyňa. Prosím ho, aby sa ujal slova a vás prosím, aby ste mu ponechali priestor na vyjadrenie.

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Vážená Národná rada,

Zmluva o spoločných štátnych hraniciach medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou sa predkladá na základe uplatňovania noriem medzinárodného práva, z ktorých vyplýva povinnosť Slovenskej republiky ako sukcesora, teda nástupníckeho štátu a subjektu medzinárodného práva prevziať práva a povinnosti z medzinárodných zmlúv uzavretých predtým bývalým štátom.

Zmluvy o spoločných štátnych hraniciach patria medzi tzv. lokalizované záväzky a tieto prechádzajú zásadne na sukcesora. Doposiaľ platná zmluva medzi Československou socialistickou republikou a Zväzom sovietskych socialistických republík o režime na československo-sovietskych štátnych

hraniciach, spolupráci a vzájomnej pomoci v hraničných otázkach, sa stala neaktuálnou a nepostihuje kvalitatívne novú situáciu v problematike štátnych hraníc.

Predmetom novej zmluvy je rozdeliť pôvodnú zmluvu na dve nové, a to zmluvu o spoločných štátnych hraniciach a zmluvu o režime na spoločných štátnych hraniciach. Takto riešená zmluvná úprava vychádza z praktických skúseností, zohľadňuje situáciu a potreby riešenia problematiky spoločných štátnych hraníc medzi oboma zmluvnými subjektami. V zmluve sa potvrdzuje priebeh štátnych hraníc, spôsob ich vyznačenia, udržiavania, preskúšavania, stanovujú sa orgány zodpovedné za túto činnosť. Navrhuje sa uzatvoriť túto na dobu desiatich rokov s možnosťou predĺženia vždy o ďalších desať rokov, pokiaľ ju žiadna zo zmluvných strán nevypovie šesť mesiacov pred skončením jej platnosti.

V roku 1993 bolo preskúšanie spoločných štátnych hraníc terénne vykonané technickými pracovníkmi spoločnej slovensko -ukrajinskej hraničnej komisie, ktorí spresnili popis priebehu spoločných štátnych hraníc a protokoly hraničných znakov. V nadväznosti na ukončenie prác v teréne sa pristúpilo k vyhotoveniu hraničného dokumentárneho diela.

Návrh zmluvy bol prerokovaný v troch výboroch Národnej rady, a to vo Výbore Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, Výbore Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť a Zahraničnom výbore Národnej rady Slovenskej republiky. Neboli vznesené žiadne pripomienky, ktoré by znamenali zmenu obsahu zmluvy. Otázky poslancov, ktoré sa týkali najma technických podmienok realizácie zmluvy, boli vysvetlené a všetky výbory vyslovili súhlas.

Na základe uvedeného návrh zmluvy o spoločných štátnych hraniciach odporúčam Národnej rade ratifikovať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu ministrovi Tuchyňovi. Prosím pána poslanca Pavla Bogdana, aby podal správu o výsledkoch prerokovania návrhu vo výboroch Národnej rady.

Poslanec P. Bogdan:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,
vážený pán minister,

Zmluvu medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o spoločných štátnych hraniciach ako tlač 385 pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojím rozhodnutím číslo 646 z 29. novembra 1993 Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť a Zahraničnému výboru Národnej rady Slovenskej republiky na prerokovanie do 19. januára 1994.

Uvedené výbory Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali Zmluvu medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o spoločných štátnych hraniciach v lehote a vyslovili s ňou súhlas. Zároveň odporučili Národnej rade Slovenskej republiky prerokovať a v súlade s článkom 86 písmeno e/ Ústavy Slovenskej republiky vysloviť súhlas so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o spoločných štátnych hraniciach.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Bogdanovi za podanie správy a prosím, aby zaujal miesto určené pre spravodajcov výborov. Zároveň otváram rozpravu o trinástom bode programu. Do rozpravy sa písomne neprihlásil nikto z poslancov. Pýtam sa vás teda, dámy a páni, či chce niekto vystúpiť v rozprave.

/Nikto./

Nechce, to znamená, môžeme rozpravu ukončiť a môžeme pristúpiť k hlasovaniu o návrhu uznesenia, ktorým Národná rada Slovenskej republiky podľa článku 86 písmeno e/ Ústavy Slovenskej republiky vyslovuje súhlas so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o spoločných štátnych hraniciach.

Prosím, prezentujme sa.
/Prezentovalo sa 52 poslancov./

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, prosím vás aby ste sa dostavili do rokovacej miestnosti, pretože nie je nás dosť, aby sme v súlade s rokovacím poriadkom mohli hlasovať o návrhu zmluvy.

Prosím ešte raz o prezentáciu.
/Prezentovalo sa 68 poslancov./

Dámy a páni, ešte posledný raz dávam výzvu, inak budeme musieť prerušiť rokovanie a pokračovať zajtra.

Ešte raz prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 76 poslancov.
Hlasujeme o návrhu uznesenia, ktorým Národná rada Slovenskej republiky podľa článku 86 písmeno e/ Ústavy Sloven-

skej republiky vyslovuje súhlas so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o spoločných štátnych hraniciach.

Kto je za návrh uznesenia?
Za návrh hlasovalo 74 poslancov.
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že sme schválili uznesenie, ktorým Národná rada Slovenskej republiky vyslovuje súhlas so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o spoločných štátnych hraniciach.

Š t r n á s t y m bodom programu je

Návrh na vyslovenie súhlasu so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o režime na slovensko-ukrajinských štátnych hraniciach, o spolupráci a vzájomnej pomoci v hraničných otázkach.

Tento návrh ste dostali ako tlač číslo 386 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 386a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh uvedie minister vnútra Slovenskej republiky pán Jozef Tuchyňa. Prosím ho, aby sa ujal slova.

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Vážené panı poslankyne,
vážení páni poslanci,
pán predsedajúci,

zmluva medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o úprave režimu a spolupráci na spoločných štátnych hraniciach nahradzuje doposiaľ platnú zmluvu medzi Československou socia-

listickou republikou a Zväzom sovietskych socialistických republík o režime na československo-sovietskych štátnych hraniciach v spolupráci a vzájomnej pomoci v hraničných otázkach zo dňa 10. 2. 1973. Potreba jej prijatia vyplynula zo vzniku dvoch samostatných štátov s medzinárodnou právnou subjektivitou. Zmluva rieši všetky otázky spojené so štátnymi hranicami, teda ochranu štátnych hraníc, kontrolu prihraničnej prevádzky, poriadok na štátnych hraniciach a akúkoľvek hospodársku a inú činnosť v blízkosti štátnych hraníc. Zmluva zakladá vzájomnú spoluprácu hraničných orgánov formou inštitútu hraničných splnomocnencov, ktorý máme zavedený na ostatných štátnych hraniciach, teda s Českou republikou, s Poľskou republikou, Maďarskou republikou a Rakúskom. Obsah spolupráce je koordinovanie výkonu služby, odovzdávanie informácií o situácii, udržiavanie poriadku, riešenie vzniknutých škôd, odovzdávanie a prijímanie osôb, zvierat a vecí.

Obsahová stránka zmluvy vyjadruje aj prispôsobenie činnosti na štátnych hraniciach formám, ktoré sú dnes používané v štátoch západnej Európy. Tento spôsob zabezpečuje bezproblémovú integráciu Slovenskej republiky do celoeurópskych štruktúr. Ďalej sa zaoberá usporiadaním právnych a hospodárskych pomerov na štátnych hraniciach v otázkach využívania hraničných vôd, hraničných ciest, výkonu práva poľovníctva, rybolovu, mimoriadneho prekročenia štátnych hraníc a podobne.

Zmluva bola iniciovaná zo slovenskej strany dňa 10. marca 1993 v Michalovciach, kde sa uskutočnilo prvé oficiálne rokovanie delegácie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky s delegáciou Štátneho výboru pre otázky ochrany štátnych hraníc Ukrajiny. Následne bola vytvorená spoločná expertná komisia, ktorá pripravila spoločný text zmluvy, ktorý bol podpísaný v zastúpení prezidentov štátov - ministrom vnútra a predsedom Štátneho výboru pre otázky ochrany štátnych hraníc Ukrajiny. Celá zmluva je postavená na princípe vzájomnej rovnosti obidvoch zmluvných strán.

V priebehu prerokúvania vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky neboli k zmluve zo strany poslancov Národnej rady Slovenskej republiky vyslovené žiadne pripomienky a bola všetkými hlasmi odporúčaná na ratifikáciu Národnou radou. Preto odporúčam Národnej rade Slovenskej republiky Zmluvu medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o úprave režimu a spolupráci na spoločných štátnych hraniciach ratifikovať.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu ministrovi Tuchyňovi. Prosím pána poslanca Jána Frenu, aby podal správu o výsledkoch prerokovania návrhu vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec J. Frena:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán podpredseda vlády,
vážený pán minister,
vážené kolegyne, kolegovia,

predkladám vám spoločnú správu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť a Zahraničného výboru Národnej rady Slovenskej republiky o výsledku prerokovania zmluvy medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o režime na slovensko-ukrajinských štátnych hraniciach, spolupráci a vzájomnej pomoci v hraničných otázkach, tlač číslo 386.

Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o režime na slovensko-ukrajinských štátnych hraniciach, spolupráci a vzájomnej pomoci v hraničných otázkach pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojím rozhodnutím číslo 646 z 29. 11. 1993 Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť a Zahraničnému výboru Národnej rady Slovenskej republiky na prerokovanie do 19. januára 1994. Uvedené výbory Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali Zmluvu medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o režime na slovensko-ukrajinských štátnych hraniciach, spolupráci a vzájomnej pomoci v hraničných otázkach v lehote a vyslovili s ňou súhlas.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť požiadal vládu Slovenskej republiky: a/ riešiť otváranie ďalších pohraničných priechodov na spoločnej hranici s Ukrajinou a zabezpečiť ich urýchlené prevádzkovanie v termíne sezóna 1994, b/ zamedziť vzniku ďalších - tu došlo k omylu pri prepisovaní - ekologických havárií ohrozujúcich životné prostredie Slovenskej republiky v dôsledku porúch ropovodu na Ukrajine.

Chcem vás požiadať, páni kolegovia, pani kolegyne, o pochopenie pri rozprave, do ktorej sa hlásim ako prvý. Predložím pozmeňovacie návrhy. Preto odporúčam, aby sme tieto body návrhu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť neprijali.

Uvedené výbory Národnej rady odporučili Národnej rade Slovenskej republiky prerokovať a v súlade s článkom 86 písm. e/ Ústavy Slovenskej republiky vysloviť súhlas so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o režime na

slovensko-ukrajinských štátnych hraniciach, spolupráci a vzájomnej pomoci v hraničných otázkach.

Pán predsedajúci, vyčerpal som obsah spoločnej správy.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu spoločnému spravodajcovi. Otváram rozpravu. Keďže nemám žiadnu písomnú prihlášku, udeľujem vám ako prvému slovo v rozprave.

Poslanec J. Frena:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
kolegyne, kolegovia,

pri prerokúvaní Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o režime na slovensko-ukrajinských štátnych hraniciach, spolupráci a vzájomnej pomoci v hraničných otázkach považujem za potrebné upozorniť na dva okruhy problémov, ktoré bezprostredne súvisia s hraničným režimom a spoluprácou na hranici, ako i kompetenciami hraničných splnomocnencov. Súčasne si však uvedomujem, že len snaha a zodpovedný prístup splnomocnencov nestačí. Často je nutný zodpovedný a cieľavedomý prístup tých orgánov, ktoré splnomocnenci reprezentujú na obidvoch stranách.

Po prvé - je to samotný hraničný priechod Vyšné Nemecké-Užhorod, a po druhé - situácia v prihraničnom území Slovenskej republiky. Samotný hraničný priechod vo Vyšnom Nemeckom je doteraz jediným cestným priechodom na Ukrajinu z územia Slovenskej republiky. Iste nikoho nemusím presviedčať o tom, že tento priechod dobré meno našej republike nerobí. Presvedčili sa o tom i členovia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpeč-

nosť počas výjazdového rokovania výboru v apríli 1993 na Zemplíne, kde sa zoznámili s problémami jeho prevádzky.

Známe su ponosy autodopravcov na pomalé vybavovanie, nehovoriac už o pracovných a životných podmienkach vodičov, ktore sú všeobecne známe. Sú tu i problémy ľudí, ktorí vykonávajú službu na tejto hranici. Najma tí už netrpezlivo očakávajú dobudovanie nového objektu colnice, čo by výrazne malo zlepšiť ich pracovné podmienky a najma kultúru vybavovania cestujúcich. Dobudovanie objektu novej colnice však len nepatrne vyrieši problémy, ktoré majú obyvatelia tohto regiónu, najma prihraničných obcí. Najma po prechode na samosprávne princípy sú odkázaní sami na seba. Pomaly sa posuvajúce kolóny kamionov nespôsobujú len zhoršovanie životného prostredia, hluk, ale i niekoľkohodinové a niekedy i dňové čakanie si vyžaduje uspokojovať i fyziologické potreby osádok kamionov i cestujucich v autobusoch. A na to obce nie su pripravene, čo je opravnene zdrojom nespokojnosti miestnych občanov.

V článku 4 predmetnej zmluvy sa hovorí nielen o zabezpečovaní dodržiavania bezpečnostných záruk a poriadku na štatnom priechode, ale i fungovaní hraničných priechodov. V tejto suvislosti nemožno obist očakávanie vytvorenia nového cestneho hraničneho prechodu v Ubli, o ktorom už odznelo mnoho slov. Faktom je, že k hraničnej čiare chyba krátky usek cesty na ukrajinskej strane a jeho vytvorenie by značne zlepšilo situáciu určite k obojstrannej spokojnosti.

Možnosti vytvorenia cestnych hraničných priechodov sú aj na iných úsekoch spoločnej štatnej hranice. Potvrdzuje to aj koncepcia vytvárania hraničných priechodov s Ukrajinou a Maďarskom schválenou v decembri 1992. Chcem veriť, že realizácia tejto koncepcie nie je ovplyvňovaná z času načas sa objavujúcou argumentáciou, že s počtom hraničných priechodov priamo úmerne rastie i počet utečencov. Veci nepomôže ani

konštatovanie, že došlo k zmene zodpovednosti za otváranie, zmenu charakteru a uzatvárania colných priechodov, ktorá z Ministerstva vnútra Slovenskej republiky prešla na Ministerstvo financií Slovenskej republiky a Ústrednú colnú správu ako gestora.

Chcem veriť, že stretnutie kompetentných zástupcov Slovenskej republiky a Ukrajiny spred niekoľkých dní v Košiciach sa v krátkom čase prejaví v konkrétnych činoch pri vytváraní medzinárodných hraničných priechodov, ale i priechodov pre malý pohraničný styk. Ich zriadenie je nepriamo potvrdením existujúcej štátnej hranice. V tejto súvislosti navrhujem prijať uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky v znení:

"Národná rada Slovenskej republiky

1. odporúča vláde Slovenskej republiky urýchliť postup prác pri vytváraní nových hraničných priechodov pre medzinárodný a malý pohraničný styk.

2. Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky vyhodnotiť plnenie uzatvorených zmlúv týkajúcich sa štátnych hraníc

a/ medzi Slovenskou republikou a Českou republikou v termíne do 31. 12. 1994,

b/ medzi Slovenskou republikou a susediacimi štátmi v termíne do 31. 12. 1995."

O týchto návrhoch odporúčam hlasovať osobitne.

Kolegyne, kolegovia, dlho zostávajú nedoriešené problémy s technickým vybavením orgánov pracujúcich na čiare, ale i následným riešením ich problémov a zistení súvisiacich

s presunom zločinu, najma organizovaného. Ako príklad môžem uviesť problémy so zadržanými motorovými vozidlami, na čo som upozornil už v októbri 1992. Niektoré tieto pravdepodobne ukradnuté motorové vozidlá už niekoľko rokov zaberajú priestory colnice resp. dvory oddelení polície.

Napriek zložitosti celého problému považujem jeho riešenie za neúmerne dlhé, čo neprispieva k zefektívneniu práce na štátnom priechode. Som rád, že podľa posledných informácií z Ministerstva vnútra Slovenskej republiky je tento problém pred vyriešením. Úmyselne sa vyhýbam ďalším, i vážnejším problémom, ktoré na štátnom priechode existujú a budú predmetom rokovania Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť v prvom polroku 1994.

Kolegyne, kolegovia, vyjadrujem želanie i presvedčenie, že ratifikácia zmluvy prispeje nielen k riešeniu situácie na hraničných priechodoch Vyšné Nemecké a Čierna nad Tisou, i k výstavbe nových, ale najma k zásadnej zmene pri napĺňaní článku 5 ods. 2 bod a/, ktorý hovorí o tom, že hraniční splnomocnenci sa navzájom bezodkladne informujú o živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach, ktoré sa môžu rozšíriť na územie druhej zmluvnej strany, a o vykonaných opatreniach.

O tomto článku nehovorím náhodou. Po povodni na Uhu v roku 1992, ropnej havárii na tej istej rieke v roku 1993 a nedávno na rieke Latorica sa občania tohto regiónu právom cítia ohrození a od vlády Slovenskej republiky žiadajú také kroky, ktoré garantujú ich životy, zdravie a majetok. Len ťažko by v budúcnosti prijali argumenty, že všetko závisí od nášho suseda, keď informácie o vážnych haváriách prichádzali až s 36-hodinovým oneskorením, navyše informácie neobjektívne a nedostatočné.

Považujem za potrebné urobiť také politické kroky, ktoré zabezpečia reálne naplnenie tejto zmluvy od prvého dňa po jej ratifikácii. V tejto súvislosti navrhujem prijať ďalší bod uznesenia, v ktorom "Národná rada Slovenskej republiky odporúča vláde urýchlene uzatvoriť dohody o spolupráci a súčinnosti orgánov zabezpečujúcich ochranu života, zdravia a majetku občanov Ukrajiny a Slovenskej republiky", k čomu vytvára predpoklady i dnes prerokúvaná zmluva.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Frenovi. Kto sa ďalej hlási do rozpravy? Prosím, pán poslanec.

Poslanec L. Koteles:

Vážená Národná rada,
vážený pán minister,
vážený pán predsedajúci,

moje vystúpenie skrátim, lebo súhlasím s pánom spravodajcom. Dodal by som len jedno nové uznesenie vo veci ekologických havárií, že Národná rada Slovenskej republiky svojím uznesením požiada vládu Slovenskej republiky, aby vypracovala režim spolupráce s Ukrajinou o zamedzení možnosti vzniku ďalších ekologických havárií ohrozujúcich životné prostredie Slovenskej republiky a pri odstránení dôsledkov ekologických havárií. A vyriešiť otázku hradenia spôsobených škôd. Ďalej, vypracovať dohodu o vzájomnej spolupráci v oblasti životného prostredia medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou. A v prvom bode podporujem váš návrh.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Kotelesovi. Kto sa ďalej hlási do rozpravy?

/Nikto./

Nikto. Preto vyhlasujem rozpravu za ukončenú. Prosím pána ministra, ak chce, nech sa vyjadrí.

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

pokladám za správne stanoviská a návrhy pána spravodajcu aj pána poslanca Kotelesa, ale rád by som vám povedal, že na riešenie týchto problémov treba dvoch, a ten druhý akosi nám dosť často absentuje. To je celá zložitosť tohoto problému. I tieto zmluvy, ktoré schvaľujeme, dali značnú prácu, aby sme tieto orgány k tomu doviedli. Môžem vás ubezpečiť, že vláda robí všetko pre to, má v úmysle ešte tento rok vytvoriť tri priechody, lebo túto situáciu vidí kriticky - tri priechody na štátnej hranici, s Vyšným Nemeckým spolu, naviac zrejme nemáme síl.

Vláda sa usiluje o vyriešenie tohoto problému i uzavretím dohôd o riešení ekologických katastrof. Podarilo sa mi na spomínanej konferencii v Oslo dotiahnuť riešenie tohoto problému, pretože tam som konečne prvýkrát stretol zodpovedného za riešenie tohoto problému - náčelníka štábu civilnej ochrany Ukrajiny - a prisľúbil, že v čo najkratšej dobe naše expertné skupiny o týchto otázkach začnú rokovať. Ponúkame ukrajinskej strane pomoc vo vycvičení ich obsluhy osádok, ponúkame im pomoc zadováženia norných stien, pretože oni v súčasnej dobe žiadne nemajú, a preto je taký stav, že to

púšťajú až na našu stranu, pretože vlastne tieto následky neriešia. Takže, môžem vás skutočne ubezpečiť, že sa tým veľmi vážne zaoberáme.

Pokiaľ sa týka áut, skutočne tento problém je pred doriešením, keďže tento problém je trošku širší, schválením nového policajného zákona, ktorý je skutočne dobrým zákonom. Máme s tým problém nielen na hraničných priechodoch, ale aj na iných okresných veliteľstvách, pretože ukradnutých áut je veľa, nikto sa k nim nehlási a máme s tým zapratané celé dvory. Od 1. septembra platí nový policajný zákon a máme možnosť tieto veci zadržať na 60 dní, do vyriešenia toho, komu to patrí.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu ministrovi. Technická poznámka - pán poslanec Lauko.

Poslanec P. Lauko:

Prepáčte, pán minister ma trochu vyprovokoval, keď hovoril, že na to treba dvoch. Myslím si, že nárast kriminality v súvislosti s tými skupinami, ktoré chodia po Slovensku, napriek tomu si musíme riešiť tu, na Slovensku. Ako ilustráciu uvediem s súvislosti s takýmito ukradnutými autami prípad z Popradu, ktorý skončil pred Vianocami tragicky - vraždou podnikateľa z autobazáru v Poprade. Uvedomujem si, že to nesúvisí s meritom zmluvy, ale aj napriek tomu sa chcem pána ministra vnútra opýtať, ako je to s riešením takéhoto nárastu kriminality v súvislosti najmä s týmito skupinami v oblasti východného Slovenska.

Ďalej vo vysvetlení o ekologickej havárii mi chýba odpoveď, ako bude vláda Slovenskej republiky riešiť vysporiadanie týchto škôd, ktoré takéto havárie budú spôsobovať, pretože konkrétne tejto otázky sa táto zmluva priamo nedotýka.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pekne pánu poslancovi. Mám taký pocit, že to je skôr na bod interpelácie a otázky poslancov, ale pán minister má právo vyjadriť sa, ak to považuje za vhodné.

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Nebudem zaujímať stanovisko k prvej časti. Viem, že vás tento problém bolí tak ako mňa. Pochopiteľne, že tento problém sa rieši. Iste očakávate od tohoto problému riešenia rýchlejšie kroky, ale je to trošku zložitejšie, než aby som to vysvetľoval jednou vetou. Pán poslanec, pokiaľ bude potreba, dám vám písomnú odpoveď na túto časť. Pokiaľ sa týka riešenia následkov ekologických havárií, tieto rieši ministerstvo životného prostredia, pretože ministerstvo životného prostredia refunduje i ministerstvu vnútra použitie síl a prostriedkov, ktoré tam používame, pretože humenský pluk vlastne permanentne likviduje ekologické havárie na našich východných riekach, a takisto rieši vzájomné vysporiadanie s ukrajinskou stranou.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu ministrovi. Myslím, že môžeme pristúpiť k hlasovaniu. Prosím, pán spoločný spravodajca, uveďte hlasovanie.

Poslanec J. Frena:

Vážené kolegyne, kolegovia, navrhujem hlasovať o tejto zmluve nasledovne: Najskôr odporúčam, aby sme vyslovili súhlas so zmluvou, potom by sme prerokovali uznesenie Národnej rady, ktorým odporúča ísté kroky, úlohy vláde Slovenskej republiky, kde odporučím neschváliť navrhované body v spoločnej správe, a potom by sme pristúpili k hlasovaniu o jednotlivých pozmeňovacích návrhoch, ktoré odzneli v diskusii.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 91 poslancov.
Kto je za návrh pána spoločného spravodajcu?
Za návrh hlasovalo 89 poslancov.
Kto je proti?
Proti navrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že návrh sme schválili.

Poslanec J. Frena:

Odporúčam neschváliť navrhovane uznesenie v spoločnej správe pod bodmi a/ a b/.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 93 poslancov.

Tu je výhrada od pána poslanca Sečánskeho, že to nie je navrh na uznesenie. Takže, nemusíme o tom hlasovať, pretože to nesúvisí s uznesením.

Poslanec J. Frena:

Ide tu o to, že v časti b/ je chyba - v tom odporúčaní. Z toho dôvodu to chcem legislatívne vyčistiť.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Takže, vysloviť nesúhlas s týmto odporúčaním výboru.
Kto je za? Teraz budeme hlasovať negatívne o tomto odporúčaní výboru.

Poslanec J. Frena:

Odporúčam neprijať spoločnú správu - stanovisko výboru pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Teda, kto je za stanovisko výboru v uvedených bodoch s tým, že pán spoločný spravodajca neodporúča prijať toto stanovisko?
Za návrh hlasovalo 6 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 67 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že odporúčanie výboru nebolo prijaté.

Poslanec J. Frena:

Teraz odporúčam hlasovať o pozmeňovacích návrhoch, ktoré odzneli v rozprave. Ako prvý bol návrh: "Národná rada Slovenskej republiky odporúča vláde Slovenskej republiky urýchliť postup prác pri vytváraní nových hraničných prie-

chodov pre medzinárodný a malý pohraničný styk." Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za? Pán spoločný spravodajca odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 96 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.

Konštatujem, že návrh sme prijali.

Poslanec J. Frena:

Chcem pripomenúť, že prijatím tohto návrhu sme vlastne odsúhlasili aj návrh, ktorý predložil pán poslanec Koteles ako prvý.

Ďalej odporúčam pristúpiť k ďalšiemu návrhu, a to "vyhodnotiť plnenie uzatvorených zmlúv týkajúcich sa štátnych hraníc a/ medzi Slovenskou republikou a Českou republikou v termíne do 32. 12. 1994, b/ medzi Slovenskou republikou a susediacimi štátmi do 31. 12. 1995". Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Budeme hlasovať o tom, kto súhlasí s návrhom, ktorý predniesol pán spoločný spravodajca.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 108 poslancov.

Kto je za návrh prednesený pánom spravodajcom?
Za návrh hlasovalo 43 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 36 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 29 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh sme neprijali.

Poslanec J. Frena:

Tretí návrh znie: "urýchlene uzatvoriť dohody o spolupráci a súčinnosti orgánov zabezpečujúcich ochranu života, zdravia a majetku občanov Ukrajiny a Slovenskej republiky". Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 108 poslancov.
Kto je za návrh prednesený pánom spoločným spravodajcom? Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 72 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 4 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 32 poslancov.

Konštatujem, že návrh sme schválili.

Poslanec J. Frena:

Ďalej v rozprave pán poslanec Köteles predložil návrh vypracovať režim spolupráce s Ukrajinou o zamedzení možnosti vzniku ďalších ekologických havárií ohrozujúcich životné prostredie Slovenskej republiky a pre odstránenie dôsledkov

ekologických havárií a vyriešiť otázky hradenia spôsobených škôd. Predpokladám, že som to prečítal správne.

Vážené kolegyne, kolegovia, vzhľadom na to, že poznám obsah tohto opatrenia, ktoré sme schválili predtým, vlastne sú to otázky súčinnosti medzi orgánmi civilnej ochrany a tam sú tieto otázky zakotvené. Odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 109 poslancov.
Kto je za návrh pána poslanca Kotelesa? Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 14 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 57 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 38 poslancov.

Konštatujem, že návrh pána poslanca Kotelesa Národná rada neschválila.

Poslanec J. Frena:

Posledný návrh, ktorý odznel v rozprave, predložil pán poslanec Koteles: "vypracovať dohodu o vzájomnej spolupráci v oblasti životného prostredia medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou". Rozhodnutie nechávam na poslancov.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 109 poslancov.
Kto je za návrh pána poslanca Kotelesa?
Za návrh hlasovalo 41 poslancov.

Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 22 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 46 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh neprešiel.

Poslanec J. Frena:

Pán predsedajúci, vyčerpali sme všetky pozmeňovacie návrhy.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Teraz by sme mali hlasovať o uznesení ako celku, teda budeme hlasovať o návrhu uznesenia, ktorým Národná rada Slovenskej republiky podľa článku 86 písmeno e/ Ústavy Slovenskej republiky vyslovuje súhlas so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o režime na slovensko-ukrajinských štátnych hraniciach, spolupráci a vzájomnej pomoci v hraničných otázkach.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 112 poslancov.
Kto súhlasí s návrhom uznesenia?
Za návrh hlasovalo 105 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že sme navrhnuté uznesenie schválili. /Potlesk./

Ďakujem pánu ministrovi a pánu spoločnému spravodajcovi za spoluprácu.

Pristúpime k p a t n á s t e m u bodu programu, ktorým je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 428/1990 Zb. o úradnom jazyku v Slovenskej republike a zákon Slovenskej národnej rady číslo 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení Slovenskej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady číslo 295/1992 Zb.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 374 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 374a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní minister vnútra Slovenskej republiky pán Jozef Tuchyňa. Prosím ho, aby sa ujal slova.

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Vážené panı poslankyne,
vážení páni poslanci,
vážený pán predsedajúci,

cieľom predkladaného návrhu bolo vytvoriť právny rámec pre viacjazyčné označenie obcí. Vzhľadom na to, že problematika označovania obcí je obsiahnutá v zákone Národnej rady číslo 428/1990 Zb. o úradnom jazyku Slovenskej republiky a nadvazne na to v zákone Slovenskej národnej rady číslo 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení Slovenskej republiky, predkladaný návrh je novelou týchto dvoch právnych predpisov. Tento návrh umožňuje v obci s určitým počtom príslušníkov národnostných menšín, resp. len národnostnej menšiny, viacjazyčné označenie názvu obce na vybraných dopravných značkách. Návrh novely vyhlášky o pravidlách cestnej premávky, ktorý má navrhovaný zákon premietnuť do dopravného značenia, ako aj vyobrazenie takéhoto dopravného značenia je súčasťou predkladaného návrhu.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

počas prerokúvania predkladaného návrhu zákona vo výboroch Národnej rady bola najviac diskutovaná otázka zakotvenia 20-percentnej hranice počtu príslušníkov národnostnej menšiny pre umožnenie viacjazyčného označovania názvu obce a zásada, že názov obce v jazyku národnostnej menšiny je prekladom resp. transkripciou jej názvu v úradnom jazyku. Čo sa týka spomínanej 20-percentnej hranice, pri vypracovaní návrhu zákona sa vychádzalo zo skutočnosti, že zákonodarný orgán si už osvojil takúto hranicu pri zakotvení možnosti používať príslušníkmi národnostných menšín svoj jazyk v úradnom styku. Vláda preto vychádza z názoru, že nie je dôvod na ustanovenie odchylnej percentuálnej hranice pre umožnenie viacjazyčného označovania názvov obcí, prípadne pre zmenu tejto hranice, a to aj so zreteľom na znenie prípadného odporúčania Parlamentného zhromaždenia Rady Európy.

Pri zakotvení zásady, že názov obce v jazyku národnostnej menšiny je prekladom resp. transkripciou jej názvu v úradnom jazyku sa vychádzalo z toho, že v prípade viacjazyčného označenia názvov obcí ide o označenie toho istého názvu obce vo viacerých jazykoch, čo tiež korešponduje s odporúčaniami Parlamentného zhromaždenia. V prípade vyhovenia požiadavke označovania obcí aj historickými názvami by už nešlo o viacjazyčné označovanie názvov obcí, ale o označenie obcí viacerými názvami, čím by došlo prakticky k zmene názvov obcí. Postup pri zmene názvov obcí v súčasnosti upravuje právna úprava územného a správneho členenia Slovenskej republiky a obce môžu takéto zmeny iniciovať.

Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, vzhľadom na uvedené odporúčam predkladaný návrh zákona schváliť.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne pánu ministrovi. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Juraja Hanáka, aby podal správu o výsledkoch prerokovania tohto návrhu zákona vo výboroch Národnej rady.

Poslanec J. Hanák:

Vážený pán predseda,
pán minister,
kolegyne, kolegovia,

spoločná správa výborov Národnej rady Slovenskej republiky, okrem mandátového a imunitného výboru, o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 428/1990 Zb. o úradnom jazyku Slovenskej republiky a zákon Slovenskej národnej rady číslo 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení Slovenskej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady číslo 295/1992 Zb., tlač 374. Tento vládny návrh zákona pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím z 24. novembra 1993 pod číslom 636 všetkým výborom Národnej rady Slovenskej republiky, okrem mandátového výboru, na prerokovanie do 8. decembra. Súčasne určil na skoordinovanie stanovísk výborov k vládnemu návrhu zákona Výbor Národnej rady pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti s tým, aby sa skoordinované stanoviská výborov Národnej rady premietli do spoločnej správy výborov Národnej rady Slovenskej republiky.

Väčšina vyborov Národnej rady vládny návrh zákona prerokovala v určenej lehote, niektoré výbory o deň neskoršie. Päť výborov Národnej rady Slovenskej republiky s vládnym návrhom zákona súhlasilo s pripomienkami, päť výborov, a to národohospodársky a rozpočtový, výbor pre životné prostredie

a ochranu prírody, zahraničný výbor, výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru, výbor pre zdravotníctvo a sociálne veci neprijali k návrhu zákona uznesenie, pretože za návrh nehlasovala nadpolovičná väčšina ich členov. Výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré s vládnym návrhom zákona súhlasili, odporučili ho prijať s týmito zmenami:

Prvá pripomienka - prosím, aby ste si opravili chybný text, je tam nesprávne znenie. Nesprávne znenie doslovne znie takto: "v bode 3 v § 4". To je chyba, opravte si to takto: "v bode 3 v § 6 ods. 4". Túto pripomienku odporúčam prijať. Zopakujem: bod 1 znie chybne takto: v bode 3 v § 4 za slovo "názov" vložiť slovo "aj". Prosím, aby ste si ho opravili takto: v bode 3 v § 6 ods. 4 za slovo "názov" vložiť slovo "aj". Túto pripomienku odporúčam prijať.

Pod bodom 2 je pripomienka tohto znenia: v bode 3 v § 6 ods. 4 poslednú vetu vypustiť. Odporúčam neprijať.

Pripomienka pod bodom 3: v bode 3 v § 6 ods. 4 posledná veta znie ... Odporúčam prijať.

Pod bodom 4 je nasledovná pripomienka: v bode 3 v § 6 nahradiť odsek 4 týmto znením ... Odporúčam neprijať.

Pod bodom 5 je nasledovná pripomienka: v bode 3 v § 6 ods. 5 - tam uvedené odkazy 1 a 2 označiť ako odkazy 2 a 3. Ide o technickú úpravu, odporúčam prijať.

Pod bodom 6 je nasledovná pripomienka: v bode 3 ods. 5 vypustiť vetu. Odporúčam neprijať.

Siedma pripomienka znie takto - ide o úpravu uvádzacej vety: § 3 sa dopĺňa odsekom 6, ktorý znie ... Odporúčam prijať.

Pán predseda skončil som pripomienky.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Hanákovi. Prosím ho, aby zaujal miesto určené pre spravodajcu výborov.

Otváram rozpravu o šestnástom bode programu. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Mikloško, potom pán poslanec Csáky.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predseda, dúfam, že všetci sa zhodneme v tom, že je to veľmi závažný bod rokovania a všetci vieme, že nemáme zatiaľ zjednotený názor, ako v tomto zákone postupovať. Z tohto dôvodu klub Kresťanskodemokratického hnutia žiada, aby sa mohol zísť a žiada prestávku. A žiadame vás, aby ste zvolali ešte dnes politické grémium, kde by predstavitelia maďarských strán mohli predložiť svoje doplňovacie návrhy. Teda už z toho mi vyplýva jedna vec, aby sme pokračovali v tomto zákone až zajtra.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, akceptujem to. Predpokladám, že sa ešte niekto prihlási za iný klub. Ale myslím si, že bolo by logickejšie, ak by sme začali rozpravu, z ktorej ešte vyvstanú niektoré problémy, ktoré budeme riešiť na grémiu. Takto by sme skončili grémium, bude rozprava, a zase budú problémy.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predseda, vychádzam práve z toho, že ak sa politicky dohodneme, rozprava sa ušetrí od zbytočných konfrontácií.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ak o to ešte požiada druhý klub, nezostáva mi nič iné, len to rešpektovať.

Poslanec P. Csáky:

Vážený pán predseda, klub MKDH sa pripája k návrhu a žiada o prestávku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Pán predseda, klub SDĽ sa pripája k žiadosti.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predseda, žiadali sme prestávku na kluby, po skončení klubov žiadame politické grémium a pokračovať zajtra ráno.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dám o tom hlasovať, ale nemôžeme o tom hlasovať naraz.

Poslanec F. Mikloško:

Prestávka je, žiadali ju tri kluby, o tom netreba hlasovať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ale o tom, aby sme pokračovali zajtra, musíme hlasovať. Kým vyhlásim prestávku, musím dať hlasovať o tom, aby sme pokračovali až zajtra. Najskôr budeme hlasovať o návrhu pána poslanca Mikloška. Prosím, pán poslanec Chamula.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

chcel by som pána Mikloška poprosiť, aby nedelil zákony na vážne, menej vážne a neviem aké vážne. Každý zákon, ktorý prijme Národná rada, je vážnym zákonom.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Faktická poznámka - pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predseda, takisto ako na prerušenie schôdze na návrh dvoch klubov, platí pravidlo, že ak dva kluby navrhnú zvolať politické grémium, tak toto grémium musí byť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Veď ja neprotestujem, hovorím len o odložení rokovania o tomto bode.

Poslanec F. Mikloško:

Môžete povedať hodinu, kedy sa stretne politické grémium?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno.

Poslanec F. Mikloško:

Keby ste boli taký dobrý a povedali to.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Bude 20-minútová prestávka a po nej je politické grémium. Ale najskôr musím dať hlasovať o ďalšom návrhu, ktorý dal pán poslanec Hrnko.

Poslanec F. Mikloško:

To znamená, že o pol šiestej bude politické grémium.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ale najskôr musím dať hlasovať o tom, či budeme pokračovať zajtra alebo dnes, lebo to je ďalší návrh. Takže rešpektujem, pán poslanec, rešpektujem kluby aj grémium a teraz dávam hlasovať o tom, či po politickom grémiu pokračujeme v rokovaní.

Prosím, pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán predseda, ja si rokovací poriadok v tomto prípade vysvetľujem tak, že teraz budú kluby, o 17.30 hodine bude politické grémium a po politickom grémiu sa bude hlasovať o tom, či sa prerušuje schôdza do zajtra alebo nie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, to si vysvetľujete zle. Teraz bol ďalší návrh a o tomto návrhu dávam hlasovať. Takže hlasujeme o druhom návrhu pána poslanca Miklošku.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predseda, myslím si, že nikto z nás nevie koľko bude trvať grémium, preto je úplne logické, že ak grémium neskončí do 19.00 hodiny, že schôdza je prerušená. Čiže, po skončení grémia sa zídeme a budeme hlasovať o tom, či pokračujeme dnes alebo až zajtra.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, bude prestávka pre kluby do 17.20 hodiny a o 17.30 bude grémium v Hnedom salóne.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

26., 27., 28. januára, 2., 3., 4., 16., 17., 18. februára 1994

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA
O 26. SCHÔDZI
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. časť

X. volebné obdobie

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené panı poslankyne,
vážení páni poslancı,

budeme pokračovať v rokovaní prerušenej 26. schôdze Národnej rady. Prosím, aby ste zaujalı svoje miesta v rokovacej miestnosti.

Včera bola prerušená 26. schôdza Národnej rady. Dnes máme začať rozpravu k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republıky, ktorým sa menı a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 428/1990 Zb. o úradnom jazyku s tým, že po skončení spoločnej správy ako prvý sa prıhlásil do rozpravy pán spravodajca. Mám jednu písomnú prıhlášku pána poslanca Jána Pıvolusku. Zatıaľ iné písomné prıhlášky nemám.

Prosím, pán poslanec Mıkloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predseda, ale býva zvykom vždy na začiatku sa prezentovať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, ak ste sı všımlı, anı včera anı na mınulej schôdzi sme sa neprezentovalı, pretože schôdza bola len prerušená. Keď bude hlasovanıe, samozrejme, musí byť prezentácia a potrebný počet poslancov. Teraz nıe.

Prosím pána spravodajcu.

Poslanec J. Hanák:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
kolegyne, kolegovia,

dovolím si ako spoločný spravodajca vystúpiť ako prvý s niektorými pozmeňovacími návrhmi k vládnemu návrhu zákona. Môj prvý pozmeňovací návrh znie nasledovne: Navrhujem do bodu 2 vládneho návrhu v § 6 ods. 2 vložiť text: "a číslo 20 nahradiť číslom 50".

Druhý pozmeňovací návrh: navrhujem do bodu 2 vládneho návrhu v § 6 ods. 2 vložiť text: "a číslo 20 nahradiť číslom 30".

Tretí môj návrh znie: vo vládnom návrhu v bode 3 § 6 ods. 4 upraviť podľa výsledku hlasovania o mojich predchádzajúcich návrhoch číslo 20 číslom 50 alebo 30.

Ďalší môj pozmeňovací návrh znie: v bode 3 § 6 ods. 4 vládneho návrhu nahradiť slovo "úradnom" slovom "štátnom", ktoré sa v texte vyskytuje dvakrát. Je to v súlade s článkom VI ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Piaty pozmeňovací návrh znie: v bode 3 § 6 ods. 4 vládneho návrhu nahradiť slovo "prekladom" slovom "transkripciou" a vypúšťajú sa slová "prípadne je uvedené".

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu spoločnému spravodajcovi. Ako prvý do diskusie sa prihlásil pán poslanec Pivoluska. Medzitým som dostal ďalšie tri prihlášky - pán Rózsa, pán Fekete a pán Gandi.

Poslanec J. Pivoluska:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
vážené kolegyne, kolegovia,

navrhujem pozmeňovací návrh k zákonu, tlač 374. Na druhej strane v bode 3 § 6 ods. 4 v druhej vete je súčasne uvedené "tvoriacich samostatne najmenej 20 % jej obyvateľstva". Môj pozmeňovací návrh je na tvar "tvoriacich samostatne najmenej 50 % jej obyvateľstva". Tento pozmeňovací návrh odôvodňujem tým, že v odporúčaní Parlamentného zhromaždenia Rady Európy číslo 1201 ani v inom mne známom dokumente nie je percento obyvateľstva limitované. Poznamenávam, že názor mojich voličov na percentuálny limit je oveľa vyšší, a aby som bol úprimný, väčšina voličov so žiadnymi ďalšími tabuľami kategoricky nesúhlasí. Pozmeňovací návrh podávam ako kompromis medzi vôľou mojich voličov a vládnym návrhom a ako protiváhu návrhu poslancov zo strany MKDH a Spolužitia, ktorí percentuálny limit neustále znižujú.

Apelujem na vás, kolegyne a kolegovia poslanci slovenskej národnosti, bez ohľadu na stranícku príslušnosť, aby ste v tomto prípade v parlamente pri hlasovaní preukázali jednotu tak, ako to pri svojich návrhoch predvádzajú a budú určite predvádzať poslanci MKDH a Spolužitia. Hlasujte tak, aby ste sa mohli pozrieť priamo do očí svojich voličov.

Ďakujem vám za podporu môjho návrhu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Pivoluskovi. Ďalej je prihlásený do rozpravy pán poslanec Rózsa. Pán poslanec Hrnko - faktická poznámka.

Poslanec A. Hrnko:

Pán predseda, síce som sa neprihlásil písomne do diskusie, ale keby ste ma mohli uprednostniť, lebo o chvíľu budem musieť odísť k lekárovi a neviem, kedy sa vrátim.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, to nám nerobte, že neviete či sa vrátite.

Poslanec A. Hrnko:

Myslím, neviem kedy sa vrátim. Nepovedal som, že neviem či sa vrátim. Neviem kedy sa vrátim.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Spýtam sa pána poslanca Feketeho, či súhlasí s tým, aby ste dostali prednosť. Pán poslanec Fekete?

Poslanec J. Fekete:

Súhlasím.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, vystúpite po pánu poslancovi Rózsovi. Prosím, pán poslanec.

Poslanec E. Rózsa:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
poslankyne a poslanci,

ako je vám známe, na decembrovom zasadnutí Národnej rady Slovenskej republiky sme sa dohodli, že vládny návrh - tlač 374 - prerokujeme na dnešnom, januárovom zasadnutí po konzultácii v kluboch a po prerokovaní tejto citlivej otázky v politickom grémiu. Pán predseda Národnej rady požiadal predsedov výborov Národnej rady, aby delegovali na rokovanie Výboru Národnej rady pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti po dvoch členoch na tlmočenie stanovísk ostatných výborov s dobrým úmyslom, aby poznatky slúžili na zjednocovanie názorov a bol potom predložený spoločný návrh na základe konsenzu politických strán a hnutí. Pritom musím, bohužiaľ, konštatovať, že zo strany spoločného spravodajcu nám bol predložený pôvodný návrh.

Po využití odporučeného spôsobu možného zjednocovania názorov predkladám vám v mene klubu poslancov Spolužitia a MKDH na riešenie vzniklej situácie nasledujúci pozmeňovací návrh:

Pozmeňovací návrh k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 428/1990 Zb. o úradnom jazyku v Slovenskej republike a zákon Slovenskej národnej rady číslo 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení Slovenskej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady číslo 295/1992 Zb.

Návrh číslo 1: Označenie zákona sa mení nasledovne: "Zákon Národnej rady Slovenskej republiky z 28. januára

1994 o označení obcí, ulíc a verejnych priestranstiev aj v jazyku národnostných menšín a etnických skupín".

Odseky uvedené v návrhu číslo 2 sa prečíslujú nasledovne. Odsek 4 na § 1, odsek 5 na § 2, odsek 6 na § 3, odsek 7 na § 4 v prípade, že by tento návrh číslo 1 bol akceptovaný.

Návrh číslo 2: Bod číslo 3 článku I sa nahradí textom tohto znenia: "V § 6 ods. 3 sa vkladajú nové odseky 4, 5, 6 a 7 takto:

/4/ V obciach, kde príslušníci jednej národnosti tvoria viac ako 10 %, názvy obcí a ich častí, ulíc, námestí, verejných priestranstiev a iné zemepisné názvy sa označujú aj v ich jazyku.

/5/ Alternatíva I.

Obec v jazyku národnostnej menšiny sa označí názvom používaným príslušnou narodnostnou menšinou na základe rozhodnutia obce.

/5/ Alternatíva II.

Označenie obcí v jazyku národnostných menšín sa uvadza podľa prílohy tohto zakona.

/6/ Označenie obce v jazyku národnostnej menšiny sa uvadza na samostatnej dopravnej značke[1/] umiestnenej pod dopravnou značkou s názvom obce v úradnom jazyku.

Poznámka 1/ pod čiarou: "Článok 4 ods. 21 prílohy vyhlašky číslo 99/1989 Zb. - značka číslo D43.

/7/ Náklady na označenie obcí hradí štát. Náklady na označenie častí obce, ulíc, námestí a verejných priestranstiev obec."

Návrh číslo 3: V článku II sa vypúšťajú body 1 a 2 a nahradia sa textom tohto znenia:

1. V § 3 ods. 4 zákona Slovenskej národnej rady číslo 428/1990 Zb. o úradnom jazyku v Slovenskej republike sa za poslednú vetu vkladá veta: "Ich označenie sa uvedie aj v jazyku národnostných menšín a etnických skupín."

2. V § 3 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení Slovenskej republiky sa za poslednú vetu vkladá veta: "Ich označenie sa uvedie aj v jazyku národnostných menšín a etnických skupín."

K jednotlivým bodom nášho návrhu si dovolím uviesť:

1. K zmene názvu zákona uvádzam, že chceme zvýrazniť, že nám nejde o základnú zmenu zákona číslo 428/1990 Zb. a zákona číslo 517/1990 Zb. v celej šírke, lebo táto otázka by vyžadovala podrobnejšiu analýzu. Preto nám ide len o menšiu úpravu z aspektov označenia obcí a miest aj v jazyku národnostných menšín, čo práve vyjadruje náš návrh číslo 1, pričom sa nedotýka úradných názvov obcí a miest.

2. Pokiaľ ide o číselné vyjadrenie 10 %, je to číselné vyjadrenie reality, ak chceme vytvoriť rámec, aby sme vyhoveli požiadavke našich rusínskych, ukrajinských, nemeckých a poľských spoluobčanov, lebo pri stanovení 20 % by nemohli byť realizované ich prirodzené práva.

3. Alternatívne riešenie podľa prílohy Zoznam obcí odzrkadľuje menšinami používané označenie obcí a miest, inak oficiálne používané v roku 1928. Spôsob riešenia podľa rozhodnutia obcí vychádza z elementárnych zásad samospráv. Riešila by sa možnosť zjednotenia pri používaní rôznych označení. Samozrejme, toto rozhodnutie by sa netýkalo úradných

názvov, lebo táto otázka je riešená osobitným právnym predpisom.

4. Doplnky pod bodom číslo 3 nášho návrhu sú zdôvodnené potrebou právnej čistoty zákona. Náš návrh po stránke legislatívneho procesu bol v priebehu prípravy viackrát konzultovaný s legislatívnym odborom Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky a bol vyjadrený základný súhlas. Po stránke obsahovej náš návrh je plne v súlade s ustanoveniami článku 34 ods. 1, článku 34 ods. 2 písm. b/ a c/ Ústavy Slovenskej republiky, s článkami 24 a 25 Listiny základných práv a slobôd vyhlásenej ústavným zákonom číslo 23/1991 Zb. Obdobne je v súlade s článkom 7 ods. 4 Odporučenia Rady Európy číslo 1201 z roku 1993, a nakoniec, bol vypracovaný v súlade s uzneseniami Národnej rady Slovenskej republiky číslo 202 z 26. apríla 1993 a číslo 369 z 21. decembra 1993 časť D, ako i so závazkami predstaviteľov našej republiky pri prijatí Slovenskej republiky do Rady Európy.

Toľko som chcel uviesť na stručné vysvetlenie a zdôvodnenie nášho návrhu. Zároveň vás žiadam, pani poslankyne a páni poslanci, o podporu tohto návrhu, a to v záujme zachovania stability, dobrého mena Slovenskej republiky, v záujme pokoja a porozumenia a nastúpenia cesty porozumenia a spolupráce. Prosím súčasne pána spoločného spravodajcu, aby v intenciách politickej dohody po ukončení rozpravy odporučil doplňovacie návrhy uvedené v spoločnej správe výborov an blok neprijať a hlasovať o našom pozmeňovacom návrhu osobitne podľa jednotlivých bodov číslo 1, 2 a 3.

Ďakujem vám.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Rózsovi. Pán poslanec Goč - faktická poznámka.

Poslanec R. Goč:

Rád by som reagoval na dojemné vyznanie pána poslanca ohľadom zjednotenia, ktoré odznelo na začiatku. Spomeňme si na dobu pred mesiacom a pol, keď sme tu seďeli a minimálne štyri strany sa obrátili na nich, aby sa nekonalo stretnutie v Komárne. Myslím si, že je to úplný paradox.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec Goč. Prosím, pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
vážené plénum,

dovoľte mi, aby som aj ja predniesol stručný názor Národnodemokratického klubu SNS na predložený návrh a tiež prispel svojou troškou do mlyna pri vylepšovaní vládneho návrhu, ktorý sa mi nezdá byť celkom najvhodnejší, ani tie pozmeňovacie návrhy, ktoré v niektorých výboroch prešli a dostali sa do spoločnej správy.

Predovšetkým by som sa dotkol niektorých zásadných vecí. Niektoré poslanecké kluby, najma poslanecký klub Spolužitia a MKDH, navrhujú odstúpiť od 20-percentnej klauzuly a navrhujú 10 %. Podľa môjho skromného názoru treba sa v tejto veci držať, ak už pristupujeme k tejto záležitosti zodpovedne, toho, čo sa v našom historickom priestore vyvinulo a čo sa tu považuje za kvórum, kedy je možné nejakej menšine dávať špeciálne, mimoriadne práva okrem všetkých práv, ktoré národnostné menšiny resp. príslušníci národnostných menším majú ako ostatní občania tejto krajiny.

Treba povedať, že v bývalom Uhorsku žiadne kvórum nebolo, jestvoval jeden národ, jeden štát a jeden jazyk v tomto štáte, a používal sa aj na označovanie obcí. V susednom Rakúsku, ktoré bolo súčasťou habsburskej monarchie, išli na to trošku ústretovejšie voči príslušníkom ostatných národností a už v minulom storočí zaviedli tzv. 20-percentnú klauzulu, kde títo mimoriadne menšinové práva uznávali občanom inej národnosti ako nemeckej, keď v obci tvorili viac ako 20 % obyvateľstva. Túto, podľa môjho názoru, progresívnu klauzulu prevzal aj česko-slovenský právny poriadok po roku 1918 a zaviedol ho aj v bývalej uhorskej časti, teda na Slovensku a Podkarpatskej Rusi. Myslím si, že 20-percentná klauzula je tou klauzulou, ktorá je primeraná, ktorá je historicky odôvodniteľná a ktorú by mala táto snemovňa podporiť.

Keď sa tu hovorí, že sa tým vychádza v ústrety iným menšinám, predpokladá sa, že toto plénum je neinformované, že nevie ako v skutočnosti existuje etnické rozloženie na Slovensku, v ktorých obciach, kde a ako sú zastúpené národnostné menšiny. Po sčítaní ľudu v roku 1991 som si zakresľoval výsledky sčítania do mapy, nielen maďarskej menšiny, ako to urobilo Spolužitie, ale aj ostatných menšín na Slovensku a dospel som k nasledovnému záveru:

Čo sa týka Rusínov a Ukrajincov, je ich síce na Slovensku dohromady len okolo 32 000, ale žijú v obciach zvačša v Nízkych Beskydách, v podhorských obciach, ktoré sú málopočetné, a vo väčšine týchto obcí tvoria výraznú menšinu, teda nad 20 %, alebo dokonca výraznú väčšinu. Takže skutočne naši rusínski spoluobčania nebudú mať pri tom problém, že by získali 20 % na označenie svojej obce. Čo sa týka poľskej menšiny, podľa sčítania z roku 1991 je to okolo 4 000 alebo 5 000 ľudí žijúcich zvačša v diaspóre, najma v Bratislave. Sú to zvačša prisťahovalci zo sliezskej oblasti bývalej Československej republiky. Samozrejme, ctíme si ich, ale neza-

kladá to ani v jednej obci nieto 20 %, ale ani 5, 4, 2, 3 či 1 % obyvateľstva poľskej národnosti v našich obciach. Čo sa týka Nemcov, po ich tragickom odsune alebo vyhnaní, ako to oni nazývajú, na Slovensku takisto zostali len v nepatrných zlomkoch a v žiadnej obci, okrem dvoch, kde sú vo výraznej väčšine - Štos a Medzev, Nemci nežijú ani v percentuálnom vyjadrení 10 %. Sú to zvačša zlomky, ktoré sú do percenta alebo menej. Preto odvolávanie sa na iné menšiny v súvislosti so znížením 20-percentnej klauzuly je zavádzajúce, nepresné a predpokladá, že toto plénum nevie a nepozná skutočnosti etnického rozloženia v Slovenskej republike.

Preto si dovoľujem predniesť pozmeňovací návrh, ktorý potom prečítam a odovzdám spoločnému spravodajcovi. Ešte by som chcel uviesť to, čo je pre nás, príslušníkov Slovenskej národnej strany neprijateľné, a to, aby sa do zoznamu, ktorý bude vytvorený - a predpokladám, že priložený k tomuto zákonu, dostali tie mená, ktoré medzičasom mohli sa aj zaužívať medzi občanmi maďarskej národnosti, ale ktoré nie sú odrazom historického vývinu názvu tejto obce, ale sú dôsledkom buď zvýšeného maďarizačného tlaku po roku 1894, prípadne vznikli ako dôsledok okupácie južného Slovenska v rokoch 1938-1945. Nepredpokladám, že takéto by mohli vzniknúť, ale aby to bolo zabezpečené.

Dovolil by som si uviesť niekoľko obcí, kde žije menšina, ako sa napríklad ten názov vyvíjal, a prečo nesúhlasím s tým, aby niektorý názov bol uvedený. Napríklad obec Ochtiná v Rožňave sa udáva prvýkrát v roku 1318 ako Ochtiná, potom celú históriu ako Ochtiná a až od roku 1907 ako Mártonháza. Alebo uvediem obec Mojtín, okres Rimavská Sobota, ktorý sa celú históriu uvádzal ako Majum, Majom, a v roku 1907 sa z toho zrazu stalo Mezőtelkes. Alebo Kleňany, okres Veľký Krtíš, ktoré sa uvádzali v roku 1235 ako Kelemen, Kelenen, Kelene. Takže, aby tento zoznam bol, podľa môjho názoru, prijateľný, treba voliť selektívny prístup a jasne povedať,

že tie názvy, ktoré vznikli ako dôsledok maďarizácie, sú neprijateľné ako názvy, ktoré by mohli byť použité v danom zozname mien.

Ďalej je pre nás neprijateľná - a myslím, že to uznali aj priatelia zo Spolužitia a Maďarského kresťanskdemokratického hnutia - tá časť vládneho návrhu, kde sa hovorí o tom, že obec má názov v slovenskom jazyku a názov v jazyku menšín. Podľa nášho názoru obec má len jeden názov a ten je úradný. Môže mať označenie v iných jazykoch. Tu treba skutočne urobiť zmenu, preto to bude obsahovať tiež môj pozmeňovací návrh.

Ďalšia vec, ktorá by mala byť zohľadnená - je to aj vo vládnom návrhu, a myslíme si, že tam je to správne -, že by mala byť zohľadnená vôľa obce, aby skutočne občania rozhodovali o tom, či dané označenie v inom jazyku si ustanovia alebo neustanovia. Včera na politickom grémiu vznikol problém, že ľudia dobre žijú, a keď sa vnesie tento moment, že majú rozhodnúť, nakoniec zistia, že sa napríklad nenávidia alebo nemajú dobré vzťahy. Osobne si myslím, že ľudia, keď v obci dobre žijú, si vyjdú vzájomne v ústrety, Maďari vyjdú v ústrety Slovákom, Slováci vyjdú v ústrety Maďarom, že sa jasne dohodnú. Ak nežijú dobre, bolo by zlé, keby sme my svojím rozhodnutím prilievali do tohto zlého vzťahu ďalší olej.

Preto by som si nakoniec dovolil predniesť svoj pozmeňovací návrh, ktorý sa týka bodu 3, a znie nasledovne - § 6 ods. 4 by znel: "Na žiadosť obce podľa odseku 2 možno na samostatnej dopravnej značke umiestnenej pod dopravnú značku s názvom obce v úradnom jazyku /§ 3 ods. 4/ uviesť označenie obce v jazyku národnostnej menšiny. V obci, ktorá požiadala o označenie v jazyku národnostnej menšiny a v ktorej žijú príslušníci viacerých národnostných menšín tvoriacich samostatne najmenej 20 % jej obyvateľstva, sa označenie

obce uvádza v jazyku každej z nich. Označenie obce v jazyku národnostnej menšiny sa môže uskutočniť na základe zoznamu, ktorý je prílohou tohto zákona." V odseku 5 vypustiť druhú vetu, pretože keď bude tento zoznam, nebude treba vyjadrenie názvoslovnej komisie.

To by bolo z mojej strany všetko. Chcel by som požiadať toto plénum, aby v tejto veci pristupovalo sine ira et studio, teda nezaujate, aby jasne a konkrétne vyjadrilo svoju vôľu v tom smere, aby skutočne bolo vyhovené tak našim záväzkom voči zahraničiu, najma voči Rade Európy, ako aj požiadavkám a vôli našich občanov.

Ďakujem vám.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. S faktickou poznámkou sa najskôr hlási pán poslanec Pittner.

Poslanec L. Pittner:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

zúčastnil som sa včera za klub KDH rokovania politického grémia, a z toho, čo tu zatiaľ odznelo, musím povedať, že niektoré výroky alebo návrhy ma dosť prekvapujú, pretože ak tam bol včera určitý rysujúci sa konsenzus, tak bol v tom, že v podstate s maďarským návrhom alebo s návrhom, ktory predkladajú predstavitelia Egyuttélés a MKDH, sa dalo súhlasiť, pokiaľ ide o prílohovú časť. Tam bol spor len o tom, že niektorí predstavitelia, myslím, jedného alebo dvoch klubov, prišli s názorom, že táto príloha mala by byť ešte predmetom rokovania, či tam bude transkripcia alebo sa bude vychádzať z roku 1928, čo ale bol dosť ojedinelý názor, a že

pokiaľ ide o percentuálne zastúpenie, bude sa rozhodovať tu, v pléne medzi 10 a 20 %, a z klubu HZDS odznelo 30 %. Domnievam sa, že toto maximalizovanie, ktoré tu teraz vyskočilo na 50 %, si treba dobre zvážiť. Preto navrhujem, aby sa vychádzalo z toho návrhu, ktorý som si tu vypočul z úst pána poslanca Rózsu, a pokiaľ ide o percentuálne vyjadrenie, aby sa o tom hlasovalo separátne, pričom KDH z dôvodov, aby boli zahrnuté aj iné národnosti, nielen maďarská, bolo za 10 %, ale sme ochotní pristúpiť na kompromis na 20 %.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Pittnerovi. Pán poslanec Koteles - faktická poznámka.

Poslanec L. Koteles:

Vážená národná rada, 10-percentný prah už na území Slovenska existoval, veď v Slovenskom štáte pre viacjazyčné označenie obcí bol dovolený 10-percentný prah.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec Fekete.

Poslanec J. Fekete:

Najskôr začnem faktickou poznámkou. Ja si pána Pittnera mimoriadne hlboko, až obdivne vážim, ale dovolím si naznačiť, že pokiaľ som členom parlamentu, tak pre mňa rozhodnutie gremiálnej porady môže byť záväzné, ale stále si myslím, že máme parlamentnú a nie gremiálkovú demokraciu.

Ctený pán predseda,
vážený parlament,
vážený pán minister,
milí zvedaví hostia,

na počiatku boli slová a tie slová boli usporiadané tak, aby sa nimi vyslovovalo klamstvo. Klamstvo o postavení národnostných menšín na Slovensku. Z tohto klamstva sa potom urobila základňa, ba až kategorická premisa, z ktorej sa odštartoval dodnes trvajúci a pravdepodobne v nekonečne sa končiaci národnostno-národno-štátotvorný maratón. Oná základňa bola založená na konštatovaní, že situácia národnostných menšín na Slovensku pripomína koniec sveta. A pravda to nie je, ani nebola. Menšiny na Slovensku s 5 miliónmi obyvateľov mali viac svojich škôl ako menšiny, osobitne slovenská, v Poľsku, Maďarsku, Česku, Rakúsku a na Ukrajine, spomínam iba susedné štáty, kde žije najmenej okolo pol milióna Slovákov dokopy. V týchto 5 štátoch - tu tak trošku kopírujem jedno nedávno vyslovené matematicko-demografické porovnávanie - žije takmer sto miliónov obyvateľov, čo je dvadsaťnásobne viac ako u nás. Sú tu dokopy - ak som si to dobre vyrátal - dve čisto slovenské školy. Tak tu žijúci Slováci z roka na rok, z desaťročia na desaťročie hynuli, prelievali sa do iného národa a do iných národov. Pokorne to znášali oni, pokorne sme to znášali aj my, boli predsa mimo nás.

Oklamať Slovákov nie je problém, lebo Slovák je ústupčivý, tolerantný, nezdvihne hlas ani ruku, iba ňou mávne, a potom si v tichu pohundre, na to cúvne, zvykne si, prispôsobí sa, namiesto toho, aby hneď napísal do Rady Európy, radšej počká. O pár rokov si namiesto mena Zaťko, začne písať Zatyko, namiesto Sladovník mu v priezvisku pribudne z, tvrdé y a podobne. Takí, bohužiaľ, sme. Neviňme za to iných, viňme za to seba, lebo vieme skoro všetko, len bojovať o svoje nevieme. Teraz dúfam v zúfaní, lebo poznám názory

opozície, že to dokážeme a neprispejeme k narušeniu rovnováhy a zabehnutému súladu.

Je to tak. Môžem to povedať - lebo žijem v národnostne zmiešanom prostredí, v oblasti, kde si Hont podáva ruku s Novohradom a Slovák s Maďarom -, že Maďarkám tu doteraz nikdy nevadilo, že sa musia volať - ová a ská, Slovákom, že sa oslovujú Pišta, Šaňo, Béla alebo Gejza, ba ani to, že časť oficiálnych názvov obcí v značnej miere je tak trošku lexikálno-sémantickým hybridom, v ktorom je bratsky zakódovaná tak maďarská, ako aj slovenská história. Dôkazy poskytujú názvy obcí ako Bušince, Želovce, Širakov, Peťov, Čalomia, Olováry, ale aj Toponyvár v týchto slovenských i maďarských obciach ako Taňa, Šóšár, Ďulaház či Korpáš. A zrazu má byť všetko inak. Inak preto, lebo od roku 1990, a osobitne od volieb 1992, sa permanentne hovorí nepravda, z ktorej sa urobila nátlaková politická akcia na jednostranné ovládnutie územia, ktoré bolo v jednom nedávno publikovanom dokumente prefikane nazvané ako územie od Bratislavy po Ukrajinu, územie, na ktorom sa okrem iného nedávno stalo aj toto:

Budem citovať z Práce z 25. januára toho roku. Inak som si to verifikoval aj v skutočnosti. Citujem: "Správy o tom, že po Rimavskej Sobote a niektorých susedných mestách sa začala rozširovať letáková akcia na podporu zápisu detí výlučne do škôl s maďarským vyučovacím jazykom, sa potvrdili. Organizuje ju Nadácia Rimavskej Soboty a okolia. Ďalej sa v petičnej výzve upozorňuje na to, že úroveň maďarských škôl obstojí v porovnaní so slovenskými školami, ba v niektorých prípadoch dosahuje aj vyššiu kvalitu." Ako pedagóg pôsobiaci v tomto prostredí proti takémuto konštatovaniu protestujem. "Nadácia teda pri zohľadnení" - citujem ďalej - "prechodného zhoršenia hospodárskej a sociálnej situácie v regióne rodičov maďarskej národnosti, alebo aspoň ak matka má túto národnosť, odporúča zapísať dieťa do maďarskej školy. Keď sa tak stane" - a teraz dobre počúvajme - vraj "zoberie na seba

hradenie časti výdavkov na začiatku školského roku a už v septembri rodičia navyše dostanú 200 korún v hotovosti za každé dieťa. Ďalej má ísť o úhradu cestovného pre dochádzajúcich žiakov a o ďalšiu, dosiaľ nešpecifikovanú výpomoc." Prosím, zamyslime sa nad týmto textom aspoň tak, ako sa zvykneme zamýšľať nad zajtrajším dňom.

Teraz sa chcem vyjadriť k samotnému predloženému zákonu. Robím tak v kontexte s predchádzajúcou výpoveďou. Predstavitelia maďarských strán sa ho dovolávali sčasti v mene demokracie, sčasti v mene histórie. Ak dám demokraciu a históriu do vzájomnej súvislosti, pýtam sa: Je demokratické urobiť preteky z histórie? Je história z roku 1928 historickejšia ako história z čias Veľkomoravskej ríše alebo história z pomoháčskeho obdobia, či, povedzme, história z roku 1950? Nejde tu náhodou o demagógiu, starú poslušnú slúžtičku politiky, alebo ešte viac, o nadraďovanie jednej dejinnej udalosti nad druhú dejinnú udalosť, teda kádrovanie dejín a ľudí v nich? Ak je to tak, a tak to vychádza, potom sa ocitáme v polohe ľudského elitárstva.

Vážený parlament, ak je Slovensko krajinou bez slobody, bez demokracie, ak je netolerantné, ako sa nám to kde-kto, aj v našom parlamente snaží nahovoriť v štýle, že sto razy opakovaná lož sa stáva pravdou, prosím, zoberme si príklad zo susedných vzdialenejších krajín, kde demokracia, sloboda i tolerancia prekvitajú. Časť z nich - tých pať - som už spomenul v úvode svojho vystúpenia. Tu si však dovolím zájsť ďalej - do Nemecka, krajiny, kde v súvislosti s našim problémom žijú aj väčšie-menšie národné i etnické spoločenstvá, ako Turci, Kurdi, Portugalci, Lužickí Srbi, Francúzi, Romovia, Dáni, Frízovia i ďalší. Ako tu k nim pristupujú? Tu si dovolím odcitovať z novín, nie slovenských, ale českých Lidových novín z 25. januára: "Otázka zakotvenia práv menšín je predmetom diskusií napríklad aj v Spolkovej republike Nemecko. Nemecko, ktoré kladie dôraz na ochranu početných ne-

meckých a iných menšín v zahraničí, sa neodvažuje zakotviť práva národnostných skupín do vlastnej ústavy. Vládny kresťanský blok CDÚ-CSÚ sa obáva z toho, že by nenemecké obyvateľstvo mohlo odvodzovať predovšetkým doteraz chýbajúce právo na dvojité občianstvo pre prisťahovalcov. Hovorca parlamentného klubu CDÚ-CSÚ Walter Bayhorn konštatoval, že kresťanské strany striktne odmietajú zahrnúť do ústavy štátnu ochranu identity etnických kultúrnych a jazykových menšín."

Nuž, ctený parlament, zvážme, porovnajme, vyberme si, zamyslime sa, rozhodnime. Ja predovšetkým v mene obyvateľov západného Novohradu a východného Hontu, kde je iba jediný jazykový problém, a tým je povedať si čo najviac pekných, povzbudzujúcich, hrejivých slov, vyhlasujem, že podporím vládny návrh zákona s doplnkami, ktoré predniesol pán spoločný spravodajca. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Feketemu. Pani poslankyňa Bauerová žiada faktickú poznámku.

Poslankyňa E. Bauerová:

Vážený pán predseda,
dámy a páni,

chcela by som upozorniť iba na to, že to, čo tu odznelo, je v rozpore aj s Chartou základných ľudských práv /prejav nesúhlasu v sále/, aj s Európskou konvenciou o základných ľudských právach. Chcela by som upozorniť tiež na to, že aj nemecký prístup k menšinám a k prisťahovalcom sa rozlišuje. Odporúčala by som do pozornosti pánu Feketemu, aby zistil, aká je politika voči Lužickým Srbom, ktorí žijú v Nemecku. Majú napríklad svoje dvojjazyčné označenia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Gandi.

Poslanec M. Gandi:

Vážený pán predseda,
pán minister,
dámy a páni,

na minulej, decembrovej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky žiadali páni poslanci z MKDH zastupujúci maďarskú menšinu o odklad vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, tlač 374, údajne v snahe nájsť za toto obdobie čo najlepšie riešenie, konsenzus. Prakticky však hneď na to sa naši maďarskí páni poslanci posnažili rýchlo, veľmi rýchlo písať do Rady Európy - majú v tom dlhodobé skúsenosti, že Slovenská republika neplní uznesenia Rady Európy o tabuliach. Aj ich návrhy sú zvláštne. Presadzovanie myšlienky historických názvov je absurdné. Pýtam sa, páni poslanci, ktorý historický názov mesta máte na mysli? Z prvej republiky, uhorský, veľkomoravský alebo z ktorého vám vyhovujúceho historického obdobia?

Každý názov mesta a obce sa predsa rokmi vyvíjal. Pozrime len na názov Bratislava. Myslím si, že všetko to skôr vyzerá ako provokácia a nie ako návrh. Veď, keď sa na to pozrie normálne mysliaci človek, vidí, že to ide do slepej uličky, čo potvrdzuje i terajšia prax. Preto sa dá hovoriť o provokácii a nie o ústretovom kroku riešiacom problém. Veď, keď už sa tak sťažujú po celej Európe a očierňujú svoju vlasť - Slovenskú republiku, ako sa s nimi zle zaobchodí a aké malé práva majú, pozrime sa do susedného Maďarska, ktoré vyhlasujú za najdemokratickejší štát a je im v tomto vzorom. Vytvorili zákon o menšinách, ktorým sa pýšili ako vzorovým pre celú Európu.

Gesto voči svetu - a dosť, lebo hneď na to do praktického života dali tohto roku volebný zákon, ktorý nezaručuje menšinám účasť v parlamente, takže demokracia áno, ale len do tej miery, aká vyhovuje štátotvornému národu. To, čo si dovoľovali Maďari voči menšinám v minulosti, i to čo si dovolili dnes, je na Slovensku nemožné, ale hlavne neprípustné.

Asimilácia Slovákov bola a je veľká, bohužiaľ, už nielen v Maďarsku, ale i na južnom Slovensku. Vieme, s akou vytrvalosťou a pravidelnosťou sa likvidujú slovenské školy. Páni poslanci, čo keby sme aj my začali napodobňovať susedov a takto suverénne postupovať? Neústupčivosť, neochota cúvnuť čo i len o kúsok, arogantnosť, suverenita, s akou vystupujú páni poslanci zastupujúci maďarskú menšinu v Slovenskej republike pri presadzovaní len svojich požiadaviek, nemá konca. Podľa pána poslanca Harnu, ktorému asistoval pán Csaky v televíznej relácii, výška ich požiadaviek bude až do neba. A potom čo, páni poslanci? Čo v nebi? Pýtam sa. Môžem citovať v tejto súvislosti pani Vieru Urbanovú o nadprávach - citujem: "O nadprávach večne sa sťažujúcej maďarskej menšiny už pomaly čvirikä každý vrabec v Európe. Zahraniční emisári donekonečna opakujú, že menšinám u nás nikto neubližuje. Ba práve naopak, Slováci sú stále v pozícii utlačného národa." Páni poslanci, nezneužívate v tomto smere slovenskú dobrotu? Je načase sa zastaviť.

Myslím si, že slovenská vláda i Slovenská republika plní postupne všetky oficiálne závazky, ktoré sme na seba prevzali v súvislosti so vstupom do Rady Európy. Len aby sa všade plnili a dodržiavali tak, ako na Slovensku! Páni poslanci zastupujúci maďarskú menšinu Slovenskej republiky zneužívajú pre svoje ciele všetko, čo im ide vhod. Tak aj stretnutie v Komárne, ktoré zneužívajú ako protest nielen maďarskej menšiny, ale už menšín na Slovensku, hovoriac

o neprijateľnosti slovenskej politiky pre menšiny. Aj keď pripravené stretnutie, ako v podstate i dokumenty z Komárna hovoria de facto o komplexnom návode na dosiahnutie autonómie na južnom Slovensku.

Čo k tomu dodať? Tieto nátlakové akcie, vypisovania, nekonečné sťažovania, majú všetkých usvedčiť ako je na Slovensku zle a aké je tu napätie. Poznám maďarských spoluobčanov, vážim si ich, lebo mám medzi nimi veľa priateľov i rodičov svojich žiakov, a viem, že sú im tieto snahy cudzie. Žijú si tak ako iní občania našej mladej republiky a žiadne práva, ktoré dáva Ústava Slovenskej republiky občanom Slovenskej republiky, nie sú im upierané. O to je smutnejšie, páni poslanci a pani poslankyne, že tieto maďarské, protislovenské, ako i provokačné snahy maďarských politikov Slovenskej republiky tak vehementne podporujú poslanci KDH, SDĽ a ostatní poslanci, ktorí sú už zo zásady proti všetkému, čo HZDS predloží.

Pýtam sa vás, páni poslanci a poslankyne, pokiaľ sa až ohnete, aby ste zdvihli moc zo zeme? Zastupujete ozaj slovenského voliča, občana Slovenskej republiky, ktorý vás volil? Ak spíte, prebuďte sa do suverénnej, demokratickej Slovenskej republiky, kým je čas. /Potlesk./ Môže sa totiž stať, že ďalšie vlády už nebudú pri týchto vašich súčasných krokoch vládami suverénneho Slovenska, ale vládami nesuverénneho zostatku zo Slovenskej republiky. Keď už nechcete zo zásady pomôcť v ostatných otázkach, pomôžte aspoň v týchto otázkach. Apelujem na svedomie vás všetkých, páni poslanci, pani poslankyne, aspoň v postoji voči požiadavkám predstaviteľov MKDH a Spolužitia by sme sa mali zjednotiť a nedopriať im, aby cielene využívali našu nesvornosť a rozháranosť pri presadzovaní svojich cieľov.

Podporujem pozmeňovací návrh pána Pivolusku, s ktorým sa stotožňujem, a verím i ja vo vašu podporu. Zároveň vyzý-

vam tlač, aby zverejnila menný zoznam výsledkov hlasovania o návrhu pána Pivolusku.

Ďakujem vám.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

S faktickou poznámkou sa hlási najprv pán poslanec Gaulieder, potom pán poslanec Ftáčnik, pán poslanec Csáky, pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Gaulieder:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,
vážení páni ministri,

dovoľte mi, aby som vám prečítal preklad jednej výzvy riaditeľa Základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským v Galante Dr. Krecsko Károlya.

"Ctení rodičia, riaditeľstvo Základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským v Galante vám dáva na vedomie, že zápis do prvého ročníka školského roka 1994/1995 bude v budove školy v nasledovnom časovom rozpätí: od 7. februára 1994 do 12. februára 1994, t.j. od pondelka do piatka denne od 8.00 do 17.00 hodiny, v sobotu od 9.00 do 12.00 hodiny.

Veríme, že každý maďarský rodič, teda aj vy, vydržíte pri vzdelávaní v materinskom jazyku, verní pamiatke svojich predkov, a neukrátite svoje dieťa o prednosti vzdelávania v materinskom jazyku. Zariadenie galantského regiónu a škola v školskom roku 1994/1995 pre každého prváka poskytne výpomoc sumou 200 Sk na učebnice a školské pomôcky. Každého srdečne očakávame."

Ja tiež verím, že každý slovenský poslanec v tejto Národnej rade tiež vydrží v tom, čo si predsavzal pri prijímaní zákonov pre Slovenskú republiku.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Moja faktická poznámka sa týka predrečníka, ktorému neuberám právo na politické hodnotenie a vytváranie fóbií voči národnostným menšinám. Prosím, má na to v demokracii právo, ale chcel by som ho upozorniť na dve vecné otázky. Tá prvá, že návrh o dvojjazyčnom označovaní predložila vláda, teda je to vládny návrh, to nie je návrh opozičný ani poslanecký, ale vládny. Vláda chce riešiť jeden konkrétny problém. Pán poslanec ho, samozrejme, môže vnímať vo veľmi širokom kontexte, ale opakujem, je to vládny návrh. Pán poslanec si to možno nevšimol.

Druhý návrh, ktorý by som mu chcel povedať, možno mu to nepovedal predseda jeho klubu, pretože včera sme sa na politickom grémiu rozchádzali s tým, že budeme informovať svojich poslancov o vecných návrhoch jednotlivých poslaneckých klubov, ktoré pravdepodobne dnes odznejú v rozprave. Rád by som mu povedal, že v návrhu, ktorý predniesol pán Rózsa, sa nehovorilo o historických názvoch, hovorilo sa o tom, že názvy sa uvedú v prílohe. Že názvy z roku 1928 sú možno historické, to je pravda, to bolo slovné označenie toho, o čo sa chce opierať táto príloha, ale nehovorí sa o historických názvoch, nech teda nepodsúva toto označenie princípu, ktorý

sa tu navrhuje, to znamená povedať, že dvojjazyčné označovanie áno, a bude to stanovené prílohou, ktorú pravdepodobne vypracuje Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. K tomu včera povedal svoje pán minister na politickom grémiu.

Takže, toto sú moje dve vecné poznámky k vystúpeniu pána Gandiho. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Cabaj - faktická poznámka.

Poslanec T. Cabaj:

Vážený pán predsedajúci,
dámy a páni,

mám taký dojem, že sa tu všeličo podsúva, čo netreba, najma preto, že už tu bolo hovorene, ako sa riešili otázky na politickom grémiu. Samozrejme, o všetkých príspevkoch, ktoré tam zazneli, som kolegov v poslaneckom klube informoval. Samozrejme, informoval som aj o tom, čo zaznelo na grémiu, že veľmi ťažko sa obhajujú tie návrhy, ktoré tam zazneli, keď sa maďarská strana postavila k riešeniu otázok tak, ako sa postavila. Ale musím povedať aj tú vec, čo tu už povedal pán Pittner, že zaznel ojedinelý hlas. Nebol to ojedinelý, boli to dva hlasy, ktoré reprezentovali - ten môj ojedinelý 65 hlasov v pléne, a ten druhý predstavuje 8. Takže, nie je bez zaujímavosti uvažovať nad tým, či ozaj tých 65 hlasov by nebolo treba rozdeliť, a potom v grémiu možno bude 30 prítomných, a potom budeme hovoriť nie o ojedinelých, ale určitých reprezentantoch. To len na okraj situácie.

Chcem však povedať, že naši poslanci sa zaoberali touto otázkou veľmi dlho. Celý večer ešte pokračovalo stretnutie v klube, a na prekvapenie dnes sa dozviem z rozhlasu, tak

ako informoval pán Peter Weiss, že na politickom grémiu sa riešili návrhy, ktoré predložilo HZDS. Spochybnil som, lebo zrejme som na tom politickom grémiu nebol, alebo bol som niekde inde. Pozmeňovacie návrhy totiž predložila koalícia MKDH a Egyuttélés a o týchto sa hovorilo, či by boli priechodné a za akých podmienok, ale nie, že ich predložilo HZDS.

Samozrejme, že sa hovorilo aj o vládnom návrhu, ktorý plne podporujem. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Csáky.

Poslanec P. Csáky:

Ďakujem, pán predseda. Nemienim teraz diskutovať, mám len dve vecné pripomienky.

Prvá pripomienka je, že včera na politickom grémiu sme sa viac-menej dohodli, že by bolo dobré ako súčasť tohto zákona vypracovať určitý zoznam na úrovni roku 1928, na základe oficiálnych údajov z prvej Československej republiky, ktoré má k dispozícii pán minister vnútra alebo ministerstvo vnútra. Domnievam sa, že keby sme sa držali tejto dohody, potom diskusie typu z rôznych historických období budú zbytočné, pretože to bude čisté riešenie pre túto oblasť.

Druhá moja pripomienka: v niektorých doterajších vystúpeniach sa miešali - neviem či účelovo - termíny "názov obce" a "označenie obce". Dovolil by som si znova upriamiť vašu pozornosť, a všetkých prítomných, že touto zmenou zákonov nejdeme riešiť názvy obce resp. zmeny názvu obce. To rieši iný zákon. Ide o dvojjazyčné označenie obcí, to znamená, aby

vedľa oficiálneho slovenského názvu bolo umožnené aj ďalšie označenie v jazyku menšín.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej sa hlásil pán poslanec Pittner.

Poslanec L. Pittner:

Vážený pán predseda,
vážené plénum,

po prvé - chcel by som povedať, že ak som povedal o ojedinelom názore, tak nie z hľadiska jeho zastúpenia v pléne, ale z hľadiska zastúpenia na politickom grémiu.

Po druhé - samozrejme, že politické grémium je poradný orgán, a v tom som v súlade s tým, ako to vysvetlil pán poslanec Fekete. Ale chcem povedať, že pokiaľ ide o rozpory, ktoré tu sú, t.j. 20, 10, 30, 50, vlastne to je to, čo ma znepokojuje, lebo páni kolegovia z koalície, chcem vám povedať, že predtým, než som sa stal poslancom, som po roku 1989 - ako niektorí azda viete - robil námestníka spravodajskej služby a mám dostatok informácií o tom, ktoré, priznám sa, vtedy i dnes ma znepokojujú, pokiaľ ide o príznaky maďarskej iredenty. Ale, ak si chceme zachovať štátnosť a chceme tejto iredente čeliť, potom si nemôžeme dovoliť potierať to, čo je demokratické a čo je prirodzené právo. Kedy a akým spôsobom budeme v práve konať proti iredente, keď im nedáme to, čo im podľa prirodzeného práva a podľa európskych noriem patrí?

Som zvedavý, páni, tí, ktorí tak trošku - predpokladám, že síce z dobrej vôle, ale predsa len nie z dostatočnej po-

litickej skúsenosti, tak horlíte za tvrdý postup, či sa v prípade - Boh nás od toho uchovaj, ak by sa niečo stalo, - aj potom tam stretneme spolu. Byť hrdinom, keď o nič nejde, je veľmi dobré a veľmi lacné. Ide o to, aby sme si uvedomili svoju zodpovednosť. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Gandi.

Poslanec M. Gandi:

Úplne súhlasím s poslancom pánom Pittnerom a rád by som, aby sme ozaj dodržiavali to, čo je v Európe, ale prosím vás, nekľačme na kolenách.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej do rozpravy je prihlásený pán poslanec Dubjel.

Poslanec K. Dubjel:

Vážení kolegovia,
vážená vláda,
vážený pán predseda,

keďže tu odznelo veľa plamenných slov, chcel by som len k zákonu, ktorý máme pred sebou, povedať niekoľko slov a dať pozmeňovacie návrhy, ktoré by spresnili a neumožnili by dvojaký výklad tohto zákona.

Najskôr sa zmienim o tom, čo nie je napísané na začiatku zákona, ako býva zvykom, čo je účelom zákona. Ak sa zamyslíme nad tým, čo je jeho účelom, treba povedať, že podľa toho ako je napísané v dôvodovej správe, hovorí sa o dvojjazyčnom označení obcí, teda účelom je dvojjazyčné označenie

obce, ale nie je tam vôbec ani slovo o tom, že by sa hovorilo o zmene názvu obce. Teda hovoríme o dvojjazyčnom označení - aby nám toto bolo jasné pri celej debate, o čom hovoríme. A tak je to aj v odporúčaniach Rady Európy. To znamená, že treba tomu rozumieť tak, aby národnostné menšiny vedeli názov obce vo svojej reči, vo svojej transkripcii a svojím písmom správne prečítať, pretože maďarčina nemá dĺžne, nemá makčene a podobne a ukrajinčina zase má azbuku, teda, aby bolo úplne jasné, o čom hovoríme.

A ďalej - zmena názvu obce, ak už hovoríme o zmene názvu obce, tá je podľa súčasných zákonov dovolená. Nič nebráni tomu, kto si chce zmeniť názov obce, aby ju zmenil. A potom bude aj hlavná dopravná tabuľa s takým názvom, ako obec rozhodne. Bude teda mať nový názov obce. Lebo treba povedať, že keď pán Kováč prejde do Nemecka, tak sa bude volať naďalej Kováč a nie Schmidt, preklad mena je už nové meno. To si tiež treba uvedomiť. Takže, pán Kováč aj v Nemecku je Kováč a ak to chce zmeniť, bude sa volať Schmidt a to je už úplne nové meno. Takže toto si treba taktiež uvedomiť, je to zákon o dvojjazyčnom označení, nie o premenovaní obce.

Ďalej treba povedať, že ak niekto chce mať historický názov obce označený na začiatku obce, nič mu v tom dnes, podľa dnešných zákonov, nebráni. Poviem vám, ako to vyriešila ukrajinská obec Kamienka. Dala veľký pútač dievčiny s chlebom a soľou a je tam napísané v azbuke "Vítajte v Kamienci". Nič nebráni tomu, aby v Trenčíne napísali tabuľu "Vítajte v Laugaríciu" a podobne. Keby obec Hniezdne si chcelo označiť svoje historické názvy, dá tam nejaký dátum a povie Knieseheп, potom Gňazdy, potom Gňazda, potom Gniazda a potom Hniezdne. A bolo by jasné, že po celú historickú dobu sa takto menil názov obce. Ale treba si povedať, že úradný názov je úradný názov obce, a teda tento zákon nemení názvy, hovorí o dvojjazyčnom označovaní. Takže, aby som bol presný, k tomu, čo som povedal o Kamienke, malo by sa pod tabuľu

napísať Kamienka v azbuke, a že ju volajú Kaminka, to majú na pútači. Je to veľmi efektné, krásne a naozaj nič tomu nebráni.

Takže, aby sa tento zákon nedal vykladať tak, že je to zákon o zmene názvu obcí, navrhujem v ňom tieto úpravy: v bode 3 § 6 ods. 4 prvá veta by mala znieť: "Na žiadosť obce podľa odseku 2 sa uvedie jej úradný názov v pravopise a písmom jazyka národnostnej menšiny na samostatnej dopravnej značke umiestnenej pod dopravnou značkou s úradným názvom obce v štátnom jazyku /§ 3 ods. 4/." V siedmom riadku toho istého paragrafu a odseku miesto "v jazyku" dať "v pravopise a písme jazyka národnostnej menšiny".

Ďalej vynechať poslednú vetu § 6 ods. 4 - označenie názvu. Pod bodom 3 v § 6 ods. 5 vynechať v poslednej vete v "jazyku národnostnej menšiny", alebo, ak by toto neprešlo, doplniť to "v pravopise a písmom jazyka národnostnej menšiny". Tým by sa tento zákon stal úplne jednoznačným, a to, aké percento by to malo byť alebo nemalo byť, vzíde z tohto pléna, ale to v danom prípade nie je podstatné. Teda ešte raz, dôsledne rozlišujte zmenu názvu, dvojjazyčné označenie, a to, čo dnešné zákony umožňujú na označenie historických názvov.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. S faktickou poznámkou sa najskôr hlási pán poslanec Bogdan. Pardon, pán poslanec Duka, potom pán poslanec Slota s faktickými pripomienkami.

Poslanec Á. Duka-Zólyomi:

Pán predseda,
vážená Národná rada,

veľmi zaujímavé výklady mal predchádzajúci pán poslanec. Najskôr, čo je účelom zákona. To nie je zákon, to je novela zákona. Jeho výklad nabádal k tomu, že asi mieša práva menšín s obsluhou zahraničných hostí alebo obsluhou turistov, aby mohli správne prečítať názov obce. Prosím vás pekne, veď každý vie, že obyvatelia národnostnej menšiny majú určitý svoj názov. Tu sa použili také pojmy ako historické. Nehovorme historické, nerobme z toho nejakú vedu. Je to veľmi jednoduché. Keď v dedine sa opýtate, obyvateľ vám hneď povie, aký názov používajú trebárs v maďarčine, ukrajinčine alebo v nemčine. Nemusíme to komplikovať. A v skutočnosti - hovoríme o tom už dva mesiace - nejde o zmenu názvu, je to označenie v danom jazyku národnej menšiny.

A ešte mám jednu pripomienku. Na začiatku som tu nebol a potom s hrôzou som zistil, že sa tu rozohrala celá športka. Sú čísla 10, 20, 30, 50, atď. Prosím vás pekne, prečo by to nemohlo byť potom už 120? Odkiaľ je 30? Nie je to opodstatnené, veď predsa 20 a 10 má svoje opodstatnenie. A 50 tiež nemá svoje opodstatnenie. Prosím vás, to je trocha smiešne.

Chcel by som upozorniť pánov poslancov, že sa mi zdá, že sa tu začína politická rozprava. Nemalo by to byť, to predsa máme na konci nášho programu. Našou úlohou je vytvoriť zákon o dvojjazyčných názvoch, čo najlepší a taký, ktorý vyhovuje aj tým, ktorí to chcú mať.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Slota - faktická poznámka.

Poslanec J. Slota:

Vážení prítomní,

bolo tu už toho dosť povedané. Osobne si myslím, že rozprava, v akom duchu sa tu nesie najma zo strany našich maďarských kolegov - podstatou nie sú nejaké tabule, či sú také alebo onaké, či toľko percent alebo hentoľko percent, podstata je v tom, že to je ďalšia kocka v mozaike ich štvania a prípravy na niečo, ako to tu nazval pán kolega Pittner, na to, aby sa tu niekto stal hrdinom. Len neviem, z ktorej strany. Nerád nejak veľa rozprávam, každá strana už povedala svoje, podstata bola povedaná, internacionalisti si povedali svoje, tí, ktorí neboli ani za ústavu ani za samostatnú Slovenskú republiku, si povedali svoje, tí, ktorí to rozbíjajú od samého začiatku si tiež povedali svoje, a preto dávam návrh, pretože to ide stále dookola, každý hovorí len v trochu iných obmenách to isté, aby sme boli pragmatickí a racionálni, aby sme tu nezabíjali čas, dávam návrh na ukončenie tejto diskusie a žiadam o tom hlasovať. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. S faktickou poznámkou sa hlásil najskôr pán poslanec Ďurana.

Poslanec J. Ďurana:

Len jednou vetou chcem pripomenúť kolegovi Dukaovi Zólyomimu, že nejde o zmenu názvu, len o zmenu označenia, povedal predsa pán kolega Csáky.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Bogdan chceli ste len faktickú pripomienku?

Poslanec P. Bogdan:

Keď ma pustíte do rozpravy, tak do rozpravy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Najskôr musím dať hlasovať o návrhu pána poslanca Slotu.

Poslanec P. Bogdan:

Prosil by som neukončovať rozpravu, pretože poslanecký klub SDĽ zatiaľ svoje oficiálne stanovisko nepredniesol, a takisto ani zástupcovia ostatných menšín, okrem maďarskej. Prosím, aby ste vypočuli aj ich.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To je v poriadku, ale pokiaľ ide o priebeh ďalšieho rokovania, musím dať odhlasovať návrh pána poslanca Slotu, ktorý je procedurálnou otázkou.

Pán poslanec Zselenák - faktická pripomienka.

Poslanec J. Zselenák:

Dámy a páni,

nehnevajte sa, možno to poviem trocha ostrejšie, ale považujem takýto štýl rokovania Národnej rady z pohľadu dosiahnutia uspokojivého riešenia za naprosto nekorektný. Veď predsa nemôže byť zaužívaným zvykom v tomto parlamente, že

vždy s faktickými pripomienkami sa dopracujeme k nejakému návrhu na ukončenie rozpravy bez toho, aby poslanci, ktorí sa riadne do rozpravy prihlásili, dostali vôbec slovo. Zamyslite sa nad tým, prosím vás.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, rokovací poriadok, ktorý sme si schválili, resp. naši predchodcovia schválili, ak by som to v inom prípade nedodržal, tak by ste ma napadli. Takže, mne skutočne neostáva nič iné, len dať hlasovať o tomto návrhu.

Prosím keby sme sa prezentovali.
Ďakujem. Je nás 68.

Skúsme sa ešte raz prezentovať.
Prezentovalo sa 70 poslancov.

Páni poslanci, pani poslankyne, keďže nie sme schopní sa zaprezentovať, tak ako včera, do 10.30 hodiny bude prestávka, kým sa všetci zídeme, aby sme mohli ďalej pokračovať alebo pristúpiť k hlasovaniu.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme pokračovať v prerušenom zasadnutí. Prosím pánov poslancov, pani poslankyne, ktorí sú mimo rokovacej miestnosti, aby sa vrátili, je koniec prestávky.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, pokračujeme s tým, že pán poslanec Slota bol za mnou a svoj procedurálny návrh stiahol, takže budeme pokračovať ďalej v rozprave. /Potlesk./

Pán poslanec Neuwirth chce mať faktickú poznámku.

Nefungujú mikrofóny. Prosím technika, aby prišiel opraviť mikrofóny. Pán poslanec, prosím, príďte k bočnému mikrofónu. Ani ten nefunguje? Pán poslanec, požičiam vám môj. /Potlesk./

Poslanec A. Neuwirth:

Pán predseda,
páni ministri,
kolegyne, kolegovia,

prepáčte, hovorím v takej nezvyklej pozícii, trošku ma to vyviedlo z rovnováhy, ale ak dovolíte, pripomenul by som jedno. Na začiatku parlamentov stál rímsky senát, a preto mi prepáčte, že budem citovať po latinsky: Qui bene distinguit bene docet - Kto správne rozlišuje, len ten správne učí resp. interpretuje. Prosil by som všetkých, aby sme nepodsúvali jeden druhému slová, ktoré nikto nikdy nepovedal. Prvým predpokladom správneho rozlišovania je, že reprodukujeme presne, doslova to, čo kto povedal. Preto prosíme pána Slotu, aby vzal na vedomie, že my z KDH sme nikdy nepovedali, že nie sme za slovenský štát, že nie sme za realizáciu slovenskej štátnosti. Pozitívny postoj k slovenskej štátnosti a štátu je jedna zo základných čŕt nášho programu. Považujem za potrebné povedať: keby sme spočítali roky utrpenia za slovenský štát, ktoré priniesli príslušníci nášho hnutia, tak by boli asi najvačšie v tejto sále.

Ďalej by som prosil, keby ste nás neoznačovali, že sme tí, ktorí nehlasovali za ústavu, ktorí nehlasovali za deklaráciu, s určitým pejoratívnym prízvukom. My sme za daných okolností, v danej situácii za predloženú deklaráciu nehlasovali na základe slobodného rozhodnutia a možností každého poslanca, nehlasovali sme za tú ústavu, ktorá bola predlože-

ná, pretože sme uviedli jej nedostatky. A dovoľujem si pripomenúť, že nedostatky tejto ústavy teraz, aj v tejto sále konštatovali aj ďalší, ktorí nie sú príslušníkmi nášho hnutia. My, hoci sme za ňu nehlasovali, v plnej miere a lojálne ju zachovávame za všetkých okolností a chceme ju zachovávať, i keď podľa zákonných možností, ktoré máme dané, budeme sa snažiť jej nedostatky odstraňovať.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Podľa oznámenia mikrofóny už fungujú. Nedá mi, aby som nezareagoval na poslanca Neuwirtha, pokiaľ hovoril o ústave. Pán poslanec, táto ústava podľa vyjadrenia odborníkov z Rady Európy, sudcov zo Štrasburgu a z francúzskeho súdu a komisie, ktorú viedol pán sudca Petiti, hodnotenie znie jednoznačne, že je to ústava, ktorá spĺňa všetky demokratické atribúty európskych ústav. /Potlesk./

Prosím, pán poslanec - faktická poznámka.

Poslanec A. Neuwirth:

Pán predseda, nepochybujem o tom, čo ste hovorili a čo hovorili odborníci. Ústava neodporuje resp. vyhovuje atribútom, ktoré sú vo svete demokracie. My však hovoríme o tom, že má určité nedostatky. Sú to dva rozličné pojmy, a preto by som prosil, aby sme to rozlišovali.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja. Prosím, pán poslanec Bogdan.

Poslanec P. Bogdan:

Vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,
vážení páni ministri,

najprv by som chcel poďakovať kolegovi Slotovi, že stiahol svoj návrh a že mám aj ja možnosť ako zástupca inej ako maďarskej národnostnej menšiny pred vami vystúpiť.

Možno sú moje predstavy do istej miery naivné, ale nazdávam sa, že akákoľvek politika, ak sa nerobí seriózne, nemá nádej na trvalejší úspech. Z tohto hľadiska by sme mali pristupovať aj k tvorbe národnostnej politiky. Zatiaľ sa však tak nedeje, či sa to niekomu páči alebo nie. Nemáme jej jasnú koncepciu a jednotlivé právne normy v tejto oblasti tvoríme skôr pod tlakom medzinárodného spoločenstva, aj to nie s príliš veľkou ochotou, alebo vtedy, ak už niekto priveľmi kričí. Prepáčte, ale niekedy mi to pripadá, ako keď dieťa na príkaz rodiča dá súrodencovi alebo inému dieťaťu tri jablká alebo cukríky, ale vzápätí sa snaží prípadne uchmatnúť aspoň jedno alebo dve z týchto jabĺk, ktoré mu predtým neúprimne dal. Preto by sme k tvorbe takýchto zákonov mali pristupovať s väčšou úprimnosťou, so širším pohľadom a rozhľadom, ale aj s potrebnou dávkou ústretovosti, tolerancie a žičlivosti.

Okrem toho, ako som už z tohto miesta niekoľkokrát zdôrazňoval, pri tvorbe zákonov, ktoré sa akýmkoľvek spôsobom týkajú národností, treba mať na pamäti, že v Slovenskej republike žije nielen maďarská menšina, ale i niekoľko ďalších, síce menej početných, ale z ktorých má každá svoje

špecifické problémy, a aj na riešenie spoločných otázok majú niekedy odlišné názory. Tu nepomôže nič iné, len vytrvalé hľadanie kompromisov a všeobecne prijateľných riešení, bez akýchkoľvek náznakov smerovania k porušovaniu ústavnosti. Žiaden zákon z tejto oblasti by nemal byť šitý na mieru len jednej národnosti, tobôž nie tej najväčšej, pretože chrániť treba predovšetkým tie najmenšie, lebo im reálne najviac hrozí strata národného povedomia, asimilácia a následne aj zánik národnosti ako takej. A to by nebolo dobré vysvedčenie nie tak pre danú národnosť, ako predovšetkým pre Slovensko.

Tento vládny návrh novely zákonov o úradnom jazyku a o územnom a správnom členení Slovenskej republiky však, podľa môjho názoru, opäť nepamätá na menšie národnosti a nevystihuje ani špecifiká, v ktorých žijú. Hranica 20 % neumožňuje nemeckej menšine použiť svoj názov ani v jednom prípade, hoci napríklad v Medzeve si pri poslednom sčítaní ľudu zapísalo túto národnosť vyše 17 % obyvateľov.

Chcel by som trochu polemizovať s vystúpením pána Hrnku, s tou časťou, ktorá sa týkala Rusínov-Ukrajincov. Ich situácia je veľmi špecifická a svojím spôsobom aj dosť smutná. Následkom rôznych dobrovoľných i nedobrovoľných asimilačných vplyvov je ich štatisticky pri každom sčítaní ľudu čoraz menej a menej. Ak k tomu pripočítame administratívne rozdelenie tejto národnosti na dve samostatné etno-kultúrne skupiny pri poslednom sčítaní ľudu v roku 1991, potom sa nedivme, že z vyše 260 obcí s preukazateľne čisto pôvodným rusínsko-ukrajinským obyvateľstvom, pretože zmiešaných obcí, ako sú niektoré maďarsko-slovenské, až na niekoľko výnimiek prakticky niet, iba v 68 je viac ako 20 % obyvateľov, ktorí si pri poslednom sčítaní ľudu zapísali rusínsku národnosť a len v 17 dosahuje túto kvótu obyvateľstvo s ukrajinskou národnosťou. Pritom v 9 prípadoch ide o tie isté obce, teda aj o tie isté názvy, čiže v skutočnosti ide len o 76 obcí, t.j. 29 % všetkých, kde sa dosahuje navrhovaný limit 20 %.

Skutočnosť, že či budeme brať štatisticky rusínske alebo ukrajinské obyvateľstvo, vždy pôjde o rovnaký identický názov obce - by som chcel zdôrazniť. Preto, ak už bola táto národnostná menšina pri poslednom sčítaní ľudu administratívne a umelo rozdelená na dve skupiny, potom žiadam, aby aspoň pre účely tohto zákona bola braná ako jedna. V tomto prípade by už išlo o 98 obcí, teda o 37 % obcí zo spomínaných 260.

Podľa môjho osobného názoru by však bolo najlepšie celkom zrušiť akýkoľvek percentuálny limit, s čím, samozrejme, nebudete súhlasiť, a rozhodnutie o dvojjazyčnom označení ponechať na obec tak, ako je to napríklad vo Švajčiarsku. Pretože sa však snažím byť realistický, rešpektujem stanovenie limitu, nie však vo vládnom návrhu navrhovaných 20 %, ale tých 10 %, a to preto, ako som už povedal, aby sa vyhovelo aj menej početným národnostiam alebo tým obciam, kde si väčšina občanov síce píše slovenskú národnosť, ale svoj inonárodný pôvod uznávajú a chceli by ho prejaviť aj vo forme označenia obce.

Preto obviňovanie maďarských strán, ktoré prišli s návrhom na 10 %, myslím si, nie je namieste, pretože medzi 10 a 20 % je iba 21 maďarských obcí - podľa mojich informácií, alebo nejak okolo tých 20, teda zanedbateľný počet oproti tým, ktoré sú nad 20 %. Ale v prípade rusínsko-ukrajinských obcí by to znamenalo skok z 98 obcí na 143 zo spomínaného počtu 260, teda z 37 % na 55 %. Ak by však predsa len zostalo navrhovaných 20 %, potom by som navrhoval nasledujúci pozmeňovací návrh: v bode 3 v § 6 ods. 4 vypustiť posledné dve vety a zamenit ich vetami nasledujúceho znenia: "Označenie obce v jazyku národnostných menšín je názov uvedený v prílohe. V obci, v ktorej príslušníci národnostných menšín tvoria samostatne menej ako 20 % jej obyvateľstva, názov obce sa môže uviesť v ich jazyku na základe rozhodnutia obec-

ného zastupiteľstva alebo výsledku miestneho referenda." Navrhovali sa tu aj iné limity. Pri 30-percentom limite by sa dvojjazyčné označenie u rusínsko-ukrajinských obcí týkalo iba 73 obcí, pri 50 % iba 30 obcí. Preto si myslím, že takýto zákon, ak by tam bolo tých 50 %, je pre tieto obce úplne zbytočný.

Spomínalo sa tu, že máme najlepšie riešenie národnostnej otázky v strednej Európe. Nepopieram, že ten stav aj v minulosti nebol zlý. Pri každej svojej ceste do zahraničia som vždy uznával tieto prednosti, doslova som sa nimi chválil, a príslušníci národnostných menšín z okolitých krajín nám úprimne závideli. Nemyslím si však, že by sme mali ísť teraz pod túto hranicu, ktorú sme v minulosti dosiahli, naopak, mali by sme ísť hore. Pravda, súhlasím s tým, že určitá hranica by mala byť a tieto hranice sa určujú medzinárodnými dokumentmi.

A ešte mi nedá, aby som nespomenul jednu vec. Jeden z mojich predrečníkov spomínal, že v Maďarsku nebol schválený volebný zákon, ktorý sa určitým spôsobom týkal aj národnostných menšín. Pýtam sa už teraz, hoci tento návrh u nás ešte neexistuje, ako budeme postupovať my. Sme už vysporiadaní s takýmto návrhom, aby národnostné menšiny mali automaticky zabezpečené zastúpenie v parlamente, ak by eventuálne prišiel? Dáme takúto možnosť našim národnostným menšinám, tým - znovu zdôrazňujem - malým, pretože maďarská sa znovu môže cez svoje politické strany, má teda reálnu nádej dostať sa do parlamentu v budúcich voľbách, ale iné národnostné menšiny, ak sa podobná úprava neprijme, znovu budú mať možnosť dostať sa do parlamentu iba cez iné politické strany alebo hnutia, ktoré ich buď navrhnú na svoju kandidátku alebo nie? Prosím vás, aby ste sa už dnes zamýšľali nad touto otázkou.

A eště by som sa na záver chcel spýtať predkladateľa, aby vysvetlil poslednú vetu navrhovaného odseku 4 vo vládnom návrhu v § 6, a síce "označenie názvu obce v jazyku národnostnej menšiny je prekladom jej označenia v úradnom jazyku, prípadne je uvedené v pravopise jazyka národnostnej menšiny". Ide mi najma o termín "preklad označenia", pretože ani vysvetlenie v dôvodovej správe nie je dostatočne jasné. Pokiaľ ide o transkripciu, myslím si, že tento návrh je úplne neprijateľný, pretože je zbytočný. Ak má byť ten istý názov uvedený v prípade našej národnosti v slovenskom jazyku a pod tým transkripciou do ukrajinského jazyka, teda napísaného v azbuke, skutočne to nemá žiadny význam.

To, čo tu spomínal pán Dubjel, ako sa to rieši v niektorých ukrajinských dedinách, to je pútač, ktorý sa dáva na začiatok dediny, keď sa začína festival rusínskeho folklóru v tejto dedine, ktorý sa koná pravidelne v mesiaci máji alebo júni a ktorý niekedy usporiadatelia zabudnú včas odstrániť. Potom to vyzerá ako označenie obce, ale nie je to žiadne označenie obce. Myslím si, že takým spôsobom by sa to nemalo riešiť.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Faktickú poznámku pán poslanec Chamula. Potom je do diskusie prihlásený pán poslanec Gazdík.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predseda,
dámy a páni,

chcel by som poprosiť môjho predrečníka, aby nemiešal

a nehovoril tu o rusínsko-ukrajinskej národnosti alebo o rusínsko-ukrajinskej národnostnej menšine, pretože veľmi dobre viem, že existujú Rusíni a Ukrajinci. Teda tento problém sa nedá internacionalizovať, ako sme boli zvyknutí v minulosti.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej je prihlásený do rozpravy pán poslanec Gazdík.

Poslanec I. Gazdík:

Vážený pán predseda,
dámy a páni,

pred prerušením rokovania sme sa trochu vzdialili od prerokovania predloženého návrhu zákona, teda tlače číslo 734. Dovoľte, aby som za seba a za klub nezávislých poslancov vyjadril veľmi stručné a jednoznačné stanovisko.

Klub nezávislých poslancov bol pripravený podporiť pozmeňovacie návrhy, ktoré predložila maďarská koalícia ešte pred predložením tohto pozmeňovacieho návrhu, kde sa hovorilo - citujem: "pre označenie obcí v jazykoch národnostných menšín sa používajú historické názvy podľa prílohy", ktorou sa rozumel administratívny lexikon obcí z roku 1928. Tým zároveň môžem odpovedať aj na otázky, ktoré tu boli, aké historické názvy by sa používali. Je jednoznačné, že by išlo o tie názvy, ktoré boli používané za prvej Československej republiky a ktoré umožňovali aj v iných národnostne zmiešaných územiach, ako boli napríklad česko-nemecké, používať česko-nemecké názvy. Zároveň sme boli ochotní podporiť aj druhý bod, kde sa hovorilo: "v sporných prípadoch označení rozhodnú obecné zastupiteľstvá".

Klub nezávislých poslancov podporí pri hlasovaní pozmeňovací návrh maďarskej koalície s alternatívou číslo 2, kde sa hovorí: "Označenie obcí v jazyku národnostnej menšiny sa uvádza podľa prílohy tohto zákona." Je prirodzené, že bez predloženia tejto prílohy by sme nemohli zoznam obcí odsúhlasiť. To je, samozrejme, už úloha pána ministra.

Čo sa týka percentuálneho hľadiska: v rámci možného kompromisu sme boli pripravení podporiť 10 %, ale samozrejme, že v rámci možnej dohody, ktorá bola už na politickom grémiu, budeme hlasovať aj za 20 %, a síce prečo: Podľa doteraz predloženého zoznamu označovanie sa týka 426 obcí, pri zmene na 10 % je to vlastne rozdiel len 24 obcí, a na druhej strane, keďže ide aj o občanov inej národnosti ako je maďarská, napríklad rusínskej, ide o to, že v obciach, kde žijú, nie je len nadpolovičná väčšina týchto obyvateľov, ale takisto 14, 17 alebo 24 %. Samozrejme, v pozmeňovacom návrhu, ktory bol predlozeny, sa prikláňame za to, aby sa vypustilo slovo "etnickych skupín" a hovorilo sa len o jazyku národnostných menšín.

Dovoľte zároveň ešte jedno stanovisko. Keďže som aj v minulosti, ešte pred vznikom Slovenskej republiky, bol signatárom viacerych iniciatív, nemôžem sa stotožniť a plne odmietam delenie ľudí na proslovenských, neslovenských a protislovenských. Odmietam toto delenie v mene občanov, ale dvojnásobne ho musím odmietať, ak náznaky sú aj na pôde Národnej rady.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej je do rozpravy prihlásený pán poslanec Zselenák.

Poslanec J. Zselenák:

Vážený pán predseda,
vážený členovia vlády Slovenskej republiky,
dámy a páni,
kolegyne, kolegovia,

domnievam sa, že doterajší priebeh rokovania Národnej rady nenasvedčuje tomu, že by sme mali úprimný záujem zvládnuť tento problém, ktorý pred nami v tejto chvíli stojí, k spokojnosti tých, ktorých sa najviac týka. Domnievam sa, že je tomu tak aj preto, lebo na rozdiel od zákona o mene a priezvisku, ktorý sme obdržali ako vládnu predlohu a ktorý vytváral veľmi dobrý základ pre dosiahnutie zhody názorov a pre prijateľný kompromis, tento vládny návrh zákona, ktorý rieši označovanie názvov obcí a miest v jazyku menšín, takéto predpoklady dosiahnutia úspešnej dohody nedáva.

Nech mi je odpustené, keď sa budem zaoberať skôr nedostatkami tohto vládneho návrhu, než jeho pozitívnymi stránkami, pretože v niektorých momentoch obsahuje aj také. A chcel by som svoju argumentáciu opriet o skutočnosť, že táto predloha vládneho návrhu zákona nemá za úlohu riešiť problém utečencov ani prisťahovalcov, ani gastarbeiterov, ale má ambície riešiť požiadavku právoplatných občanov Slovenskej republiky, ktorí nastolili takúto požiadavku smerom k Národnej rade Slovenskej republiky.

Prednedávnom sme rokovali - a mal som tú česť zúčastniť sa rokovania - so skupinou expertov, ktorá v rámci misie Rady Európy navštívila Slovenskú republiku a ktorá pri posudzovaní problémov týkajúcich sa národnostných menšín a etnických skupín upozornila na skutočnosť, že túto záležitosť treba prioritne riešiť predovšetkým na úrovni republikového zákonodarstva a spôsobom, ktorý by uspokojil najma menšiny. Ak by sme vychádzali z tohoto, pri šťastnej voľbe návrhu

a šťastnom texte návrhu tohto zákona by sme mohli jeden z problémov, ktoré Slovenskú republiku kvária, pomaličky, pokojne, s rozvahou doriešiť. Že dnes tomu tak nie je, to je opať dôsledok toho, že sme akosi náchylní aj v parlamente z komára robiť somára, zo somára slona a pozajtra ho vyhlásiť už za nepriateľa republiky. Dôkazom toho sú vaše vystúpenia, mnohých mojich kolegov, ktorí zavádzali a úplne odviedli pozornosť od merita veci a od obyčajného bežného problému označovania názvov obcí v jazyku menšín prešli do úplne iných abstraktných rovín, dokonca by som sa opovážil povedať, že až do roviny elementárnych ľudských práv. To nie je dobrá cesta ako doriešiť tento problém, skôr je to zlý návod aj pre našich občanov ako sa k tomuto problému stavať.

Z toho vychádza, že ak chceme problém uspokojivo doriešiť, musíme prejaviť istú dávku tolerancie, istú dávku ústretovosti, pretože skutočne teraz ide o to, aby sme uspokojili menšiny žijúce na území Slovenskej republiky. Pokiaľ by sme mali uplatniť vo vládnom návrhu obsiahnutú filozofiu zákona a uplatniť transkripciu do jazyka menšín, považoval by som to za rovnaný zločin tak na slovenskom jazyku, ako aj na jazykoch používaných príslušnými menšinami.

Teda, ak to chceme uspokojivo riešiť, musíme prejsť na filozofiu, ktorá by akceptovala, uznala a vytvorila predpoklady pre použitie názvov menšinami zaužívaných. Tu nemá zmysel hovoriť o historických názvoch, treba hovoriť o názvoch, ktoré menšiny dnes v tomto smere užívajú. Z pohľadu Trebišovského okresu by som vedel uviesť také skutočnosti, ktoré by nútili urobiť isté drobulinké, nie veľké, ale malé korektúry, kde napríklad v dvoch prípadoch už dnešná situácia alebo názov zaužívaný miestnym obyvateľstvom, na ktorom sa veľká väčšina vie dohodnúť, je iný, ako boli kedysi nejaké historické názvy.

Preto by som vás chcel poprosiť, aby sme z tohoto problému nerobili problém generálne politický, je to celkom obyčajný vecný problém. A nesúhlasím ani s výrokmi pána poslanca Feketeho, ktorý na adresu slovenského národa uviedol skutočnosti, ktoré dokonca ani ja ako Maďar by som ani pri najvačšej alebo najhoršej dávke zlomyseľnosti na adresu Slovákov nemohol povedať. Slovákov považujem za ľudí hrdých, rozumných, statočných, húževnatých, čestných, veľkorysých a tolerantných. Nemá dôvod teda ani pán poslanec Fekete vnucovať predstavu, ktorá možno nezodpovedá celkom skutočnosti. Dôkazom toho, že tomu tak je, je aj vznik samostatnej Slovenskej republiky.

Práve z týchto skutočností by som teda vás chcel poprosiť, aby sme hľadali cestu takého kompromisu ktorý nebude urážať predstaviteľov slovenského národa, ktorý sa nijako nebude priečiť vôli slovenského národa, ale ktorý vytvorí predpoklady toho, aby sme situáciu, a najma tendenciu, ktorá je tu badateľná a zreteľná - zhoršovania vzťahov nášho obyvateľstva - sa pokúsili obrátiť dobrým smerom a takýmto racionálnym požiadavkám menšín dokázali vyjsť v ústrety.

Ďakujem pekne.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja. S faktickou poznámkou sa hlási pán minister.

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Vážené dámy,
vážení páni,

akceptoval by som stanovisko pána Neuwirtha, aby sme sa

chovali korektne. Prosím, chovajme sa korektne, pretože i teraz je obviňovaná vláda z niečoho, čo vo vládnom návrhu zákona nie je. Vláda hovorí, že sa uvádzajú v preklade, odporúča preklad, a v prvom, pan Zselenák, vláda navrhuje v transkripcii. Takže preklad je ešte iný, než je transkripcia.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej je do rozpravy prihlásený pán poslanec Móri.

Poslanec I. Móri:

Vážený pán predseda,
dámy a páni,

v kontexte historickej skúsenosti a sprievodných javov súčasného spoločenského a politického diania niektorí z nás ponímame zásadne pozmeňovacie návrhy k predloženému návrhu zákona rozpačito. Prvá pochybnosť spočíva v našej neistote, či tieto iniciatívy poslancov koalície MKDH a Egyuttéles sú súčasťou cieľa, ktorý predstavuje návrh zákona, alebo prostriedkom k dosiahnutiu iného cieľa v reťazci nových požiadaviek. Mozaika pozlepaná z koordinovaného postoja politikov koalície MKDH a Egyuttélés a predstaviteľov vlády Maďarskej republiky pri prijímaní Slovenska do Rady Európy, výroky pána Duraya vo Vaci, závery komárňanského stretnutia v januári a naposledy vyjadrenie pána Lezsáka z Maďarského demokratického fora - to sú len niektoré zo širokej škály aktivít, ktoré nás nabádajú prinajmenej k opatrnosti.

Zamyslel som sa nad vyhlásením pána Lezsáka z Maďarského demokratického fora pred niekolkými dňami, ktory povedal:

"Maďarsko-slovenské vyrovnanie je nemysliteľné dovtedy, kým sa nenaplnia zakladné práva maďarskej národnostnej menšiny." Spomínam si aj na výrok nebohého premiera pána Antalla, podľa ktorého sa cítil byť premiérom 15 miliónov Maďarov, ale aj na prehlásenia ministra zahraničných vecí pána Jeszenského, ktoré ma presvedčajú, že vláda Maďarskej republiky má ambície posudzovať národnostné otázky na Slovensku samostatne a podľa svojich vlastných kritérií. V tomto hodnotení jej skôr prekáža pozitívne hodnotenie spravodajcov Rady Európy, zástupcov Európskeho parlamentu, KBSE či iných diplomatov. Aj keď sa všeobecne usudzovalo, že maďarský národnostný zákon je skôr určený na prezentáciu v zahraničí, lebo doma predstavoval už len zimník venovaný zmrznutému do rakvy, ostatné schválenie volebného zákona potvrdilo, že vlastne išlo len o frašku.

V takejto skladbe informácií a dojmov máme pred sebou návrh zákona, kde poslanci za koalíciu maďarských strán žiadajú návrat k historickým názvom, k veľkej väčšine tých, ktoré sa zaviedli, podľa mojich informácií, po roku 1897, keď maďarský parlament prijal zákon, podľa ktorého - citujem: "Každá obec môže mať len jedno úradné meno a v úradných listinách na obecných pečiatkach a v školských knihách sa iné meno nesmie používať." Tiež ustanovil, že právo určiť meno obce patrí ministerstvu vnútra.

Ako je to však v Maďarsku v súčasnosti? Diskutabilný je doslovný preklad, skôr ide buď o akýsi kríženec alebo potom o prepis z maďarského do slovenského pravopisu. Napríklad Tótkomlós si môžu Slováci neoficiálne nazývať ako Slovenský Komlóš, hoci doslovný preklad by mal znieť Slovenský Chmeľov. Podobne sa obec Szarvas môže po slovensky nazývať iba Sarvaš a nie Jeleň. Na mapách sú však iba maďarské nazvy, ktoré ako jediné akceptuje aj pošta.

Navrhovaných 10 % zastúpenia obyvateľov obce pre nárok na názov obce v jazyku národnostnej menšiny skutočne nemá vo svete analógiu. Chcel by som zdôrazniť, a o to mi v podstate ide, že zásadnou podmienkou ústretovosti ohľadom rozšírenia práv národnostných menšín Slovenskej republiky je lojálnosť týchto občanov a politických predstaviteľov k právnemu poriadku štátu a jeho integrite.

Som však skeptik, ak bude požiadavka z maďarskej strany pretrvávať v tom zmysle, ako ju prezentoval pán Lezsák, čo v konečnom dôsledku znamená, že uznanie súčasných hraníc s Maďarskom bude potvrdené, ak budú splnené ich predstavy - rozumej predstavy Budapešti - ohľadom práv národnostných menšín. Slovenská vláda, i poslanci Národnej rady Slovenskej republiky, musia tieto skutočnosti posudzovať komplexne. Taká je totiž realita, ktorá nepredstavuje len jednosmernú ulicu splnenia nárokov národnostných menšín zo strany štátu.

A na záver mi dovoľte môj pozmeňovací návrh. Za odsek 4 navrhujem zaradiť nový odsek 5, ktorý znie: "V úradných listinách a na obecných pečiatkach sa používa názov obce v úradnom jazyku." Odsek 5 a 6 § 6 sa prečíslujú na odseky 6 a 7.

Ešte si dovolím upozorniť, že § 3 odsek 2 zákona číslo 428 z roku 1990 Zb., ktorý hovorí, že verejné listiny sa vydávajú v úradnom jazyku, nerieši predmetnú záležitosť, ktorú som mal na mysli svojím pozmeňovacím návrhom.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Mórimu. Faktická poznámka - pán Duka-Zólyomi.

Poslanec Á. Duka-Zólyomi:

Vážená Národná rada,
pán poslanec Móri,

presne zasa to isté sa chce opakovať, ako predtým. Je to vlastne politická rozprava. Vy tu máte sériu obvinení - koordinovaná spolupráca s maďarskou politikou, politický nátlak, budenie emócií, atď. Čo to má byť? Potom aký záver očakávame od tohoto rokovania alebo tejto diskusie? Taký záver, že maďarská menšina vychádzajúc z týchto obvinení vlastne nemá právo ani na označenie obcí vo vlastnom jazyku? A opať sme tam, kde sme boli už viackrát. Opať používate pojem reciprocity - toto bola teória reciprocity. Prečo chceme riešiť práva, právnu istotu národných menšín na Slovensku vždy v závislosti od nejakých okolitých štátov, najma ako je to v Maďarsku? Mali by sme s tým už skoncovať.

Ešte jedna poznámka. Pán Móri, nie je to Lesák, on je totiž pán Lezsák.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Móri - faktická poznámka.

Poslanec I. Móri:

Pán poslanec, za skomolenie mena sa ospravedlňujem. Skutočne túrorské lekcie, ktoré mávame udeľované, pochádzajú práve z Maďarskej republiky, a ja som vo svojom príspevku použil výroky a fakty, ktoré sprevádzali alebo boli súčasťou udeľovania týchto lekcií. Preto mi nezazlievajte, keď v mojom príspevku som tieto fakty spomenul, pretože toto poučovanie pochádza práve z Maďarskej republiky a od štatnych predstaviteľov, ktorí sa vydávajú za akýchsi príkladnych

reprezentantov, ktorí majú právo udeľovať lekcie, ako má vyzerať súžitie národnostných menšín so štátotvorným národom.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Pittner - faktická poznámka.

Poslanec L. Pittner:

Vážená Národná rada,

dovoľte mi podeliť sa s jedným poznatkom. Bol som nedávno vo Švajčiarsku, kde po stáročnom vývoji existujú kantóny frankofónne, germanofilne atď. A viete čo je najväčšou urážkou pre Švajčiara, ktorý je povedzme z oblasti, ktorý má práve taký alebo onaký svoju základinu? Ak by mu povedali, že je Nemec, pretože hovorí nemecky alebo švajčiarskou nemčinou, alebo ak by mu povedali, že je Francúz. On sa cíti Švajčiarom a je na to hrdý. /Potlesk./

Teda chcem povedať, že nielen v USA sa cítia Američanmi naši Slováci, ktorí tam odišli, a sú na to hrdí, nielen teda vo Švajčiarsku, ale tuto možnosť máme aj na Slovensku, ale kedy? Keď títo, ktorí majú inú národnosť než Slováci, budú sa cítiť na Slovensku ako doma a nie ako v cudzine. A o toto by nám malo ísť. Koniec-koncov o to ide aj vláde, páni. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej sa do rozpravy prihlásil pán poslanec **Chamula.**

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predseda,
vážení páni ministri,
kolegyne, kolegovia,

bolo tu už povedané veľmi mnoho buď na adresu pro alebo na adresu proti. Chcel by som len pripomenúť takú myšlienku ktorú tu povedal kolega Pivoluska, a bola to z hľadiska poslaneckého mandátu veľmi hlboká myšlienka preto, lebo sa tu oprel o svojich voličov. V akom zmysle? Do tohto parlamentu sme boli určení demokratickými voľbami, teda naši voliči nás poverili určitou povinnosťou. Mňa tiež poverili voliči určitou povinnosťou, to znamená prísne zastávať štátne záujmy Slovenskej republiky. Bola tu navrhnutá hranica 50 %. Keď od tých 50 % ustúpim, tak som si vedomý toho, že som ustúpil to znamená, že voliči ma môžu veľmi prísne zobrať na zodpovednosť, vytýkať mi, robiť všetko pre to, alebo predniesť argumenty v tom zmysle, že som porušil to, čo som im sľúbil. Ale, keďže som tolerantný človek, ako sa hovorí, keďže som človek, ktorý má porozumenie pre môjho maďarského suseda, s ktorým veľmi dobre vychádzam v Rimavskej Sobote, s ktorým si vzájomne pomáhame každý deň, som ochotný ustúpiť o 50 %. To znamená, že som urobil maximálny ústupový krok. Nehnevajte sa, viac ísť nemôžem, pretože potom ma moji voliči môžu veľmi tvrdo napadnúť, že som porušil to, čo do mňa vkladali. To je jedna stránka veci.

Ďalej, chcel by som pripomenúť ešte to, že sme predstavitelia najvyššieho zákonodarného zboru v demokratickom štáte. A preto by sme sa mali opýtať občanov, či súhlasia s tým, aby sa ich názov obce uviedol v maďarskom jazyku alebo v jazyku národnostnej menšiny. Len pre zaujímavosť dávam do pozornosti to, že keď som doniesol domov ten zoznam obcí, ktorý nám bol doručený v našom výbore pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti, dostal sa do rúk napríklad

občanom zo Španieho Poľa, to je dedinka v okrese Rimavská Sobota, kde je 13,8 % maďarského obyvateľstva. Predvčerom mi bola doručená petícia obyvateľov tejto obce, kde sú podpísaní aj obyvatelia maďarskej národnosti, a rozhodne protestujú proti tomu, aby sa táto obec - prepáčte ak to skomolím - volala Gomorispánmező, ako je uvedené v tom zozname obcí.

Ďalej by som chcel reagovať na niektoré skutočnosti, ktoré tu boli povedané krátkymi poznámkami. Vieme, koľko nedorozumení, koľko vzájomných polemík vyvolalo premenovanie obce Šafárikovo na Tornaľa, kde dodnes občania slovenskej národnosti, ktorých tam žije 30 %, sa nemôžu zmieriť s tým, že ich obec Šafárikovo sa dnes volá Tornaľa. Niesla meno popredného slovenského národovca a historika Pavla Jozefa Šafárika. Dodnes sa nevedia zmieriť s tým občania slovenskej národnosti, ktorí žijú v Čalove, že ich obec sa volá Nový Meder, a veľmi dobre poznáme polemiku okolo Štúrova - Párkán.

Chcel by som len vyzvať k tomu, že je načase povedať dosť týmto provokáciám zo strany určitej skupiny politikov, hovorím, nie občanov. Chvála Pánu Bohu. Som si vedomý toho, že nielen ja ako poslanec za národnú stranu, ale aj ostatní, ktorí sa tu vyjadrili k tejto veci v tom zmysle ako hovorím ja, že je už načase povedať dosť. Veď stále sme plnili, aj plníme všetky podmienky zo strany európskych konvencií. A stále tvrdím, že Slovenská republika môže byť supersvetlým vzorom aj ostatným štátom s rozvitou demokraciou v tom, ako si ctí a rešpektuje práva národnostných menšín. Bola tu už zverejnená kopa štatistík, koľko je škôl, ako sa staráme o divadlá, kultúru, noviny, časopisy, atď., či už regionálne alebo celorepublikové.

A ešte by som chcel dať do pozornosti, že som nedostal žiaden podnet ako poslanec zo strany nemeckej národnostnej menšiny, neviem, kto ho tu dostal. Keď niekto sa snaží pri-

hovárať za túto menšinu, budem rád, keď táto menšina sa obráti na mňa a zavazujem sa, že podnet, prosbu alebo žiadosť tejto menšiny prednesiem tu, keď to bude potrebné.

A pánu kolegovi Zselenákovi len toľko - hovorí tu o tolerancii, hovorí tu o ústupovosti a podobne. Viete, keď príde ku mne človek, ktorý si nemá čo obliecť, aby som mu dal kabát, tak mu dám kabát, dám mu nohavice, ale keď ma - s prepáčením - chce obrať aj o gate, tak mu ich nedám. Takže, nehnevajte sa na mňa.

Je celkom jasné to, že tento tabuľový zákon považujú niektorí predstavitelia maďarských strán a hnutí - môžem povedať alebo si myslím a som presvedčený - za návrat do CK monarchie, lebo je veľmi ľahko vykolíkovať svoje územie maďarskými názvami obcí a o nejaký čas povedať: Áno, toto je naše autonómne územie, tak ako to bolo kodifikované v komárňanskej výzve, a ideme ďalej. Prosím vás pekne, všetko má svoju mieru hodnôt.

A preto sa ešte vraciam k tomu, že ako poslanec som si plne vedomý toho, že som urobil maximálny ústretový krok, keď podporím návrh pána kolegu Pivolusku.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec s faktickou poznámkou.

Poslanec L. Koteles:

Vážená Národná rada, 17-percentná nemecká menšina v Nižnom Medzeve sa obrátila na nás, aby sme reprezentovali jej názor na 10-percentnú hranicu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej sa s faktickou poznámkou hlásil pán poslanec Hudina.

Poslanec M. Hudina:

Vážení kolegovia,

len krátko na vystúpenie pána kolegu Chamulu. Nemáte šťastie, lebo pochádzam z okresu Rimavská Sobota, a môže mi potvrdiť aj pán minister vnútra, že to nikdy nebolo Šafárikovo, to bola vždy Tornaľa, tak ako Jesenské nikdy nebolo Jesenské, ale Feledince, aby ste to vedeli, pán Chamula. /Potlesk./ A to musíte vedieť. A keď som už tu, tak chcem vyhlásiť, že budem hlasovať za vládny návrh 20 %, ale len v preklade, žiadna transkripcia.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Chamula - faktická poznámka.

Poslanec I. Chamula:

Prepáčte, pán kolega, ja som sa tu nezmieňoval o tom, ako sa to volalo v minulosti, len som apeloval v tom zmysle, že občania slovenskej národnosti vyjadrujú nespokojnosť s premenovaním tohto mesta.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa Gbúrová je prihlásená do rozpravy. Pán poslanec Zselenák chce faktickú poznámku.

Poslanec J. Zselenák:

Vážený poslanec Chamula, keď dovolíte, chcel by som uviesť, že v tomto prípade poslednýkrát budem odpovedať na vaše slová adresované mne, lebo zdá sa mi, že sa tu vytvára akási dvojička ľudí, ktorí sa nepríliš vedia navzájom počúvať. Len vás chcem uistiť, že som nehovoril ani o vašom kabáte, ani som ho nežiadal, ani o iných súčastiach vášho oblečenia. Prepáčte mi, ale už radšej nič nepoviem.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte sa s faktickou poznámkou hlási pán poslanec Chamula.

Poslanec I. Chamula:

Ja pána kolegu Zselenáka pozývam na dve deci vína, myslím, že sa tu biť nebudeme, ale to prirovnanie malo slúžiť k tomu, že tie ústupové kroky, ktoré tu boli urobené v minulom aj v terajšom období, myslím si, že musíme povedať, kde majú hranicu, lebo všetko má svoju hranicu. To znamená, že keď niekto urobí to alebo ono, nesmie to viesť k tomu, aby niekto povedal, že utvoríme si tu autonómne územie a potom budeme akceptovať vyhlásenie bývalého premiéra maďarskej vlády.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pani poslankyňa Gbúrová.

Poslankyňa M. Gbúrová:

Vážený pán predsedajúci,
vážení páni ministri,
vážená Národná rada,

podporujem zámer viacjazyčného označovania obcí v zmysle používania toho istého názvu obce vo viacerých jazykoch. Chcem povedať, že nepodporujem viac rôznych názvov, pretože, ako je konštatované aj v priloženej dôvodovej správe a vyplýva to aj zo zaužívaných postupov a cieľov názvoslovnej komisie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, v ktorej pracujú naslovovzatí odborníci, medziným napríklad z Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra, Historického ústavu Slovenskej akadémie vied, v prípade iného názvu obce v jazyku národnostných menšín by išlo o zmenu názvu obce.

Vážená národná rada, nechcem rozdúchavať žiadne vášne. Naopak, chcem aby došlo ku kompromisu, aby sa Národná rada správala tolerantne. Myslím si, že je to možné. Dovoľte mi však veľmi stručne upozorniť iba na niektoré fakty, ktoré by bolo snáď dobré a potrebné rešpektovať, resp. vziať na vedomie. Ako prvý fakt chcem konštatovať, že je pomerne vhodné, dobré a prípustné, a myslím aj v európskej norme úplne reálne a prirodzené zachovať hranicu 20 %. Chcem upozorniť na to, že napríklad v toľko za príklad uvádzanom Rakúsku, konkrétne v Korutánsku, ide o hranicu najmenej 30 %. I to je Európa, do ktorej sa snažíme ísť.

Ako druhý fakt chcem uviesť, že názvy, ktoré sa týkajú našich významných osobností, nie je možné meniť tak, ako to nie je možné meniť nikde inde vo svete. Mám na mysli také historické osobnosti, ako sú napríklad Sládkovič, čiže Sládkovičovo, Štúr - Štúrovo, Gabčíkovo, Kolárovo, Hurbanovo a podobne. Opakujem ešte raz - nikde vo svete sa historické osobnosti, ak sú podľa nich pomenované mestá, neprekladajú.

Ako tretí fakt chcem povedať, že prijať názvy mnohých obcí premenovaných v období na konci 19. a na počiatku 20. storočia je krajnosť. Tieto názvy totiž nemajú historicitu. Boli len prispôsobené, prepáčte mi za ten výraz, dobovej maďarizácii po rakúsko-uhorskom vyrovnaní. Ak ich niektorí poslanci v parlamente považujú za historické, tak sa pýtam, či história maďarského národa siaha len od poslednej tretiny minulého storočia. Asi áno, ako o tom svedčí veľmi zaujímavý dokument pod názvom Magyar név, vydaný v Arany Lapok roku 1990. Tieto názvy majú v Karpatskej kotline svoju historicitu, ale len čiastočnú.

Ako štvrtý chcem uviesť fakt, že za historické názvy je možné považovať také, ktoré prevzali do svojej lexiky etniká žijúce vo viacnárodnostnom stredovekom Uhorsku, teda aj v oficiálnej integrujúcej stredovekej latinčine, napríklad Kelemeš pri Prešove, nie Lubotice ako novotvar. Podobné novotvary vznikali v maďarskom jazyku v spomínanom období na konci 19. storočia v predprípravе na miléniárne oslavy, napríklad Biksart - Buková na Záhorí neďaleko Jablonice a Smoleníc.

A ako poslednú, piatu pripomienku navrhujem, aby veľké, významné administratívne centrá, kde je len málo zastúpená národnostná menšina, tak ako je to v Európe, mali iba jeden názov, napríklad Bratislava, Košice, Lučenec a podobne. Tieto moje pripomienky sa opierali o analýzu, ktorú spracoval Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra a Historický ústav SAV, s ktorou som sa stotožnila, a verím, že ak si uvedené pripomienky neosvojí, tak aspoň pochopí ako jedno zo stanovísk, aj tento parlament.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. S faktickou poznámkou sa hlási pán Csáky. Do rozpravy už nemám žiadnu prihlášku, ale prihlásil sa s vystúpením pán minister. Prosím, pán Csáky.

Poslanec P. Csáky:

Vážený pán predseda,
vážené dámy a páni,

skutočne som nemienil vystúpiť, už som asi 127-krát povedal na rôznych rokovaniach, aj tu v tejto sále a, bohužiaľ, musím to zopakovať aj 128-krát, že nejde o zmenu názvu obcí, ide o dvojjazyčné označenie. To je prvá vec.

Druhá vec - historické súvislosti, o ktorých hovorila pani kolegyňa, nesvedčia o nejakom dôkladnom preštudovaní dejín. Nedomnievam sa, že kto si prečíta tri-štyri brožúrky, už sa tu môže prezentovať ako historik, ale v každom prípade zopakujem aj môj druhý návrh resp. dohodu z politického grémia na návrat k dvojjazyčným označeniam alebo oficiálnym označeniam z roku 1928, a v tom prípade môžeme tieto diskusie eliminovať.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán minister. Pán minister dáva prednosť pánu Zoričákovi.

Prosím, pán poslanec Zoričak.

Poslanec A. Zoričák:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

v zmysle môjho videnia vecí a hodnotenia situácie mi dovoľte vysloviť návrh v rámci rozpravy, aby v odseku 2 a 3, a takisto v odseku 4 čísla, ktoré boli predtým navrhnuté, teda 20, potom 50 a 30, boli doplnené ako môj ďalší návrh 40.

Ďakujem pekne za pozornosť. To je moje hodnotenie a takisto pri všetkej úcte ku všetkým prítomným v tejto sále - vystupujúcim i nevystupujúcim.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Faktická poznámka - ešte pán poslanec Rózsa a potom pán minister Hofbauer.

Poslanec E. Rózsa:

Vážená Národná rada,

len veľmi stručne by som dal do pozornosti kolegyni, ktorá vystúpila predtým, vyhlášku Povereníctva vnútra číslo 964a 31116/II z roku 1948, ktorá upravuje práve názvy obcí a miest, na dotvrdenie toho, že nemáme na mysli iba koniec minulého a začiatok tohoto storočia, ale i toto obdobie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán minister Hofbauer.

Minister dopravy, spojov
a verejných prác SR R. Hofbauer:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
dámy a páni,

osobne som veľmi rád, že táto problematika sa prerokováva a že sa normálnou, regulárnou, zákonnou a pevne verím, že aj kultivovanou formou uzavrie. Som takisto veľmi rád, že svoj návrh na uzavretie rozpravy pán poslanec Slota stiahol, pretože pamätám si na časy, keď som sedel v poslednej lavici ako opozičný poslanec, ako nám to zle padlo, keď vládna koalícia násilne uzavrela rozpravu v tom okamihu, keď sme sa mali dostať k slovu. Takže, domnievam sa, že rozprava je na to, aby skutočne rozpravou v parlamente bola. /Potlesk./

Dovoľte, prosím vás, aby som sa k tejto problematike vyjadril z trošku širšieho zorného uhla, ako je iba dopravné inžinierstvo, pretože označenie obce a mesta u mňa je predovšetkým dopravnou značkou, ktorá deklaruje, kde začína a kde končí intravilán obce a končí extravilán, kde sa začína obmedzenie rýchlosti na 50 km, alebo kde sa ruší toto obmedzenie rýchlosti, a teda nie je mysliteľné, aby rôzne skupiny obyvateľov si interpretovali rôzne dopravné značky rôznym spôsobom alebo rôzne predpisy takisto rôznym spôsobom. V tomto smere pre mňa musí byť naprosto jednoznačne striktné, čo platí a čo nie, aby potom odpadlo zbytočné hnevanie sa na pracovníkov okresných správ ciest, či konajú spravne alebo nesprávne a jedna alebo druhá strana sa cítila dotknuta.

Takže dovolte, aby som sa vrátil k problematike vlastných názvov obcí a miest, a to z pohľadu onomastiky. Onomastika je veda, ktorej základy kladli filológovia, lebo filológia vysvetľovala podobu názvu, ktorý sa našiel zapísaný

v starých listinách v teréne alebo pri živom výskume podľa nárečia a podobne. Niečo celkom iné je stredná Európa. Tu sa už nemohlo vystačiť iba s filologickou metódou výskumu. A už nemecká a anglická veda museli konštatovať, že každé meno je kultúrno-historický jav, *fenomén*. Museli existovať dajakí ľudia, ktorí v určitom čase ten-ktorý jav, krajinu alebo miesto pomenovali. Takže, ak by chcela politika, alebo presnejšie daktorí politici, vstupovať na tento tenký ľad poznania, museli by absolvovať a preštudovať výsledky veľmi široko rozvetveného európskeho a svetového bádania, aby sa mohli zasvatene vyjadrovať k otázkam, ako sú názvy obcí, či tabule pre ne. Otázka názvov osád, dedín alebo otázka krstných mien a priezvisk sa stala v našej krajine predmetom politickej licitácie. A tu skutočne platí poznanie, že čím vačší diletant, tým rýchlejšie a účelovejšie robí závery a následne ich zneužíva v politike.

V našom priestore, v Karpatskej kotline nájdete staroeurópske názvy pôvodného pomenovania, ktoré ešte nikto nedokáže presne identifikovať. Po nich prišli názvy keltské, rímske, germánske, slovanské, po nich zase staromaďarské, po nich prišli vlašské, teda talianske a ďalšia vrstva nemeckých. Pokúsim sa uviesť na príklade: dnešná Rača, súčasť hlavného mesta Slovenska, sa pôvodne nazývala Prača, Pračany. Žilo tu totiž pôvodné služobnícke obyvateľstvo, ktoré pralo bielizeň pre Bratislavský hrad. Sú v latinských listinách zapísaní ako lavatores, teda pračania. Keď tam neskôr prišli Rakúšania a zakúpili vinohrady, ktoré sú tam dodnes, pridali názov Dorf, vznikol Račišdorf. Teda neskôr Prača sa skrátila na Rača, čo nebol názov odvodený z rakov, ako sa dakedy uvažovalo, potom Račišdorf. Dorf neskôr zase odpadol a tak nám ostala dnešná podoba Rača. Aby k tomu veda dospela, musela urobiť seriózne rozbory a výskumy starých listín zapísaného názvu.

Na určenie pôvodného názvu teda nestačí iba filologická metóda, musia sa preveriť všetky staré zápisy, ktoré existujú. Nebýva pravidlom, že najstarší názov je aj najpresnejší. Záleží napríklad na tom, aký bol písár. Ak to bol taliansky písár, ktorý spisoval pápežské desiatky a dary, stávalo sa, že skomolil všetko čo mohol. Ak bol písár Maďar, nerozumel ani jediné slovenské slovo a logicky sú staré slovanské názvy napísané zle. Lenže ak bol písár poctivý a citlivý človek a vnímavý na jazyk, potom máme unikátne dôkazy. Tak napríklad ak niekto v severotalianskom Cividále zapisoval pútnikov, ktorí išli smerom do Ríma a niesli dary z Veľkej Moravy, a ak to bol citlivý písár, zapísal presne Svatoplukovo meno aj s nosovkou Svantopeok. Dobre počul, že posolstvo i peniaze na kláštor posiela Svantopeok.

Ďalším zdrojom informácií sú mapy. Máme najstaršiu mapu zo 17. storočia. Neskôr geografián zo Sedličnej, z Trenčianskej stolice, známy ako Ján Lipský, urobil veľkú mapu Uhorska a zapísal 36 000 osadných a iných názvov po nemecky, po maďarsky a po slovensky. Jeho mapa je z prelomu 18. storočia. Potom u nás pôsobil ruský emigrant Petrov. Našiel starý záznam, keď všetky názvy ako ich vyslovoval ľud, pozbierali cirkevní a štátni úradníci a posielali ich do strediska v Budapešti. Tak sme poznali lexikon z roku 1772.

Na Slovensku teda máme dostatok informácií o názvoch, počnúc listinami, prameňmi, kronikami, legendami a aj súpismi daní. V daňových súpisoch musel byť totiž poriadok. A tam máme zaznačené aj najstaršie mená. Pokúsim sa uviesť na príklade názvov riek. Zoberme rieky Váh, Nitra. Keď na naše územie prišli Germáni, pridávali k týmto starým názvom koncovku "ava", čo znamenalo voda. Takže vznikli Nitrava, Morava a iné. Prišli Slovania, názvy prebrali. Podobne sa tvorili ďalšie. Rieka, ktorá podmývala brehy, sa nazývala Myjava, rieka, ktorá bola v blízkosti olší, Olšava alebo Jelšava. Rieka plná bobrov - Bebrava. A sú tu aj ďalšie

- Žitava, Rimava, Ondava. Počas veľkej kolonizácie prišli Nemci a potok Hnilec, Lenivý, Hnilý premenovali na Lembach. Dnes je z toho Limbach. Gelnica bola pôvodne Hnilica, od rieky Hnilec, teda hnilá, lenivá rieka.

Len čo sa názov očistí filologicky, treba ho skúmať, v akých historických súvislostiach a dobách vznikol, akí ľudia ho stvorili. Tak napríklad vznik názvu Ducové je slavizovaná forma z latinského duks - vojvoda. Vznik názvu Bratislava - vieme, že po celej čiare rímskeho limes medzi starým Rímom a ostatným germánskym svetom boli tzv. burgusy, teda strážne veže, opevnenia pri brodoch a na riekach. Tunajší knieža Braslav postavil pri Dunaji hrad, opevnenie, a logicky z toho vzniklo, že je to Breslavov burgus, čiže Braslavsburg. Teda najstarší názov nášho hlavného mesta je zmiešanina rímsko-germánskeho posesívneho slovanského pomenovania. Knieža Braslava máme v desiatom storočí aj v Chorvátsku. Máme tu komparáciu, možnosť porovnávania s veľkým slovanským svetom, sme teda v obrovskej výhode, lebo práve tu sa pracuje na veľkom nárečovom atlase celého slovanského sveta a tu bude i zhromaždený obrovský filologický porovnávací materiál.

Významní maďarskí vedci počas života zistili, že sa nedá všetko vysvetliť ani z maďarčiny, tobôž nie z turečtiny. Tak na sklonku svojho života veľký slavista Elmer Mór napísal niekoľko diel, rovnako pred ním István Knieza, ktorý dokázal, že pomerne veľa výpožičiek si maďarčina logicky prevzala zo slovanského, no predovšetkým zo slovenského sveta, čo je nakoniec logické. Pre nás je jedinečná príručka profesora Jána Stanislava "Slovenský juh stredoveku", ktorá okrem iného dokázala, že kam sa v okolí Balatonu pohneme, nájdeme staré slovanské a slovenské názvy. Tu nejde len o Balaton. Blaten jezer, teda názov samotného jazera na blata. Ak zájdeme hore, aby sme si dali v Tihany víno, je to Tichoň. Ideme dolu k potoku Bystrung a sú to Petružníky. Ideme do Kos-

tolc a je to Kostolec. Takúto veľkú vrstvu pomenovaní tu zanechala slovanská a slovenská kultúrna vrstva od piateho storočia a kultivovala túto krajinu vyše 400 rokov. Prevzala ju po Germánoch, po Geruloch, Gebidoch, Longobardoch a vtlačila jej svoje stopy a pomenovania. Preto je každý názov historickým fenoménom a pamatníkom národa ako každý iný pamatník. S tým, prosím vás, musia narábať vedci. Toto nie je súsło pre politikov.

Keď prišli na naše územie do Karpatskej kotliny starí Maďari, priniesli novú vrstvu názvov po svojich jednotlivých kmeňoch, lebo sem prišli s kmeňovým zriadením. Boli to maďarské kmene Meder, Kurt, Kér, Keszy, Jenő, Tarján, Gyarmat, Nyék a Kabarský kmeň, ktorí sa usídlili pri dnešných Kozárovciach. Obsadili najma močaristé územie okolo dolného toku slovenských riek, ktoré sa veľmi nehodili na poľnohospodárstvo, a tieto pastierske kmene ich využívali ako pasienky. Usídlili sa najma pri brodoch ako tzv. spekulatores - strážcovia a ostali tam po nich aj názvy. To je zjavná vrstva maďarských názvov, o čom sa historici vedia bezchybne dohodnúť. Boli aj miesta, kde žili aj zmiešané skupiny, takže tam mohli vzniknúť aj dva názvy - aj slovenský aj maďarský, prípadne nemecký, keď v trinástom storočí sem nastúpila veľká vlna nemeckej kolonizácie.

Vrstvenie kultúrnych stôp prebiehalo celkom prirodzene, no do tohoto procesu vstúpil národný a nacionálny vzostup. S tým je spojený fakt, že maďarský národ a rodiaca sa maďarská veda si reálne uvedomovali menšinové postavenie vládnuceho maďarského národa v mnohonárodnostnom Uhorsku. Zistili, že ani tretina obyvateľov Uhorska nehovorí po maďarsky, a bolo to trpké zistenie. V tomto nacionálnom ošiali sa vyslovila aj téza a politický program: Jeden štát, jeden národ. A toto je obdobie prudkej násilnej maďarizácie, ktorú sprevádzal brutálny teror. Vtedy vlastne nastal prvý raz zjavný zásah politiky do prirodzeného historického vývoja,

ktorý dovtedy prebiehal plynule. Všetko sa spolitizovalo. Nastalo programové pomaďarčovanie mien, priezvisk, osadných a chotárnych názvov, horopisu, zemepisu, vodopisu.

Tento násilný akt zasial prvý politický a národnostný nesvár do našej krajiny, kde sa dovtedy spolunažívalo vcelku pokojne. Vtedy od politického stola došlo k najmasovejšiemu premenovávaniu miestnych názvov, aké vôbec Karpatská kotlina pozná. Bolo to premenovanie s programovým politickým zámerom. Maďarské názvy dostali aj také osady, napríklad na Orave či Kysuciach, kde nežila ani jediná maďarská duša. Preto sa potom po vzniku národných štátov - Juhoslávie, Československa či Rumunska všetci snažili vrátiť späť k pôvodným názvom. Uhorsko bolo síce krajinou, ktorá mala negramotnú šľachtu, ako to často v stredoveku bolo aj v iných štátoch, ale mala vždy skvelých písárov. Aj kancelárie veľmi dobre fungovali, takže do roku 1 300 je známych vyše 4 000 kráľovských listín. To je obrovský materiál a potenciál a podáva úžasné množstvo informácií, ktoré sa nedajú pred svetom zatajiť. Nedá sa skresliť ani pravda pri pomenúvaní.

Prečo teda onomastika tak priťahuje niektorých politických aktérov? Lebo si myslia, že tu môžu rýchlo a ľahko získať lacný politický kapitál. Žiaľ, takýmto diletantizmom sa inšpirujú aj nacionálna politika niektorých súčasných politikov. Opakujú sa všetky chyby a neduhy nacionalizmu 19. storočia, ktoré už v modernej Európe miesto nemá. Nemožno jednoducho vrátiť názvy z čias druhej polovice 19. storočia na naše územie, teda z čias brutálnej, násilnej maďarizácie. Pravda, ak myslíme vážne to, že žijeme na konci 20. storočia a pozeráme sa do 21. storočia. Ak by sme postupovali takouto metódou, tak by sme vo vlastnom suverénnom štáte rehabilitovali na našich obyvateľoch maďarizačnú politiku 19. storočia.

Mňa osobne preto netrápi návrat k historickým pôvodným názvom. Podklady pre takéto východiská naše archívy poskytujú viac ako dosť a sú veľmi kvalitné, ale nesmieme stratiť zo zreteľa fakt, že kým v rôznych činnostiach národnostná kultúra a folklór sú žiadúce, v dopravnom inžinierstve rôznorodosť interpretácie a národnostný folklór takéto miesto nemá, pretože jednoducho mať nemôže.

Tie príklady, ktoré tu odznievali z oblasti Švajčiarska, sú naprosto irelevantné, pretože ide o štát založený na naprosto odlišných právnych princípoch - kantónoch. Kto trošku študoval históriu a politickú štruktúru Švajčiarska, vie, o čom hovorím. Švajčiarsko nemá ministerstvo zahraničných vecí, a preto ani nie je v OSN. Hranica 10 %, prosím vás, to je hranica úplne neprijateľná. V záujme menšín hlboko s tým súhlasím, že treba chrániť, ale prosím vás, nezabudnime na skutočnosť, že na južnom Slovensku tou menšinou sú Slováci, a to na území svojho vlastného štátu. Inoslovenské označenie obcí z čias prvej republiky tak, ako uvádzal pán Gazdík, je takisto neprijateľné, pretože iba kopíruje maďarizáciu slovenského územia po rakúsko-uhorskom vyrovnaní, a predovšetkým v závere 19. storočia pred prípravou na uhorské milénium, a teda by zafixovalo iba obdobie radikálnej maďarizácie z čias grófov Kolomana Tisu a Aponnyiho. Takýto variant jednoducho prijateľný nie je.

Dámy a páni, z uvedených dôvodov prikláňam sa k materiálu a k návrhu, ktorý je predložený ako vládny materiál s tým, že dolnú hranicu 20 % smerom nadol považujem za neprekročiteľnú.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi. S faktickou poznámkou sa ešte hlási pán Duka-Zólyomi.

Poslanec Á. Duka-Zólyomi:

Vážená Národná rada,
vážený pán minister,

so záujmom som počúval, pán minister, ako brilantne sa prejavujete ako vedec i bádateľ v ďalšom vedeckom odbore - v onomastike, že sa pokladáte za fundovaného historika, to už, bohužiaľ, viem. Ste hotový polyhistor, pán minister. Ale vy ste pred chvíľou povedali, čím vačší diletant, tým rýchlejšie robí závery. Ale aké, pýtam sa. Nepravdivé, zavádzajúce a falošné.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Faktická poznámka - pán minister.

Minister dopravy, spojov
a verejných prác SR R. Hofbauer:

Hlboko sa ospravedlňujem za skutočnosť, ktorú som zabudol uviesť. Podstatná časť toho, čo som tu uviedol, nepochádza z mojej hlavy, ja skutočne polyhistorom nie som. Prevzal som veľkú časť materiálov naslovovzatého odborníka a vysoko kvalifikovaného, fundovaného profesionála profesora Matúša Kučeru.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Bogdan.

Poslanec P. Bogdan:

Vážený pán minister, vo svojom vystúpení som mal jednu otázku, na ktorú ste mi neodpovedali, a síce, čo znamená "preklad označenia". Prosím, keby ste to spresnili, pretože nie je mi to dostatočne jasné.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To bola otázka na pana ministra vnútra. On to povedal.

Poslanec P. Bogdan:

Nehnevajte sa, ja tomu nerozumiem, ako sa to bude v praxi robiť? Napríklad názov obce Andrejová v slovenčine, bude taký istý jej názov, povedzme, aj v ukrajinčine len s tým, že to bude napísané azbukou? Alebo ako sa to preloží, keď slovo Andrej v ukrajinčine je Andrij? Bude to Andrijová alebo Andrejova? Mne ide aj o takéto detaily, pretože zákon to dostatočne nevysvetľuje.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Sečansky:

Dámy a páni,
pani poslankyne, páni poslanci,
vážení prítomní,

predovšetkým nebudem hovoriť dlho, nie je to mojím zvy-

kom, ale nedá mi, aby som nezareagoval na niektoré vystúpenia, ktoré tu odzneli. Myslím si, že základom parlamentnej praxe je umožniť poslancom, aby prejavili svoju politickú vôľu a prípadne umožniť, aby táto vôľa vyústila do zákonodarnej iniciatívy. Preto musím odmietnuť poznámky o politickom alebo o nejakom inom diletantizme, preto musím odmietnuť podozrievanie z odbornosti poslanca, tvrdenie, že niekto sa cíti historik, pretože si preštudoval tri-štyri brožúry. Upozorňujem pána poslanca Csákyho, že pani Gbúrová si nepreštudovala tri-štyri brožúry, ale že je skutočne fundovaná v tomto odbore, ale rozhodujúce je to, že to by naozaj nemalo patriť do parlamentnej praxe, do výrokov poslanca.

Hovoríme o tom, že nedelíme ľudí - hovorí to pán poslanec Zselenák a ja to veľmi kvitujem - na Maďarov, Slovákov. Naozaj hodnoťme ľudí na čestných, na tých menej čestných, na pracovitých, menej pracovitých, úprimných, menej úprimných, a potom budeme mať iný pohľad aj na riešenie týchto otázok, ktoré sú predmetom dnešného rokovania. Sledoval som vystúpenie pánov poslancov z KDH. Súhlasím s pánom Pittnerom, že nikto z nás snáď nemal v úmysle, aby z tejto kauzy, z kauzy národnostnej menšiny, vznikol ozbrojený konflikt. To nikto nechce. A ak to chce niekto v tejto spoločnosti alebo v tomto zbore, hoci je poslanec, nemá tu právo sedieť.

Zásady zahraničnej politiky Slovenskej republiky sú dané v ústave. Tam sú povedané na viacerých miestach. A my ako poslanci, ktorí podľa článku 73 ústavy zastupujú občanov, sme zástupcami občanov, nie zástupcami jednotlivých národnostných skupín. Toto by sme naozaj mali rešpektovať. V súvislosti s týmto by som sa rád opýtal priateľov poslancov z Egyuttélés, prípadne z MKDH, oni nie sú poslancami len tohoto hnutia, lebo prívržencov tohoto hnutia, zástancov tohoto hnutia, sú zástupcami občanov z toho kraja, v ktorom kandidovali. Prečo nejdete aj do tých okresov, ktoré sú nad Dunajskou Stredou, nad Novými Zámkami? Prečo nejdete do Topoľ-

čian? Prečo nejdete do Považskej Bystrice, do Žiliny, aby ste získali skúsenosti, aká je tam vôla vašich voličov? Áno prosím, vy ste zástupcami podľa ústavy - znova citujem článok 73 - zástupcami občanov, zástupcami občanov príslušného volebného kraja.

Pripomínam, že táto pripomienka tu nie je dávaná prvýkrát. Už to tu bolo. Osobne sa takisto nazdávam, že tomu, čo povedal pán Pittner, by sme mali venovať pozornosť, toto je zdvihnutý prst pre obidve strany, ako pre poslancov z koalície, tak aj pre poslancov z opozície. Či chceme alebo nechceme, musíme hľadať kompromis, musíme hľadať riešenie. Bola tu prejavená asi takáto téza: Nie je tu úprimný záujem riešiť tento problém. Keby sme si to domysleli do konca, snáď u niektorých poslancov takáto mienka existuje. Nemožno hovoriť o ústretových krokoch - to je moja mienka - ak poslanci národnostných menšín hovoria len o 10 % ako neprekročiteľnej hranici, skrátka, ak sa ťažko dvíhajú z tejto základne, na ktorej sú. Hovoríme, že politika je umenie možného, tak hľadajme to možné.

Hovoríme o názvoch jednotlivých obcí. Pán poslanec Csaky hovorí, že tu nejde o premenovanie obce, ale že ide o označenie obce v jazyku národnostnej menšiny. Pán Csáky, treba povedať, čo si pod týmto označením obce v jazyku národnostnej menšiny vysvetľujete. Preto sa nazdávam, že toto je väčšine poslancov v tejto sále nejasné, čo pod tým označením obce mienime. Preklad do maďarčiny, prípadne do iného jazyka? Nové meno, ktoré sa tam používa? Osobne mne je takisto ťažko prijateľné zobrať administratívny index obcí z roku 1928, pretože je to index, ktorý je výsledkom maďarizácie v minulosti. Nová republika nemala možnosť voliť nejaké iné možnosti, len sa úradným rozhodnutím vrátiť alebo k tým názvom, ktoré sa používali dávnejšie, alebo prijať tie, ktoré sa používajú. Znova ma môže niekto označiť, že nie som historik a pletiem sa do histórie. Vyjadrujem svoju

vôľu, prípadne chcem prispieť týmto vystúpením k riešeniu tohoto konfliktu, ktorý tu je.

Hovoríme o percentách - 10 %, 20 %, 30 %, 50 %. Myslím si, že by sme sa mali naozaj dohodnúť na serióznej hranici. Tá seriózna hranica, historická tu je. Je to 20 %. O tomto budeme rozhodovať. Sú návrhy na 50 %. Na druhej strane sú návrhy na 10 %. Prosím, pokúsme sa niekde stretnúť. Ešte by som rád povedal, že reciprocita, ktorá tu bola vyslovená, je seriózným inštitútom medzinárodného práva. Nemožno ju jednoducho ášmahom odmietnuť. Je to jedna z foriem medzinárodných dohovorov. Samozrejme, môže vzniknúť v tom prípade, ak s tým súhlasia obidve strany.

Dovoľte ešte jednu pripomienku. Vystupoval tu pán poslanec Neuwirth, ktorý zaujal stanovisko k slovenskosti, odôvodňoval, prečo nehlasovali za ústavu, prečo nehlasovali za zvrchovanosť. Toto vyhlásenie prijímam, ale musím podotknúť, že niet dokonalého zákona na svete. Každý zákon je kritizovateľný. Každý zákon možno vylepšiť - a zákony treba vylepšovať. To platí aj o ústave. Podľa mňa, naša ústava má jedinú chybu, že sme ju robili ako ústavu vyspelého demokratického štátu a v tejto fáze ešte nie sme, ale to neznamená, že ak bude naša spoločná vôľa, ak nájdeme to, čo nás zjednocuje, že v tejto vyspelej demokratickej spoločnosti, vyspelej Slovenskej republike zakrátko nemusíme byť.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Csáky - faktická poznámka.

Poslanec P. Csáky:

Vážený pán predseda,
vážené dámy a páni,

naša koalícia mala snahu od začiatku, keď sa tento návrh dostal do Národnej rady Slovenskej republiky, prerokovať naše pripomienky v každom klube. Stalo sa to v opozičných kluboch. Ponúkli sme dialóg aj klubu HZDS, aj SNS. Bohužiaľ, včera sme dostali odpoveď, že stačí keď dáme písomné pripomienky a netreba ísť do klubu. Teraz sa asi rysuje, že bude prestávka. Aj v tejto prestávke sme ochotní ísť do klubov HZDS, SNS a vysvetliť naše názory.

K vecnej časti - vážený pán predseda ústavnoprávneho výboru, pod pojmom označenie nič iného nemyslíme, ako umožnenie druhej tabule modrej farby pri vchode do obce s názvom obce v jazyku tej menšiny, ktorá tam žije. Ak tu vznikajú - a je zjavné, že vznikajú - okolo toho rôzne historické diskusie, tak sme navrhli, aby sme sa vrátili k oficiálnemu zoznamu z prvej Československej republiky, z roku 1928.

Druhá moja pripomienka - vážený pán predseda, vážené dámy a páni, mne sa zdalo, že pri mojom predchádzajúcom vystúpení, aj keď som nepovedal meno, pripomienka s tými brožúrami padla na určitú pani kolegyňu. Nechcel som ju urážať a moju pripomienku beriem späť.

A tretie moje vystúpenie - vzhľadom na to, že už sa skoro rysuje ukončenie rozpravy, vážený pán predseda, dovolím si vás potom požiadať o minimálne 30-minútovú prestávku, kedy by všetky kluby zasadli, a dovoľujem si taktiež požiadať, aby kancelária nám rozmnožila do každého klubu všetky pozmeňovacie návrhy, aby sme vedeli, o čom budeme hlasovať.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec, len toľko, že skutočne máte pravdu, že rozprava je skončená, prejdeme k hlasovaniu, ale je 12. 00 hodín, takže aj tak urobíme obedňajšiu prestávku, nie 30 minút, ale 2 hodiny, takže bude môcť dôjsť k naplneniu vášho návrhu.

Prosím, pán poslanec. Potom sa s faktickou poznámkou hlásili pán Gaulieder a pán Bárány.

Poslanec J. Ďurana:

Vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

skutočne je pravda, ako aj pán Bogdan na to apeloval, že sme si dostatočne jasne nevysvetlili, či ide o preklad alebo o prepis. Dovolím si povedať svoj názor na to. Celú vec vnímam v analógii aj s menami resp. priezviskami. Uvediem na to príklad. Priznám sa, že absolútne neovládam maďarský jazyk, preto mi možno kolegovia odpustia, ale dovolím si teraz použiť meno pána Csákyho, ktorý možno pred 15 - 20 rokmi sa písal podľa pravidiel slovenského pravopisu. Je možné, že si teraz, v poslednom čase, po roku 1989, možno ale aj predtým, zmenil prepis do maďarčiny a píše si ho Csáky. Samozrejme, je to prepis. Nie je to, že by sa - ak to vôbec ide - predkladalo jeho meno Csáky, ak to má nejaký význam.

Ale použijem teraz ďalší príklad. Predtým Potocký v slovenčine, tak ako som to vyslovil - Potocký - je možné prepísať do maďarčiny Potoczky - krátko. Samozrejme, je tu možné uvažovať, ale v tomto prípade, pokiaľ viem, potok je patak, ak sa nemýlim, čiže malo by to byť z titulu prekladu

minimálne Patacký, resp. koncovka upravená do maďarského pravopisu Pataky, alebo niečo na tento spôsob. Osobne budem podporovať verziu, že Potocký môže byť prepísaný Potoczky, resp. Čáky prepísaný Csáky. Toto je môj výklad, a budem podporovať verziu znenia zákona a pozmeňovacích návrhov, kde ide o prepis, aby nedošlo potom k zmene podstaty názvu napríklad Potocký - Pataky.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. S faktickou poznámkou sa hlásil pán Gaulieder a potom pán Bárány.

Poslanec F. Gaulieder:

Chcel by som sa spýtať pána poslanca Csákyho na to, že ak berie späť to stanovisko na adresu našej kolegyne, či to v preklade má znamenať, že sa jej ospravedlňuje. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Bárány sa hlási do rozpravy, nie s faktickou poznámkou.

Poslanec E. Bárány:

Vážené dámy,
vážení páni,

dovoľte, aby som na úvod svojho vystúpenia poďakoval pánu Sečánskemu za pokojný tón, ktorý vzniesol do našej diskusie. Myslím, že ak sa dokážeme udržať v tomto tóne, môže nám to pomôcť riešiť háklivý a citlivý problém, ktorým sa momentálne zaoberáme, a prekonať takto aj rozpory názorov,

ktoré sú napríklad aj medzi názormi pána Sečánskeho a mojimi. Len niekoľko téz.

Myslím, že princíp reciprocity pre riešenie otázky národnostných menšín nie je použiteľný z jednoduchého dôvodu. Ide tu o našich občanov a nie o vzťah k zahraničiu. Preto myslím, že princíp reciprocity nie je vhodný.

Keď hovoríme o riziku vykolíkovať autonómne územie, práve použitím dvojjazyčného označenia obcí sa toto riziko zväčšuje, ak ideme na 50 %, lebo vtedy tým vykolikovávame územie, kde národnostná menšina žije vo väčšine. Preto aj z tohto dôvodu by sme sa mali držať výrazne nižšieho percenta. Zároveň by som rád pripomenul, že rokujeme o menšinovom práve, o menšinovej požiadavke, ktorého uplatnenie môže byť len veľmi ťažko zneužité proti záujmom Slovenskej republiky. Nejde tu predovšetkým o otázku mocensko-politickú, napríklad na rozdiel od územno-správneho členenia, ale o vec dobrej vôle a ústretovosti. Ak vyjdeme v tomto prípade v ústrety prianiam menšín, neohrozíme tým Slovenskú republiku, ale prispejeme k jej stabilite a pevnosti. Prečo? Sťažíme tým situáciu prípadným extrémistom budujúcim práve na nespokojnosti menšín.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Napriek tomu, že to bola prihláška do diskusie, vmestili ste sa do troch minút pre faktickú poznámku.

Vidím, že do rozpravy sa už nikto nehlási, nie sú ani faktické poznámky, preto vyhlasujem rozpravu o tomto bode programu za skončenú. Chce sa vyjadriť pán minister Tuchyňa?

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,
vážený pán predseda,

vláda Slovenskej republiky pri tomto návrhu akceptovala požiadavku umožnenia aj iného označovania názvov obcí než v zmysle platného zákona o úradnom jazyku. Teda predovšetkým chcela dosiahnuť to, aby práve zmenou týchto ustanovení, ktoré striktne trvajú na takomto značení, vychádzala z poznatkov, vážené dámy, vážení páni, predovšetkým z platných noriem prvej republiky. To po prvé. A rád by som odcitoval zo zákona číslo 266 zo 14. apríla 1920, kde § 11 hovorí: "Pri vchodoch do obce, osady, pri východoch z nich, je obec povinná na svoj náklad umiestniť na primeranom mieste tabuľu, starať sa o ňu tak, aby bola čitateľná." Teda stanovuje povinnosť označovania. Mohol by som vybrať i ďalšie, ale použijem k tomu nariadenie vlády Československej republiky z 25. augusta, ktoré spresňuje danú problematiku. V článku I hovorí: "Pre každé mesto, obec a osadu /časť osady/ ustanoví minister vnútra úradné meno, ktoré si vytvoril jazyk československý." Ďalej v článku II: "Pre mestá, obce a osady, v ktorých podľa posledného sčítania ľudu býva aspoň 20 % štátnych občanov toho, avšak iného jazyka než československého, pre sídla súdov, úradov republiky, atď., pre ktoré jazyk československý nevytvoril si zvláštneho názvu," - opakujem - "pre ktoré jazyk československý nevytvoril si zvláštneho názvu, môže minister vnútra ustanoviť za úradný názov tiež onen, ktorý utvoril jazyk národnej menšiny, keď je možné zistiť takýto pôvodný historicky overený názov v jazyku národnej menšiny a keď dôvody administratívne alebo iné dôležité dôvody nie sú tomu prekážkou." Článok 6: "Nápisy na miestnych tabuliach nech sú v jazyku štátnom, keď sa uznesie obecné zastupiteľstvo, v jazyku inom."

Ďalej vláda pri tvorbe tejto úpravy vychádzala aj z ustanovení okolitých alebo niektorých európskych štátov, kde takéto veci riešené sú. Takže, rád by som len pre vašu informáciu poukázal ako je to v iných štátoch. Napríklad Poľsko, jeden z našich najvačších a najbližších susedov - obce, úrady a iné inštitúcie sa označujú iba v poľskom jazyku. Vážení, nemecká národnostná menšina, ktorá je v západnom Poľsku, nemusím o tom hovoriť, v akom je počte, ako je zastúpená ukrajinská národnosť, takisto nemusím hovoriť. Náš najbližší susad - Česká republika nemá žiadnu právnu úpravu v tomto smere. Dotknem sa i našich ďalších susedov.

Maďarsko v roku 1993 prijalo zákon o právach národných etnických menšín, kde na tabuliach označujúcich obce popri maďarskom texte je forma písma i názov totožný s obsahom i formou materinského jazyka menšiny. Pokiaľ sa týka slovenskej menšiny, rád by som poukázal na to, že okrem troch obcí so slovenskou menšinou sú prakticky všetky ostatné transkripciou tohoto názvu.

Pokiaľ sa týka Ukrajiny, existuje zákonná úprava o národnostiach a jazykoch. Podľa týchto úprav problém dvojjazyčného označovania patrí do kompetencie miestnych orgánov. Vychádza sa z princípu 50-percentného zastúpenia národnostnej menšiny. Označenie obce je prekladom úradného ukrajinského názvu.

Rakúsko - označovanie obcí vo viacerých jazykoch je viazané na oblasti určené nariadením spolkovej vlády. Uplatňuje sa tam, kde národnostná menšina tvorí jednu štvrtinu obyvateľstva. Označenie obcí je uvedené priamo v právnom predpise. Rád by som zrovnal to, čo je adekvátne slovenskej, alebo príkladnej menšine, ktorou je Slovinsko, kde takisto sú názvy obcí transkripciou alebo prekladom.

A teraz niektoré iné, na ktoré sa tu niektorí páni poslanci odvolávali. Napríklad Švajčiarsko je federálny štát, ktorý má tri úradné jazyky, teda to je podstatne iná záležitosť. Dvojjazyčné obce sa vyskytujú výnimočne - dva až tri prípady v celom Švajčiarsku, pretože platia tri úradné jazyky.

Rumunsko - podľa dostupných informácií právna úprava v oblasti dvojjazyčného označovania obcí nie je. Preto to hovorím, že to je adekvátna situácia so Slovenskou republikou. Pripravujú teraz, kde sa uvažuje o 50-percentom zastúpení. A tak by som mohol ešte menovať ďalšie, ale nebudem Národnú radu zdržovať.

K niektorým stanoviskám, prípadne otázkam, ktoré tu odzneli.

Vážené dámy a páni,

z diskusie, ktorá tu odznela, pre seba som si urobil ako za predkladateľa názor, že vlastne vládny návrh je kompromisom toho, čo v tejto Národnej rade odznelo. Teda prosím vás, aby ste zvážili všetky stanoviská a podporili vládny návrh zákona.

Pokiaľ sa týka 30, 50 alebo 10 %, je to na vašom rozhodnutí. Odhadujem z historickej skúsenosti, ale aj okolitých štátov, že 20-percentná hranica je tou hranicou, ktorá je únosná.

Pokiaľ sa týka niektorých častí správy pána spravodajcu, iste, možno je určitou chybou predkladateľa, mali sme to dať do súladu. Podporujem názov štátny jazyk.

Pokiaľ sa týka návrhu, ktorý predložil pán Rózsa, má v podstate tri varianty, alebo tri zložky. K tomu snáď toľ-

ko, že prvý návrh je v podstate novým návrhom zákona, teda bolo by ho treba vypracovať. Pokiaľ sa týka druhých dvoch, hovorím to celkom zodpovedne, že sú v kontradikcii so zákonmi číslo 428 i 517, a preto ako pre navrhovateľa alebo predkladateľa tohto zákona sú neprijateľné.

Pokiaľ sa týka zoznamu, ak sa táto Národná rada zhodne na zozname a uloží ministerstvu takýto zoznam vypracovať, ministerstvo vnútra je tu na to, aby takýto zoznam pripravilo, pochopiteľne, odborný, po porade s príslušnými ľuďmi, ktorí majú právo hovoriť do jazyka, či už slovenského, ale i jazyka menšín, ktorých sa tento problém týka. Ale nie zajtra, musím povedať, že najskôr za mesiac, a to i preto, že názvy obcí z roku 1928, o ktoré by sme sa mohli pritom opierať, dnes po hlbšom zvážení zo včerajška, pretože tento návrh prišiel včera, a nahliadnutí do týchto zoznamov vlastne nie je možné akceptovať, pretože mnohé slovenské názvy tento zoznam neobsahuje, tak ako neobsahuje ani názvy maďarské. Dokonca sú v príkrom rozpore s tými názvami, ktoré poslanci maďarských strán tu predkladajú.

Snáď ešte k dvom poznámkam, pokiaľ sa týka prekladu a transkripcie. Myslím si, že sa tu z hľadiska jazykového nemusíme presvedčať o tom, čo je to preklad. Isteže, preklad je to, čo je stanovené v jazyku, zodpovedajúci výraz v jazyku príslušného národa, je stanovený patričnými slovníkmi, atď. Rád by som uviedol, že napríklad dedina v nemčine je dorf, v ruštine - neviem, ako je to v ukrajinčine - je to derevňa, v maďarčine je to falu. Takže to je preklad. Transkripcia je, pochopiteľne, presne hierarchicky hláskovanie tohoto názvu. A pokiaľ sa týka ešte poslednej poznámky pána Móriho - terajšie názvy, pečiatky stanovuje zákon o úradnom jazyku, že sú v úradnom jazyku.

Preto vás, pani poslankyne a páni poslanci, prosím, aby ste všetky návrhy, ktoré tu odzneli, veľmi starostlivo zvá-

žili, ale tak ako sa javí mne, vládny návrh zákona je kompromisom, ktorý tu odznel, a preto vás prosím, aby ste podporili vládny návrh zákona.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi. Želá si záverečné slovo pán spoločný spravodajca?

Poslanec J. Hanák:

Nie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ak nie, mali by sme pristúpiť k hlasovaniu, ale dohodli sme sa, že bude obedňajšia prestávka. V rokovaní pokračujeme o 14.00 hodine.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme pokračovať v 26. schôdzi Národnej rady. Keďže budeme hneď hlasovať, prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 73 poslancov.

Prosím všetkých pánov poslancov a pani poslankyne, ktorí sú mimo rokovacej miestnosti, aby zaujali svoje miesta.

Takže prosím, prezentujme sa ešte raz.

Prezentovalo sa 95 poslancov, čiže sme schopní uznášať sa na predložených návrhoch zákonov.

Prosím spoločného spravodajcu pána poslanca Hanáka, aby hlasovanie uvádzal v zmysle spoločnej správy a výsledkov z rozpravy.

Poslanec J. Hanák:

Vážený pán predseda,
pán minister,
kolegyne, kolegovia,

pripomienky zo spoločnej správy som predniesol na včerajšom zasadnutí. Dnes sa obmedzím na odporúčania. Prvá pripomienka v bode 3 v § 6 ods. 4 za slovo "názov" vložiť slovo "aj". Odporúčam prijať. To je prvá pripomienka zo spoločnej správy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 113 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh? Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 105 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 6 poslanci.

Konštatujem, že tento návrh sme schválili.

Poslanec J. Hanák:

Pod bodom 2 je uvedená pripomienka nasledovného znenia: v bode 3 v § 6 ods. 4 poslednú vetu vypustiť. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 110 poslancov.
Kto je za? Pán spoločný spravodajca odporúča neprijať.
Za návrh hlasovalo 44 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 59 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že sme tento pozmeňovací návrh neprijali.

Poslanec J. Hanak:

Tretia pripomienka znie takto: v bode 3 v § 6 ods. 4 posledná veta znie: "Označenie nazvu obce v jazyku národnostnej menšiny je transkripčným prepisom jej označenia v úradnom jazyku a v pravopise jazyka národnostnej menšiny." Odporúčam neprijat.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 114 poslancov.
Budeme hlasovať o zmene v spoločnej správe pod bodom 3. Pan spoločný spravodajca odporúča neprijať.
Za návrh hlasovali 4 poslanci.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 90 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že sme tento pozmeňovací návrh pod bodom 3 spoločnej správy neprijali.

Poslanec J. Hanák:

Pod bodom 4 je toto znenie - v bode 3 v § 6 nahradiť odsek 4 týmto znením: "Podľa odseku 12 názov obce sa uvedie v jazyku národnostnej menšiny na samostatnej dopravnej značke umiestnenej pod dopravnou značkou s názvom obce v úradnom jazyku /§ 3 ods. 3/. V obci, v ktorej žijú príslušníci viacerých národnostných menšín tvoriacich samostatne najmenej 20 % jej obyvateľstva, sa názov obce uvádza v jazyku každej z nich. Názov obce v jazyku národnostnej menšiny je historický názov používaný jej príslušníkmi v súčasnosti. V obci, v ktorej príslušníci národnostných menšín tvoria samostatne menej ako 20 % jej obyvateľstva, názov obce sa môže uviesť v jazyku na základe výsledku miestneho referenda." Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Ftáčnik - faktická poznámka.

Poslanec M. Ftáčnik:

Pán predseda, chcel by som poprosiť pána spravodajcu, aby nečítal znenie, ktoré máme písomne, ale aby povedal: hlasujeme o bode 4 spoločnej správy. Každý poslanec má spoločnú správu pred sebou. Aj pre zápis bude jasné, o čom plénum hlasovalo. Je to kratšie, lebo takto tu budeme dlho čítať to, čo máme napísané všetci pred sebou. Prosím o takýto postup.

Poslanec J. Hanák:

Ďakujem. Akceptujem vašu pripomienku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže teraz to musíme zopakovať.

Poslanec J. Hanák:

Pripomienku uvedenú pod bodom 4 odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 120 poslancov.
Kto je za? Spoločný spravodajca neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 46 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 59 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Môžem konštatovať, že zo spoločnej správy bod 4 sme neschválili.

Poslanec J. Hanák:

Pod bodom 5 je nasledovná pripomienka: v bode 3 v § 6 ods. 5 /prejav nesúhlasu v sále/. Pripomienku uvedenú pod bodom 5 spoločnej správy odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 125 poslancov.

Kto je za? Pán spoločný spravodajca tento pozmeňovací návrh odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 110 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 7 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.

Konštatujem, že bod 5 spoločnej správy sme prijali.

Poslanec J. Hanák:

Pripomienku uvedenú v bode 6 spoločnej správy odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 130 poslancov.

Kto je za? Hlasujeme o bode 6 spoločnej správy. Spravodajca ho odporúča neprijať.

Za návrh hlasovalo 42 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 66 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že sme neprijali túto pripomienku.

Poslanec J. Hanák:

Pripomienku pod bodom 7 spoločnej správy odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 130 poslancov.
Kto je za? Spravodajca odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 122 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali tento pozmeňovací návrh.

Poslanec J. Hanák:

Týmto sme vyčerpali pripomienky zo spoločnej správy a prejdeme k pozmeňovacím návrhom, ktoré vyplynuli z rozpravy. Prosím, aby ste si opravili maličkú nepresnosť. Pri poslancovi Hanákovi v bode 1 vypadlo číslo k bodu 2 vládneho návrhu, tam je len k bodu vládnemu návrhu. Dopíšte si dvojku. A ďalej na konci za bodom 15 si ešte dopíšte, že šestnásty je pán poslanec Zoričák, ktorý navrhol 40 %. Znenie je to isté ako pri mojom prvom pozmeňovacom návrhu, len tam príde číslica 40.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Pri prepisovaní môjho návrhu vznikla asi chyba, lebo tam vypadlo v bode 8 "na žiadosť obce podľa odseku" a "označenie obce v jazyku národnostnej menšiny sa určí na základe".

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Čo tam vypadlo?

Poslanec A. Hrnko:

Tam vypadlo "na žiadosť obce".

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, dopíšte si to.

Poslanec A. Hrnko:

Bod 8 číslo 1 vypadlo "na žiadosť obce podľa odseku" - hneď na začiatku. A v poslednej vete: "Označenie obce v jazyku národnostnej menšiny sa určí na základe zoznamu." Nie sa môže určiť, ale sa určí.

Poslanec J. Hanák:

Áno, je to tak, ako hovorí pán poslanec Hrnko.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže môžeme pokračovať.

Poslanec J. Hanák:

Budeme pokračovať podľa poradia, v akom boli pozmeňovacie návrhy predkladané. V záujme zrýchlenia, ako odporúča pán poslanec Ftáčnik, dovolím si predkladať len čísla pozmeňovacích návrhov. Ako prvý uvediem môj poslanecký návrh, ktorý je uvedený pod bodom 1. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 128 poslancov.
Kto je za pozmeňovací návrh pána spoločného spravodajcu?
Za návrh hlasovalo 52 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 59 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh pána poslanca sme neprijali.

Poslanec J. Hanák:

Budeme hlasovať o pozmeňovacom návrhu uvedenom pod bodom 2. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o bode 2.
Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 129 poslancov.
Kto je za? Spravodajca odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 66 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 52 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh prešiel.

Poslanec J. Hanák:

Môj tretí pozmeňovací návrh automaticky potom vypadne s tým, že sa tam uvádza číslica 30. Nebudeme o ňom hlasovať.

Štvrtý pozmeňovací návrh pod bodom 4 odporúčam prijať.

Pán predseda, treba hlasovať o treťom návrhu?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie. O tom nie je treba hlasovať. Už sme schválili percento, predsa nebudeme dvakrát schvaľovať percento. Hlasujeme o pozmeňovacom bode číslo 4.

Prosím, pán poslanec Hrnko - faktická poznámka.

Poslanec A. Hrnko:

Podľa môjho názoru netreba o bode 3 hlasovať, lebo bola schválená dvojka, ale k štvorke by som mal jednu pripomienku. Napriek tomu, že v ústave je štátny jazyk a ...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec diskusia k tomu už nie je. Je hlasovanie.

Poslanec A. Hrnko:

Chcem len faktickú poznámku a na to mám nárok. Chcem povedať, že ak sa v zákone zmení úradný na štátny, dostaneme sa do komplikácií, a treba urobiť úplne nový zákon o štátnom jazyku. Hlasovanie bude zmätočné, legislatívci si s tým nebudú vedieť dať rady. Buď to treba vyňať alebo nechať na poradu s legislatívcami.

Bol som prvý, ktorý som navrhol, aby sa zmenil úradný na štátny. Legislatívci ma presvedčili, že systém zákona je postavený tak, že sa tam nemôže dať štátny jazyk.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Hlasujeme teraz o bode 3.

Prosím, pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Pán predseda, formálno-právne musíme hlasovať aj o bode číslo 3.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Veď hovorím, že ideme hlasovať o bode 3.

Poslanec J. Hanák:

Takže, vrátime sa k môjmu pozmeňovaciemu návrhu uvedenému pod bodom 3. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o čísle 30 v tomto bode 3.

Poslanec J. Hanák:

Áno. Budeme hlasovať o číslici 30.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 108 poslancov.

Budeme hlasovať. Kto je za? Spravodajca odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 58 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 39 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali tento pozmeňovací návrh.

Poslanec J. Hanák:

Štvrtý pozmeňovací návrh je uvedený pod bodom 4. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Keďže neviem sa v momente rozhodnúť ani ja, prosím, aby sme tento bod 4 odhlasovali ako posledný a zatiaľ legislatíva nám dá vyjadrenie. Súhlasíte s tým? Vyhlasujem 15-minútovú prestávku pre legislatívcov.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pokračujeme v hlasovaní o jednotlivých pozmeňovacích návrhoch. Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 98 poslancov, môžme pokračovať.

Poslanec J. Hanák:

Skončili sme pri pozmeňovacom návrhu uvedenom pod bodom 4. Je to môj návrh a po porade s odborníkmi z legislatívy stahujem tento môj návrh z rokovania.

Budeme pokračovať pozmeňovacím návrhom, ktorý je uvedený pod bodom 5. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Rózsa má faktickú poznámku.

Poslanec E. Rózsa:

Vážená národná rada, dovolím si pripomenúť, že keď sme hlasovali o bode číslo 3 spoločnej správy, túto otázku sme už vyriešili.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Hoci nerád, nemôžem dať za pravdu pánu kolegovi Rózsovi, lebo pravda je taká, že rokovací poriadok hovorí, že ak bol prijatý pozmeňovací návrh, ktorý vylučuje iné, potom sa o ďalších nehlasuje. Bod číslo 3 nebol prijatý, nebol schválený, čiže treba hlasovať aj o ďalších zneniach. Tak hovorí rokovací poriadok.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže budeme pokračovať. Ak sme bod 3 spoločnej správy neprijali, budeme hlasovať teraz o pozmeňovacom návrhu uvedenom pod bodom 5.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 123 poslancov.
Kto je za? Spravodajca odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 57 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 56 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Konštatujem, že sme tento návrh neprijali.

Poslanec J. Hanák:

Pod bodom 6 bol uvedený návrh pána poslanca Pivolusku, ktorý bol totožný s pozmeňovacím návrhom, ktorý som uviedol pod bodom 1. Takže o tom sme už hlasovali.

Nasleduje pozmeňovací návrh pána poslanca Rózsu, ktorý je uvedený pod bodom 7. Máte ho všetci pred sebou. Obsahuje tri ucelené návrhy. Dovolím si navrhnúť poradie, tak ako je uvedené v pozmeňovacom návrhu. Mali by sme hlasovať o návrhu číslo 1. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 129 poslancov.
Kto je za? Odporúča sa neprijať.
Za návrh hlasovalo 58 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 62 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.

Konštatujem, že prvý návrh pána poslanca Rózsu sme neprijali.

Poslanec J. Hanák:

Nasleduje návrh číslo 2. Tu by som požiadal pána poslanca, aby sa vyjadril k tomu percentu, ktoré sme schválili vo výške 30 % v odseku 4. Môj komentár je, že o alternatíve 2 by sme nemali hlasovať, pretože sme prijali ako rozhodujúce kritérium 30 %.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec Rózsa.

Poslanec E. Rózsa:

Vážená národná rada, pokiaľ ide o alternatívu, samozrejme, že tam prichádza do úvahy jedna alternatíva z tých dvoch. A pokiaľ ide o percento, vzhľadom na návrh pána Pittnera, ktorý navrhoval vylúčiť percento z hlasovania na osobitné, vynímam z toho textu 10 % a žiadam, aby sa o tom tak hlasovalo.

Pokiaľ ide o percento, kolegyne a kolegovia, bolo to odsúhlasené vo vládnom návrhu, môj návrh je celkom iný. Trvám na tom, aby sa o tomto návrhu hlasovalo. Súhlasím s tým, aby percento bolo vyňaté podľa návrhu pána Pittnera.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Tak ako hovorí pán poslanec Rózsa, je to v poriadku. To je jeho pozmeňovací návrh, on tu má tento komplex, kde má zapracovaných 10 %. Predtým sme už odhlasovali 30 %, čiže pán poslanec stiahol túto číslicu, a hlasujeme o jeho návrhu číslo 2 bez tejto číslice, s tým, že tam bude potom tých 30 %, ktoré sme už prijali. Hlasujeme o tomto bloku bez percent. Môžeme hlasovať tak, ako je tu, hlasovanie nám ukáže čo sme prijali.

Prosím, faktická poznámka.

Poslanec J. Ďurana:

Aby som vedel správne reagovať a hlasovať, rozumiem tomu tak, že okrem číselného označenie percent sa bude hlasovať o návrhu pána Rózsu. Keďže už sú schválené percentá, návrh kolegu Pittnera je v zmysle rokovacieho poriadku v podstate už bezpredmetný.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme hlasovať o celom návrhu pána poslanca Rózsu.

Poslanec J. Hanák:

Takže návrh číslo 2 odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 129 poslancov.
Kto je za návrh poslanca Rózsu s tým, že sa tam neuvádza 10 %. Spravodajca to neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 56 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 64 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.

Konštatujem, že návrh číslo 2 pána poslanca Rózsu sme neschválili.

Poslanec J. Hanák:

Tretí návrh pána poslanca je uvedený pod návrhom číslo 3. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 134 poslancov.
Kto je za? Spravodajca odporúča neprijať.
Za návrh hlasovalo 52 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 65 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že sme neschválili návrh číslo 3 pána poslanca Rózsu.

Poslanec J. Hanák:

Ďalším návrhom pod poradovým číslom 8 je navrh pána poslanca Hrnku. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 131 poslancov.
Hlasujeme o návrhu poslanca Hrnku. Kto je za? Spravodajca odporúča neprijať.
Za návrh hlasovalo 61 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 57 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Konštatujem, že ani tento pozmeňovací návrh sme neschválili.

Poslanec J. Hanák:

Ďalší návrh dal pán poslanec Pittner pod bodom 9. Myslím, že jeho návrh bol akceptovaný pri schvaľovaní mojich pozmeňovacích návrhov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Pittner má faktická poznámku.

Poslanec L. Pittner:

Vážený pán predseda, domnievam sa, že nie je to tak, ako to komentuje pán spoločný spravodajca, a to z toho dôvodu, že nateraz sme rozhodovali v bode 1 a v bode 2 o percentách, ktoré vyplývali vo vzťahu k vládnemu návrhu, ale môj návrh je vo vzťahu k všetkým návrhom, ktoré tu boli, čiže napríklad vôbec nie je odhlasovaná otázka 10, 20, 30, 40, 50, preto žiadam, aby tento návrh bol posúdený.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, ale ak teraz nastolíme napríklad otázku 10 % a náhodou ju schválime, tak je schválených 30 aj 10?

Poslanec L. Pittner:

Ale znovu opakujem, ten návrh v bode 1 a 2 sa dotýka vládneho návrhu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ale všetky sa dotýkajú vládneho návrhu.

Poslanec L. Pittner:

Ale vo vládnom návrhu bol určitý stav, 20 %. A bolo k nemu hlasovanie o 30 a 50 %. Vôbec nebolo hlasovaním rozhodnuté o 10 a 40 %.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie, pán poslanec, všetko smeruje k vládnemu návrhu. Pokiaľ sme schválili vládny návrh, nemôžu ísť žiadne pripomienky k nášmu spoločnému návrhu z výborov. To je nelogické. Takže, ideme ďalej bez toho, aby sme schvaľovali návrh pána poslanca Pittnera.

Poslanec J. Hanák:

Ďakujem. Prejdeme k pozmeňovaciemu návrhu pána poslanca Dubjela uvedenému pod číslom 12. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o návrhu pána poslanca Dubjela, ktorý je pod bodom 12.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 132 poslancov.

Kto je za? Pán spravodajca navrhuje, aby sme ho neschválili.

Za návrh hlasovalo 26 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 66 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 40 poslancov.

Neschválili sme návrh pána poslanca Dubjela.

Poslanec J. Hanák:

Ďalším pozmeňovacím návrhom, ktorý prichádza do úvahy, je návrh uvedený pod bodom číslo 14. Bod 13 nie, pretože už sme na túto tému hlasovali. Jasne sme hovorili o bode 3 k § 6 ods. 4 a odsúhlasili sme 30 %.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Dubjel sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec K. Dubjel:

Prosím vás, neviem, či pán spoločný spravodajca si všimol, ale tú poslednú časť mám napísanú - ak neprejde predchádzajúce, doplniť "v pravopise a písmom národnostnej menšiny". To znamená, že sme hlasovali len o mojom návrhu, o celku a o tejto alternatíve, keď tento celok neprejde, už nedal hlasovať.

Poslanec J. Hanák:

Súhlasím, môžeme sa k tomu vrátiť. Ospravedlňujem sa.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže sa vraciame k návrhu pána poslanca Dubjela.

Poslanec J. Hanák:

K poslednej odrážke, kde má uvedené, že ak neprejde predchádzajúce, doplniť "v pravopise a písmom jazyka národnostnej menšiny". Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 132 poslancov.

Hlasuje o pozmeňovacom návrhu poslanca Dubjela, kde sa hovorí "v pravopise a písmom jazyka národnostnej menšiny".

Kto je za? Spravodajca odporúča neprijať.

Za návrh hlasovalo 19 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 53 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 60 poslancov.

Konštatujem, že neprešiel ani tento návrh pána poslanca Dubjela.

Poslanec J. Hanák:

Budeme pokračovať pozmeňovacím návrhom, ktorý uvádzal pán poslanec Gazdík, ale pretože neprešiel návrh pána poslanca Rózsu, tento návrh stráca zmysel.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Bogdan má faktickú pripomienku.

Poslanec P. Bogdan:

Myslím si, že by sme mali hlasovať o mojom návrhu pod bodom číslo 13, pretože je to úplne iný návrh. Tam sa predsa hovorí aj o tom, že ak je tá hranica menšia, môže sa rozhodnúť na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva alebo výsledku miestneho referenda.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To je úplne niečo iné, nové. Áno, mali by sme o návrhu pána poslanca Bogdana hlasovať, o tej veci - v obci, v ktorej príslušníci národnostných menšín tvoria samostatne menej, len tu musí byť už 30 %. To je jeho návrh.

Poslanec J. Hanák:

Pán poslanec, vy ste to podmienil 20 percentami, že ak, vtedy budeme hlasovať o tom ďalšom.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Bogdan.

Poslanec P. Bogdan:

Vychádzal som z vládneho návrhu, ak zostane vo vládnom návrhu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To z vládneho návrhu neprešlo, prešlo 30 %.

Poslanec P. Bogdan:

Tak sťahujem tých 20 %.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno dobre. Hlasujeme.

Prosím, pán poslanec Zselenák.

Poslanec J. Zselenák:

Keď dovolíte, chcel by som to vysvetliť. Tu nie je meritórna tá skutočnosť, že je tam uvedená podmienka, že ak zostane 20 %. Tu je meritórna tá skutočnosť, že sa má na mysli, že keď to nebude 10 %, keď je 20 % alebo viac ....

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Bogdan to už povedal, takže ideme o tom hlasovať. Ešte pán poslanec Goč má faktickú pripomienku.

Poslanec R. Goč:

Keby sme prijali tento návrh, automaticky meníme zákon číslo 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. V § 11a je zavedený inštitút hlasovanie obyvateľov obce. V uvedenom paragrafe je uvedené, že obecné zastupiteľstvo vyhlasuje hlasovanie obyvateľov, ak ide o zlúčenie, rozdelenie alebo zrušenie obce.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán kolega, vzhľadom na to, že zákon o obecnom zriadení, ktorý ste citovali, a toto je tiež zákon, jednoducho sú to právne normy rovnakej právnej sily. Preto nebude v rozpore s predchádzajúcim zákonom, ak teraz prijmeme túto úpravu, ktorú navrhuje pán poslanec Bogdan.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán poslanec Mikloško má faktickú poznámku.

Poslanec F. Mikloško:

Tam, kde je v obci menej ako 20 % občanov maďarskej národnosti, ak sa obec rozhodne, tak je to najvačší prejav demokracie. Slováci rozhodnú o tom, že tam môže byť tá tabuľa. Myslím si, že ak o tomto nemáme hlasovať, tak táto snemovňa uberá základné právo obci hlasovať o svojom byte.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Faktická poznámka - pán poslanec.

Poslanec J. Ďurana:

Áno, kolegyne, kolegovia, dovolil by som si ale upozorniť ešte raz na to, že na základe "rozhodnutia obecného zastupiteľstva alebo výsledku miestneho referenda". Prosím, to sú dve základné principiálne rozličné veci. Tu môže kľudne dôjsť, a predpokladám, že aj dôjde, že keď sa rozhodne obecné zastupiteľstvo, je naplnená litera zákona rozhodnutím obecného zastupiteľstva, už môže nastať akt premenovania obce. Prosím, je to tu tak uvedené, takto to čítam.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Bárány.

Poslanec E. Bárány:

Vážená dámy,
vážení páni,

rád by som iba pripomenul, že v celom tomto zákone nejde o premenovanie obcí, ako tu kolegovia pred chvíľou uvádzali, ale len o možnosť uvádzať názov obcí aj v jazyku národnostnej menšiny. A pokiaľ viem, zákon o obecnom zriade-

ní neznemožňuje vyhlasovať referendum aj o iných závažných otázkach života obce.

Poslanec J. Hanák:

Áno, ale v tom prípade tam nie je podstatné percento.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec Daňo, potom pán poslanec Goč.

Poslanec Š. Daňo:

Ak dovolíte, ešte by som rád doplnil to, čo hovoril pán Bárány a reagoval na to, čo vysvetľoval pán Goč. V danej problematike prerokúvame špeciálny zákon a ten má prednosť pred všeobecnou úpravou. Ak sa spomenul zákon číslo 369 z roku 1990 o obecnom zriadení, a je tam niečo vymenované všeobecne, chceme to teraz upraviť špeciálnym zákonom.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Páni poslanci, pani poslankyne, však je to také jednoduché.

Ideme hlasovať o návrhu pána poslanca Bogdana pokiaľ ide o vetu: "Názov obce sa môže uviesť v ich jazyku na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva a výsledku miestneho referenda."

Prosím, budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 132 poslancov.
Kto je za? Pán spravodajca navrhuje neprijať.
Za návrh hlasovalo 63 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 51 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.

Konštatujem, že sme neprijali ani túto časť pozmeňovacieho návrhu.

Poslanec J. Hanák:

Budeme pokračovať pozmeňovacím návrhom pána poslanca Móriho uvedeným pod bodom 15. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 133 poslancov.
Kto je za pozmeňovací návrh pána poslanca Móriho? Pán spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 89 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 11 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 33 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec J. Hanák:

Posledný pozmeňovací návrh je uvedený pod číslom 16. Je to návrh pána poslanca Zoričáka, ktorý navrhuje 40 %.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Schválili sme už 30 %.

Poslanec J. Hanák:

Dobre, sťahujem to. Tým sme vyčerpali všetky pozmeňovacie návrhy, ktoré boli uvedené v rozprave.

Navrhujem, aby sme hlasovali o zákone ako celku so schválenými pripomienkami.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Podľa § 26 ods. 1 zákona Národnej rady o rokovacom poriadku budeme hlasovať o tomto zákone ako celku. Pán spoločný spravodajca navrhuje, aby sme ho prijali.

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 132 poslancov.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 64 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 35 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 33 poslancov.

Konštatujem, že tento zákon ako celok sme neprijali.

Š e s t n á s t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o štátnych vyznamenaniach.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 383 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 383a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní minister kultúry Slovenskej republiky pán Dušan Slobodník. Prosím ho, aby sa ujal slova.

Minister kultúry SR D. Slobodník:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

vládny návrh zákona, ktorý predstavuje novú právnu úpravu zapožičiavania štátnych vyznamenaní, predkladá Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky poverené tvorbou zákona z toho dôvodu, že doteraz platná právna úprava je v súvislosti so spoločensko-politickými a štátoprávnymi zmenami prekonaná. Jednotlivé štátne vyznamenania, rady - Rad bieleho dvojkríža, Rad Andreja Hlinku, Rad Ľudovíta Štúra, a kríže - Kríž Milana Rastislava Štefánika, Pribinov kríž, navrhla a rámcovo určila ich popis komisia zložená z odborníkov z oblasti histórie, heraldiky, numizmatiky, zástupcov Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky a Úradu vlády Slovenskej republiky. Na základe podkladov tejto komisie bolo vypracované paragrafované znenie návrhu zákona, ktorého prílohu tvoria popisy jednotlivých vyznamenaní, spôsob ich nosenia a ich vyobrazenie.

Z analýzy problematiky udeľovania a zapožičiavania štátnych vyznamenaní u nás i v zahraničí vyplynulo, že táto forma uznania zásluh nebola výsadou len predchádzajúceho politického systému. Naopak, možno dokumentovať jej bohaté rozšírenie v mnohých vyspelých štátoch sveta. V tomto zmysle preto aj novonavrhovaná právna úprava nadvazuje na tradície udeľovania a zapožičiavania štátnych vyznamenaní.

Návrh zákona prešiel medzirezortným pripomienkovým konaním a dvakrát bol predmetom rokovania Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky. Zásadné pripomienky sú v návrhu zákona zohľadnené. Niektoré úpravy k návrhu boli vykonané aj na rokovaní vlády Slovenskej republiky, ktorá predložený návrh zákona schválila.

Pri prerokúvaní vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky boli vznesené pripomienky najma k názvom jednotlivých vyznamenaní. Predkladateľ akceptuje niektoré pozmeňovacie návrhy poslancov týkajúce sa spresnenia znenia jednotlivých ustanovení, ako aj zmien legislatívno-technického a formulačného charakteru. Vzhľadom na časovú aktuálnosť prijatia novej právnej úpravy štátnych vyznamenaní odporúčam predložený návrh schváliť. Súčasne navrhujem stanoviť termín účinnosti zákona na 15. marca 1994.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi. Prosím spoločného spravodajcu pána Ladislava Kvasničku, aby nám podal správu o výsledkoch prerokovania tohto návrhu zákona vo výboroch.

Poslanec L. Kvasnička:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,
vážení hostia,

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o štátnych vyznamenaniach pridelil predseda svojím rozhodnutím číslo 645 zo dňa 29. novembra 1993 na prerokovanie všetkým výborom Národnej rady Slovenskej republiky, okrem Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky do 19. januára 1994.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Páni poslanci, pani poslankyne, prosím o kľud, a prosím všetkých, ktorí nie sú poslancami, aby opustili túto rokovaciu miestnosť. Vaše miesto je vyhradené na balkóne.

Poslanec L. Kvasnička:

Všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali uvedený vládny návrh v lehote. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru neprijal uznesenie o výsledku prerokovania vládneho návrhu, lebo podľa § 48 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov s ním nevyslovila súhlas nadpolovičná väčšina všetkých členov výboru.

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky, Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť, Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu vyjadrili s ním súhlas.

Toľko zo spravodajskej správy. Prosil by som teraz pána predsedu, aby otvoril rozpravu a sám by som sa ako prvý prihlásil do rozpravy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Kvasničkovi. Do rozpravy sa písomne prihlásil poslanec Ballek. Keďže pán spravodajca požiadal o vystúpenie v rozprave, udeľujem mu slovo ako prvému.

Poslanec L. Kvasnička:

Zásadné námietky vo výboroch proti tomuto zákonu, teda ani nie proti zákonu, ale boli vznesené najmä proti Radu Andreja Hlinku, ktorý sa zapožičiava osobám, ktoré sa mimoriadnym spôsobom zaslúžili o vznik Slovenskej republiky a proti Pribinovmu krížu, ktorý sa zapožičiava osobám, ktoré sa významne zaslúžili o hospodársky, sociálny alebo kultúrny rozvoj republiky.

Zamietavé stanovisko k uzákoneniu Radu Andreja Hlinku písomne vyjadril Ústredný zväz židovských náboženských obcí, ako aj Ústredná rada spoločnosti Prometheus v Bratislave. O týchto stanoviskách sa nebudem podrobnejšie zmieňovať, lebo každý poslanec ich obdržal a môže zaujať v tejto veci stanovisko podľa vlastného svedomia. Chcel by som zdôrazniť, že sa hlboko skláňam nad obeťami holocaustu a odsudzujem akúkoľvek rasovú alebo náboženskú neznášanlivosť a diskrimináciu. Odcudzujem každého, kto sa akýmkoľvek spôsobom podieľal v minulosti na hroznom utrpení židov, ale pokiaľ ide o Andreja Hlinku, dovoľte mi, aby som pre objektívnejšie posúdenie tejto citlivej kauzy prečítal pasáž z článku, ktorý bol uverejnený 19. 8. 1938 v Židovských novinách po jeho smrti - citujem: "Slovenský národ má veľkého mŕtveho. Oplakáva svojho syna, ktorý sa hlboko zapísal do slovenských dejín. Pred tvárou smrti zmĺkol každý bojový hluk, spadli vlny rozvírených vášní a pod dojmom smútku osoby a strany, priatelia i nepriatelia hodnotia túto vynikajúcu postavu a jej prenikavý význam na vývoj udalostí.

Ani my, židia, nemôžeme ostať stranou. Jeho verejná činnosť často zasiahla i do našich radov a zavdala nám príčinu určiť svoj postoj k nemu. Roky svojej mladosti strávil v Ružomberku, v ovzduší, ktoré vzdor rôznemu politickému rozvrstveniu spojilo spoločensky všetkých ľudí dobrej vôle - kresťanov i židov. Styk bol medzi nimi a židmi úprimný

a srdečný. Ctil a vážil si svojich židovských spoluobčanov a ako farár hlásal náboženskú znášanlivosť. Jeho bystrý zrak spoznal duševné hodnoty ružomberskej židovskej inteligencie, s ktorou sa rád stýkal. Svoju dôveru okázalo dal najavo, keď na pamatnom procese ružomberskom v roku 1906 za svojich obhajcov si zvolil židovských advokátov JUDr. Izáka Bielera a JUDr. Bernarda Hillera. A keď v roku 1909 Ružomberčania poslali panovníkovi žiadosť, aby v Segedíne uväznený Hlinka bol oslobodený, na žiadosti boli i podpisy všetkých ružomberských židov.

Hlinkov postoj k židom sa nezmenil ani po prevrate. Hlásal i vtedy náboženskú znášanlivosť, smer, ktorý sa v posledných rokoch udomácnil u jednej čiastky jeho okolia a našiel odraz i v tlači. Nebol mu po vôli, neschvaľoval ho. Tomu dal jasnými slovami i výraz v rozhovore, ktorý mal s podpredsedom židovskej strany v Československej republike JUDr. Matejom Vajnerom, v ktorom odmietol každú náboženskú alebo rasovú nenávisť a prízvukoval nutnosť pokojného spolužitia kresťanského a židovského obyvateľstva.

Keď sa dnes skláňame pred pamiatkou tohoto muža a zúčastňujeme sa na smútku slovenského národa, vzdávame tým česť jeho statočnému zmýšľaniu, ktoré voči nám preukázal. Kiež by sa stal i v tomto vzorom tým, ktorí sú povolaní v jeho diele pokračovať." Koniec citátu. Toľko teda židovská obec v čase úmrtia Andreja Hlinku. Nebudem to komentovať, každý si môže spraviť úsudok sám.

K samotnému zákonu by som mal dva pozmeňovacie návrhy. Prvý môj návrh by sa týkal § 15, tam by som odporúčal pridať odsek 3 nasledujúceho znenia: "Štátne vyznamenania uvedené v tomto zákone sa nemôžu zapožičiavať občanom, ktorí sa v období od roku 1945 do roku 1989 preukázateľne previnili proti spoluobčanom tým, že potláčali ich práva a slobody, alebo hlásali národnostnú, politickú, triednu alebo nábožen-

skú nenávisť, alebo zavinili, že niekto bol pozbavený slobody." To by bol jeden môj návrh.

A do zrušujúcich ustanovení by som si dovolil dať druhý návrh, a síce zrušiť § 191 z roku 1990. Tento zákon totiž nemá už teraz opodstatnenie. A odporučil by som zaradiť tento môj návrh k § 17 ako bod 3.

Toľko moje pozmeňovacie návrhy. A teraz by som prosil pána predsedu, aby otvoril rozpravu. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán pán spravodajca, zaujmite miesto určené pre spravodajcu výborov. Prosím pána poslanca Balleka, aby predniesol v rámci rozpravy svoj prejav.

Poslanec L. Ballek:

Pán predseda,
pán minister,
kolegyne, kolegovia,
panie poslankyne a páni poslanci,

vyjadril som sa k téme štátne sviatky a vyznamenania niekoľkokrát, a nielen na pôde Národnej rady Slovenskej republiky. Použil som azda už všetky mne dostupné historické argumenty a pramene, a tak mi zvýšili už len poznámky, ktoré tu uvediem, lebo opakovanie je matkou učenia, nie však múdrosti, a v mojej základnej profesii rovná sa hriechu.

Jeden večer v spoločnosti ľudí, ktorých aj pre našu ľahostajnosť a nás, ľahostajných, bolieva srdce až kamsi za brány 21. storočia, teda raz v spoločnosti pacientov Doc. MUDr. Viliama Fišera, CSc. - dnes pýchy nášho lekárskeho stavu - dostalo sa mi, milé kolegyne, kolegovia, otázky,

prečo ste odhlasovali za pamatný aj ten deň, v ktorom v troskách aeroplánu zahynul jeden z našich najskvelejších mužov. Otázka jedného z mojich druhov znela asi tak, či je dnešná slovenská spoločnosť duševne zdravá, keď si prostredníctvom svojich volených zástupcov zmyslela rok čo rok zo života generála Milana Rastislava Štefánika pripomínať si najmä jeho smrť.

Srdciari, ako sa hovorí v nemocniciach, sú ľudia s vysokými ambíciami zmierniť svet a zmieriť ľudí, a ja by som dodal, že sú to aj ľudia, ktorí, povedané Martinom Lutherom, ešte aj hrešia statočne. Tak ako môj známy. Ten sa napríklad takmer nenapil vody, kým sa nespýtal, či nie je smadný aj niekto iný, a jedno mu bolo či človek, trávnik alebo vták, a to v ten večer sa oduševnene zastával dedičstva nás všetkých, po ktorom ráno vykročil podať si ruku s Hamletom. Povedal som mu večer čosi v tom duchu, že áno, áno, naozaj, prečo na jednom veľkom ľudskom živote najradšej zdôrazňujeme jeho tragickú dohru, prečo pád, prečo nie let. Naozaj, prečo nie let? Sme, vidí sa mi, povedal som mu, a nie po prvý raz a nie ostatný, citovo vyčerpaní. Vyčerpaní už dlho, vyčerpávaní už dávno, a vyčerpávaní ľudia, najmä citovo vyčerpávaní, sa nevedia zakaždým najsprávnejšie rozhodnúť, a že keď sa do Národnej rady Slovenskej republiky vrátim a obzriem sa spiatky, už nebudem z tohto ľudského pokladať nič za druhoradé. A dlho do noci a dlho do noci myslieval som na naše dejiny plné pádov. A na svoj pravdepodobný, prirodzene, tiež. Občania, a nie iba tí z kliniky docenta doktora Viliama Fišera, chcú, a nielen v najťažších okamihoch života, keď majú právo na kus sebectva, aby sa vrchovate aj zvrchovane vážne a citlivo zvažovalo, aj súdilo všetko, čo sa dotýka ich spoločného dedičstva a osobného sebavedomia.

Ale aj v prípade štátnych vyznamenaní počujem vyriecť môjho staršieho druha z kliniky: Tu nejde, pán poslanec, o nejaký účet za elektrinu a rozmery psej búdy, ale o to,

ktorému dedičstvu dáme prednosť, a ktorej osobnosti sa chceme alebo aj nechceme podobať. A také niečo sa nezvažuje a nevyberá len tak medzi dvermi, ale najskôr na akademickej pôde a vo verejnosti, a tak sa politicky posúdi a urobí sa lepšie. A urobilo sa? A inak, najlepšie urobíme, keď si budeme veľkých z našej histórie a všetkých do jedného pripomínať, a najhoršie urobíme, keď si budeme jedných brať a druhých vnucovať.

Ako sa rokmi vzďaľujeme od Piavy, tak tam pribúda neľútostnej seče a našich hrdinských skutkov. Tak je to zakaždým. Dejiny sa robia viackrát. Dvakrát určite. Raz skutkom, raz rozprávaním. Pri našom buldozérovom vyrovnávaní sa s dejinami sa ony rozprávajú, prepisujú viac raz. Naše dejiny sa, povedal by som, pletú. Niekto by povedal štrikujú. Lebo raz sú hladko a raz obratko. Dejiny sa u nás robia, vyrábajú a prerábajú. Tu zanikajú, tu neuveriteľne ožijú, skrásnejú a zakvitnú. Raz nie sú hodné už ničoho a raz majú takú cenu, že potom nemusia mať ani len pamäť.

Na čo sa tu môžme, a na čo by sme sa vlastne tu mohli spoliehať? Čo je určité a čo nepochybné v našich časoch? A odmeny dostávame za ministrovanie režimu alebo za štátne služby? Keďže sa banky najlepšie orientujú vo všetkých časoch, zverme im do opatery aj tie naše. Nenamietal by som, keby aj pamätné dni, cirkevné a svetské sviatky a štátne vyznamenania Slovenskej republiky určovali ony. Zvážte, koľkým nedorozumeniam by sme takto predišli, a vyhli by sme sa aj tomu nášmu tradičnému zjednodušenému politickému mysleniu, ktoré rovnako tradične politickým nie je.

Aj pohľad na naše dejiny, či už ten triedny, konfesionálny alebo národniarsky, bol by len súkromnou vecou. A nikoho by nerušil. Taká banka spustila by rolety a prerušila by dni všedné a zavládli by dni sviatočné. A potom naopak. To spúšťanie rolety by pritom nikoho nedojalo, nerozčúlilo,

ani by sa pritom nikto nezadýchal. Že čo by na to naša povaha? Veď to! Ale tá banka by to naozaj neprepínala, právo určiť počet a charakter našich sviatkov a vyznamenaní by nenadužívala, lebo jej zmyslom je činorodosťou bohatnúť. Toto by sme si mohli z nej osvojiť, lebo zlenivieme. My totiž na rozdiel od bánk chudobnieme, a to je naozaj ten najlepší spôsob ako najskôr zlenivieť, lebo kde nieto naozajstnej ambície, tam nieto naozajstnej energie. Zmyslom bánk je teda bohatnúť, a to ony môžu najlepšie urobiť len v dni všedné, teda pracovné. A bankové domy sú navyše solídne, viaceré staré, popri nás vlastne aj večné, nesentimentálne, nepolitické. A vedia, čo má práve najvyššiu a najvačšiu cenu, popritom naozajstnú hodnotu, čo sú hodnoty, kde sú hodnoty, koľko stoja, čo a či majú zmysel.

My to práve zakaždým a v každom prípade najlepšie nevieme. A preto sa musíme sporiť. A preto nevieme sporiť. A to aj pri vládnom návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o štátnych vyznamenaniach, o ktorých si každý z nás myslí svoje, a ja tiež. Neprispejem k sebavedomiu predkladateľa ani k jeho istote, že sa rozhodol správne. Mám voči jeho návrhu viac výhrad, z ktorých niektoré tlmočím už viackrát, takže som mal aj viac príležitostí zaujať voči nemu stanovisko. Teda inak, neviem si osvojiť názor predkladateľa, aspoň nie v konkrétnostiach, lebo zásadu, že nam treba štátnych vyznamenaní, celkom nespochybňujem.

Ešte jednu poznámku. Nevyrastal som inde, nebol som nikdy dlho preč, nestratil som nikdy kontakt s duchovnou klímou domova, mám rád jeho kultúru, ktorú som zdedil, a dnes mám, vidí sa mi, všetky príčiny zdôrazniť najma jej zvláštnu účinnosť v ohľaduplnosti. A ničoho vačšmi nám práve, myslím si, netreba. A ak tak postulujem práve tie ohľady, potom aj vo vedomí, že bez nich sa občianska spoločnosť nedotvorí a rok samostatná republika navidomoči nezmocnie hospodársky. Mala by, ak vo svojej samostatnosti nezamýšľa

natoľko aj osamieť, že si bude neskôr na samostatnosť len spomínať.

Pre tú ohľadupInosť, pre ohľady voči iným, pre ohľaduplnosť a z ohladuplnosti mam kritické poznámky na adresu ručiteľov dvoch štátnych vyznamenaní - Pribinu a ešte väčšmi Andreja Hlinku. Zjednodušovat historiu, kolegyne, kolegovia, je, viem, prinajmenšom nesvedomité. Ibaže každú osobnosť, ktorej úlohu symbolu prisúdime, na tú zjednodušenost tak či onak aj odsúdime. Osobnosť a symbol, osobnosť pre symbol a symbol pre osobnosť musia tu byť čistejšie než Ialia. Inak sa navzájom vylučia a my spochybnime. V celom našom novoveku nam pre toto tvrdenie poslúži dosť a dosť príkladov. A v rámci podobneho zjednodusenia možno vyriecť napríklad toto: "Andrej Hlinka si politicky az priliš dobre porozumel s K. H. Frankom a knieža Pribina zutekal od Slovienov k Frankom." Pritom Pribinov kríž zamýšlame prepožičiavat aj za rozvoj slovenskej kultúry a Rad Andreja Hlinku za vznik Slovenskej republiky z roku 1993, nie z roku 1939. Pribina aj Hlinka su tie rozporuplné historické osobnosti, ktorymi každým ano vyvolame aj nie.

Ludovit Štur a general Štefanik su, ako som viackrat už povedal, osobnosti nespochybnitelne, len ich určenie nie je celkom domyslene. Štur bol genialnym človekom, ale väčším aj lepším defenzorom svojho národa za pulpitom a na sneme, než na bojovom poli. A general Štefánik nebol len vojakom, keď bol, vieme, uspesným vo všetkom, čoho sa ujal.

Kolegyne, kolegovia, navrhujem túto podobu vládneho návrhu zakona Národnej rady Slovenskej republiky o štátnych vyznamenaniach neprijať. Najlepšie by bolo, naznačil som v ironickej časti poznámky, neprijať nijaký. Neprijať nijaké, a keď, tak len vojenské. A ak Rad Andreja Hlinku väčšinou hlasov prijmeme, navrhujem ho po prvý raz prepožičať až v roku 2003 na desiate výročie založenia Slovenskej republi-

ky, keď budeme, verím, všetko posudzovať trochu vyššie, pokojnejšie. A možno aj vďaka tomu, že to budú robiť mocné slovenské banky. Dúfam v ne.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Ballekovi. Pán poslanec Fekete - faktická poznámka, potom pán poslanec Mikloško.

Poslanec J. Fekete:

Musím sa kolegovi Lackovi Ballekovi už dopredu ospravedlniť, pretože budem do istej miery proti nemu protestovať, a to bude môj prvý protest proti nemu, hoci sa už poznáme vyše 20, skoro 25 rokov.

Neviem, či si pamätáte na rok 1992, keď sa oslavovalo výročie ani nie tak objavenia, ako skôr natrafenia na Ameriku. V Španielsku a Taliansku sa urobili honosné oslavy, mali sme možnosť vidieť aj filmy, ale vzápätí prichádzali z Južnej Ameriky veľmi tvrdé protesty do Európy, pretože tam Kristofa Kolumbusa považovali za úplne, úplne, úplne inú osobnosť. Skutočne, pri pohľade na historické osobnosti sa vždy berie do úvahy nielen srdce a myseľ, berú sa aj skúsenosti a svedectvá, berú sa, a to by sa malo predovšetkým, základné historické danosti a podmienky onej doby. Ja tu nechcem robiť nejakú historickú prednášku. Spochybniť sa dá postava nielen Kolumbusa a Hlinku, ale dá sa spochybniť aj postava Adenauera, De Gaulla, Simona Bolivára a mnohých ďalších a ďalších.

Pán Ballek povedal, že MUDr. Fišer je pýcha lekárskej vedy. Ja si dovolím odvolať sa na inú pýchu lekárskej vedy.

Je to nik nie menší ako Jozef Švejcar, vynikajúci pediater, ktorý pôsobil na Slovensku i v Čechách, dalo by sa povedať, veľký propagátor ženskosti, feminista medzi mužmi, obdivovateľ materstva, nehy, lásky, priateľstva, porozumenia, takpovediac český Albert Schweitzer. A ten o Hlinkovi povedal: "Nadchol ma aj Andrej Hlinka. Spoznal som ho, keď som mal 13 rokov. Prišiel do Prahy, ktorá ho nadšene vítala. Obdivoval som ho najmä pre jeho pevný vzťah k slovenskosti a českosti, ktorý sa prejavil aj v období pre Slovákov v Maďarsku veľmi ťažkom. Ale súčasne som cítil, že slovenskej realite české prostredie nerozumie, že má úplne iné základy. Podľa môjho názoru bol najväčší Slovák, ale Slováci mu vôbec nerozumeli." Ja som to nepovedal, ja to len citujem a s týmto sa stotožňujem. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Feketemu. Pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Miklosko:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
vážené plénum,

myslím, že tie príspevky sa do istej miery budú opakovať, bude to ista polemika okolo niektorých osôb. Dovoľte, aby som za náš klub povedal k tomuto zákonu toto:

K zákonu o štátnych vyznamenaniach možno pristupovať z dvoch pohľadov. Prvý je, že tieto zákony budú pomenované istými názvami, druhý, že budú dávané podľa mien. Navrhovateľ - minister kultúry a vláda Slovenskej republiky sa rozhodli pre druhý koncept, že stavali na istých osobnostiach slovenského národa. Tá druhá koncepcia, ktorá vznikla vo vý-

boroch Slovenskej Národnej rady, nejakým spôsobom je tu načrtnutá. Ja si dovolím povedať tie štyri alternatívne názvy: Miesto Radu Andreja Hlinku Rad Slovenskej republiky, miesto Radu Ľudovíta Štúra Národný rad za demokraciu a ľudské práva, miesto Kríža Milana Rastislava Štefánika Kríž ochrany republiky a občana - tu by som prvýkrát chcel povedať, že ten názov mi nejako neznie v ušiach - a miesto Pribinovho kríža Kríž sociálnej a kultúrnej prosperity, čo sa mi zdá znovu, že nebolo šťastne odhadnuté.

Myslím si, že táto koncepcia nie je domyslená. A preto v tejto chvíli, ak by navrhovateľ nestiahol svoj zákon, by som povedal, že od tejto koncepcie musíme ustúpiť, pretože tie názvy jednoducho nie sú pekné. Vzhľadom na to, že navrhovateľ povedal svoje úvodné slovo, myslím si, že možno hovoriť len a len o týchto názvoch podľa mien. Už tu bolo povedané, že každé meno, najma meno historických postáv, je kontraverzné.

Kontroverzný je Štefánik, hoci pán Ballek povedal, že je nespochybniteľný. Je kontroverzný napríklad z toho, že bol zástancom čechoslovakizmu, a už nechcem do toho miešať niečo také, že bol slobodomurár a podobne, lebo to je jeho súkromná vec. Ale Štefánik tu zanechal veľmi hlbokú rýhu ako vedec, ako človek, ktorý prenikol ako diplomat v tom čase úplne neznámeho Slovenska na také posty, ako bola francúzska diplomatická oblasť a podobne. Toto je odkaz Štefánika - okrem iného.

A tu by som chcel povedať, že Andrej Hlinka, hociako to bude brané od nás, ktorí sme tu často označovaní za čechoslovakistov, Andrej Hlinka jediný v slovenských dejinách svojím dvadsaťročným autonomistickým zápasom položil základy vlastnej slovenskej štátnosti. /Potlesk./ Ak v roku 1938 vznikol slovenský snem a vznikla prvá autonómna vláda, a bola to úplná samozrejmosť pre obyvateľov tejto krajiny, tak

to bol výsledok tej brázdy, ktorú on 20 rokov tu brázdil, že sa to stalo úplnou samozrejmosťou. Federácia v roku 1969 nebola objavom, federácia v roku 1969 nadviazala na autonómiu v roku 1938. A v tomto zmysle Andrej Hlinka bol kontroverzný. Povedal na adresu mnohých všeličo, a nebolo to len na adresu, povedzme, židovských obcí, bolo to na adresu Čechov, Maďarov. Ale toto nebolo podstatné. Vyznanie židovskej obce, ktorú tu prečítal pán poslanec Kvasnička, by som povedal, vyjadrilo jeho základný postoj vo vzťahu k židom. Ale Andrej Hlinka vyoral brázdu, ktorá je neporovnateľná s nikým v slovenskej histórii v tom smere, ktorý som naznačil.

A podobne Pribinov kríž. Ak dovolíte, mne je úplne jedno, kde sa Pribina skryl. Skryl sa tam, kde si zachránil život, ale to, že Pribina tu nechal vysvätiť prvý kresťanský chrám, rozhodlo o tom, že Slovensko sa stalo súčasťou západnej civilizácie. Nie je vôbec samozrejmé, že románske a gotické kostoly končia za Bardejovom. Nie je to vôbec samozrejmé. A ak teda kdesi bol začiatok, tak my sme zapadli do kultúrnej sféry práve týmto človekom.

Preto klub KDH sa prikláňa k tomuto zákonu a je pripravený podporiť ho. Máme však jednu podmienku. Nemyslíme si, že z Radu Andreja Hlinku, ktorý je dávaný za zásluhy o vznik republiky, by sa malo stať trvalé vyznamenanie. Náš suhlas k celému zakonu podmieňujeme tým, že to bude časovo limitované. Prijímame kompromis, ktorý prijal ústavnoprávny výbor, že to bude limitované piatimi rokmi. Nechceli by sme, aby z toho vznikla druhá 255-ka. Mohlo by sa nám stať, že najbližšie voľby vyhráme aj tak my a udelíme si to sami. /Oživenie v sále a potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Faktická poznámka - pán Zoričák, pán Bárány a potom v rozprave vystúpi pán Hudec.

Poslanec A. Zoričák:

Vážené dámy,
vážení páni,

mrzelo by ma, keby som nevyslovil môj pocit, ktorý som mal z prejavu pána majstra Balleka, kolegu poslanca, a dovoľte mi, aby som mu vyslovil vďaku za prejav pocty k osobnosti, je teda určitý výsek, ktorého sa dotkol a ujal, k osobnosti generála Štefánika. Každý z nás máme nejakú osobnosť, ktorú si odnášame z výchovy, z rodiny, zo školy. Jednou z mojich osobností je generál Štefánik, napriek tomu, že je tu rozdielnosť konfesijná.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Bárány.

Poslanec E. Bárány:

Vážené dámy,
vážení páni,

predpokladám, že ak sa tento zákon schváli, čo priznávam sa, dúfam, že v tejto podobe sa nestane, že v deň účinnosti zákona sa budú aj prvýkrát udeľovať jednotlivé vyznamenania, medzi nimi aj vyznamenanie oceňujúce vznik či osamostatnenie Slovenskej republiky.

Pán minister navrhol, aby deň účinnosti bol 15. marec. 15. marec je dňom vzniku fašistického Slovenského štátu z rokov druhej svetovej vojny, s týmto dátumom sa veľmi pevne spája. Nemyslím si, že by bolo dobré, keby sme týmto

spôsobom postupovali. Viem, že pána navrhovateľa k tomu viedol iný zámer, takpovediac administratívno-organizačný, aby sa proste vzhľadom na relatívne pomalý postup prerokúvania zákona posunul o dva týždne. Myslím, že ak sa nestihne k 1. marcu, čo je ľahko možné, bolo by vhodné posunúť to o ďalšie dva týždne, alebo o štyri, alebo ostať pri 1. marci.

Chcel by som vysloviť podporu pripomienkam, ktoré sú uvedené v spoločnej správe pod bodmi 3 až 6. Keďže však predložený návrh neobsahuje aj grafické vyobrazenia týchto vyznamenaní, ak by boli doložené, svoj názor veľmi rád zmením. Myslím, že by sme nemali zákon ako celok podporiť z jednoduchého dôvodu. Osoby sú vždy, ako už bolo povedané, kontroverzné. Štátne vyznamenania by mali byť niečím, k čomu sa môže bez akejkoľvek výhrady prihlásiť každý občan tohoto štátu. Radšej prijmem možno nie ideálnu formuláciu názvu niektorého vyznamenania, na čo upozornil kolega Mikloško, ako kontroverznu osobu, alebo presnejšie povedané osobu, ktorá je pre mnohých občanov tohto štátu kontroverzná.

A ešte jedna pripomienka - týka sa § 4 ods. 1. Rad Andreja Hlinku sa navrhuje udeľovať za zásluhy o vznik Slovenskej republiky. Chcel by som pripomenúť, že Slovenská republika sa 1. januára 1993 osamostatnila, vtedy nevznikla. Slovenská republika vznikla 1. januára 1969, a ak by sme mali ísť dôsledne touto cestou, tak prvými nositeľmi tohto vyznamenania by mali byť, i keď vo väčšine prípadov in memoriam, tí, ktorí sa vtedy zaslúžili o federalizáciu ČSFR. Myslím, že to nebolo zámerom predkladateľa. Preto odporúčam v § 4 ods. 1 nahradiť slová "za vznik" slovami "za osamostatnenie".

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Pán minister má prednosť pred pánom poslancom Hudecom.

Minister kultúry SR D. Slobodník:

Ak dovolíte faktickú pripomienku. Ten 15. marec - neviem, odkiaľ sa tam vzal. Ako si všetci iste dobre pamätáte zo zasadnutia výborov, mnou navrhnutý termín bol 1. marec, čiže je to skutočne nejaké nedopatrenie, ale nie je zavinený mnou.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Faktická poznámka - pán poslanec Chamula.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

mám taký zmiešaný pocit z toho dôvodu, že znovu tu počujem rôzne prívlastky, a veľmi mi zarezonoval v ušiach prívlastok fašistický. Myslím si, že pán Bárány je veľmi vzdelaný človek a keď si prečíta nové historické hodnotenie, nie hodnotenie, ktoré tu robili 40 rokov boľševickí historici, tak určite zmení tento prívlastok, alebo ho nebude vôbec používať, pretože mňa to osobne uráža.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec Hudec.

Poslanec I. Hudec:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

myslím si, že toto naozaj nie je miesto, kde by sme mali vykladať históriu a tobôž zaoberať sa takými vážnymi hodnoteniami osobností, aké naznačili niektoré príspevky. Musím protestovať proti takému výkladu historických osobností, napríklad kniežaťa Pribinu, ako tu predniesol kolega, pán poslanec Ballek. Keď sme písali trilógiu Veľká Morava, naším konzultantom bol pán profesor Kučera. Musím vám povedať, že hodnotenie modernej historiografie resp. tej, ktorá má súčasné poznatky, je presne opačné. Práve frankofil Mojmír prepadol kniežaťa Pribinu preto, že bol málo frankofilný, takže by som prosil, aby sa na tomto mieste takýmito spôsobmi neargumentovalo, a jednoducho neviem, či je to vôbec vhodné, aby sa dvaja nehistorici, v tomto prípade ja a pán Ballek, púšťali do polemiky na túto tému.

Chcem povedať, že som bol veľmi rád, keď náš výbor prijal môj komplexný návrh na premenovanie najvyšších vyznamenaní Slovenskej republiky tak, aby sa nepoužívali konkrétne mená, ale aby sa označili názvami, ktoré by aspoň približne vyjadrovali dôvod, pre ktoré boli udelené. Chcem povedať, že tento návrh vypracovala skupina konzultantov, boli tam historici, boli tam spisovatelia a ďalší odborníci. A nevyberalo sa nám to jednoducho, pretože sme vychádzali z definícií týchto radov a krížov ako boli navrhnuté. Dospeli sme k takému návrhu, aký som predniesol. Pretože pán poslanec Mikloško, keď som konzultoval s členmi jednotlivých klubov, mal výhrady voči dlhším a možno takým krkolomnejším názvom oboch krížov, dovolím si predniesť jednu z iných alternatív, ktoré tento kolektív, čo pripravoval návrh - medzi nimi sa teda vyskytli aj ďalšie alternatívy - a dovolím si ju predniesť

ako protinávrh, ak by sa neprijali pôvodné návrhy, ktoré sú obsiahnuté v spoločnej správe.

Prvý návrh sa týkal znenia písmena a/ § 2 ods. 2. Keď sa neprijme pozmeňovací návrh Kríž ochrany republiky a občana, navrhujem, aby sa tento kríž volal Občianskym krížom, teda by sa prijal názov Občiansky kríž. Takisto v § 2 ods. 2 znenie písmena b/, ak sa neprijme Kríž sociálnej a kultúrnej prosperity, nazvať ho Krížom rozkvetu. Prosím, aby ste tieto moje návrhy podporili. Myslím si, že pri takejto vážnej veci musíme vychádzať aj z komparatistiky a tá hovorí, že vo väčšine štátov Európy sa nepomenúvajú najvyššie štátne vyznamenania menom, teda nie je to pravidlom, že by sa pomenúvali podľa významných osobností. Práve naopak, nesú takéto všeobecné názvy. Aby potom všade nepokladali naše vysoké štátne vyznamenanie za niečo druhoradé, myslím si, že by sme mali prikročiť k tejto filozofii na nazvanie najvyšších štátnych vyznamenaní.

Inak podporujem návrh, ktorý predniesol pán poslanec Mikloško na určenie doby nosenia štátneho vyznamenania na päť rokov.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Hudecovi, ale myslím si, že tá posledná veta mala znieť na dobu "udeľovania", nie "nosenia". Áno, pán poslanec?

Áno, ďakujem.

Hlási sa ešte niekto do rozpravy? Pán poslanec Ballek.

Poslanec L. Ballek:

Pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

na adresu môjho kolegu a priateľa Ivana Hudeca: Rád by som vedel, odkiaľ čerpal pán profesor Kučera informácie, ktoré vám podal pri písaní vašej trilógie o Veľkej Morave. Ja totiž o tom, že Mojmír bol frankofónnym a Pribina naopak, nefrankofónnym, nič neviem. Veľmi stručný životopis kniežaťa Pribinu: v roku 826 alebo 828 dáva pokrstiť svoj kostolík, teda kostolík na svojom panstve. To je, prosím, čas, keď Slovieni na sever od Dunaja robia všetko pre to, aby sa Franská ríša nepresunula na tento breh. Keď je porazený Pribina, kam uteká? Je zvláštne, že sa aj vtedy utekalo k nepriateľom nášho nepriateľa. Utekal kam? K Frankom, kde bol na rozkaz franského kráľa pokrstený. Však že? Je to tak? Prosím, potom odchádza do Bulharska. Ide o zvláštnu povahu, ktorá ani v Bulharsku ani v dnešnom Chorvátsku dlho nevydrží pri kniežati Ratimírovi. Vracia sa do Korutánska, vyslúži si lénne panstvo pri Balatone. Tam christianizuje v mene Frankov tak účinne, že sa jeho lénne panstvo stáva dedičným panstvom a tam ho s najväčšou pravdepodobnosťou Moravania zavraždia. Prečo asi? Jeho syn Kocel', ako hovorí história, mení svoj vzťah ku kultúre Slovanov a k politike Slovanov. Čiže, má nejaký iný vzťah a pomer, ako má jeho otec. A ja sa pýtam, či tento rad treba dávať ľuďom, ktorí sa zaslúžia o slovenskú kultúru. Za cudzie služby a za cudzí chlieb áno.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Ešte faktická poznámka pána Mikloška a potom pán poslanec Móri.

Poslanec F. Mikloško:

Mám len dve poznámky, ešte doplňujúce k tomu. Pán poslanec Ballek, tam ho totiž zabili Husiti, neviem, či to viete. A druhá vec - ak by mňa zrazu začali naháňať v Bratislave, priznám sa, že by som asi dlho nerozmýšľal, či mám utekať do Maďarska alebo do Rakúska, alebo do Čiech, ale proste by som utekal. Ak raz niekomu ide o život, tak uteká a zachraňuje si ho. Takže neviem, prečo by v tom mala byť nejaká zrada, že zachraňoval si svoj život, teda u Germánov. Čiže, v tomto smere by som naozaj nehistorizoval.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Faktická poznámka - pán poslanec Čarnogurský a potom pán poslanec Hraško.

Poslanec J. Čarnogurský:

Do tejto historizujúcej debaty by som rád prispel aj ja malým príspevkom a pripomenul pánu kolegovi Ballekovi, že keď vo IV. storočí pred Kristom Gréci bojovali s Peržanmi a zvíťazili v námornej bitke pri Salamíne, veliteľom gréckeho loďstva bol vtedy Temistokles. Tento Temistokles teda porazil Peržanov, samozrejme, ale potom sa v Grécku nejak nepohodol, takže musel utekať. A hádajte, kam utekal, kam ušiel do emigrácie, kde aj zomrel. Do Perzie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dúfam, že sa tam nestretol s Pribinom. /Smiech v sále./

Poslanec L. Ballek:

Povedal som, pán predseda, kolegyne, kolegovia, povedal som predsa včera aj dnes, že týmto diskusiám, takpovediac

politickým, mali predchádzať diskusie historikov. Nepochybne by boli rovnako búrlivé a rozličné, ako sú politické. Ale aspoň by politickým naznačili, že tá situácia alebo tá kauza je trošku zložitejšia, než sa na prvý pohľad vidí. Ja, prosím, Pribinovi dodatočne nevyčítam, že utekal k Frankom. Isteže, je prirodzené, že utekal tam, kde si mohol kožu zachrániť. To predovšetkým. Ale sa len pýtam, prečo tento Pribinov rad má dostávať slovenská kultúra alebo niekto, kto sa zaslúžil zvlášť o otázky sociálne, kultúrne a hospodárske na dnešnom modernom Slovensku. Ja, prosím, nemám nijakých výhrad ani voči Andrejovi Hlinkovi, nie som proti konferencii o Andrejovi Hlinkovi, nie som proti publikácii, kritickej publikácii o Andrejovi Hlinkovi, len si kladiem otázku, prečo by mal byť Rad Andreja Hlinku tým, ktorým sa budú dekorovať ľudia, ktorí sa zaslúžili o vznik Slovenskej republiky.

Hlinka v rokoch 1906 - 1918 je národným martýrom. Sám som to povedal. Je to ctihodný muž, ktorý sa zaslúžil o veci slovenské tak, že sa o nich hovorilo až v Ríme, čo iste kolegovia vzadu veľmi dobre ovládajú. Viedol spory, ktoré si všimla celá Európa. A viedol ich tak, že sa grof Apponyi, vtedajší školský minister, jednoducho nemohol ukázať v Európe. Klobúk dolu pred Andrejom Hlinkom. Len znovu sa pýtam, prečo on pri takejto príležitosti.

A načo mená, keď je v Európe zvykom a obyčajom mená do týchto vysokých štátnych vyznamenaní nedávať, lebo sú v podstate politicky vnímané? Všetky rady a vyznamenania sú určené všetkým občanom Slovenska. Ale ubezpečujem vás, že časť z nich celá občianska obec Slovenska prijať nemôže. Tak pre koho sú? Pre politikov, alebo pre občanov? Prečo vnášate rozpory medzi ľudí? Veď som povedal, že tieto rady sú vlastne myslené pre jeden politický prúd, pre dve konfesie a tri národné spolky. Tak to totiž vyzerá. Neviem, či nenadužívam vašu trpezlivosť, pán predseda.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ja vás skutočne pozorne počúvam.

Poslanec L. Ballek:

Nechcem z toho urobiť historickú kauzu, ani, prosím, historickú dišputu na pôde Národnej rady. Ja len naznačujem, že veci sú oveľa zložitejšie a jednoducho tvoria rozkoly medzi nami, vyvolávajú rozličné, ale aj nežiadúce asociácie, ako každá osobnosť. A každá veľká osobnosť je predsa rozporuplná. Všetky veľké kladné črty sú opreté o negatívne črty, a naopak. Ak hovoríme o veciach z IX. storočia, tak s tými si už čas poradil, ale my sme si ešte s Andrejom Hlinkom celkom neporadili. Ani s Andrejom Hlinkom. Mimochodom, všetko, o čom mlčíme, sa stáva po nejakom čase nesmierne príťažlivým. A tak nepochybujem, že o niekoľko rokov budeme hovoriť o symboloch, o ktorých dnes mlčíme. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. S faktickou poznámkou sa hlásil pán poslanec Hraško, potom pán poslanec Žingor, potom pán poslanec Neuwirth. Pán poslanec Móri má vystúpenie v rámci rozpravy.

Poslanec J. Hraško:

Pán predseda, neviem, či sa vmestím do faktickej poznámky, ale vynasnažím sa. Chcel som túto diskusiu otočiť. Dovoľte, aby som položil niekoľko otázok. Myslím, že zle diskutujeme, historizujeme a nie sme na to ani odborníci, ani povolaní. Ale staviam si takúto otázku: K akému štátu a k akému dedičstvu sa hlásime, asi k akým osobnostiam sa priznávame a akých si budeme vážiť? Nesporne Andrej Hlinka medzi takéto osobnosti patrí. A o tom, myslím, sa tu nemusí-

me presvedčovať, či bol alebo nebol dobrým Slovákom. Ale keď postavím takto otázku: Kto má niečo v tejto miestnosti alebo kdekoľvek proti päťcípej hviezde? Nikto. Majú ju aj Američania na zástave. Pre nás ale vyvoláva reminiscencie, vidím, že sa tam vzadu protestuje, sú tu reminiscencie na komunizmus. Meno Andreja Hlinku bolo zneužité fašistickým režimom, ktorý je opovrhovaný v celom svete, priatelia. A mne na tom vadí jedine to, k akému štátu a k akému dedičstvu sa priznávame. K tomuto?

Keď som sa po odhalení pamatnej tabule Alojzovi Macekovi, veliteľovi Hlinkovej mládeže, pýtal mojich kolegov v Nemecku, ako by sa zachovala nemecká spoločnosť, keby odhalili pamatnú tabuľu Baldurovi von Schirachovi, bolo zdesenie, nepporozumenie, potom jednoznačne povedané, že by taký človek bol spoločensky znemožnený a musel by sa odsťahovať z Nemecka. Toto mne vadí na tomto rade, nie Andrej Hlinka ako osoba, ako osobnosť.

A preto odporúčam, pán predseda, aby sme v § 2 v bode 1 písm. b/ vypustili, alebo ak to nie je priechodné, aby sme prijali návrh, ktorý už povedal kolega Ballek, aby tento rad bol prvýkrát udelený 1. januára 2003, k desiatemu výročiu Slovenskej republiky, keď spomienky na fašizmus opadnú. Znovu sa vyznávam, že nie som proti Andrejovi Hlinkovi, ani proti jeho národnému odkazu. Ide o to, aby pán prezident, keď pôjde znovu do Spojených štátov, nemusel vysvetľovať, že sme iná republika, aby pán minister Moravčík sa nemusel v Izraeli ospravedlňovať a podobne, pretože dovoľte, aby som zacitoval z písma: "Nie podľa rečí, ale podľa skutkov poznáte ich."

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Ďalej bol prihlásený pán poslanec Žingor.

Poslanec R. Žingor:

Vážený pán predseda, navrhujem, aby bola ukončená rozprava k tomuto bodu a aby sa prikročilo k hlasovaniu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

O tom budeme musieť dať hlasovať. Faktickú poznámku má pán poslanec Neuwirth.

Poslanec A. Neuwirth:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne a kolegovia,

s určitou nevôľou pozorujem a prežívam celú túto diskusiu. Pripúšťam jedno, že by bolo bývalo veľmi rozumné, keby tento zákon bola predchádzala široká národná diskusia v tlači, vo verejnosti, keby sme boli predtým dostali zásady tohoto zákona, ku ktorým by sme sa boli vyslovili. Ale na druhej strane rešpektujem, že predkladateľ došiel k záveru, že čas súri a potrebujeme takéto vyznamenanie. Ja som si to uvedomil nedávno, pred niekoľkými dňami, keď pánu prezidentovi v Poľsku bolo odovzdávané najvyššie vyznamenanie, že ak k nám príde na návštevu, povedzme, pán Walensa, nemohli by sme mu ako prejav zdvorilosti nič podobného odovzdať. Čiže chápem, že to bolo súrne. To je jedna skutočnosť.

Ďalšia vec je, že majú pravdu páni opačnej mienky. Keby sme historizovali, nie som historik, a predsa sa opovažujem tvrdiť, že aj na Štúrovi by sme našli negatívne prvky. Niet

človeka, ktorý by niečo slabého v živote nemal. A po čase sa predsa určití ľudia symbolizujú. Nie za to, že by sme brali integrálne ich celý život, ale majú určitý rys, ktorý vychytil národ, ktorý národ označil, a práve tento rys si chce národ uchovať a vložiť do neho symboliku. A teraz mi veľmi zle padlo, že pán Ballek hovoril a označil ako negatívum to, že pod vplyvom Frankov alebo kohokoľvek Pribina postavil kostol. Páni, tam je skutočne objektívny začiatok našej kultúry, a ak sa nemýlim, aj v preambule našej ústavy sme sa hlásili k odkazu Cyrila a Metoda. Preto poukazujem na ďalšiu záležitosť. Ja, ako KDH, by som nikdy nebol navrhol Hlinkov rad len za to, lebo som sa bál, že by ho ktosi nepochopil. Ale teraz vás prosím o jedno - tento návrh tu je, ak teraz budeme proti nemu, ipso facto negativizujeme náš postoj k tým ľuďom, po ktorých sme tieto rady nazvali. Rozmýšľajme aj takto. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Faktická poznámka - ešte pán poslanec Móri.

Poslanec I. Móri:

Vážený pán predseda, chápem pohnútky, ktoré kolegu Žingora viedli k ukončeniu tejto rozpravy, ale napriek tomu dovoľujem si nesúhlasiť s ním, a práve preto, čo tu povedal pán poslanec Neuwirth, že by sme mohli potvrdiť zdanie, že na tieto osobnosti je vrhnutý taký tieň, ktorý v skutočnosti by ani nebol pravdou. Takže v tomto ohľade som proti ukončeniu rozpravy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec.

Poslanec R. Žingor:

Chápem kolegu Móriho, takže sťahujem môj pôvodný návrh.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Faktická poznámka - pán poslanec Pittner.

Poslanec L. Pittner:

Vážený pán predseda,
vážené plénum,

na jednej strane som rád, ako sa táto diskusia odvíja, pretože sa ukazuje, že máme zmysel pre humor, a národ, ktorý má zmysel pre humor, nezahynie. Ale na druhej strane chcem povedať, že je tu cítiť v podtóne aj niečo iné. Chcem veľmi úprimne povedať toto: Samozrejme, že história Slovenska nebola len históriou Pribinu, Štefánika, históriou Hlinku, ale bola históriou aj iných ľudí, ľudí, ktorí sú pri tých kontroverziách spájaní aj s takým obdobím, ako bolo minulé štyridsaťročné obdobie totalitnej vlády. Ale napriek tomu, že to bola totalitná vláda, bolo by nezmyslom zase s vaničkou vylievať aj dieťa. Aj tam boli ľudia, ktorí istým spôsobom usilovali o objektívnu pravdu, i keď nakoniec sa ukázalo, že táto pravda bola úplne inde.

Mám tu na mysli, že slovenský národ časom dospeje k tomu, že bude vedieť objektívne zhodnotiť aj toto obdobie. Mám tu na mysli to, že ak my z KDH sa hlásime k tým, ktorí najlepšie vyjadrovali naše presvedčenie, na druhej strane nemožno zabudnúť ani na takých, ako bol Laco Novomeský alebo Vlado Clementis. Veď aj tí usilovali o určité pozitívne hnutie v pohybe národa. To, že sa to obrátilo proti nim, to, že nakoniec ich ten mlyn, ktorý pomáhali stavať, zošrotoval, to nič neznamená na ich subjektívnej dobrej vôli. Preto sa

domnievam, že by sme nemali byť jednostranní, nemali by sme robiť tú chybu, ktorú robili v minulom režime, že boli na piedestáli len tí, ktorí si to ani nezaslúžili, len preto, že machináciami ich režim vytiahol hore, ale mali by sme po odstupe času, po odpútaní sa od určitých emócií vedieť zvážiť celú slovenskú históriu. Toto robia kultúrne národy v celom svete.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ešte pán poslanec Ballek s faktickou poznámkou.

Poslanec L. Ballek:

Pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

musím spresniť informáciu, ktorú predniesol pán doktor Neuwirth. Tradícia Cyrila a Metoda začína v Nitre po tom, ako Mojmír, ktorý vyhnal kniežа Pribinu, dosadil na nitrianský stolec budúce kniežа Rastislava. Chcem tým povedať, že Pribina nemá nič spoločného so slovenským dvojkrížom, ba možno povedať, že pri jeho politike mohli mať tu žijúci Slovania, naši predkovia, starosti pobaltských Slovanov.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi. Prosím, má ešte niekto záujem vystúpiť?

Prosím, pán poslanec Móri.

Poslanec I. Móri:

Vážený pán predsedajúci,
pani poslankyne, páni poslanci,

pri vládnom návrhu zákona o štátnych vyznamenaniach vzbudil vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky horúcu polemiku Rad Andreja Hlinku, a táto neutícha, ako sme toho svedkami, ani na tejto pôde v túto chvíľu. Vypočuli sme si rozporuplné pohľady na účinkovanie tohto muža, ktorý chceme či nechceme, prvý formuloval ideu samostatnosti slovenského národa. Dnes, keď jednota nášho národa je tak prepotrebná v záujme budovania a upevnenia nášho mladého štátu, je zarážajúce, koľkej nesvornosti a malovernosti v svoje vlastné schopnosti sa dožívame. K tomu prispieva nielen lož v našej prítomnosti, ale aj hanobenie minulosti, znevažovanie osobností a historických skutočností, ktorým môžeme ďakovať, že dnes môžeme žiť ako plnoprávny národ Európy vo vlastnom štáte.

Prišiel čas utvoriť si správny úsudok a odstrániť nános bahna, ktoré na Hlinkov život a dielo naniesli - a teraz mi dovoľte použiť slovo, keď teda už nie nepriatelia, aspoň nežičlivci slovenského národa, od úplatných Čechoslovákov až po obdobie komunistickej dezinformácie. Ešte stále mi rezonuje v ušiach päťdielny seriál Kríž v osídlach moci z marca roku 1989, zostavený pracovníkmi Ústavu vedeckého ateizmu SAV, ani nie historického ústavu, ktorý bol účelovou kolážou fotografií, vytrhnutých úsekov starých filmov, časopisov a novín sprevádzaných politickým jednostranným a útočným komentárom. Autori sa ani najmenej nedokázali vyrovnať s protikladom medzi Hlinkovými autonomistickými snahami a federálnym podnájmom, ktorý ako keby nebol ešte sám dostačujúcou atrapou, dal si atiku vyzdobiť proletárskym internacionalizmom. O tom, že sa nedalo nič navariť z kresťanstva pre vedecký ateizmus, sa už nebudem zmieňovať.

Súhlasím s historikom, ktorý tvrdí, že v našich ťažkých a búrlivých dejinách sme nemali nazvyš takých osobností ako bol Andrej Hlinka, farár a prelát, poslanec Národného zhromaždenia v Prahe za celé obdobie trvania Československej republiky, zakladateľ a predseda Slovenskej ľudovej strany, predseda Spolku svatého Vojtecha, podpredseda Matice slovenskej, čestný predseda Slovenského kresťanského robotníckeho hnutia, predseda akciových spoločností a banky, vodca, otec národa, neúnavný bojovník, skutočný slovenský patriarcha. A tiež treba povedať, že sa v našej histórii málokomu dostalo takej pocty ako Andrejovi Hlinkovi v deň jeho pohrebu v Ružomberku za mohutnej a spontánnej účasti slovenského ľudu. Hlinka patrí celému slovenskému národu a nie iba "ľudáckym katolíkom", ako sa snažia niektorí zlomyseľne prepašovať do povedomia ostatných občanov.

Uvažujem aj nad dôvodmi, ktoré sú uvedené v liste Slovenského zvazu protifašistických bojovníkov proti zavedeniu Radu Andreja Hlinku. Predovšetkým Andrej Hlinka zomrel 21. augusta 1938, čo predstavuje viac ako pol roka pred vznikom Slovenského štátu, takže odmietam spatosť s Hlinkovou gardou a jej pohotovostnými oddielmi, ktoré vznikli až potom. Taktiež sa tu oponuje, že Hlinkov blízky druh Karol Sidor vo svojej knihe nespomína ani jediný raz Hlinkove tendencie o slovenskú samostatnosť. Žiada sa tu pripomenúť, že Hlinka hľadal rámec v spoločnom štáte a naplnení Pittsburskej dohody. Ako si však takýto spoločný štát predstavoval, hovorí dokument z 13. augusta 1933, ktorý Hlinka sám prečítal v Nitre pri príležitosti tisícstého výročia postavenia Pribinovho chrámu v tomto meste. Hovorí sa v ňom - citujem: "Aj keď republiku Československú považujeme pre nás za jedine možný štátny útvar, vyhlasujeme, že v štáte tomto chceme vidieť svoju budúcnosť nielen ako národ svojprávny a nielen ako národ rovnoprávny s národom českým, ale aj ako národ samobytný, samostatný, ktorý si chce spravovať svoje veci

a sám chce si riadiť osud svoj. Chceme byť národom suverénnym." Z týchto slov sa dá usudzovať, že Hlinka mal zrejme na mysli veľmi voľnú konfederáciu v dnešnom ponímaní, ktorú by sotva obetoval za federáciu minulého typu.

V liste Ústredného zväzu židovských náboženských obcí sa tiež uvádza, že sú známe stretnutia Andreja Hlinku s K. H. Frankom, F. Karmazínom a inými prominentami fašizmu. Som presvedčený, že v tom období sa Hlinkovi ani nesnívalo, do akých udalostí budú spomenuté osoby zapletené. Dokonca pochybujem, že v ich stretnutiach bolo viac vypočítavosti ako pri stretnutí Beneša so Stalinom po druhej svetovej vojne. Dávať však do súvisu zápas Slovenska za autonómiu s Hitlerom je historicky falošná perspektíva. Tento zápas bol už pred Hitlerom a bol by sa rozvíjal i bez neho. Politici ľudovej strany odmietali nacistické novopohanstvo, po atentáte na Dolfusa v Rakúsku napísali - citujem: "Títo národní socialisti hakenkreizerski sú najvážnejším nebezpečenstvom, ktoré môže preboriť beztak neistú rovnováhu Európy, aj pokoj Európy." Uvedený citát je možné nájsť v Slovákovi z 1. augusta 1943.

Politickí predstavitelia Slovenskej republiky sa po novembri 1989 nielen ospravedlnili za obete prinesené židovskými občanmi na Slovensku, ale pri každej vhodnej príležitosti im zložia pietu. Napokon, aj táto Národná rada Slovenskej republiky v zákone o navrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam sa snažila minulý rok v rámci možností štátu nielen materiálne, ale aj morálne napraviť spáchané neprávosti minulosti. Vzhľadom na živú polemiku vo verejnosti ohľadne Slovenského národného povstania taktiež sa táto Národná rada priklonila k pozitívnemu hodnoteniu povstania ako celku.

Domnievam sa, že uvedené procesy sú dostatočnou zárukou, aby sme vedeli odhadnúť konsenzus spoločnosti. Andrej

Hlinka má miesto v histórii tejto krajiny aj pri prísnych kritériách. Ešte by mohol niekto argumentovať, že mám síce pravdu, ale v zahraničí to nevysvetlím. Myslím si, že každá pravda sa dá vysvetliť. Všetko si žiada len vôľu, trpezlivosť a čas.

Nedá mi na záver nespomenúť v tejto súvislosti slová Martina Rázusa, zvaného svedomím národa - citujem: "Rozdávali sme geniálnych ľudí", hovorí tento veľký muž, "svoj vlastný rozum susedným národom a pomocou tých vládlo sa nad nami. A kde je defekt? Prečo sme sa oberali o životnú silu, oflinkovali, ničili, i o akýkoľvek rešpekt pred cudzími pripravovali sami? V nadaní? Nie. V makkosti nášho charakteru. Vskutku však ide o poddajnosť i predajnosť, slabosť a nevyspelosť našu. Veľkí naši mužovia počnúc 19. storočím tvrdého nepodkupného charakteru museli väčšinou nesmierne mnoho pretrpieť, a to najma od príslušníkov svojej vlastnej fajty. A to, to je to najhroznejšie." Koniec citátu Martina Rázusa.

Nakoniec dovolím si súhlasiť s pánom poslancom Mikloškom a pozmeňovací návrh pod bodom 7 spoločnej správy by som navrhol modifikovať nasledovne: "Rad Andreja Hlinku sa udeľuje päť rokov od účinnosti tohto zákona."

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem, pán poslanec Móri. Keďže už nemám žiadne písomné prihlášky, pýtam sa, či má ešte niekto záujem z pánov poslancov z dám poslankýň vystúpiť. Prosím, pán poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Secansky:

Pani poslankyne, pani poslanci,

dovolte, aby som vyjadril aj ja svoj názor k tomuto návrhu zakona. Samozrejme, nemienim polemizovať s pánom Ballekom, prípadne s ostatnými, predpokladám historikmi, ktorí sú v tejto sále, ale ak sa v minulych desaťročiach mená Pribina, Štefánik, Hlinka, Rázus atď. vytratili z povedomia spoločnosti, vieme, čo bolo príčinou tohoto stavu. Podívajte sa do školských učebníc z tohoto času tam, kde sa na stredných školách preberá literatura. O Sládkovičovi tam nájdete asi 14 riadkov, o Razusovi len zmienku, že to bol narodný básnik, no a vo vačšine sa tam preberala česká literatúra na konto literatúry slovenskej. Aj to je spôsob ako vychovať ludí.

Tymto chcem povedat, že ak vieme, ak naši historici vedia, že Hlinka a fašizmus su dve naprosto oddelene veci, a mlčia o tom, tak to je ich chyba, pretože už davno mali vec uviest na pravú mieru.

Obávame sa toho, že ak meno Hlinka bude s fašizmom spájané vonku, bude to nepriaznivo pôsobiť aj na imidž Slovenska. Nehnevajte sa, veď to je pštrosia politika. Ak vieme, že to nie je pravda, je našou povinnosťou toto vysvetliť a vysvetľovať svetu. A s tým treba začať. To je jedna pripomienka.

Boli tu otázky, ktorými sa namietali mená alebo pomenovanie jednotlivých radov. Ja som Andreja Hlinku videl v živote dvakrát - už som to hovoril v ústavnoprávnom výbore - v roku 1933 roku pri miléniu v Nitre a v roku 1936 v Trenčíne. V prvom prípade som mal 4 roky, pri druhom stretnutí som bol o 2 roky starší. Pamatám si len jeho postavu, postavu askéta s vlajúcimi vlasmi, v reverende, a viem, že podla

toho, ako ho tam prijímali ľudia, to bol človek, to bol pojem už v tom čase. Nie až po jeho smrti.

Niekoľko pripomienok k pomenovaniu radov. Takisto si myslím, že bolo by vhodnejšie - teraz vyslovujem len svoju mienku - ak by sme mená osôb do radov nedávali. Bolo by napríklad možné ponechať Rad bieleho dvojkríža. Osobne si myslím, že tento symbol Slovenska nikomu nemôže vadiť ako symbol uvedený aj v najvyššom rade. Hádam by bolo vhodné druhý rad pomenovať Rad Slovenskej republiky. A ten posledný na znamenie úcty k našej histórii, ktorá je nesmierne bohatou históriou, a snáď máme len nešťastie, že sme malým národom, pretože nie je svetoznáma táto história, by sa mohol nazývať Rad Veľkej Moravy. Samozrejme, že je to slovo do bitky.

Nemôžem súhlasiť s pánom doktorom Bárányom, ktorý uvádzal, že vznik Slovenskej republiky je datovaný od vzniku federácie, teda od októbra 1968. Páni, veď vtedy vznikla Slovenská socialistická republika, Česká socialistická republika ústavným zákonom 143. Ak by sme takto chceli interpretovať - prosím, teraz to naozaj hovorím len k čomu by sme mohli dospieť na základe nesprávnej interpretácie - tak by sme za vznik tejto republiky museli in memoriam dať rad JUDr. Gustávovi Husákovi, ktorý v tom čase bol podpredsedom vlády a mal na starosti vznik federácie, preto bol podpredsedom vlády, a možno aj iným ďalším, ktorých tu nechcem menovať.

Takisto si myslím, že tu nejde o jednoduché vyznamenania, ale o také, ktoré by mali symbolizovať Slovensko, a malo by to byť naozaj ocenenie najvyššie. Ak by sme prijali to neosobné pomenovanie radov - Bieleho dvojkríža, Veľkej Moravy, Slovenskej republiky, potom by snáď bolo vhodné premiesť tieto mená do krížov - Pribinov kríž, Štefánikov kríž, Hlinkov kríž.

Vyjadril som úctu k Andrejovi Hlinkovi podobne ako ostatní. Dovoľte, aby som jednou vetou vyjadril úctu aj k ďalším dvom. Mne to je naozaj jedno kam utekal Pribina, ale pre mňa je pojmom pre dve veci. Jedna už bola povedaná - prvý kostol v tejto oblasti - a druhá - bol to prvý historicky dokázaný panovník vo Veľkej Morave. Knieža.

A pokiaľ sa týka Štefánika, dovoľte, aby som vám povedal jednu príhodu. To nie je ani príhoda, ale to, čo mi hovoril kedysi môj teraz už nebohý otec. Meno Milan v regióne, z ktorého pochádzam, bolo v čase môjho zrodu totálne neznáme. A keď sme sa neskôr pýtali pri takej besede v rodine, odkiaľ toto meno otec zobral, tak povedal mi toto - aj preto si ho nesmierne vážim: "Syn môj, narodil si sa 10 rokov po Štefánikovej smrti. Kto bol Štefánik, to ocení už len história. A na znak našej úcty, našej rodiny si dostal toto meno". Preto odporúčam prijať aj vyznamenanie, ktoré ponesie meno Milana Rastislava Štefánika.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Sečánskemu. Prosím, pán poslanec Bárány - faktická poznámka.

Poslanec E. Bárány:

Vážené dámy,
vážení páni,

práve z dôvodov, ktoré uviedol pán JUDr. Sečánsky, som navrhoval zmeniť formuláciu zo zásluhy "o vznik" za zásluhy "o osamostatnenie" a mali by sme odlišovať - to mi už dávnejšie pripomenul kolega poslanec Pittner - štát od režimu štátu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem za faktickú pripomienku. Má ešte niekto záujem vystúpiť v rozprave?

/Nikto./

Keďže nie, vyhlasujem rozpravu o šestnástom bode programu za skončenú. Chce sa k rozprave vyjadriť pán minister Slobodník?

Minister kultúry SR D. Slobodník:

Vážený pán predsedajúci,
vážené panı poslankyne a pánı poslancı,

ste už unavení po celom dnı, nemôžem sı však odpustiť, aby som pánu Ballekovı nepripomenul nıekoľko vecí, ktoré v jeho vystúpenı nebolı celkom férové, a že sa pasoval za hıstorıka, to je prvá vec. Pre mňa je v týchto veciach vačšou autorıtou pán Marsına a pán Kučera, než je pan Ballek, nech sa na mňa nehnevá. Ale čo mu osobıtne zazlievam a čo je rafınovaný útok v jeho československom štýle - treba to povedať - to je po prvé - želanıe, ku ktorému nevedno prečo sa prıklonıl aj pán Hraško, aby sa tento rad dával až v roku 2003. Možno pán Ballek dúfa, že dovtedy nebude Slovenská republıka a nebude sa musieť tento rad odovzdávať. Možno, možno. Poznám výroky pána Balleka, na rozdiel od mnohých vás. Poznám články pána Balleka. Poznám ja členstvo pána Balleka v rozlıčných organizáciách - teraz nemyslím stranıckych.

A druhá zákernosť, ktorej sa pán Ballek dopustil, a to je takısto nefér, keď pre takpovediac slovnú hračku vyhlásil, že Pribına zutekal pred Frankami a Hlınka sa stretával

s K. F. Frankom. Táto slovná hračka - hoci sa pán Ballek neskôr usiloval, na rozdiel od toho, ako vystupil vo výbore, tvrdí, že on nemá nič proti Hlinkovi, že si ho váži, ctihodný muž atď. - je zákerná. Každý politik, ktorý žije v konkrétnom čase, sa musí stretávať s rozličnými politikmi. Veľmi dobre vieme, že teraz svet nie je rozdelený, teraz sa môže stretávať Icchak Rabin s Arafatom a nikoho to akosi nepohoršuje, naopak, všetci to vítajú, že konečne dochádza k nejakému mierovému riešeniu. Ale v tom minulom čase, keď bol svet rozdelený na dve časti, sa stretával aj Stalin s Roosveltom atď., atď. Takže takéto obvinenie Andreja Hlinku je niečo skutočne nezaslužené.

Takisto ma zarazilo to, čo povedal pa- aško. Nech sa nehnevá, porovnávať Baldura von Schirak s rejom Hlinkom je takisto anachronizmus, a veľký anachron s. Baldur von Schirak bol rad v tom zmysle - ja viem ako to povedali, vrátim sa k tomu - v tom zmysle, že keby bol Rad Baldura von Schirak - nehnevajte sa, Baldur von Schirak bol skutočne aktívny účastník nacistickej ríše, ak sa nemýlim - možno sa mýlim, ale bol to vodca nacistickej mládeže. Čiže to tiež nie je porovnanie. Takýto rad by bol naozaj urážkou každého človeka, zatiaľ čo Rad Andreja Hlinku je poctou pre každého človeka. Pretože čokoľvek sa tu negatívneho povedalo o Andrejovi Hlinkovi, jedno je nesporné, bol to človek, ktorý sa najvačšmi zaslúžil o slovenskú štátnosť, o myšlienku štátnosti, samozrejme, tejto štátnosti zrodenej v roku 1993. Takže je absolútne logické, keď sa takýto rad chce pomenovať menom Andreja Hlinku.

Takisto bolo veľa takých otrávených šípov - poviem to - niektorí nám chcú vnucovať - to je zase citát z pana Balleka. Tu sa už povedalo, že za 42 rokov sa meno Hlinka nemohlo spomenúť s kladným znamienkom, že to muselo byť spojené so znamienkom negatívnym. Myslím si, že Hlinku slovenskému národu netreba vnucovať, že Hlinka je osobnosť, ktorá

skutočne pre slovenský národ v 20. storočí vykonala najviac. A to bol aj dôvod prečo, musím to zase povedať, aby som bol objektívny, môj nebohý štátny tajomník tak bojoval za tieto rady. Ja som prevzal túto štafetu. Ja som sa do radov akosi neangažoval, robil to on za svojho života, čím nechcem povedať, samozrejme, to ste asi vyrozumeli z môjho vystúpenia, že sa staviam proti tomu, čo navrhol, len jednoducho chcem byť objektívny a dať jemu zásluhu za to, čo pripravil. Pripravil to, ako sme hovorili vo výbore, s radom odborníkov, s radom heraldikov, historikov. A treba tu spomenúť, že predsedom komisie, ktorá rozhodovala o pomenovaní radov, bol prezident republiky pán Michal Kováč. Takže nebolo to robené nejakou náhodnou skupinou ľudí, ktorí tu chceli niečo niekomu vnútiť.

O Pribinovi, samozrejme, ešte raz hovorím, sa tu už tiež povedalo. Pribina je pre nás osobnosť, ktorá žila vo svojom čase. A hovoriť vtedy o Frankoch jedno a myslieť si, že Bizantská ríša bola niečo iné, je jednoducho anachronizmus. Posúvať historické udalosti, posuvať fašistické Nemecko do ríše Frankov, to je analógia nie veľmi dobrá. Skrátka a dobre, nechce sa mi polemizovať - bolo by o čom - s pánom Ballekom, a už som to raz sľúbil, že sa tomu venujem na stránkach Literárneho týždenníka, asi to už urobím. Ak budem mať k dispozícii tento jeho nádherný prejav, ktorý tu predniesol proti Andrejovi Hlinkovi a proti Pribinovi, tak sa o to pokúsim, a pre iné veci ešte takisto, pán Ballek. Len si to povedzme. Sú veci, ktoré sú nezlučiteľné s tým, aby niekto mal právo hovoriť o Hlinkovi tak, ako ste to hovorili vy, pán Ballek. Nezlučiteľné, pretože poznám vaše články veľmi dobre, keď ti musím vykať, poznám vaše články o Československu a o ľútosti nad Československom, atď. Takže aj tá poznámka o roku 2003.

Predkladateľ prijal mnohé pozmeňovacie návrhy, prijal pozmeňovací návrh o 5 rokov, na 5 rokov platnosti tohto Radu

Andreja Hlinku. Prijali sme ďalšie veci, o ktorých povie pán spravodajca, nechcem sa o tom rozširovať. Môžem vám len odporučiť, aby ste tento návrh zákona prijali, aby bol uvedený do života aj preto, čo tu povedal, ak sa nemýlim, pán poslanec Neuwirth, že keď príde sem pán Walensa alebo niekto iný, že mu nemá vlastne Slovensko čo dať.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu ministrovi. S faktickou pripomienkou ako prvý sa prihlásil pán podpredseda Peter Weiss, potom pán akademik Hraško a pani poslankyňa Rothmayerová.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážený pán minister, ctím si každého názor, aj keď s ním nesúhlasím, a parafrázujúc jeden výrok klasika, budem robiť všetko pre to, aby si aj ty vždy mohol slobodne povedať svoj názor, ale ten spôsob polemiky, ktorý si zvolil proti pánu poslancovi Ballekovi, myslím si, nebol vhodný pre ústavného činiteľa, ktorý polemizuje s iným ústavným činiteľom, a fakticky si upieral pánu poslancovi Ballekovi to, aby aj on mal svoj názor. /Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec Hraško.

Poslanec J. Hraško:

Dovoľte, pán minister, aby som odmietol to, čo ste sa mi snažili dať do úst. Ja som robil paralelu medzi tým, že logom slovenského fašistického štátu bol Andrej Hlinka. Mne

zvučí v ušiach Hlinkova ľudová strana, Hlinkova garda, POHG, Hlinkova mládež. A ja som prirovnával Baldura von Schiracha, ktorý nebol ničím iným, ako veliteľom Hitlerovej mládeže, podobnej ako bola Hlinkova mládež. Ja som si kládol otázku, či máme právo tohoto veľkého syna slovenského národa, ktorý bol zneužitý fašizmom nie vlastnou vinou - on zomrel predtým, ale zamýšľal som sa, či nedávame svetu signál, že nadvazujeme na POHG, HSĽS a podobné organizácie. V tom je analógia Hlinku s fašizmom. Ja som sa Andreja Hlinku ako veľkána národa nedotkol a hlásim sa k jeho národnému odkazu.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Pán minister Slobodník.

Minister kultúry SR D. Slobodník:

Nechcem odpovedať pánu Hraškovi. Samozrejme, tu odznelo, že Andrej Hlinka predsa nemôže za všetky veci, ktoré sa stali po jeho smrti 16. alebo 17. augusta.

Pánu podpredsedovi Weissovi by som chcel povedať, že bolo mojou povinnosťou brániť mŕtveho, ktorý sa už brániť nemôže. To bola urážka Andreja Hlinku - tie narážky na K. F. Franka, na Karmazina a na iné veci, o ktorých pán Ballek hovoril vo výbore, o jeho protižidovskej reči, hoci všetci vieme, že hlavný smer jeho činnosti bol vysoko pozitívny. Takže, je aj mojou povinnosťou brániť mŕtveho, ktorý sa už brániť nemôže.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem. Vážené plénum, svojím vystúpením pán minister Slobodník otvoril rozpravu. Pani poslankyňa Rothmayerová - faktická pripomienka.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Mne je, pán minister, nesmierne ľúto, že ste sa znížili k takému denunciačnému tónu k panu poslancovi Ballekovi, keď ste tu naznačovali, v akých všelijakých organizáciách bol. Je mi to o to viac ľúto, že máte v čerstvej pamati, keď vás napadol iný človek, v akých organizáciách ste boli. Len chcem pripomenúť, že vy ste svoj súd prehrali, pán minister. /Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem, pani poslankyňa. Faktická poznámka - pán poslanec Slota.

Poslanec J. Slota:

Vážená kolegyňa, aby to tu nebolo tak jednosmerné, je tu hromada poslancov, a ja si myslím, že väčšina poslancov, ktorí si pána ministra nesmierne vážia aj s tým, čo teraz povedal.

Ja by som na margo veci povedal len toľko, že Andrej Hlinka pre slovenskú štátnosť spravil viac, ako my všetci, ako tu sedíme, aj s našimi rodinnými príslušníkmi. A tí, ktorí znehodnocujú jeho meno, na to nemám slov, lebo by som sa musel vulgárne smerom k nim vyjadriť. A jednoznačne tí páni a dámy, ktorí skutočne plujú na najväčšieho syna slovenského národa, že 42 rokov poklonkovali stalinským radom, Stalinovi, ktorý bol najväčší vrah v dejinách ľudstva, zločinec Lenin, druhý vrah, Gottwald detto, a oni majú právo tu dehonestovať najväčšieho človeka v novodobých dejinách Slovákov? To je hanba! Hnus! /Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem, pán poslanec Slota. Prosím, pán poslanec Kliman.

Poslanec L. Kliman:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

nechcem polemizovať s obsahom toho, čo pán minister povedal. Chcem sa pozastaviť a vysloviť ľútosť nad úrovňou, nad kultúrnym prejavom jeho napadnutia nášho kolegu Balleka. A je mi to o to viac ľúto, že by mal byť reprezentantom špičkového spôsobu a špičkovej formy kultúry prejavu, pretože je ministrom kultúry - to po prvé.

Po druhé - chcem mu pripomenúť, že pán Ballek bol voleným a nie menovaným poslancom.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Do rozpravy sa prihlásil pán minister Slobodník. Za ním do rozpravy pán poslanec Kňažko.

Minister kultúry SR D. Slobodník:

Chcel by som reagovať na pani poslankyňu Rothmayerovú. Ďakujem pekne, že ste sa ma zastali teraz, to je veľmi pekné, ale ak ste veľmi dobre počúvali môj prejav, to nebolo denuncianstvo, pretože som výslovne zdôraznil - a láskavo si prečítajte, prosím, v stenografickom zázname, ktorý bude vydaný, že som výslovne zdôraznil, že nemám na mysli členstvo v politickej strane. Takže, nehnevajte sa, to nie je denuncianstvo.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem, pán minister. Faktická poznámka - pán poslanec Kňažko.

Poslanec M. Kňažko:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

pôvodne som nemal v úmysle vystupovať v tejto rozprave. Nebudem sa vyjadrovať konkrétne k jednotlivým menám, ale nedá mi, aby som nekonštatoval, že polemika o vyznamenaniach, o menách, ktoré sa za týmito vyznamenaniami skytli, jednoducho rozdelila tento parlament na skupiny [illegible] ádaných ľudí, ktorí občas pozabudli aj na to, že sa spr [illegible]jú inak než by im to malo umožňovať ich vzdelanie aj kultú Ale to by nebolo také neobvyklé v našom parlamente, no [illegible]úste si predstaviť, čo to asi urobí v spoločnosti na Slovensku, medzi obyvateľmi, kde to vnesie rozpory, ktoré dnes môžeme iba odhadovať.

Preto sa domnievam, že treba skutočne zvážiť takto rozporuplný projekt predložený bez toho, aby bolo hovorene o zásadách, to už tu niekto predo mnou konštatoval, bez toho, aby bola o tom verejná diskusia, zvážiť, či nie je dosť rozporných námetov a udalostí v našej spoločnosti.

Osobne si veľmi cením - dovoľte mi, aby som teraz trošku odbočil - to, čo povedal pán Pittner, že národ by mal prejavovať svoj humor. Tu sa vyskytli nemecky, že fašisti nám siahli na meno pána Hlinku. Iste, to - pravda, ale čo sme urobili s Pribinom? Urobili sme salámu [illegible]omnievam sa, že keď už pripravujeme Rad Pribinu, súčasne s tým by sa mal zrušiť názov salámy. Predstavte si dialóg u mäsiara, kde si bude niekto pýtať 15 dkg Pribinu s horčicou. A na to môže

byť odpoveď: Vcelku alebo nakrajať? Toto je možno nechcený humor, ktorý sa nepodaril fašistom, ten sa podaril nám, resp. nepodarilo sa nám tomu zabrániť.

Apelujem na to, aby sa predsa len zvážilo, či v takejto podobe a za súčasných okolností predkladať verejnosti takýto rozporuplný návrh.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem, pán poslanec Kňažko. S ďalšou faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Mikloško. Prosím ctené plénum, už zaznelo toľko faktických poznámok za aj proti, že by sme mohli skončiť. Prosím, pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Chcel by som predsa upozorniť plénum, že sa tu vlastne nepomenuva hlavný problém. Totiž vieme, že za obdobie Slovenskej republiky 1939-1945 sme prakticky odvtedy vo svete stále do určitej miery dehonestovaní. Sú veci, ktoré z tohto obdobia nemôžeme obhájiť a ani obhajovať by nemalo význam, pretože je to neobhájiteľne. Sú však veci, ktoré obhájiť môžeme. A tak si myslím, že by sme mali urobiť krok a nie jednoducho čakať, že svet zmení mienku o tomto človeku, ale presvedčiť svet, že áno, toto je omyl, ktorý tu vznikol za 50 rokov výkladu. A myslím si, že práve osoba Andreja Hlinku, o ktorej tu vlastne všetci vyhlásili, že to bol veľký syn tohto národa, je príležitosťou, aby sme tento krok urobili a pokojne svetu vysvetlili, že tu ide o omyl. Z tohto dôvodu si myslím, keď už zostávame pri koncepcii mien, že by sme ani od tohto mena ustúpiť nemali. /Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem, pán poslanec Mikloško. Má ešte niekto záujem vystúpiť? Pán poslanec Bárány s faktickou poznámkou. Prosím.

Poslanec E. Bárány:

Vážené dámy,
vážení páni,

myslím, že skôr ako pristúpime každý k záverečnému rozhodnutiu a k hlasovaniu, by sme si mohli vzájomne uvedomiť, že tí, ktorí obhajujú rady Hlinku, Pribinu - ja medzi nich rozhodne nepatrím - zato ešte nie sú zakuklenými fašistami tak, ako tí, ktorí obhajujú iné riešenie, čiže rady spojené nie s menami, zato ešte nie sú nepriateľmi Slovenskej republiky.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi. Myslím, že to bola bodka do našej diskusie. Má niekto ešte záujem vystúpiť?

/Nikto./

Keď nie, uzatváram rozpravu o šestnástom bode znovu otvorenú vystúpením pána ministra Slobodníka.

Pýtam sa spoločného spravodajcu, či má záujem o záverečné slovo.

Poslanec L. Kvasnička:

Vážený pán predseda, ani nie tak záverečné slovo, už slov tu odznelo dosť, ale chcel by som dať na zváženie vzhľadom na to, že je piatok a je pokročilý čas, mnohí sa ponáhľame domov a môže sa stať, že nám ujdú rýchliky, či by nebolo dobré, aby sme hlasovanie o tejto veci odložili na budúci týždeň. Ak nie, ak by nebola vôľa, v takom prípade potrebujem aspoň 20-minútovú prestávku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán spravodajca, dávate to ako pozmeňovací návrh?

Poslanec L. Kvasnička:

Ako pozmeňovací návrh. Prosil by som o tom hlasovať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Teda procedurálny návrh hlasovať o tom, aby sme dnes ukončili rozhodovanie o tomto bode programu s tým, že na tejto schôdzi na budúci týždeň budeme pokračovať.

Prosím, budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 115 poslancov.
Kto je za to, aby sme prerušili rokovanie 26. schôdze v dnešný deň?
Za návrh hlasovalo 80 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 18 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Pokračovať budeme v stredu o 10.00 hodine. Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

pokračujeme v rokovaní 26. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky. V súlade so schváleným programom 26. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky pristúpime k p r v é m u bodu dnešného rokovania, ktorým je

Správa o plnení úloh a aktuálnych cieľoch zahraničnej politiky Slovenskej republiky.

Dovoľte, aby som na rokovaní o tomto bode privítal pánov veľvyslancov, vedúcich zastupiteľských úradov, ako aj ďalších diplomatov akreditovaných v Slovenskej republike. /Potlesk./

Správu o plnení úloh, ktorú ste dostali ako tlač číslo 407, z poverenia vlády uvedie minister zahraničných vecí Slovenskej republiky pán Jozef Moravčík. Prosím pána ministra, aby sa ujal slova.

Minister zahraničných vecí SR J. Moravčík:

Vážený pán predseda,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,
dámy a páni,

uplynul jeden rok od vzniku Slovenskej republiky ako

samostatného subjektu medzinárodných vzťahov. Moje slová by možno mali mať trošku slávnostnejší charakter. Myslím si však, že nemáme čas na hľadanie oslavných sentencií. Najlepšie bude pristúpiť priamo k veci, bez prikrášľovania, s jasným ohraničením problémov. Ak predsa len v tomto predsavzatí nebudem dostatočne dôsledný, predpokladám, že to vášmu kritickému pohľadu neujde a že sa rozvinie diskusia, ktorá nás v zahranično-politickom myslení a konaní posunie ďalej dopredu. Ak je totiž nejaká oblasť, v ktorej je potrebné sústavne hľadať a nachádzať vysokú mieru konsenzu všetkých alebo aspoň prevažnej väčšiny politických strán, tak je to práve oblasť zahraničnej politiky, predovšetkým pokiaľ ide o jej smerovanie. Budeme sa uchádzať o podporu v tomto zmysle aj teraz. Iné je posudzovanie efektívnosti konkrétnych krokov a opatrení. Zrejme v tomto môžeme mať dosť rôzne pohľady.

Slovensko vstupovalo na medzinárodnú scénu s pozitívnym hodnotením za pokojné rozdelenie Česko-Slovenska. Toto hodnotenie prevýšilo obviňovanie z nacionalizmu, ktoré sa síce objavovalo ani nie tak na oficiálnej úrovni, ako skôr v referovaní masmédií. Takéto obviňovanie sa napokon vytratilo. Je to cenná deviza, ktorú si treba uchovať.

Rozdelenie Česko-Slovenska pripravovala v zahraničnopolitickej oblasti ešte federálna diplomacia. V tejto oblasti boli zdôrazňované tri postuláty:

1. Obidva novovznikajúce štáty prevezmú všetky závazky zanikajúceho štátu ako dva nástupnícke štáty.

2. Medzinárodné spoločenstvo by malo uplatňovať zásadu nediferencovaného prístupu k obidvom nástupníckym štátom.

3. Rozdelenie Česko-Slovenska nenaruší stabilitu v strednej Európe.

Všetky uvedené hľadiská mali svoj špecifický vývin. Ešte pred vznikom Slovenskej republiky prebiehali rokovania o vstupe do najdôležitejších medzinárodných organizácií a sukcesii do medzinárodných zmlúv. Tento proces prebiehal počas celého uplynulého roku a teraz je v rozhodujúcej miere ukončený.

Slovenská republika bola v priebehu uplynulého roku prijatá do rozhodujúcich medzinárodných organizácií. Aktívne sa podieľa na činnosti Organizácie Spojených národov, UNESCO, FAO, Konferencie o bezpečnosti a spolupráci v Európe, Rady Európy, Stredoeurópskej iniciatívy, Severoatlantickej rady pre spoluprácu a ďalších. Vyjadrením našej aktivity, ktorá je predovšetkým v zahraničí vysoko oceňovaná, je okrem iného účasť na vybraných mierových operáciách OSN - UNPROFOR, UNAVEM, UNOMIL, UNOMOR. Po rozdelení Československa sme sukcedovali do 2 014 bilaterálnych zmlúv a 987 multilaterálnych zmlúv. V minulom roku sme podpísali 54 nových bilaterálnych a multilaterálnych zmlúv, o ďalších sa v súčasnosti rokuje na expertnej úrovni.

Potvrdením demokratického charakteru nášho štátu bolo prijatie za člena Rady Európy. Záväzky, ktoré vyplývajú z tohto členstva v oblasti ľudských, občianskych a menšinových práv, plníme a budeme musieť do dôsledkov splniť. Zároveň sme pripravení aktívne participovať pri vypracúvaní a prijímaní nových dokumentov univerzálneho charakteru odrážajúcich súčasné európske reality.

Za jeden z najdôležitejších krokov v zahraničnej politike minulého roka považujeme podpísanie Európskej dohody o pridružení k Európskej únii. Považujeme ju za výraz jednoznačného smerovania našej republiky smerom k tejto najvýznamnejšej európskej integračnej štruktúre. Túto dohodu súčasne chápeme ako stimul pre ďalší pozitívny vývoj v našej

krajine a veríme, že nám pomôže pri prekonávaní istých ekonomických ťažkostí spojených s transformáciou našej ekonomiky. Rád konštatujem, že proces ratifikácie tejto dohody v Európskom parlamente a v parlamentoch jednotlivých členských krajín Európskej únie už začal. Jeho úspešnému priebehu budeme venovať v tomto roku prioritnú pozornosť.

Úspešne sme rozvíjali spoluprácu so Západoeurópskou úniou, ktorá je bezpečnostno-politickou inštitúciou Európskej únie. S potešením sme prijali udelenie štatútu stáleho pozorovateľa v Parlamentnom zhromaždení tejto únie. Uvítali by sme, keby sa čo najskôr vytvoril posilnený štatút konzultačných partnerov, ktorí majú uzavretú Európsku dohodu s Európskou úniou.

Veľkú pozornosť sme v uplynulom roku venovali spolupráci s Organizáciou pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj - OECD, s ktorou sme vlani podpísali memorandum o spolupráci. V najbližších dňoch máme v úmysle požiadať o umožnenie plného členstva v tejto dôležitej organizácii, ktorá môže byť naším významným partnerom predovšetkým v procese ekonomickej transformácie.

Nepochybným zahraničným úspechom uplynulého roka bolo naše vyradenie z listiny COCOM obmedzujúcej vývoz najmodernejších technológií do určených oblastí.

Slovenská republika ako člen riadiacej trojky KBSE sa po celý minulý rok podieľala na všetkých aktivitách tejto celoeurópskej organizácie, vrátane účasti vo viacerých misiách. Zasadzujeme sa o to, aby význam tejto univerzálnej organizácie v procese európskej integrácie vzrastal. Perspektívy vidíme predovšetkým v oblasti preventívnej diplomacie, znižovania rizík vzniku nových konfliktov, prijímaní účinných opatrení na posilnenie dôvery a bezpečnosti, na harmonizáciu záväzkov prijatých v oblasti vojenskej bezpeč-

nosti, nešíreniu a kontrole transferu zbraní. Významnou iniciatívou Slovenskej republiky v rámci KBSE bol podnet na vytvorenie skupiny nestranných expertov vysokého komisára KBSE pre národnostné menšiny. Doterajšie pôsobenie tejto skupiny jednoznačne potvrdzuje opodstatnenosť jej konštituovania.

Zásada nediferencovaného prístupu k obidvom nástupníckym štátom bola všeobecne akceptovaná medzinárodným spoločenstvom. Plne sa uplatnila napríklad aj pri našom prijímaní do Rady Európy. Sprevádzala naše etablovanie sa na medzinárodnej scéne. Či dokážeme aj naďalej udržiavať tempo s Českou republikou, je už iná vec. O tom rozhodujú predovšetkým vnútropolitické hľadiská. Akútne sa tento problém vynára v súvislosti s úvahami o rozširovaní NATO a s vyčleňovaním Slovenska z prvej skupiny štátov ašpirujúcich na členstvo v NATO, ktoré sa niekedy objavuje. Príčiny tohto vyčleňovania by sme nemali hľadať v zahraničnom alebo dokonca v domácom sprisahaní proti Slovensku. Slovensko sa musí skoncentrovať na to, aby udržalo dobré tempo pri budovaní demokratických inštitúcií, pri rozvíjaní základných inštitúcií a hodnôt pluralistickej spoločnosti a trhového ekonomického prostredia.

Uistenie o tom, že rozdelenie Česko-Slovenska sa nedotkne stability strednej Európy, ktoré sme prezentovali pri rozdeľovaní federácie, sme splnili do tej miery, že náš spoločný štát bol rozdelený pokojne, kultivovane. Náš prirodzený závazok voči Európe, ale predovšetkým voči sebe, je udržať stabilitu strednej Európy. Znamená to rozvíjanie spolupráce s našimi susedmi a prehlbovanie atmosféry dôvery, respektívne jej vytvorenie tam, kde sa jej ešte naplno nedostáva. Nebudem zakrývať, že sa to vzťahuje predovšetkým k Maďarsku. Ak chceme vytvoriť vzájomnú dôveru, musíme celkom vylúčiť konfrontačný tón a nastoliť dialóg ako základnú metódu hľadania kompromisu.

Na Slovensku sa pociťuje obava z iredentizmu živená nie práve najvhodnejšími výrokmi niektorých politických predstaviteľov u nás i v Maďarsku. Z Maďarska sa šíria tvrdenia o tom, že sa nedodržiavajú základné práva národnostných menšín. Treba vytvoriť inštitucionálny mechanizmus na to, aby sa podozrievanie na obidvoch stranách eliminovalo. Jeho základom by mohla byť dohoda, ktorá by obsahovala zásady riadneho správania sa, teda to, čo sa tvorí v rámci KBSE. Verím, že k vytvoreniu atmosféry dôvery prispeje i projekt Paktu stability v Európe, ktorý sa pripravuje pod egidou Európskej únie.

Problematika národnostných menšín je celoeurópskym problémom. Zjednocujúca sa Európa potrebuje zjednocovanie aj politiky voči národnostným menšinám. To znamená predovšetkým vytvorenie európskych štandardov zabezpečujúcich práva národnostných menšín. Týmto smerom sa bude naša diplomacia výraznejšie angažovať. Pre stabilitu v strednej Európe je dôležité, aby sa otázka práv národnostných menšín nestala permanentným problémom. Treba skutočne čo najskôr dosiahnuť stabilizujúce riešenie, aby sme sa vyhli pretrvávaniu situácií, keď uspokojenie jednej požiadavky je podnetom pre nastoľovanie ďalších požiadaviek. Dôležité je mať tiež na zreteli najmä pre nás, pre ktorých sú charakteristické etnicky zmiešané územia, aby práva menšín nevytvárali umelé hranice medzi obyvateľmi rôznej etnickej príslušnosti. Mám tu na mysli tzv. kolektívne práva národnostných menšín. Princíp multietnickej spoločnosti a nie princíp vytvárania etnicky kompaktných celkov môže byť užitočný pre zjednocujúcu sa Európu.

Jednou z našich prioritných úloh bolo vytvorenie efektívne fungujúcej zahraničnej služby. Nevyhnutné kroky k dosiahnutiu tohto cieľa boli uskutočnené už v závere roka 1992 v rámci federálnej diplomatickej služby tak, aby bolo

možné začať plnohodnotne pôsobiť vo sfére medzinárodných vzťahov hneď od 1. januára 1993. Môžeme konštatovať, že túto úlohu sa nám podarilo splniť, aj keď sme sa nemohli vyhnúť niektorým problémom. V zahraničí pôsobí v súčasnosti 63 slovenských zastupiteľských úradov, z toho 54 veľvyslanectiev, 6 stálych misií, 2 generálne konzuláty a 1 konzulát. Proces tvorby siete zastupiteľských úradov Slovenskej republiky v zásade rešpektoval zahranično-politické záujmy Slovenskej republiky, bol v súlade s koncepciou slovenskej zahraničnej politiky a zároveň vychádzal z reálneho stavu delenia majetku bývalej Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky v zahraničí. Súčasný stav nepovažujeme za konečný, jeho ďalšie zmeny budú závisieť tak od vonkajších a vnútorných politických podmienok, ako i ekonomických možností limitovaných predovšetkým rozsahom pridelených rozpočtových prostriedkov.

Nepodarilo sa nám získať pre prácu v diplomatických službách všetkých diplomatov z bývalej federálnej služby pôvodom zo Slovenska, čo nám na začiatku sťažilo našu prácu. V súčasnosti je diplomatická služba personálne už dobudovaná, až na 20 veľvyslancov, teda zhruba jednu tretinu celkového počtu diplomatov najvyššieho rangu. Myslím si, že je to optimálny výsledok, viac nebolo možné dosiahnuť. Do konca marca by mali už aj začať činnosť veľvyslanci vo všetkých susedných krajinách a vo všetkých najdôležitejších reláciách. Niekedy vo verejnosti zaznieva rozdeľovanie našich diplomatov na tzv. federalistov a ostatných, medzi ktorými sú zase slovenskejší a menej slovenskejší. Takéto umelé rozlišovanie je absurdné a veľmi škodlivé, a to, prirodzene, nielen vo sfére diplomacie. Výsledky práce sú najlepšou vizitkou slovenskosti.

Celkove možno zhrnúť, že sme za uplynulý rok položili základy slovenskej diplomacie, že sme si našli miesto v medzinárodných inštitúciách a že sme vytvorili základné predpoklady pre realizáciu našich hlavných strategických cieľov.

Aké sú naše hlavné ciele, sme vyjadrili v programovom vyhlásení vlády, čo môžeme pre ich naplnenie urobiť v tomto roku.

Napriek problémom, ktoré sprevádzajú proces integrácie Európy, je zjednotená Európa vo forme únie príťažlivou prakticky pre všetky jej štáty. Začleniť sa do tohoto procesu, vytvoriť pre to priaznivé podmienky, zostáva naďalej hlavným cieľom našej zahraničnej politiky. Treba si uvedomiť, že pri integrovaní sa musí uplatňovať výrazne diferenciačný prístup. Prakticky to znamená, že Európska únia sa bude rozširovať postupne, tak ako sa budú vytvárať vnútorné podmienky pre začlenenie príslušných štátov. Budúca Európska únia v čase, keď členstvo Slovenska bude prichádzať do úvahy, by mala byť i obrannou úniou. Preto je potrebné, aby sme prinajmenšom rovnakú pozornosť, ako venujeme ekonomickej integrácii, venovali i politickej a bezpečnostnej spolupráci. To vyžaduje intenzívne prehlbovanie vzťahov so Západoeurópskou úniou. Odstraňovanie bezpečnostného vákua, ktoré vzniklo v strednej Európe, nie je pre nás účelné cestou vytvárania nových bezpečnostných organizácií. Využijeme možnosť pripojiť sa k projektu Partnerstvo za mier a začať tak s faktickým približovaním k NATO.

Ostatné zoskupenia regionálneho charakteru, akou je Visegrádska štvorka a Stredoeurópska iniciatíva, treba rozvíjať ako prechodné formy, ktorých funkcia sa vyčerpá po získaní členstva v Európskej únii.

Do úzkeho kontextu s rozširovaním Európskej únie musíme tiež dať Pakt stability. Celý projekt má pať fáz zahrňujúcich úvodné konzultácie, vstupnú a záverečnú konferenciu, organizovanie regionálnych okrúhlych stolov a bilaterálne rokovania. Jeho zmyslom bude stabilizovať problémové oblasti, odstrániť možné zdroje konfliktov a napomôcť tak integrovateľnosti jednotlivých krajín. Nemal by však byť zameraný iba na problémy národnostných menšín, ale i na vytváranie

ďalších predpokladov pre spoluprácu zainteresovaných krajín s krajinami Európskej dvanástky.

Kľúčovou úlohou našej zahraničnej politiky je rozvíjanie dobrých susedských vzťahov. Osobitné miesto v našej zahraničnej politike patrí Českej republike. Hoci v našej spolupráci je možné pozorovať stále viac prvkov štandardizácie, to znamená postupného stierania špecifík, budeme sa naďalej zasadzovať za udržanie istého exkluzívneho charakteru našich vzťahov. Cítime potrebu dať nový impulz našej spolupráci s Poľskou republikou, ktorej základom je dobré susedstvo bez otvorených problémov a spoločná snaha o integráciu do západoeurópskych štruktúr. Zmluvu o priateľských vzťahoch a spolupráci s Maďarskou republikou, ktorá by mala byť základným pilierom našich vzťahov, sme už prakticky začali pripravovať. Znovu opakujem, na našej strane niet prekážok pre jej skoré uzavretie. Príkladom pre to, že je možné nájsť cestu k riešeniu i veľmi citlivých problémov, môže slúžiť doterajší spôsob riešenia sporu okolo Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros, ktorý vďaka pragmatickému prístupu oboch strán je dnes chápaný predovšetkým ako technický problém. Je tiež príkladom úspešnosti sprostredkovateľských služieb Európskej únie. Osobitnú pozornosť budeme naďalej venovať rozvoju styku s Rakúskom, ktoré je naším jediným susedom s rozvinutou trhovou ekonomikou, demokratickými tradíciami, a budeme usilovať o upevnenie týchto vzťahov.

Naďalej budeme usilovať o zvýšenie intenzity politických a ekonomických kontaktov so Spojenými štátmi, štátmi Európskej dvanástky, Japonskom, Kanadou, ale i ďalšími krajinami, ako napríklad Švajčiarskom, pretože sa domnievame, že úloha týchto štátov pri formovaní demokratického politického systému, ekonomickej stability a prosperity v krajinách strednej a východnej Európy, vrátane Slovenska, je nezastupiteľná. Rád by som osobitne spomenul význam našich vzťahov so Svätou stolicou, ktoré majú pre našu spoločnosť viac než

iba politický aspekt. Pociťujeme taktiež uspokojenie nad skutočnosťou, že popri rozvoji kontaktov s Izraelom sa nám podarilo nadviazať konštruktívny dialóg aj s viacerými významnými svetovými židovskými organizáciami. Záleží nám na rozvoji vzťahov s novými reformujúcimi sa štátmi a súčasne našimi tradičnými ekonomickými partnermi, predovšetkým s Ruskou federáciou a Ukrajinou. Demokratizačné premeny v týchto krajinách sú dôležitým prvkom európskej bezpečnosti, jednou zo záruk, že nedôjde k novému rozdeleniu Európy ani k vytváraniu nových blokov.

Uplynulý rok priniesol mnoho pozitívneho aj v ďalších častiach sveta. V prvom rade by som chcel spomenúť inšpirujúce úsilie o dosiahnutie izraelsko-palestínskeho urovnania, ktoré prináša nádej na vyriešenie desaťročia prevažujúceho konfliktu, ako i dosiahnutie dohody o organizovaní prvých demokratických volieb v Juhoafrickej republike. Rád by som vyjadril nádej, že v tomto roku budú podobným spôsobom vyriešené i ďalšie doposiaľ pretrvávajúce konflikty a problémy.

Zo všetkého, čo som doposiaľ uviedol, je zrejmé, že v oblasti zahraničnej politiky stoja pred nami v roku 1994 dôležité úlohy tak v oblasti bilaterálnej, ako i multilaterárnej. Od toho, ako sa ich zhostíme, bude do značnej miery závisieť naplnenie našich zámerov, naše miesto v rodine európskych národov. Plnenie týchto úloh vyžaduje okrem zreteľnej politickej koncepcie aj vytvorenie primeraných personálnych podmienok. K dnešnému dňu pôsobí v ústredí, t.j. na Ministerstve zahraničných vecí Slovenskej republiky 415 pracovníkov, z ktorých 189 je v diplomatických funkciách a 226 administratívno-technických pracovníkov. V zahraničí pôsobí 219 diplomatických pracovníkov a 200 administratívno-technických pracovníkov. Tieto počty v súčasnosti prehodnocujeme predovšetkým z hľadiska ich súladu s rozpočtovými možnosťami. Nevyhneme sa istej redukcii počtu zastupiteľských úradov, ale i vyslaných pracovníkov.

Budovanie diplomatickej služby Slovenskej republiky obsahuje popri personálnom aspekte i prispôsobovanie organizačnej štruktúry ministerstva, vytváranie množstva interných noriem pre činnosť ústredia i zastupiteľských úradov, vybudovanie informačného a komunikačného systému. Môžem zodpovedne vyjadriť, že tieto dôležité otázky boli v uplynulom roku v zásade vyriešené. Vyjadrením významu a miesta zahraničnej služby v systéme štátnej správy by nepochybne mali byť i materiálne podmienky činnosti ministerstva zahraničných vecí.

Vážený pán predseda,
vážené poslankyne, poslanci,
dámy a páni,

pri hodnotení našich zahranično-politických výsledkov nesmieme strácať zo zreteľa fakt, že efektívnosť zahraničnej politiky závisí predovšetkým od nášho vnútorného vývoja a stability. Ďalšou nevyhnutnou podmienkou úspešnej realizácie zahranično-politických cieľov je dosiahnutie vnútorného politického konsenzu v rozhodujúcich otázkach zahraničnej politiky. Presadzovanie straníckych či dokonca osobných záujmov na úkor záujmov a potrieb Slovenskej republiky je javom nesmierne škodlivým, svedčiacim o nezrelosti politických štruktúr. V uplynulom roku sme sa v niektorých prípadoch nedokázali vyvarovať krokov potvrdzujúcich nedostatok veľkorysosti, krokov, ktoré sa nestretli s pochopením medzinárodného spoločenstva. Takéto aktivity sťažujú naše zahranično-politické pôsobenia a v procese nášho medzinárodného etablovania pôsobia kontraproduktívne.

Ako z uvedeného vyplýva, kľúč k riešeniu problémov zahraničnej politiky tkvie do značnej miery v politike vnútornej, v úspešnej transformácii, stabilite a rozvoji. Práve tu vidíme mimoriadne významnú úlohu Národnej rady Slovenskej republiky reprezentujúcej vôľu občanov Slovenska v celom

spektre jeho regiónov, politických zoskupení a sociálnej štruktúry. Úlohu spočívajúcu nielen vo formovaní, ale i v kontrole, a nie v neposlednom rade i v realizácii zahraničnej politiky. V uplynulom roku sme začali vytvárať efektívny mechanizmus v súčinnosti predovšetkým so zahraničným výborom, ktorý v blízkej perspektíve bude vyjadrený i zmluvne. Možnosti ďalšieho skvalitnenia spolupráce vidíme okrem iného v širšom podiele poslancov na realizácii zahraničnopolitických aktivít. Ešte väčšiu pozornosť mienime venovať pôsobeniu našich poslancov v medzinárodných parlamentných inštitúciách, ako je Parlamentné zhromaždenie Rady Európy, Medziparlamentná únia, Parlamentné zhromaždenie KBSE a podobne. Uvedomujeme si, že význam medziparlamentnej spolupráce v súčasnej európskej architektúre bude neustále narastať a prijímame z toho vyplývajúce závery pre našu činnosť.

Oblasť zahraničnej politiky je prirodzeným predmetom zvýšeného záujmu novinárov i verejnosti. Rezort, na čele ktorého mám česť stáť, si uvedomuje rozsah svojich úloh i zodpovednosti a v rámci svojich ústavne vymedzených kompetencií sa usiluje o ich čo najzodpovednejšiu realizáciu. Naše zahranično-politické ciele a záujmy sme niekoľkokrát jasne deklarovali. Praktické kroky v našej každodennej práci realizujeme v súlade s touto politikou. Privítam všetky podnety, ktoré i pri dnešnej príležitosti odznejú s cieľom pomôcť pri presadzovaní našich spoločných úloh v oblasti zahraničnej politiky. Mali by sme si byť vedomí toho, že každý z nás svojím konaním prispieva k rozhodovaniu o tom, či sa staneme stabilným a stabilizujúcim prvkom demokratickej Európy, či u nás preváži sebectvo zabalené do stranického národného či iného hábu, alebo či skutočne vytvoríme súdržnú demokratickú spoločnosť vedomú si svojich skutočných možností a záujmov, i potrieb našich občanov. Pokiaľ prevládne spomenutý prístup, žiadna, ani tá najaktívnejšia zahraničná politika nám nedokáže pomôcť vyrovnať sa s našimi problémami. Len pokiaľ dáme prednosť zosúladeniu našich spo-

ločných záujmov predovšetkým v oblasti vnútornej politiky, môže byť naše spoločné úsilie o zaujatie miesta medzi politicky, hospodársky a kultúrne vyspelými európskymi štátmi, teda miesta, na ktoré našimi dejinami, kultúrou i pracovitosťou našich ľudí prirodzene patríme, úspešné.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi zahraničných vecí. Teraz by som prosil predsedu Zahraničného výboru Národnej rady Slovenskej republiky pána poslanca Ivana Laluhu, aby informoval o výsledkoch prerokovania správy v Zahraničnom výbore Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec I. Laluha:

Vážený pán predseda a predsedajúci,
vážení predstavitelia diplomatického zboru a hostia,
kolegyne a kolegovia,

zahraničný výbor v súlade s rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky číslo 716 z 24. januára 1994 na svojom zasadnutí 27. januára 1994 prerokoval správu o plnení úloh a aktuálnych cieľov zahraničnej politiky Slovenskej republiky. Správa bola 18. 1. 1994 schválená na rokovaní vlády Slovenskej republiky. Jej text, aj keď v zúženom časovom predstihu, ste, vážené kolegyne a kolegovia, dostali k dispozícii na úvod 26. schôdze Národnej rady dňa 26. 1. 1994. Správa má prevažne analytický charakter a predstavuje najma podkladový a úvodný materiál k prerokovaniu zahraničnej politiky Slovenskej republiky na dnešnej schôdzi Národnej rady. Je to prvýkrát, čo sa predmetná téma dostáva v ucelenej a komlexnej podobe ako samostatný bod rokovania,

aj keď dosiaľ jednotlivé aspekty zahraničných aktivít, pochopiteľne, priebežne boli súčasťou rokovaní Národnej rady, napríklad pri schvaľovaní a kontrole plnenia programového vyhlásenia vlády, pri schvaľovaní medzištátnych zmlúv atď.

Dnešným rokovaním chceme však položiť základ tradícii pravidelného posudzovania stavu našich zahraničných aktivít, ich koncepčného zamerania a praktickej efektívnosti. V priebehu prerokovávania správy zahraničný výbor konštatoval, že v uplynulom roku 1993 v súlade s koncepciou zahraničnej politiky vlády Slovenskej republiky boli zabezpečované jej základné priority, ako napríklad etablovanie Slovenskej republiky ako subjektu, ktorý vstúpil na medzinárodnú scénu ako plnoprávny partner. Úspešne realizovanou prioritou bolo tiež napríklad uzatvorenie Európskej dohody o pridružení medzi Slovenskou republikou a Európskou úniou.

Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky vyslovil so správou súhlas a odporučil Národnej rade prerokovať a zobrať správu o plnení a aktuálnych cieľoch zahraničnej politiky na vedomie. Súčasne pri prerokovávaní správy odzneli vo výbore mnohé kritické pripomienky k niektorým jej vecným formuláciám a časovej aktuálnosti. Vzhľadom na to zahraničný výbor prijal uznesenie, v ktorom Národnej rade odporúča žiadať vládu Slovenskej republiky:

a/ vytvárať podmienky na urýchlenie naplnenia ratifikačného procesu Európskej dohody,

b/ zintenzívniť činnosť pri našom úsilí o naplnenie Partnerstva pre mier a cieľom plnej integrácie do NATO,

c/ zefektívniť koordináciu zahranično-politických aktivít subjektov Slovenskej republiky, ktoré vstupujú do medzinárodných vzťahov a vystupujú v tejto oblasti.

Kolegyne a kolegovia,
vážení prítomní,

v roku 1993 sa v kontexte koncepcie zahraničnej politiky Slovenskej republiky položili aj základy a rozvinuli sa aktivity našej parlamentnej diplomacie, ktorá sa etablovala ako diplomacia parlamentu demokratického a zvrchovaného štátu, konkrétne usilujúca o vstup do ekonomických, politických a bezpečnostných štruktúr integrujúcej sa Európy. Preto by sa už nemalo spochybňovať naše základné smerovanie, skôr uvažovať o určení optimálnych krokov a postupu v tomto smere. Začali sme pôsobiť prakticky vo všetkých parlamentných útvaroch európskych orgánov, ako aj Medziparlamentnej únie. Uzatvára sa etapa nášho vstupu do týchto inštitúcií, nastupuje otázka kvality a efektívneho pôsobenia našich zástupcov v týchto zložkách. Zastupuje nás tam vyše 40 kolegov a kolegýň, čo na 150-členný parlament nie je tak málo. Skôr by sme mali uvažovať, vychádzajúc zo skúseností ostatných krajín, o simultánnom zastupovaní našich poslancov v jednotlivých štruktúrach a organizáciách s príbuznou tematickou oblasťou.

V tejto súvislosti tiež by som chcel zdôrazniť, že ako samotná orientácia na činnosť v týchto zložkách, tak aj delegovanie zástupcov Národnej rady v nich prebiehalo a prebieha na základe konsenzu politických subjektov pôsobiacich v Národnej rade. Ako pozitívne bola prijatá naša iniciatíva napríklad pri ratifikácii Európskej dohody, keď sme prezentovali náš záujem o vstup do Európskej únie ako výslednicu dohody s odporúčanými stanoviskami Kresťanskodemokratického hnutia i Strany demokratickej ľavice. Čo nám však chýba, to je presnejšie vymedzenie štátneho záujmu Slovenskej republiky a jeho presadzovanie v týchto zložkách.

Rozvinutie parlamentných zahraničných aktivít znamenalo aj ich vysokú frekvenciu. Do tridsať zahraničných pracovných

ciest, vrátane účasti na pravidelných zasadnutiach európskych orgánov a cca 65 prijatí zahraničných návštev na pôde Národnej rady absolvovali len členovia zahraničného výboru. Avšak plné uspokojovanie avizovaných pozvaní a žiadúcich pracovných návštev v zahraničí je dnes limitované finančnými možnosťami. Prostriedky, ktoré sú k dispozícii, budú využité najma na zahraničné aktivity smerom ku krajinám Európskej dvanástky a k susedným štátom. Do zahraničných aktivít vstúpilo a vstupuje množstvo subjektov. Nie vždy sa adekvátne využívali kompetencie, nie všetky kompetencie boli alebo sú presne vymedzené. Vznikali rôzne šumy, ktoré neprospievali samotnému imidžu Slovenskej republiky.

V parlamente sa v tomto smere snažíme, ako sa hovorí, vyčistiť stôl. Z iniciatívy predsedu Národnej rady sú pripravené k definitívnemu schváleniu smernice o uskutočňovaní zahraničných pracovných ciest poslancov a zamestnancov, a najma zásady spolupráce medzi Národnou radou Slovenskej republiky a Ministerstvom zahraničných vecí Slovenskej republiky. Vláda Slovenskej republiky v decembri 1993 prijala uznesenie, kde okrem iného sa zabezpečuje plynulá informovanosť Zahraničného výboru Národnej rady o zahraničných cestách členov vlády a vedúcich ústredných orgánov štátnej správy. Následne zabezpečíme informovanosť výborov Národnej rady v tomto smere.

Poznatky za prvý rok existencie parlamentných aktivít zvrchovanej Slovenskej republiky ukazujú, že bude žiadúce prehĺbiť a spresniť súčasné formy kontroly nad výkonom a realizáciou zahraničných aktivít, a jedným z takýchto konkretnych krokov je aj dnešné rokovanie.

Charakter obdobia, do ktorého vstupujeme, a v ktorom sa bude naša zahraničná politika prezentovať a pôsobiť, je príznačný snahou nájsť po rozpade bipolárneho antagonizmu nové súradnice ekonomických a bezpečnostných vzťahov v Euró-

pe i vo svete. Proklamovali sme uz našu zakladnu ekonomickú, politicku a bezpečnostnu orientaciu, teraz su potrebne kroky, viac pružnosti a iniciatívy. Naše pohlady by sa mali upriamit, a to bez ohľadu na minule i buduce vysledky nasich vnutornych parlamentnych volieb, na Slovensko ako integralnu súčasť novej Európy na prelome druheho a tretieho tisicročia

V oktobri minuleho roku bola v Europskom parlamente ratifikovaná Dohoda o pridružení Slovenskej republiky k Europskej únii. Po ratifikačnom období, ktoré by sa malo skončit do konca roka 1994, a predpokladajme, že sa skonkretizuje aj projekt Partnerstva za mier, sa otvara v zmysle dohody maximalne desaťročné obdobie do roku 2004, obdobie pridružovania sa Slovenska k Europskej únii. Slovensko bude v tomto období pôsobit ako asociovany člen Európskej unie. Europsky hospodarsky a bezpečnostny priestor, kroky k nemu a v ňom, budu kriteriom aj pre zahraničnú politiku. Všetky problemy regionalneho a bilaterálneho charakteru, vrátane problemov menšín, sa dostavaju do tychto širsich kontextov a nemaju narok na absolutnu vylučnost.

Integrácia Europy ma rôzne stupne i medzistupne. Otvara sa priestor aj pre - dovoľte použit ten vyraz - predbiehanie sa kandidátov na vstup. Otvára sa ale, a to predovsetkym, aj priestor a možnosti pre aktivizaciu vlastnych zdrojov a potenciálov slovenskej spoločnosti. Potrebujeme preto vypracovať komplexny projekt pridruženia k Europskej unii, ktoreho realizácia by umožnila relatívne plynuly vstup, presnejsie povedané, včlenenie sa Slovenska za riadneho člena Europskej unie, projekt, ktory bude vychadzat z dohody a bude synchronizovat politicky dialóg, transformačný proces a upravu právneho systému. Synchrónnost a efektivita procesov približovania sa k Európskej únii, pridružovania sa a dovršenie reforiem, ovplyvní aj samotnú desaťročnú časovú amplitudu, možnosti jej eventuálneho skrátenia. V tomto smere treba profilovať štátno-politický zaujem Slovenskej republiky

a priestor pre konsenzuálnu politiku širokého spektra politických strán a hnutí Slovenskej republiky.

Dohoda o pridružení vychádza z toho, že politický dialóg by mal viesť - citujem: "k zbližovaniu postojov k medzinárodným otázkam a prispeje k zbližovaniu postojov zmluvných strán v bezpečnostných otázkach". Dohoda predpokladá politický dialóg na parlamentnej úrovni v rámci parlamentného a asociačného výboru, ktoré odporúčame urýchlene, najpozdejšie v druhom polroku 1994 utvoriť na vládnej úrovni v rámci asociačnej rady. Skúsenosti zo zahraničia, napríklad v Dánsku, Francúzsku, Maďarsku, ukazujú, že sa utvárajú samostatné parlamentné výbory pre koordináciu a usmernenie vstupu resp. pôsobenia daných štátov v Európskej únii. Domnievame sa, že je žiadúce aj v našich podmienkach utvoriť aspoň komisiu pri niektorom z výborov Národnej rady, resp. poveriť príslušný výbor koordináciou a zhodnocovaním našej činnosti v týchto štruktúrach.

Kolegyne a kolegovia, na záver chcem vyjadriť presvedčenie, že zahranično-politické aktivity parlamentu prispejú k napĺňaniu cieľov zahraničnej politiky Slovenskej republiky a jej bezpečnosti.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu predsedovi zahraničného výboru. Vážené panl kolegyne, kolegovia, mali sme naplánovanú 20-minútovú prestávku, ale keďže je 11.00 hodín, navrhujem a dohodli sme sa s pánmi podpredsedami, že prestávka bude od 11.00 do 13.00 hodiny. Medzitým sa stretneme s pánmi veľvyslancami a pracovníkmi zastupiteľských úradov.

Vážení páni veľvyslanci, pozývam vás do salónu predsedu Národnej rady.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Kolegyne a kolegovia, samozrejme, po obedňajšej prestávke bude pokračovať tento bod rokovania rozpravou.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

budeme pokračovať rozpravou k materiálu, ktorý predložil pán predseda vlády a k expozé pána ministra zahraničných vecí. Do rozpravy k bodu zahraničná politika Slovenskej republiky sa prihlásil ako prvý pán poslanec Anton Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Vážení kolegovia,
vážené dámy,
vážení páni,

skôr než pristúpim k prečítaniu môjho príspevku na danú tému, chcel by som vysloviť svoje počudovanie, že keď parlament pozval na naše zasadnutie takých vážených hostí, akými boli zástupcovia diplomatického zboru, že sa tu nezúčastnila vláda v primeranom počte, aby dala výraz tomu, že jej na zahraničnej politike tohto štátu záleží, a čudujem sa, že tu nebol aspoň podpredseda vlády pán Prokeš, ktorý to má v referáte. /Potlesk./

Vážené dámy,
vážení páni,

predložená správa o plnení - prepáčte, mám to tak napísané, nečudujte sa tomu - predložená správa o plnení úloh a aktuálnych cieľoch zahraničnej politiky Slovenskej republiky obsahuje mnoho údajov, mnoho zaujímavých faktov, i pomerne úspešnú analýzu toho, čo slovenská zahraničná politika robila v predchadzajúcom roku, na čo kládla dôraz, ake mala východiská, čo dosiahla. Menej sa už dozvedáme o tom, kde boli hlavné problemy našej zahraničnej politiky, prečo napriek nesporným úspechom pri začleňovaní Slovenska do medzinárodných vzťahov a medzinárodných štruktur nemôzeme povedať, že Slovensko má stabilizované zahranično-politické postavenie, že jeho pozícia v rámci strednej Európy i v rámci celoeurópskych štruktúr je jasne zahranično-politicky definovaná, a tak aj všeobecne vnímaná či už v oficialnych kruhoch rozhodujúcich štátov Európy a sveta alebo v náhľadoch vplyvných, svetovu verejnú mienku tvoriacich kruhov. Stále sa totiž stretávame s názormi i vyjadreniami popredných vplyvných politikov sveta, ktorí Slovensko posuvajú mimo rámec jeho prirodzeneho geopolitickeho prostredia.

Toto ambivalentne, teda dvojznačne postavenie Slovenska v zahranično-politickej oblasti, je na jednej strane, keď sme sa pomerne ľahko a bez vačších problémov dostali do medzinárodných štruktur, akými sú OSN, KBSE, Rada Európy atď., získali plné medzinárodné uznanie zo strany pre nás rozhodujúcich štátov a uzavreli Európsku dohodu, čo pokladáme za veľmi vyznamný moment našej zahraničnej politiky, a na druhej strane cítime voči sebe stále nedôveru, ba dokonca už spomenute snahy vyňať nás z nášho prirodzeného geopolitického prostredia. Teda, je najľahšie pripísať - a žiaľ, aj sa to robi - toto naše dvojaké postavenie na vrub nejakých temných síl, rôznych nepriateľskych lobby, ktoré nemajú za úlohu nič iné, len škodit nášmu mladému slovenskému štátu.

Samozrejme, nemožno obísť tú skutočnosť, že naše osamostatňovacie snahy neboli v rozhodujúcich mocnostiach prijímané s pochopením, nie však z toho dôvodu, že by sa v princípe neuznávalo naše slobodné právo na sebaurčenie, ale z toho dôvodu, že sme nedávali jasné a nedvojzmyselné signály, akým smerom sa bude nové samostatné Slovensko vyvíjať. Je pravdou, že tieto zmatené signály boli do značnej miery fabrikované vnútornými silami, ktoré si rozdelenie federácie neželali, ale ani jedna ponovembrová vláda Slovenskej republiky neurobila takmer nič vo vecnej rovine, aby sa tomu úspešne čelilo. Zodpovednosť tejto vlády je o to väčšia, lebo samostatnosť Slovenska pripravovala a realizovala. Či v tejto rovine urobila všetko, ukáže až história. Nemožno však odškriepiť ten fakt, že nie vždy za pokrivený obraz je zodpovedné zrkadlo, ba vo väčšine prípadov zrkadlo za to nemôže, za náš pokrivený obraz vo svete sme zodpovední my sami. Nie je vinou nám nepriaznivo naklonených síl, že ich sami zásobujeme argumentami proti nám.

Musíme si uvedomiť, že význam zahraničnej politiky štátu je v nepriamej úmere k jeho veľkosti. Čím je štát menší, tým väčšie úsilie musí vynaložiť v zahraničnej politike. Len tak môže dosiahnuť svoje zahraničnopolitické ciele, a tým aj svoju vnútropolitickú stabilitu. Malé a stredné štáty, k akým patrí aj Slovenská republika, sú totiž omnoho viac závislé na výkyvoch svetového diania, ako veľmoci a veľké štáty, a preto musia aj viac úsilia vydávať v zahraničnej politike. A tu sme pri prvom korení toho, prečo je naša zahraničná politika málo dôrazná a prierazná, prečo sa vo svete rýchlejšie presadia nepravdy o Slovensku, ako naša nesporná pravda. Oproti iným štátom, ktoré sú nám veľkosťou podobné, dávame menej prostriedkov na zahraničnú politiku, alebo prostriedky príliš rozptyľujeme. Konečný efekt potom je, že naši diplomati čisto z finančných dôvodov nemajú taký akčný rádius, ako napríklad maďarskí diplomati. Je preto

pochopiteľné, že aj ich "pravdy" sa dostanú do cieľa určenia skôr, ako náš výklad skutočnosti. Pokiaľ sa nenájdu v rozpočte prostriedky na aktívnejšiu zahraničnú politiku, alebo sa nezefektívni využívanie existujúcich prostriedkov, sotva možno očakávať kvalitatívnu zmenu našej zahraničnej politiky.

Nie menej dôležitý, z môjho hľadiska možno aj primárny, je však vnútropolitický rozmer zahraničnej politiky. Treba si uvedomiť, že zahraničná politika má zmysel len vtedy, keď je pokračovaním vnútornej politiky. Veď v skutočnosti cieľom zahraničnej politiky nie je nič iné, len zabezpečiť medzinárodný rámec pre úspešný a nerušený vnútorný vývin. A tu sme pri druhom koreni výkonnosti našej zahraničnej politiky, resp. menšej výkonnosti zahraničnej politiky. Pri celkovej malej dôveryhodnosti mnohých čelných slovenských politikov - a musíme, žiaľ, priznať, že sa to týka aj premiéra vlády Slovenskej republiky, keď sa síce slovne hlásia ku všetkým verejne deklarovaným cieľom vnútornej a zahraničnej politiky, a na druhej strane mnohé ich reálne politické rozhodnutia alebo vyjadrenia sú v rozpore s týmito deklaráciami, sa len ťažko vytvára vnútropolitický rámec, vnútropolitické predpoklady úspešnej zahraničnej politiky. Len si pripomeňme premiérove vyjadrenia na adresu Romov, jeho excelentné pomenovanie problémov Slovenska v Zlatej Idke, jeho sústavné vyvolávanie pocitu ohrozenia Slovenska a mnoho, mnoho ďalších vecí, ako napríklad hysterické odvolanie veľvyslanca v Rakúsku. A pritom premiér nie je sám. Má dostatočné množstvo učenlivých žiakov, ktorí sú ochotní a schopní spochybniť všetko, počnúc hlavou štátu a končiac vyjadreniami typu: "Na čo nám je Európa, čo máme z nej?" Skutočne, nezávidím ministrovi zahraničných vecí, ani našim diplomatom v krajinách ich akreditácie, keď musia zdôvodňovať často nezdôvodniteľné a obhajovať často neobhájiteľné.

Tretím koreňom našej menšej výkonnosti zahraničnej politiky je jej nejednostnosť. Skutočne sa nedá nič dosiahnuť, keď z jednej krajiny ide trojdelegácia na summit do Prahy, namiesto toho, aby išla jedna delegácia, ktorej členovia medzi sebou aspoň vzájomne komunikujú. Ak niekto nemôže zniesť, že prvým mužom tohto štátu je prezident Slovenskej republiky, mal by sa nad svojím účinkovaním na slovenskej politickej scéne zamyslieť. V tejto súvislosti sme často svedkami nezdravého súperenia medzi jednotlivými zložkami štátu o dominanciu v zahraničnej politike. Treba jasne povedať, že efektívna zahraničná politika sa dá robiť len z jedného centra. A o tom, ktorý orgán a v akom rozsahu ju má vykonávať, hovorí naša ústava i kompetenčný zákon. Ministerstvo zahraničných vecí nemôže úplne vykonávať svoju funkciu zo zákona, keď sme stále svedkami toho, že úrad vlády si často organizuje vlastné -zahranicnopolitické aktivity, o ktorých sa ministerstvo dozvedá ex post alebo vôbec nie. Treba len pripomenúť napríklad cesty premiéra do Nemecka alebo do Washingtonu. Takéto konanie určite neprospieva dôveryhodnosti Slovenska a je skôr typickým prejavom pre tzv. banánové republiky. Pokiaľ ministerstvo nebude mať plnú kontrolu nad zahraničnou politikou, nedosiahneme jej jednokoľajnosť, a to je vlastne aj predpokladom jej neúspešnosti.

Dalo by sa nekonečne hovoriť o rôznych ďalších vnútropolitických prekážkach úspešnosti našej zahraničnej politiky. Aféry s hysterickým konaním typu Paničov list, znevažovanie hlavy štátu úradníkmi tohto štátu a ich prikrývanie až do takej miery, že keď je proti tomu zákon, tak beda zákonu - a včerajšie rozhodnutie vlády ohľadom paragrafov 102 a 103 je jasným svedectvom takéhoto konania - stavajú našu republiku do svetla, v ktorom, som presvedčený - až na niekoľko nenapraviteľných kverulantov - nechce vidieť našu republiku nikto z tohto parlamentu. Nemôžeme sa potom čudovať, že významní politici nás nespomínajú, že s nami nerátajú, ba dokonca, že sme predmetom, dalo by sa povedať, chápavých

úsmevov. V takomto prostredí len ťažko možno bezproblémovo realizovať naše zahraničnopolitické ciele v oblasti hospodárskej, politickej i bezpečnostnej. Výzvy, ktoré sú na nás smerované, by nás mali všetkých zobudiť. Mali by sme si uvedomiť, panі poslanci, že v konečnom dôsledku sme za budúcnosť tejto krajiny zodpovední my. Nikto z nás sa nebude môcť vyhovárať. Poznáme pravdu všetci, len nie všetci rovnako sme ju schopní priznať a podľa nej konať.

Vážené poslankyne, páni poslanci,

mali by sme si uvedomiť, že Slovenská republika bude môcť presadzovať svoje záujmy len vtedy, keď sa svojím vnútorným usporiadaním zaradí do svojho geopolitického prostredia. Akékoľvek ine úvahy, hľadanie iných ciest, nerešpektovanie všeobecných trendov v strednej Európe, môže viesť len k izolácii a potenciálnej strate vlastnej identity. Uvedomme si, že v našom geopolitickom postavení mimo nás, Slovákov, nikto Slovenskú republiku nepotrebuje. Nikomu nechýbala, keď tu bolo Uhorsko, nikomu okrem nás nechýbala, keď tu bolo Československo. Spomeňme si na osud prvej Slovenskej republiky, ktorá kvôli vnútropolitickému zlyhaniu bola vymazaná z mapy Európy. A nikto okrem nás, Slovákov, a to nielen na Slovensku, nepocítil tak tragicky jej vnútropolitické zlyhanie a zahraničnopolitický kolaps.

Ak chceme, aby naša samostatná Slovenská republika zahraničnopoliticky uspela, musíme pre to vytvoriť priaznivé vnútropolitické predpoklady, a tými sú jasná a čitateľná vnútorná politika, jednoznačná a parlamentom dôsledne kontrolovaná branná politika, jasné rozdelenie politickej moci v štáte, stabilná štruktúra strán, ktorá bude kompatibilná s obdobnými stranami na Západe. Ak to dosiahneme, som presvedčený, že o Slovensku v zahraničí nikto nebude pochybovať, že na nás nebudú zabúdať. Európska dohoda i Partnerstvo pre mier nám otvárajú priestor na to, aby sme urýchlili rie-

šenie našich hospodárskych a bezpečnostných problémov O tom, aké bude konečné naplnenie týchto možností, budeme rozhodovať my v tejto snemovni. A zodpovední sme každý jednotlivo, nie ako beztvarý kolektív. Nezabúdajme na to.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Hrnkovi z Národnodemokratického klubu. Slovo dávam podpredsedovi vlády pánu Prokešovi.

Podpredseda vlády SR J. Prokeš:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

moja neúčasť doobeda pri expozé pána ministra nevyplynula z toho, že by ma to nezaujímalo, ale z hlbokej dôvery k pánu ministrovi. Myslím si, že dokáže veľmi dôkladne interpretovať politiku tak ako treba. Ďakujem. Zato s omnoho väčšou pozornosťou som si vypočul expozé pána poslanca Hrnka. Žiaľ, musím konštatovať, že staval na nedostatku informácií.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu podpredsedovi vlády. Ako ďalší sa do rozpravy prihlásil pán Čarnogurský za KDH.

Poslanec J. Čarnogurský:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada,

slovenský parlament prvýkrát prerokúva správu o zahraničnej politike Slovenskej republiky. Parlament má takto príležitosť prvýkrát sa komplexne zaoberať oblasťou, ktorá výrazne ovplyvňuje aj naše vnútorné pomery a má priamy vzťah na bezpečnosť občanov, bezpečnosť celého štátu. Dnešná debata je pre nás príležitosťou, aby sme sa zaoberali zahraničnou politikou Slovenska nie iba z obsahu predloženej správy, ale v celej jej šírke, zahraničnou politikou, ktorú vykonáva predovšetkým vláda, ale na ktorej sa zúčastňujú aj ďalšie ústavné orgány štátu, prezident a koniec-koncov aj tento parlament. Zahraničná politika býva spravidla oblasťou, kde dochádza k najväčšiemu konsenzu medzi vládou a opozíciou či jednotlivými stranami, pretože zahraničná politika má vyjadrovať základné vitálne záujmy štátu, na ktorých by mala existovať približná zhoda. Silná zahraničná politika je schopná podržať štát. Naopak, slabá zahraničná politika ešte viac zvýrazňuje vnútorné nedostatky štátu. Konečne, v zahraničnej politike sa najviac uplatňujú historické ponaučenia.

Slovenská republika vznikla po porážke komunizmu v studenej vojne. V bývalom východnom bloku sa rozpadli viacnárodné štáty a vznikli nové. Slovensko je jedným z nich. Nové politické vzťahy medzi štátmi či následníckymi štátmi východného bloku sa iba vyvíjajú. Je veľmi dôležité, aby Slovenská republika v tomto štádiu správne definovala svoje zahraničnopolitické smerovanie. Vláda ústami svojich predstaviteľov opakovane vyhlásila, že cieľom Slovenskej republiky je účasť v západoeurópskych ekonomických, politických a bezpečnostných zoskupeniach. Takéto smerovanie Slovenska potvrdzuje aj predložený materiál. Kresťanskodemokratické

hnutie podporuje toto základné smerovanie Slovenskej republiky a v tejto otázke sa hlásime k širokému konsenzu o zahraničnej politike.

Rozhodnutie o strategickom smerovaní do už existujúcich politických a bezpečnostných štruktúr znamená potom konkrétne členstvo v jednotlivých organizáciách alebo aspoň pridružené členstvo. Členstvo v jednotlivých zoskupeniach vyžaduje rešpektovanie pravidiel, ktoré v zoskupeniach vládnu, prinajmenšom pokým sa nám prípadne nepodarí modifikovať pravidlá, ak nám celkom nevyhovujú. Pohľad na uplynulý rok naznačuje, že pri vyrovnávaní sa s konkrétnymi pravidlami máme problémy. Spomeniem len niektoré.

Základom všetkých existujúcich európskych ekonomických zoskupení je trhové hospodárstvo založené na súkromnom vlastníctve a na súkromnom podnikaní. Privatizácia na Slovensku však viazne a vysoko prevyšujúcim sektorom v našom hospodárstve je stále štátne vlastníctvo, aj keď zakryté spoločnosťami súkromného práva. Pri prijímaní do Rady Európy sme obdržali určité odporúčania, ktoré nie sú v plnom rozsahu splnené. Súčasťou kontinentálnej integrácie je regionálna integrácia alebo aspoň spolupráca. Postoj vlády ku Karpatskému Euroregiónu alebo Regiónu Tatry však nasvedčuje, ako by sme sa báli užšej regionálnej kooperácie a bránili sa pred ňou. Tento rozpor medzi všeobecným prihlásením sa k účasti na európskej integrácii a konkrétnymi nedostatkami pri dodržiavaní pravidiel integrácie je základným koncepčným rozporom slovenskej zahraničnej politiky, alebo ak chcete, koncepčným rozporom medzi vnútornou a zahraničnou politikou Slovenskej republiky.

Za úspech slovenskej zahraničnej politiky treba považovať uzavretie Asociačnej dohody s Európskymi spoločenstvami, teraz Európskou úniou. Ak v priebehu tohoto roku dôjde k plnej ratifikácii, možno očakávať zintenzívnenie našich najma

ekonomických vzťahov s Európskou úniou. Aj tak je plné členstvo Slovenskej republiky v Európskej únii v najlepšom prípade strednodobou perspektívou. Medzidobdobie by sme mali vyplniť tým, čo je na dosah ruky, a to je spolupráca v rámci strednej Európy. K užšej stredoeurópskej spolupráci nabáda aj historická skúsenosť, že vždy, keď v strednej Európe vzniklo mocenské vákuum, začali sa sem tlačiť mimoregionálne sily. Tragickým a zároveň ilustratívnym príkladom je delenie Poľska v 18. storočí.

Rámcom pre stredoeurópsku spoluprácu by mohla byť spolupráca v rámci visegrádskej skupiny. Predložený materiál sa vyjadruje k visegrádskej skupine značne zdržanlivo. Tak možno aj označiť skutočnú spoluprácu v rámci tohto zoskupenia. Slovensko má osobitné postavenie v rámci Visegrádskej štvorky vďaka svojej zemepisnej polohe v samom strede tohoto zoskupenia. Poľsko, Česko, Maďarsko a Slovensko majú spoločný záujem na prosperite tejto oblasti, a preto rozvoj spolupráce v rámci visegradskej skupiny by mal patriť medzi priority slovenskej zahraničnej politiky. Niet inej krátkodobej alternatívy.

Zdá sa, že neuralgickým bodom Visegrádskej štvorky su slovensko-maďarské vzťahy. Je v záujme oboch štátov uvedomiť si svoje širšie zahraničnopolitické aj bezpečnostné záujmy, než sú iba vlastné vzájomné vzťahy. V záujme tohto širšieho horizontu vlastných i spoločných záujmov Slovenská republika má robiť ústretové kroky k Maďarsku. Do rámca ústretových krokov voči Maďarsku nepochybne nejakým spôsobom patria aj vzťahy medzi maďarskou menšinou na Slovensku a Slovákmi, resp. kvalita menšinových práv na Slovensku. Ostatne to nie je iba problém slovensko-maďarský, to je problém slovenskej a maďarskej účasti na európskej integrácii. Zároveň zo slovenskej strany treba povedať a z maďarskej strany si uvedomiť, že absolútnou hranicou akýchkoľvek ústretových krokov je nepochybnosť územnej integrity Slovenskej republiky.

Všetky kroky, čo aj len sprostredkovane spochybňujúce územnú integritu Slovenskej republiky, stažujú až znemožňujú slovensko-maďarskú spolupracu a škodia celému regiónu.

Jadrom zahraničnej politiky je bezpecnostná politika. Prakticky od zaniku Varšavskej zmluvy je predmetom diskusií bezpečnostné usporiadanie strednej Európy. Tato diskusia sa v priebehu minuleho roku koncentrovala na otázku členstva stredoeurópskych krajín v NATO. Diskusia je nateraz riešená ponukou účasti v Partnerstve pre mier schválenom na poslednom summite Severoatlantickeho paktu v Brusseli. Partnerstvo pre mier dáva možnosť pružnej spolupráce bývalých komunistických krajín so Severoatlantickým paktom. Partnerstvo pre mier je zároveň reálnym odrazom politických síl v strednej Európe. Slovenská republika je prizvana k Partnerstvu pre mier, a naopak, vyjadrila svoj záujem na účasti v tomto partnerstve. Považujem Partnerstvo pre mier pre toto obdobie za dobré riešenie kontinentálnych bezpečnostných otázok. Aj na učasť Slovenska v Partnerstve pre mier sa vzťahuje široký konsenz KDH k zahraničnej politike.

V tejto súvislosti je dobré pripomenuť, že Slovensko má špecifické postavenie medzi krajinami strednej Európy spočívajúce v tom, že naše vzťahy s Ruskom su historicky najmenej zaťažené. Ak nebudeme zabúdať na naše tradičné kultúrne vazby s Ruskom, prispejeme svojím dielom k zoslabovaniu ruskej nedôvery voči účastníkom západných bezpečnostných zoskupení. Opakovane počúvame z Východu aj zo Západu, že nie je v záujme nikoho vybudovať nejakú novú hranicu rozdelenia Európy. Tým menej je to v záujme Slovenska.

Rozpor medzi abstraktnými vyhláseniami a konkrétnou praxou pozorujeme aj v iných oblastiach našej zahraničnej politiky. Máme záujem na dobrých vzťahoch ku všetkým, ale v dôležitých európskych, a nielen v európskych krajinách, nemáme obsadené vyslanectvá. Dobré vzťahy s inými štátmi

môžu rozvíjať iba ľudia - skúsení diplomati, rozhľadené osobnosti. Pravda, ak obmedzíme výber týchto ľudí iba na jedno politické hnutie, pochopiteľne, je ťažko obsadiť naše vyslanectvá. Zahraničná politika by mala byť koncertom vrcholných ústavných orgánov podľa jednej partitúry. Hádzanie polien napríklad prezidentovi pri zahraničnej ceste je podkopávaním slovenskej zahraničnej politiky ako celku. Nepochybne viete, o čom teraz hovorím.

Na záver dovoľte, aby som sa zmienil o zahraničnopolitických aktivitách tohto parlamentu. Parlamentné zhromaždenia medzinárodných organizácií - Parlamentná únia a medziparlamentné styky sú, aj keď nie rozhodujúcou, ale dôležitou súčasťou zahraničnej politiky štátu. Majú možnosť ovplyvniť tie oblasti medzinárodných vzťahov, kam sa vlády či ministri zahraničia jednoducho nedostanú. Národná rada Slovenskej republiky udržiava čulé zahraničné styky, ale niekedy vzniká dojem, akoby sa uskutočňovali bez prehľadu o dôležitosti jednotlivých krokov. Delegácie nášho parlamentu sa minuleho roku zúčastnili na konferenciách, ktoré nemali prvoradú medzinárodnú dôležitosť. Zato prvoradú dôležitosť mali voľby v Rusku, ale Národná rada na ne nevyslala svojho pozorovateľa, hoci bola k tomu vyzvaná. Na budúci mesiac sa uskutočnia voľby na Ukrajine. Ukrajina je naším veľkým susedom a účasť našich pozorovateľov na ukrajinských voľbách by bola priateľským aktom voči Ukrajine a zároveň by nám poskytla informácie o stave ukrajinskej spoločnosti, ktoré sú inak zašité pod povrchom všedných dní. Ako som informovaný, náš parlament opať nevysiela pozorovateľov na Ukrajinu pre nedostatok finančných prostriedkov.

Boli sme vyzvaní k účasti v sprostredkovateľskej misii do Srbska. Rusko, Ukrajina aj Srbsko patria do bezprostredného operačného priestoru našej zahraničnej politiky. Účasť na medzinárodných misiách v týchto štátoch je pre Slovensko ďaleko výhodnejšia a poskytuje väčšie možnosti, ako samo-

statná misia len Slovenska. Zatiaľ všetky tieto príležitosti zahadzujeme.

Kolegyne a kolegovia,

zahraničná politika štátu je meradlom jeho suverenity. Suverenita dosť často znamená, že v krízových situáciách štát musí konať sám a nemôže sa spoliehať na iných. Dobrá zahraničná politika má zázračnú vlastnosť, že dokáže samotu štátu vyplniť priateľmi. Nech naša zahraničná politika využije túto možnosť.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Čarnogurskému za Kresťanskodemokratické hnutie. Do rozpravy sa ďalej prihlásil pán Árpád Duka-Zólyomi z hnutia Spolužitie.

Poslanec Á. Duka-Zólyomi:

Pán predsedajúci,
vážená pani poslankyne,
vážení páni poslanci,
vážená vláda Slovenskej republiky,

správa o plnení úloh a aktuálnych cieľoch zahraničnej politiky Slovenskej republiky, ktorú predkladá vláda Slovenskej republiky najvyššiemu zákonodarnému orgánu Slovenska na posúdenie, je obsiahly, podrobný rozbor vývoja zahraničnej politiky Slovenskej republiky a jej súčasnej situácie. Ale keď dovolíte, tu by som sa na chvíľu zastavil.

Okrem púheho konštatovania skutkového stavu existujúcich vzťahov chýba širší pohľad, analýza dosiahnutých výsledkov a závery, ktoré by sa mali premietnuť do jednoznačnej roviny cieľov a perspektívy. Podrobný výpočet vládnych zahraničných aktivít, najma "stykových aktivít", je uvedený bez náležitého zhodnotenia efektov, predpokladov, zámerov a širších súvislostí. Ďalším nedostatkom správy je, že chýba analýza geopolitických súvislostí postavenia Slovenskej republiky v európskom regióne. Takýto rozbor by mal špecifikovať výhody a možnosti daného geopolitického postavenia Slovenska a vymedzenie prioritných resp. efektívnych zahraničných aktivít Slovenskej republiky. Takisto chýbajú súvislosti zahranično-ekonomické, ako napríklad nové aktivity okolo GATT-u alebo OECD a podobne.

V správe okrem hodnotenia oblasti multilaterálnej spolupráce pomerne obsiahla kapitola sa venuje bilaterálnym vzťahom Slovenskej republiky, čo je prioritnou úlohou zahraničnej politiky Slovenskej republiky. Ako zásadnú strategickú orientáciu vyzdvihuje najma vzťahy s Českou republikou a Maďarskou republikou, resp. členstvo vo Visegrádskej štvorke. Treba podotknúť, že pomerne málo priestoru sa venuje vnútorným vzájomným vzťahom, poťažne konkrétnym formám spolupráce v rámci Visegrádskej štvorky a zvýraznenia jej postavenia v medzinárodnom meradle. Kým vzťahy s Českou republikou, ako aj s ostatnými susednými štátmi sú hodnotené veľmi kladne, o hodnotení vzťahov s Maďarskou republikou sa to nedá povedať. A vina sa jednoznačne pripisuje Maďarskej republike.

Predložený materiál budí dojem, akoby zo strany Slovenskej republiky bolo všetko v poriadku. Problémy vzťahov k Maďarskej republike dostávajú neobjektívne a jednostranné hodnotenie. Konštatuje sa, že charakteristikou vzájomných vzťahov je nedôvera. Uvedené príčiny sú: spochybnenie kredítibility Slovenska na medzinárodných fórach, vyzdvihovanie

problému práv maďarskej menšiny - dramatizovanie niektorých neuvážených krokov zo strany Slovenskej republiky voči menšinám - a živenie iredentizmu niektorých predstaviteľov maďarských politických strán na Slovensku. Zámer pritom je jednoznačný: budovanie vzťahov na základe vzájomnej dôvery. Avšak nie je zrejmé, čo v tomto smere mieni vláda robiť. Napríklad v iných krajinách sa seriózne hodnotí chýbajúci veľvyslanec a v Maďarskej republike už pomaly rok nie je tento post obsadený. Slovensko-maďarské vzťahy zaťažujú dva problémy, a to problém vodného diela Gabčíkovo a postavenie a ochota riešiť problémy národnostných menšín. Budovanie dôvery by znamenalo hľadanie kompromisov, ktoré sa vzťahujú práve na tieto oblasti.

V správe sa konštatuje, že je napätá atmosféra vzťahov s Maďarskom, a za to je obvinená Maďarská republika, ktorá neotáľa poukázať na nedostatky národnostnej politiky vlády Slovenskej republiky a na jej nesprávne kroky proti maďarskej menšine - napríklad odstraňovanie tabúľ, ako je uvedené v správe - na medzinárodných fórach. Ale vieme, že vláda Slovenskej republiky nechcela a nechce vidieť tieto problémy. Vytvára pravdivý obraz Slovenska falošným a nepravdivým spôsobom, zacláňa a zakrýva skutočne existujúce problémy, a to aj v iných oblastiach nášho života. Pán premiér a jeho vláda od samého začiatku neakceptuje oprávnené požiadavky národnostných menšín, najmä maďarskej národnostnej menšiny.

Situácia nie je taká ako to opísal pán minister vo svojom expozé, že by jedna splnená požiadavka národnostnej menšiny generovala neustále ďalšie. Realita je skôr opačná, že sa nenapĺňajú ani ústavné práva, ani oprávnené požiadavky národnostných menšín. Vytváranie obrazu nepriateľa je snáď určitou formou riešenia? Táto vláda nechce vnímať reálnu situáciu. Hlásanie pustej frázy, že práva národnostných menšín v Slovenskej republike sú v súlade s medzinárodnými normami, je bez obsahu.

Predložený materiál dokonca hodnotí stav tak, že menšiny v Slovenskej republike majú a majú práva, ktoré presahujú rámec medzinárodných relevantných dokumentov. Ale čo znamená tento rámec, ak medzinárodný štandard, univerzálne riešenie neexistuje? Takéto posúdenie je veľmi relatívne. Sú rôzne menšiny s rôznymi špecifikami a požiadavkami, s rozličnou vnútornou štruktúrou a rôznej politickej vyspelosti. Treba sa zamyslieť, aká úloha sa pripisuje národnostným menšinám v Slovenskej republike - kladná či záporná. Nevidíme, necítime ani náznak snahy začať dialóg, ktorý by viedol k ucelenej národnostnej politike, k systému zákonných noriem, napríklad ústavného zákona o postavení národnostných menšín na Slovensku. Naopak, zákerné a falošné, ale premyslené činy vedú k postupnému odbúraniu aj tých riešení, ktoré sa dosiahli ešte za minulého režimu.

Odmietame hrubý útok na predstaviteľov maďarských strán, odmietame obvinenie z iredentizmu, ako je to uvedené v tomto materiáli. A že je to živené zo strany Maďarskej republiky, to je vonkoncom ohováranie. Žiadna maďarská strana či hnutie na Slovensku nemá vo svojom programe iredentizmus, čo napríklad potvrdzujú aj komarňanské dokumenty. Nesúhlasíme s konštatovaním, že vierohodnosť argumentácie Maďarskej republiky o potrebe zabezpečenia právnej istoty maďarskej menšiny sa znížila. Skôr by som povedal, že slovenská zahraničná reprezentácia sa s obľubou opiera o názory takých krajín, kde je problém menšín tiež interpretovaný z hľadiska politiky a koncepcie v zmysle národného štátu.

Konštatovanie, že Slovenská republika postupne plní odporúčania Rady Európy, nezodpovedá skutočnosti. Za uplynulý polrok sme sami svedkami toho, aký je to zložitý problém, keď neexistuje všeobecná politická vôľa kladného prístupu k týmto otázkam. A ak sa dospeje k výsledku, tak aké sú to riešenia? Aké sú to riešenia, ktoré vyhovujú vláde, ale pritom sú nevyhovujúce pre národnostné menšiny?

Vážená Narodná rada,

je ešte množstvo neriešených problémov v tejto oblasti či z hľadiska vnútornej politiky alebo zahraničnej politiky Slovenskej republiky. Som presvedčený, že úprimnosť, otvorenosť a snaha kladného riešenia privedie k vzájomnej dôvere, čo je základným predpokladom dosiahnutia politickej a spoločenskej stability v tejto oblasti strednej Európy.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem za vystúpenie pánu poslancovi Árpádovi Duka-Zólyomimu z hnutia Spolužitie. S faktickou poznámkou sa prihlásil pán poslanec Chamula za Slovenská národnú stranu. Ďalej v rozprave vystúpi pán poslanec Polka.

Poslanec I. Chamula:

Vážená Národná rada,
vážení páni ministri,

už niekoľkokrát sme si mali možnosť vypočuť hrubé osočovanie a intrigovanie v zahraničí zo strany maďarských strán a hnutia. Vystúpenie pána Duka-Zólyomiho považujem za hrubú urážku tohto slovenského parlamentu. Demagógiu, neúmerné požiadavky, dôkazy o tom, že za minulého režimu mali tu Maďari väčší priestor a podobne, považujem za veľkú nepravdu. Len ako dôkaz chcem uviesť to, nech mi povie jednu obec, kde bola zrušená maďarská škola. Som ochotný s ním diskutovať a povedať mu niekoľko desiatok obcí, kde boli zrušené slovenské školy.

Ďalej, výzva zo strany maďarských nadácií voči rodičom žiakov s tým, že sú tieto nadácie ochotné zaplatiť 200 Sk každému rodičovi, ktorý zapíše svoje dieťa do maďarskej školy, je čosi, čo hádam nie, že je raritou, ale na čo by človek v živote nebol ani pomyslel. Pritom, samozrejme, táto výzva diskriminuje predovšetkým maďarských žiakov. A ďalej - prosím vás pekne, už konkrétne povedzte, v čom, kde a ako ste ukracovaní a kde je hranica. /Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, pán poslanec Polka.

Poslanec L. Polka:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážení páni ministri,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážení hostia,

dovoľte mi, aby som s trošku pozitívnym hodnotením zahranično-politickej činnosti Slovenskej republiky prispel troškou do zvažovania toho, čo sa Slovenskej republike podarilo alebo nepodarilo na tomto poli.

Slovenská republika ako jeden z nástupcov bývalej Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa aktívne zapája do práce Severoatlantického zhromaždenia, ktoré reprezentuje poslancov štátov Severoatlantickej aliancie a nových asociovaných členov. Od jarného zasadnutia v Berlíne je Slovenská republika riadnym asociovaným členom, čo umožňuje našej delegácii prezentovať zahranično-politické a bezpečnostné záujmy novej republiky. Každé rokovanie je pre nás skutočnou školou demokracie, ale aj tolerancie a porozumenia.

Môžem kolegu pána Duka-Zólyomiho ubezpečiť, že spolupráca s pánmi poslancami maďarského parlamentu - s pánom Csótym, pánom Wachkslerom i ďalšími je skutočne príkladná, i keď si niekedy ozrejmujeme kritické stanoviská, ale vždy na úrovni hodnej poslancov tohto vznešeného parlamentu. Nikdy nás nepoučovali o tom, ako máme robiť svoju zahraničnú politiku, ale prezentujú dôsledné záujmy svojho štátu, svojej vlasti.

Veľmi dôležitou formou rozvoja stykov medzi poslancami štátov NATO a záujemcov o vstup do aliancie je program kongresmanov Roosa a Rotha, jedného z nich sme mali česť poznať pri návšteve na Slovensku, ktorých cieľom je hlbší a efektívnejší výkon parlamentnej a civilnej kontroly nad činnosťou bezpečnostných ozbrojených zborov. Môžem zodpovedne konštatovať, že vďaka týmto skúsenostiam a poznatkom sa nám podarilo vo veľmi krátkom časovom horizonte pomôcť pri budovaní Ministerstva obrany Slovenskej republiky, pri budovaní Armády Slovenskej republiky.

Naša aktivita má výraz aj v návšteve pána Corteriéra, generálneho tajomníka na Slovensku v novembri minulého roku, v pripravovanej návšteve rozhodujúcej osobnosti Severoatlantického zhromaždenia pána prezidenta a zároveň viceprezidenta francúzkeho národného zhromaždenia Loica Bouvara, ktorá sa uskutoční v apríli tohto roku. V júli tohto roku sme boli poverení Severoatlantickým zhromaždením organizáciou seminára k otázkam bezpečnosti v strednej Európe, ktorého sa zúčastní asi 60 poslancov z celej Európy, Kanady, Spojených štátov amerických a 20 až 30 expertov medzinárodných organizácií.

Významným aspektom v činnosti Severoatlantického zhromaždenia je umožňovať alebo organizovať vzájomné styky medzi skupinami poslancov. Spomenul som tu už maďarských kolegov, chcel by som spomenúť aktivitu poslancov nemeckej delegácie

na čele s pánom Frankem, ktorý 21. 1. 1994 zorganizovali v Bonne stretnutie zástupcov Visegrádskej štvorky a nemeckých poslancov a expertov. Cieľom tohto stretnutia bolo posúdiť závery Brusselskeho summitu a následne stretnutie Visegrádskej štvorky s prezidentom Clintonom. Aj napriek počiatočnej skepse z vysledkov Bruselského summitu sme spoločne mohli konštatovať, že Partnerstvo pre mier je pre všetky zučastnené štáty a zaangažované štáty ďalším krokom na ceste k dosiahnutiu novej bezpečnostnej méty, a to členstva v NATO. Avšak napriek mnohorakým aktivitám otázka nášho členstva v NATO, otázka nášho členstva v ďalších európskych integračných zoskupeniach, je skutočne, ako to už bolo viackrát povedané, podmienená našou vnútropolitickou a ekonomickou stabilitou.

Záverom mi dovoľte, vážené kolegyne, kolegovia, upozorniť vládu Slovenskej republiky, že dozrel čas na nové posúdenie vízových otázok. Nové prístupy k emigrantom v západnej Európe, fakt, že vzrastá a pomerne vysokým percentom narastá podiel cudzincov na organizovanom zločine, fakt, že Česká republika od 15. 1. zaviedla vízovú povinnosť voči občanom niektorých štátov, je signálom k tomu, aby aj naša vláda dôsledne tento program zvážila a skutočne prezentovala, že naša zahraničná politika aj vnútorná politika je dôsledne koordinovaná a dôsledne riadena.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu Polkovi. Ďalej je do diskusie prihlásený pán Lauko, potom pán poslanec Kňažko.

Poslanec P. Lauko:

Vážený pán predsedajuci,
vážený pán minister,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

pri hodnotení zahraničnej politiky Slovenskej republiky v uplynulom období je potrebné povedať, že vítame dlho očakávané zaradenie takéhoto bodu na rokovanie pléna Národnej rady. Budovanie dobrej zahraničnej politiky považuje každý štát za prioritu. Je to jeden zo základov prosperity štátu, a keďže sme novým štátom, je to o to dôležitejšie. Vládou predložená správa o plnení uloh a aktuálnych cieľoch zahraničnej politiky Slovenskej republiky je dokument, ktorý sa snaží zhodnotiť doterajšiu činnosť v tejto oblasti a vytýčit ciele. Obsažný materiál, ktorý sa nevyhol všeobecnej rovine, ktora prevažuje v hodnotiacej časti, veľmi podrobne uvádza uspechy, ale len okrajovo a neurčito uvádza chyby a nedostatky, ktoré boli urobené. Nehovorí sa tu o neobsadení takých dôležitých veľvyslanectiev, ako je Nemecko, Rakúsko, Maďarsko. Nehovorí sa tu o vnutropolitických chybách vlády, zlých zahraničnopolitických signáloch vlady, najma jej predsedu, čo nás dostalo do nedobrého medzinárodného postavenia. Nehovorí sa tu o tom, prečo bolo tak málo uzavretých zmlúv a dohôd s okolitými štátmi a vyznamnými štátmi Európy a sveta.

V časti vytýčených cieľov absentuje jasne postavená hlavná úloha pre Slovensko, čo chce a čo môže ako novovzniknutý štát v danom geopolitickom priestore dosiahnuť, ako tieto vytýčené úlohy môže a za akých okolností dosiahnut. Základným nástrojom realizácie zahraničnej politiky štátu sú zmluvy a dohody. Malo by ísť o postupné premyslené vytváranie siete nových zmluvno-právnych dokumentov, ktoré by zabezpečili mladému štátu jeho bezpečnostné, politické a ekonomické záujmy v medzinárodnom prostredí.

Ako sa plní hlavné poslanie zastupiteľských úradov pre aktívny vstup zahraničného kapitálu do ekonomiky Slovenskej republiky a tiež efektívne vytváranie podmienok pre zapojenie Slovenskej republiky do svetovej ekonomiky? Bolo by zaujímavé takéto zhodnotenie zastupiteľských úradov v otázke, kto a aký vstup zahraničného kapitálu do Slovenskej republiky priniesol. Nie je doteraz vyriešená otázka vzťahov medzi diplomatmi, ktorí sa zaoberajú ekonomikou, a zahraničným obchodom metodicky riadeným Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky a titulármi-veľvyslancami. Nie je doteraz vo vláde prerokovaná definitívna sieť zastupiteľských úradov resp. tých, ktoré budú zrušené alebo zlúčené.

Kľúčovým problémom pre nás je otázka národnej a stredoeurópskej bezpečnosti. Postoj k otázke o pripojení k Partnerstvu pre mier a integrácii k NATO predniesol náš predseda KDH. Tieto naše snahy vychádzajú jednak z hodnotenia medzinárodnej situácie vo svete a v Európe, a tiež u nás doma. Nesporne je úspechom pre Slovensko najma prvý polrok minulého roku, keď bolo Slovensko prijaté do OSN, do Rady Európy a ďalších významných organizácií. Horšie je to už pri hodnotení druhého polroka minulého roku a celkový vývoj okolo ochoty prijať ďalšie štáty do NATO. Tu už je potrebné robiť premyslenú zahraničnú politiku a spolupracovať s ostatnými štátmi, najmá s krajinami Visegrádskej štvorky. Nie je dobré, že prominentní politici, ako pán Major, Kohl, vplyvný senátor USA, minister obrany Nemecka, senát USA, akosi na Slovensko pri menovaní možných kandidátov pre vstup do NATO zabudli. Ospravedlniť tento fakt ničím nemožno. Jediná pomoc je len v tom, nájsť príčiny, prečo sa toto deje.

Je nesporné, že prezident vyvinul aktivitu svojou návštevou v NATO, kde prejavil našu snahu o vstup do NATO. Nesporne veľa sa v tejto oblasti urobilo aj na úrovni ministerstva zahraničných vecí. Nedá sa ale ospravedlniť fakt, že

pred návštevou amerického prezidenta v Európe urobila prestížna televízna spoločnosť rozhovor s veľvyslancami troch krajín Visegrádskej štvorky a s naším chargé d' affaires až na našu prosbu. Príčina bola zrejme v tom, že sme nemali titulára v USA, a to už nie je len záležitosť ministra zahraničných vecí, ale vlády, ktorá schvaľuje veľvyslancov. Skoro pasivita predsedu vlády v tejto tak závažnej otázke pre Slovensko je nepochopiteľná.

Deklarovali sme vôľu pristúpiť k Partnerstvu pre mier a k neskoršiemu vstupu do NATO. Je však potrebné, podobne ako sa to deje v susedných krajinách, robiť aj konkrétne kroky na realizáciu týchto deklarácií. Napríklad minister zahraničných vecí Olechovski bol v USA, kde sa snažil dohodnúť podmienky pridruženia k Partnerstvu pre mier. My však miesto toho vyrábame ďalšie medzinárodné blamáže. Ako sa môže zvýšiť dôvera nášho severného suseda - Poľska k nám, ako partnera z Visegrádskej štvorky, keď pri najbližšej oficiálnej návšteve predseda vlády zablokuje účasť ministra hospodárstva na tejto návšteve, a tým zablokuje podpísanie dvoch významných dohôd v oblasti hospodárstva, čo by bol nielen výrazný pozitívny signál pre Poľsko, ale aj pre Európu. Ako zaznie v Európe áno, aj v tej Európe, kde rozmýšľajú o pridružení Slovenska do bezpečnostných štruktúr, keď minister životného prostredia vycestuje na návštevu a v televízii z Poľska ohlási, že zmluvu o životnom prostredí nepodpísal preto, lebo o nej práve má rokovať vláda. Prepáčte mi, ale to neviem nazvať inak ako poškodzovanie dobrého mena Slovenska v zahraničí zo strany vlády.

Žiadam tento parlament, aby vyvodil aj patričné závery z tejto nezodpovednej činnosti vlády. Myslím, že je načase, aby takéto zviditeľňovanie Slovenska zo strany predsedu vlády v zahraničí už prestalo. Nie hľadanie ďalších nepriateľov, ale profesionálna vysoko premyslená zahraničná politika zabezpečí pre naše Slovensko, že Senát kongresu USA bude

uvádzať aj Slovensko medzi krajinami, ktoré majú šancu vstupu do NATO. Myslím si, že ešte je aká-taká šanca zvrátiť tento, pre Slovensko nepriaznivý stav.

Druhá kľúčová otázka, ktorou sa chcem zaoberať, sú naše vzťahy s bezprostrednými susedmi. Je pekné, že sa v dokumente hovorí o našej snahe venovať sa kultúrnym stykom vybudovaním slovenského kultúrneho centra v Prahe. Ako sa však chceme postaviť k otázke majetkového a finančného vyrovnania medzi našimi krajinami, ako chceme koordinovať obchodnú a colnú politiku voči tretím krajinám, ako chceme odblokovať pohľadávky bývalej ČSFR spoločne? A to som vymenoval len tie problémy, ktoré sa uvádzajú v dokumente.

Ako chceme spolupracovať s naším najbližším spojencom v medzinárodnej oblasti, keď nemáme vyriešených toľko vnútorných vecí? Či si to chceme pripustiť alebo nie, vzhľadom na geopolitickú polohu musíme v zahraničnej politike mať dobré vzťahy s Maďarskom, ako len dva susedné suverénne štáty môžu spolupracovať. Všetky konfliktné situácie len oddaľujú uzavretie dohody o spolupráci s týmto susedom. V otázke Gabčíkova pri dobrom postupe nie sme bez šancí na dobrý výsledok ani pri rokovaní v Súdnom dvore v Haagu.

Otázka národnostných menšín, rokovanie okolo Paktu stability a mnohé iné pravdepodobne preveria našu zahraničnú politiku, či je kvalitná. Tieto tak životne dôležité otázky sa však nedajú riešiť bez veľvyslanca v Maďarsku, ktorý nemôže byť treťotriedny. Musí to byť diplomat znalý problematiky a ostrieľaný v rôznych, aj v tých najťažších problémoch diplomatickej praxe. Dobré vzťahy s Maďarskom považujeme pre tento rok za kľúčové pre Slovensko.

Vzťahy s Poľskom sa po návšteve prezidenta dostali do situácie, ktoré by mali byť čo najrýchlejšie napravené, a to opať na úrovni prezidentskej návštevy. Len takto si napraví-

me pošramotené renomé v Európe, vo svete a, samozrejme, aj v Poľsku. Žiadna návšteva predsedu vlády toto renomé nenapraví. Oživenie obchodných, hospodárskych stykov a problematiku prihraničnej spolupráce by sme nemali tiež zanedbávať.

Veľa rezerv máme v spolupráci s Rakúskom, kde by sme sa tiež mali snažiť využiť trvajúcu náklonnosť Rakúska k Slovensku. Nedostatočne sú využité možnosti spolupráce s Rakúskom vo viacerých ponúknutých oblastiach. Je to krajina s rozvinutým trhovým hospodárstvom, o ktoré sa deklaratívne snažíme. Ako sa pracuje na rozvinutí spolupráce v oblasti energetických zdrojov, dopravy, diaľničného prepojenia Bratislavy a Viedne, leteckej dopravy? Chýbanie veľvyslanca v Rakúsku je stav neudržateľný a zo strany vlády nezodpovedný. V spolupráci s Ukrajinou a Ruskom by sme sa mali pozerať na tieto dve krajiny v súvislosti ich vnútorného vývoja. Dominanta vo vzťahoch by mala byť v hospodárskej oblasti.

Dominantné aktivity na všetkých úrovniach štátu by mali byť s krajinami Európskej únie, kde by sme sa mali snažiť o skorú ratifikáciu schváleného pridruženia k Európskej dohode. Mali by sme využiť vládne a prezidentské návštevy a tiež návštevy predsedu Národnej rady na kontakty poslancov s poslancami týchto krajín. Všetci by mali vytvárať vhodné podmienky na ratifikáciu v tej-ktorej krajine Európskej únie. Treba prestať aj na najvyššej úrovni s praktikami neodpovedania na pozvania najvyšších predstaviteľov týchto štátov. Naopak, treba využiť každé takéto pozvanie. Treba využiť už založené komisie pre priateľskú spoluprácu s parlamentami, ako napríklad s francúzskym parlamentom, na ich pozvanie k nám, alebo vycestovanie k nim. V rámci Medziparlamentnej únie sú ďalšie možnosti na takúto spoluprácu.

Zahraničnú politiku nového štátu treba budovať premyslene a zodpovedne. Preto je potrebné zaoberať sa ňou na všetkých úrovniach častejšie. Platí tu, že všetci by mali

robiť čo najmenej chýb. Nevyužitie takej prestížnej konferencie, ako Ekonomické fórum v Davose, je hrubou chybou a explicitnou ukážkou toho, ako sa zahraničná politika robiť nemá. Parlament by mal posúdiť túto oblasť komplexne a vyvodiť závery z činnosti vlády v zahraničnopolitickej oblasti.

Pri našom hodnotení vychádzame z týchto princípov:

1. Na zahraničnej politike štátu sa musia podieľať všetky významné politické subjekty a ich osobnosti.

2. Všetci ústavní činitelia, prezident, výkonná moc a parlament musia vystupovať v zahraničnopolitickej oblasti na základe vzájomnej spolupráce v prospech štátu.

3. Všetci uvedení musia poznať priority a koncepciu zahraničnej politiky štátu.

Tieto zásady sa snažia zodpovedne plniť naši predstavitelia, či už pri rokovaní v EÚCD alebo EDU, kde sme členmi, alebo ako predstavitelia parlamentu v medzinárodných organizáciách, v Rade Európy a v KBSE. Mimochodom, náš predseda KDH a poslanec Fogaš sú v podstate najvyšší funkcionári v týchto európskych štruktúrach z radov opozície.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Chcel by som povedať, že pán poslanec Fogaš neprestúpil do Kresťanskodemokratického hnutia. /Smiech v sále./

Poslanec P. Lauko:

Hovoril som o opozícii. Významne sme prispeli podporou cez našich zahraničných partnerov pri prijímaní Slovenska do Rady Európy a pridružení k Európskej dohode. Pri mnohých zahraničných stretnutiach naši predstavitelia presadzujú

významná záujmy Slovenska v zahraničí s najvýznamnejšími politikmi Európy, USA a iných štátov.

Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Laukovi. O slovo sa prihlásil podpredseda vlády pán Prokeš a potom udeľujem slovo pánu poslancovi Kňažkovi z Klubu nezávislých poslancov.

Podpredseda vlády SR J. Prokeš:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

veľmi ma mrzí, že niekoľkokrát sa musí vracať do tohto parlamentu tá istá informácia a neustále sa používa dezinformácia. Tá informácia, ktorá tu odznela, a ja ju potvrdzujem, pretože som bol prítomný, znela, že premiér poľskej vlády požiadal, aby k stretnutiu došlo až vo februári, nie v januári. A môžem vás ubezpečiť, že už je stanovený termín, teraz v januári, keby sem príde poľská delegácia. Ďakujem vám veľmi pekne. Pardon, teraz vo februári, že príde poľská delegácia na Slovensko.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem za faktickú poznámku pánu podpredsedovi Prokešovi. Prosím, pán poslanec Kňažko, ujmite sa slova.

Poslanec M. Kňažko:

Vážená Národná rada,
vážení členovia vlády,
kolegyne, kolegovia,
milí hostia,

K vážnej téme našej rozpravy sme obdržali pomerne rozsiahly materiál, ktorý je dobrým podkladom pre seriózne zamyslenie sa nad zahraničnou politikou Slovenskej republiky. Tento materiál má aj svoje nedostatky, medzi ktoré by som zaradil čiastočnú popisnosť, ktorá ho miestami mení z analytickej správy na čisto rezortný odpočet odborných činností ministerstva zahraničných vecí. Na mnohých miestach sa zjavne vyhýba hodnoteniam jednotlivých udalostí a krokov, najmä hodnotenie plnenia úloh multilaterárnej spolupráce sa vyhlo problémom a zložitostiam a ani len nenaznačuje dynamičnosť a rozporuplnosť multilaterárnej diplomacie mladého štátu.

Možno však súhlasiť s tvrdením, že k jednému z najvýznamnejších výsledkov zahraničnej politiky Slovenskej republiky v roku 1993 patrí jednoznačné definovanie bezpečnostnej orientácie Slovenskej republiky. Je úspechom, že toto definovanie, t.j. pochopenie, že nemožno hľadať bezpečnostné garancie mimo NATO, sa stalo viac-menej zrejmým pre celé politické spektrum v našom parlamente. To však nie je úspechom zahraničnej politiky, ale výsledkom zahraničnopolitického myslenia jednotlivých politických strán. Úspechom našej zahraničnej politiky by, naopak, bolo, keby sa naše snahy o bezpečnostné smerovanie stretli s jasným pochopením medzi členskými krajinami NATO. Teda vážnou otázkou zostáva, že aj po všetkých aktívnych krokoch našej diplomacie sme ešte stále vynechávaní z počtu tých krajín, s ktorými sa ráta medzi prvými. Je to teda chyba nedostatočnej diplomatickej efektívnosti, alebo treba hľadať dôvody v nepresvedčivosti našich vnútropolitických pomerov?

Predložená správa hrdo konštatuje - citujem: "Napriek začiatočnému vnímaniu Slovenskej republiky ako nestabilného štátu vinného z rozdelenia federácie, s problematickými vzťahmi k národnostným menšinám, sa postupne podarilo etablovať sa ako životaschopný, rovnocenný subjekt európskej politiky s ambíciami nadviazať na dobrú vzájomne výhodnú spoluprácu aj s ostatnými časťami sveta." Koniec citátu. Obávam sa, že pri hodnotení roka 1993 musíme priznať, že to bolo presne naopak.

Zrejme aj pod vplyvom vývoja v Juhoslávii pokojné rozdelenie federácie bolo pre svet, a najma pre Európu a severnú Ameriku, takým príjemným rozuzlením, že oba nástupnícke štáty dostali do vienka rovnakú dôveru. Slovensko dokonca aj isté sympatie ako menšie a medzinárodne skusenejšie. Dovoľujem si tvrdiť, že tento kapitál sa nepodarilo počas prvého roka našej existencie zúročiť a tvrdím, ze to nebolo chybou nedokonalej a iba sa rodiacej diplomacie.

Nakoniec, predkladateľ vyhodnotenia pripúšťa, že - citujem: "sa nepodarilo úplne rozptýliť pochybnosti niektorých štátov o stabilite a konsolidácii slovenského vnútropolitického života, v niektorých prípadoch aj o perspektívach zahraničnopolitickej orientácie Slovenskej republiky". Koniec citátu. Keď sa snažíme z materiálu zistiť, o ktoré štáty ide, tak z kulantných formulácií môžeme dedukovať, že ide o také štáty, ako Rakúsko, Nemecko, Francúzsko, Veľká Británia, Kanada a Spojené štáty americké. Ide teda o štáty, na mienke ktorých by nám malo záležať.

V príslušnej pasáži predkladateľ materiálu, predseda vlády priznáva, že - citujem: "K latentným obavám USA o vývoj demokracie v Slovenskej republike prispievajú aj niektoré výroky a opatrenia najvyšších predstaviteľov Slovenskej republiky v oblasti ľudských práv a mediálnej politiky." Ko-

niec citátu. Bude dôležité, aby toto závažné konštatovanie predseda vlády konkretizoval a ozrejmil ďalší postup v tejto oblasti. Je zrejmé, že politike USA sa na Slovensku pripisuje značná váha, keďže prezident Michal Kováč požiadal prednedávnom prezidenta Spojených štátov amerických Billa Clintona, aby to boli práve Spojené štáty americké, ktoré nám pomôžu vytvárať dobré podmienky pre spoluprácu so Severoatlantickou aliancou.

Osobne sa domnievam, že do európskych a transatlantických štruktúr sa najskôr dostaneme ako stabilná demokratická krajina úspešne kooperujúca so svojím najbližším okolím. Preto sú vzťahy so susedmi kľúčové.

Pri hodnotení maďarskej relácie možno súhlasiť a do takéhoto materiálu pokojne napísať, že - dovoľte mi opať citovať: "Maďarská diplomacia využila medzinárodné fóra ku skomplikovaniu východiskovej situácie pozície Slovenska /KBSE, Rada Európy, Stredoeurópska iniciatíva/ a tento postoj negatívne poznamenal celkový vývoj vzájomných vzťahov." Koniec citátu. Toto sa totiž dá dokázať na základe konkrétnych vyhlásení a postupov maďarskej diplomacie. Ale či sa dá rovnako úspešné dokázať ďalšie tvrdenie materiálu, to by si zaslúžilo podrobnejšiu, ale najma internú analýzu.

Okrem niekoľkých hodnotiacich momentov je časť bilaterálnych vzťahov tiež príliš popisná, a to navyše v oblasti, ktorá nemusí vypovedať o kvalite týchto vzťahov. Ide o prehľad stykov a návštev. Pre ilustráciu by tu mali byť obsiahnuté aspoň základné údaje aj o ekonomických vazbách s najdôležitejšími partnermi.

V pasáži prezentácia Slovenska v zahraničí si sťažujeme, že masmédiá sa prednostne účelovo orientujú na národnostné menšiny, slobodu tlače, postavenie romského obyvateľstva, konverziu a podobne. Ministerstvo zahraničných vecí sa

vraj sústredilo na preventívne opatrenia, ktorých ťažisko spočívalo v tvorbe a distribúcii základných informácií o Slovensku. Spomínam si na rozhovor s významným americkým predstaviteľom v období kauzy "Trnavská univerzita". Povedal mi vtedy doslova: "Tony kriedového papiera míňate úplne nazmar, ak budete pokračovať v krokoch, ktoré sa čo i len zľahka dotýkajú slobody vzdelania a slobody šírenia informácií." Opäť som si na jeho slová spomenul pri nedávnom výkone ministra Hofbauera, ktorý znovu obletel svet.

Druhá časť predloženého materiálu - aktuálne ciele zahraničnej politiky - je spracovaná kvalitnejšie a má koncepčný charakter. Možno s predkladateľom síce polemizovať v niektorých otázkach, ako napríklad, odkiaľ berie takú istotu, aby mohol konštatovať, že budeme svedkami - citujem: "ďalšieho oslabenia politického a bezpečnostného vplyvu USA v Európe". Koniec citátu. Ale s celkovými prioritami činnosti nemožno nesúhlasiť. Vysvetlenie predkladateľa si však vyžaduje pasáž o vzťahoch s Českou republikou, kde sa píše, že z českej strany sa prejavuje tendencia k štandardizácii - citujem: "ktorá smeruje k tomu, aby sa česká strana bez citeľného poškodzovania svojich záujmov neviazala na Slovenskú republiku pri integrácii do európskych štruktúr". Koniec citátu.

Má to hádam znamenať, že predkladateľ pripúšťa, že vazba na Slovenskú republiku môže niekomu škodiť pri integrácii do európskych štruktúr? Alebo sa aj toto konštatovanie opiera o vyhlásenie či dokumenty oficiálnych českých predstaviteľov, či českej zahraničnej politiky? V prípade, že áno, bolo by seriózne uviesť príklady. Ak takých príkladov niet, musím to považovať za vyfabulovanú konštrukciu, ktorá by sa do serióznych dokumentov jednoducho nemala dostať.

V časti o zameraní aktivity zahraničnej politiky voči krajinám sa vyzdvihuje starostlivosť o Slovákov v Maďarsku

a Rumunsku a, nepochopiteľne, sa zabúda na Slovákov žijúcich na území bývalej Juhoslávie. Domnievam sa, že takisto Svetový kongres Slovakov pod vedením pána Danihelsa je krajanskym subjektom, ktory by tiež nemal zostať v materiáli o slovenskej zahraničnej politike ignorovaný.

Otazok by bolo, samozrejme, viac než dosť. Zahranična politika je takou oblasťou, kde sa nedá na všetky otázky dopredu odpovedat vyčerpávajúco a priamo. I keď toto najvyššie politické gremium mohla napríklad zaujímať doterajšia slovenská aktivita ohladom tzv. Paktu stability, o ktorom sa viedli intenzivne predbežné rokovania už pred koncom roka 1993, a ide o politicky mimoriadne dôležitú otazku.

Priamo by som sa však chcel spýtať oboch zainteresovaných ministrov, pana Moravčíka i pana Duckého, aby vysvetlili, ako si rozdelili kompetencie na úsekoch zahraničnej politiky a zahranicneho obchodu priamo na zastupitelských uradoch. A ďalej sa chcem opýtat pana ministra Moravčíka, ako hospodarili s pridelenymi hospodarskymi prostriedkami na dobudovanie zastupitelskych úradov a či je skutočne presvedčeny, že sa postupovalo všade hospodárne.

Na zaver chcem konštatovať, že Klub nezavislych poslancov považuje základné smerovanie slovenskej zahraničnej politiky, ktorá sa realizuje na základe schválenej koncepcie z januara 1993, za správne. Vyjadruje poľutovanie nad tym, že sa nepodarilo využiť všetky možnosti nového štatu a dobru volu medzinárodneho spoločenstva, aby sme sa predsa len lepsie etablovali v medzinárodných vzťahoch. V priebehu uplynuleho roka sme upozorňovali na mnohé vnútropolitické javy a nevhodne vyhlásenia niektorých predstaviteľov, ktoré značne problematizovali naše zahranično-politické aktivity a ešte dlho budú vrhat tieň na povesť Slovenska.

Konštatujem, že predkladateľ materiálu je čiastočne sebakritický. Podľa názoru Klubu nezávislých poslancov, a zdá sa, že aj prevažnej časti verejnosti, jednou zo svetlých stránok slovenskej zahraničnej politiky uplynulého roka, aj keď o tom v predkladanom materiáli niet ani zmienky, bolo uvážlivé štátnické pôsobenie prezidenta Slovenskej republiky. Ako hlava štátu zmierňoval negatívne dopady viacerých notoricky známych prešľapov. Prezident zreteľne formuloval naše strategické smerovanie a za krátky čas svojho úradovania si získal kredit aj v zahraničí. Považoval by som za nenapraviteľnú škodu, ak by sa niekto pokúšal z prípadných pohnútok osobnej nevraživosti či žiarlivosti znevažovať aktivitu prvého vyslanca Slovenskej republiky.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Kňažkovi. Slovo udeľujem pani poslankyni Kaliskej. Potom sa do rozpravy pripraví pán poslanec Fogaš.

Poslankyňa G. Kaliská:

Vážení prítomní,

nebudem dopodrobna rozoberať predloženú správu, ale využijem tento bod na to, aby som položila niekoľko otázok pánu ministrovi zahraničných vecí, respektíve premiérovi vlády Slovenskej republiky. Z tlače 405, ktorá je predložená na toto zasadnutie Národnej rady, som si prečítala odpoveď pána premiéra poslancovi Laukovi k dokumentu "Ľudské práva a demokratizácia na Slovensku", vypracovaného Komisiou pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe pri Kongrese Spojených štátov

amerických. Udivuje ma, že táto správa je považovaná len za podklad a nie konečný dokument.

Toto je však v rozpore s realitou, pretože oficiálny dokument existuje a bol potvrdený - mám ho tu ak by mi niekto neveril - aj týmto oficiálnym dokumentom z Kongresu z 3. novembra 1993, ktorý bol publikovaný pod bodom číslo 152. Predložil ho poslanec Teny Heuer a dáva v ňom jasnú odpoveď, že správa je definitívnym dokumentom i napriek tomu, že sa pán Heuer stretol s pánom Gašparovičom a časť spracovateľov správy s pánom Lišúchom a poslancami Národnej rady Slovenskej republiky, a na obsahu správy nebude nič menit.

Naozaj, Slovenská republika nebude oficiálnou cestou reagovať na túto správu, ktorá je pre Slovensko, podľa môjho názoru, nie potešitelná, ani povzbudzujúca a myslím si, že v mnohom aj necbjektívna. Táto situácia je výsledkom aj toho, že Slovenska republika nevymenovala hneď veľvyslanca do Spojenych štátov amerických, pričom Spojené štáty americke nesporne patria medzi vyznamne krajiny. Aj funkciou veľvyslanca by sa mohlo predísť situácii ako je táto.

Pan minister Moravčík, často sa spochybňujú cesty prezidenta Slovenskej republiky, že nie sú koordinované s ministerstvom zahraničných vecí. Preto si vas, pan minister, dovolujem požiadat, aby ste sa vyjadrili, ako ministerstvo zahraničných vecí pripravovalo a koordinovalo cestu pána premiera do Spojených štátov amerických, a či všetky jeho cesty boli výlučne koordinované vaším rezortom. V prípade, že cesta nebola koordinovaná s ministerstvom zahraničných vecí, je vašou povinnosťou poslanecký zbor o tom informovať. Zda sa, že zahraničné cesty ústavných činiteľov Slovenskej republiky sa stávajú predmetom osobných súbojov, čo nemôže prispiet k stabilite Slovenska v zahraničí, ani slovenskej štátnosti doma.

Na pôde vlády Slovenskej republiky sa mala prerokovávať správa, v ktorej Slovensko by malo zohrať most medzi Ruskom a Spojenými štátmi americkými, čím by jasne bolo dané najavo, že smerovanie Slovenska na európske štruktúry by bolo potlačené. Národnú radu Slovenskej republiky musí zaujímať, kde je miesto Slovenska, teda v akých bezpečnostných, ale aj hospodárskych štruktúrach. Nemôžem sa ubrániť pocitu, že zmienka pána Žirinovského o Bratislave ako budúcom východoeurópskom Maastrichte, by mohla zodpovedať prípadným myšlienkam takejto správy.

Preto, pán minister, bola takato sprava vo vláde Slovenskej republiky prerokovana? Ak ano, kým bola vypracovaná, kým predkladaná a aké závery k nej boli prijaté?

V septembri minulého roku bola vypracovaná správa vaším rezortom, pán minister, o postavení zahraničných Slovákov a koncepcii spolupráce s nimi. V tejto sprave logicky chyba návrh na začatie rokovania s americkou stranou o zrušení zmluvy z roku 1928, ktora je dodnes diskriminačným nastrojom proti americkým Slovákom. V tomto nástroji od roku 1989 pokračovala nielen federalna vláda, ale pokračuje v ňom aj vlada samostatnej Slovenskej republiky napriek tomu, že je to v rozpore s mnohými ubezpečeniami našich ustavnych činiteľov našim krajanom. Sľubovali im nápravu v tomto smere. Pre Slovenskú republiku je to otázka moralna i ekonomická. Veď každý iný Slovák žijúci v zahraničí, okrem amerických Slovákov, môže byť občanom Slovenskej republiky.

Posledný okruh si dovolím spomenúť - to je parlamentná delegácia v Rade Európy. Môžem s plnou vážnosťou povedať, ale žiaľ, že ani raz pred našou cestou sme nedostali ani od vlády, ale ani od vedenia parlamentu inštrukcie aké sú základné parametre, v ktorých sa má naša delegácia pohybovať. Čo si nepripravíme, nemáme. Pýtam sa, dokedy bude tento stav pokračovať. Ale myslím si, že pán docent Fogaš asi sa viac

na tuto temu zmieni vo svojom prispevku Domnievam sa, že je velmi malo pre nas, ze mame len zoznam expertov za nasu republiku, ktori pôsobia v Rade Europy. Ale dotkla by som sa aj vystupenia pana Duka-Zolyomiho, že za nic ine nemôžem pokladat zas posledny list predlozeny panom Csakym do Rady Európy, ako za nekorektnost a, zial, zas je tam niekoľko nepravd.

A na zaver už len tolko: Nemôzem sa ubranit pocitu pri pohlade na prázdne vládne lavice rano i teraz, ze sprava, ktoru predkladá pan minister Moravčik, je pomaly jeho sukromnou spravou, i napriek tomu, ze uviedol, že ju predklada z poverenia vlady. A domnievam sa, že vo vlade je pravdepodobna iná filozofia, na zaklade ktorej sa buduje zahranična politika Slovenskej republiky.

Ďakujem vam za pozornost.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, pan poslanec Fogas

Poslanec Ľ. Fogas

Vazeny pan predseda,
vazeni clenovia vlady,
vazene poslankyne,
vazeni poslanci,

myslim, ze rok existencie Slovenskej republiky nepochybne stoji za zhodnotenie i jej zahranicnopolitických aktivit. A myslim si, že hodnotenie, ktoré tu odznieva, je so vsetkou vaznostou uskutocnovane všetkými subjektami, ktore sa na ňom podielaju.

Ako už vyznelo z prejavu pána ministra, vstup Slovenska do Rady Európy možno považovať za jeden z najvačších úspechov našich zahranično-politických aktivít. Rada Európy je nepochybne veľmi významnou európskou politickou inštitúciou, ktorá je schopná na rovnakom základe zosúladiť v rámci svojich permanentných štruktúr i nové demokracie strednej a východnej Európy. Rád zdôrazňujem, že Európa je zdrojom obrovských nádejí, ktoré v žiadnom prípade nemožno zničiť územnými ambíciami, oživovaním agresívneho nacionalizmu, osobitných sfér vplyvu a neznášanlivosťou. Citoval som závery Viedenského summitu. Pre nás, mladú republiku, má členstvo v Rade Európy nepochybne obrovský význam. Integrácia do európskych štruktúr sa uskutočňuje nielen ekonomicky, legislatívne či geograficky, ale najma politicky. Žiaľ, to si málokedy uvedomujeme. Politická integrácia je možná iba na základe kontaktov politických subjektov so svojimi zahraničnými stranickými partnermi.

V tomto smere Rada Európy vytvára priam ideálne možnosti na budovanie stranického partnerstva. Pravda, politici doma musia vytvárať politické subjekty, ktoré sú čitateľné a kompatibilné s politickými štruktúrami v Európe. Myslím, že niekedy je dobré, aby sme si uvedomili, že pôsobnosť Rady Európy, to nie je len riešenie otázok ľudských práv, to nie je len riešenie problémov súvisiacich s postavením menšín. Niekedy totiž z Rady Európy robíme akoby orgán, ktorý má rozhodnúť o našich domácich vnútorných sporoch. Pôsobnosť, a aj naša pôsobnosť, teda aj pôsobnosť Slovenska v Rade Európy sa musí orientovať širšie. Mám na mysli odborné hľadiská, kde je možné sa zapojiť do prípravy dokumentov súvisiacich i s oznamovacími prostriedkami tak, ako sa to tu hovorilo, do otázok sociálnych vecí, vzdelávania, kultúry, športu, mládeže, zdravotníctva, životného prostredia, otázok samosprávy miest a obcí, ale aj fungovania právneho štátu a pluralitnej demokracie. Neviem dnes povedať inú štruktúru, ktorá by v takejto šírke umožňovala prezentovať Slovenskú re-

publiku, než práve Radu Európu. Naviac, mali by sme sa aj dnes zaoberať i politickými hľadiskami, ktoré budeme musieť v krátkom období vyjadriť.

Rozširovanie Rady Európy znamená vytváranie nového názoru na samotnú Európu. Veď ak bude aj naďalej pokračovať trend prijímania nových krajín a bude do Rady Európy prijatých ďalších desať krajín tak, ako sú pripravované, vrátane Ruska, geografická Európa bude politicky iná, bude väčšia, možno obohatená i o ázijské kultúry. Európa bude politicky susediť s Japonskom. To sú úplne nové dimenzie realizácie politiky, ktoré nadvazujú na ekonomické, vzdelávacie, kultúrne a iné aktivity.

Sme riadnym členom Rady Európy a môžeme mať teda aj vplyv na formovanie názorov na uvedené otázky. Mne trošičku v tejto správe chýbala práve odpoveď na túto dimenziu politiky, ktorú budeme musieť v krátkej dobe realizovať. Naviac, Rada Európy nám dáva možnosť prezentovať naše politické programy priamo v Parlamentnom zhromaždení Rady Európy. Je to nebývalý faktor, ktorý otvára obrovský priestor pre predstavenie významných politických osobností nášho súčasneho života, a ostatné krajiny to v plnom rozsahu i využívajú. Myslím, že je známe, že prezident republiky bol pozvaný do Rady Európy a má vystúpiť v jej Parlamentnom zhromaždení.

Pani poslankyňa Kalisková predo mnou spomenula zabezpečovanie našej delegácie v Parlamentnom zhromaždení Rady Európy. Treba povedať, že naša pôsobnosť je široká, je však fyzicky daná počtom stálych členov našej delegácie, pretože zasadnutí Parlamentného zhromaždenia sa zúčastňuje vždy len 5 členov. Každý člen vami zvolenej delegácie je začlenený do dvoch až troch výborov, čo vytvára veľké nároky a tlak na čas, ako i osobnú aktivitu každého z nás, samozrejme, i na kondíciu. Pravda, uvedomujeme si i svoje širšie poslanie vo vzťahu k Slovenskej republike.

Rád by som povedal, že ani jedno z vystúpení, ktoré odznelo v Parlamentnom zhromaždení Rady Európy, neodznelo z rýdzo politických, úzko straníckych hľadísk. Mám na mysli vystúpenia v pléne. Samozrejme, že sme diskutovali i politicky, i zo svojich straníckych postojov v politických skupinách, ale veď na to tam snáď sme. Členovia delegácie sa postupne zapojili do odborných diskusií pripravovaných dokumentov európskeho významu. Je však, podľa mojej mienky, nutné využívať možnosti, ktoré Rada Európy poskytuje, zvýšiť aktivity, a to tak výkonnej, ako aj zákonodarnej zložky.

Slovenská republika má šancu urýchliť nielen plnenie svojich záväzkov prijatých pri prijímaní do Rady Európy, ako sa tu často diskutuje, ale aj šancu v plnom rozsahu pripojiť sa k signatárom viacerých konvencií či iných záväzných dokumentov prijatých na tomto fóre. Áno, žiada si to zvýšenie nákladov na zabezpečenie našej účasti v programoch, ktoré Európa chystá. Ináč sa môžeme dostať mimo tieto programy. Prezident Parlamentného zhromaždenia Rady Európy na všetkých oficiálnych stretnutiach zdôrazňoval potrebu účasti viacerých poslancov na zasadnutiach Parlamentného zhromaždenia, vytváranie väčšej možnosti na interpersonálne a interstranícke vzťahy. Nemalo by sa stávať, že sa orgánov Rady Európy nemôžeme zúčastňovať pre nedostatok financií. Jednoducho, na pôsobenie navonok musíme získať peniaze, musíme mať priestor.

Ak hovoríme o aktivite, nedá mi nespomenúť, že podľa oficiálnej štatistiky v období október 1993 až január 1994 Rumunsko podpísalo 15, Bulharsko 9, Estónsko 5, Slovinsko 6, Maďarsko 3 medzinárodné akty a Slovensko 1, neratifikovali sme ani jeden. Naviac, zdá sa, že ani dobre presne nevieme, ktoré zmluvné dokumenty sme podpísali. Uvediem iba dva príklady. V správe ministra, ktorá je predložená, sa uvádza, že pripravujeme podpísanie Európskej sociálnej charty

a Európskej dohody o zabránení mučeniu a neľudskému zaobchádzaniu. V správe o plnení záväzkov Slovenskej republiky prijatých v Rade Európe sa však uvádza, že sme signatármi týchto dokumentov. Pán minister, preto by som sa rád spýtal, aby sa vysvetlili tieto nezrovnalosti, pretože i pri oficiálnych stretnutiach s čelnými predstaviteľmi v Rade Európy sú nám takto kladené otázky: Kedy Slovenská republika urobí kroky? Myslím si, že je naozaj potrebné urýchliť práce a pridať sa k tým, ktorí už svoj právny poriadok, svoj politický režim dokázali natoľko uspôsobiť, že môžu byť signatármi týchto významných dokumentov.

V správe mi chýba ešte jedna vec, a to je naša úloha, naša pozícia v zahraničnej politike pri zabezpečovaní či plnení alebo realizácii záverov Viedenského summitu. Niekoľko iniciatív, ktoré boli takýmto spôsobom predložené i našimi zástupcami, teda pánom premiérom, ministrom a ďalšími, ktore boli v delegácii zrejme akceptované, nie sú v správe rozpracované, nie sú ani zahrnuté do tých úloh, ktoré su uvedené v druhej časti správy, ktorú tu diskutovali viacerí ako koncepčnú.

K diskusiám na tému národnostné menšiny, ich pozícia, plnenie našich záväzkov, by som sa obmedzil iba na tri všeobecne poznámky:

1. Nemožno zblížiť či zbližovať predstavy tak, že sa kladú iba požiadavky.

2. Za stôl si musia sadnúť muži, ktorí pochopili, že spolupráca je lepšia ako konfrontácia.

3. Nemôže mať dobrý pocit poslanec Národnej rady Slovenskej republiky, ak mu list z hnutia alebo politickej strany odovzdávajú kolegovia v Rade Európy zo susednej krajiny tak, ako sa to už niekoľkokrát stalo nám, a naposledy

minulý týždeň. Ak teda sa hovorí o určitých mechanizmoch zmierňovania napätí, a som presvedčený, že tieto fungujú, nie je možné takýmto spôsobom skutočne robiť politiku, aby pať minút predtým, než sa začne prerokúvať bod týkajúci sa Slovenskej republiky, či už priamo alebo okrajovo, sa rozdával materiál, ktorý expedovali zo Slovenska v čase, dávno predtým, než sme prišli do Štrasburgu. Myslím si, že slušnosť by kázala aspoň sa vzájomne informovať.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

Slovenská republika je normálnou krajinou s normálnymi problémami, a myslím, že i normálnym, i keď novým členom Rady Európy. Postupne si vytvára svoj priestor v tejto významnej politickej inštitúcii. Viacerí rečníci predo mnou už tvrdili, že základom zahraničnej politiky je vnútorná stabilita, vnútorná premyslená činnosť. Prosím, aby sme pri každom kroku doma dbali na to, aby sme nepremrhali šancu práve takýto spoločný priestor vytvárať, aj využiť.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej sa do diskusie prihlásil pán podpredseda Weiss.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené dámy,
vážení páni,

dnešná diskusia je príležitosťou triezvo, bez emócií analyzovať medzinárodno-politické postavenie Slovenskej republiky, jej šance i problémy, ktoré musí riešiť. Dovoľte

mi, aby som sa v kontexte materiálu, ktorý predložil predseda vlády pán Mečiar, i v kontexte vystúpenia ministra zahraničných vecí pána Moravčíka spolu s vami zamyslel nad otázkou, prečo Slovenská republika býva, a stáva sa to čoraz častejšie, vynechávaná na zozname krajín Visegrádskeho zoskupenia, v prejavoch významných štátnikov, ktorí sa vyjadrujú napríklad o perspektívach začlenenia týchto krajín do NATO, prečo je politológmi, politikmi i biznismanmi niekedy označovaná za rizikovejšiu, než je napríklad Poľsko, Česko, Maďarsko či Slovinsko.

Spomeňme si priam na rozhorčenie niektorých našich vládnych činiteľov a poslancov počas návštevy pána Brzezinského na Slovensku, keď nás tento politológ zaradil na rozhranie medzi druhou a treťou skupinou stredo a východoeurópskych štátov z hľadiska rýchlosti a nezvratnosti ich transformačných zmien a stability vývoja. Nepripomínam tento názor, kvôli ktorému pán premiér jednu noc nemohol spať, preto, že s ním súhlasím - myslím s tým názorom, ale preto, aby som upozornil, že problém nazerania na Slovensko ako rizikovú krajinu reálne existuje a nemá význam sa naň detinsky urážať alebo ho zhadzovať zo stola argumentami, že páni Major či Kohl sú nepozorní alebo zábudliví, keď nespomenuli Slovensko.

Myslím, že v tejto súvislosti stojí za to pripomenúť si výrok Johna Fidgeralda Kennedyho, že zmyslom zahraničnej politiky nie je poskytovať ventil pre naše pocity, nádeje alebo rozhorčenia, jej cieľom je dotvárať skutočné udalosti v reálnom svete. Základným predpokladom takejto filozofie je pozerať sa bez predsudkov aj na to, ako nás vnímajú naši partneri alebo potenciálni partneri na spoluprácu.

Pokúsim sa aspoň naznačiť niektoré faktory ovplyvňujúce zdržanlivý postoj k osamostatnenej Slovenskej republike na základe množstva rozhovorov s politikmi, zahraničnopolitic-

kými expertmi a biznismanmi, ktoré som absolvoval počas svojich minuloročných študijných pobytov v Spolkovej republike Nemecko, Francúzskej republike a Veľkej Británii, ale aj počas návštevy susedných krajín i u nás doma.

Na začiatku by som, kolegyne a kolegovia, chcel povedať, že všade som sa stretol s vysokým hodnotením rozvojových potenciálov Slovenska, našej pracovnej sily, všeobecnej kultúrnej a vzdelanostnej úrovne obyvateľstva. Jeden z konzervatívnych poslancov britského parlamentu po štvordňovej ceste po Slovensku mi povedal, že radikálne zmenil názor na našu krajinu, a to pozitívne. Nikdy som sa nestretol ani s náznakom cielavedomej politiky odlišného vzťahu k Českej republike a Slovenskej republike ako dvom nástupníckym štátom bývalej Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

Základný náš problém teda nespočíva v podceňovaní hospodárskej, civilizačnej a kultúrnej úrovne našej krajiny a jej obyvateľstva zahraničnými partnermi, ale v imidži, ktorý si dokázala alebo nedokázala naša vládnúca politická elita vytvoriť a v nezvládnutí šance, ktorú priniesla osamostatnenie Slovenskej republiky, vytvoriť vlastný pozitívny imidž krajiny, o ktorú bol niekoľko mesiacov, prirodzene, mimoriadny záujem, a bola takpovediac pod drobnohľadom politikov i novinárov. Navyše, tu bola šanca vystúpiť z tieňa Českej republiky, v ktorom sme počas federácie žili. K tejto úlohe sa, podľa môjho názoru, jednoducho nepristúpilo profesionálne, na základe seriózne rozpracovanej a zabezpečenej koncepcie štátnej propagácie navonok.

V kľúčových krajinách sme dlho nemali a ešte stále nemáme veľvyslancov. O to intenzívnejšie sa však bojovalo za pravdivý obraz Slovenska doma, okrikovaním inak zmýšľajúcich a rozdeľovaním ľudí na dobrých Slovákov a zlých čechoslovakistov. Českej politike sa podarilo v situácii, keď z dôsledkov delenia boli ešte obavy, utvoriť a potom udržia-

vať vo svete názor, že rozdelenie ČSFR bolo len a len výsledkom vôle Slovenskej republiky, resp. ešte horšie, slovenských nacionalistov a separatistov.

K spochybňovaniu Slovenskej republiky v zahraničí prispeli aj všetky náznaky, že Slovenská republika osamostatnená v januári 1993 by mohla byť pokračovateľkou Slovenského štátu z rokov 1939 až 1944 alebo, že by sa tento režim, resp. jeho predstavitelia mohli dožiť rehabilitácie. Môžem iba potvrdiť to, čo sa uvádza prave o plnení úloh a aktuálnych cieľoch zahraničnej politiky Slovenskej republiky, že naďalej pretrváva pomerne nízka informovanosť o Slovenskej republike. Slovenská republika ako samostatný štát ešte nie je dostatočne známa a záujem sa naozaj orientuje skôr na čiastkové záležitosti alebo na účelovo vybrané problémy. To vytvára podhubie pre opatrny vzťah k Slovenskej republike u tých, ktorí nemajú dostatok informácií.

Chcel by som oceniť, že v správe predkladanej panom premiérom sa na stranách 21 a 22 sebakriticky upozorňuje, aj podľa mňa, na najzávažnejší problém imidžu Slovenskej republiky, teda na niektore výroky a opatrenia najvyšších predstaviteľov Slovenskej republiky v oblasti ľudských prav a mediálnej politiky. Nechcem preto rekriminovať výroky, ktoré majú niekedy za následok aj pokles hodnoty cennych papierov slovenských podnikov na zahraničných burzách. Jednu poznámku si však predsa len nemôžem odpustiť. Ak sa ústavný činiteľ v provládnom denníku vyjadrí o susednej krajine, s ktorou z pochopiteľných dôvodov nechceme mať štandardné, ale exkluzívne vzťahy, že sa stáva z európskeho srdca finálnou súčasťou európskeho trávniaceho traktu, a ak výsledkom nie je dôrazné verejné dištancovanie sa vlády od tohoto druhu obrazotvornosti a vyvodenie záverov z tohto politického amatérizmu, nemôžeme sa čudovať, že potom sa v tejto krajine objavia články spochybňujúce Slovensko ako dôveryhodného partnera.

Za ďalší významný faktor posudzovania našej krajiny ako rizikovejšej, sa čoraz silnejšie považuje u zahraničnopolitických expertov i politikov politická nedefinovanosť vládnúcich politických strán, ktoré nemajú v zahraničí straníckych politických partnerov, a preto sú politicky menej čitateľné a môžu zahraničnú politiku presadzovať iba na štátnej úrovni.

V tejto súvislosti by som chcel povedať jednu vec. Zvolenie pána poslanca Fogaša za podpredsedu Parlamentného zhromaždenia Rady Európy bolo nielen záležitosťou činnosti celej delegácie, ale aj záležitosťou jednoznačnej podpory socialistickej frakcie v tomto Parlamentnom zhromaždení. Podobne, ako zvolenie pána Čarnogurského za podpredsedu Konferencie o európskej bezpečnosti a spolupráci bolo výsledkom podpory z jeho politickej rodiny. Preto neobstojí tvrdenie pána premiéra po návrate z USA v minulom roku, že vstup SDĽ do vlády by pre Slovensko znamenal riziko. Napokon, v Poľskej republike vládne ľavica a Poľsko nikto nevylučuje z radu krajín, ktoré majú transformačné šance, a je predpoklad ich rýchlejšieho začlenenia do NATO.

Pri vymenúvaní rizík, ktoré sa spájajú so Slovenskom, sa čoraz viac dostáva do popredia obava, že radikálni nacionalisti tak z maďarskej, ako aj slovenskej strany, môžu zvýšiť napätie na národnostne zmiešaných územiach tak, že sa stane trvalejších faktorom nielen v našej vnútornej politike. Myslím, že dozrel čas, aby sme aj v tejto sále opustili dve proti sebe stojace krajné filozofie - zo strany niektorých predstaviteľov Maďarského kresťanskodemokratického hnutia a Spolužitia filozofiu: toto sú naše požiadavky, vychádzajú z tirolského či škandinávskeho vzoru, ktorý sa nám páči, hoci vznikol za iných historických podmienok, a keď ich nebudete bezo zbytku akceptovať, tak sa pôjdeme sťažovať do Rady Európy. A zo strany niektorých predstaviteľov alebo

poslancov HZDS a SNS treba opustit filozofiu: vy, menšiny budete mať toľko práv, kolko vam my dame. A keď sa vam nepáči, ukážeme vám, kto tu ma väčšinu.

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

úmyselne hovorím o krajnostiach, lebo verím v inu filozofiu, ktorá, som presvedčený, má alebo bude mať v tomto parlamente väčšinu, teda vo filozofiu dohody založenej na pokojnom definovaní pretrvávajúcich problemov v narodnostne zmiešaných oblastiach, ktoré sa netykajú len tam žijucich Maďarov, ale aj Slovakov, a filozofiu založenú na vecnom riešení tychto problémov na zaklade rešpektovania uzemnej integrity Slovenskej republiky a ústavy tohoto štatu.

Vážené dámy,
vážení pani,

cieľom Slovenskej republiky je členstvo v Europskej unii v plnom rozsahu jej politických, hospodarskych a bezpečnostnych štruktur a funkcii. Dosiahnutie tohoto ciela vyžaduje systematicke usilie a spolupracu na užsom regionalnom zaklade, ktoru v súcasnosti predstavuje regionalna spolupraca Slovenska s Českou republikou, Madarskom a Polskom. Posilnenie spolupráce so susednými krajinami vyzaduje vytvorit podmienky vzájomnej dôvery, a to predovšetkým s Madarskou republikou. Dobré susedské vzťahy s Maďarskom maju pre nas vyznam aj preto, lebo sú podmienkou pre vybudovanie medzinarodnopolitickeho postavenia Slovenska ako podunajskeho štatu. V súčasnosti sa do zložitého uzla splietli rozdielne záujmy Slovenska a Maďarska, predovšetkým predstavy o najvhodnejšom využívaní Dunaja s historicky utváranou identitou oboch národov.

Národná identita Slovákov a Maďarov zahrňuje niekoľko prvkov, ktoré na oboch stranách vyúsťujú až do konfliktného princípu tercium non datur. Keď som na túto tému hovoril s jedným z významných predstaviteľov francúzskeho národného zhromaždenia, povedal mi vetu, ktorú treba brať vážne nielen v Slovenskej republike, ale aj v Maďarskej republike. Tento pán odpovedal - citujem: "V strednej Európe sú buď dve rizikové krajiny, alebo ani jedna. Ak je Slovenská republika riziková krajina, potom je ňou aj Maďarsko. Preto je v záujme Slovenska aj Maďarska spolupracovať na odstránení tohoto fatálneho princípu našich národných identít. Vzorom môže byť postup uplatnený pri úprave historických vzťahov medzi Francúzmi a Nemcami alebo medzi Nemcami a Poliakmi. Pokúsme sa vypracovať taký program, na ktorom by sa mohli ako partneri podieľať aj tí predstavitelia politických strán národnostných menšín, ktoré budú mať politickú vôľu a ktorí budú ochotní jednoznačne rešpektovať princíp nenarušiteľnosti integrity Slovenskej republiky. Pravda, to vyžaduje dlhodobú cielenú prácu v oblasti výchovy, od úpravy učebníc vlastivedy a histórie až po osobné poznávanie sa a vzájomné kontakty medzi Slovákmi a Maďarmi.

Dámy a páni,

nepatrím k fatalistom, ktorí veria, že o osude Slovenska sa už nezvratne rozhodlo na Malte alebo pri iných rokovaniach politických predstaviteľov veľmocí, a my sa musíme iba prispôsobiť, hoci nemám na druhej strane veľké ilúzie o možnostiach paťmiliónovej krajiny iba vlastnou vôľou posúvať vo svoj prospech siločiary geopolitických záujmov v historickom období tektonických zmien spôsobených krachom jedného sociálneho experimentu a rozpadom bipolárneho sveta. Vychádzam zo skúsenosti napríklad Nórska, Dánska, Fínska, Izraela, že aj relatívne malá krajina má vždy šance svojou premyslenou vlastnou aktivitou držať svoj osud vo vlastných rukách.

Čo je k tomu potrebné? V prvom rade vypracovať modernizačnú stratégiu pre Slovensko na základe nadstranickej reflexie novej situácie, v ktorej sa naša vlasť ocitla. Je možné pritom vychádzať z konsenzu rozhodujúcich politických síl pri definovaní takých základných cieľov, ako sú napríklad integrácia do Európskej únie a vytvorenie podmienok pre vstup do NATO. Modernizačná stratégia by mala byť vyjadrením dlhodobého štatneho záujmu, výrazom kontinuity cieľov a identity Slovenska. Mala by byť uchránená pred súťaživosťou politických subjektov a pred dôsledkami striedania vlád. Práve preto, že Slovenská republika takouto konsenzuálne prijatou modernizačnou stratégiou nedisponuje, pri riešení problémov transformácie hospodárstva a politického systému a pri budovaní samostatnej štatnosti sa až príliš často improvizuje až do takej miery, že dochádza k ohrozeniu kontinuity vývoja a k spochybňovaniu obrazu Slovenska v zahraničí. Len takáto strategia môže byť základom dlhodobej línie zahraničnej politiky, ktorú aj zmena moci či osobnosti na čele inštitúcií nemôže ovplyvniť v tom zásadnom. Len takáto strategia môže byť zakladom spolupráce programovo odlišných politických strán pri jej uskutočňovaní.

Strana demokratickej ľavice rešpektovala a rešpektuje, že Slovenská republika nadobudla samostatnosť v zložitých podmienkach a že objektívne problémy, v ktorých sa ocitla, nemôže jednoducho vyriešiť naraz. Preto sme nikdy ako opozičná strana nekritizovali vládu za to, čo jednoducho nebolo v jej silách ovplyvniť. O to viac sme však boli a budeme kritickí k politickým chybám zapríčineným amatérizmom, neinformovanosťou, mocenskou nadutosťou, zlou personálnou politikou, v ktorej sa presadzujú úzke stranícke a skupinové záujmy a ktorá nie je schopná efektívne využívať na Slovensku jestvujúci potenciál pre zahraničnú službu. Plne súhlasím s pánom ministrom, že treba prestať deliť diplomatov na federalistov a tých slovenskejších. V diplomacii existuje

predsa iba jediné kritérium: profesionalita, a k nej patrí aj lojalita k svojmu štátu. Chce sa mi veriť, že je možné sa vyvarovať zo strany ústavných činiteľov nepremyslených a urážlivých výrokov, ktoré irritujú zahraničie. Alebo, keď sa už vyskytnú, aspoň z nich cynicky nevytĺkať vnútropolitický kapitál. To je tiež otázka elementárnej politickej profesionality.

Už dnes, bez ohľadu na všetky objektívne ťažkosti, si viem predstaviť zlepšenie informačných tokov medzi vládou a zastupiteľskými úradmi a naopak. Nevidím dôvody, prečo by mali pretrvávať nezhody a nekoordinovanosť medzi najvyššími ústavnými činiteľmi v oblasti zahraničnej politiky a prečo by sa nedali prekonať nedostatky v on line informovanosti medzi Národnou radou, Kanceláriou prezidenta republiky, vládou a ministerstvom zahraničných vecí a prečo by sa v krátkom čase nemohlo uskutočniť stretnutie ústavných činiteľov výlučne na túto tému. Je taktiež možné zlepšiť spoluprácu medzi ministerstvom hospodárstva a ministerstvom zahraničných vecí, pokiaľ ide o politické a odborné riadenie obchodných a ekonomických radcov.

A napokon, je možné výrazne zlepšiť spoluprácu medzi ministerstvom zahraničných vecí a politickými stranami, ktoré už sú začlenené do jednotlivých politických rodín - socialistickej, konzervatívnej a liberálnej - a majú partnerov v príslušných frakciách Európskeho parlamentu, Parlamentného združenia Rady Európy, Konferencie pre európsku bezpečnosť a spoluprácu atď. Sme pripravení spolupracovať s KDH, Alianciou demokratov Slovenska a ďalšími politickými stranami tak, že budeme koordinovať aktivity, ktoré slúžia na presadzovanie národno-štátnych záujmov tejto krajiny v medzinárodných inštitúciách. Som presvedčený, že je možné lepšie koordinovať všetky zahranično-politické aktivity Slovenskej republiky, najmä pokiaľ ide o uplatňovanie našich iniciatív. Nemôžeme sa totiž uspokojiť s tým, že sme sa stali členmi

prakticky všetkých medzinárodných organizácií, prípadne s tým, že nás uznali všetky štaty, ktoré sme oslovili. Kritériom úspešnosti v medzinárodnej oblasti je naša vážnosť, náš imidž, naša schopnosť presadiť vlastné iniciatívy, tlmočiť iniciatívy viacerých krajín, alebo úspešne sprostredkovať pri riešení medzinárodných sporov a konfliktov. A to záleží predovšetkým od dostatku subjektívnych predpokladov napravy súčasného stavu.

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

na záver by som sa chcel bez akehokoľvek patosu v mene klubu poslancov Strany demokratickej ľavice prihlásiť k budovaniu a upevňovaniu Slovenskej republiky na medzinárodnom poli. Svojou zahraničnou politikou a medzistranickými vzťahmi chceme prispievať k zachovaniu suverenity a bezpečnosti štatu. Uplatňovanie národno-štatnych záujmov považujeme za vec všetkých politických strán v Slovenskej republike.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej sa prihlásil do diskusie pán poslanec Vajda.

Poslanec M. Vajda:

Vážený pán minister,
vážený pán predseda,
milí kolegovia, kolegyne,
hostia,

dopredu sa chcem ospravedlniť, že moja reč nebude taká kontinuálna a plynulá ako u kolegov, ktorí si to dopredu

pripravili, pretože to budú skôr reakcie na určité vystúpenia, ktoré tu odzneli.

Predovšetkým by som chcel reagovať na to posledné, ktoré odznelo z úst pána podpredsedu Weissa, kde sa istým spôsobom konštatovalo, že účasť v sociálnej skupine alebo podpora sociálnej skupiny bola dôvodom zvolenia pána Fogaša za podpredsedu Parlamentného zhromaždenia Rady Európy - teda socialistickej skupiny. K tejto otázke by som chcel podotknúť len takú vec, ktorá mi utkvela v pamäti z rozhovoru s pánom Martínézom minulý týždeň, keď sme boli ako slovenská delegácia u neho na prijatí, kde povedal, že je to veľmi elegantné riešenie, keď predstaviteľ opozície je predsedom delegácie v Parlamentnom zhromaždení, ale môže to viesť aj k určitým problémom. Myslím si, že bude to viesť k problémom práve vtedy, keď sa začne zdôrazňovať stranícka príslušnosť toho predstaviteľa hlavne na domácej pôde, a keď sa začne dokumentovať, že práve to viedlo k jeho zvoleniu. Myslím si, že by to mohlo u mnohých kolegov vyvolať dojem, že práve toto bolo dôvodom na jeho zvolenie, čo nie je celkom pravda. Teda povedal by som, že to nie je úplná pravda.

Rád by som tiež zareagoval na vystúpenie pána Árpáda Duka-Zólyomiho, ktoré sa týka plnenia alebo neplnenia našich záväzkov v Rade Európy. Treba si uvedomiť, že Slovenská republika pri vstupe do Rady Európy - a bolo to tu povedané už niekoľkokrát, takže to je len opakovanie reálneho stavu - dostala asi päť záväzkov, teda pristúpila asi na päť záväzkov, z ktorých podpísanie Európskeho dohovoru o ľudských právach bolo vykonané 30. 6. rukou pána ministra pred našimi očami priamo v Štrasburgu a platí od 1. januára, takže tento záväzok je kompletne splnený a niet prečo o ňom pochybovať. Ďalším záväzkom Slovenskej republiky bolo ubezpečenie, že Slovenská republika založí svoju menšinovú politiku v rámci záväzných ustanovení a odporúčaní Parlamentného zhromaždenia, a bude sa to týkať najma dvojjazyčného označovania

miest a obcí a tabúľ, a bude sa to týkať tiež používania prvých mien a priezvisk u príslušníkov národnostných menšín.

K tejto otázke treba poznamenať, že skutočnosť je taká aká je. Vláda príslušné normy v stanovenom termíne pol roka do parlamentu predložila. Akým spôsobom sa parlament s týmito normami vysporiadal, sami dobre vieme. Toto však nemôže byť dôvodom na obviňovanie slovenskej vlády alebo oficiálnych slovenských miest, že tento druh záväzkov do Rady Európy neplní. To jednoducho nie celkom sedí.

Ďalším záväzkom bolo, že Slovenská republika sa pokúsi zrušiť alebo eliminovať vo svojom právnom poriadku všetky normy, ktoré sa týkali uplatňovania najma kolektívnej viny. V prípade riešenia týchto vecí treba povedať, že nie sme v názore na túto otázku ani v delegácii jednotní. Môj osobný názor je, že Slovenská republika pri uplatňovaní tohto záväzku, ktorý sa skrátene nazýva aj Benešove dekréty alebo zrušenie Benešových dekretov, urobila maximum z toho, čo vlastne v parlamente mohla urobiť. Týkalo sa to najma novelizácie zákonov 42 a 229 o pôde i zákonov o navrátení majetku cirkvám, kde tieto postupy sa aj pre menšiny zjednotili. Myslím si, že to takisto nemôže byť dôvodom pre menšiny tvrdiť, že záväzky v tomto jednom bode sa neplnia.

Ďalej by som sa chcel obrátiť na pána ministra v otázke plnenia Viedenského summitu alebo výsledkov Viedenského summitu a jeho implimentácie do práve prerokúvaného materiálu. Myslím si, že presne tak, ako to bolo pred chvíľou prostredníctvom pána Fogaša povedané, nová paneurópska politika si bude vyžadovať aj nový prístup z hľadiska Slovenskej republiky. Sám som si dal dosť námahy, aby som spočítal, koľko hlasov budú mať bývalé postkomunistické krajiny v Rade Európy, a vychádza mi to, že to bude okolo 130 hlasov v Parlamentnom zhromaždení, čo je tak veľká sila, ktorá skutočne už dokáže pohnúť aj myslením západnej Európy. Bolo by nanajvýš

žiadúce koordinovať postupy týchto bývalých postkomunistických krajín, ak sa nájde spoločný menovateľ záujmov týchto postkomunistických krajín.

Takisto sú to veci, ktoré vyplynuli v otázke ľudských práv. Je to zriadenie jednotného súdu pre ľudské práva. Túto vec, podľa mňa, Slovenská republika bude podporovať, pretože to skráti procesnú stránku konania a slovenskí občania nebudú musieť čakať na dlhé vybavovacie konanie v Štrasburgu, ktorá niekedy trvalo niekoľko rokov.

Čoho by som sa zvlášť chcel dotknúť, je záver Viedenského summitu v rámci národnostnej politiky. Ministri, teda hlavy štátov, v rámci Viedenského summitu dohodli, že Rada Európy vypracuje do 30. júna 1994 rámcovú konvenciu týkajúcu sa práv národnostných menšín, ktorá bude tzv. porovnávacím alebo štandardným protokolom pre menšiny v rámci Európy a bude tým dlho volaným štandardom pre porovnávanie práv národnostných menšín v rámci jednotlivých krajín. Myslím si, že táto norma a konvencia dosť jednoznačne poukáže na to, ktoré krajiny a v ktorých otázkach neplnia menšinové práva v rámci svojho vlastného štátu.

Takisto bolo rozhodnuté v rámci Viedenského summitu zabezpečiť prípravu dodatkového protokolu v ramci kultúrnych práv národnostných menšín. A myslím si, že to je práve tá otázka, na ktorú aj naše národnostné menšiny alebo predstavitelia našich národnostných menšín poukazujú, že sa neplní. Myslím si, že splnením tejto konvencie a následným možným potenciálnym podpisom tejto konvencie by Slovensko jednoznačne mohlo ukázať, že ak táto konvencia bude pre náš právny stav prijateľná, že je v otázke plnenia práv národnostných menšín skutočne nie v nejakom rozpore s európskym štandardom.

Tým by som rád zakončil svoje vystúpenie a verím, že podobné diskusie okolo plnenia alebo neplnenia určitých záväzkov už navždy prestanú, pretože pokiaľ by mal naďalej pokračovať daný stav, musel by som pánu ministrovi hneď teraz navrhnúť, aby jedného člena Maďarského kresťanskodemokratického hnutia vymenoval za špeciálneho kuriéra Slovenskej republiky do Rady Európy s osobitnými právami a posielal po ňom dopisy, pretože tam idú asi rýchlejšie ako niektoré vládne.

Ďakujem veľmi pekne za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi poslancovi Vajdovi. Prosím, páni a dámy, kto sa ešte hlási do rozpravy?

/Nikto./

Ak nikto, o niekoľko poznámok požiadal predseda Národnej rady pán Gašparovič. Kým príde k mikrofónu, chcel by som pánu poslancovi Vajdovi povedať, že v žiadnom prípade som nemal na mysli, že by delegácia, ktorá pôsobí v Rade Európy, nepôsobila ako nejaký kompaktný celok. Viem, že spolupracuje vynikajúco práve na báze štátno-politického záujmu Slovenskej republiky. Povedal som iba to, že zvolenie pána Fogaša nebolo iba výsledkom dobrej práce delegácie, ale aj podpory socialistickej frakcie. Aby sme sa dobre chápali.

Ďakujem.

Prosím, pán predseda.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené panı poslankyne, páni poslanci,

dovoľte mi zareagovať len niekoľkými poznámkami na niektoré vystúpenia a otázky, ktoré sa týkali aj Národnej rady. Najskôr mi dovoľte, aby som zareagoval na vystúpenie pána Duka-Zólyomiho, ktoré nepovažujem za šťastné ani primerané vo vzťahu k hodnoteniu, a najma pokiaľ ide o pravdivosť niektorých jeho výrokov. Nebudem ďalej komentovať. Obrátil by som sa práve z týchto dôvodov na prítomného pána ministra, že všetky aktivity, ktoré sú vytvárané maďarskou národnostnou menšinou resp. jej politickými predstaviteľmi a niekedy aj z maďarskej strany, treba nielen sledovať, ale jednotlivé aktivity okamžite zhodnotiť a jednotlive na ne reagovať. V tomto smere by sme mali byť, myslím si, aktívnejší najma na medzinárodných fórach, najma na európskych. Mám tu na mysli KBSE, Radu Európy, a myslím si, že by sme mali aj systematickejšie a pravidelnejšie informovať svet o našich analýzach - dovolím si povedať - cieľov tejto politickej špičky predstaviteľov maďarskej menšiny a niekedy aj Maďarskej republiky.

Pán Duka-Zólyomi tu vypichol dva problémy: Gabčíkovo a národnostnú menšinu. Medzinárodno-právna pozícia Slovenskej republiky v spore o Gabčíkovo, myslím si, je pre Slovenskú republiku v súčasnej dobe optimálna. Môže mi to potvrdiť aj pán minister. Myslím si ale, že parlament by mal byť informovaný o súčasnom stave príprav najma pokiaľ ide o dokumenty, ktoré predložíme Medzinárodnému súdnemu dvoru, a to ako do časového harmonogramu - myslím si, že tu musíme dávať pozor na dodržiavanie termínov - i do našej koncepcie medzinárodno-právneho odôvodnenia našich nárokov. K tomuto problému bude ešte vystupovať pán poslanec Hraško, a myslím, že nás bude informovať, ako ďaleko táto otázka stojí.

Dovoľte mi, aby som požiadal ešte naše ministerstvo, že treba skutočne venovať zvýšenú pozornosť informovaniu európskej verejnosti aj o našich názoroch, a tým vytvoriť priaznivú klímu pre naše stanovisko, najma pokiaľ ide o národnostné menšiny. Myslím si, že bude skutočne dôležité v prvom rade spracovať ucelenú predstavu o medzinárodno-právne záväzných dokumentoch upravujúcich práva menšín a jednoznačne prezentovať skutočnosť, že Slovenská republika poskytuje nadštandardné práva našim menšinám. Dovolím si tvrdiť, že by sme mali viac využívať medzinárodné právo, ktoré jednoznačne ponima menšinové práva ako súčasť ochrany ľudských práv. Ide o to, aby nik, žiadna skupina obyvateľov nebola vyňatá spod ochrany týchto ľudských práv z dôvodov príslušnosti k menšinovému etniku. To je veľmi dôležitá otázka. V žiadnom prípade nejde tu o zabezpečenie privilégií pre menšinu. Aj v tomto prípade by sme mali byť aktívnejší a informovať európsku verejnosť o danom stave.

Chcem požiadať z tohto pohľadu, a myslím si, že je to potrebné, aby parlament bol informovaný o tom, ako ministerstvo zahraničných vecí rieši tento problém, akú krátkodobú, najma však dlhodobú koncepciu v tomto smere má. Naše ministerstvo zahraničných vecí je zodpovedné za túto politiku, a myslím si, že aj vyvíja aktivitu v tomto smere. Tieto moje poznámky smerujú viac-menej k ešte vačšiemu zintenzívneniu práce nášho ministerstva zahraničných vecí.

Chcel by som odpovedať pri tejto príležitosti aj pánu poslancovi Čarnogurskému, pokiaľ hovorí, že je potrebné zúčastniť sa pri niektorých voľbách, najmä v krajinách, o ktoré máme politický aj ekonomický záujem - mal na mysli Ukrajinu. Dostal som dopis od pána poslanca Čarnogurského, kde žiada, aby bol vyslaný ako pozorovateľ. Chcem len pri tejto príležitosti povedať, že Byro Rady Európy už určilo jednotlivých zástupcov krajín Rady Európy, ktorí sa zúčastnia toho-ktorého monitorovania volieb. Takže, chcem vám oznámiť,

že aj zo Slovenska na Ukrajinu bola vybraná skupina, ktorá sa zúčastní týchto volieb. To je len krátka informácia.

Ďakujem pekne.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu predsedovi. Dámy a páni, ešte raz sa pýtam, či chce ešte niekto vystúpiť v rozprave.

Nikto./

Ak nie, vyhlasujem rozpravu o tomto bode programu za skončenú a pýtam sa pána ministra, či sa chce k rozprave vyjadriť. Prosím, pán minister.

Minister zahraničných vecí SR J. Moravčík:

Vážená Národná rada,
dámy a páni,

dovoľte, aby som sa iba veľmi stručne vyjadril k niektorým vystúpeniam. Chcem povedať na úvod, že som veľmi rád, že sa aj v tomto prípade dosiahol - povedal by som - súlad v základných otázkach zahraničnej politiky nášho štátu, že naďalej - a diskusia to potvrdila - pretrváva zhoda v základnom smerovaní našej zahraničnej politiky. Diskusné príspevky, ktoré tu odzneli, sú pre nás skutočne veľmi zaujímavým námetom, v mnohých prípadoch na hlbšie zamyslenie. Využijeme to a na základe analýzy potom túto analýzu premietneme do našej práce.

Chcel by som povedať, že správa, ktorú sme predložili, nie je nejaký dokument, ktorý mal byť schvaľovaný. Táto správa bola mienená ako podklad do diskusie, ako podklad na

zamyslenie sa o zahraničnej politike nášho štátu v minulom období a o cieľoch zahraničnej politiky v tomto roku. Niektoré poznámky, ktoré sa dotýkajú formulácií, si prirodzene, ceníme, ale zmysel nebol v tom - podať nejakú vyčerpávajúcu súhrnnú informáciu, ale poskytnúť iba základnú orientáciu o tom, čo sa urobilo v minulom období a čo bude predmetom nášho snaženia v tomto roku.

Dovoľte reagovať ešte celkom krátko na niektoré vystúpenia, vzhľadom na to, že čas, ktorý Národná rada tomuto materiálu venovala, je pomerne rozsiahly. Dosť často tu frekventovalo konštatovanie, že Slovensko je vylučované, najmä pokiaľ ide o úvahy o začleňovaní stredoeurópskych krajín do bezpečnostných štruktúr, do Euroatlantického zoskupenia, že Slovensko je ponechávané stranou. Faktom je, že v niektorých vyjadreniach popredných politikov sa Slovensko už neuvádza spolu s Poľskom, Českou republikou a Maďarskom. Myslím si ale, že tento samotný fakt ešte neznamená, že Slovensko stráca šancu. Možno, že je určitým upozornením, ktorého by sme si mali povšimnúť, a myslím si, že to urobíme a že vyvodíme z tejto skutočnosti konkrétne konzekvencie. Pre nás je dôležité, že nijaký medzinárodný dokument, nijaké vyjadrenie predstaviteľa ktoréhokoľvek štátu nám neberie šance zostať medzi touto skupinou krajín. Závisí skutočne od nás, akým spôsobom túto šancu naplníme.

Veľká pozornosť sa venovala tiež koordinácii zahraničnej politiky najmä v súvislosti s organizovaním vrcholových návštev. Nepadli kritické pripomienky k tomu, že by zahraničná politika bola vecne nekoordinovaná, že by niektorý z vrcholných predstaviteľov štátu uplatňoval a presadzoval nejaký iný zahranično-politický smer. Zatiaľ to tak nemožno konštatovať. Realita je taká, že v základných otázkach vecnej orientácie zahraničnej politiky zhoda je a je dosiahnutá potrebná miera koordinovanosti.

Pokiaľ ide o organizovanie vrcholových návštev, je to skutočne veľmi dôležitá súčasť diplomacie a musíme v tejto záležitosti urobiť určité opatrenia, aby sme sa vyhli takým nepríjemným skutočnostiam, ktoré nastali v súvislosti s organizovaním návštevy prezidenta v Poľsku. Každý z vrcholných predstaviteľov má svoj protokol. Chýba nám jednotný štátny protokol. Na základe skúseností, ktoré sme získali z tohoto obdobia, už ministerstvo zahraničných vecí pripravilo zásady takéhoto štátneho protokolu, kde bude jednoznačne dohodnuté, potvrdené príslušnými orgánmi, akým spôsobom sa bude zabezpečovať koordinácia medzi protokolmi jednotlivých predstaviteľov.

Pokiaľ ide o regionálnu spoluprácu, to zaznelo najmä vo vystúpení pána poslanca Čarnogurského ako argument, ktorý má dokumentovať rozpornosť medzi deklarovanými cieľmi a skutočnosťou. Faktom je, že zásady regionálnej spolupráce sa v súčasnom období rozpracovávajú. Vláda by mala v tomto mesiaci zaujať zásadné stanovisko aj pokiaľ ide o prístup Slovenskej republiky ku konvencii o cezhraničnej spolupráci, o regionálnej spolupráci. Faktom tiež je, že nie všetky európske štáty k tejto konvencii pristúpili.

Pokiaľ ide o otázku veľvyslancov, ta bola predmetom viacerých vystúpení. Chcel by som zdôrazniť to, čom som uviedol už v mojom úvodnom slove, že vlastne za rok existencie samostatnej slovenskej diplomacie sme obsadili zo 60 miest vlastne 40. To sú dve tretiny. Jedna tretina postov veľvyslancov zostala zatiaľ neobsadená. Je predpoklad, že v najbližšom období, teda predovšetkým v tomto roku sa tak stane tam, kde zo zahranično-politických záujmov budeme považovať za nevyhnutné obsadiť miesto veľvyslancov. Opakujem, že najneskôr do konca marca vo všetkých susedných krajinách a vo všetkých dôležitých reláciách budeme mať obsadený post veľvyslancov. Ak si zoberieme štruktúru

veľvyslancov, je tam skutočne veľmi málo z predstaviteľov HZDS, aj tí, ktorí sú tam, boli posudzovaní predovšetkým z hľadiska profesionálnej spôsobilosti. Pevne verím, že novej vláde budeme môcť odovzdať vysoko profesionálny diplomatický zbor, vrátane veľvyslancov, že skutočne základným kritériom bude profesionalizmus a nie politická príslušnosť, a že takáto prax zostane potom aj do budúcnosti.

K vystúpeniu pána poslanca Árpáda Duka-Zólyomiho by som chcel zdôrazniť, že to, čo potrebujeme, a to nielen vo vzťahu medzi Maďarskom a Slovenskom, ale predovšetkým u nás vo vnútri, je vybudovanie atmosféry dôvery. K tomu je potrebné, aby sme skutočne otvorene hovorili o problémoch, o tom, ako vidíme veci na jednej aj na druhej strane, aby sme vytvorili mechanizmus, v rámci ktorého by sme si mohli vyjasňovať vzájomné stanoviská.

K vízovej politike - takisto ako Česká republika, aj naša vláda prerokuje v najbližších dňoch návrh na zrušenie bezvízového styku s niektorými štátmi bývalej Juhoslávie. Sme viazaní dohodou s Českou republikou o vzájomnej koordinácii vízovej politiky. V rámci tejto koordinácie potom zabezpečíme obdobný postup, ako uplatňuje Česká republika.

K vystúpeniu pána poslanca Lauku - pokiaľ ide o zmluvy s vyznačnými štátmi Európy, nie všetky európske štáty a vyznamné európske štáty uplatňujú prax uzavierania osobitných zmlúv. V Európe, najma v západnej Európe, skôr prevláda stanovisko, že dôležité sú reálne vzťahy, reálna spolupráca, a ak funguje spolupráca, reálne vzťahy medzi štátmi, potom zmluvy sú zbytočné. Z tohoto hľadiska nemožno podľa počtu uzavretých zmlúv s jednotlivými štátmi usudzovať na kvalitu vzťahov k jednotlivým štátom.

Takisto sa pán poslanec Lauko a ešte niektorí ďalší dotkli otázky miesta obchodno-ekonomických úsekov v činnosti

našich zastupiteľských úradov. Ministerstvo zahraničných vecí dôsledne uplatňuje zásadu, že diplomatická služba, zahraničná služba, musí byť jednotná, to znamená, že nie je opodstatnené organizačné delenie medzi politickou diplomaciou a ekonomickou diplomaciou. Z tohoto hľadiska je vzťah medzi ministerstvom zahraničných vecí a ministerstvom hospodárstva vyjasnený. Uzavreli sme dohodu, na základe ktorej potom ministerstvo hospodárstva uplatňuje určitú metodickú súčinnosť pri metodickom usmerňovaní obchodno-ekonomických úsekov našich zastupiteľských úradov.

K vystúpeniu poslankyne Kaliskej - reagovali sme na Heuerovu správu a dostali sme pozitívnu odpoveď od tajomníka tejto komisie v tom zmysle, že komisia oceňuje naše stanovisko a delegácia senátorov je pripravená pricestovať na Slovensko na základe nášho pozvania.

K otázke pána poslanca Fogaša, pokiaľ ide o vyjasnenie otázky platnosti Európskej sociálnej charty a Európskeho dohovoru o zabránení mučenia, neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania - Európska sociálna charta bola podpísaná ešte počas existencie federácie. Sukcesiou do zmlúv sme tento záväzok prevzali. K nadobudnutiu účinnosti je však potrebná ratifikácia v Národnej rade, ktorú pripravuje ministerstvo práce a sociálnych vecí. Podobne aj ratifikáciu ďalšieho dohovoru pripravuje na predloženie do Národnej rady príslušné ministerstvo.

K požiadavke pána predsedu Národnej rady o tom, aby ministerstvo priebežne informovalo o situácii v rokovaní s Maďarskou stranou o Gabčíkove, môžem pripomenúť, že na základe uznesenia zahraničného výboru ministerstvo zahraničných vecí predkladá každý mesiac priebežnú správu o tom, čo bolo za príslušné obdobie v tomto spore vykonané.

Všetky ostatné námety, ktoré som nespomenul, tak ako som uviedol v úvode, starostlivo spracujeme a v prípade záujmu budeme podrobne o našom stanovisku informovať. Chcel by som vám ešte raz vyjadriť poďakovanie za konštruktívny prístup v prerokovaní tejto správy.

Ďakujem vám.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu ministrovi Moravčíkovi. Žiada si záverečné slovo pán poslanec Laluha?

Poslanec I. Laluha:

Vážený pán predseda,
predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

vzhľadom na rozpravu, v ktorej nebol podaný žiadny písomný návrh, odporúčam tento návrh uznesenia:

"Uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky z 2. februára 1994 k správe o plnení úloh a aktuálnych cieľoch zahraničnej politiky Slovenskej republiky /tlač 407/

Národná rada Slovenskej republiky

A. Berie na vedomie správu o plnení úloh o aktuálnych cieľoch zahraničnej politiky Slovenskej republiky.

B. žiada vládu Slovenskej republiky

1. utvárať podmienky na urýchlenie naplnenia ratifikačného procesu Európskej dohody,

2. zintenzívniť činnosť pri našom úsilí o naplnenie Partnerstva za mier s cieľom plnej integrácie do NATO,

3. zefektívniť koordináciu zahranično-politických aktivít subjektov Slovenskej republiky, ktoré vstupujú do medzinárodných vzťahov a vystupujú v tejto oblasti.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu predsedovi zahraničného výboru za návrh uznesenia. Prosím, pani poslankyňa Kaliská.

Poslankyňa G. Kaliská:

Pán minister, chcela by som vás poprosiť, položila som viac konkrétnych otázok, netrvám na tom, aby ste mi zodpovedali hneď, ale prosím o odpoveď.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pani poslankyni. Kolegyne a kolegovia, pristúpime k hlasovaniu o návrhu uznesenia, ktorý predniesol predseda zahraničného výboru pán Laluha.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 109 poslancov.
Kto je za návrh uznesenia, ktorý predniesol pán poslanec Laluha?
Za návrh hlasovalo 102 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky k správe o plnení úloh a aktuálnych cieľoch zahraničnej politiky Slovenskej republiky.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

rokovanie 26. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky sme v piatok prerušili pred hlasovaním o vládnom návrhu zákona o štátnych vyznamenaniach. Faktická poznámka - pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

rád by som predložil jeden zmierlivý návrh, ktorý, dúfam, pochopite rovnako zmierlivo, ako ho predkladám. Rád by som navrhol vzhľadom na domáce a zahraničnopolitické ohlasy na zákon, o ktorom ideme hlasovať, aby sme preložili definitívnu podobu, teda hlasovanie o tomto zákone, na marcovú schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky, aby bolo možné využiť čas na nájdenie takej záverečnej podoby tohto zákona, ktora bude širšie prijateľná. Dúfam, že ani predkladateľ, pan minister Slobodník, nebude namietať voči tomuto procedurálnemu návrhu.

Minister kultúry SR D. Slobodník:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,

keďže ma vyzval pán poslanec Ftáčnik, aby som sa vyjadril, musím konštatovať len jedno. Samozrejme, to závisí od hlasovania. Tam by som si nepomohol, aj keď by som mal iný názor. Musím konštatovať, že tento návrh bol podaný vládou a tento návrh asi zostáva v platnosti, či už o ňom budeme hlasovať teraz alebo o mesiac, v marci, to závisí, samozrejme, od vás. Teda nechávam to na vaše rozhodnutie.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu ministrovi. Kolegyne, kolegovia, budeme hlasovať o procedurálnom návrhu pána poslanca Ftáčnika.

Prosím, je tu návrh od pána poslanca Sečánskeho, aby sa poradili kluby. Je ďalší klub, ktorý sa chce poradiť? Sú dva ďalšie kluby, takže navrhujem, aby sme sa zišli o 15 minút, teda o 16.05 hodine.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, ktorí ste mimo rokovacej sály, prosím, dostavte sa dnu, budeme sa prezentovať.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 119 poslancov.

Kto je za procedurálny návrh pána poslanca Ftáčnika, aby sme hlasovanie o návrhu zákona o štátnych vyznamenaniach odložili na marcovú schôdzu?

Za návrh hlasovalo 40 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 50 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 29 poslancov.

Konštatujem, že procedurálny návrh pána poslanca Ftáčnika neprešiel.

Prosím teda spoločného spravodajcu, aby dal hlasovať o pozmeňovacích návrhoch, ktoré sú obsiahnuté v spoločnej správe výborov, a o tých, ktoré vzišli z rozpravy.

Poslanec L. Kvasnička:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,
vážení hostia,

dovoľte, aby som vám predložil jednotlivé návrhy tak, ako vyplývajú zo spoločnej spravodajskej správy. Pokiaľ ide o body 1 a 22, o tých hlasovať nemusíme, pretože tu ide len o legislatívno-technické úpravy a bolo by úplne zbytočné o nich hlasovať.

Pokiaľ ide o bod 2 spravodajskej správy, v tomto bode sa navrhuje v texte slovo "zapožičaním" nahradiť slovom "udeľovaním". Tento návrh je z Výboru Národnej rady pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti. Myslím, že to je tiež viac-menej legislatívna záležitosť. Väčšinou sa používa slovo "zapožičiavanie" vyznamenaní. Prosil by som, aby sa o tomto bode dalo hlasovať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Má niekto faktickú poznámku? Pán spoločný spravodajca, máte k tomuto návrhu stanovisko?

Poslanec L. Kvasnička:

Tento návrh nepodporujem. Odporúčam ho neprijať, je v rozpore s ústavou.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 117 poslancov.
Kto je za pozmeňovací návrh s tým, že pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať?
Za návrh hlasovalo 26 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh neprešiel.

Poslanec L. Kvasnička:

Bod 3 spoločnej správy neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 121 poslancov.
Kto je za schválenie bodu číslo 3 s tým, že pán spoločný spravodajca neodporúča tento bod prijať?
Za návrh hlasovalo 40 poslancov.
Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 59 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 3 spoločnej správy Národná rada neschválila.

Poslanec L. Kvasnička:

Bod 4 spoločnej správy neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 122 poslancov.
Kto je za schválenie bodu 4 s tým, že pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať?
Za návrh hlasovalo 38 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 70 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 4 spoločnej správy Národna rada neprijala.

Poslanec L. Kvasnička:

Bod 5 spoločnej správy neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 123 poslancov.
Kto je za bod číslo 5 spoločnej správy?
Za návrh hlasovalo 33 poslancov.

Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 71 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 5 spoločnej správy neprešiel.

Poslanec L. Kvasnička:

Bod 6 spoločnej správy neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 125 poslancov.
Kto je za tento návrh?
Za návrh hlasovalo 37 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 75 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pod bodom 6 spoločnej správy sme sme neprijali.

Poslanec L. Kvasnička:

Bod číslo 7 spravodajskej správy si dovolím prečítať. "Rad Andreja Hlinku sa udeľuje" - prosil by som korekciu, lebo by bol nezmysel na 5 rokov, ale 5 rokov. Pochopiteľne, že odo dňa schválenia.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Móri - faktická poznámka.

Poslanec I. Móri:

Vážený pán predsedajúci,

v súvislosti s bodom 2 sme neprijali termín "udeľovanie", ale zostali sme verní termínu "zapožičiavanie". Prosil by som, aby to bolo v súlade aj s bodom 7, teda, aby bol súlad termínov. Bod 7 zo spoločnej správy po oprave by znel: "Rad Andreja Hlinku sa prepožičiava na 5 rokov."

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Hrnko - faktická poznámka.

Poslanec A. Hrnko:

Aby bolo jasné, o čo tu ide, legislatívno-technicky by tam malo byť: "Rad Andreja Hlinku sa zapožičiava 5 rokov od účinnosti tohto zákona." Tak by to bolo správne. Myslím, že to chcel navrhovateľ alebo predkladateľ týmto pozmeňovacím návrhom dosiahnuť.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Hrnkovi za spresnenie. Pan poslanec Mikloško, prosím, faktická poznámka.

Poslanec F. Mikloško:

Bol som navrhovateľom tohto pozmeňovacieho návrhu v ústavnoprávnom výbore a takto som to myslel. /Potlesk./

Poslanec L. Kvasnička:

Ďakujem za spresnenie. Tento bod 7 odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 122 poslancov.

Budeme hlasovať o bode 7 spoločnej správy so spresnením, ktoré predniesol pán poslanec Hrnko a potvrdil pán poslanec Mikloško.

Kto je za schválenie bodu 7 spoločnej správy s tým, že pán spoločný spravodajca odporúča tento bod prijať?

Za návrh hlasovalo 105 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že bod 7 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec L. Kvasnička:

Teraz by som prosil, aby ste sústredili pozornosť na body 8, 9 a 10. Tieto tri body totiž meritórne pojednávajú o tej istej veci, ale najpresnejší je bod číslo 10, teda myslím, že bude najlepšie, keď dáme hlasovať najprv o bode číslo 10 spoločnej správy. Tento bod odporúčam prijať. Prosil by som, aby sa hlasovalo o bode číslo 10, ktorý odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Neviem, či je to z procedurálneho hľadiska možné. Prvé dva body treba neprijať, pretože sú v poradí. To znamená, že an blok môžeme body 8, 9 aj 11 odmietnuť a hlasovať potom o bode 10, ktorý je najpresnejší.

Poslanec L. Kvasnička:

Ak dovolíte, opravil by som to. Odporúčam prijať body 8, 9 a 11 v textácii bodu 10.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Pán podpredseda, nehnevajte sa, ale zdá sa mi, akoby ste viedli túto schôdzu prvýkrát, alebo ste nejako indisponovaný. Vždy sme hlasovali tým spôsobom, že spoločný spravodajca niečo odporučil prijať, niečo neodporučil prijať a o sporných veciach sa hlasovalo osobitne. Pravdepodobne sú tu veci, ktoré sú sporné, ale keďže pán spoločný spravodajca navrhuje v rovnakých návrhoch, ktoré sú štyri, prijať bod 10, musí dať hlasovať najskôr o bode 10, a v prípade, že tento bod 10 neprejde, dáva hlasovať o bodoch 8 a 9. Neviem, čo je v tom nezrozumiteľné, lebo keď spoločný spravodajca navrhoval spoločne prijať napríklad body x, y, hlasovali sme najskôr o tých, ktoré navrhol prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec, vždy sa to robilo tak, že pán spoločný spravodajca navrhol niektoré body prijať an blok, niektoré body an blok neprijať, a potom ostávali body na osobitné hlasovanie. Keďže žiadny z týchto bodov, ktoré tam sú, nevyňal z hlasovania, ideme tak ako body nasledujú za sebou. To je podľa rokovacieho poriadku.

Poslanec L. Kvasnička:

Odporúčam hlasovať o bode 10. V prípade prijatia bodu 10 netreba hlasovať o bodoch 8, 9 a 11.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, pán poslanec Bárány.

Poslanec E. Bárány:

Vážené dámy, vážení páni, dovoľujem si pripomenúť nám všetkým § 26 ods. 2 ešte stále platného rokovacieho poriadku. Ak boli k návrhu predložené pozmeňovacie návrhy, hlasuje sa najprv o nich, a to v poradí, v akom boli podané. Tu sa poradie uvedené v spoločnej správe považuje za poradie podania týchto návrhov. Žiaľ, nemáme možnosť z tohto vyskočiť.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem kolegovi Bárányovi za citát z rokovacieho poriadku, ktorým som sa riadil. Prosím, aby sme išli podľa jednotlivých bodov, ako sú chronologicky zaradené. Prosím, pán poslanec Neuwirth.

Poslanec A. Neuwirth:

Vážená Národná rada,

dovolím si upozorniť, že keby toto platilo, tak doteraz sme hlasovali vždy nesprávne, pretože navrhovatelia vybrali niekoľko bodov od A do Z, o ktorých sa globálne hlasovalo buď pozitívne alebo negatívne. Takéto hlasovanie by potom nebolo možné. Myslím si, že logické by bolo, ak by pán navrhovateľ prijal, že zoberie tie tri body, o ktorých globálne navrhne, aby sa neprijali a zostane mu jeden.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

To som práve navrhoval, myslím, že sme sa pochopili. Prosím, pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Kolegovia, navrhujem, aby sme išli hlasovať, lebo vyriešime problém rýchlejšie. Pán Neuwirth má pravdu, že logický výklad je taký, ako ho postavil pán poslanec Hrnko, pretože nevieme povedať, v akom poradí výbory predkladali svoje pozmeňovacie návrhy. Z nejakého dôvodu sa dostali práve do takého poradia v spoločnej správe, aké je. Ak nikto nenamieta proti postupu, ktorý dal pán spoločný spravodajca, vyriešme bod 10 a je to hotové. Ak neprejde, pôjdu body 8, 9 a 11. Je to len otázka súhlasu pléna s takýmto postupom. Procedúra nám v tom nebráni, iba doslovný výklad rokovacieho poriadku by nasvedčoval tomu, že treba ísť prísne v tom poradí.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Ftáčnik, to je iný výklad, ako dal tvoj kolega, pán poslanec Bárány. Budeme sa teda riadiť posledným výkladom. Budeme hlasovať o bode 10.

Poslanec L. Kvasnička:

Odporúčam tento bod prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujeme sa.
Prezentovalo sa 119 poslancov.

Kto je za schválenie pozmeňovacieho návrhu pod bodom 10 spoločnej správy s tým, že pán spoločný spravodajca odporúča tento bod prijať?

Za návrh hlasovalo 117 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval žiaden poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že bod číslo 10 spoločnej správy Národná rada schválila.

Poslanec L. Kvasnička:

Teraz odporúčam body 8, 9 a 11 .....

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Chápem vás tak, že tieto body sa schválením bodu 10 stali bezpredmetnými. To znamená, že môžeme ísť k bodu 12 spoločnej správy.

Poslanec L. Kvasnička:

Bod číslo 12 spoločnej správy nechávam na zváženie parlamentu.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 120 poslancov.

Kto je za schválenie bodu 12 spoločnej správy? Pán spoločný spravodajca nedal žiadne odporučanie.

Za návrh hlasovalo 40 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 34 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 46 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 12 spoločnej správy nedostal väčšinu hlasov v Národnej rade.

Poslanec L. Kvasnička:

Mali by sme prikročiť k bodu číslo 13, ale tu sa znova dostávame k problému. Totiž body 13, 14, 15 a 16, podľa môjho názoru, aj po konzultácii s legislatívou, sú bezpredmetné, pretože prezidentovi republiky patria všetky rady ex offo. Teda rozmýšľať o tom, kto mu aký rad pridelí, myslím, že o tom sa nedá diskutovať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Hlási sa pán poslanec Hrnko, potom pán poslanec Mikloško.

Poslanec A. Hrnko:

Pán spravodajca, podľa paragrafovaného znenia by mala Národná rada udeľovať, takže správnejšie je, aby to bolo tak, ako to bolo v našom právnom poriadku zaužívané, že by ich ex offo všetky mal. Takže, treba schváliť bod 13, lebo návrh zákona hovorí niečo iné.

Poslanec L. Kvasnička:

Ja som práve rozhodnutý nepodporiť bod 13, ale bod 17.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Chcem upozorniť na to, že v ústavnoprávnom výbore bola o tom diskusia. Ústava hovorí, že iba prezident zapožičiava rady. To znamená, že nikto iný jemu nemôže zapožičať, ale treba do tohto zákona dať, že ich má po dobu svojho trvania, a to myslím, vystihuje práve bod 17.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Takže, pán spoločný spravodajca, navrhujete hlasovať o bode 17?

Poslanec L. Kvasnička:

Áno, navrhujem hlasovať o bode 17 a odporúčam ho prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 119 poslancov.
Kto je za schválenie bodu 17 spoločnej správy?
Za návrh hlasovalo 94 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 5 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili bod 17 spoločnej správy.

Poslanec L. Kvasnička:

Z toho, čo sme schválili, vyplýva, že netreba hlasovať o bodoch číslo 13 až 20, teda o bodoch 13, 14, 15, 16, 18, 19 a 20 spoločnej správy. Pardon, okrem bodu 20.

Takže, dávam hlasovať o bode 20, ktorý odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 122 poslancov.
Kto je za schválenie bodu 20?
Za návrh hlasovalo 52 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 27 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 43 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 20 Národná rada neprijala.

Poslanec L. Kvasnička:

Prikročíme k bodu číslo 21. Tam je rozdiel v jednom slove. Pôvodný text znie "zapožičiavanie" a tu je "predkladá". Tento návrh neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 120 poslancov.
Kto je za bod číslo 21 spoločnej správy s tým, že pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať?
Za návrh hlasovalo 5 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 73 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 42 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 21 Národná rada neschválila.

Poslanec L. Kvasnička:

O bode číslo 22 som sa už zmienil, ide tu len o legislatívno-technické úpravy.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Aj o bode číslo 22 treba hlasovať.

Poslanec L. Kvasnička:

Dávam teda hlasovať o bode číslo 22 spoločnej správy. Odporúčam ho prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 119 poslancov.
Kto je za schválenie bodu 22 s tým, že pán spoločný spravodajca odporúča tento bod prijať?
Za návrh hlasovalo 112 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Konštatujem, že bod 22 Národná rada schválila.

Poslanec L. Kvasnička:

O bode 23 spoločnej správy hlasovať prakticky nemôžeme, pretože sme neprijali body 3, 4, 5 a 6.

Bod 24 má dve časti. Odporúčam oddeliť tieto dve veci.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Mikloško sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec F. Mikloško:

Tam je ešte jeden problém, na ktorý sa zabudlo. V ústavnoprávnom výbore sme hovorili, že sa musí zrušiť Národná cena Slovenskej republiky. Túto cenu dávalo Predsedníctvo Slovenskej národnej rady. Toto už neexistuje, ale formálne takisto neviem prečo to tam nie je zaznamenané. Bolo to prijaté v ústavnoprávnom výbore a je to logické.

Poslanec L. Kvasnička:

Chcel by som upozorniť, že tento návrh som dal ja v rozprave. Potom odporúčam bod 24 neprijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ešte pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Celý problém je v tom, že úplne automaticky sa musí zrušiť dvojka, totiž všetky vyznamenania bývalej Československej republiky. Problém je len v tom, či sa má zrušiť Novinárska cena Ľudovíta Štúra, keď sa zaviedol Rad Ľudovíta Štúra. To je celý morálny problém tohto parlamentu. Navrhovateľ navrhuje nezrušiť ju, ale navrhuje, aby boli dve ceny - jeden rad a jedna novinárska cena.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Opať je tu procedurálny problém, pretože obidva body, teda bod 1 aj 2, sú v rámci jedného bodu spoločnej správy

a nemožno o nich hlasovať oddelene. To znamená, že hlasujeme o bode 24 k § 17, teda o zrušení zákona o Novinárskej cene Ľudovíta Štúra a o zrušení zákona o štátnych vyznamenaniach Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Teda, treba dať hlasovať za zrušenie.

Prosím, prezentujeme sa k hlasovaniu o bode číslo 24.
Prezentovalo sa 115 poslancov.

S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Zoričák.

Poslanec A. Zoričák:

Vážený parlament, predsa si len myslím, že keď sa dohodneme, tieto dve veci sa môžu oddeliť.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené dámy, vážení páni, tu nie je vecný problém, tu je procedurálny problém. Jednoducho rokovací poriadok nedovoľuje oddeľovať hlasovanie o bodoch, ktoré sú súčasťou jedného pozmeňovacieho návrhu v rámci spoločnej správy.

Prosím, kto je za prijatie bodu 24?
Za návrh hlasovalo 65 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 14 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 36 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali bod 24 spoločnej správy.

Poslanec L. Kvasničkа:

Hlasujeme o bode 25. Odporúčam tento bod prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 116 poslancov.
Kto je za schválenie bodu 25 spoločnej správy s tým, že pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať?
Za návrh hlasovalo 82 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 5 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 29 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali bod 25 spoločnej správy.

Poslanec L. Kvasnička:

Budeme hlasovať o bode 26, ktorý odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 118 poslancov.
Kto je za schválenie bodu 26 s tým, že pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať?
Za návrh hlasovalo 105 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 26 sme schválili.

Poslanec L. Kvasnička:

Hlasujeme o bode 27 spoločnej spravodajskej správy, ktorý odporúčam, teda všetky články odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme.
Prezentovalo sa 120 poslancov.
Kto je za schválenie bodu 27? Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 82 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 37 poslancov.

Konštatujem, že bod 27 spoločnej správy sme prijali.

Poslanec L. Kvasnička:

Hlasujeme o bode 28 spoločnej správy, ktorý odporúčam prijať an blok.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 119 poslancov.
Kto je za schválenie bodu 28 spoločnej správy s tým, že pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať?
Za návrh hlasovalo 96 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že bod 28 Národná rada schválila.

Poslanec L. Kvasnička:

Hlasujeme o bode 29 spoločnej správy. Odporúčam aj tento bod prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 116 poslancov.
Kto je za bod 29 spoločnej správy? Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 102 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 29 Národná rada prijala.

Poslanec L. Kvasnička:

Hlasujeme o bode 30 spoločnej správy, ktorý odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 114 poslancov.
Kto je za bod 30?
Za návrh hlasovalo 71 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 4 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 39 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 30 spoločnej správy Národná rada schválila.

Môžeme prejsť k pripomienkam a k pozmeňovacím návrhom obsiahnutým v rozprave.

Poslanec L. Kvasnička:

Pokiaľ ide o návrhy, ktoré vzišli z rozpravy, prvý návrh predložil pán poslanec Ballek, a síce ten návrh znie: "Rad Andreja Hlinku prijať až v roku 2003, teda na desiate výročie vzniku samostatnej Slovenskej republiky." Odporúčam neprijať.

/Hlasy z pléna./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Hrnko chce povedať, že predchádzajúcim hlasovaním bol návrh pána poslanca Balleka vylúčený, lebo už bol stanovený termín, preto je bezpredmetné hlasovať o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Balleka.

Poslanec L. Kvasnička:

Prepáčte, to som prehliadol. Pán poslanec Bárány mal dva návrhy. V prvom návrhu navrhoval účinnosť zákona od 1. marca, ale to sme prijali, to je tiež bezpredmetné.

Druhý návrh mal k § 4 ods. 1, ktorý znie: "Rad Andreja Hlinku sa zapožičiava osobám, ktoré sa mimoriadnym spôsobom zaslúžili o vznik Slovenskej republiky" - tu odporúča slová "za vznik" nahradiť slovami "za osamostatnenie". Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 121 poslancov.

Kto je za pozmeňovací návrh pána poslanca Bárányа s tým, že pán spoločný spravodajca odporúča tento návrh schváliť?

Za návrh hlasovalo 45 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 38 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 38 poslancov.

Konštatujem že pozmeňovací návrh pána poslanca Bárányа nedostal potrebnú väčšinu hlasov.

Poslanec L. Kvasnička:

Ďalej dal pozmeňovací návrh pán poslanec Ballek, ale o jeho návrhu tiež netreba hlasovať, pretože neboli prijaté pozmeňovacie návrhy zo spoločnej správy, ktoré sa týkali tejto veci.

Pán poslanec Hraško dal návrh v § 2 ods. 1 písm. b/ - pôvodné znenie "Rad Andreja Hlinku" zo spoločnej správy vypustiť. Samozrejme, neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Neviem, či treba o tom hlasovať, ak už bolo schválené znenie zákona. Pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Myslím, že musíme o tom hlasovať, pretože sme hlasovali len o premenovaní Radu Andreja Hlinku na Rad republiky, ale

nehlasovali sme o tom, že by zostal celý zákon, ale tento rad bol odtiaľ vyňatý.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 121 poslancov.

Kto je za pozmeňovací návrh pána poslanca Hrašku s tým, že pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať?

Za návrh hlasovalo 39 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 58 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 24 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pána poslanca Hrašku nedostal väčšinu hlasov.

Poslanec L. Kvasnička:

Je tu posledný návrh pána poslanca Móriho, o ktorom, myslím si, netreba hlasovať. Ide tu o tých päť rokov, o tom sme už hlasovali. Myslím, že je to bezpredmetné.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Mikloško - faktická poznámka.

Poslanec F. Mikloško:

Pán spravodajca, hovoril si, že máš doplňovací návrh o tom, že národná cena musí byť zrušená.

Poslanec Ľ. Kvasnička:

Prepáčte, moje návrhy som nechal nakoniec, mám to na druhej strane.

Môj prvý návrh je v § 15 pridať odsek 3 nasledujúceho znenia: "Štátne vyznamenania uvedené v tomto zákone sa nemôžu zapožičiavať občanom, ktorí sa v období od roku 1945 do roku 1989 preukázateľne previnili[6/] proti spoluobčanom tým, že potláčali ich práva a slobody, alebo hlásali národnostnú, politickú, triednu alebo náboženskú nenávisť, alebo zavinili, že niekto bol pozbavený slobody." Poznámka pod čiarou k odkazu 6 znie: "Zákon číslo 140 z roku 1961 Zb. Trestný zákon v znení noviel." Samozrejme, že odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 119 poslancov.
Kto je za návrh pána spoločného spravodajcu?
Za návrh hlasovalo 54 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 19 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 46 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh pána spoločného spravodajcu nedostal väčšinu hlasov.

Poslanec Ľ. Kvasnička:

Môj druhý návrh bol do § 17 ako bod 3 zaradiť zrušovacie ustanovenie tohoto znenia: "Zrušuje sa zákon Slovenskej národnej rady číslo 191 z roku 1990 Zb. o Národnej cene Slovenskej republiky." Odporúčam prijať. Samozrejme, ostatné odseky prečíslovať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 121 poslancov.
Kto je za návrh pána spoločného spravodajcu?
Za návrh hlasovalo 85 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 17 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Konštatujem, že druhý pozmeňovací návrh pána poslanca Kvasničku dostal väčšinu hlasov.

Poslanec L. Kvasnička:

Vážený pán predsedajúci, tým sme vyčerpali všetky návrhy. Prosím vás, aby ste dali hlasovať o zákone ako celku. Odporúčam zákon prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Kolegyne, kolegovia, budeme hlasovať o zákone ako celku.
Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 124 poslancov.
Kto je za vládny návrh zákona v znení pripomienok, ktoré boli schválené?
Za návrh hlasovalo 80 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 27 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o štátnych vyznamenaniach.
/Potlesk./

Kolegyne a kolegovia,

pokračujeme s e d e m n á s t y m bodom programu, ktorým je

Návrh na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o filmovej koprodukcii.

Návrh vlády ste dostali ako tlač číslo 363 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 363a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh uvedie opať minister kultúry Slovenskej republiky pán Dušan Slobodník. Prosím ho, aby sa ujal slova.

Minister kultúry SR D. Slobodník:

Vážený pan predsedajúci,
vážení páni,
vážené damy,

Europsky dohovor o filmovej koprodukcii je vyrazom usilia európskych statov pozdvihnúť spoluprácu v oblasti kinematografie v Europe na vyššiu úroveň. Definuje pravidla vhodne pre mnohostranné európske koprodukcie. Súčasne je dohovor reakciou na krizu kinematografickeho priemyslu v Európe, ktorej symptómom je záplava amerických filmov v európskych kinach. Z tohto dôvodu europske štáty zavadzajú rôzne podporné mechanizmy pre oblasť produkcie, ale aj distribúcie europskych kinematografických diel.

V tomto zmysle Slovenská republika víta predložený dokument a vyjadruje svoj záujem pripojiť sa k nemu. Pristúpenie k dohovoru predstavuje významný a efektívny spôsob zapájania sa slovenskej kinematografie do európskych filmových

štruktúr a rozširuje možnosti spolupráce v medzinárodnom meradle.

Uplatnením výhrad podľa článku 20 odsek 1 si Slovenská republika necháva voľné pole pri uzatváraní dvojstranných medzištátnych zmlúv tak, aby podmienky pre nadvazovanie koprodukčných vzťahov boli pružné a obojstranne výhodné.

Materiál bol rozoslaný na medzirezortné pripomienkové konanie ústredným orgánom štátnej správy a ďalším inštitúciám, ktorých pôsobnosti sa daná problematika dotýka. Opodstatnené pripomienky zaslané do 17. mája 1993 sú v predloženom materiáli zohľadnené. Zohľadnená je aj pripomienka ministerstva spravodlivosti, že Európsky dohovor o filmovej koprodukcii je prezidentskou mnohostrannou medzinárodnou zmluvou, ktorá si vyžaduje pre nadobudnutie platnosti súhlas Národnej rady Slovenskej republiky a ratifikáciu prezidentom Slovenskej republiky.

Na záver by som chcel zdôrazniť, že pripojenie sa k dohovoru rozširuje pre slovenskú kinematografiu možnosti medzinárodnej spolupráce v rámci Európy, čo je dôležité nielen z kultúrneho hľadiska.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Aj ja ďakujem pánu ministrovi za uvedenie návrhu na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o filmovej koprodukcii. Prosím pána poslanca Štefana Kvietika, aby podal správu o výsledku prerokovania návrhu vo výboroch Národnej rady.

Poslanec Š. Kvietik:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada,

dovoľte mi, aby som vás oboznámil so spoločnou správou Zahraničného výboru Národnej rady Slovenskej republiky a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru o výsledku prerokovania návrhov vlády Slovenskej republiky na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o filmovej koprodukcii, tlač 363.

Návrh vlády Slovenskej republiky na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o filmovej koprodukcii pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojím rozhodnutím spomenutým dvom výborom Národnej rady. Oba výbory Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali vládny návrh v lehote a vyslovili s ním súhlas. Zároveň odporučili Národnej rade Slovenskej republiky vysloviť súhlas s pristúpením Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o filmovej koprodukcii.

Vážená Národná rada,

samozrejme, nechcel by som obísť postupnosť a procedurálnosť rokovacieho poriadku, ale v tomto prípade myslím, že sa zhodneme a dohodneme. Predpokladám, že pán minister veľmi jasne zákon a jeho užitočnosť pre naše Slovensko uviedol. Ak smiem poprosiť pána predsedajúceho, mohli by sme pristúpiť k hlasovaniu o tomto návrhu zákona.

Ďakujem veľmi pekne za porozumenie.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Kvietikovi za jeho stanovisko. Podľa rokovacieho poriadku sa však musím opýtať, či niekto z pánov poslancov má otázky, alebo sa chce k návrhu vyjadriť?

/Nikto./

Konštatujem, že nikto. Preto môžeme hlasovať o návrhu uznesenia, ktorým Národná rada Slovenskej republiky podľa článku 86 písmena e/ Ústavy Slovenskej republiky vyslovuje súhlas s Návrhom na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o filmovej koprodukcii.

Prosím, kolegyne a kolegovia, aby ste sa dostavili do rokovacej miestnosti, budeme sa prezentovať.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 83 poslancov.
Kto je za návrh uznesenia?
Za návrh hlasovalo 82 poslancov.
Kto je proti?
Nikto nebol proti.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že Národná rada Slovenskej republiky uznesením vyslovila súhlas s Návrhom na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o filmovej koprodukcii. /Potlesk./

Ďakujem za spoluprácu pánu ministrovi a pánu poslancovi Kvietikovi.

Poslanec Š. Kvietik:

Aj ja ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Teraz, dámy a páni, máme na programe rokovania

o s e m n á s t y bod, ktorým je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 424/1991 Zb. o združovaní v politických stranách a v politických hnutiach v znení neskorších predpisov a mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 190/1992 o príspevku politickým stranám a politickým hnutiam zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 86/1993 Z. z.

Prosím, urobíme si prestávku na 10 minút, pán minister Tóth je už na ceste. Prosím, nerozchádzajte sa príliš ďaleko, aby sme mohli tento pre politické strany veľmi prospešný zákon prijať.

/Po prestávke./

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

prosím, posaďte sa na svoje miesta, budeme rokovať o vládnom návrhu zákona, ktorý ste dostali ako tlač 395 a spoločnú správu výborov k nemu ako tlač číslo 395a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní jej podpredseda a minister financií Slovenskej republiky pán Július Tóth. Prosím pána podpredsedu, aby sa ujal slova.

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,

dovoľte, aby som menom vlády Slovenskej republiky predniesol svoju úvodnú reč k navrhovanému zákonu.

Politické strany a politické hnutia podľa zákona číslo 424 o združovaní v politických stranách a v politických hnutiach musia povinne predložiť každoročne do 1. apríla Národnej rade výročnú finančnú správu. V nadvaznosti na citovaný zákon sa Slovenská národná rada uzniesla o príspevku politickým stranám a politickým hnutiam zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, v ktorom sa ustanovuje, že podľa § 2 ods. 1 zákona číslo 190/1992 Zb. hnutia majú nárok na štátny príspevok za podmienok ustanovených týmto zákonom.

Podľa ods. 4 uvedeného paragrafu sa štátny príspevok vypláca stranám a hnutiam na základe ich písomnej žiadosti, a to v ročných splátkach najneskôr do konca februára príslušného roku.

Na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky Ministerstvo financií Slovenskej republiky prehodnotilo vyššie citované zákony a navrhlo uvedené zmeny tak, ako sú predložené v tomto návrhu, pretože z 52 registrovaných politických strán a politických hnutí má nárok a požiadalo o štátny príspevok zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky 14 politických strán a politických hnutí, avšak povinnosť predložiť výročné finančné správy si splnilo iba 13 subjektov.

Navrhovanými zmenami sledujeme, aby poskytovanie príspevku politickým stranám a politickým hnutiam bolo podmienené splnením si povinností vyplývajúcich zo zákona, t.j. predchádzajúcim predložením výročnej správy. Na základe uve-

denej správy odporúčam, aby Národná rada Slovenskej republiky predložený návrh zákona prijala.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu ministrovi a prosím spoločnú spravodajkyňu výborov pani poslankyňu Bibiánu Guldanovú, aby podala správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady.

Poslankyňa B. Guldanová:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážená Národná rada,

predkladám vám spoločnú správu Národohospodárskeho a rozpočtového výboru Národnej rady Slovenskej republiky a Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 424/1991 Zb. o združovaní v politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov a mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 190/1992 Zb. o príspevku politickým stranám a politickým hnutiam zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 86/1993 Z. z.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 686 zo dňa 20. decembra 1993 pridelil uvedený vládny návrh zákona spomínaným výborom na prerokovanie v termíne do 19. januára 1994. Na skoordinovanie stanovísk určil Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej re-

publiky. Uvedené výbory Národnej rady Slovenskej republiky vládny návrh zákona prerokovali 12. a 19. januára 1994 a vyslovili s ním súhlas bez pripomienok.

Vážený pán predsedajúci, po otvorení rozpravy vás prosím o udelenie slova.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Otváram rozpravu a keďže nemám žiadne písomné prihlášky do rozpravy, udeľujem slovo pani poslankyni Guldanovej.

Poslankyňa B. Guldanová:

Vážená Národná rada,

číslo 231 má uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky z 24. júna 1993. Národná rada v bode B žiada vládu Slovenskej republiky v zmysle stanoviska národohospodárskeho a rozpočtového výboru uvedeného v uznesení z 12. mája 1993 číslo 175 predložiť návrh na novelu zákona, ktorý práve teraz prerokúvame. Uvedené uznesenie národohospodárskeho a rozpočtového výboru znelo:

B. odporúča kodifikovať predpisy o združovaní v politických stranách a politických hnutiach a o príspevku politickým stranám a politickým hnutiam zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a súčasne vykonať tieto úpravy:

1. V § 18 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 47/1993 Z. z. upraviť odsek 1, ktorý znie: "Strana a hnutie sú povinné predložiť každoročne do 15. februára Ministerstvu financií Slovenskej republiky výročnú finančnú správu, v ktorej podá súhrnnú správu Národnej rade Slovenskej republiky a vláde Slovenskej republiky."

2. V § 18 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 47/1993 Z. z. vložiť nový odsek 2, ktorý znie: "Politickým stranám a politickým hnutiam, ktoré výročnú finančnú správu nepredložia v termíne podľa odseku 1, nebude v danom roku vyplatený štátny príspevok a ani poskytnutá úhrada volebných nákladov a návratná finančná výpomoc."

Rozdiel v uznesení Národohospodárskeho a rozpočtového výboru Národnej rady a vo vládnom návrhu novely zákona je teda v tom, že podľa vlády sú politické subjekty povinné predložiť výročnú finančnú správu do konca februára namiesto do 15., a Národnej rade namiesto Ministerstvu financií Slovenskej republiky. Rozdiel je v tom, že podľa uznesenia z nepredloženia výročnej finančnej správy v termíne nebude v danom roku vyplatený nielen štátny príspevok, ale nebude poskytnutá ani úhrada volebných nákladov a návratná finančná výpomoc.

Vážený pán minister, prosím vás, aby ste nás informovali o tom, prečo vláda nerešpektovala uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky pri prerokúvanom návrhu zákona.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pani poslankyni Guldanovej. Kto sa hlási do rozpravy?

Pán poslanec Brocka za Kresťanskodemokratické hnutie.

Poslanec J. Brocka:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážení kolegovia,

chcem upozorniť na jeden problém tohto predloženého návrhu zákona o jeho účinnosti. Totiž, ak by sme schválili účinnosť zákona dňom vyhlásenia, môže sa stať, že vyjde v Zbierke zákonov ku koncu mesiaca, najskôr tento mesiac, a finančné správy sa majú predkladať do konca mesiaca februára. Tie strany, ktoré prichádzajú do úvahy, o ktorých sa píše v dôvodovej správe /je 14 politických strán a z nich niektoré nie sú ani v parlamente/, ak by nesplnili túto podmienku pre nárok na vyplatenie štátneho príspevku, vlastne ho nedostanú.

Preto navrhujem, aby účinnosť tohto zákona nebola skôr ako k 1. máju, aby režim v tomto roku platil podľa doteraz platného zákona. To znamená, že ak by platil terajší stav, politická strana musí finančnú správu predložiť do konca apríla. Mohlo by sa stať, že ak by sme napríklad schválili zákon s účinnosťou od 1. apríla, strana by príspevok síce dostala, ale nemusela by predkladať finančnú správu za minulý rok. Čiže navrhujem kompromisné riešenie, aby účinnosť zákona bola od 1. mája 1994.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Brockovi. Chápem to ako pozmeňovací návrh, pán poslanec Brocka.

Prosím, kolegyne, kolegovia, kto má ešte pripomienky alebo otázky?

/Nikto./

Ak sa nikto nehlási, vyhlasujem rozpravu o osemnástom bode programu za skončenú. Pýtam sa pána podpredsedu vlády, či sa chce vyjadriť.

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,

myslím, že medzi tým, čo povedala pani spravodajkyňa a pán poslanec, nie je skoro žiadny rozdiel. Po prvé - zákon sa tvorí kolektívnym uznesením vlády a prešiel aj tými výbormi parlamentu, ktoré mali iný názor. Vláda Slovenskej republiky pri predložení do rozpočtového výboru obhájila stanovisko, ktoré má, a na základe uznesenia výborov neboli k tomuto zákonu žiadne pripomienky. Po druhé - predpokladám, že došlo ku konsenzu, kde bolo povedané, že výbormi bol akceptovaný názor vlády.

Pokiaľ ide o návrh pána Brocku, v podstate s ním súhlasím, ale myslím si, že toto riešenie by bolo dosť nešťastné z jednoduchého dôvodu, že existujúci zákon berie do úvahy skutočnosti roku 1993 a tento zákon sa bude vzťahovať na skutočnosti roku 1994. Oddialením platnosti tohoto zákona na 1. mája v podstate nič nevyriešime. Môj názor je, že hospodárenie politických strán v roku 1993 treba posudzovať podľa zákona, ktorý platí, a hospodárenie politických strán za rok 1994 už podľa tohoto nového zákona. To je, myslím, riešiteľné stanovisko.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu ministrovi. S faktickou poznámkou sa prihlásil pán poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Myslím si, že to, čo hovoril pán minister, by platilo vtedy, ak by v zákone bolo, že za rok 1993 sa postupuje v zmysle terajšieho zákona, alebo že platí režim ako doteraz, ale ak by účinnosť zostala dňom vyhlásenia, tak to bude tak, ako som hovoril. Možno niektorá mimoparlamentná strana bude mať na to deň alebo ani deň. Takže, pán minister, tak ako ste to vysvetľovali, je to jeden z možných výkladov, ale z tohoto návrhu zákona to tak explicitne nevyplýva.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Brockovi za faktickú poznámku. Prosím, pán minister sa ešte raz chce k tomu vyjadriť.

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Ak dovolíte, pán Brocka, radšej otvorím rozpravu. Ak by niekto bol schopný prijať tento návrh, ktorý ste dali, že hospodárenie politických strán za rok 1993 sa posudzuje podľa zákona platného k dnešnému dňu a hospodárenie za rok 1994 sa bude posudzovať podľa tohoto zákona, prosím.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, pán poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Osvojujem si ten návrh, ale asi by bolo treba spolu s právnikom tento návrh naformulovať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Fogaš pomôže pani spoločnej spravodajkyni naformulovať ten doplňovací návrh.

Kolegyne a kolegovia, minútu trpezlivosti a môžeme pristúpiť k hlasovaniu. Pán poslanec Fogaš sa ešte hlási do rozpravy.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Vážená Národná rada,

myslím si, že problém, ktorý tu vyvstal, môžeme vyriešiť dvoma spôsobmi. Jeden je, že do prechodných a záverečných ustanovení pôvodného zákona číslo 424, konkrétne do § 21 vložíme odsek 3, v ktorom povieme, že hospodárenie politických strán a politických hnutí za rok 1993 sa riadi doterajšími právnymi predpismi. To je zložitejšia úprava.

Myslím si však, že jednoduchšie bude, keď navrhneme zmeniť účinnosť tejto právnej normy tak, že tento zákon nadobudne účinnosť dňom 1. 5. 1994. Tým sa vlastne stane, že podľa doterajších právnych predpisov sa podá správa za rok 1993 a v roku 1995 za rok 1994 sa už pôjde podľa navrhovanej zmeny vládneho návrhu zákona. Odporúčam prijať tento druhý variant, ktorý je jednoduchší, a odporúčam vám, aby ste s tým súhlasili. Myslím, že predkladateľ po predbežnej konzultácii s tým súhlasil.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Kolegyne a kolegovia, ešte raz sa formálne pýtam, chce niekto vystúpiť v rozprave?

Ešte má faktickú pripomienku v rámci rozpravy pani spravodajkyňa.

Poslankyňa B. Guldanová:

Pán minister, chcela by som povedať, že ak v národohospodárskom a rozpočtovom výbore sme nehovorili o uznesení, ktoré tu bolo spomínané, možno preto, že sa na to pozabudlo. Ale nemyslím si, že je zle, ak sme si to v Národnej rade teraz vyjasnili, aký vlastne bol vývoj návrhu novely zákona.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pani poslankyni. Dámy a páni, chce niekto ešte vystúpiť v rozprave?

/Nikto./

Nie. Uzatváram rozpravu a môžeme pristúpiť k hlasovaniu o návrhoch.

Poslankyňa B. Guldanová:

Vážená Národná rada,
vážený pán predsedajúci,

máme len jeden pozmeňovací návrh, ktorý sa týka článku III, podľa ktorého tento zákon nadobúda účinnosť dňom 1. mája 1994.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Kolegyne a kolegovia, prosím, prezentujme sa, budeme hlasovať o tomto jedinom pozmeňovacom návrhu.

Prezentovalo sa 104 poslancov.

Kto je za tento pozmeňovací návrh? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 90 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh sme schválili.

Môžeme dať hlasovať o zákone ako celku.

Prosím, dámy a páni, ešte raz sa budeme prezentovať.

Prezentovalo sa 112 poslancov.

Kto je za návrh zákona s pozmeňovacím návrhom, ktorý sme schválili?

Za návrh hlasovalo 108 poslancov.

Kto je proti?

Nikto nie je proti.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Konštatujem, že Národná rada Slovenskej republiky schválila vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 424/1991 Zb. o združovaní v politických stranách a v politických hnutiach v znení neskorších predpisov a mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 190/1992 Zb. o príspevku politickým stranám a politickým hnutiam zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 86/1993 Z. z. /Potlesk./

Ďakujem pánu ministrovi a pani spoločnej spravodajkyni.

Prosím, pán poslanec Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán predseda,
kolegyne a kolegovia,

dovoľte, aby som sa obrátil na vás so žiadosťou resp. s návrhom zaradiť do programu 26. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky môj poslanecký návrh na zmenu Trestného zákona, ktorý dostanete pod tlačou číslo 421. Dúfam, že tento návrh nájde u vás pochopenie a zmenu resp. zaradenie tohto návrhu odsúhlasíte.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi za vystúpenie. Prosím, pán poslanec Hrnko, potom pani poslankyňa Bartošová.

Poslanec A. Hrnko:

Vážené dámy,
vážení páni,

neviem, čo mám pod týmto návrhom chápať, pretože normálna legislatívna perióda, ako sa návrhy predkladajú, je iná. To je jedna vec. Druhá vec - program tejto schôdze je uzavretý. A tretia vec - už som to povedal vo svojom vystúpení, že sa tu opať začne robiť účelové zákonodarstvo - keď ja porušim zákon, tak beda tomu zákonu. Zdá sa mi veľmi trápne, keď niekto hovorí o zákone na ochranu republiky a na druhej strane tie paragrafy, ktoré túto republiku majú chrá-

nić, chcú z Trestného zákonníka vyradiť. Je to skutočne niečo nehorázne, nehodné tohto parlamentu. /Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pani poslankyňa Bartošová a potom pán poslanec Fico - faktické poznámky.

Poslankyňa E. Bartošová:

Rada by som pánu kolegovi Kuzbertovi iba pripomenula i dnes ešte platný rokovací poriadok, teda zákon číslo 44/1989 Zb., podľa ktorého pán predseda Národnej rady pridelí návrh, či už poslanecký alebo vládny, na prerokovanie do výborov.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Fico - faktická poznámka.

Poslanec R. Fico:

Vážené dámy,
vážení páni,

chcel by som pripomenúť jedno uznesenie Národnej rady, ktoré sme schválili pri poslednej novelizácii Trestného zákona. Pri tejto poslednej novelizácii Trestného zákona Národná rada jednomyseľne, aj s hlasom pána poslanca Kuzberta, prijala uznesenie, na základe ktorého odporúča neprijímať žiadnu ďalšiu novelizáciu Trestného zákona až do rekodifikácie. Myslím si, že ide naozaj o problém, ktorý by sme mohli riešiť v rámci rekodifikácie.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Pán poslanec Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

Vážení kolegovia, obrátil som sa na vás s návrhom. Je na vás, aby ste to odhlasovali kladne alebo záporne. Nerobil som nijaký nátlak.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Kuzbertovi za vyjadrenie.

Kolegyne a kolegovia, prezentujme sa, budeme hlasovať o tomto návrhu na zmenu programu schôdze.

Prezentovalo sa 67 poslancov, teda nemôžeme dať o tomto návrhu na zmenu programu hlasovať.

Pán podpredseda Černák ešte chce faktickú poznámku.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán predseda,
vážení podpredsedovia vlády,
kolegyne, kolegovia,

chystáme sa prerušiť naše rokovanie tesne pred bodom novelizácie zákona číslo 92/1991. Celá spoločnosť už niekoľko týždňov je traumatizovaná dvoma výkladmi novely zákona. Jedni vidia v personálnom prepojení ministra pre privatizáciu a predsedu Prezídia Fondu národného majetku ako kumuláciu politickej a hospodárskej moci, druhí tvrdia, že prepo-

jenie je potrebné kvôli prenosu informácií a že takto má vláda privatizačný proces pod kontrolou. Tento problém rozhodne Národná rada Slovenskej republiky spôsobom najdemokratickejším - hlasovaním. Naše postoje bude potom neskôr v rozprave tlmočiť pán poslanec Janičina.

Dovoľte mi však venovať sa základnej otázke, skoro až absurdnej, ak sa prehlasujeme za právny štát. Má vláda a jej premiér povinnosť dodržiavať zákon? Odpoveď je logická: Má. Dodržiava a rešpektuje ho? Skôr ako si dáme odpoveď, dovoľte mi, prosím, citovať dva paragrafy zákona číslo 253/1991 Zb. o Fonde národného majetku. V § 14 sa hovorí: "Najvyšším orgánom fondu je prezídium, ktoré sa skladá zo 7 členov." V § 16 ods. 1 sa hovorí: "Prijímanie rozhodnutí prezídia - prezídium je schopné sa uznášať, ak sa jeho rokovania zúčastní nadpolovičná väčšina členov prezídia. Na rozhodnutie sa vyžaduje súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých členov."

Dámy a páni, žiadam privatizačný výbor, aby ihneď preveril platnosť doterajších rozhodnutí Prezídia Fondu národného majetku, pretože od pána premiéra viem, že niektoré boli prijaté pomerom 3 : 2 a nezískali 4 potrebné hlasy. Žiadam, aby predseda výboru informáciu podal ešte počas rozpravy zajtra, aby som mohol formulovať svoje pozmeňovacie návrhy.

Ďakujem pekne.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Kolegyne a kolegovia, zajtra začíname rokovanie o 9.00 hodine k bodu číslo 19.

Prajem vám príjemný večer.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

26., 27., 28. januára, 2., 3., 4., 16., 17., 18. februára 1994

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA
O 26. SCHÔDZI
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

III. časť

X. volebné obdobie

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyne, páni poslanci,

nemáme tu ešte dva kluby. Dostal som oznámenie, že o pať minút určite budú v tejto rokovacej miestnosti, tak tých pať minút počkáme, to nie je taký dlhý čas. Keď sme čakali dve hodiny, počkáme ešte pať minút.

Vážená Národná rada,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,

budeme pokračovať v rokovaní 26. schôdze Národnej rady. Prosím, páni poslanci a pani poslankyne, keďže včerajšia schôdza bola prerušená z titulu neúčasti niektorých poslancov na zasadnutí a nemožnosti prijímať rozhodnutie, o návrhu, ktorý predniesol pán poslanec Kuzbert, dávam znovu hlasovať. Samozrejme, že najskôr sa musíme prezentovať, keďže ide o hlasovanie.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Je nás 140.

Takže, pani poslankyne, páni poslanci, dávam hlasovať o návrhu pána poslanca Kuzberta s tým, aby ešte do zasadnutia 26. schôdze bol ním navrhnutý pozmeňovací návrh týkajúci sa Trestného zákona zaradený na túto schôdzu a prerokovaný na tejto schôdzi.

Kto je za tento pozmeňovací návrh programu?
Za návrh hlasovalo 64 poslancov. /Potlesk./
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 70 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Konštatujem, že k zmene programu v rámci rokovania 26. schôdze nedôjde.

Pán poslanec Cabaj.

Poslanec T. Cabaj:

Vážený pán predsedajúci, žiadam prestávku pre prácu klubov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Musel by som dostať ešte žiadosť jedného klubu, aby som to mohol realizovať.

Prosím, pán poslanec Kóňa.

Poslanec M. Kóňa:

Tiež žiadam o prestávku na poradu klubu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Podľa rokovacieho poriadku mi nič iné nezostáva, len tú prestávku dať. Pán poslanec Mikloško, áno, ale musím tú prestávku dať. Prosím, pán poslanec, ale je prestávka.

Poslanec F. Mikloško:

Vážený pán predseda, prestávka je už dve hodiny a myslím, že inteligentným ľuďom stačí jedna minúta, čiže navrhujem jednu minútu. Prosím, aby sme o tom hlasovali. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prestávka je, tú som už určil, pretože ju žiadali dva kluby.

Poslanec F. Mikloško:

Prosím, aby sme o tom hlasovali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre, koľko chcete?

Poslanec F. Mikloško:

Jednu minútu.

/Hlasy z pléna./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Koľko? Patnásť minút. Prosím, presne po patnástich minútach začíname schôdzu Národnej rady, páni poslanci z klubov SNS a HZDS.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Faktickú poznámku má pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán predseda, dnešná schôdza bola zvolaná na deviatu hodinu. Je už pol dvanástej a ešte sme sa nedostali prakticky k žiadnemu bodu programu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, súhlasím.

Poslanec J. Čarnogurský:

Moment, ešte pokračujem. Posledná prestávka bola vytýčená na patnásť minút - už minimálne desať alebo až patnásť minút preťahujeme.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Sedem.

Poslanec J. Čarnogurský:

Ja to kvalifikujem ako vaše nedostatočné vedenie tejto schôdze a podávam návrh, aby dnešnú schôdzu viedol pán podpredseda Ľudovít Černák.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno.

Poslanec J. Čarnogurský:

Žiadam, aby sa o tomto mojom návrhu okamžite hlasovalo.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Súhlasím, môžeme o tom hlasovať. Najskôr sa budeme prezentovať.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 80 poslancov.
Prosím, kto je za tento procedurálny návrh pána poslanca Čarnogurského?
Za návrh hlasovalo 73 poslancov.
Takže nepreáiel tento návrh. /Šum v sále./
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalı 3 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovanıa?
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.
Piati mali neplatné hlasovanie.

Takže, ďalej bude pokračovať pán podpredseda.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážená vláda Slovenskej republiky,
kolegyne, kolegovia,

otváram včera prerušená rokovanie schôdze. Na začiatok s faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Cabaj. Prosím, pán poslanec.

Poslanec T. Cabaj:

Vážený pán predseda,
predsedajúci,
vážená vláda,

po porade v poslaneckom klube predkladám návrh, aby bod 19 a bod 20 boli vyradené z programu tejto schôdze Národnej rady a zaradené na najbližšiu schôdzu.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Chápem tento návrh ako procedurálny návrh pána poslanca, preto dávam o ňom hlasovať.

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 147 poslancov.
Kto je za to, aby sme body 19 a 20 podľa návrhu pána poslanca odložili?
Za návrh hlasovalo 71 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

D e v a t n á s t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov a zákon číslo 265/1992 Zb. o zápisoch vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 345 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 345a.

Pán premiér sa hlási ako člen vlády. Udeľujem mu slovo. Prosím, pán premiér.

Predseda vlády SR V. Mečiar:

Vážená Národná rada,

vláda Slovenskej republiky predložila tento návrh zákona v dobrej viere, že vyvolá v parlamente nielen živú odozvu, ale bude priechodný tak, aby sme proces privatizácie umožnili skvalitniť, sprehľadniť, zjednodušiť a urýchliť. K návrhu zákona bola predložená alternatíva, a to poslanecký návrh Strany demokratickej ľavice. Vláda urobila všetko pre to, aby odstránila rozpory, ktoré pri prerokúvaní zákona vznikli. Uskutočnili sa štyri stretnutia členov vlády, zástupcov poslaneckých klubov, uskutočnilo sa stretnutie Prezídia Fondu národného majetku s Výborom pre privatizáciu Národnej rady Slovenskej republiky. Boli sme ústretoví až do takej miery, že v podstate kompromisné možné východisko nájdené nebolo.

Materiály, ktoré boli predložené, alebo ktoré na rokovaniach boli považované za možné kompromisné, sú v podstate novým zákonom. Tento nový zákon, tak ako bol navrhovaný, by v podstate znamenal znefunkčnenie všetkých inštitúcií privatizácie, nie sú doriešené navzájom väzby jednotlivých inštitúcií, nie je doriešená organizácia a postup.

Vzhľadom na to, že vláda Slovenskej republiky nemá záujem na zablokovaní parlamentu, nemá záujem ani na tom, aby vyšiel poloprodukt, berie svoj návrh zákona späť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne, pán premiér.

S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predsedajúci,

moja poznámka je výsostne procedurálna. Vláda má právo predložiť takýto návrh, ale podľa rokovacieho poriadku - nepamätám si presne paragraf, ale je možné to zistiť - môže tak urobiť len so súhlasom Národnej rady. Čiže o tomto návrhu predsedu vlády alebo vlády Slovenskej republiky je potrebné hlasovať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Je to § 22 ods. 6: "Navrhovateľ môže so súhlasom Slovenskej národnej rady svoj návrh vziať späť, dokiaľ Slovenská národná rada neprikročí k hlasovaniu o ňom." Chápem procedurálny návrh pána poslanca Ftáčnika a dávam hlasovať o tom, či Národná rada súhlasí s požiadavkou pána premiéra, ktorý chce stiahnuť vládny návrh zákona v bode číslo 20.

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 76 poslancov.
Kto je za to, aby bol z dnešného nášho rokovania vládny návrh zákona pod bodom číslo 19 stiahnutý?
Za návrh nehlasoval nikto.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že Národná rada Slovenskej republiky nesúhlasí s tým, aby bol z dnešného rokovania stiahnutý bod číslo 19.

Faktická poznámka - pán predseda Gašparovič.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené panı poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľujem si vás upozornıť na § 89 ods. 2 písm. a/ Ústavy Slovenskej republıky, kde sa hovorí: "Predseda Národnej rady Slovenskej republiky zvoláva a riadi schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky." Čiže nikto iný okrem predsedu Národnej rady nemôže túto schôdzu riadiť, ak predseda neuzná inak. /Potlesk./

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, prerušujem schôdzu na jednu hodinu. /Prejav nesúhlasu v sále./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Faktická poznámka - pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán predsedajúcı, pán predseda súhlasil s mojím návrhom, dal o ňom hlasovať, podriadil sa, čiže on s tým súhlasil. To znamená, že zmena predsedajúceho bola uskutočnená v súlade s rokovacím poriadkom aj s ústavou.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Rokovací poriadok nie je nad ústavou.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Pán premiér Mečiar, prosím vás ešte v dobrej vôli ...

Predseda vlády SR V. Mečiar:

Prepáčte, neuznávam vás za predsedajúceho. /Prejav nesúhlasu v sále./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ale predpokladám, že rozhodnúť o stiahnutí zákona môže vláda uznesením, preto odporúčam, aby ste prestávku využili na prípravu uznesenia. Zatiaľ sme nedostali uznesenie o tom, že vláda stahuje svoj vládny návrh.

Ďakujem pekne.

Poslankyňa E. Bartošová:

Pán predsedajúci, dovoľte slovami pána Mečiara povedať pánu Gašparovičovi, že je medzi nami iba prvý medzi rovnými.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

myslím si, že vysvetlenie kolegu pána poslanca Čarnogurského bolo exaktné. Poslanecký klub KDH považuje za úplne samozrejmé, že budeme pokračovať v tejto schôdzi pod vedením pána podpredsedu Černáka. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Môžem vám povedať len toľko, že schôdza môže pokračovať ak ju otvorím ja. Ja som po požiadavke dvoch klubov povedal, že je hodinová prestávka, aby sa vyjasnili všetky tieto otázky, a prosím ústavnoprávny výbor, aby zasadol a rozhodol o tejto procedurálnej otázke, či je v zmysle zákona.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážená vláda,
kolegyne, kolegovia,

vzniká situácia, ktorá by nemala znižovať váhu tohto parlamentu, a preto odporúčam, aby vláda počas prestávky pripravila uznesenie o tom, že rozhodla o stiahnutí - len aby sme to mali v poriadku, ja som o tom nechal hlasovať, už je rozhodnuté, zamietli sme to. Nech zasadne ústavnoprávny výbor. Vyhlasujem prestávku do 14.00 hodiny.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Prosím, kolegyne, kolegovia, príďte do rokovacej sály, budeme pokračovať po obedňajšej prestávke, počas ktorej zasadalo politické grémium.

Dovoľte mi, aby som vás veľmi stručne informoval o tom, že väčšina zúčastnených na politickom grémiu sa zhodla na tom, že rešpektuje rozhodnutie Národnej rady a že budeme pokračovať ďalej deväťnástym bodom programu, takže prosím aj predkladateľa, člena vlády, pána podpredsedu Kozlíka, aby zaujal svoje miesto, pretože o chvíľočku - už máme skoro 15-minútové meškanie - budeme pokračovať deväťnástym bodom programu.

Prestávka sa nám predlžuje. Prosím kolegov z HZDS, aby sa dostavili do rokovacej sály, zároveň aj predkladateľ a spoločný spravodajca pán Michelko. O chvíľu začneme rokovanie o devatnástom bode programu.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 76 poslancov, ale ešte prichádzajú aj kolegyne a kolegovia z HZDS, takže chvíľočku počkáme.

Kolegyne, kolegovia, čakáme ešte na kolegov z HZDS. Spravidla by sa mal dostaviť predkladateľ.

Prosím vás, aby sme sa prezentovali.

Je nás presne 76, ale už prichádzajú aj kolegyne a kolegovia z HZDS, takže chvíľu počkáme.

Prosím pani poslankyne a pánov poslancov, aby sa dostavili do rokovacej sály. Vidím, že klub HZDS už skončil, teda, aby sme mohli začať rokovanie, pretože dnes sme ešte neodviedli žiadnu prácu.

Kolegyne a kolegovia, s istým meškaním, ale nakoniec predsa len sme v sále v dostatočnom počte, takže dovoľte mi, aby som otvoril naše popoludňajšie rokovanie.

Hlási sa pán poslanec Cabaj s faktickou pripomienkou.

Poslanec T. Cabaj:

Vážený pán predsedajúci,
dámy a páni,

Národná rada Slovenskej republiky dnes hlasovaním 74 poslancov odňala predsedovi Národnej rady Ivanovi Gašparovičovi právo viesť schôdzu Národnej rady. Toto právo mu bolo

priznané Ústavou Slovenskej republiky, ako aj rokovacím poriadkom Národnej rady. Národná rada toto nemá právo meniť hlasovaním na úrovni procedurálnej otázky. Nie je náhodou, že tento postup zvolili práve tí poslanci, ktorí boli proti zloženiu poslaneckého sľubu na túto ústavu. Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky neprijal uznesenie. Úcta k ústave a dodržiavanie zákonov je základným atribútom činnosti parlamentu. Nemôžeme preto trpieť akékoľvek porušenie ústavy.

Keďže vec nie je na pôde Národnej rady vyriešená, považujeme za nutné, aby o nej rozhodol Ústavný súd. Preto poslanecké kluby Hnutia za demokratické Slovensko a Slovenskej národnej strany, bez národnodemokratického klubu pána Černáka a Mišikovského, podali návrh Ústavnému súdu Slovenskej republiky, aby vo veci rozhodol. Po dobu, kým Ústavný súd nerozhodne, sa poslanci našich klubov nebudú zúčastňovať rokovaní pléna Národnej rady.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem. S faktickými poznámkami sa ďalej hlásia pán poslanec Hrnko a pán poslanec Gazdík.

Poslanec A. Hrnko:

Vážené dámy,
vážení páni,

s veľkým rozhorčením sa ohradzujem proti tvrdeniu, nehoráznemu tvrdeniu pána Cabaja. Ja som za túto ústavu hlasoval, za túto ústavu aj nesiem plnú zodpovednosť, aj sa podľa nej riadim. To je jedna vec.

Druhá vec - je tu pán Gašparovič a ďalší poslanci HZDS, ktorí sa zúčastňovali v decembri 1992 na rokovaniach ohľadom ďalšej existencie Národnej rady v podmienkach samostatného Slovenska. Bol som to ja, ktorý presadzoval, aby sa po 1. januári obnovil poslanecký sľub na Ústavu Slovenskej republiky. Bol to pán Gašparovič a ďalší poslanci HZDS, ktorí sa na týchto rokovaniach zúčastňovali a ktorí toto odmietali. Takéto hrubé osočenie mojej osoby si vyprosujem. A ďalej ešte chcem zdôrazniť, že bol to Národnodemokratický klub Slovenskej národnej strany, ktorý asi pred troma týždňami dal na rokovanie Národnej rady návrh ústavného zákona o obnovení poslaneckého sľubu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky.

Takéto konanie zo strany niektorých poslancov HZDS a niektorých ústavných činiteľov pokladám za tragické, ktoré poškodzuje dobré meno Slovenskej republiky a jej právny charakter. /Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem. S ďalšou faktickou poznámkou sa hlásil pán poslanec Gazdík, potom pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec I. Gazdík:

Vážený pán predsedajúci,
dámy a páni,

dovoľte, aby som taktiež vystúpil s jedným vyhlásením. Ako poslanec Národnej rady som hlasoval za Ústavu Slovenskej republiky a rovnakým spôsobom hlasoval dnešný Klub nezávislých poslancov. Dovoľte, aby som povedal ešte jednu vec pokiaľ ide o výklad ústavy. Akonáhle dôjde k účelovému výkladu a neprihliadne sa na iné paragrafy ústavy, dovolím si po-

dotknúť len toľko, že Národná rada svojím demokratickým rozhodnutím a absolútnou väčšinou hlasovaním rozhodla o tom, aby sa v programe Národnej rady, teda v rokovaní o zákone číslo 92, pokračovalo. Hnutie HZDS znemožnilo pokračovanie schôdze Národnej rady Slovenskej republiky..

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem. Teraz pán poslanec Čarnogurský, potom pán poslanec Janičina.

Poslanec J. Čarnogurský:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

som taktiež hlboko pobúrený postupom poslancov za Hnutie za demokratické Slovensko a časti poslancov za Slovenskú národnú stranu. Doterajší postup, rozhodovanie tejto Národnej rady bolo plne v súlade s ústavou. Článok 89 odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky hovorí, že predseda Národnej rady je zodpovedný Národnej rade Slovenskej republiky. Článok 91 Ústavy Slovenskej republiky hovorí, že činnosť Národnej rady riadi a organizuje predseda a podpredsedovia. Na základe toho, keď Národná rada na dnešnej schôdzi hlasovaním rozhodla o tom, že dnešnú schôdzu bude riadiť podpredseda pán Ľudovít Černák, rozhodla plne v súlade s Ústavou Slovenskej republiky.

Ďalšia vec - poslanci Hnutia za demokratické Slovensko sa odvolávajú na ústavu a na argumenty, ktoré uviedol pán kolega Cabaj. Musím v tej súvislosti pripomenúť, že predseda

vlády pán Vladimír Mečiar takmer rok odmieta podpísať zákon, ktorý bol prijatý touto Národnou radou.

Ďalej - tento postup - opustenie rokovacej miestnosti zvolili v súvislosti s prerokúvaním vládneho návrhu zákona novelizujúceho zákon upravujúci veľkú privatizáciu, a to preto, že videli, že pravdepodobne nebude možné koncentrovať rozhodovaciu právomoc o majetku v hodnote stoviek miliárd korún do rúk prakticky jedného človeka. Z toho dôvodu zvolili tento postup, že opustili rokovanie parlamentu. Nazdávam sa, že sa tým zakladá veľmi zlý precedens pre slovenský parlamentarizmus ako celok.

Navrhujem, aby sme zvážili ďalší postup a v súlade s rokovacím poriadkom a s Ústavou Slovenskej republiky pokračovali v rokovaní, pokiaľ je nás k tomu dosť. /Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem. Pán poslanec Janičina, ale pán podpredseda Weiss má prednosť.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

to, čoho sme boli svedkami, je účelový politický postup, ktorý si za zámienku zobral spor o interpretáciu ústavy. Odchod poslancov HZDS a časti Slovenskej národnej strany z rokovacej miestnosti je pokusom vyhnúť sa prerokovaniu novely zákona o veľkej privatizácii v situácii, keď nemali v parlamente väčšinu na to, aby presadili svoju predstavu. Vznikol tu ešte jeden veľmi nebezpečný precedens z hľadiska fungovania ústavného systému. Každý v súlade s ústavou má

právo podať návrh na Ústavný súd, ale predsa kým Ústavný súd nerozhodne, sa nezastavuje život, neprestávajú platiť zákony.

Myslím si, že demokratické a korektné by bolo, keby páni poslanci z Hnutia za demokratické Slovensko a časti klubu Slovenskej národnej strany boli ostali tu, v rokovacej miestnosti, a o návrhu zákona by sa bolo rozhodlo demokratickým spôsobom, teda hlasovaním. Ak takýmto spôsobom sa bude postupovať aj v budúcnosti, myslím, že môžeme ohroziť nie iba politickú kultúru a vzťahy medzi politickými subjektami, ale spochybniť aj sám inštitút parlamentarizmu, a to je veľmi nebezpečná hra, s ktorou jednoducho nemôžem ako ústavný činiteľ súhlasiť.

Som presvedčený, že to riešenie, ktoré zvolilo Hnutie za demokratické Slovensko a časť poslancov Slovenskej národnej strany, je v konečnom dôsledku veľmi škodlivé pre fungovanie ústavného systému, je nebezpečné, môže v spoločnosti vzbudiť veľmi zlé nálady a viesť k spochybňovaniu parlamentu ako inštitútu. A z politického hľadiska je predsa až zbabelé a nedôstojné nevedieť prijať politickú porážku, keď sa zmení pomer síl v parlamente.

My ako opozícia - ak hovorím za poslancov Strany demokratickej ľavice - sme predsa v tomto parlamente museli veľakrát zažiť situáciu, že sme predkladali riešenia, ktoré sme pokladali za právne, a neboli akceptované. Strávili sme to veľmi pokojne preto, že sa rozhodlo demokraticky hlasovaním v parlamente. Nevidím dôvod, aby v situácii, keď prvýkrát sa vládnuce hnutie ocitne v parlamente v menšine, okamžite odišlo z parlamentu. Takýmto spôsobom demokracia v Slovenskej republike sa nemôže upevniť. /Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Janičina. Potom by som prosil, keby sme končili s faktickými pripomienkami, pretože dnes musíme ešte niečo aj urobiť. Prosím, pán poslanec.

Poslanec M. Janičina:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

sú tu dva rôzne ústavnoprávne pohľady na celú túto situáciu. Podľa jednej, ktorú nám predniesol pán predseda Gašparovič, len s jeho súhlasom bolo možné, aby rokovanie tejto schôdze viedol podpredseda pán Černák. Dovolím si pripomenúť, že pán Gašparovič svoj prejav konkludentným konaním prejavil. Odovzdal mikrofón pánu Černákovi a pán Černák túto schôdzu viedol, a bolo vykonané nejaké to hlasovanie. Tak to po prvé.

A po druhé - dovolím si prečítať článok II odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky: "Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon." Tým zákonom, na základe ktorého má tento parlament konať, je rokovací poriadok, prosím pekne. A tento rokovací poriadok jednoznačne upravuje, že demokratickým spôsobom, odhlasovaním môže dôjsť aj k zmene osoby, ktorá vedie schôdzu Národnej rady. Čiže celé konanie ako predsedu Národnej rady, tak aj klubu HZDS a časti klubu SNS považujem za pľuvanec do tváre tohto parlamentu a za hrubú neúctu k ústave.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Kolegyne, kolegovia,

prosím, aby sme obmedzili faktické pripomienky, mám úmysel, že by som vyhlásil krátku prestávku. Je to bezprecedentné konanie, ktorého sme boli svedkami, ale som pripravený vzdať sa vedenia schôdze, ak by HZDS prikročilo k normálnemu prerokovaniu zákona, aby tu netaktizovali s prestávkami a všetkými parlamentnými zbraňami. Preto prosím ešte vaše faktické pripomienky a potom krátku prestávku, aby sme išli rokovať. Mám záujem, a myslím, že je to náš spoločný cieľ, aby bol zákon riadne prerokovaný ako sa na parlament patrí.

Prosím, faktické pripomienky v poradí pán Kňažko, potom pán Ftáčnik, pán Csáky a pán Mikloško.

Poslanec M. Kňažko:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

dovoľte mi obmedziť svoju krátku faktickú pripomienku iba na to, aby som odmietol nepravdivé, dovoľte povedať lživé informácie o tom, že poslanci, ktorí nehlasovali za ústavu, spôsobili túto situáciu. Všetci v našom klube sme za ústavu hlasovali, ústavu a zákony si ctíme.

Rovnako si ctíme i proces ekonomickej transformácie tak, ako bol začatý po novembri 1989, a preto sme chceli prispieť k tomu, aby zákon o privatizácii sa stal naozaj dynamizujúcim faktorom ekonomickej transformácie, aby neostal v rukách úzkej skupiny ľudí ako nástroj politickej moci. Žiaľ, boli sme svedkami toho, že niektorí poslanci Hnutia za demokratické Slovensko dosť nekritickou oddanosťou vláde spôsobili túto situáciu a spôsobili tiež to, že akútne prob-

lémy, pred ktorými stojí dnes občan, sa opať odsunuli za cenu riešenia osobných záujmov.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem. Pán poslanec Ftáčnik. Pripraví sa pán poslanec Csáky.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne a kolegovia,

naozaj sa obmedzím na krátke faktické poznámky. Ani nepovažujem za potrebné pripomínať, že rešpektujeme ústavu a že sme za ňu hlasovali.

Chcem povedať druhú poznámku, ktorá tu nezaznela, že kolegovia, predsedovia klubov HZDS a SNS, na grémiu povedali, že rešpektujú rozhodnutie parlamentu o tom, že sa prikročí k prerokúvaniu novely zákona o veľkej privatizácii. To, čo urobili, podľa mňa, takisto slúži len na to, aby odročili toto rokovanie na neskôr.

Chcem povedať, že ak je výklad ústavy sporný, má o veci rozhodnúť Ústavný súd, ale ak by sme urobili a postupovali vždy tak, ako to urobili kolegovia poslanci, tak by sme spochybnili základy právneho štátu. Predstavte si, že by občania po podaní poslancov o platení za učebnice sa rozhodli, že nebudú platiť, pretože ich názor je taký, že jednoducho vzdelanie je bezplatné a za učebnice sa neplatí. Naopak, všade, kde sme chodili, sme vyzývali, aby sa dodržiaval zákon, kým ústavný orgán nerozhodne, že vec je iná. Presne to-

to sa stalo v tejto miestnosti. Spochybňuje sa právny štát a rešpektovanie práva, kým nerozhodne Ústavný súd. Je to obštrukcia, ktorú, podľa mňa, nemožno rešpektovať.

Na záver by som chcel povedať, že my, ktorí sme v tejto sále, sme pripravení vecne a konštruktívne rokovať. Vyzývam kolegov z Hnutia za demokratické Slovensko a Slovenskej národnej strany, aby sa vrátili do tejto miestnosti a v súlade so zákonom a poslaneckým sľubom sa zúčastnili na práci Národnej rady. /Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Csáky. Pripraví sa pán poslanec Mikloško.

Poslanec P. Csáky:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy a páni,

som si istý, že každý poslanec v tejto sále si ctí Ústavu Slovenskej republiky a zákony Slovenskej republiky. Táto ústava a tieto zákony majú platiť pre každého. Chcem potvrdiť, že maďarská koalícia je rovnakého názoru. Samozrejme, že Ústava Slovenskej republiky a zákony Slovenskej republiky sú pre nás svaté. Nebudem, vážený pán predsedajúci, komentovať to, čo sa stalo, len jednou vetou chcem povedať, že nesúhlasíme s odchodom vládnej koalície z rokovacej sály.

A dovoľte mi, aby som dal jeden návrh. Považujem za veľmi nebezpečnú tú časť vyjadrenia pána Cabaja, že do tej doby, pokiaľ nerozhodne o tejto kauze Ústavný súd, odmietajú sa zúčastňovať rokovania Národnej rady Slovenskej republiky. V zmysle platného rokovacieho poriadku, ktorý je zákonom,

30 poslancov môže požiadať predsedu Národnej rady Slovenskej republiky o zvolanie zasadnutia parlamentu. Navrhujem, aby sme o tejto možnosti rokovali, aby sme dnes tú žiadosť podpísali, a máme potom garanciu, že Národná rada Slovenskej republiky zasadne na základe požiadavky 30 poslancov. Odporúčam, aby sme o tom pouvažovali, aby sme o tomto potom aj rokovali.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec Mikloško. A prosím vás, aby sme skončili s faktickými pripomienkami, aby som mohol realizovať svoj zámer.

Poslanec F. Mikloško:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

viackrát som v minulosti upozorňoval, že kroky predsedu vlády smerujú k tomu, že v konečnom dôsledku chce vylúčiť z politickej hry slovenský parlament. Boli to jeho jednotlivé výroky, boli to náznaky. Celkom konkrétny krok tu spomenul náš predseda, keď povedal, že dnes už je rok, čo predseda vlády odmietol podpísať zákon, čím obišiel celú ústavu a odmietol ju.

Chcem upozorniť, že tento krok, ktorý urobili poslanci HZDS, je totálnym vylúčením parlamentu z hry. Povedzme si otvorene, že v tejto miestnosti nás je presne 75 a Ústavný súd nie je viazaný žiadnym termínom, dokedy musí spor rozriešiť. To znamená, že slovenský parlament sa neúčasťou ďalších 75 poslancov dostane úplne mimo politickú hru a vláda

začne riadiť, má výkonnú moc v rukách, a začne riadiť sama túto krajinu.

Súhlasím s prestávkou. Zároveň navrhujem, že musíme na túto vážnu situáciu okamžite upozorniť prezidenta republiky. Časť tohto parlamentu musí začať rokovať s prezidentom republiky, pretože tu ide - dovolím si v tejto chvíli povedať - o vážnu politickú a ústavnú krízu, a ide tu o veľké nebezpečenstvo, že vláda na čele s predsedom vlády Mečiarom uchopí všetku moc do svojich rúk bez kontroly. /Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Mikloškovi. Kolegyne, kolegovia, znovu opakujem, že počas prestávky, ktorú teraz vyhlásim, navštívime predstaviteľov HZDS a SNS a predsedu parlamentu. Som pripravený eventuálne vzdať sa vedenia tejto schôdze, ale podmienka bude, aby sa začalo konečne vecne rokovať o tom, o čom sme mali začať rokovať dnes o 9.00 hodine. Takže vyhlasujem prestávku do 15.30 hodiny. Prosím, aby ste boli presní. Ďakujem pekne.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážené kolegyne, kolegovia,

prestávku sme mali vyhlásenú do 15.30 hodiny, je pol štvrtej. Dovoľte mi, aby som predĺžil prestávku o ďalšiu hodinu, do pol piatej. Na základe dohody všetkých predsedov politických strán, prakticky okrem jedného, pokúsime sa zvolať politické grémium. Ideme za pánom predsedom, aby na 16.00 hodinu zvolal grémium, ktoré by malo rozhodnúť ako ďalej. Týmto predlžujem prestávku o hodinu. Bol by som veľmi

rád, keby ste neodchádzali a keby sme sa o 16.30 hodine opatovne stretli v tejto rokovacej miestnosti.

Ďakujem.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Kolegyne, kolegovia,

je pol piatej, skončila sa predĺžená prestávka. Prosím, aby ste prišli do rokovacej sály, aby som vás mohol informovať o záveroch, ktoré prijala časť politického grémia v prítomnosti predsedu Národnej rady pána Gašparoviča.

Prosím kolegyne a kolegov, ktorí ešte sú v kuloároch, aby prišli do rokovacej sály.

Kolegyne a kolegovia, zaujmite miesta. Vyzerá to tak, že predné lavice zostanú prázdne, zadné sú už kompletne zaplnené.

Kolegyne, kolegovia,

dovoľte mi, aby som po predĺženej prestávke otvoril opatovne naše rokovanie. Dovoľte mi, aby som vás informoval o tom, aké závery prijala väčšina politického grémia v prítomnosti predsedu Národnej rady pána Gašparoviča.

Pán Gašparovič tlmočil požiadavku predsedu vlády, aby sa stretli predsedovia parlamentných politických strán a pokúsili sa nájsť z danej situácie modus vivendi. Jeho pôvodný návrh bol zajtra o 10.00 hodine. Po prerokovaní toho, že by sme sa mali správať dôstojne, s úctou k inštitúcii, akou je slovenský parlament, väčšina politického grémia prijala na-

sledovné rozhodnutie: prerušiť dnešné rokovanie a pokračovať zajtra o 9.00 hodine tým, že sa otvorí rozprava o bode číslo 19. Medzitým sme dali návrh dvoch termínov, aby sa možno dnes večer alebo zajtra zavčasu ráno stretli predsedovia strán, politické grémium, predsedovia poslaneckých klubov, a snažili sa z tejto situácie nájsť také riešenie, ktoré by ukázalo, že máme úctu k parlamentu, a že parlament si vie vyriešiť vzniknutú situáciu sám.

Preto mi dovoľte, aby som sa vám poďakoval za dôveru, ktorú ste mi dali, keď ste ma poverili vedením dnešnej schôdze. Schôdzu prerušujem do zajtra do deviatej. Bude ju otvárať pán predseda Gašparovič.

Ďakujem vám pekne. Všetkým vám želám príjemný večer. /Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

prosím vás všetkých, aby ste si teraz svoj čas zorganizovali tak, aby sme o 10.30 hodine mohli pokračovať v rokovaní. To je zatiaľ informácia z politického grémia.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Prosím kolegyne a kolegov, ktorí sú v priestoroch Národnej rady, aby prišli do rokovacej sály. Už trošku meškáme oproti stanovenému začiatku o 10.30 hodine.

Prosím kolegyne a kolegov, aby zaujali miesta v rokovacej sále.

Kolegyne, kolegovia,

mám veľmi rád presnosť a dochvíľnosť, ale z mimoriadne závažných dôvodov, ktoré môžu mať zásadný vplyv na riešenie vzniknutej situácie, myslím tým na pozitívne riešenie vzniknutej situácie, vás prosím, aby ste ešte 15 minút vydržali. Začneme o 11.00 hodine. Nerozíďte sa, prosím vás pekne. O 11.00 hodine by sme sa stretli a je veľká šanca na pozitívne riešenie.

Ďakujem vám.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážení členovia vlády Slovenskej republiky, vítajte medzi nami, a ostatných prosím, aby prišli do rokovacej miestnosti a zaujali svoje miesta.

Prosím, dámy a páni, zaujmite svoje miesta, 11.00 hodín je za nami.

Skôr ako vám podám ďalšiu informáciu, dovoľte, aby sme prezentáciou zistili, koľko nás je v miestnosti.

Dámy a páni, je nás 85. Prosím pána poslanca Ftáčnika, aby predniesol výzvu, na ktorej sa zhodla väčšina predsedov parlamentných strán.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážené dámy a páni,

85 prítomných poslancov Národnej rady Slovenskej republiky vyzýva predsedu Národnej rady Slovenskej republiky, aby splnil svoj sľub zo včerajšieho politického grémia a svoju povinnosť podľa článku 89 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, t. j. aby sa ujal riadenia schôdze Národnej rady Slovenskej republiky, ktorá začne dnes o 12.00 hodine. Ak sa tak nestane, Ústava Slovenskej republiky dáva poslancom možnosti na riešenie vzniknutej situácie.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne poslancovi Ftáčnikovi. Prosím, bude prestávka do 12.00 hodiny, ale zostaňte v priestoroch, ak by náhodou pán predseda prišiel skôr, aby sme mohli využiť čas.

Ďakujem pekne.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, ktorí ste mimo rokovacej miestnosti, vyzývam vás, aby ste sa dostavili sem, aby sme mohli pokračovať v rokovaní Národnej rady Slovenskej republiky.

S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Pittner.

Poslanec L. Pittner:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,

chcem len povedať, že gong v malej zasadačke nepočuť a tam ešte rokuje klub HZDS.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím pánov poslancov zo zadných lavíc, aby oznámili v malej zasadačke, že rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky by malo pokračovať. Ak majú záujem sa ho zúčastniť, aby prišli do rokovacej miestnosti.

Prosím, pán poslanec Pittner.

Poslanec L. Pittner:

Boli sme im to oznámiť. Povedali, že každú chvíľočku prídu, aby sme počkali.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Navrhujem, aby sme počkali päť minút ale nemusíme sa rozchádzať.

Pán predseda Národnej rady zrejme [illegible] pánov poslancov zavolať, aby prišli do rokovacej miestnosti. /Potlesk./

/Po uplynutí 5 minút./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

z poverenia predsedu Národnej rady Slovenskej republiky otváram dnešnú schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky. Dostal som od pána predsedu informáciu, že poslanecké kluby Hnutia za demokratické Slovensko a Slovenskej národnej strany vychádzajú zo včerajšieho vyhlásenia predsedov klubov a nezúčastnia sa dnešnej schôdze Národnej rady.

Prosím, pán poslanec Mikloško - faktická poznámka.

Poslanec F. Mikloško:

Vážený pán predsedajúci,

vo chvíli, keď sme podali výzvu pánu predsedovi, aby sa dostavil do zasadacej siene a plnil svoju ústavnú povinnosť, tu bolo 85 poslancov, aj časť poslancov HZDS. Nie, že by som

pánu predsedovi neveril, ale v tomto smere sa musia vyjadriť tí poslanci, ktorí tu boli, resp. musia sa vyjadriť oni. Sprostredkované informácie ťažko môže táto miestnosť akceptovať. Niekto z tých, ktorí sa prezentovali, máme to na papieri, nech sa vyjadrí, že neprídu.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán predseda Národnej rady požiadal o slovo.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Bol som teraz v klube, sedí tam klub HZDS, kde mi povedali, že dodržia to, na čom sa dohodli kluby SNS a HZDS pokiaľ ide o účasť na tejto prerušenej schôdzi s tým, že to, čo dohodne táto časť parlamentu o prerušení alebo ukončení schôdze, budú rešpektovať. Pán podpredseda Weiss mi povedal, že došlo k dohode, že schôdza bude pokračovať 16. februára s tým, že som ešte povedal pánu Weissovi aj pánu podpredsedovi Černákovi, že napíšeme osobný dopis pánu predsedovi Ústavného súdu, kde ho poprosíme, aby dal prednosť pri rozhodovaní a nájdení nálezu o spore, ktorý tu vznikol. To je moja informácia.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predseda, rád by som vám povedal, že vaši poslanci už porušili vyhlásenie, ktoré dali včera, tým, že tu dnes sa zúčastnili schôdze. Bolo nás tu 85. V tomto smere žiadam, aby sme to brali ako informáciu až potom, keď jeden z nich, napríklad pán Bajan, to oznámi. Po druhé - hovorme veľmi otvorene, ak dnes bez toho, aby Národná rada hlasovala

o tom, že schôdza bude pokračovať 16. februára, vás ako predsedu Národnej rady Slovenskej republiky to vôbec ničím neviaže a môžete schôdzu zvolať na kedykoľvek, nie ste viazaný. Preto žiadam, aby sme hlasovali o tom, kedy bude schôdza pokračovať, aby sme o tom rozhodli uznesením, ktoré aj vás viaže. Vieme dobre, že návrh prišiel z vašej strany, aby pokračovala 16. marca, čo je pre nás neprijateľné.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážený pán poslanec, vyzval som poslancov, ktorí sú mimo tejto rokovacej miestnosti, aby prišli sem. Ak to považujete za vhodné, prosím, môžeme ešte počkať, aby dostali šancu zúčastniť sa tohoto rokovania, a potom, keď prídu, budeme sa prezentovať a môžeme o tomto termíne pokračovania schôdze Národnej rady, ktorý, podľa môjho názoru, bol predmetom všeobecnej dohody všetkých v parlamente zúčastnených politických strán, aj hlasovať.

Prosím, faktickú poznámku má pán podpredseda Černák, potom pán poslanec Mikloško a pán poslanec Ftáčnik.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

veľmi ma mrzí, že sa robí problém z toho, čo je skutočne odťažitý problém, tak ako stále je snaha odviesť pozornosť bokom od zásadných vecí. Včera som jasne ponúkol, že sa vzdám predsedovania, ktorým som bol plénom poverený, za predpokladu, že naši partneri prestanú taktizovať, prídu do rokovacej sály a budú pokračovať v prerokúvaní zákonov tak, ako podľa programu sme mali robiť. Bojím sa a mrzí ma, že to musím povedať, že je tu skutočne snaha taktizovať. Pán pred-

seda, ty si osobne dal mikrobus niekoľkým našim východniarskym kolegom, aby mohli včera odcestovať a vlastne si už nepredpokladal rešpektovať to, čo si nám na politickom grémiu sľúbil, že o 9.00 hodine schôdzu otvoríš alebo poveríš niektorého podpredsedu.

Kolegyne, kolegovia,
dámy a páni,

je čas povedať si pravdu. Ľudia v tejto republike sa boja telefonovať, boja sa nahlas rozprávať v uzavretých miestnostiach. Povedzme si aj teraz ako ženy a muži, pán predseda, keď ste zvolili taktiku, že neprídete sem, aby sme nemohli prijať nejaké rozhodnutie, prehlás, prosím ťa, pred týmto plénom, že nezvoláš schôdzu skôr ako 16. februára o 10.00 hodine a pán predsedajúci nech to ukončí.

Sme zodpovední svojim voličom. Fraška, ktorú tu robíme už druhý deň, je jednoznačne zameraná na to, aby verejnosť popudila proti parlamentu. Prosím pekne, nebuďme účastní tejto hry.

Ďakujem pekne.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Mikloško.

Poslanec P. Mikloško:

Pán predsedajúci, klub KDH žiada do 14.00 hodiny prestávku - po vystúpení pána Ftáčnika. Ak sa pridá ďalší klub, prosíme do 14.00 hodiny prestávku.

Poslanec M. Ftáčnik:

Ja si myslím, že prestávky sú zbytočné. Máme dve možnosti. V tejto sále je podľa mojich prepočtov 76 ľudí, takže môžeme aj hlasovať.

Po druhé - myslím si, že ak predsedajúci, ktorý predsedá podľa Ústavy Slovenskej republiky - ja tomu v tejto chvíli takto rozumiem - povie, že prerušuje schôdzu do 16. februára, niet tej sily, ktorá by rozhodla o inom termíne, ibaže by 30 poslancov podľa ústavy rozhodlo o zvolaní mimoriadnej schôdze. Ak toto budeme považovať za riešenie, môžeme to urobiť aj bez hlasovania. Ak pán Mikloško bude trvať na návrhu, že treba hlasovať, myslím si, že nás je tu 76.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, pán predseda Národnej rady - faktická poznámka.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

pán podpredseda Černák tu vystúpil, kde nepriamo alebo skôr priamo povedal, že ja som príčinou tohto všetkého, že sa táto schôdza takto predĺžila. Ja to odmietam. Ja to odmietam, pretože aj pokiaľ išlo o rozhodnutie, že nemám ďalej viesť schôdzu, bol som týmto plénom zbavený možnosti viesť schôdzu preto, že som dodržiaval rokovací poriadok a dohody Národnej rady. Toto je jednoznačné z mojej strany. Nechcem teraz polemizovať o tom, či to je ústavné, či nie. Dali sme žiadosť na Ústavný súd.

Pokiaľ ide o vystúpenie pána podpredsedu, že som tu o deviatej nebol, o pol deviatej podľa dohody boli dohodnuté

rokovania predsedov politických strán, ktoré sa neuskutočnili. Po tom, ako sa neuskutočnili, som považoval za povinnosť zúčastniť sa rokovania, na ktorom som všetkou svojou váhou pôsobil na to, aby toto zasadnutie mohlo dnes byť dokončené formou, akou teraz prebieha. Takisto všetky grémiá - nech povedia tí, ktorí sa na týchto grémiách zúčastnili, ako som na týchto grémiách vystupoval. Vo všetkom som bol ústretový a hľadal som dohodu. A aj to, že podpredseda Weiss navrhne pokračovanie prerušenej schôdze na 16. februára, dovolím si tvrdiť, že je mojou zásluhou. A keď podpredseda Weiss tu tlmočí, že 16. februára som dal súhlas k tomu, aby bola, ja nepotrebujem, aby mňa vyzýval podpredseda Černák, ku ktorému môžem mať milión pripomienok, kedy nedodržal slovo. Mňa sa to netýka, ja ho dodržím. /Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Posledná faktická poznámka - pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Vážený pán predseda, vy ste dali včera slovo, že ráno budete tu a o deviatej otvoríte schôdzu. To slovo ste nedodržali. Museli sme vás verejne vyzvať, aby ste sa dostavili do rokovacej siene. V tomto smere nemáme zatiaľ záruku, že splníte aj toto slovo, preto žiadame, aby bolo riadne uznesením prijaté, že schôdza bude pokračovať 16. februára. /Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

môžem iba zopakovať, že prerušíme túto schôdzu Národnej rady do 16. februára a toto rozhodnutie necháme potvrdiť

hlasovaním prítomných poslancov. Prosím, pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán predsedajúci, v prípade hlasovania navrhujem hlasovanie zdvihnutím ruky, nie pomocou elektronického zariadenia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Potom treba zavolať skrutátorov. Podľa rokovacieho poriadku tu musia byť skrutátori.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Sú tu skrutátori? Koľko ich je? Raz, dva, tri, štyri, päť, šesť. Áno, to sú skrutátori, ktorí boli odhlasovaní.

Vážené dámy, vážení páni, dávam hlasovať.
Najprv prosím prezentáciu.
Prezentovalo sa 75 poslancov.

Prosím, pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predsedajúci, žiadam, aby sa aj prezentácia diala dvihnutím ruky, teda stlačiť tlačidlo, aj zdvihnúť ruku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyne, páni poslanci,

prosím, aby ste skutočne vzali do úvahy vystúpenie pána poslanca Ftáčnika, že tu sa teraz povedal termín, a tento

termín zmením len vtedy, keď ma niekto požiada. Keď ste sa dohodli, že túto schôdzu nezvolám skôr, tak ju skôr nezvolám. Nestačí vám to?

Hlasy z pléna: nestačí.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Potom nie je div, že ten parlament vyzerá tak, ako vyzerá.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predsedajúci, dal som procedurálny návrh, žiadame hlasovanie aj prezentáciu zdvihnutím ruky.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Dávam ešte raz prezentáciu s tým, že zároveň zdvihneme ruku.

Prezentovalo sa 70 poslancov.

Prosím skrutátorov, aby oznámili koľko poslancov Národnej rady je prítomných v sále. Prosím spočítať aj tých poslancov, ktorí nezdvihli ruku.

Pán poslanec Jakubík - faktická poznámka.

Poslanec P. Jakubík:

Pokiaľ by pán predseda Národnej rady teraz poveril ako alternatívne riešenie prvého podpredsedu pána Weissa na zvolanie tejto schôdze, myslím, že by to vyhovovalo riešeniu a skončili by sme trápnu situáciu s hlasovaním.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Neuwirth - faktická poznámka.

Poslanec A. Neuwirth:

Vážený predseda,
vážený pán predsedajúci,

bol som v pomykove, keď som teraz oslovil pána predsedu, pretože podľa prezentácie tu nie je. Prosil by som, keby mi zodpovedal otázku, či môžeme prijať prísľub neprítomnej osoby.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím skrutátorov, aby oznámili koľko poslancov je prítomných v rokovacej miestnosti.

Poslanec J. Figeľ:

Prosím pre skrutátorov chvíľku času, lebo sme sa nedohodli, že vystúpime z radov a sčítame to spolu. Nemôžem to urobiť sám.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, aby ste sčítali poslancov, ktorí sú v Národnej rade Slovenskej republiky.

Prosím pánov novinárov a fotografov, aby išli na ľavú stranu miestnosti, kde nebudú rušiť skrutátorov.

Konštatujem, že podľa informácie skrutátorov je v Národnej rade Slovenskej republiky prítomných 75 poslancov. To znamená, že nie sme uznášaniaschopní. Preto prerušujem schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky do 16. februára tohto roku.

Poslanec F. Mikloško:

Vážený pán predsedajúci, žiadame do 14.00 hodiny prestávku.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prerušil som schôdzu.

Poslanec F. Mikloško:

Nie, žiadali sme už predtým prestávku, žiadame do 14.00 hodiny prestávku.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Žiadal ju len jeden poslanecký klub. Schôdza je prerušená do 16. februára.

Poslanec F. Mikloško:

Nie, žiadame prestávku.

Poslanec Á. Duka-Zólyomi:

Vážený pán predsedajúci, klub Spolužitia tiež žiada prestávku do 14.00 hodiny.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážení páni, ale so svojou požiadavkou ste prišli potom, čo sa prerušila schôdza Národnej rady.

Poslanec F. Mikloško:

Nie, hlásil som sa skôr ako ste začali, pán predsedajúci.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Mikloško, tu ide o čisto procedurálnu vec. K vášmu návrhu, ktorý ste vyslovili ešte pred ukončením schôdze, sa nepripojil žiadny poslanecký klub. Až potom, čo som prerušil rokovanie schôdze do 16. februára - zdôrazňujem to - tak, ako bola dohoda všetkých politických zoskupení, ktoré sú v tomto parlamente.

Rokovanie schôdze prerušené o 12.30 hodine.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

pokračujeme v rokovaní 26. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky, ktorú sme 4. februára 1994 prerušili.

Podľa schváleného programu pristúpime k prerokovaniu devatnásteho bodu programu.

Predtým sa hlásia pán poslanec Cabaj a pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec T. Cabaj:

Vážený pán predseda,
dámy a páni,

dovoľte, aby som predložil jeden pozmeňovací návrh: zaradiť na rokovanie tejto prerušenej 26. schôdze Národnej rady vládny návrh ústavného zákona Národnej rady Slovenskej republiky o skrátení volebného obdobia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne.

Pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predseda,
vážené dámy a páni,

mám podobný návrh ako pán kolega Cabaj a myslím si, že v záujme urýchleného hľadania riešenia súčasnej politickej krízy, ktorá sa vyhrotila počas prerušenej 26. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky, je potrebné o ňom rozhodnúť. Navrhujem teda procedurálny návrh, aby do programu 26. schôdze ako nový deväťnásty bod bol zaradený vládny návrh ústavného zákona o skrátení volebného obdobia - je zaradený ako tlač 426 - a ako nový dvadsiaty bod programu poslanecký návrh ústavného zákona o skrátení volebného obdobia, tlač 427.

Súčasne navrhujem prerušiť schôdzu Národnej rady do 12.30 hodiny. V tomto čase by zasadli výbory Národnej rady Slovenskej republiky, aby posúdili oba predložené návrhy. Ak to bude považovať za potrebné, môže sa v tomto čase k poslaneckému návrhu vyjadriť vláda Slovenskej republiky, ak tak doteraz neurobila. Počas obedňajšej prestávky by sa spracovala spoločná správa o prerokovaní týchto návrhov vo výboroch a o 14.00 hodine by pokračovala schôdza Národnej rady Slovenskej republiky novými bodmi 19 a 20. Navrhujem hlasovať o tomto procedurálnom návrhu ako celku.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Sú to dva návrhy. Je to vládny návrh, ktorý predniesol pán poslanec Cabaj, a návrh poslancov, ktorý predniesol pán poslanec Ftáčnik, s tým rozdielom, že vládny návrh je zdôvodnený a je odporúčaním vlády. Návrh pánov poslancov sme v pondelok na zasadnutí vedenia Národnej rady

prijali a odoslal som ho legislatívno-procesne zaznamenať do vlády s tým, že vláda ho prerokuje. Vláda ho doteraz neprerokovala, nedostal som vládne vyjadrenie, ale samozrejme, keďže pán poslanec Ftáčnik takýto návrh dáva, aj bez rozhodnutia vlády som povinný dať o ňom hlasovať.

Pokiaľ ide o devatnásty bod a návrh na to, aby sme schôdzu prerušili, mal by som iný návrh. Navrhujem, aby sme riadne pokračovali podľa programu s tým, že by sme tento návrh, ktorý predniesli pán Cabaj a pán Ftáčnik, zaradili ako bod číslo 1 v stredu na budúci týždeň, pretože určite budeme pokračovať. Takže to je môj návrh, ak pán Ftáčnik nedá iný.

Ešte sa hlási pán poslanec Gaulieder.

Poslanec F. Gaulieder:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

dovoľujem si požiadať plénum Národnej rady Slovenskej republiky o stiahnutie z rokovania bodu 26 - správy vyšetrovacej komisie o objasnení skutočností súvisiacich s problematikou deblokácie slovenských pohľadávok v Indii na základe rozhodnutia vyšetrovacej komisie z 10. zasadnutia s tým, že konečná a záverečná správa bude predložená na marcovom zasadnutí Národnej rady Slovenskej republiky.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prikročíme k hlasovaniu o doplnkoch, ktoré predniesli poslanci.

Prvý návrh predniesol pán poslanec Cabaj. Aby som nemusel dať hlasovať potom o mojom návrhu, pýtam sa, či si pán Cabaj neosvojí môj návrh, aby obidva návrhy, ako ich predniesol pán poslanec, boli v stredu.

Pán Cabaj si osvojuje môj návrh, takže dávam hlasovať o návrhu pána poslanca Cabaja, aby bol zaradený ako bod číslo 1 na stredu, ak budeme v stredu rokovať, vládny návrh ústavného zákona Národnej rady Slovenskej republiky o skrátení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky zvolenej vo voľbách v roku 1992. Je to tlač číslo 426.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 144 poslancov.
Kto je za tento prednesený návrh pána poslanca Cabaja?
Za návrh hlasovalo 60 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 57 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 27 poslancov.

Konštatujem, že návrh pána poslanca Cabaja sme neprijali.

Budeme hlasovať teraz o návrhu pána poslanca Ftáčnika, ktorý navrhol, aby sme túto schôdzu prerušili s tým, že do 12.30 hodiny by zasadli výbory, prerokovali vládny návrh - tlač číslo 426 a poslanecký návrh - tlač číslo 427 o skrátení volebného obdobia s tým, že by sme ich zaradili na rokovanie ako body číslo devatnásť a dvadsať v tom poradí, ako som prečítal.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 144 poslancov.
Kto je za návrh poslanca Ftáčnika?
Za návrh hlasovalo 86 poslancov.

Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 31 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 27 poslancov.

Konštatujem, že návrh pána poslanca Ftáčnika sme prijali.

Je tu ďalší návrh pána poslanca Gauliedera, ktorý žiada presunúť bod 26, ktorý sme mali na tejto schôdzi prerokovávať, t.j. informáciu týkajúcu sa deblokácie. Dovoľte, aby som k tomuto ešte dal môj návrh. Bod 24 nášho pôvodného programu pani poslankyňa Aibeková navrhuje tiež stiahnuť. Týka sa to návrhu, ktorý pani poslankyňa dala už v priebehu schôdze, pokiaľ ide o zdravotné poistenie a hospodárenie s Fondom zdravotného poistenia. Žiada to stiahnuť. Takže dám spolu hlasovať o bodoch 24 a 26, aby sme ich stiahli z rokovania tejto schôdze.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 145 poslancov.
Kto je za stiahnutie bodov 24 a 26 z tejto schôdze?
Za návrh hlasovalo 127 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali aj tieto dva návrhy.

Pani poslankyne a páni poslanci, prosím, ostaňte na miestach, kým vám rozdajú obidva návrhy s tým, že schôdzu prerušujem do 12.30 hodiny.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

prosím, aby ste zaujali svoje miesta. Podľa upraveného programu, ktorý sme dnes schválili, pristúpime k prerokovaniu d e v a t n á s t e h o bodu programu, ktorým je

Vládny návrh ústavného zákona Národnej rady Slovenskej republiky o skrátení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky zvolenej vo voľbách v roku 1992.

Vládny návrh ústavného zákona ste dostali ako tlač číslo 426 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 426a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh ústavného zákona odôvodní ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky pani Katarína Tóthová. Prosím, pani ministerka.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážení členovia vlády,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

vývoj spoločensko-politickej situácie v Slovenskej republike sa dostal do štádia, v ktorom situácia v Národnej rade Slovenskej republiky je prekážkou realizácie zámerov vlády vyjadrených v jej programovom vyhlásení. Je to spôsobené najmä odchodom viacerých poslancov z politických strán a hnutí zvolených v júni 1992 do Národnej rady Slovenskej republiky, čo vyvoláva také preskupovanie politických síl

v tomto parlamente, aké nezodpovedá výsledkom volieb. Viacerí z nich vystupujú za politické strany alebo hnutia, ktoré vo voľbách vôbec neexistovali, takže im občan vo voľbách nedal a ani nemohol dať svoj hlas. Možno konštatovať, že aj táto skutočnosť výrazne prispela k takému pomeru síl v parlamente, ktorý neumožňuje prijímanie zákonov zabezpečujúcich transformáciu spoločnosti, najma v ekonomickej oblasti. Všeobecne sa uznáva, že sa dospelo do štádia parlamentnej krízy.

Vzhľadom na to, že Ústava Slovenskej republiky inštitút predčasných parlamentných volieb nepozná, je potrebné volebné obdobie Národnej rady Slovenskej republiky skrátiť formou ústavného zákona. Ak sa stotožníme s názorom, že takáto potreba nastala, je nutné riešenie problému neodkladať, ale zmobilizovať všetky sily v záujme urýchleného riešenia problému.

Zároveň sa ukazuje opodstatneným v tejto súvislosti riešiť aj otázku skončenia mandátu poslancov Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktorí boli zvolení v Slovenskej republike.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

vychádzajúc z týchto skutočností vláda Slovenskej republiky predkladá návrh ústavného zákona, ktorým sa skracuje volebné obdobie Národnej rady Slovenskej republiky na polovicu. Je v záujme našej republiky, aby vládou predkladaný návrh bol prijatý. Preto vás prosím o podporu tohto vládneho návrhu ústavného zákona.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani ministerke. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Milana Sečánskeho, aby podal správu o výsledku prerokovania vládneho návrhu ústavného zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec M. Sečánsky:

Pani poslankyne, páni poslanci,
vážení prítomní,

predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 751 zo 16. februára tohoto roku pridelil uvedený vládny návrh ústavného zákona všetkým výborom Národnej rady Slovenskej republiky, okrem Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky s tým, aby tento prerokovali ihneď. Ako príslušný na skoordinovanie stanovísk určil Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky.

Uvedené výbory vládny návrh ústavného zákona, tlač 426, prerokovali dnes, t. j. 16. februára 1994. Päť výborov Národnej rady Slovenskej republiky s návrhom ústavného zákona vyslovilo súhlas, a to Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody, Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť, Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru. Päť výborov Národnej rady Slovenskej republiky neprijalo uznesenie podľa § 48 ods. 1 zákona číslo 44 z roku 1989 o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov, a to Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky

pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti a Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky.

Súčasne jednotlivé výbory, ktoré vyslovili s návrhom súhlas, prijali k vládnemu návrhu ústavného zákona nasledujúce pozmeňovacie a doplňovacie návrhy. Ide o štyri návrhy, o ktorých navrhujem, aby sa hlasovalo jednotlivo, pretože aj keď niektoré smerujú k tomu istému obsahu, majú iné legislatívne znenie.

Návrh číslo 1 - v názve zákona doterajší text doplniť slovami "po zániku mandátu poslancov zvolených do Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej republiky". Toto odporúča Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky.

V bode číslo 2 k § 1 v druhom riadku sa navrhuje vypustiť slová "30. júnom 1994" a nahradiť to slovami "dňom volieb do Národnej rady Slovenskej republiky v novembri 1994". Prijatím tohto pozmeňovacieho návrhu by sa faktický stotožnil predložený vládny návrh s návrhom, ktorý predkladajú poslanci.

K bodu 3 - v § 1 slová "30. júnom 1994" nahradiť slovami "v novembri 1994 - dňom vykonania volieb". Toto prijal Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru.

V bode 4 pozmeňovacieho návrhu v § 1 doterajší text označiť ako ods. 1, slová "10. júnom" nahradiť slovami "12. novembra". Zároveň je tu návrh doplniť § 1 o nový odsek tohoto znenia: "Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky sa vykonajú v dňoch 11. a 12. novembra 1994."

Toľko k spoločnej správe. Zároveň sa hlásim do rozpravy, pán predseda.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Dostal som lístok, poslanci žiadajú, aby rokovaciu miestnosť opustili všetci fotografi a všetky kamery, ktoré nie sú statické. Prosím vás, aby ste tak urobili. Fotky ste si urobili, takže prosím, aby ste opustili rokovaciu miestnosť. Prosím, páni fotoreportéri, buďte takí dobrí, môžete ísť, samozrejme, na balkón. Prosím, keby ste zavreli vzadu dvere.

Otváram rozpravu o devatnástom bode programu. Do rozpravy sa zatiaľ písomne prihlásil pán poslanec Kočtúch, ale pán poslanec Sečánsky žiadal o vystúpenie ako prvý, preto mu dávam slovo.

Poslanec M. Sečánsky:

Pán predseda, môj pozmeňovací návrh má 4 body, ale de facto smeruje k tomu istému obsahu, preto prosím, aby sa potom dalo o ňom hlasovať an blok.

1. označenie paragrafov nahradiť označením článkami - článok I, prípadne článok II. Ide o označenie používané v ústavných zákonoch.

2. V článku I, predtým § 1, vypustiť druhú vetu.

3. Súčasne zaradiť nový článok II s týmto textom: "Zrušuje sa článok IV ods. 2 ústavného zákona číslo 542/1992 Zb. o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky."

4. Pôvodný článok II, predtým § 2 prečíslovať na článok III.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím pána spoločného spravodajcu, aby zaujal svoje miesto. Ďalej je do rozpravy prihlásený pán poslanec Kočtúch.

Poslanec H. Kočtúch:

Vážený pán predseda,
vážený pán predseda vlády, milá vláda,
ctená opozícia, milá koalícia,
vážení hostia,

chcel by som podporiť návrh vládneho zákona z čisto pragmatických dôvodov. Neuplynuli ešte ani dva mesiace a schvaľovali sme rozpočet na rok 1994. Boli to práve naši ctení opoziční poslanci, ktorí vytýkali, že rozpočet sa schvaľuje neskoro, nebol čas, atď., atď. Tak si vezmite tužku do ruky a kalkulujte. Keď budú voľby 11. a 12. novembra, dokedy môže nová vláda zvolená z výsledkov volieb predstúpiť pred parlament a schváliť rozpočet? Národná rada Slovenskej republiky prijala vážne uznesenia v súvislosti s prípravou rozpočtu na rok 1995, celkom novú kvalitu prípravy rozpočtu, celkom novú technológiu prípravy rozpočtu. Obávam sa, že termín 11. a 12. novembra je nevhodný a je mi ľúto, že práve v tomto bode naša opozícia zabudla na to, čo žiadala pred necelými dvoma mesiacmi.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Kočtúchovi. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Ctená koalícia,
vážení kolegovia z opozície,

chcel by som len vyjadriť takéto presvedčenie, pán predseda národohospodárskeho výboru: Keďže vieme, že napríklad v Nemecku, vo Francúzsku, v Anglicku začali pripravovať rozpočty na rok 1995 už vlani, verím, že naša vláda začala pripravovať rozpočet na rok 1995 už teraz. Ak nie, verím, tak ako pán minister Tóth signalizoval, že začne tak robiť najneskôr v marci tohoto roku, takže je po probléme. Z tohto aspektu nie je problémom novembrový termín. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Faktická poznámka - pán poslanec Ľupták.

Poslanec I. Ľupták:

Vážený pán predseda,
vážení kolegovia, kolegyne,

ale v prípade, keď zoberieme do úvahy to, čo hovoril pán poslanec Dzurinda, o čom sa tu vlastne bavíme? Neviem pochopiť. Teraz máme hlasovať o nových voľbách. HZDS sa jednoznačne rozhodlo - najvyššie orgány - o nových voľbách. Ale nechápem to, čo povedal pán poslanec Dzurinda. Táto vláda, samozrejme, už začala pracovať, ale potom nechápem, prečo v novembri chcete výmenu vlády a prečo chcete teraz výmenu vlády. Takže to je nejaká - povedal by som - dvojkoľajnosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej do rozpravy je prihlásený pán poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

mám jeden návrh v súvislosti s predloženým vládnym návrhom ústavného zákona a navrhujem za § 1 doplniť nový § 2 tohto znenia - citujem: "Poslanci Národnej rady Slovenskej republiky zvolenej vo voľbách 5. a 6. júna 1992 zložia sľub najneskôr na najbližšej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky po dni účinnosti tohto zákona podľa článku 75 odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky. Odmietnutie sľubu alebo sľub s výhradou má za následok stratu mandátu." Pôvodný § 2 sa prečísluje ako § 3.

Zdôvodnenie: Navrhované znenie nového § 2 je prirodzeným, aj keď oneskoreným postojom poslancov Národnej rady Slovenskej republiky k vzniku štátnej samostatnosti Slovenskej republiky k 1. 1. 1993. Aj keď priamo nesúvisí so skrátením volebného obdobia poslancov, navrhovaný doplnok možno prvej zmeny Ústavy Slovenskej republiky mení etickú rovinu na rovinu právnu a je skôr prevenciou ako represiou. Tento návrh je ideovo totožný s už predloženým poslaneckým návrhom ústavného zákona.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Brňákovi. Pán poslanec Mikloško sa hlási do rozpravy.

Poslanec F. Mikloško:

Mám len krátky príspevok, poviem ho odtiaľto, aj keď nebudem večer v televízii.

V § 1 vo vete "volebné obdobie Národnej rady Slovenskej republiky zvolenej vo voľbách 5. a 6. júna 1992" treba doplniť "v Slovenskej republike", aby sa náš zákon netýkal náhodou aj poslancov v Českej republike. To tam treba formálne doplniť.

Druhý môj príspevok je na adresu pána poslanca Kočtúcha. Pán poslanec, berieme vaše argumenty, aj sa nad nimi zamýšľame, ale myslíme si, že tento rozpočet je tak výborný, že vydrží aspoň rok a pol, takže nebude treba pripravovať na konci roka nový rozpočet.

A pánu poslancovi Brňákovi, že je to výborný nápad, ale myslíme si, že to patrí do iného ústavného zákona. Hlavička tohto zákona nesie iný názov. Takže, môže navrhnúť iný zákon. Budeme sa ním zaoberať vo výboroch.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Fogaš - faktická poznámka.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

myslím si, že v tejto miestnosti po dlhých konfliktoch zavládla zhoda v tom, že jedným z východísk súčasnej krízy sú voľby. Rozchádzame sa v tom, kedy voľby majú byť. Myslím, že treba veľmi stručne, ale zrozumiteľne povedať, že to nie je už problém len nejakých právnických ekvilibristík, ale že ide o problém, ktorým sa má riešiť politická kríza, a že teda ide o problém politický.

Myslím si, že by mala byť snaha umožniť politickým stranám sformovať svoje programy v záujme stability Slovenskej republiky v budúcom období. Máme zlé skúsenosti, ak po roku či po dvoch z politických strán odchádza časť poslaneckého zboru, ktorý občania zvolili a ktorá potom prezentuje, samozrejme, svoj vlastný program, čím vlastne dochádza postupne k destabilite poslaneckého zboru. Máme slobodný mandát, to znamená, že poslanec sa môže takto rozhodnúť. Samozrejme, je ale potrebné, aby strany dokázali stabilizovať svoje členstvo a na programovej báze dosahovať takú zhodu, aby k takýmto situáciám nedochádzalo. Inými slovami, voľby by mali založiť stav, aby v budúcom volebnom období nedochádzalo k rozpadu strán ani hnutí, tak ako sa to stáva aj v tomto období v súvislosti s procesmi, ktoré sa uskutočňujú v Slovenskej národnej strane, ale aj v Hnutí za demokratické Slovensko.

Toto sú dôvody, ktoré, myslím si, treba brať do úvahy v súvislosti so stanovovaním termínu volieb. Ak sa teda stanoví príliš skorý termín, môže dôjsť k situácii, že strany nebudú dostatočne pripravené na to, aby zvládli procesy, ktoré by sa mali založiť najmenej na štyri roky. Ak sa sta-

noví príliš neskorý termín, môže dôjsť k ďalšej nestabilite Slovenskej republiky. Existujú hlasy, podľa ktorých by sa voľby mali uskutočniť na jar roku 1995. Súčasne existujú hlasy, ktoré hovoria - a vládny návrh to tak konštatuje, že by voľby mali byť v júni.

Chcem dať do pozornosti, že je tu predložený aj ďalší návrh ústavného zákona, a to skupiny poslancov, ktorý zohľadňuje práve skutočnosti, na ktoré som sa snažil poukázať, a hľadá určitý kompromis. Ak by malo dôjsť k stretu záujmov, odporúčal by som, aby sa znova politické strany poradili a pokúsili sa nájsť jeden termín, ktorý bude vyhovovať všetkým.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Slota - faktická poznámka.

Poslanec J. Slota:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,

chcel by som povedať k tomuto vládnemu návrhu a k svojmu predrečníkovi len toľko: Skutočne sa s ním stotožňujem, že politická destabilizácia sa predovšetkým prejavuje v ekonomickej a hospodárskej sfére, a to predovšetkým pociťujú občania, obyvatelia Slovenska. Z toho dôvodu si myslím a som o tom presvedčený, a myslím si, že drvivá väčšina občanov Slovenska je presvedčená, že tí poslanci, ktorí prechádzali z jednej politickej strany do druhej, alebo si vytvárali jedno krídlo alebo druhé krídlo, alebo nové politické hnutie, v podstate destabilizovali politickú situáciu na Slovensku. V tom je tá podstata, myslím si.

A z toho dôvodu keby sme chceli odkladať túto agóniu, politickú agóniu, ktorá sa prejavuje predovšetkým v ekonomickej a hospodárskej oblasti, až za november, myslím si, že by táto spoločnosť a táto republika zaznamenala veľmi veľká straty, predovšetkým v ekonomickej sfére, keď už všetci sa oháňame tým, že keby sme v novembri spojili parlamentné voľby s komunálnymi voľbami, že by sme ušetrili 70 alebo 80 miliónov, dokonca 150 miliónov. Dovolím si tvrdiť, že keby sme to odložili do júna, do novembra, prišli by sme o miliardy. Z toho dôvodu vždy budem tvrdiť, že keby predčasné parlamentné voľby boli hoci zajtra, tak je už neskoro, už je neskoro. Áno, presne tak to pociťujú ľudia, ktorí sú vonku, ktorí nepolitizujú, oni to pociťujú na svojom vlastnom stole. Takže, z toho dôvodu jednoznačne trvám na tom, a pre mňa a pre členov SNS jednoznačne je prijateľný jedine jún. A čím skôr, tým lepšie.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Slotovi. Pán poslanec Daňo - faktická poznámka.

Poslanec Š. Daňo:

Vážený pán predseda,
dámy a páni,

mám len jeden doplňovací návrh, aby sa v záhlaví v názve zákona terajší text doplnil slovami: "a o vyhlásení volieb do Národnej rady Slovenskej republiky v roku 1994".

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pýtam sa, či sa ešte niekto z pánov poslancov a paní poslankýň hlási do rozpravy. Prosím, pán premiér.

Predseda vlády SR V. Mečiar:

Vážený pán predseda Národnej rady,
páni a dámy poslankyne,

vláda Slovenskej republiky predložila návrh ústavného zákona o vypísaní volieb do Národnej rady Slovenskej republiky do 30. júna 1994. Predloženie takéhoto návrhu bolo sprevádzané súhlasným vyhlásením všetkých subjektov, ktoré sú v parlamente, i väčšiny neparlamentných o tom, že predčasné voľby sú nutné. Jeden z dôvodov bol, že v spoločnosti je politická kríza, že v parlamente nevládne stabilita subjektov, ktoré vytvorili vládnu koalíciu. Jeden z dôvodov bol, že nevyhnutnosť riešenia je práve demokratický inštitút volieb.

Dovoľte, aby som povedal, že buď kríza je, a potom ju riešme okamžite, a nemôže sa zmeniť v latentnú niekoľko mesiacov trvajúcu, alebo kríza nie je, a potom pripustíme, že vyvolávanie krízy bolo účelovým manévrovaním, aby kríza vznikla. Tu dva výklady byť nemôžu. /Potlesk./

Pochopiteľne, dnes chápeme situáciu tak, že je výrazom aj objektívnych aj subjektívnych faktorov. Existuje a vznikol štát, Slovenská republika, dňom 1. 1. 1993. Týmto dňom sa Národná rada stala Národnou radou zvrchovaného štátu so všetkými kompetenciami a atribútmi, ktoré patria orgánu štátu, so zahraničnými väzbami, s nárokmi na prácu ako orgánu štátu, a vystupuje ako partner všetkých zákonodarných zborov štátov Európy i sveta. To vyžaduje inú kvalitu práce, to vyžaduje zmenu štýlu práce Národnej rady, ktorý mnohí poslanci

pociťovali ako nedostatok buď osobnostný alebo nedostatok metodiky. Nie, to je zásadná systémová zmena, ktorú nie všetci sme docenili a uznali.

Takisto musíme pripustiť, že existuje zatiaľ v spoločnosti nevyjasnená sociálna stabilita. Spoločnosť sa istým spôsobom sociálne mení a bude na to potrebovať niekoľko rokov. Kým sa stabilizuje, budú sa meniť aj subjekty, programy a záujmy, ktoré v spoločnosti budú existovať. Preto hovoriť dnes, že ešte niekto nie je pripravený - tak mi dovoľte povedať, že čo sa vlastne robilo za tie dva roky? Čo to je za strana, ktorá nemá každú chvíľu pripravený program, s ktorým vie vystúpiť pred občanov? Program nadávať na vládnu koalíciu a nadávať na Mečiara je trošku úbohý na voľby. Tak čo ste robili dva roky, keď ho dnes nemáte a potrebujete sedem mesiacov na to, aby ste si ho vedeli napísať?

Pokiaľ ide o otázky volieb a presunu na november 1994, prepáčte, je to nezodpovedné z dvoch hľadísk. Prvé, že sa podceňujú záujmy spoločnosti ako celku, záujem občanov tohoto štátu, a hráte s nimi politický poker. To je nezodpovedné. Ak hrozí kríza štátu, potom to treba riešiť. /Potlesk./ Druhá skutočnosť, ktorá je z tohoto hľadiska dôležitá, je tá, že prečo, keď hovoríte, že treba riešiť situáciu v štáte, chcete najprv stabilizovať komunálne orgány a až po komunálnych voľbách riešiť problémy štátne. Veď tie štátne majú vždy prioritu. Prečo zase politikárčime na báze výsledkov volieb z roku 1990? Poznám výsledky volieb. V tom čase Verejnosť proti násiliu voľby v podstate vypustila. Keď sme spočítali nezávislých plus členov jednotlivých politických strán, vyšiel nám výsledok zhruba 34 % na strane SDĽ. Druhí najsilnejší boli kresťanskí demokrati, my sme vtedy neexistovali. Čiže tu sa predpokladá politikárčenie na dva kroky - najprv čas na prípravu programov, destabilizáciu a vyvolanie politického nepokoja medzi občanmi, medzi stranami, a v tomto parlamente sami sa chcete vyradiť z činnosti.

Druhá hra - najprv riešiť lokálne problémy, potom na báze predpokladaného úspechu u štruktúr založených v roku 1990 prejsť do ofenzívy na veľké voľby a pokúsiť sa na tejto báze zvrátiť aj tieto. Vážení, to je podriaďovanie objektívnych potrieb štátu subjektívnym záujmom strán. To nerobte! Mne je jedno, kto v týchto voľbách vyhrá. Ak povedia, že HZDS nebude mať dôveru a voľby prehrá, ale ich prehrá so cťou a bude usilovať o dôveru, ale bude usilovať o to, aby sa kríza nepreťahovala, aby procesy, ktoré sú rozbehnuté v ekonomike, v sociálnych vzťahoch, v medzinárodných vzťahoch, mohli kontinuálne pokračovať. Obraciam sa na vás a apelujem na vašu zodpovednosť: Nerobte to, prosím vás.

Pokiaľ ide o voľby, stanovenie termínu je začiatok do volebnej práce. Považujeme za dôležité, aby bol prijatý nový volebný zákon, aby v tomto volebnom zákone bolo prihliadnuté i na postavenie menšín tak, aby každá menšina mohla mať svoje zastúpenie v parlamente. Považujeme za vhodné v tomto zákone riešiť i otázku volebných obvodov, i otázky mandátov, prejsť na systém, ktorý rešpektuje Maďarská republika a ktorý pre toto obdobie považujeme za nevyhnutné, na systém imperatívnych mandátov, to znamená - opúšťaš program, opustíš stranu alebo hnutie, ktoré ti umožnilo kandidovať, odchádzaš s parlamentu. /Potlesk./

Poučení súčasnou krízou považujeme za nevyhnutné aj to, aby sa zmenil systém volieb. Treba zvážiť, či pomerný alebo väčšinový, a ktorý bude pre Slovenskú republiku ako štát dnes výhodnejší. Nie je čas, aby sme zvážili, či budeme voliť do dvoch komôr Národnej rady alebo iba do jednej komory. Zatiaľ vzhľadom na ústavný stav iba do jednej komory Národnej rady, a zrejme ťažko dôjde k dohode o utvorení druhej komory, pretože to je mimoriadne závažné systémové opatrenie. Apelujem preto na vás, páni poslanci a dámy poslankyne, aby ste v záujme štátu a v záujme občanov prijali návrh vlá-

dy Slovenskej republiky na vyhlásenie predčasných parlamentných volieb do 30. júna 1994.

Dovoľte ešte, aby som vás informoval, že Hnutie za demokratické Slovensko je rozhodnuté v prípade, že tento návrh neprejde, pondelkom budúceho týždňa na celom území Slovenska začať petičná akcie za vypísanie predčasných parlamentných volieb. Občanovi treba vrátiť moc, z úcty k občanovi ho treba nechať, aby o sebe, smerovaní toho štátu a výbere zástupcov znovu rozhodol.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu premiérovi. Do rozpravy sa hlási pán podpredseda Weiss.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážená kolegyne,
vážení kolegovia,
vážená vláda,

v prvom rade by som chcel povedať, že politickú krízu vyvolalo v tejto krajine Hnutie za demokratické Slovensko svojou vlastnou neschopnosťou demokraticky zvládnuť vnútorné diferenciačné procesy a subjektívnou nepripravenosťou jeho vedenia spolupracovať s inými politickými stranami ako s rovnocennými partnermi. Preto tu máme krízu. /Potlesk./

Kríza vládnutia a kríza vládnej morálky je očividná. Treba ju riešiť. HZDS samo vylúčilo niektoré možnosti dohody o riešení politickej situácie. Chcel by som pripomenúť, že už v apríli minulého roku sme odhadli, že jediným riešením

vnútropolitickej krízy budú predčasné parlamentné voľby. A vtedy stačila dohoda Strany demokratickej ľavice a Hnutia za demokratické Slovensko o vypísaní predčasných volieb. A naše volebné preferencie v apríli minulého roku neboli vyššie ako volebné preferencie Hnutia za demokratické Slovensko. Tak prečo sa stratil takmer celý rok? /Potlesk./

Nechápem hystériu, ktorá sa rozpútala pri spomenutí možnosti, že by došlo k vysloveniu nedôvery tejto vláde v časti masmédií, a ktorú v takej krásnej podobe predviedol pán Hornáček v Aktualitách začiatkom tohto týždňa. Neviem, prečo by malo byť Slovensko v ohrození, keď sa v súlade s ústavou môže vymeniť na určitý čas jedna vládnúca garnitúra za druhú vládnúcu garnitúru. Myslím si, že Slovensko nestojí a nepadá s jedným vládnúcim hnutím ani s jedným človekom na čele tohoto hnutia. Ak by to tak bolo, bolo by to s touto krajinou nedobré.

Chcel by som zdôrazniť, že HZDS sa dostalo do tejto situácie samo. Veď kto môže za to, že hnutie, ktoré získalo 38 % voličov vo voľbách 1992, malo 74 mandátov v tejto snemovni, tak kleslo vo výskumoch verejnej mienky, a že v dvoch vlnách z tohoto hnutia odišli skupiny poslancov, ktoré nesúhlasili s vnútornými pomermi v tomto hnutí a s vládnou politikou? Za to môže opozícia? Veď opozícia mala vždy iba toľko hlasov, koľko dostala vo voľbách.

Problém tejto vlády nie je to, že ju niekto destabilizuje zvonku. Problém tejto vlády je v tom, že nekompetentne vládne, že má zlý imidž v zahraničí a je neschopná efektívne spolupracovať s inými politickými stranami, že za spoluprácu vydáva skôr metódy nátlaku a volanie "pridajte sa k nám" bez toho, aby sa opýtala, za akých podmienok je možné pridať sa alebo spolupracovať.

Chcel by som povedať, že najzávažnejším príkladom nekompetentnosti tejto vlády, ktorá sama seba pasuje za garanta slovenských národných záujmov, je to, že pripustila takú konštrukciu colnej únie s Českou republikou, takú platobnú dohodu a najma takú hospodársku politiku voči Českej republike, že len za január a február tohoto roku musela Národná banka Slovenska zaplatiť Českej národnej banke 91 miliónov dolárov pasívneho salda za to, že Česká republika k nám vlastne vyviezla svoju nezamestnanosť a svoje najma poľnohospodárske výrobky. Táto nekvalifikovanosť a nekompetentnosť pri obhajovaní národno-štátneho záujmu spôsobila, že počas dvoch mesiacov sme vlastne strovili STF pôžičku, ktorú sme dostali minulý rok od Medzinárodného menového fondu. Na to, aké úskalie predstavuje táto platobná dohoda medzi Českou republikou a Slovenskou republikou, som vo februári minulého roku pred jej podpisom písomne upozornil pána premiéra. A všetky moje obavy, ktoré som v tomto liste uviedol - mam ho v kancelárii - sa, bohužiaľ, naplnili.

Teda tá istá vláda, ktorá ústami svojich predstaviteľov hovorí o štátno-politickom záujme Slovenskej republiky, nevedela zatiaľ občanom dať jasnú odpoveď na otázku, ako sa mohlo stať niečo takéto. Kto tie peniaze splatí? Či takýmto spôsobom neskončia aj ďalšie pôžičky? Miesto toho sa konštruujú nové a nové špekulácie o akomsi zahraničnom sprisahaní voči mladej Slovenskej republike, ktorá je údajne komusi kostou v krku. Jednou z takýchto afér bol napríklad známy Paničov list. Zámer tohoto listu je asi taký, že ak by práve v dôsledku nekoncepčnosti hospodárskej politiky, práve v dôsledku improvizácie v hospodárskej politike a zlého imidžu vlády v zahraničí ďalšie pôžičky neprišli, tak samozrejme, je možné vinu zvaliť na nejakých sprisahancov, ktorí poslali tento list a zdiskreditovali vládu v zahraničí. Kritici týchto manévrov vlády sú, samozrejme, veľmi rýchlo označení za nejakých sprisahancov, ktorí hádžu polená pod nohy vláde a poškodzujú záujmy mladej Slovenskej republiky.

Dovoľujem si uviesť ešte jeden príklad krízy morálky v tejto vláde, jeden príklad toho ako sa zavádza verejná mienka pod zámienkou, že sa obhajujú národné záujmy tejto krajiny. Je to údaj, ktorý vyslovil pán premiér, že v slovenských podnikoch na južnom Slovensku až 50 % kapitálu tvorí maďarský kapitál. Nechám bokom teraz čísla odborníkov, ktoré to vyvrátili, a nechám bokom to, že občanovi, ako vždy, sa nepredložili žiadne konkrétne čísla a argumenty. Hlavne, že sa našiel argument pre obhajobu udržania personálnej únie medzi ministrom pre správu a privatizáciu národného majetku a predsedom Prezídia Fondu národného majetku. Čo je však najzaujímavejšie v celej tejto kauze? Práve pán premiér, ktorý takto varuje pred nebezpečenstvom, že ekonomicky ovládne južné Slovensko maďarský kapitál, je už tri roky pri moci a šesť mesiacov koncentruje vo svojich rukách všetky páky na to, aby mohol presadzovať takú koncepciu privatizácie, ktorá by takémuto vývoju zabránila. Teda ak je 50 % kapitálu slovenských podnikov na južnom Slovensku, kto za to zodpovedá? Pýtam sa, kto za to zodpovedá, že nastal takýto vývoj? Takto by sme, dámy a páni, mohli pokračovať.

Teda opakujem, máme do činenia s krízou vládnutia v tejto republike a s krízou schopnosti nájsť rozumnú politickú dohodu s inými politickými stranami, ktorou trpí Hnutie za demokratické Slovensko prakticky od volieb v roku 1992, a s týmto sa budeme musieť vysporiadať aj v tomto parlamente. Tu sa hovorilo o tom, že niekto hrá politický poker. Myslím si, že politický poker s touto krajinou hrajú tí, ktorí odvádzajú pozornosť od najzávažnejších problémov, ktorými krajina trpí, ktorí sústavne nastoľujú podružné témy. Pritom do 15. marca tohto roku máme podpísať dohodu s Medzinárodným menovým fondom a musíme urobiť závažné opatrenia v ekonomike, aby sa stabilizovala situácia a aby nedošlo k tomu, že budeme patriť medzi krajiny, ktoré by mohli mať problémy s udržaním vnútornej konvertibility meny.

Prečo sme za voľby v novembri 1994? Jeden argument sme už povedali, a pán premiér ma ohromil ako dokázal zmeniť včera v Pressklube čísla. Hovorili sme, že parlamentné voľby samé osebe stoja asi 150 miliónov korún, komunálne voľby asi 120 miliónov korún. To sú údaje, ku ktorým dospeli experti. Voľby, ktoré sa konajú spolu, komunálne aj parlamentné, by stáli zhruba 170 až 180 miliónov korún. Pán premiér, počul som vás včera povedať, že keby sa voľby konali spolu, že by to stálo miliardu dolárov. /Šum v sále./

Chcel by som ďalej upozorniť na to, že keby boli voľby v júni tohto roku, tak od dnešného dňa bude trvať permanentná volebná kampaň až do 30. júna. Pozornosť všetkých politických síl bude sústredená iba na volebný zápas a nebude politickej vôle na stabilizovanie hospodárskej situácie. Navyše, táto volebná kampaň by sa uskutočňovala v podmienkach, keď paralelne bude bežať volebná kampaň v Maďarskej republike a hlavnou témou tejto volebnej kampane by sa mohla stať národnostná otázka. A myslím si, že hlavnou témou tejto volebnej kampane by malo byť niečo iné.

Chcel by som tiež povedať, že na prípravu volieb, ak sa uvažuje napríklad o zmene volebného zákona, zmene zákona o voľbách do miestnych samospráv, treba tiež nejaký čas. Pýtam sa: Kde ten čas nájdeme, keď voľby sa majú vypísať vlastne za niekoľko týždňov? A k myšlienke petície na vypísanie predčasných volieb: Ak sa tu, v tomto parlamente nedohodneme, tak vlastne občan zo svojich daní zaplatí ďalšiu volebnú kampaň, ak bude bežať referendum o vypísaní predčasných volieb. Navyše, je tu ešte jeden doslova unikát v histórii demokracie. Na referendum má byť postavená otázka o tom, či majú alebo nemajú ostať v parlamente poslanci, ktorí si vytvorili kluby nezávislých poslancov, teda odišli z HZDS resp. zo Slovenskej národnej strany. Teda daňoví poplatníci, občania, ktorí nevolili HZDS a Slovenskú národnú

stranu, sa v referende majú vyslovovať k ich vnútorným pomerom a majú riešiť tieto vnútorné pomery namiesto vedení týchto politických strán. Myslím si, že by sme mali hľadať v tomto parlamente dohodu o takých voľbách, ktoré budú vyhovovať všetkým. Je zrejmé, že voľby v júni tohoto roku nebudú vyhovovať všetkým.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

S faktickou poznámkou sa hlási najskôr pán poslanec Slota, hlásil sa aj podpredseda vlády pán Prokeš.

Poslanec J. Slota:

Vážený podpredseda Národnej rady pán Weiss,

nedá mi, aby som nezareagoval na to, čo ste povedali ohľadom južného Slovenska a k privatizácii. Neviem, či pán premiér robí ohľadom toho nejaké kroky alebo nerobí, nie je mi to známe, ale myslím si, že robí dobré kroky /smiech v sále/. Ale v každom prípade viem, že vy robíte takéto kroky v spolupráci s pánom Durayom, a z môjho hľadiska to je jednoznačne zlý krok, pretože ten človek určite nechce nič dobré pre Slovenskú republiku. Dnes alebo včera ste sa s ním stretli priamo tu, na pôde Národnej rady, takže nerobte sa, akože o tom neviete. A skutočne, keby sme mali už rozprávať o tých nákladoch alebo o tom, či stihneme alebo nestihneme, prosím vás, Rusi, ktorí sú v podstatne horšej situácii ako sme my, stihli predčasné parlamentné voľby, dá sa povedať, v tom termíne, v akom to chystáme my do júna. Je to vyše 200-miliónový národ a myslím si, že po územnej stránke trošku väčší štát ako Slovenská republika, a spravili to bez problémov. Takže, ja by som sa toho absolútne neobával.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Pán podpredseda vlády Prokeš, potom sú prihlásení pán Tarčák, Zoričák, Ľupták, Mikloško, Kňažko a Cabaj.

Podpredseda vlády SR J. Prokeš:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážený pán premiér,
vážená Národná rada,

v niektorých chvíľach je každá demagógia dobrá. V poslednom čase sa u nás veľmi často hádže slovami "zlý imidž vlády v zahraničí", "nacionalizmus" a podobne, ovšem bez akýchkoľvek argumentov, bez akéhokoľvek potvrdenia, len ako bič, ktorý dobre plieska. Neviem, ako včera počúval Pressklub pán Weiss, ale ja som dobre počul, keď pán premiér povedal, že ten časový rozdiel by stál jednu miliardu - od júna do novembra, a nie spojenie tých volieb. To je taký maličký rozdiel, ale keď treba použiť nejaký argument, tak sa nám to hodí.

Ale z toho všetkého, čo tu pán Weiss povedal, vyplýva len jedno, že tie voľby by mali byť čo najskôr. Tak potom nechápem, prečo ich chce odkladať, a nechápem, prečo to robí práve Strana demokratickej ľavice, ktorá sa domáhala predčasných volieb vlastne už v roku 1993, to znamená, že by mala mať program perfektne vypracovaný. Detto KDH. Takže, kto dobre počúval vystúpenie pána podpredsedu Weissa, musí konštatovať, že dal ďalšie argumenty na to, aby boli voľby v júni.

Ďakujem vám.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec Tarčák.

Poslanec J. Tarčák:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
milé kolegyne, kolegovia,

pán kolega Weiss ako tradične sa prezentoval tak ako v minulosti, účelovou demagógiou, ktorá sa nezakladá na vnútornej logike, pretože ak konštatuje, že vláda alebo HZDS na čele s predsedom nebola schopná komunikovať, potom sa pýtam, akým spôsobom sa mohlo stať, že sme prijali ústavu, zvrchovanosť tohto štátu, kde sme potrebovali na to cez 90 hlasov, a bolo ich cez 100, že sme prijímali zákony vtedy, keď sme boli v menšinovej vláde jedine vďaka tomu, že sme našli pochopenie, že sme komunikovali a že sme vedeli nájsť spoluprácu. Čiže toto konštatovanie je absolútny nezmysel. Strata celý rok - aká strata? HZDS v dejinách už nikto nevymaže. V priebehu jedného roka dokázalo konštituovať štát, všetky atribúty, ktoré obnáša, sa budovali viac-menej na zelenej lúke. To nikto iný nedokáže. Áno, dokázalo to HZDS a história to bude musieť zaznamenať. A ja sa za to nehanbím, som rád, že som bol jeden z tých, ktorí to robili.

Že výmena? Ja som za, páni, ale keď výmena, treba povedať za čo. Treba proklamovať, aký program, v čom ho chcete zmeniť ten, ktorý je podľa vás zlý. Veď vy nič iné neviete len rozbíjať. Však to je najjednoduchšie. Horšie sa stavia. Páni, keď ma presvedčíte o tom, že máte alternatívu, a ukážete, kde máte tých skvelých odborníkov, ktorí to dokážu, potom začnem o tom rozmýšľať. Bohužiaľ, z vystúpení, ktoré tu počúvam, vidím, že dokážete len búrať. To, že z 38 % sme

poklesli na nejakých 20 %, to je normálny, bežný jav. Nie je možné, aby sme traumatizovali a chceli, aby celá spoločnosť žila politickým dianím celé obdobie medzi voľbami. Veď to sa nikde vo svete nerobí. Prezidenta Clintona volilo niekoľko desiatok percent a dôverovalo mu takisto. Dnes, po niekoľkých mesiacoch je situácia diametrálne odlišná. Ale to je správne. Je správne to, že skutočne volič sa mobilizuje vtedy, keď ide o voľby, pretože vtedy má možnosť vyjadriť svoj názor. A ten ho vyjadril odovzdaním hlasov pre HZDS.

Nekompetentnosť vlády a imidž v zahraničí? Prosím vás, povedzte mi, do ktorej medzinárodne uznávanej organizácie máme problémy sa dostať? Povedzte, ktorý štát nás neuznal, keď ste proklamovali, že nás neuzná nikto. Dnes sú to desiatky štátov, v ktorých nikto nespochybňuje skutočnosť, že Slovensko je samostatný, zvrchovaný štát. Zase strieľame od pásu. Ako sa mohlo stať, že sme v tomto stave? Áno, tu musíme uznať, bohužiaľ, na tom sa podieľali tiež naši poslanci. Tu ale treba zobrať tú skutočnosť, že zase je to unikát v tom, za akú krátku dobu aký kus práce a zodpovednosti muselo zobrať na svoje bedrá HZDS.

Čo sa týka maďarského kapitálu, tu nikto nikdy nespochybnil, že by bol proti. Tu sa spochybnilo iba to, prečo by mal byť iba jeden. Keď hovoríme o pluralitnej demokracii, o hospodárstve založenom na trhu, nech vstúpia viacerí, pretože vieme, že ak niekto zásadným spôsobom ovládne ekonomiku, potom bude diktovať podmienky.

Hovoríte, že ste schopní vytvoriť rozumnú dohodu. Prosím vás, na základe čoho? Preboha, veď to je nemysliteľné, aby sa také programy, ktoré sú diametrálne odlišné, ako je KDH, SDĽ, jednej časti - neviem, aký to má názov - SNS a maďarské. Na čom ste schopní zjednotiť sa? Na čom? Tu hovoríme o 100 alebo 150 miliónoch, ktoré by mali rozhodnúť. Tu sa nerieši problém HZDS, tu sa rieši, či politický systém bude

alebo nebude na Slovensku. Predsa nie je možné, aby sme na jednej strane hovorili, že všetka moc pochádza od občana a na druhej strane rôznymi machináciami spochybňovali alebo manipulovali s jeho vôľou. Jeho vôľa bola iná. Dal ju vo voľbách a my sa toho nebojíme. My pred voličov chceme predstúpiť a povedať, čo sme urobili, i keď za to skrátené obdobie dvoch rokov. Keď hovoríte, že sme toho urobili málo, potom prečo sa bojíte ísť presviedčať jeho, že nemáme pravdu my, ale vy. Myslím si, že len z jednoduchého dôvodu - nemáte odvahu ísť a povedať mu to. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej je prihlásený pán poslanec Zoričák.

Poslanec A. Zoričák:

V podstate svoje vystúpenie skrátim, pretože už niečo podstatné bolo povedané. Pán Weiss, ja som počúval ten Pressklub, pochopil som to ináč, a stotožňujem sa s podpredsedom vlády pánom Prokešom. Prosil by som, keby k odborným ekonomickým otázkam vystúpil pán podpredseda Kozlík.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán podpredseda vlády, ak chcete teraz, dáme vám prednosť. Nie, takže ďalej vystúpi pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
vážená Národná rada,

pán predseda vlády tu veľmi správne pomenoval, že je tu veľká kríza. Ak dovolíte, pán predseda, tak by som vám tu

krízu pomenoval. Kríza je tu preto, lebo vaša vláda je jeden a pol roka v menšine. Ak by ste tomu neverili, môžeme sa dať skúšobne prezentovať, aby ste sa presvedčili, že ste v menšine. Je to váš problém, vy sa neviete s nikým za rok a pol dohodnúť.

Po druhé - kríza je tu preto, lebo ste v permanentnom konflikte s prezidentom republiky. A nehovorím už o spôsoboch, ktorými sa o ňom vyjadruje vedúci vášho úradu pán Lexa.

Po tretie - kríza je tu preto, že na rokovanie vlády ste vniesli spôsoby, ktoré nemajú obdoby. Včerajší incident - nemôžem to inak nazvať - nemá obdoby, aby riadne menovaným členom vlády bolo oznámené, že prvá časť vlády bude s nimi, a druhá časť, ak neodídu, bude len s pozvanými ministrami.

Po štvrté - kríza je tu preto, lebo vy a vaša vláda ste priviedli Slovensko na pokraj hospodárskej priepasti. Devízové rezervy v slovenskej banke, v centrálnej banke sú v súčasnosti 240 miliónov dolárov. Boli by sme radi, keby ste to už konečne povedali nahlas. Za prvý mesiac je deficit Slovenskej republiky 6 miliárd. Zdravotníctvo je v takom stave, že nikto nevie, ako sa bude riešiť.

A po piate - kríza je tu preto, lebo idete zavádzať spôsoby, ktoré nemajú nikde obdoby - poslancov, ktorí sú neposlušní, treba vyhnať odtiaľto preč, keď nie ináč, tak pomocou vôle obyvateľstva. Prepáčte, mrzí ma jedine to, že ste si nespomenuli na takýto spôsob v čase, keď vy ste opustili VPN a stali ste sa predsedom HZDS.

Je tu kríza, ale myslím, že táto kríza má veľmi jednoduché riešenie. Odstúpte, odstúpte vy a vaša vláda, a dajte možnosť vytvoriť vládu, ktorá tu vytvorí väčšinu. A potom môžeme posudzovať, či sa dokáže ľavo-pravá, alebo stredne neviem aká koalícia dohodnúť, alebo nie. Ale vy sa neviete

rok a pol dohodnúť. Vy sa s nikým neviete dohodnúť. A preto celá táto diskusia, či voľby v júni alebo v novembri, je len odvádzanie pozornosti. Ten hlavný koreň je vo vás, pán predseda.

Už nechcem vystupovať stále voči vám, lebo by to bolo už možno smiešne, ale treba pomenovať veci tak, ako sú. Takže problém, aby boli voľby v júni, to je váš problém, aby ste sa ešte pokúsili to, čo dnes znamenáte, nejakým spôsobom strhnúť na seba. Problém novembra - pomenujme to veľmi pokojne a otvorene - je problém toho, že na Slovensku platí príslovie "Zíde z očí, zíde z mysle". Nebudete mať k dispozícii masmédiá, nebudete môcť hovoriť, bude to pre vás ťažšie. Dostali sa do slepej uličky. Obdobie, ktoré ste mysleli, že triumfálne zvládnete za štyri roky, ste nezvládli a ani nie za celé dva roky ste v koncoch. Toto je celý problém. A my chceme, aby sa situácia upokojila, aby boli voľby v novembri. To je celé naše stanovisko. Hlasovaním sa nakoniec ukáže.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej je pripravený pán poslanec Ľupták.

Poslanec I. Ľupták:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážený pán predseda vlády,
vážená vláda,
kolegyne a kolegovia,

pán poslanec Mikloško spomenul menšinovú vládu. Áno, menšinová vláda tu bola v minulom volebnom období, odvtedy,

ako bol odvolaný predseda vlády pán Mečiar a ako poslanci po rozdelení VPN, ktorí prešli k HZDS, prestali byť vo vládnej koalícii. Vtedy začala na Slovensku vládnuť menšinová vláda. A tu sa musíme spýtať, za akých podmienok a za akú cenu. Boli sme tu. Bol tu pán Mikloško, boli tu ďalší poslanci z KDH, ale boli sme tu aj my, ktorí sme teraz v HZDS, a vieme, že táto cena bola dosť vysoká, lebo bez poslancov maďarských strán - podotýkam iredentistických - nemohli vládnuť. A ak sa vytvorí vláda širokej koalície teraz, v budúcnosti budú to tie isté podmienky. Žiadne iné, len za takúto cenu. Tu teraz naozaj treba zvážiť, či je to správny postup.

Už niekoľkí predošlí rečníci použili výraz demagógia, čo sa týka vystúpenia pána poslanca Weissa. Áno, keď som ho počul, spomenul som si na staré časy v predchádzajúcom volebnom období, keď sme prišli do parlamentu a pán poslanec Weiss takou istou demagógiou na princípe ideológie - nechcem hovoriť akej ideológie - tiež používal takéto kvázi argumenty. Takže, zdá sa, že SDĽ - nič nového.

Konkrétne začnem platobnou bilanciou medzi Českou republikou a Slovenskou republikou. Zrazu pán Weiss zistil, a zrejme aj ekonómovia SDĽ, že je to následkom poldruharočnej - niečo viac - vlády terajšej koalície. Lenže človek, ktorý má zrejme trošku viac úsudku a ktorý vidí trošku viac dozadu a vie trošku aj počítať, zistí, že tento bilančný stav je jednoducho následkom štruktúry ekonomiky Českej republiky a slovenskej ekonomiky. Netvrdím, že určitý podiel na tom môže mať aj nedotiahnutosť dohôd, neznalosť terénu, na ktorý sme vstupovali, lebo musí sa priznať, že sme vstupovali na úplne neznámy terén, a neviem, že by sa našiel vo svete taký génius, ktorý by dokázal hneď na prvýkrát trafiť. Ale dovolím si jednoznačne tvrdiť, že nebyť tejto ekonomickej štruktúry, aká je medzi Slovenskou republikou a medzi Českou republikou, keby sme neboli závislí na x subdodávok z Českej republiky, keby predchádzajúca vláda - povedzme

tiež - nebola zničila poľnohospodárstvo, tak dnes sme naozaj v takomto stave nemuseli byť. Čiže, páni, keď už, rozdeľme si tú vinu, rozdeľme si ju, nebuďme jeden svatý a druhý ten najhorší, aký môže byť.

Tu už bola spomenutá vláda širokej koalície - musím súhlasiť, neviem kto to povedal včera v televízii, alebo predvčerom, zdá sa mi, že pán podpredseda Prokeš - ktorá by bola vláda Národného frontu, že by nemala prakticky žiadnu kontrolu, lebo celý parlament by jej tlieskal. Nuž, musel by jej tlieskať. Ak by náhodou aj HZDS vstúpila do takej vlády, tak čo inšie má robiť? Len tlieskať. Bez kontroly vláda by bola vynikajúca, šafárilo by sa veselo, atď., atď. Je samozrejmé, že HZDS do takejto koalície asi vstúpiť nemôže. A potom sa treba spýtať to, čo už bolo tiež povedané, čo ženie také protipóly ako je pravica, úplne niekde vpravo, ako je ľavica, niekde úplne vľavo, spolu do jednej vlády. Je to príbuznosť programov? Alebo sú to skupinové záujmy, úzke skupinové záujmy? Mne to nevychádza nijak ináč, len tak.

Nestabilita alebo stabilita našej politickej scény - pán Hrnko, mikrofón je tam, teraz vám ho nemôžeme dať, ako vám ho dali v minulom volebnom období pod nos - no nič. Nestabilita politickej pôdy - naozaj vystúpenia niektorých našich kolegov poslancov sú poučné. Pozeral som sa pred dvoma týždňami na kroky. Pána Weissa sa spýtali - nezopakujem presne tú otázku - na pevnosť, na stabilitu ich klubu. A pán Weiss odpovedal, že poslanci klubu SDĽ sa nedajú skorumpovať. Páni, neprezradil náhodou pán Weiss niečo, čo nemal prezradiť? Nekontrolovane? Pýtam sa, neprezradil dačo? Bez toho, že by som podozrieval našich kolegov. Ale pán Weiss to povedal. Ospravedlňujem sa kolegom, na ktorých to neplatí. Ale pán Weiss to povedal. Takže, toto je ten princíp destabilizácie nášho politického života? Alebo je niekde inde? Alebo je v HZDS? Áno, ak budem aplikovať ten princíp, ktorý spomenul pán Weiss, tak sa to týka, žiaľbohu, aj HZDS.

A ešte jedného sa chcem dotknúť. Tiež som pozorne počúval vystúpenie pána Weissa v televízii. Hovoril o konfrontačnej politike HZDS. Tu tiež mi nič iné neprichodí, len povedať áno, mali sme tu už taký systém, bol tu vyše 40 rokov, ktorý bol nekonfrontačný. Ale to si následne treba dať otázku, za akú cenu bol nekonfrontačný. Za cenu, že niektorí ušli za hranice, ktorí mali veľké šťastie, tí, ktorí mali menej šťastia, boli zavretí, a ktorí nemali vôbec žiadne šťastie, tých vyniesli z vaznice vonku nohami. Čiže, celý ten priebeh. Konfrontačná politika, vážené dámy a páni, neviem si predstaviť, možno, že na to by sa hodil nejaký iný výraz, ale neviem si predstaviť politickú scénu bez určitej konfrontácie, rozumnej konfrontácie, a tá je predsa, samozrejme, nutná v každej demokratickej a pluralistickej spoločnosti. A ešte raz, keď hovoríme o konfrontačnej politike, zase musím spomenúť pána Weissa. Spomenul román "Proti všetkým", spomenul tam nejaké ďalšie porekadlo, ja tiež spomeniem slovenské porekadlo: "Zlodej kričí, chyťte zlodeja."

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Faktická poznámka - pán poslanec Zoričák, potom pán poslanec Kňažko.

Poslanec A. Zoričák:

Nech mi odpustí pán Fero Mikloško, poznáme sa už trošičku dlhšie, ale bolo to typické pre viacerých príslušníkov tejto politickej strany - vystupovania za KDH, člena KDH, člena, poslanca za KDH, ktorý takto vystupoval ako vystupoval. To sú slová obalené žlčou, a môžem menovať niekoľko ďalších. Prosím vás, netýka sa to všetkých. Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. S faktickou poznámkou sa ešte hlási pán profesor Kočtúch.

Poslanec H. Kočtúch:

Vážené dámy,
vážení páni,

o profesorovi Parkinsonovi je známe, že paradoxne formuloval svoje zákony. Ale takýto zákon formuloval aj profesor Peters. Volá sa to Petrov princíp, Petrov zákon, a síce, že človek vo svojej životnej kariére postupuje tak dlho, až sa stane celkom nekompetentným. Chcel by som poprosiť pána Mikloška, že pokiaľ ide o ekonomiku, skutočne mal by pozerať na všetky strany, aspoň za Malé Karpaty. Včera sa vrátil pán guvernár Masár z rokovania so špičkovými americkými bankármi a dnes v tlači je noticka. Dovoľte, aby som ju prečítal. Rating potvrdzuje, že Slovensku sa rok po rozdelení bývalej ČSFR podarilo dosiahnuť makroekonomickú stabilitu. Štvorpercentný pokles hrubého domáceho produktu bol nižší ako očakávaný. Bežný účet je vyrovnaný a devízové rezervy Národnej banky Slovenska, bankového sektoru narastali a dosiahli hodnotu približne 1 800 miliónov amerických dolárov, nie kanadských. Tak je tu rozdiel. Neviem, či by teda tejto noci naše rezervy boli poklesli na tých spomínaných 240 miliónov dolárov, o ktorých hovoril pán poslanec Mikloško. Máme 1 800 miliónov. Nemôžeme brať len devízové rezervy n čohosi alebo kohosi, ale musím ich brať komplexne.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán Kňažko bude musieť počkať, lebo ešte sa s faktickou poznámkou hlási pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Je mi ľúto, pán poslanec Kočtúch, že zase trošku treba vrátiť veci do reálu. Iste by bolo zaujímavé, keby pán guvernér sám porozprával niektoré veci, keby porozprával o ratingu, keby porozprával o porovnaní našej ekonomiky - povedzme - cez tento ukazovateľ. Ale povedzme si len o dvoch veciach, povedzme si o devízových rezervách a povedzme si o štátnom rozpočte. Maximum devízových rezerv v našej banke bolo niekedy v júli minulého roku, pamätám si, 577 miliónov, to bolo vtedy, keď sme predali bondy za 240 miliónov cez Nomuru. To bolo v júli minulého roku. Odvtedy sme devalvovali o 10 % - od júla minulého roku, požičali sme si temer 400 miliónov dolárov priamo od svetových inštitúcií, a dnes je naozaj v centrálnej banke z 577 menej ako 250 miliónov dolárov. Vy ste použili číslo, ktoré hovorí o celkovom objeme, vrátane komerčných bánk.

Bolo by najlepšie, keby sa v tomto štáte dodržiavali zákony a keby sa vývoj uvádzal v masmédiách tak, ako to hovorí zákon. Ale nezvratný fakt je ten, že z 577 miliónov dolárov v júli sme dnes na 240 miliónoch, s tým, že sme si 400 požičali a prejedli a že bola 10-percentná devalvácia. To je konkrétny výsledok hospodárskej politiky vlády, ktorá dusí túto ekonomiku, ktorá spôsobila, že za 11 mesiacov minulého roku dovoz vzrástol zhruba o 20 % a vývoz - a to je unikum, to sme unikátni - poklesol o percento za 11 mesiacov oproti rovnakému obdobiu minulého roku.

Po druhé - povedzme si teraz niečo o štátnom rozpočte.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, ešte 30 sekúnd.

Poslanec M. Dzurinda:

Mal byť vyrovnaný. Pozrite si dnes čerstvú informáciu, ktorú máme prvýkrát za rok 1993. Príjmy sa nenaplnili o 8 miliárd, náklady boli vyššie o 15 miliárd, celková čistá sekera 23 miliárd, z toho pôžička českého rozpočtu a clearingového zúčtovania vyše 5, teda 5,8, dohromady 28 800 miliónov korún. Obrovská sekera, veľký tlak na infláciu, veľké nepríjemnosti slovenskej ekonomiky, ktoré jednoducho neumožňujú jej akceleráciu. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, ďakujem pekne, tri minúty uplynuli. Ďalej sa hlási s faktickou poznámkou pán poslanec Hudec.

Poslanec I. Hudec:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážené kolegyne, kolegovia,

zdá sa mi, že tu hovoria hluchí s nemými a nemí s hluchými. Je jasné, že už pri prvom hlasovaní o zaradení týchto dvoch bodov programu, ktoré sa týkajú toho istého, neprejde ani jeden návrh zákona. Zdá sa, že v tomto parlamente sú iba dvaja poslanci, ktorých chcú tí ostatní ovplyvniť. To som ja a pán poslanec Brňák. Ja vás upozorňujem, že keby ste nás ovplyvnili aj takým alebo onakým spôsobom, nič sa na konečnom výsledku nezmení. Preto si myslím, pán predseda, že by bolo vhodné, aby sa ukončila rozprava k tomuto bodu programu. To je môj návrh.

A na záver mi dovoľte povedať jednu vec. Vážené dámy a vážení páni, aj napriek tomu, že ide o rokovanie, ktoré je citovo veľmi zafarbené, prosím vás, zachovajme istú dôstojnosť rokovania aj vo vyjadrovaní aj v celom vystupovaní. Áno, cintoríny sú plné nenahraditeľných ľudí. Týka sa to však všetkých nás.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Musím dať teraz bez rozpravy hlasovať o návrhu pána poslanca Hudeca na ukončenie tejto rozpravy.

Prosím, budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 139 poslancov.
Kto je za návrh pána poslanca Hudeca, aby sme ukončili rozpravu k tomuto bodu rokovania?
Za návrh hlasovalo 73 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 38 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 28 poslancov.

Na základe vášho rozhodnutia končím rozpravu k tomuto bodu. Pýtam sa pani ministerky Tóthovej, či sa chce vyjadriť.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Nie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím pána poslanca Sečánskeho ako spoločného spravodajcu.

Poslanec M. Sečánsky:

Môžem uvádzať aj hlasovanie?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, pán poslanec.

Poslanec M. Sečánsky:

Prosím, keby ste si zobrali spoločnú správu.

Bod 1 pozmeňovacích návrhov neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 147 poslancov.
Hlasujeme o bode 1 spoločnej správy, ktorý pán spoločný spravodajca odporúča neprijať. Kto je za?
Za návrh hlasovalo 79 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 48 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh zo spoločnej správy sme prijali.

Poslanec M. Sečánsky:

Bod 2 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 149 poslancov.

Hlasujeme o bode 2 spoločnej správy, ktorý pán spoločný spravodajca tiež odporúča neprijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 81 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 55 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali tento pozmeňovací návrh zo spoločnej správy.

Poslanec M. Sečánsky:

Bod 3 neodporúčam prijať. /Hlasy z pléna, že je bezpredmetný./ Nie je, prosím, bezpredmetný. Tam je iné znenie. V bode 2 sa hovorí: "Dňom volieb do Národnej rady Slovenskej republiky v novembri 1994" a v bode 3 sa hovorí: nahradiť slovami "v novembri 1994". Pardon, je to to isté. Bezpredmetné. Môžeme prejsť k bodu 4.

Bod 4 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 146 poslancov.

Hlasujeme o bode 4 spoločnej správy. Tento bod spoločnej správy spravodajca odporúča neprijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 70 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 57 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Konštatujem, že tento bod spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec M. Sečánsky:

Tým sme vyčerpali jednotlivé body spoločnej správy. Prejdime k pozmeňovacím návrhom. Prvý bol môj pozmeňovací návrh. Prečítam ho: Označenie paragrafov nahradiť označením článkami I, prípadne II, ktoré je používané v ústavných zákonoch. Ďalej v článku I, predtým § 1, vypustiť druhú vetu. Súčasne zaradiť nový článok II s týmto textom: "Zrušuje sa článok IV odsek 2 ústavného zákona číslo 542/1992 Zb. o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky." Pôvodný článok II, predtým § 2, prečíslovať na článok III. Odporúčam schváliť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán spravodajca, pán poslanec Fogaš prosí, keby ste mohli ešte raz zopakovať celý návrh.

Poslanec M. Sečánsky:

Označenie paragrafov nahradiť označením článkami. Ide o označenie používané v ústavnom zákone. V článku I, predtým § 1, vypustiť druhú vetu. Súčasne zaradiť nový článok II s týmto textom: "Zrušuje sa článok IV odsek 2 ústavného zákona číslo 542/1992 Zb. o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky." Ďalej pôvodný článok II, predtým § 2, prečíslovať na článok III.

Poslanec Ľ. Fogaš:

V § 1 pôvodného návrhu nie je druhá veta.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Zrejme pán poslanec Fogaš myslí rok 1994, je tam dvojbodka, a pán poslanec Sečánsky to považuje za druhú vetu. Zrejme tak si to vysvetľuje.

Poslanec M. Sečánsky:

V texte, ktorý mám, je tá dvojbodka veľmi ťažko čitateľná. Navrhujem však "týmto dňom ..." a ďalej vypustiť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Mikloško sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec F. Mikloško:

Pán poslanec Sečánsky, mám tomu rozumieť tak, že vlastne dňom účinnosti tohto zákona zaniká mandát poslancov Federálneho zhromaždenia? To znamená, že dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zaniká mandát poslancov Federálneho zhromaždenia?

Poslanec M. Sečánsky:

Prosím vás, ešte raz prečítam ten návrh: Vypustiť vetu za bodkočiarkou alebo bodkou, ako tam je, a zaradiť nový článok II s týmto textom: "Zrušuje sa sa článok IV odsek 2 ústavného zákona číslo 542/1992 Zb. o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky." Samozrejme, že toto platí od toho dňa, kedy vstúpi tento zákon do účinnosti.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, rozumieme. Ide o bývalý federálny zákon, ktorým sa rozdelila Česká a Slovenská Federatívna Republika. Ide o to, aby sme vypustili § 4.

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 149 poslancov.

Kto je za tento návrh, ktorý predniesol pán spoločný spravodajca? Odporúča ho prijať.

Za návrh hlasovalo 76 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 43 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 30 poslancov.

Konštatujem, že prešiel tento pozmeňovací návrh pána poslanca Sečánskeho.

Poslanec M. Sečánsky:

Ďalší návrh dal pán poslanec Brňák. Návrh prečítam: "Poslanci Národnej rady Slovenskej republiky zvolenej vo voľbách 5. júna 1992 zložia sľub najneskôr na najbližšej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky po dni účinnosti tohto zákona podľa článku 75 odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky. Odmietnutie sľubu alebo sľub s výhradou má za následok zánik mandátu." Ponechávam na osobné rozhodnutie každého poslanca.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 147 poslancov.

Kto je za tento návrh? Pán spoločný spravodajca necháva na váš úsudok.

Za návrh hlasovalo 68 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 19 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 60 poslancov.

Konštatujem, že sme neschválili tento návrh pána poslanca Brňáka.

Poslanec M. Sečánsky:

Pretože prešiel môj návrh, považujem návrh pána poslanca Miklošku za bezpredmetný.

Ďalší návrh podal pán poslanec Daňo - doplniť názov zákona o dovetok "a po vyhlásení volieb do Národnej rady Slovenskej republiky v roku 1994". Neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 148 poslancov.
Budeme hlasovať o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Daňu, ktorý pán spoločný spravodajca neodporúča prijať. Kto je za?
Za návrh hlasovalo 51 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 56 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 41 poslancov.

Konštatujem, že návrh pána poslanca Daňu sme neprijali.

Poslanec M. Sečánsky:

Tým boli vyčerpané všetky pozmeňovacie návrhy. Pán predseda, prosím, aby ste dali hlasovať o návrhu zákona ako celku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

V súlade s ustanovením § 26 odseku 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu ústavného zákona ako celku v znení schválených doplnkov.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 148 poslancov.

Budeme hlasovať. Kto je za tento návrh? Pán spoločný spravodajca odporúča ...

Poslanec M. Sečánsky:

Nie, neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Neodporúča prijať. Kto je za?
Za návrh hlasovalo 69 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 49 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 30 poslancov.

Konštatujem, že sme neschválili vládny návrh ústavného zákona Národnej rady Slovenskej republiky o skrátení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky zvolenej vo voľbách v roku 1992.

Faktickú poznámku má pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predseda,

vzhľadom na to, že v ďalšom bode máme rokovať o návrhu, ktorý je predmetne takmer totožný s návrhom, o ktorom sme teraz rozhodovali, myslím si, že bude účelné utvoriť priestor na diskusiu medzi poslaneckými klubmi, prípadne politickými stranami. Navrhujem, aby sme bod 20 programu, to je poslanecký návrh zákona, zaradili zajtra ako prvý bod programu. Žiadam o tomto procedurálnom návrhu hlasovať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Prosím, aby ste sa prezentovali.
Prezentovalo sa 148 poslancov.
Kto je za návrh pána poslanca Ftáčnika?
Za návrh hlasovalo 77 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 51 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh sme prijali.

Pán poslanec Ftáčnik navrhol, že o tomto bode programu budeme rozhodovať zajtra.

Prejdeme na ď a l š í bod programu, a to

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov a zákon číslo 265/1992 Zb. o zápisoch vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 345 a spoločnú správu výborov číslo 345a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní jej podpredseda pán Sergej Kozlík. Prosím, pán podpredseda.

Podpredseda vlády SR S. Kozlík:

Vážený pán predseda,
vážený pán premiér a členovia vlády,
vážené panı poslankyne a páni poslanci,

v súlade s plánom legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky dovoľujem si vám predložiť na prerokovanie a schválenie vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na ıné osoby v znení neskorších predpisov a zákon číslo 265/1992 Zb. o zápisoch vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam.

Zákon číslo 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov spolu so zákonom Slovenskej národnej rady č. 253/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri prevodoch majetku štátu na iné osoby a o Fonde národného majetku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov sú základnými právnymi predpismi upravujúcimı proces veľkej privatizácie. Vyše poldruha-

ročný priebeh veľkej privatizácie, ako aj zmeny v štátoprávnom postavení Slovenskej republiky, ukázali potrebu väčšieho zásahu do zákona číslo 92/1991 Zb. formou jeho novelizácie.

Vážená poslankyne a poslanci, v súvislosti s predkladanou novelou zákona sa rozpútala pomerne široká polemika. Najma zo strany opozície sa vytýka, že novela smeruje k spolitizovaniu privatizácie, ku koncentrácii moci a nadvazne k hrozbe korupcie. Domnievam sa, že konfrontačná atmosféra okolo tejto novely je zbytočná a neprimeraná a treba ju riešiť pokojne, s vecnými argumentami.

V prvom rade chcem zdôrazniť, že vládny návrh novely neprináša žiadne zásadnejšie zmeny v kompetenciách vlády resp. jednotlivých ministrov v procese privatizácie a že rešpektuje súčasný stav. To znamená, že tvrdenia o snahe cez predkladanú novelu politizovať privatizáciu a koncentrovať moc vlády, sú neopodstatnené. Naopak, signály z posledného obdobia i z priebehu doterajšieho rokovania parlamentu - mám tým na mysli napríklad časťou opozície prepracované zmeny kompetencie vlády v návrhu zákona o ochrane hospodárskej súťaže - naznačujú najnovšiu stratégiu opozície postupne oslabovať, obmedzovať kompetencie vlády, a tým znížiť aj jej funkčnosť a akcieschopnosť. Vláde teda má zostať zodpovednosť za výkon štátnej správy, ale kompetencie sa majú postupne presúvať kdesi inde.

Ak má vláda niesť zodpovednosť za chod vecí v tomto štáte - a tejto zodpovednosti sa nikdy nezbavovala, nemôže akceptovať vyššie uvedené prístupy v čase, keď spoločnosť prechádza fázou transformácie, keď trhové prostredie nie je ešte plne sformované. To si ešte po istý čas vyžaduje ingerenciu vlády v základných procesoch transformácie, ku ktorým nepochybne patrí aj privatizácia. Ingerencia vlády v procese privatizácie v tom rozsahu, ako je tomu na Slovensku, nie je pritom nijak výnimočná. Podobne je vzťah vlády k privatizá-

cii usporiadaný v Českej republike, privatizačný proces bezprostredne riadi vláda i vo všetkých postsocialistických krajinách. V Maďarskej republike bol istý čas proces privatizácie podriadený parlamentnému výboru, ale v poslednej dobe sa opäť vrátili k jeho podriadeniu vláde. Jednoznačné je postavenie vlády v privatizácii vo vyspelých trhových ekonomikách.

Podotýkam, že ak sa teraz zasadzujeme o kompetenciu súčasnej vlády, obhajujeme tým aj kompetencie každej inej vlády. Aj každá iná vláda by za krátky čas zistila, že jej chýba inštrumentárium pre riešenie špecifických situácií, ktoré v transformujúcich sa spoločnostiach nie je možné vždy plne predvídať a predchádzať im.

Vážená Národná rada,

privatizácia je zložitý proces a je okolo neho veľa dohadov. Bez ohľadu na konkrétne rozhodnutia vždy bude pochybnosť, i vždy bude veľa nespokojných. Ale je to práve táto vláda, ktorá umožňuje širšiu participáciu manažmentov, zamestnancov obcí a miest v procese privatizácie. Práve touto novelou zákona sa pripravuje nástup druhej vlny kupónovej privatizácie, ktorá umožní vstup širokých vrstiev občanov do privatizácie. Práve táto vláda v záujme zvýšenia legitímnosti privatizácie požiadala o spoluprácu Najvyšší kontrolný úrad a Útvar finančnej polície. A je to práve táto vláda, ktorej postup v procese privatizácie podlieha dohľadu parlamentnej komisie pre privatizáciu a v ostatných mesiacoch i osobitne vytvorenému výboru Národnej rady. Takéto kontrolné mechanizmy za vlády KDH a ODÚ VPN vôbec neexistovali.

Nahlas si preto kladiem otázku: O čo vlastne opozícii ide, ak pri uvedenom obkľúčení vlády ešte usiluje o ďalšie obmedzenie kontaktu vlády s privatizáciou? Nie je to práve táto vláda, vážené poslankyne a poslanci, ktorá vlastne po-

ložila základy nového samostatného štátu? Štátu, ktorý dnes, po roku tŕnistej cesty, označuje výročná správa Štátneho departmentu USA ako fungujúcu mnohoetnickú, mnohoparlamentnú demokraciu, ako štát, ktorý udržal pod kontrolou infláciu, vybudoval devízové rezervy, pritiahol nových zahraničných investorov a obmedzil rozpočtový deficit, štátu, ktorý zabezpečil slobodu masmédií a politických názorov a zabezpečuje i európske normy v otázke národnostných menšín, štátu, ktorý v zmysle vyjadrení výkonných riaditeľov Medzinárodného menového fondu prvé kroky samostatnosti v hospodárskej oblasti vykonal v správnom smere a lepšie, ako sa predpokladalo, čoho dôkazom je i potvrdenie toho včera, že Slovensko získalo rating a je tak treťou postsocialistickou krajinou po Českej republike a Maďarsku, ktoré už tento rating získali. Vláda, ktorá sa na týchto prevratných krokoch Slovenska podieľala nemá mať v parlamente ani toľko dôvery, že by bola zastúpená po jednom členovi v orgánoch Fondu národného majetku?

Vážená Národná rada,

návrh pomerne rozsiahlej novelizácie zákona číslo 92/1991 Zb. v znení neskorších predpisov si vynútila potreba precizovania postupu Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky v rámci schvaľovacieho procesu privatizačných projektov, a to v záujme reálneho premietania hospodárskej politiky v oblasti privatizácie, aktualizácie privatizačných projektov a urýchlenia procesu ich schvaľovania. Potrebné je tiež prispôsobiť právnu úpravu veľkej privatizácie novému štátoprávnemu usporiadaniu, ako aj k zmenám, ku ktorým došlo medzičasom v súvisiacich právnych predpisoch. Novela reaguje na požiadavky zmeniť a doplniť právnu úpravu kupónovej privatizácie v súvislosti s prípravou jej druhej vlny ako z hľadiska vecného, tak aj z hľadiska formálno-právnej úpravy.

V predloženom návrhu sú spojené dve právne úpravy obsiahnuté doposiaľ v dvoch zákonoch - v zákone číslo 92/1991 Zb. a v zákone Slovenskej národnej rady číslo 253/1991 Zb. Zmenou štátoprávneho usporiadania zanikli dôvody pre oddelenú úpravu hmotno-právnych podmienok veľkej privatizácie a úpravu súvisiacich kompetenčných otázok Fondu národného majetku Slovenskej republiky.

Predkladaný vládny návrh zákona po dohode s Úradom geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky obsahuje aj novelu zákona číslo 265/1992 Zb. o zápisoch vlastníckych a iných verejných práv k nehnuteľnostiam, a to z dôvodu potreby vytvoriť podmienky pre časovú a vecnú koordináciu potrebných úkonov pri realizácii prevodu privatizovaného majetku na jeho nadobúdateľa.

Na záver mi dovoľte vysloviť presvedčenie, že rozprava k predloženej novele zákona o veľkej privatizácii bude vecná a konštruktívna, že vytvorí priestor pre dosiahnutie takej spoločenskej dohody, ktorá umožní jej prijatie. Je to kvalitná predloha novely zákona, čo verejne vyhlásili viacerí príslušníci opozície. Chcem vás preto, vážené poslankyne a poslanci, požiadať o jedno - buďte, prosím, k predloženému návrhu novely zákona láskaví.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu podpredsedovi vlády. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Jána Michelku, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec J. Michelko:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
milé kolegyne,
vážení kolegovia,
ctení hostia,

predložený vládny návrh novely zákona číslo 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov rieši aktuálne otázky procesu veľkej privatizácie v celom jeho komplexe tak, ako to za predkladateľa uviedol podpredseda vlády pán Kozlík. Uviedol všetku argumentáciu, preto sa o nej v rámci úvodného slova nebudem ďalej zmieňovať. Tie argumenty myslím, že boli pre nás všetkých presvedčujúce. Chcem len povedať, že hlavným cieľom vládnej novely návrhu zákona číslo 92/1991 Zb. je skutočne optimalizovať, urýchliť a sprehľadniť privatizačný proces v celom jeho rozsahu v súčasných ekonomických podmienkach zvrchovanej Slovenskej republiky, a teda aj v podmienkach jej úplnej ekonomickej zvrchovanosti. Týmto procesom chceme vytvoriť len jedno, to znamená priaznivé podmienky na to, aby sme vytvorili dobré predpoklady pre vybudovanie sociálne a ekologicky orientovaného trhového hospodárstva.

Teraz mi dovoľte, aby som vás informoval o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov, tak ako ho máte uvedený v tlači 345.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojím rozhodnutím číslo 586 z 2. novembra 1993, číslo 611 z 15. novembra 1993 a číslo 671 zo 7. decembra 1993 pridelil vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 92/1991 Zb. na prerokovanie Ústav-

noprávnemu výboru Národnej rady, Národohospodárskemu a rozpočtovému výboru Národnej rady, Výboru Národnej rady pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, Výboru Národnej rady pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti a Výboru Národnej rady pre privatizáciu. Rozhodnutím predsedu Národnej rady číslo 671 zo 7. decembra 1993 bol Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu určený ako príslušný na skoordinovanie stanovísk výborov Národnej rady Slovenskej republiky.

Predmetný vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol pridelený. Výbor Národnej rady pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo po prvýkrát prerokoval tento vládny návrh, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 92/1991 Zb., 19. januára 1994, a iba vzal na vedomie informáciu o rokovaniach zástupcov predkladateľov k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov a zákon číslo 265/1992 Zb. o zápisoch vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam a takisto návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky toho istého znenia - to je poslanecký návrh, ktorý bol prerokovávaný pod tlačou 360. Výbor konštatoval, že oba návrhy prinášajú do návrhu novelizácie zákona číslo 92/1991 Zb. rad pozitívnych úprav a odporučil vláde Slovenskej republiky a skupine poslancov - navrhovateľov v záujme dosiahnutia vecných pozitívnych zmien v privatizačnom procese vypracovať spoločný návrh zákona pod gesciou garančného výboru Národnej rady, t. j. Výboru Národnej rady pre privatizáciu a prerušil do vypracovania spoločného návrhu ako podkladu pre rokovanie výborov a Národnej rady Slovenskej republiky prerokovanie návrhov obidvoch uvedených noviel pod tlačou číslo 345 a číslo 360.

Výbor Národnej rady pre privatizáciu prerokoval predmetný vládny návrh zákona, tlač 345, 19. januára 1994 a neprijal k nemu platné uznesenie, lebo podľa § 48 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov nevyslovila s ním súhlas nadpolovičná väčšina všetkých členov výboru.

Ústavnoprávny výbor Národnej rady, Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady a Výbor Národnej rady pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti prerokovali vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov, vyslovili s ním súhlas a odporučili ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť po zohľadnení pozmeňovacích a doplňovacích pripomienok, ktoré máte uvedené v spoločnej správe.

Súčasťou spoločnej správy alebo do tejto spoločnej správy chcem zahrnúť aj uznesenie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo číslo 216, ktoré bolo prijaté 26. januára 1994, ku ktorému sa druhýkrát tento výbor vrátil a po rozdiskutovaní vládneho návrhu zákona, teda novely zákona číslo 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby, neprijal uznesenie o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady, ktorým sa mení a dopĺňa tento zákon, pretože zase v zmysle citovaného § 48 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov nevyslovila s ním súhlas nadpolovičná väčšina všetkých členov výboru.

Teraz mi dovoľte, aby som sa vrátil k jednotlivým pripomienkam z výborov Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré máte uvedené v spoločnej správe. Uvedené pripomienky majú prevážne legislatívno-technický, prípadne spresňujúci cha-

rakter, viac-menej nemenia vecnú podstatu vládneho návrhu novely zákona a ich zapracovanie do textu bude mať viac-menej pozitívny prínos - spresňujúci. Dovoľte mi, aby som ako spoločný spravodajca výborov zaujal k nim stanovisko.

O pripomienkach zo spoločnej správy navrhujem hlasovať takto: an blok prijať body spoločnej správy, ktoré sú uvedené pod číslami 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 13, 14, 15, 17, 18, 19 a 22.

An blok neprijať tieto body - dovoľte krátky komentár k nim:

Bod číslo 8 - zdôvodnenie neprijatia: Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil skutočnosť, že proces schvaľovania privatizačného projektu nie je procesom, v ktorom sa rozhoduje o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Z uvedeného teda vyplýva, že privatizačný proces nepodlieha preskúmaniu súdu. Návrh na vypustenie teda je neadekvátny.

K bodu 10 spoločnej správy - odporúčam neprijať. Ide len o snahu vylepšiť alebo nahradiť slovo "všetok" slovom "celý". Stanovisko predkladateľa je, že slová "všatok majetok podniku" dostatočne zahŕňajú v právnom ponímaní komplexný majetok, to znamená, aj závazky, pohľadávky, fyzický majetok atď.

Bod 11 neodporúčam prijať. Prednesiem sám v rozprave právne lepšie precizovanú dikciu, ale zmysel tejto pripomienky bude zachovaný.

Bod 12 sa javí nadbytočný, pretože obsahove je totožný s bodom 11.

Bod 16 - ide o § 15 ods. 1, kde sa slovo "použije" nahrádza slovom "uplatní". Opať ide o snahu legislatívne-technicky to vylepšiť. Slovo "použije" lepšie vystihuje daný zámer, preto neodporúčam prijať.

Body 21 a 22, týkajúce sa účinnosti... /hlasy z pléna, že spravodajca nespomínal bod 20./

Poslanec J. Michelko:

Bod 20 som odporúčal prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie, odporúčali ste prijať bod 22, pán spoločný spravodajca.

Poslanec J. Michelko:

Tak prosím vás, bod 20 budem odporúčať prijať, pretože vlastne je to len úprava dikcie, teda je to slovenskejšie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Bod 22 zostáva na prijatie?

Poslanec J. Michelko:

Body 21 a 22 neodporúčam prijať, pretože ide o nadobudnutie účinnosti, kde 1. január je, samozrejme, nelogický.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre, čiže v bloku na prijatie bod 22 si prečiarkneme.

Poslanec J. Michelko:

Áno, body 21 a 22 si treba prečiarknuť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán spravodajca, môžem to skontrolovať? Navrhujete an blok prijať body 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 13, 14, 15, 17, 18, 19 a 20. An blok neprijať body 8, 10, 11, 12, 16, 21 a 22.

Ešte faktickú poznámku má pán poslanec Goč.

Poslanec R. Goč:

Pýtam sa pána spravodajcu, či navrhuje v článku VI pozmeňovací návrh. Ak mi odpovie, že áno, v tom prípade nemám čo hovoriť, pretože keby to tak nebolo a z diskusie by nevznikla absolútne žiadna zmena článku VI, bol by v zákone uvedený 1. december 1993.

Poslanec J. Michelko:

Už som povedal, že v rámci rozpravy mám pripravené pripomienky k tomuto vládnemu návrhu zákona. Budem mať pozmeňovací návrh, samozrejme.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Skončili ste, pán spoločný spravodajca?

Poslanec J. Michelko:

Áno, skončil som.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem vám a prosím, aby ste zaujali miesto pre spoločných spravodajcov. Otváram rozpravu s tým, že ako prvý sa prihlásil pán spravodajca.

Poslanec J. Michelko:

Milé kolegyne,
vážení kolegovia,

dovoľte mi, aby som v rámci rozpravy predniesol moje pripomienky k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 92/1991 Zb. v znení neskorších predpisov. Zdôvodňujem to tým, že tieto návrhy som nemohol všetky uplatniť, alebo vôbec uplatniť vo výbore pre privatizáciu, pretože, ako som už uviedol v spoločnej správe, sme neprijali právoplatné uznesenie.

K článku I - za slovami "číslo 17 z roku 1993 Z. z." slovo "a" nahradiť čiarkou a za slová "číslo 172 z roku 1993 Z. z." vsunúť text "a zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 278/1993 Z. z". Zdôvodnenie: Úvodná veta nie je úplná, nakoľko medzičasom bol Národnou radou Slovenskej republiky schválený zákon číslo 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu s účinnosťou od 1. 1. 1994, ktorý novelizuje § 45 predmetného zákona 92/1991 Zb.

Môj druhý pozmeňovací návrh sa týka bodu 12 - v § 8 ods. 1 za slová "privatizačných projektov podniku" vložiť slová "a podnetov podľa odseku 4". V § 8 ods. 3 slovo "spracovanom" nahradiť slovom "spracovaného". V § 8 doplniť odsek 4, ktorý znie: "Záujemca o privatizáciu môže podať písomný podnet na spôsob privatizácie podniku alebo jeho časti do dňa schválenia privatizačného projektu podniku." Dôvod: je žiaduce legalizovať existujúcu možnosť záujemcov o privati-

záciu podávať podnety na spôsob privatizácie jednotlivých podnikov.

Môj tretí pozmeňovací návrh sa týka bodu 14 novely - v § 9a ods. 1 za slovami "primerane upraviť", vložiť slová "a to aj na základe podnetu podaného podľa § 8 ods. 4". Dôvod: je potrebné zvýrazniť, že akceptovanie podnetu môže byť dôvodom na zmenu spôsobu, rozsahu a podmienok privatizácie navrhnutých v privatizačnom projekte.

Prosím vás, očakávam, že bude viac pozmeňovacích návrhov. Požiadam pána predsedu Národnej rady, aby všetky tieto pripomienky, ktoré vyplynú z diskusie, boli zhromaždené, rozmnožené a rozdané každému poslancovi. Musíme vytvoriť priestor na seriózne a objektívne posúdenie týchto pripomienok, aby skutočne vylepšovali, sprehľadňovali a optimalizovali celý proces privatizácie.

Môj štvrtý pozmeňovací návrh je k bodu 17 vládnej novely - v § 11 ods. 2 na konci vety slová "na fond" sa nahrádzajú slovami "do vlastníctva fondu". Dôvod: v predloženom návrhu navrhovaná dikcia môže pripustiť rôzny spôsob právneho výkladu.

Piaty pozmeňovací návrh sa týka novely bodu 10. Navrhujem v § 12 ods. 1 nahradiť znenie v odseku 1: "Majetok fondu nie je vo vlastníctve štátu a možno ho použiť len na účely ustanovené týmto zákonom." To je tá spresnená dikcia, ktorú som neodporúčal prijať zo spoločnej správy, ktorú tam dával národohospodársky a rozpočtový výbor. Dôvod je, myslím, jasný. Súčasťou štátneho rozpočtu nemôže byť majetok Fondu národného majetku.

Šiesty pozmeňovací návrh sa týka bodu 21 vládnej novely - v § 19 ods. 3 na konci textu číslovku 7 nahradiť číslovkou 8. Ide o odstránenie omylu.

Siedmy pozmeňovací návrh sa týka bodu 32 vládnej novely - v § 24a ods. 3 slová "registračné miesto" nahradiť slovami "miesto registrácie". Myslím, že tu netreba uviesť dôvod.

Ôsmy pozmeňovací návrh sa týka bodu 32 vládnej novely - v § 26 ods. 2 v druhej vete slová "podanej neskôr" nahradiť "podanou neskôr".

Deviaty pozmeňovací návrh k bodu 32 - v § 26a na konci textu pripojiť túto vetu - poznámka pod čiarou k odkazu 8a znie: "8a § 13 a § 19 zákona číslo 600/1992 Zb. o cenných papieroch."

Desiaty pozmeňovací návrh sa týka bodu 32 - v § 26b na konci odseku 6 bodku nahradiť čiarkou a doplniť nasledovný text "v ktorom sa všetky investičné body považujú za použité".

Jedenásty pozmeňovací návrh sa týka bodu 33 - v § 29 ods. 3 písm. d/ slovo "ministerstvo" nahradiť slovom "vláda", v 29 ods. 3 v písm. e/ na konci vypustiť čiarku a doplniť slová "a to na základe rozhodnutia vlády", v § 29 ods. 3 písm. n/ nahradiť textom "na podporu rozvojových programov Slovenskej republiky na základe rozhodnutia vlády".

Dvanásty pozmeňovací návrh sa týka bodu 33 - v § 33 ods. 2 druhú vetu nahradiť vetou: "Viceprezidenta a ďalších piatich členov prezídia volí a odvoláva na návrh vlády Národná rada Slovenskej republiky tajným hlasovaním." V § 32 odseky 3 a 4 vypustiť ako nadbytočné.

Trinásty pozmeňovací návrh sa týka bodu 33 - v § 33 ods. 3 nahradiť tento paragraf znením: "Prezídium vykoná na základe schváleného privatizačného projektu podniku odpustenie časti kúpnej ceny /§ 6 ods. 1 písm. h/."

Štrnásty pozmeňovací návrh - v § 36 ods. 2 nahradiť znením: "Funkciu predsedu výboru vykonáva viceprezident prezídia. Ostatných členov výboru menuje a odvoláva prezídium."

Patnásty pozmeňovací návrh sa týka bodu 33 - v § 38 ods. 1 nahradiť znením: "Dozorná rada sa skladá z piatich členov. Predsedom dozornej rady je minister financií Slovenskej republiky. Ďalších štyroch členov volí a odvoláva na návrh vlády Národná rada Slovenskej republiky tajným hlasovaním."

Šestnásty pozmeňovací návrh sa týka bodu 33 - poznámky pod čiarou s odkazom 8b/ až 8f/ zahrnúť do normatívneho textu k jednotlivým ustanoveniam, ktorých sa týkajú a v ktorých boli zavedené v súlade s legislatívnou technikou - 8b/ v rámci § 27 a 8c/ až 8f/ v rámci § 29.

Sedemnásty pozmeňovací návrh sa týka bodu 38 - v § 45 ods. 3 poslednú vetu nahradiť textom: "To neplatí, ak ide o zmluvy o nájme nebytových priestorov, na uzavieranie ktorých vzniklo právo podľa osobitného predpisu, o zmluvy o nájme bytov a o zmluvy o nájme pozemku uzavreté s vlastníkom stavby postavenej na tomto pozemku."

Osemnásty pozmeňovací návrh sa týka práve článku VI - článok VI nahradiť znením: "Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia."

Pán predseda, to sú všetky moje pozmeňovacie návrhy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej do rozpravy je prihlásený pán poslanec Janičina. Pripraví sa pán poslanec Plesník.

Poslanec M. Janičina:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,
vážená Národná rada,

na prerokovanie nám boli predložené dva návrhy novely zákona číslo 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov, tzv. zákon o veľkej privatizácii. Mal som pripravené komplexné hodnotenie oboch návrhov, ale budem sa snažiť byť racionálny a čo najrýchlejšie prejsť k pozmeňovacím návrhom.

Poslanecký návrh vychádza z pracovnej verzie návrhu novely vypracovanej Ministerstvom pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky v auguste 1993 a z českej zákonnej úpravy veľkej privatizácie. Dalo by sa k tomuto poslaneckému návrhu hovoriť dosť, ale opakujem, že s prihliadnutím na vývoj, ktorý tu nastal pri prerokúvaní oboch návrhov, obmedzím sa len na to, že podľa môjho návrhu lepším návrhom z hľadiska legislatívno-technického aj vecného je návrh vlády, ktorý však, podľa môjho názoru, treba doplniť niektorými systémovými zmenami, bez ktorých je pre mňa a mojich kolegov neprijechodný.

Vládny návrh v prvom rade v záujme odpolitizovania privatizácie a znemožnenia nežiadúcej koncentrácie politickej a ekonomickej moci v rukách jednej osoby, prípadne v rukách úzkej skupiny osôb, je nutné doplniť o myšlienky z poslaneckého návrhu týkajúce sa voľby funkcionárov Fondu národného majetku Slovenskej republiky a schvaľovania základných dokumentov Fondu národného majetku Slovenskej republiky parlamentom. V súvislosti s tým je potrebné, aby účinnosťou novely skončilo volebné obdobie doterajšieho prezidenta, viceprezidenta a ďalších členov Prezídia, ako aj členov Dozornej rady Fondu národného majetku.

Ďalej považujem za vhodné vypustiť z vládneho návrhu prolongáciu lehoty na vysporiadanie reštitučných nárokov uplatnených podľa zákona 87/1991 Zb. prostredníctvom privatizačných projektov, a to z dôvodu, aby bolo konečne možné v dohľadnom čase ukončiť riešenie týchto reštitučných nárokov. Občania, ktorým za komunistickej totality bol odňatý majetok a ktorí sa svojich oprávnených nárokov domáhajú v boji s úradným šimľom, sa domnievali, že počnúc prvým januárom tohto roku sa svojich práv konečne domôžu, a tu sa zrazu navrhuje úprava, v dôsledku ktorej sa bude opať vysporiadanie ich oprávnených nárokov naťahovať.

Vážené kolegyne a kolegovia,

treba si uvedomiť, že v dôsledku politiky súčasného vedenia ministerstva privatizácie odchádzajú z tohto ministerstva schopní odborníci, a keď to bude takto pokračovať, v krátkom čase sa môže stať, že nebude mať kto posudzovať majetkovo-právne dokumenty privatizačných projektov. Preto si treba uvedomiť, že prax si iste dáko pomôže, avšak domnievam sa, že na túto situáciu by nemali doplatiť oprávnené osoby, ktoré sú nepružným úradným postupom v skutočnosti druhý raz poškodzované.

Na základe uvedeného podávam k vládnemu návrhu, tlač číslo 345. tieto pozmeňovacie návrhy:

1. V bode 33 vládneho návrhu v § 27 odsek 4 prvá veta znie: "Organizačné usporiadanie fondu a podrobnosti o jeho činnosti upravuje štatút schválený Národnou radou Slovenskej republiky."

2. V bode 33 vládneho návrhu v § 32 odseky 2 a 3 znejú:

"/2/ Prezidenta prezídia, viceprezidenta a ďalších piatich členov prezídia volí na dobu piatich rokov a odvoláva Národná rada Slovenskej republiky. Návrh na voľbu a odvolanie predkladá vláda Slovenskej republiky alebo poverený výbor Národnej rady Slovenskej republiky.

/3/ Prezident, viceprezident a člen prezídia môže byť odvolaný len vtedy, ak bol právoplatne odsúdený za trestný čin, alebo vykonáva funkciu nezlučiteľnú s výkonom funkcie prezidenta, viceprezidenta a člena prezídia, alebo stratil schopnosť vykonávať svoju funkciu, alebo ak po dobu šiestich mesiacov neplní povinnosti vyplývajúce z funkcie.

3. V bode 33 vládneho návrhu v § 33 odsek 2 znie: "Rozpočet, ročnú účtovnú uzávierku a výročnú správu fondu po prerokovaní vo vláde Slovenskej republiky schvaľuje Národná rada Slovenskej republiky."

4. V bode 33 vládneho návrhu v § 34 odsek 1 sa dopĺňa novou vetou, ktorá znie: "Návrh na voľbu a odvolanie predsedu alebo členov dozornej rady predkladá vláda Slovenskej republiky alebo poverený výbor Národnej rady Slovenskej republiky."

O návrhoch, ktoré som uviedol pod bodom 1 až 4, navrhujem hlasovať an blok.

5. Vypúšťa sa bod číslo 44 vládneho návrhu.

6. Dopĺňa sa nový článok 2, ktorý znie: "Dňom účinnosti tohto zákona končí volebné obdobie prezidenta, viceprezidenta a ďalších členov Prezídia, ako aj členov Dozornej rady Fondu národného majetku Slovenskej republiky. Doterajší prezident, viceprezident a ďalší členovia Prezídia, ako aj členovia Dozornej rady Fondu národného majetku Slovenskej republiky vykonávajú svoje funkcie až do zvolenia nového pre-

zidenta, viceprezidenta a ďalších členov Prezídia, ako aj členov Dozornej rady." Doterajšie články II až VI sa potom prečíslujú na články III až VIII.

Ďakujem, to je všetko.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Plesník Juraj za SDĽ. Pripraví sa pán poslanec Harna Štefan za Spolužitie.

Poslanec J. Plesník:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážené kolegyne, kolegovia,

poznatky a skúsenosti z aplikácie doterajších znení zákonov číslo 92/1991 Zb. a číslo 253/1991 Zb. si vyžadujú vykonať niekoľko zásadnejších úprav v týchto právnych predpisoch, takých, ktoré povedú k sprehľadneniu, ale i k zrýchleniu celého privatizačného procesu, k jeho zdemokratizovaniu a k toľkokrát proklamovanému odpolitizovaniu. Nanovo je však nutné hlbšie sa zamyslieť nad úlohou a funkciou Fondu národného majetku v tejto etape transformácie ekonomiky, a to najma z poznania, že časť transformovaného majetku cez Fond národného majetku zostáva po určitú dobu v jeho správe. I to boli dôvody, prečo Klub poslancov Strany demokratickej Ľavice, jeho odborné zázemie, pristúpilo začiatkom roku 1993 k príprave rozsiahlejšej novely oboch zákonov. V skutočnosti zapríčinili, že predloženie poslaneckého návrhu novelizácie týchto zákonov bolo označené vyšším poradovým číslom, ako mesiac neskôr podaná a predložená vládna predloha. Dnes teda pristupujeme z týchto dôvodov ako prvému k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa novelizujú dva rozhodujúce zákony vymedzujúce proces privatizácie štátneho vlastníctva.

V tejto súvislosti pripomínam, že vláda uvedomujúc si význam novelizácie týchto zákonov, ako i fakt, že v jednom čase sa predkladá vládny i poslanecký návrh novely tých istých zákonných predpisov, vyzvala predkladateľov poslaneckého návrhu k spoločným rokovaniam. V priebehu januára sa uskutočnili štyri stretnutia zástupcov vládneho i poslaneckého návrhu so zámerom pristúpiť k novelizácii týchto dvoch zákonov cestou tretieho, takpovediac integrujúceho návrhu. Pripomeňme si, že pri spoločných rokovaniach predstaviteľov vládneho a poslaneckého návrhu v snahe dospieť k zhode vládna strana priznala, že poslanecký návrh prináša niekoľko kvalitatívne nových zmien, ktoré posúvajú privatizačný proces do novej roviny.

Sporným z týchto rokovaní - možno povedať - zostal len náhľad na účasť ústavných činiteľov v orgánoch fondu. Zvýrazňovaním tohto postavenia sa vláda vzdala zámeru podporiť tento tretí návrh. Preto po týchto štyroch rokovaniach označovať pripomienky predkladané Klubom poslancov Strany demokratickej ľavice za konfliktné, znefunkčňujúce zákon pre ďalší privatizačný proces, považujem prinajmenej za politicky nekorektné, najma, ak politický partner vysloví záujem ešte pred samotným prerokovávaním tohto zákona, teda pred prerušením schôdze, aby sa rokovalo o predsa len akejsi politickej dohode, ako dôsledok i toho, že nie je schopný si obhájiť svoje politické riešenie oproti vecným pripomienkam, ktoré v zákone by mali byť zapracované.

Návrh, aby bol vypracovaný spoločný integrovaný návrh novely zákona číslo 92 a ďalších týchto predpisov, s reáspektovaním všetkých pozitív vládnej i poslaneckej predlohy, a aby táto jediná sporná časť bola uvedená v alternatívach, sme predložili na rokovanie troch výborov Národnej rady, ktoré sa zaoberali prerokovávaním obidvoch parlamentných tlačí. Ani na rokovaní týchto výborov však tento návrh nebol

prijatý a o vecných pripomienkach v zmysle spoločných rokovaní predstaviteľov vládneho i poslaneckého návrhu sa vo výboroch prakticky nerokovalo.

V záujme celkovej vecnosti riešenia si preto dovolím zhrnúť rozhodujúce prvky z nášho zákona, ako i výsledky z týchto spoločných rokovaní do jednotlivých pozmeňovacích návrhov k tejto vládnej predlohe.

Kolegyne, kolegovia, vopred sa vám ospravedlňujem, že moje vystúpenie bude časovo trošku dlhšie. Je to ovplyvnené povinnosťou uviesť všetky pripomienky, ktoré budem predkladať ústne na mikrofón do zápisu.

Prvý blok pripomienok sa týka druhej časti zákona číslo 92, ktorá vymedzuje spôsob vypracovávania a schvaľovania privatizačných projektov. Podstatou predkladaných úprav je, že sa oddeľuje proces vypracovávania privatizačných projektov od prijímania rozhodnutia o privatizácii k predloženým návrhom privatizačných projektov, ako aj možnosti podať k týmto projektom, z ktorých mnohé sú už viac ako rok vypracované, oprávnený podnet na privatizáciu. Týmto sa sleduje zvýšenie priehľadnosti, rovnosti šancí vstúpiť do privatizácie i novým subjektom, napríklad tým, ktoré vznikli len v nedávnom období a prejavili svoj záujem realizovať účasť v privatizácii.

Z tohto hľadiska predkladám nasledovné pripomienky:

Za bod 2 novely vložiť bod 2a, upraviť text pod druhú časť, doterajšie znenie "privatizačné projekty" nahradiť znením "rozhodnutie o privatizácii a privatizačné projekty". Vložiť bod 2b v znení - § 5 upraviť:

"§ 5

Rozhodnutie o privatizácii a privatizačné projekty

Prevod majetku podľa tohto zákona sa vykoná podľa rozhodnutia o privatizácii podniku alebo jeho časti, alebo podľa rozhodnutia o privatizácii majetkovej účasti štátu na podnikaní inej právnickej osoby /ďalej len "rozhodnutie o privatizácii"/ vydaného na základe návrhu privatizačného projektu."

V tejto súvislosti v celom ďalšom texte zákona odporúčam spojenie "schválený privatizačný projekt podniku" nahradiť spojením "rozhodnutie o privatizácii", respektíve "schváliť privatizačný projekt podniku" nahradiť spojením "vydať rozhodnutie o privatizácii".

Za bod 9 novely odporúčam vložiť bod 9a, a to v § 6a doplniť do odseku 1 vetu v znení: "Potvrdené príslušným orgánom štátnej správy pre životné prostredie."

Vložiť bod 10a, ktorý bude znieť - § 7 nový odsek 4 znie a doterajšie odseky 4 a 5 sa prečíslovávajú na 5, 6, pričom odsek 4 znie: "Lehoty k predkladaniu návrhov privatizačných projektov určí ministerstvo. Na požiadanie ministerstva je zakladateľ a podnik povinný zabezpečiť v lehote určenej ministerstvom predloženie požadovaných údajov, dokladov, informácií a podobne potrebných na aktualizáciu privatizačného projektu."

V pôvodnom znení odseku 4 upraviť znenie do nasledovného znenia - odsek 4 pôvodný: "Podnik informuje o návrhu privatizačného projektu podniku príslušný odborový orgán. Odborový orgán môže dať vyjadrenie k privatizačnému projektu pred jeho predložením zakladateľovi."

V pôvodnom znení odseku 5 doplniť vetu na záver tohto odseku: "Povinnosť oznámiť údaje má podnik iba po dobu, kedy prebieha lehota k predkladaniu návrhov privatizačných projektov na jeho majetok. Po tejto lehote zakladateľ určí podniku rozsah ďalšej súčinnosti pri poskytovaní údajov súvisiacich s privatizáciou pre podanie podnetu na spôsob privatizácie podľa § 10 odsek 4."

K bodu 12 novely odporúčam nasledovnú úpravu: v § 8 odsek 1 za slová "s vyjadrením Protimonopolného úradu Slovenskej republiky" doplniť text "a s návrhom na rozhodnutie o privatizácii". V § 8 odsek 2 slovo "schváliť" nahradiť slovom "realizovať".

Bod 14 odporúčam vypustiť, to znamená vypustiť § 9a.

Bod 15 - § 10 vrátane nadpisu znie:

"§ 10

Rozhodnutie o privatizácii

/1/ Rozhodnutie o privatizácii priamym predajom mimo verejnú obchodnú súťaž alebo verejnú dražbu /ďalej len "verejná súťaž"/ vydáva vláda na návrh ministerstva. Rozhodnutia o privatizácii v ďalších veciach si vláda môže vyhradiť.

/2/ Rozhodnutie o privatizácii neuvedené v odseku 1 vydáva ministerstvo.

/3/ Orgán príslušný na vydanie rozhodnutia o privatizácii je povinný pred vydaním rozhodnutia o privatizácii zverejniť informáciu o predložení privatizačného projektu podniku v dennej tlači celoštátne distribuovanej.

/4/ Záujemca o privatizáciu môže od zverejnenia zoznamov podnikov a zoznamov majetkových účastí štátu na podnikaní iných právnických osôb vydaných podľa § 41 podať odôvodnený písomný podnet na spôsob privatizácie pre vydanie rozhodnutia podľa § 10a ods. 2, 3, 4 /ďalej len "podnet"/, najneskôr však do 30 dní od zverejnenia informácie podľa odseku 3.

/5/ Rozhodnutie o privatizácii možno vydať najskôr 30 dní po zverejnení informácie podľa odseku 3.

/6/ Vydanie rozhodnutia o privatizácii zverejňuje ministerstvo do 30 dní v Obchodnom vestníku, pričom využíva aj iné formy zverejnenia.

/7/ Na rozhodovanie o privatizácii sa nevzťahujú všeobecné ustanovenia o správnom konaní. Toto rozhodnutie nepodlieha preskúmaniu súdom.

/8/ Rozhodovanie o privatizácii je neverejné a v jeho rámci sa prihliada ku všetkým privatizačným projektom predloženým na daný majetok alebo majetkovú účasť na podnikaní inej právnickej osoby v stanovenej lehote, ako i na všetky prijaté podnety podľa odseku 4. Rozhodnutie o privatizácii musí mať písomnú formu a musí byť doručené spracovateľovi privatizačného projektu alebo predkladateľovi podnetu, ktorý bol týmto rozhodnutím vybraný k realizácii. Spracovatelia ďalších privatizačných projektov a predkladatelia ďalších podnetov, ktorých sa toto rozhodnutie týka, musia byť písomne vyrozumení o spôsobe privatizácie i o tom, že ich privatizačný projekt alebo podnet rozhodnutím o privatizácii na realizáciu vybraný nebol.

/9/ Rozhodnutie o privatizácii sa môže týkať aj časti majetku riešeného návrhom privatizačného projektu.

/10/ Orgán príslušný na vydanie rozhodnutia o privatizácii môže pred vydaním rozhodnutia o privatizácii zmeniť formou písomného dodatku podmienky, rozsah a spôsob privatizácie obsiahnutý v návrhu privatizačného projektu.

/11/ Rozhodnutie o privatizácii môže orgán príslušný na jeho vydanie zmeniť iba v prípadoch, kedy po vydaní rozhodnutia vyjdú dodatočne najavo závažné skutočnosti, ktoré neboli známe v dobe vydania rozhodnutia o privatizácii a mali by na pôvodné rozhodnutie o privatizácii podstatný vplyv.

/12/ Podľa odseku 11 možno postupovať iba do prechodu privatizovaného majetku na Fond národného majetku Slovenskej republiky /ďalej len "fond"/.

Vložiť bod 15a, a to v znení: "Vkladá sa § 10a v znení:

§ 10a

/1/ Rozhodnutie o privatizácii podniku obsahuje:

a/ identifikáciu projektu,

b/ označenie schválenej metódy privatizácie,

c/ účtovnú hodnotu majetku jednotlivých samostatne privatizovaných jednotiek zodpovedajúcich privatizačnému projektu, ktorý bol týmto rozhodnutím určený na realizáciu,

d/ v prípade existencie majetku nepoužiteľného pre podnikateľské účely jeho účtovnú hodnotu po odpočítaní prípadných výnosov z jeho realizácie a spôsob naloženia s týmto majetkom,

e/ prípadnú skutočnosť, že s prevodom privatizovaného majetku je spojený vznik nového záväzku nadobúdateľa s uvedením jeho rozsahu a sankcií za jeho neplnenie,

f/ prípadnú skutočnosť, že privatizačný projekt alebo jeho časť bude realizovaná Slovenským pozemkovým fondom,

g/ prípadnú skutočnosť, že v rámci privatizačného projektu sú bezodplatne prevádzané viacúčelové sklady a majetok civilnej ochrany,

h/ prípadnú skutočnosť, že fond uzatvorí na základe rozhodnutia vlády s nadobúdateľom zmluvu o úhrade nákladov vynaložených na vysporiadanie ekologických záväzkov vzniknutých pred privatizáciou,

i/ prípadne ďalšie iné podmienky.

/2/ Rozhodnutie o privatizácii priamym predajom vopred určenému záujemcovi obsahuje okrem náležitostí uvedených v odseku 1:

a/ spôsob výberu nadobúdateľa,

b/ nadobúdateľa privatizovaného majetku s uvedením jeho identifikačného alebo rodného čísla,

c/ spôsob stanovenia kúpnej ceny; ak je kúpna cena stanovená dohodou, uvedie sa absolútna čiastka,

d/ platobné podmienky vrátane ich zabezpečenia.

/3/ Rozhodnutie o privatizácii verejnou súťažou obsahuje okrem náležitostí uvedených v odseku 1:

a/ podmienky verejnej súťaže a kritériá pre posúdenie ich splnenia,

b/ vymedzenie okruhu účastníkov privatizácie.

/4/ Rozhodnutie o privatizácii vložením privatizovaného majetku do obchodnej spoločnosti s následnou privatizáciou ich obchodných podielov alebo akcií a rozhodnutie o privatizácii majetkovej účasti štátu obsahuje okrem náležitostí uvedených v odseku 1:

a/ spôsob privatizácie akcií obchodných podielov vyjadrený percentuálnymi podielmi jednotlivých spôsobov privatizácie akcií alebo obchodných podielov, prípadne percen-

tuálne podiely predávané jednotlivým nadobúdateľom,

b/ prípadnú existenciu akcií so zvláštnymi právami,

c/ prípadnú zmenu v návrhu na obsadenie orgánov obchodnej spoločnosti,

d/ pri predaji akcií obchodného podielu za dohodnutú kúpnu cenu jednej akcie obchodného podielu alebo dohodnutú celkovú cenu.

/5/ Prílohu privatizačného projektu vybraného rozhodnutím o privatizácii na realizáciu tvorí súpis nehnuteľného majetku podľa údajov Katastra nehnuteľností Slovenskej republiky.

/6/ Pri privatizačnom projekte majetkových účastí možno rozhodnutím o privatizácii uložiť fondu zaistiť predaj, prípadne vydanie majetku osobe oprávnenej podľa osobitných predpisov[2/]. Toto rozhodnutie zaistí fond pri výkone práv akcionára[4e/].

Odkaz 4e/ pod čiarou je: "§ 187 zákona číslo 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších zmien a predpisov."

Kolegyne, kolegovia,

druhý blok pripomienok a návrhov sa viaže k tretej časti zákona, ktorý vyjadruje prechod privatizovaného majetku na Fond národného majetku, pričom sa jasne vymedzuje, že privatizovaný majetok prechádza do vlastníctva fondu. Tým vytvárame širší právny základ, aby fond mohol ráznejšie vstúpiť do zrušenia kúpno-predajných zmlúv v prípadoch, ak kupujúci neplní podmienky zmluvy. Pripomienky a návrhy sú teda nasledovné:

K bodu 17 - v § 11 odsek 2 znie: "Uplynutím dňa, ku ktorému bol podnet zrušený alebo bola vyňatá časť majetku podniku, prechádza privatizovaný majetok do vlastníctva fondu."

Vložiť bod 19a, a to v § 12 odsek 2 písmeno b/ upraviť do znenia: "b/ na predaj majetku podniku alebo jeho časti alebo na predaj majetkovej účasti na podnikaní inej právnickej osoby".

Vložiť bod 26a - v § 14 odsek 1 doplniť vetu: "V zmluve sa upraví zodpovednosť kupujúceho za porušenie zmluvných záväzkov, vrátane možností dohodnutia výhrad a podmienok pre zánik právneho vzťahu založeného zmluvou."

Kolegyne, kolegovia,

v časti zákonov 92 a 253, ktorá vymedzuje postavenie Fondu národného majetku, predkladáme tri rozhodujúce zmeny, a to nasledovné:

Jasnejšie vymedziť kontrolné pôsobnosti Národnej rady Slovenskej republiky k fondu, a to povinnosť podávať informácie Národnej rade slovenskej republiky, návrh na voľbu a odvolanie členov prezídia a dozornej rady môže predložiť i výbor, štatút, návrh nakladania s majetkom fondu, rozpočet fondu, správu o činnosti fondu atď. schvaľuje Národná rada. Tým sledujeme zvýraznenie osobitostí tejto etapy transformačného procesu, ako i postavenie Fondu národného majetku ako významného ekonomického nástroja hospodárskej politiky vlády. Presnejšie vymedzujeme nakladanie s majetkom fondu, ktorá je v ustanovení § 29, a to v troch základných rovinách: podľa rozhodnutia o privatizácii, na základe súhlasu vlády v súlade s hospodárskou politikou vlády a na základe iných zákonov.

Tým sa jasne formuluje prepojenie fondu na konkrétnu hospodársku politiku. Na zabezpečenie tejto funkcie fondu sa zároveň navrhuje v § 30 - Právne úkony fondu - zaviesť príslušné mechanizmy, inštrumentárium pre zabezpečenie prepoje-

nia hospodárskej politiky na úkony fondu. A práve v súvislosti s úpravou precíznejšieho vymedzenia nakladania s majetkom fondu, a tým i posilnenia funkcie fondu o podnikateľské funkcie - a z tohto hľadiska i z ústavnej čistoty - neodporúčame personálne prepojenie cez ministra privatizácie a ministra financií v orgánoch fondu, aby bolo takto taxatívne vymedzené, pričom nepopierame, že návrhy na zloženie prezídia i dozornej rady predkladá nielen výbor Národnej rady, ale aj samotná vláda, a teda záleží od toho, akým spôsobom vláda spraví výber návrhu na obsadenie členov týchto orgánov. Teda vymedzujeme v zákone a nadvazne i v paragrafoch 38 a 39 vylúčenie len ústavných činiteľov.

Tieto pripomienky sú charakterizované v nasledovnom znení:

K bodu 33 v § 27 odsek 4 upravujeme nasledovné znenie: "/4/ Organizačné usporiadanie fondu a vymedzenie jeho činnosti upravuje štatút, ktorý po prerokovaní vo vláde schvaľuje Národná rada Slovenskej republiky. Štatút tiež upraví vzájomnú súčinnosť fondu, ministerstva, zakladateľov a vlády pri výkone jeho funkcie zakladateľa obchodných spoločností založených podľa rozhodnutí o privatizácii a pri výkone jeho ďalších činností, ako aj vzájomnú súčinnosť fondu so Slovenským pozemkovým fondom pri realizácii rozhodnutí o privatizácii."

Paragraf 28 v bode 33 sa vypúšťa.

V § 29 odsek 3 upravujeme do znenia: "/3/ Príjmy a výdavky fondu nie sú súčasťou štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a možno ich použiť iba na tieto účely:

a/ v súlade s rozhodnutím o privatizácii
   1. na spôsoby privatizácie podľa § 12 odsek 2,
   2. na prevod na reštitučný investičný fond,

3. na úhradu nákladov vynaložených nadobúdateľom na vysporiadanie ekologických záväzkov vzniknutých pred privatizáciou,

b/ v súlade s rozhodnutím vlády

1. na plnenie záväzkov podnikov určených do privatizácie, najmä záväzkov z úverov zabezpečených záložným právom,

2. na posilnenie zdrojov bánk a sporiteľní určených na poskytovanie úverov,

3. na posilnenie poskytnutých záruk na úvery obchodných spoločností, v ktorých má fond trvalú majetkovú účasť v rozsahu aspoň 34 %,

4. na podporu rozvojových programov Slovenskej republiky formou majetkových vkladov, a to v rozsahu použitia majetku fondu schváleného podľa § 33 odsek 3,

c/ v rozsahu určenom rozpočtom fondu na náklady spojené s činnosťou fondu,

d/ na poskytovanie finančnej náhrady subjektom, voči ktorým podnik má zodpovednosť za vady, pokiaľ táto zodpovednosť neprešla na nadobúdateľa,

e/ v rozsahu určenom štatútom fondu k úhrade nákladov spojených s prípravou a realizáciou privatizačných projektov a rozhodnutí o privatizácii,

g/ k nákupu majetku a majetkových účastí, ku ktorým má fond predkupné právo,

h/ na uspokojovanie nárokov oprávnených osôb podľa osobitných predpisov[8f/] a § 47 a k úhrade nákladov reštitučných a privatizačných súdnych sporov, ktoré je povinné uhradiť ministerstvo alebo fond, prípadne k úhrade súvisiacich škôd spôsobených ministerstvom alebo fondom,

ch/ na úhradu na ťarchu osobitného účtu ministerstva na použitie podľa osobitného predpisu[8e/],

i/ na prevod prostriedkov do majetku obcí v rozsahu 25 % podielu na úhrnnom čistom výnose z predaja prevádzkových jednotiek podľa osobitných predpisov[8g/], ktoré boli v zakladateľskej alebo zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a orgánov miestnej štátnej správy v jednotlivých okresoch Slovenskej republiky. Tieto prostriedky sa rozdelia po 1. decembri 1992 medzi jednotlivé obce okresu v pomere podľa počtu obyvateľov,

j/ Na úhradu neuspokojenej časti pohľadávok štátu z hľadiska životného prostredia voči úplatcovi[8h/], ktorým je obchodná spoločnosť, v ktorej je majetková účasť fondu 100 %,

k/ na ďalšie účely, pokiaľ tak určí osobitný zákon.

Pričom odkaz 8h/ znie: "§ 17a a § 32 zákona 328/1991 Zb. v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky 122/1993 Z. z."

V § 29 nové odseky 5, 6 a 7 znejú:

"/5/ S majetkom fondu a jeho majetkovými účasťami na podnikaní iných právnických osôb, ktorý nebolo možné z dôvodov nezapríčinených fondom privatizovať podľa rozhodnutia o privatizácii, naloží fond spôsobom, s ktorým ministerstvo vyjadrí predchádzajúci písomný súhlas. Ustanovenia § 8 a § 10 sa pritom použijú primerane.

/6/ Rovnako ako v odseku 5 sa postupuje u majetku fondu a jeho majetkových účastí na podnikaní iných osôb, ktoré na fond prešli odstúpením od zmluvy v dôsledku porušenia zmluvných povinností nadobúdateľa privatizovaného majetku.

/7/ V prípadoch, keď sa bude postupovať podľa odseku 5, zabezpečí ministerstvo pred vyjadrením písomného súhlasu zrušenie pôvodného rozhodnutia o privatizácii alebo jeho časti."

V § 30 odsek 3 poslednú vetu upraviť - slová "po dohode s ministerstvom" nahradiť "so súhlasom príslušného orgánu, ktorý vydal rozhodnutie o privatizácii".

V § 30 odsek 6 vypustiť.

V § 30 odsek 7 vypustiť.

Paragraf 32 znie:

"§ 32 Prezídium

/1/ Najvyšším orgánom fondu je prezídium, ktoré sa skladá z deviatich členov.

/2/ Prezidenta prezídia, viceprezidenta a ďalších siedmich členov volí a odvoláva na návrh vlády alebo výboru Národnej rady Slovenskej republiky Národná rada Slovenskej republiky tajným hlasovaním.

/3/ Členovia prezídia okrem viceprezidenta nie sú zamestnancami fondu. Za výkon funkcie členom prezídia je poskytovaná odmena v rozsahu vymedzenom v štatúte."

Paragraf 33 znie:

"§ 33

/1/ Do pôsobnosti prezídia patrí najma:

a/ Vymenúvať členov výkonného výboru a odvolávať ich.

b/ Schvaľovať odmeňovanie členov výkonného výboru a zásady odmeňovania ostatných pracovníkov fondu.

c/ Schvaľovať rokovací poriadok prezídia a výkonného výboru.

/2/ Prezídium zodpovedá najmä za vypracovanie:

a/ návrhu na použitie majetku podľa § 29 odsek 3 písm. b/,

b/ návrhu rozpočtu fondu,

c/ ročnej účtovnej závierky fondu,

d/ výročnej správy fondu za predchádzajúci rok,

e/ návrhu štatútu fondu,

f/ informácií a údajov o činnosti fondu podľa § 40a.

/3/ Návrh na použitie majetku fondu podľa § 29 odsek 3 písm. b/, svoj rozpočtu fondu, ročnú účtovnú závierku a výročnú správu o činnosti fondu predkladá fond po prerokovaní vo vláde na schválenie Národnej rade Slovenskej republiky v termínoch stanovených v štatúte.

V § 36 odsek 1 slová "z deviatich" nahradiť "z jedenástich".

Paragraf 38 znie:

"§ Zloženie dozornej rady

/1/ Dozorná rada sa skladá zo siedmich členov. Predsedu a ďalších šiestich členov volí a odvoláva na návrh výboru Národnej rady Slovenskej republiky Národná rada Slovenskej republiky tajným hlasovaním.

/2/ Dozorná rada volí zo svojho stredu podpredsedu.

/3/ Členmi dozornej rady nemôžu byť zamestnanci fondu. Za výkon funkcie je členom dozornej rady poskytovaná odmena v rozsahu vymedzenom v štatúte.

/4/ Ustanovenie § 34 odsek 1 platí obdobne.

V § 39 odsek 2 slová "okrem prezidenta a okrem predsedu" vypustiť.

Za § 40 sa vkladá nový § 40a, pričom doterajší § 40a sa označuje ako § 40b, a teda nový § 40a znie:

"/1/ Fond je povinný na požiadanie poskytnúť informácie a údaje o svojej činnosti vláde, ministerstvu a ďalším orgánom, pokiaľ tak určí osobitný predpis.

/2/ Informácie a údaje o svojej činnosti poskytne fond vždy, ak o to požiada Národná rada Slovenskej republiky alebo výbor Národnej rady Slovenskej republiky."

K bodu 34 novely - v § 41 odsek 1 sa pripájajú vety: "Zároveň predložia zoznamy podnikov a zoznamy majetkových účastí na podnikaní iných právnických osôb, ktoré neboli zahrnuté do privatizácie. Zoznamy predkladá vláda na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky."

K bodu 38 novely - v § 45 odsek 3 a ďalšie nasledne znejú: "Dňom zrušenia podniku bez likvidácie alebo vyňatia časti majetku podniku začína plynúť trojmesačná výpovedná lehota nájomných zmlúv a iných zmlúv o užívaní majetku uvedeného v § 1 inými osobami. Fond je povinný doručiť oznámenie o výpovedi týchto zmlúv nájomcom a užívateľom privatizovaného majetku najneskôr v deň začatia plynutia výpovednej lehoty. Pokiaľ majetok neprejde na nadobúdateľa počas výpovednej lehoty týchto zmluv, po jej uplynutí nájomné zmluvy a zmluvy o užívaní majetku uvedeného v § 1 uzatvára fond.

Prechodom majetku na nadobudateľa začína plynúť trojmesačná výpovedná lehota pre nájomné zmluvy a zmluvy o užívaní, ktoré uzavrel fond s inými osobami." Po tomto texte sa ponecháva posledná veta v odseku 3.

K poslednému článku - odporúčam spresniť dikciu, ktorú tu predkladal kolega Janičina, a to vložiť článok III v znení: "Volebné obdobie členov prezídia a dozornej rady podľa doterajšieho znenia zákona Slovenskej národnej rady číslo 253/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky vo veciach prevodov majetku štátu na iné osoby a o Fonde národného majetku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov sa končí dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Členovia prezídia a dozornej rady vykonávajú svoje funkcie až do zvolenia nových členov týchto orgánov podľa tohto zákona." Následné články sa prečíslujú a článok VI pôvodného znenia sa upravuje tak, ako ho navrhoval aj spoločný spravodajca - dňom vyhlásenia.

Kolegyne, kolegovia,

v prvom rade mi dovoľte poďakovať sa za trpezlivosť, ktorú ste venovali môjmu pomerne obšírnemu, ale predsa len potrebnému vystúpeniu. Záverom k tomuto vystúpeniu dovoľte, aby som dodal nasledovné:

Uvedomujem si, že pripomienky, ktoré som tu predložil, sú viac-menej známe len pomerne úzkemu okruhu z nás, poslancov, teda tých, ktorí sa podieľali na spoločných rokovaniach expertov ako z vlády, tak z opozície, pri pripomienkovaní predložených noviel zákona 92, či už poslaneckej alebo vládnej. Vzhľadom na tieto skutočnosti odovzdávam spravodajcovi kompletne spracované písomne pripomienky, ale uvedomujem si, že obsah predložených pripomienok je potrebné ešte doštudovať, aby ich bolo možné dôsledne posúdiť. Navrhujem preto, aby v zmysle § 22 rokovacieho poriadku bol ešte pred ukonče-

nim rozpravy povereny Vybor Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu úlohou vecne posúdit všetky prednesené navrhy z rozpravy k tomuto navrhu novely a takto predložit stanovisko Vyboru Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu k jednotlivým pripomienkam vznesenym v rozprave ako podklad pre záverečné vystúpenie spoločného spravodajcu. Verim, že tento môj záverečný návrh vzhladom na istretovosť, ktoru treba prejavit aj spoločnemu spravodajcovi, podporíte.

Ďakujem.
/Potlesk.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem panu poslancovi Plesnikovi. Do rozpravy je prihlaseny pan poslanec Harna Štefan.

Poslanec Š. Harna.

Vazená Narodna rada Slovenskej republiky,
vazený pán predseda,
vazený podpredseda vlády,
dámy a páni,

nechcem vás unúvať zdôrazňovanim významu novelizacie zakona číslo 92/1991 Zb. z hladiska jej dôsledkov na ďalši priebeh procesu privatizacie na Slovensku. Predsa však považujem za potrebné upozornit na niektoré skutočnosti. Proces privatizácia je základom transformácie ekonomiky z centrálne planovanej na trhovú. Je nim preto, lebo predpokladom fungovania trhu ako integrujuceho a koordinujuceho mechanizmu hospodarstva je, ze jeho subjekty, firmy sú vlastnícky oddelene a na zaklade toho ekonomicky a právne samostatné a suverenne. Tato ich samostatnost a suverénnosť je podmienkou ich racionalneho a efektívneho podnikania.

Toľko veľmi stručne o význame novelizácie zákona číslo 92/1991 Zb. z hľadiska rozvoja ekonomiky. Novelizácia zákona má však aj svoju spoločenskú a politickú dimenziu. Tak rozsiahle rozdeľovanie majetku štátu, akým je proces privatizácie, sa nedeje často, ba možno povedať, že je to výnimočná udalosť a zároveň aj výnimočná príležitosť pre podnikavých jednotlivcov a skupiny k tomu, aby získali podiel na privatizovanom majetku štátu. Teraz v tomto procese sa vytvára spoločenská skupina podnikateľov, ktorá cez svoju hospodársku moc bude mať rozhodujúci vplyv aj na politiku tohoto štátu. Nie je preto ľahostajné ako tento stav vzniká, ako sa rozdeľuje majetok štátu. Tento proces musí byť prísne zákonom regulovaný, transparentný, t. j. prehľadný, uskutočňovaný pod kontrolou parlamentu a verejnosti. To by mala zabezpečiť tato novelizácia zákona uskutočnená podľa pozmeňovacích návrhov opozície.

Dámy a páni,

našou úlohou preto je posúdiť predloženú predlohu vládneho návrhu a iniciovať také pozmeňovacie návrhy, aby novela bola čo najkvalitnejšia a splnila uvedené zámery. Politicky najcitlivejším problémom je otázka personálneho prepojenia Fondu národného majetku a vlády, ktorú by vláda chcela naďalej zachovať. Preto všemožne argumentuje v záujme nutnosti tohoto prepojenia. Pravda je však taká, že napriek určitým možným výhodám z hľadiska pružnosti realizácie procesu privatizácie prevažujú nevýhody tohoto personálneho spojenia. Tieto spočívajú v koncentrácii rozhodovacích právomocí v jedných rukách, čím sa vylučuje systémová vzájomná kontrola orgánov zúčastnených v privatizačnom procese. Vytvára sa tým reálna možnosť manipulácie a subjektívneho ovplyvňovania tohoto procesu.

Dovoľte mi ešte uviesť aj večný argument proti tomuto spojeniu. Priame personálne prepojenie fondu a vlády robí

z fondu sucast statnej spravy, t.j. urad, a vytvára tym možnost a pravdepodobnost pre to, že prijmy fondu z privatizacie budu použité na financovanie verejnej spotreby, cize budu tvorit zdroj krytia vydavkov štátneho rozpoctu a menej budu slúžit pre potreby kapitalového vybavenia slovenskej ekonomiky, čo by mali v prvom rade zabezpečovat.

Z uvedených dôvodov poslanecké kluby Spolužitie a MKDH považuju za nevyhnutne personalne oddelenie vlady a Fondu narodneho majetku. Za koaliciu Spolužitie-MKDH dôrazne odmietam nepravdive tvrdenie pana premiéra Meciara, ze nam v suvislosti s novelizaciou zakona ide o zabezpecenie ucasti na privatizovanom majetku statu. O co nam skutocne ide, je to, aby proces privatizacie bol pod kontrolou parlamentu a verejnosti, aby z tohoto procesu neprofitovali ani politicke subjekty, ani rôzne klany a mafie, ale aby to bolo vyhodne pre ekonomiku Slovenska a pre vsetkych obcanov Slovenskej republiky.

A teraz mi dovolte uviest pozmeňovacie navrhy k vladnemu navrhu zákona Slubujem, ze budem o niečo kratsi, ako pan poslanec Plesnik.

K bodu 7 - v § 6 ods. 1 písm. h/ vypustit z textu slova "podmienok, ako aj navrh investicii" a tiež text, ktory nasleduje za slovom "predaja", to znamena vypustit koniec vety, ktorý sa nachadza za čiarkou.

K bodu 14 - v § 9a text odseku 3 doplnit o novu vetu nasledovného znenia: "O tomto svojom rozhodnutí upovedomí zakladateľa."

K bodu 17 - v § 11 ods. 2 koniec vety za slovom "prevádza" upravit nasledovne: "privatizovany majetok do vlastnictva fondu".

K bodu 28 - v § 14 ods. 1 medzi prvú a druhú vetu vsunúť novú vetu nasledovného znenia: "V zmluve sa upraví zodpovednosť kupujúceho za porušenie zmluvných záväzkov, vrátane možnosti dohodnutia výhrad a podmienok prepúšťajúcich zánik právneho vzťahu založeného zmluvou."

K bodu 33 - v § 27 ods. 4 v prvej vete za slovom "ktorý" sa upraví text nasledovne: "na návrh vlády schvaľuje Národná rada Slovenskej republiky".

K bodu 33 - § 28 vypustiť a ostatné paragrafy prečíslovať.

K bodu 33 - v § 29 ods. 3 písm. d/ na konci textu slovo "ministerstvo" nahradiť slovom "vláda".

K bodu 33 - v § 30 ods. 1 písm. ch/ vynechať na konci vety text "a fondu Slovenský pozemkový fond".

K bodu 33 - v § 30 ods. 3 na konci odseku pred slovo "ministerstvom" vsunúť slovo "rezortným".

K bodu 33 v § 32 ods. 2 znie: "Prezidenta, viceprezidenta a ďalších sedem členov prezídia volí a odvoláva Národná rada Slovenskej republiky. Návrh na voľbu a odvolanie predkladá vláda."

K bodu 33 - v § 32 ods. 3 prvá zmena: Odsek 3 začína slovom Prezident. Ďalšia zmena: v tomto paragrafe ods. 3 medzi slová "funkcie" a "viceprezidenta" sa vkladá slovo "prezidenta". A tretí pozmeňovací návrh k tomuto paragrafu a k tomuto odseku: na konci odseku sa slovo "prezídia" nahradzuje slovom "vláda".

K bodu 33 - v § 33 ods. 1 vsunúť nové písmeno c/, ktoré znie: "Vypracovať návrh štatútu fondu a predložiť ho na prerokovanie vláde". Ostatné písmená upraviť v abecednom poradí.

K bodu 33 - v § 38 ods. 1 druhá veta znie. "Predsedu a ďalších šiestich členov volí Národná rada Slovenskej republiky na dobu piatich rokov." Tretia veta začína slovami "Predsedu a". Vo štvrtej vete sa medzi slová "odvolanie" a "člena" vsúvajú slová "predsedu a".

K bodu 33 - v § 39 ods. 2 vynechať slová "okrem prezidenta" a "okrem predsedu".

A konečne k bodu 33 - v § 40 vypustiť slová "okrem prezidenta" a "okrem predsedu"

To su vsetky pozmenovacie navrhy

Ďakujem za pozornost

Predseda NR SR I. Gasparovic.

Ďakujem panu poslancovi Harnovi. Ďalej je prihlásený do rozpravy pan poslanec Komlosy

Poslanec Z. Komlosy:

Vážený pan predseda,
váženy podpredseda vlady,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

nechcem sa púšťat do všeobecneho komplexneho hodnotenia vládou predkladaného navrhu zakona, to uz urobili scasti moji predrečníci a ešte urcite sa k nemu vyjadria aj dalsi Spoločné stanovisko klubu Spolužitie a MKDH a nami uznavane priority, dôležite aspekty, už predniesol kolega Harna pre-

to ani tieto nebudem opakovať, bolo by to zbytočné. Chcem sa obmedziť len na pozmeňovacie návrhy a ich stručné odôvodnenie.

Môj prvý pozmeňovací návrh je k bodu 14 návrhu. Novelou číslo 172/1993 Zb. k zákonu číslo 92/1991 Zb. sme splnomocnili ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku, aby v predloženom tzv. základnom privatizačnom projekte mohlo zmeniť navrhnutý spôsob privatizácie a v tejto súvislosti urobiť nevyhnutné zmeny v projekte. Odôvodňovalo sa to vtedy najma akceptovateľnou snahou urýchlenia privatizácie, aby sa v takomto prípade nemusel celý zdĺhavý proces vypracovania, predkladania a schvaľovania privatizačného projektu opakovať. V terajšom predloženom návrhu nového znenia § 9a sa však ministerstvo splnomocňuje zmeniť spôsob, rozsah a podmienky privatizácie formou dodatku k privatizačnému projektu, čo v mojom chápaní znamená, že ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku môže celý pôvodný privatizačný projekt prepracovať na celkom iný. Toto moje presvedčenie nezmení ani to, že podľa navrhnutej dikcie § 9a ods. 1 takýto zásah je ministerstvo povinné prerokovať so zakladateľom. Ba naopak, znenie odseku 2 mi skôr napovedá, že toto prerokovanie sa môže obmedziť len na vyžiadanie potrebných aktualizovaných údajov od zakladatela alebo podniku, ktorého sa to týka. Preto navrhujem bod 14 z návrhu vypustiť a ponechať pôvodné znenie § 9a podľa novely 172/1993 Zb. s tým, že tam obsiahnutý odkaz na § 10, kde sa uvádza ods. 1 písm. b/, sa upraví podľa prijatých pozmeňovacích návrhov. Súčasne, ak sa prijme tento návrh, treba upraviť aj § 10 návrhu nasledovne: v ods. 4 vypustiť slová "alebo dodatok k nemu /§ 9a ods. 1/" a taktiež vypustiť ods. 5 a ods. 6 tohoto paragrafu.

Druhý pozmeňovací návrh je k bodu 17 a týka sa polemiky okolo nejasnosti či majetok, ktorý je určený na privatizovanie, prechádza do vlastníctva alebo len do správy Fondu ná-

rodného majetku. Treba ho chápať ako alternatívne riešenie tohto problému v súvislosti s inými návrhmi, ktoré už odzneli alebo ktoré ešte určite odznejú. Môj návrh teda znie - v § 11 ods. 2 sa slovo "prechádza" nahrádzuje slovom "sa prevedie", v odseku 3 sa slovo "prechádza" nahrádzuje slovami "prevedie sa", v odseku 4 tohto paragrafu sa slovo "prechodom" nahrádzuje slovom "prevodom", a taktiež v odseku 6 sa slová "na fond prechádza" nahrádzajú slovami "sa na fond prevedie".

Treba tu ešte spomenúť jednu nejasnosť, a to, či majetok, ktorý je určený na privatizáciu a ktorý sa prevedie na Fond národného majetku, môžeme nazvať privatizovaným majetkom. V skutočnosti privatizovaný ešte v tejto etape určite ešte nie je, nanajvýš by sme mohli hovoriť o odštátnení. Ale ak sa zamyslíme nad tým, že vláda chce uplatňovať veľkú časť svojej hospodárskej politiky práve cez Fond národného majetku, čo je zrejmé z § 28 návrhu, potom aj termín "odštátnený majetok" je spochybniteľný. Tento vzťah vlády a Fondu národného majetku znásobuje ešte navrhované upevnenie už aj doteraz platného, zákonom číslo 17 dosiahnutého personálneho prepojenia ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku a ministerstva financií na najvyššie orgány fondu národného majetku. Neviem, ako sa v konečnom znení tohto zákona prepojenie vyrieši alebo nevyrieši, ale napriek tomu v celom zákone by bolo účelné zmeniť slovné spojenie "privatizovaný majetok" na slová "majetok určený na privatizáciu".

V bode 28 by som navrhoval len formálnu úpravu, a to v tom zmysle, aby sa nový odsek § 15 vsunul medzi doterajšie odseky 3 a 4. Z logickej stavby tohto paragrafu je takéto riešenie opodstatnené, a preto navrhujem, aby úvodná veta v § 15 ods. 4 znela: "Označenie odseku zmeniť z číslovky 5 na číslovku 4, a na koniec pripojiť vetu doterajší odsek 4 sa označí ako odsek 5."

Pri čítaní paragrafov 22 a 23 sa mi zdali používané pojmy ako "deň vydania", "vydavateľ kupónu", "dátum emisie", "doba platnosti" a ich vzájomné vazby dosť nejasné a zmätočné kvôli jednoznačnosti a prehľadnosti navrhujem nasledovné zmeny

K bodu 32 - v § 22 ods. 3 sa slová "dňom vydania" nahradzuju slovami "datum registracie". V § 23 ods. 1 písm. d/ znie: "datum emisie a doba platnosti". A písm. e/ znie: "datum registrácie".

V § 24 navrhujem nasledovné znenie odseku 1: "Právo na nadobudnutie kuponu má každý občan Slovenskej republiky s trvalym pobytom na jej uzemí, ktorý k dátumu emisie kupónov dovŕšil 18. rok svojho veku." Uvedomujem si a uznávam, ze znenie tohto odseku, ktoré navrhuje vlada, dáva možnosť zúčastnit sa väčšiemu počtu občanov v kupónovej privatizácii, teda aj tým, ktorí v období určenom na registráciu dovŕšia svoj 18. rok.

K takemuto pozmeňovaciemu návrhu ma viedli skôr procesné príčiny a najma skúsenosti z prvej vlny kupónovej privatizácie, ako veduceho jedneho z registračných miest. Z navrhovanej dikcie nie je jasné, či si môže zaregistrovať kupónovú knižku občan, ktorý dovŕši 18 rokov na konci určeneho registračného obdobia už pred týmto dátumom, či je k takému ukonu vôbec oprávnený ako neplnoletý alebo až po svojich 18. narodeninách. Mám obavy, že len po dosiahnutí 18 rokov, teda podľa tohto deň čo deň smerom ku koncu stanoveneho obdobia bude počet oprávnených registrácií rásť. Skúsenosti z prvej vlny ukazujú, že záujem ľudí o registráciu sa koncentruje z viacerých príčin na koniec určeného obdobia, a teda navrhovaná možnosť by takýto nával len zväčšila. Ďalšia skúsenosť z prvej vlny je tá, že môže dôjsť napríklad z uvedených príčin k posunutiu posledného dňa registracie,

čím by sa mohol okruh zainteresovaných a oprávnených registrácií počas rozbehnutého procesu rozšíriť, čo môže viesť k ďalším nedorozumeniam. Toto sú moje pochybnosti a súčasne príčiny, ktoré ma viedli k pozmeňovaciemu návrhu. V tomto sa pevne a nemeniteľne stanoví dátum, a tým aj pevný okruh oprávnených registrácií.

V ďalšom návrhu by som chcel upriamiť vašu pozornosť na problematické znenie navrhovaného § 24 odsek 3 písm. c/, v ktorom sa hovorí len o takých investičných fondoch, ktoré sú zriadené pre príslušnú privatizačnú vlnu. Takéto vymedzenie účasti investičných fondov, ktoré by vylučovalo fondy zriadené v predošlých vlnách, sa mi zdá byť dosť prísne a z hľadiska charakteru a funkcie investičných fondov v procese privatizácie neopodstatnené. Preto navrhujem nové znenie § 24 odsek 3 písm. c/, a to takéto: "na získanie účasti na investičných fondoch zaradených pre tento účel a príslušnú privatizačnú vlnu do zoznamu ministerstva financií."

V § 26b sa stanovujú podmienky, kedy môžu byť objednávky v rámci jedného privatizačného kola uspokojené, a kedy nie. Môj prvý pozmeňovací návrh k tomuto paragrafu sa týka súčasne odseku 2 a odseku 3, ktorým by som chcel len spresniť ich znenie resp. vylúčiť nejednoznačnosť navrhovaného znenia. Navrhujem takúto zmenu: v § 26b odsek 2 a odsek 3 sa po slovách "objednávky akcií" vkladajú slová "tých akciových spoločností, u ktorých" a vypúšťajú sa slová "ak" a "týchto".

Takisto odsek 4 § 26b nestanovuje presne podmienku takej situácie, keď je síce dopyt vyšší ako ponuka akcií, ale nie viac ako o 25 %, pričom po odpočítaní objednávok podaných investičnými fondami dopyt nepresiahne počet ponúkaných akcií, a teda po pomernom krátení objednávok investičných fondov sa dajú objednávky uspokojiť. Cieľom takéhoto ustanovenia je uprednostniť individuálnych objednávateľov pred in-

vestičnými fondami. Ovšem z navrhovanej dikcie takýto zámer jednoznačne nevyplýva. Môj návrh sa týka prvej vety odseku 4, ktorá by znela takto: "Pokiaľ v príslušnom privatizačnom kole súhrnný dopyt po akciách jednej akciovej spoločnosti prevýšil ich súhrnnú ponuku, avšak nie viac ako o 25 %, a súhrnný dopyt po týchto akciách uplatnený fyzickými osobami neprevýšil ich súhrnnú ponuku, ministerstvo financií určí, že objednávky uplatnené fyzickými osobami budú uplatnené v plnom rozsahu a objednávky uplatnené investičnými fondami budú uspokojené čiastočne, a to pomerne k rozsahu objednávok uplatnených jednotlivými investičnými fondami."

V § 26c v odseku 1 stanovená povinnosť ministerstva financií zabezpečiť registračné miesta informáciami o počte akcií, aj keď sa charakterizujú ako úplné, sa mi zdá byť trochu málo. Registračné miesta budú musieť dať jednoznačnú odpoveď každému, kto sa o takúto informáciu bude uchádzať, či mu bola objednávka uspokojená, a ak nie, tak prečo, či bola chyba technického rázu, napríklad nesprávne alebo neexistujúce identifikačné číslo akciovej spoločnosti, nečitateľne vyplnenie kupónu, chyba zavinená čítacím zariadením atď., alebo z titulu previsu dopytu podľa § 26b. V § 26c odsek 1 preto navrhujem takúto zmenu: slová "o počte akcií" sa nahradzujú slovami "o objednávkach akcií a ich uspokojení" a slovo "objednali" sa nahradzuje slovom "uplatnili".

Posledný návrh v odseku 3 tohto istého § 26c - pri takom znení, ako sa navrhuje, mám pochybnosti, či môže ministerstvo financií po dohode s ministerstvom pre správu a privatizáciu národného majetku ukončiť predaj alebo znížiť ponuku akcií niektorých akciových spoločností aj počas prebiehajúceho objednávkového kola, čo by nebolo celkom spravodlivé. Preto by som chcel spresniť túto právomoc ministerstva financií v tom smere, aby sa takéto rozhodnutie vzťahovalo až v poradí na ďalšie kolá. Môj návrh teda znie: v § 26c odsek 3 sa slová "v rámci príslušného privatizačného kola"

nahradzuju slovami "pre ďalsie privatizačné kolo, ktoré nasleduje po prijatí takehoto rozhodnutia".

To bol moj posledny pozmeňovaci návrh. Ďakujem vam za pozornost a tieto pozmeňovacie návrhy odovzdám potom spoločnemu spravodajcovi.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem pekne panu poslancovi Komlosymu Slovo ma pan poslanec Pribula z Klubu nezavislych poslancov

Poslanec I. Pribula

Vazeny pan predsedajuci,
važeny pan minister,

dovolte mi som predniesol stanovisko Klubu nezavislych poslancov k navrhu novely zakona číslo 92/1991 Zb. so zmenami vykonanými v dalsom období. Našou primarnou požiadavkou je, aby proces, ktoreho dôsledky rozdelenia vlastníckych prav predurcuju socialnu štruktúru na niekolko generacii, prebiehal v transparentnom prostredí s jasnymi pravidlami a ich prisnou viacnasobnou, najma parlamentnou kontrolou. Ide o proces, ktory okrem ekonomickej ma tiež psychologicku a eticku dimenziu. Podceňovanie transparentnosti tejto operacie môže značne oslabit jej ekonomické efekty, vyvolat vážne socialne a politické napatia.

Sučasná menšinová vláda počas doterajšieho fungovania v dosledku koncepcnej neujasnenosti hospodárskej politiky, institucionalnej a technickej nedôslednosti svojich opatrení, centralizaciou, ako aj snahou posilnit si predovšetkým politicku moc, ziaľ, prispieva k diskreditácii tohto procesu

v očiach prevažnej väčšiny obyvateľstva. Pokračovanie týmto smerom by znamenalo vyslanie neobyčajne negatívnych signálov aj do zahraničia a vyvolalo by apatiu a nedôveru obyvateľstva v nosné procesy transformácie našej spoločnosti. Preto je pre nás neprijateľné vládou navrhované rozčlenenie právomocí a personálnej prepojenosti najdôležitejších inštitúcií zúčastňujúcich sa privatizačného procesu. Budeme preto podporovať zrovnoprávnenie subjektov privatizačného procesu, vymedzenie právomocí Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky, oddelenie Fondu národného majetku od jednostrannej závislosti na vláde Slovenskej republiky a jeho fungovanie ako inštitúcie pri zvýšenej kontrole jeho činnosti predovšetkým parlamentom.

Vychádzame z toho, že Fond národného majetku okrem svojej základnej funkcie pri transformovaní vlastníctva má aj svoje osobitné vlastnícke postavenie v určitej časovej etape, ďalej bude využívať aj svoje podnikateľské funkcie. Najmä z tohto hľadiska je nezlučiteľné stotožnenie výkonu funkcie predsedu prezídia alebo predsedu dozornej rady s funkciou člena vlády.

Uvedené zásady by si mala v prvom rade osvojiť koalícia, pretože za neúspešný priebeh tohto procesu bude niesť politické dôsledky predovšetkým ona. Vzhľadom na to, že ide o bezprecedentný proces s dlhodobými dôsledkami pre celú krajinu, prijatie dôveryhodného zákona nebude víťazstvom opozície alebo koalície, ale víťazstvom Slovenskej republiky.

Z hľadiska konkrétneho formovania novelizácie predkladaného zákona Klub nezávislých poslancov akceptuje pozmeňovacie návrhy dohodnuté na opozičných rokovaniach a zároveň si dovolím predniesť nasledovné pozmeňovacie návrhy:

V § 29 - majetok fondu a jeho použitie - v bode 3 za písm. b/ navrhujeme doplniť "na podporu rozvojových programov Slovenskej republiky formou majetkových vkladov a na podporu programov malého a stredného podnikania".

V § 37, v ktorom ide o pôsobnosť dozornej rady, v bode 1: "Dozorná rada fondu /ďalej len "dozorná rada"/ dozerá na činnosť a hospodárenie fondu, jeho prezídia a výboru, či je v súlade s týmto zákonom, inými všeobecne záväznými právnymi predpismi a štatútom fondu. Na tento účel sú členovia dozornej rady oprávnení nahliadať do všetkých dokladov týkajúcich sa činnosti fondu. Dozorná rada upozorňuje prezídium, vládu, Národnú radu Slovenskej republiky a v odôvodnených prípadoch aj príslušné orgány na zistené nedostatky."

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi, keďže pán poslanec Pribula je posledný z písomne prihlásených, pýtam sa, či ešte niekto chce vystúpiť. Pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
dámy a páni,

dnes, v 21. mesiaci mandátu vlády, prerokuvame návrh dlhú dobu sľubovanej tzv. veľkej novely zákona číslo 92/1991 Zb. v znení ďalších predpisov o veľkej privatizácii. Už táto skutočnosť svedčí o problémoch vlády ujednotiť si a zafixovať názor na ďalší postup veľkej privatizácie u nás. Svedčia o tom i ďalšie skutočnosti, napríklad vydanie dvoch koncepcií privatizácie v priebehu jedného roka bez toho, že

by plnenie prvej z nich bolo náležite vyhodnotené. Po druhé: zabrzdenie procesu privatizácie, ktoré aj predseda vlády verejne označil ako chybu súčasnej vlády. Po tretie: prehlásenie premiera vlady Slovenskej republiky pri prvej návšteve predsedu českej vlády na Slovensku zhruba pred rokom o tom, že kupónova privatizácia u nás nebude, a odrazu zákonné zakotvenie kuponovej privatizácie v prerokúvanej predlohe. Po ďalšie: nesplnenie úlohy uloženej vláde uznesením Národnej rady Slovenskej republiky číslo 300 z minulého roku predložiť do 31. októbra prehľad sektorov a podnikov určených do druhej vlny privatizácie, i tých, ktoré privatizované nebudú, alebo budú len čiastočne. Rovnako bolo treba predložiť prehľad metód, ktoré budú v druhej vlne použité.

Z týchto i ďalších dôvodov bola veľká novela zákona o privatizácii, diskutovaná od vlaňajšej jari, očakávaná s veľkým záujmom. Obsah novely však núti ku konštatovaniu, že návrh novely zákona neprináša zásadnú zmenu procesu a foriem privatizácie v porovnaní s doterajšou právnou úpravou. Vyplýva z toho, celkom protikladne so získanou skúsenosťou i vyhláseniami vládnych predstaviteľov, že doterajšie smerovanie procesu privatizácie sa osvedčilo a treba riešiť len niektoré čiastkové problémy. Z predloženej novely je však jasné, že neznamená kvalitatívny posun privatizačného procesu v legislatívnej oblasti, ale je len koncentrátom viacerých doterajších právnych noriem, z ktorých každá bola viacnásobne novelizovaná. V prípade prijatia prerokúvanej novely nahradí jediný aktuálny predpis viacero novelizovaných predpisov, čo prispeje k lepšej legislatívnej orientácii účastníkov privatizačného procesu. V tom vidím pozitívum eventuálneho prijatia prerokúvanej novely.

Žiaľ, koncentrát doterajších právnych noriem kopíruje aj chyby, ktorých sa vláda v uplynulom období dopustila. Jednou z najvýraznejších boli nevhodné konštitucionálne zmeny v privatizačnom procese. Názor na zmenu kurzu zabrzdeného

procesu privatizácie uviedlo Kresťanskodemokratické hnutie vo svojom pláne "Východiská ekonomiky Slovenskej republiky z jej krízového stavu" z apríla 1993.

V časti riešiacej konštitucionálnu stránku privatizačného procesu uvádzame, že privatizáciu treba zveriť nezávislej organizácii, ktorej manažment bude zainteresovaný na čo najlepšom zhodnocovaní privatizovaného majetku. Dňom konštituovania takejto organizácie previesť všetok majetok, všetky podniky a organizácie určené na privatizovanie pod majetkovú správu tejto organizácie, ktorá vyhlási termín na podávanie privatizačných projektov. Do manažmentu tejto organizácie sme odporúčali vybrať napríklad aj konkurzom niekoľkých zahraničných odborníkov. Nemalo by pritom ísť o hľadanie takpovediac superodborníkov, ale skôr o vytvorenie čo najnezávislejšieho prostredia pre privatizovanie firiem, vrátane eliminovania korupcie, lobby a podobne. Dňom vytvorenia uvedenej organizácie by boli z privatizácie vylúčené všetky rezortné ministerstvá a ich stavy by boli redukované. Súčasný Fond národného majetku by mohol tvoriť základ navrhovanej organizácie.

Zmyslom takéhoto konštitucionálneho zabezpečenia privatizačného procesu malo by byť predovšetkým jasné definovanie práv, povinností a úloh účastníkov privatizačného procesu tak, aby v ňom nedochádzalo k zádrheľom. Pritom úlohou ministerstva pre správu a privatizáciu by bolo zabezpečovať legislatívu, úlohou transformovaného Fondu národného majetku celú realizačnú stránku. Celý proces by bol dôsledne odštátnený a maximálne odpolitizovaný. Riešenie by umožnilo privatizovať rýchlo a priehľadne.

V dokumente upozorňujeme na niekoľko dôležitých momentov, ktoré treba uplatniť a využiť, napríklad rýchlosť kupónovej metódy, dobrú propagáciu, osvetu a iné. Je zrejmé, že vláda sa o také či podobné riešenie nepokúša, ale konzervuje

súčasný stav charakterizovaný centralizáciou moci, riadiacimi zásahmi členov vlády do praktických otázok privatizácie, nestíhaním pri organizovaní súťaží, vzájomným prelínaním práv a povinností účastníkov privatizačného procesu. Je jasné, že tieto problémy spôsobila už novela zákona číslo 253 z roku 1991, ktorú sme prerokúvali na decembrovej schôdzi v roku 1992, a ktorá umožnila ministrovi pre správu a privatizáciu vykonávať funkciu prezidenta prezídia fondu a ministrovi financií funkciu predsedu dozornej rady. Zákon teda dal vysokým štátnym úradníkom a leadrom vedúcej politickej strany nevhodné možnosti zasahovania nielen do privatizačného procesu, ale i do zasahovania chodu privatizovaných firiem, kde má fond účasť.

Dámy a páni,

pri prerokúvaní novely zákona číslo 253 z roku 1991 som 18. decembra 1992 v tejto sále povedal: "Navrhovaná novela zákona 253 obsahuje tri momenty, ktoré by neboli pre slovenskú ekonomiku ani občanov Slovenska osožné. Prvým je ďalšia centralizácia moci štátnej administratívy, druhým skrytá možnosť financovať prostredníctvom Fondu národného majetku deficity štátneho rozpočtu a tretím deblokácia paragrafu chrániaca majetok cirkví do času jeho prinavrátenia pôvodnému vlastníkovi." Koniec citátu.

Tretí moment eliminoval vtedy kolega poslanec z Hnutia za demokratické Slovensko pán doktor Móri. Dnes je čas, ak vláda nemá síl na zásadné riešenie, odstrániť aj prvé dva rušivé momenty - prijať stav, keď vláda bude pripravovať zákony, vyhlášky a nariadenia, ministerstvo pre správu a privatizáciu schvaľovať projekty a fond zabezpečovať ich praktickú realizáciu, parlament dôslednú kontrolu. Jednoducho povedané, predseda vlády sa musí prestať zaujímať o to, kto by mal vypadnúť z dozornej rady podniku XY, a musí sa konečne začať zaujímať, kedy začneme predávať kupónové knižky pre

druhú vlnu a ako túto vlnu realizovať. Potom sa môžeme nádejať, že proces privatizácie sa pohne dopredu, že ustanú škandály a podozrievania.

O to teda ide opozícii, pan podpredseda vlády Kozlík, o to ide kresťanskodemokratickému hnutiu, lebo tak ste kladli vo svojom úvodnom vystúpení otázky. Vaše argumentácie, pán podpredseda vlády Kozlik, sa v podstate opierali o zásadu: ak ma vláda niesť zodpovednosť za chod vecí v tomto štáte, musí si ponechať - zjednodušim to - personálnou úniu.Dovoľte mi povedať, že nie je tomu tak, dovolte mi povedať, že to považujem za zavádzanie poslancov aj verejnosti. A dovolte poskytnut celkom jednoduchy dôkaz o tom, že tomu tak je.

Myslím, že vláda nesie zodpovednosť napríklad aj za stav a rozvoj malych a stredných súkromných podnikateľov, ale nemá žiadne priame riadiace prepojenie ani na jednotlivých podnikateľov, ani na ich združenia či zoskupenia. Jej zodpovednosť je napríklad vo finančnej oblasti, daňovej, colnej politike a ďalších. Teda spájať zodpovednosť vlády s bazírovaním na personálnej únii, najma v súvislosti so včerajškom, kedy vláda nerobila nič iné, len schvalovala privatizačne projekty, ale aj s ohľadom na retaz personalnych vymien v organoch akciových spoločnosti, vzhľadom na neochotu navrhnuť riadneho ministra pre správu a privatizáciu narodneho majetku a iné, plne legitimizuje obavy zo strhávania neúmerneho ekonomicko-politického vplyvu na jednofarebnu vládu a do ruk jediného politickeho subjektu, ba do ruk jediného človeka.

Na základe uvedeného predkladám nasledujuce konkretne pozmeňovacie návrhy:

Po prve - § 32 nahradiť textom:

"Prezídium

/1/ Najvyšším orgánom fondu je prezídium, ktoré sa skladá z 9 členov.

/2/ Prezidenta prezídia, viceprezidenta a ďalších 7 členov prezídia volí na dobu 5 rokov a odvoláva Národná rada Slovenskej republiky. Návrh na voľbu a odvolanie predkladá orgán Národnej rady Slovenskej republiky alebo vláda Slovenskej republiky.

/3/ Prezident, viceprezident a člen prezídia môže byť odvolaný len vtedy, ak bol právoplatne odsúdený za trestný čin, alebo vykonáva funkciu nezlučiteľnú z výkonom funkcie prezidenta, viceprezidenta a člena prezídia, alebo mu bola na návrh vlády alebo orgánu Národnej rady Slovenskej republiky vyslovená Národnou radou nedôvera."

Druhý pozmeňovací návrh - § 38 nahradiť textom:

"Zloženie dozornej rady

/1/ Dozorná rada sa skladá so 7 členov. Predsedu a ďalších 6 členov volí Národná rada Slovenskej republiky na dobu 5 rokov. Členov dozornej rady môže odvolať Národná rada Slovenskej republiky len z dôvodov uvedených v § 32 odsek 3. Voľba aj odvolanie predsedu alebo člena dozornej rady sa vykoná tajným hlasovaním. Návrh na voľbu a odvolanie predsedu alebo členov dozornej rady predkladá orgán Národnej rady Slovenskej republiky alebo vláda.

/2/ Dozorna rada volí zo svojho stredu podpredsedu.

/3/ Členmi dozornej rady nemôžu byť zamestnanci fondu.

/4/ Pre prijímanie rozhodnutí dozornej rady platia obdobné ustanovenia týkajúce sa prezídia fondu.

Tretí pozmeňovací návrh - v § 27 odsek 4 v druhom riadku slovo "vláda" nahradiť textom "Národná rada Slovenskej republiky". Ide o schvaľovanie statútu Fondu národného majetku.

Paragraf 28 odporučam vypustiť. Je tam uvedená priama riadiaca väzba v zmysle, že ministerstvo riadi fond. Priama riadiaca väzba medzi orgánmi štátnej správy a podnikateľskými subjektami bola z nášho právneho poriadku v podstate vypustená. Môže ísť maximálne o metodické riadenie. To však vzhľadom na exaktné zákonné stanovenie kompetencií fondu nie je potrebné.

Piaty návrh - § 29 odsek 3 písm. n/ odporúčam vypustiť z obavy o zneužívanie prostriedkov fondu prakticky na čokoľvek.

Paragraf 33 odsek 3 odporúčam tiež vypustiť [illegible] to, že prezídium by malo mať ešte príležitosť znížiť cenu privatizovaného podniku. Myslím si, že týchto príležitostí je nekonečne mnoho - dovtedy, pokiaľ nebude schválený privatizačný projekt. Zakladá to, podľa môjho názoru, priestor na korupciu.

Siedmy pozmeňovací návrh - § 10 odsek 7 tiež odporúčam vypustiť. Nie je vhodné, podľa mňa, vylúčiť možnosť súdneho preskúmavania legálnosti schvaľovania privatizačného procesu.

Predpokladám, aj som počul, že niektoré z týchto návrhov v takejto alebo podobnej forme boli už v predchádzajúcich vystúpeniach kolegov. Preto podporujem návrh kolegu Plesníka, aby na úrovni výboru ešte toto bolo pretriedené

i p. [illegible] týchto pozmeňovacích návrhov aby tvoril potom spoločnú správu.

Ďakujem pekne.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Dzurindovi. Ďalej sa prihlásil pán poslanec Ľupták Ján.

Poslanec J. Ľupták:

Vážená vláda,
vážené panı poslankyne,
vážení páni poslancı,

vo svojom vystúpení chcem zaujať stanovisko k zákonu číslo 345 a k celkovej privatızácii, ktorá u nás prebieha.

Od roku 1990 bolo privatizovaných niekoľko desiatok závodov, výrobní, obchodov, obchodných domov atď. Podľa Ústavy Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky majetok patrí ľudu. Štát bol len správcom majetku. V zmysle vtedajšej Ústavy Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky majetok štátu nemal nikto právo predávať. Napriek tomu bola Ústava ČSFR porušená. V roku 1991 bol prijatý zákon o reštitúciách. V zmysle tohoto zákona boli vysporiadaní tí občania, ktorým bol majetok v roku 1948 znárodnený. Na jednej strane bolo zadosťučinené tým, ktorým bol majetok vzatý po roku 1948, na strane druhej je úmyselne braný majetok tým, ktorí od roku 1948 pracovali, odvádzali dane štátu, vytvárali hodnoty. Väčšina občanov z privatizácie, ktorá prebieha u nás, nemá nič. Právom sa pýtajú, kde je ich podiel v spoločnosti, ktorú 40 rokov tvorili. Právom sa domáhajú svojho podielu, veď

90 % občanov v našom štáte podporilo nežnú revolúciu generálnym štrajkom s tým, že perspektíva bude sľubnejšia.

Privatizácia a s ňou súvisiace dražby nepriniesli očakávané ovocie ziskov. Vo väčšine sa stali živnou pôdou pre jednotlivcov a špekulantov a podvodom. V štátnej pokladnici chýbajú peniaze na školstvo, zdravotníctvo, dopravu, atď. Zdá sa, že sa tok peňazí zastavil. To je však len zdanie, pretože sa poskytujú pôžičky takým podnikavcom, ktorí dávajú zábezpeku na nákup ďalšieho majetku majetkom, ktorý ešte nesplatili. Takýto spôsob zábezpeky vo svete neexistuje. Počet nezamestnaných sa zvyšuje. Tvorba nových pracovných miest nie je v žiadnom odvetví. Mladí ľudia a občania stredného veku nemajú prácu a sú závislí na podpore.

Ďalej chcem poukázať na zakladanie podnikov s ručením obmedzeným. Nepoznám ani jeden podnik v rámci nášho štátu, kde by jeden zo spolumajiteľov bol robotník alebo bežný radový riadiaci pracovník. Zdá sa, že takíto pracovníci v našom štáte nemajú na nič právo. Nemajú právo na prácu, nemajú právo na podiel zo spoločností s ručením obmedzeným, nemajú nárok zo zákona na týždeň predĺženej dovolenky, nemajú nárok na príplatky za prácu nadčas a nemajú nárok ani na ochranné prostriedky a pomôcky. Poznajúc tieto skutočnosti ma vôbec neprekvapuje konštatovanie väčšiny obyvateľov - citujem: **"Celá privatizácia, ako aj ekonomická reforma, ktorá prebieha u nás, je podvod na tých, ktorí statočne pracujeme. Nedostali sme nič, nemáme nárok na nič a pomaly prídeme aj o to málo, čo máme."**

Vážené dámy,
vážení páni,

väčšina z nás ignoruje skutočnosť, v ktorej sa dnes nachádza náš štát a naši obyvatelia. Absolútne vylúčiť z privatizácie väčšinu obyvateľov a pracujúcich je nespra-

vodlivé. Preferovať v zákone o privatizácii rozhodovanie štátnej byrokracie o osude národného majetku na úkor rozhodovania na rôznych úrovniach spoločnosti pod občianskou kontrolou je ťažko zlučiteľné s duchom demokracie. Uprednostňovať v zákone o privatizácii jednostranne typ súkromného vlastníctva pred ostatnými typmi je nedôstojné a nespravodlivé voči ostatným občanom.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Ľuptákovi. Ešte sa hlási pán poslanec Dudáš.

Poslanec A. Dudáš:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážení kolegovia,

"Prečo vy, opozícia, nedôverujete premiérovi a podozrievate ho, ako aj jeho hnutie, z nekalých úmyslov?" - zaznieva výčitka z radov členov a sympatizantov súčasnej vládnej koalície. "Máte dôkazy?"

Jemu, môjmu priateľovi, ktorý mi to povedal, i všetkým tým, ktorí obhajujú vládnu koncepciu novely zákona o veľkej privatizácii, chcem svojím vystúpením odpovedať jednoznačne: Áno, ja veru mám. Možno, že si pamätáte na kauzu Svikon Svidník, štátny podnik, ktorý bol za pozoruhodných okolností i cenu predaný spoločnosti Svik reprezentovanej okrem iných aj pánom docentom Vladimírom Lexom. Stalo sa tak formou verejnej súťaže. /Vzhľadom na to, že termín verejná súťaže bol v tomto prípade zneužitý, prosím pracovníkov Kancelárie Národnej rady i ostatných registrátorov zapísať ich

v úvodzovkách./ Keď som s prípadom vystúpil na verejnosť, okrem iného aj prostredníctvom interpelácie za týmto rečníckym pultom, očakával som - dnes viem, že naivne, - že sa premiér slovenskej vlády a všetci tí, ktorým to zo zákona a ich pracovnej náplne prislúcha, postarajú o revíziu "verejnej súťaže", zodpovedne prešetria všetky podnety, a buď budem trestno-právne stíhaný ja za ohováranie a nactiutŕhanie, alebo tí druhí za porušenie zákonov a dohodnutých pravidiel hry.

Aj keď o kauze písalo viacero periodík, div sa svete, nič sa neudialo. Na interpeláciu som dostal odpoveď podpísanú pánom Vladimírom Mečiarom, ktorá alibisticky obhajuje postup komisie a rozhodnutie Výkonného výboru Fondu národného majetku, účelove ospravedlňuje podhodnotenie majetku predaného štátneho podniku, stanovenie váhy jednotlivých kritérií a nedodržanie zákonného postupu pri predĺžení uzávierky "súťaže". Chápem, že sme ešte len na ceste od diktatúry k demokracii, no práve preto by sme sa mali všetci usilovať o také mechanizmy verejnej a inštitucionálnej kontroly nad transformáciou vlastníckych vzťahov, aby sme nedali príležitosť dnes, či kedykoľvek v budúcnosti zneužiť politickú moc na ukojenie bezohľadných, zištných chúťok.

Po skúsenostiach čo dokáže urobiť moc a peniaze s ľuďmi, už neverím ani sám sebe, hoci doteraz som sa usiloval vždy žiť čestne a zarábať si peniaze statočne. Ktovie, či sa mi to nedarilo len preto, že som doposiaľ nezakopol o tú správnu príležitosť, ktorá - ako sa vraví - robí zlodeja, teda z núdze cnosť. A pretože si nedôverujem, a pritom si chcem zachovať kredit čestného občana nielen pred tvárou verejnosti, ale aj samého seba, volám po kontrole. Priatelia-neprajníci, priatelia-oponenti a pochybovači, prosím vás, kontrolujte moje skutky! Urobíte mi tak službu, za ktorú si vás budem ctiť a blahorečiť.

Zdalo by sa, že podobný prístup si rád osvojí každý, kto uznáva zásady demokracie a pluralizmu. Ak minulý režim dopadol tak ako dopadol, stalo sa to predovšetkým vinou opojenia monopolom moci jednej strany a z nej rezultujúcej absencie účinnej spoločenskej kontroly. Preto vyzývam vás, vážení kolegovia poslanci, aby ste podporili tie pozmeňovacie návrhy, ktoré vytvárajú zábrany na koncentráciu hospodárskej i politickej moci v rukách jedného politického subjektu.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Dudášovi. Hlási sa ešte niekto do rozpravy? Prosím, pán poslanec Jakubík.

Poslanec P. Jakubík:

Vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,
členovia vlády,

vieme, že v predchádzajúcich rokoch celý rad objektov bol postavený združením finančných prostriedkov, z centralizovaných prostriedkov bývalého Revolučného odborového hnutia kombinovaných s použitím prostriedkov Fondu kultúrnych a sociálnych potrieb na základe zmlúv o združení finančných prostriedkov pre objekty s účelovým použitím, kde išlo najma o detské tábory, bývalé závodné kluby alebo kultúrne domy, rekreačné zariadenia a iné objekty spoločenskej spotreby. V tejto súvislosti s privatizačným procesom stráca opodstatnenie pôvodná účelovosť týchto zariadení, na ktoré boli združené finančné prostriedky i z prostriedkov bývalého ROH, to znamená z prostriedkov členského, teda čistých peňazí, ktoré boli použité pre toto združenie už po odvode vtedajšej

dane zo mzdy od jednotlivcov alebo terajšej dani z príjmu od fyzických osôb. Z tohto dôvodu predkladam nasledovné pozmeňovacie návrhy:

K § 3 ods. 2: "Predmetom tohto zákona nie je majetok, ktorým sú objekty postavené zo združených finančných prostriedkov, ak nenastal prevod tohto majetku do vlastníctva odborov, hoci podľa zmluvy o združení finančných prostriedkov mal byť takýto prevod uskutočnený."

Druhý pozmeňovací návrh k § 7 ods. 4: "Podnik prerokuje návrh privatizačného projektu, vrátane všetkých jeho doplnkov s príslušným odborovým orgánom. Stanovisko príslušného odborového orgánu tvorí súčasť návrhu privatizačného projektu podniku. Podnik poskytne odborovému orgánu najmenej 15 dní na oboznámenie sa s privatizačným projektom."

Po tretie - v § 45 ods. 1 druhá veta by mala znieť: "To neplatí, ak bola uzatvorená zmluva o združení finančných prostriedkov na výstavbu objektov a na základe tejto zmluvy mal nastať prevod majetku do vlastníctva odborov."

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Jakubíkovi. Pýtam sa, či sa ešte niekto hlási do rozpravy.

/Nikto./

Ak nie, uzatváram rozpravu k tomuto zákonu.

Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Plesník:

Pán predseda, v rozprave som predložil procedurálny návrh, aby pred samotným uzavretím rozpravy v zmysle § 22 bol poverený výbor na spracovanie pripomienok a až po predložení stanoviska výboru k týmto pripomienkam sa uzavrela rozprava.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Možno ste to urobili v mojej neprítomnosti. Čiže, dali ste procedurálny návrh, aby k bodu 22 ....

Poslanec J. Plesník:

Nie. Dal som procedurálny návrh, aby podľa § 22 rokovacieho poriadku a pred uzavretím rozpravy bol Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu poverený posúdením predložených pripomienok z rozpravy, spracovaním do jednej spoločnej správy ako podklad pre vystupenie spoločného spravodajcu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, ale spoločný spravodajca je z výboru, to znamená, že v tom výbore bude sedieť s vami.

Poslanec J. Plesník:

To nič nerozporuje, len rokovací poriadok v § 22 hovorí o tom, že v prípade, že je prednesený pozmeňovací návrh, Národná rada môže poveriť príslušný výbor, aby sa vyjadril k týmto pripomienkam.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, ale musím dať o tom hlasovať.

Poslanec J. Plesník:

Áno, ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 90 poslancov.
Kto je za návrh pána poslanca Plesníka?
Za návrh hlasovalo 50 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 14 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že návrh pána poslanca Plesníka sme prijali.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

tým, že sme prijali tento návrh, na spracovanie pripomienok by bola potrebná pomerne dlhá prestávka, chcem navrhnúť, aby sme dnešné rokovanie ukončili s tým, že zajtra začneme rokovať o 9.30 hodine.

Ďakujem. Dobrú noc.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

budeme pokračovať v rokovaní 26. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky. Podľa našej včerajšej dohody ako prvý bod dnešného rokovania bude

Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie ústavného zákona Národnej rady Slovenskej republiky o skrátení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky.

Návrh ste dostali ako tlač číslo 427 a spoločnú správu ako tlač číslo 427a.

Za skupinu poslancov návrh ústavného zákona odôvodní poslanec Robert Fico. Prosím, pán poslanec.

Poslanec R. Fico:

Vážené dámy,
vážení páni,

myšlienka predčasných parlamentných volieb nie je nová. Objavila sa už v apríli minulého roka, kedy sme upozorňovali na potrebu riešiť vznikajúcu politickú krízu. Aj sme v tom čase nemali podporu pre tento krok, dnes sú predčasné voľby

prijateľné pre všetky parlamentné politické subjekty. Poslanecký návrh ústavného zákona o skrátení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky je preto obsahovo totožný s vládnym návrhom. Prináša inštitút predčasných parlamentných volieb ako v súčasnosti jediného prostriedku spôsobilého rozuzliť problémy a odvrátiť ďalšie prehlbovanie politickej krízy v Slovenskej republike. Na rozdiel od vládneho návrhu však poslanci Strany demokratickej ľavice navrhujú, aby sa predčasné voľby uskutočnili v neskoršom termíne, a to 11. a 12. novembra 1994.

Predmetom rozpravy nebude preto dôležitá právna alebo ústavná otázka, ale otázka politická. Parlamentné strany majú a budú mať rozličné politické dôvody, aby podporili tento či iný termín konania volieb. Parlamentné strany majú však aj politickú zodpovednosť za demokratické riešenie nahromadených problémov. Ak v spoločnosti existuje napätie, musia existovať prostriedky a ventily ako toto napätie odstrániť, alebo prinajmenšom zmierniť na prijateľnú úroveň. Predkladaný návrh ústavného zakona je takýmto prostriedkom.

Návrh uskutočniť voľby v polovici novembra tohto roku je z pohľadu termínu kompromisným návrhom. Ak je tu časť politických síl ochotná podporiť júnový termín volieb, musím konštatovať, že existuje aj značná časť politických síl preferujúca uskutočniť voľby na jar nasledujúceho roku. Skupine poslancov predkladajúcej tento návrh ústavného zákona o tento termín volieb ale nešlo len o hľadanie kompromisu. Pre novembrové voľby máme viac argumentov pragmatického a politického charakteru, ktorých jediným cieľom je, aby voľby boli prostriedkom na vyriešenie krízy a nie voľbami pre voľby.

Posledné voľby do Slovenskej národnej rady sa konali v podmienkach existencie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Tejto skutočnosti zodpovedala volebná kampaň i volebné programy kandidujúcich politických strán a hnutí.

Vznik Slovenskej republiky nemohol nemať podstatný vplyv na transformáciu a inováciu programových cieľov týchto strán a hnutí.

Požiadavka konkretizácie a dotvárania programových dokumentov výraznou mierou podmienila vnútornú diferenciáciu politických subjektov. Na pôde parlamentu sa diferenciačný proces prejavil vznikom nových poslaneckých klubov, vyčlenením časti poslancov za HZDS a SNS. Nemožno vylúčiť, že tento proces bude ďalej pokračovať. Za týchto okolností sa parlament dostáva do patovej situácie.

Spomínaný diferenciačný proces a príprava jednotlivých politických subjektov na ďalšie volebné obdobie vyžaduje primeraný čas. Ak má Slovensko z krízy vyviesť vláda širokej koalície, júnové voľby budú tomuto procesu skôr prekážkou ako pomocou. Rovnako je nežiadúce neúmerne predlžovať a umelo živiť dočasné riešenia. Nech o všetkom rozhodne občan. Vytvorme jemu, ale aj tým, ktorí budú vyberať také podmienky, aby vôľa občana viedla k pozitívnemu výsledku, a tým je pre mňa, a verím, že aj pre vás ostatných dobro Slovenska.

Vážené dámy a páni,

prosím vás, aby ste starostlivo zvážili uvedené dôvody a podporili návrh ústavného zákona o skrátení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky v podobe, ako vám bol predložený.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Fogaša, aby podal správu o výsledkoch

prerokovania návrhu ústavného zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada,

predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím zo dňa 16. februára 1994 pridelil návrh ústavného zákona skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky o skrátení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky výborom Národnej rady Slovenskej republiky, okrem mandátového a imunitného výboru s tým, aby tento návrh bol prerokovaný ihneď. Ako príslušný na skoordinovanie stanovísk bol určený Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky.

Uvedené výbory návrh skupiny poslancov prerokovali dňa 16. februára 1994. Päť výborov Národnej rady Slovenskej republiky vyslovilo s návrhom ústavného zákona súhlas. Ide o výbor Národnej rady pre privatizáciu, Výbor Národnej rady pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť, Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady, Výbor Národnej rady pre vzdelanie, vedu a kultúru, Výbor Národnej rady pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo. Päť výborov Národnej rady Slovenskej republiky neprijalo uznesenie podľa § 48 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku v znení neskorších predpisov. To znamená, že ani jeden výbor neodmietol tento návrh, iba sa nezískal dostatočný počet hlasov na podporu. Boli to výbory: ústavnoprávny, pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti, zahraničný výbor, výbor pre životné prostredie a ochranu prírody a výbor pre zdravotníctvo a sociálne veci.

Výbory, ktoré vyslovili s návrhom súhlas, súčasne uplatnili k návrhu aj pozmeňovacie návrhy a doplnky. Tie máte uvedené v tlači číslo 427a. Bez toho, aby som nejako rozsiahlo komentoval predložené pozmeňovacie návrhy, rád by som povedal, že väčšina z nich, teda najmä body 2, 3, 4, 5 a 6, sa týkajú tej istej veci, dotýkajú sa totiž otázky skončenia mandátu poslancov Federálneho zhromaždenia zvolených v predchádzajúcich voľbách.

Bod 1 sa dotýka názvu. Môj názor je akceptovať zmenu uvedenú pod bodom číslo 5. Všetky ostatné zmeny môžeme zamietnuť.

V tejto súvislosti by som však upriamil vašu pozornosť na bod číslo 3 spoločnej správy, kde text vlastne naznačuje, že v § 1 predloženého návrhu ústavného zákona by mala existovať bodkočiarka a za ňou by mala pokračovať veta, ktorá je uvedená pod bodom 3. Rád by som povedal, že zrejme ide o tlačovú chybu a text k § 1 pod bodom 3 má znieť asi takto: "V § 1 ods. 1 vložiť na konci vety bodkočiarku a terajší text doplniť o nasledujúce slová: "Týmto dňom sa skončí aj mandát poslancov, ktorí boli v dňoch 5. a 6. júna 1992 zvolení do Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky". Ak by sme takto prijatú zmenu chceli prijať, znamenalo by to úpravu § 1 v ods. 1, už tým interpunkčným znamienkom by sme odlíšili prvú a druhú časť.

Odporúčam teda body 1, 2, 3, 4 a 6 an blok zamietnuť a bod 5 prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec, aby ste zaujali svoje miesto. Otváram rozpravu k tomuto bodu. Ako prvý sa hlási pán poslanec Slota.

Poslanec J. Slota:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
vážená Národná rada,

dal by som pozmeňovací návrh na § 1 a žiadam o ňom hlasovať v znení: "Volebné obdobie Národnej rady Slovenskej republiky zvolenej vo voľbách 5. a 6. júna 1992 sa skončí 30. júnom 1994. Týmto dňom sa skončí aj mandát poslancov, ktorí boli 5. a 6. júna 1992 zvolení do Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky."

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Do rozpravy som nedostal žiadnu písomnú prihlášku. Hlási sa pán poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

mám tiež jeden pozmeňovací návrh, ktorý je v podstate identický so včera predloženým návrhom, ale vzhľadom na to, že ide o ďalší návrh v poradí, ktorý je tiež viac-menej identický s tým predchádzajúcim, líšiacim sa len v dátume, opatovne si dovolím predostrieť tento návrh, a to návrh nového § 2 tohto návrhu zákona v tomto znení - citujem: "Poslanci Národnej rady Slovenskej republiky zvolenej vo voľbách 5. a 6. júna 1992 zložia sľub najneskôr na najbližšej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky po dni účinnosti tohto zákona podľa článku 75 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Odmietnutie sľubu alebo sľub s výhradou má za následok

stratu mandátu." Tento návrh som zdôvodnil včera, takže nepovažujem za potrebné, aby som to opätovne urobil.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Hrnko. Pán poslanec Slota, pán spravodajca vás prosí, keby ste mu písomne dali váš pozmeňovací návrh.

Poslanec A. Hrnko:

Vážené plénum,

s obsahom návrhu pána poslanca Brňáka plne súhlasím, ale pripomínam, že skupina poslancov dala návrh ústavného zákona o obnovení sľubu poslanca. Tento zákon rieši všetky otázky, ktoré sa dotýkajú toho, aby napríklad na základe toho, že návrh pána poslanca by bol prijatý, nemohlo dôjsť k delegitimizácii Národnej rady k 1. 1. 1993. Náš zákon túto legitimizáciu rieši. Preto by som bol rád, keby pán poslanec Brňák tento návrh stiahol a vyčkal na prerokovanie ústavného zákona, ktorý Národnej rade je podaný.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Brňák sa chce k tomu vyjadriť.

Poslanec P. Brňák:

Do istej miery si vážim pána Hrnka ako historika, ale myslím si, že jeho právne názory sú dosť značne skreslené a neopodstatnené, takže na tomto návrhu trvám. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Hlási sa niekto ďalej do rozpravy? Pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predseda,
kolegyne a kolegovia,

naša včerajšia rozprava k vládnemu návrhu o skrátení volebného obdobia mala najma politický charakter. Chcel by som vystúpiť v dnešnej rozprave s takým trocha občianskym pohľadom. Inšpirovalo ma k tomu stretnutie, ktoré som zažil dnes ráno, keď mi neprišli študenti na prednášku, pretože sa začína semester, a mal som čas porozprávať sa s pani vrátničkou na Matematicko-fyzikálnej fakulte, ktorá sa mi posťažovala na to, aká je jej sociálna situácia, ale o tom teraz nechcem hovoriť. Povedala mi slová, ktoré možno počúvate od ľudí, keď sa s nimi stretávate na stretnutiach s voličmi, na mítingoch a hovoria: Prečo sa v tom parlamente neviete dohodnúť? Prečo neviete prísť na nejakú spoločnú myšlienku? Stále sa hádate a neriešite problémy, ktoré zaujímajú nás, občanov. Ťažko sa odpovedá na takéto výčitky. Snažil som sa čosi vysvetliť, ale celkom sa mi to nepodarilo.

Čo mám na mysli, v súvislosti so zákonom, ktorý práve preberáme? Spomeniem ešte jedno číslo a potom by som prešiel k samotnému zákonu a k logike, ktorú by som chcel predstaviť týmto občianskym začiatkom. Spomeniem ešte výskum, ktorý robila neviem ktorá agentúra, ktorá sa pýtala, aký je názor občanov na riešenie súčasnej politickej situácie. 65 % občanov preferovalo ako riešenie dohodu politických síl. Chcem tým len podporiť, že to nie je náhodný názor jedného kon-

krátneho občana, ale má to aj istú širšiu podporu podloženú výskumami.

Teraz k samotnému zákonu. Predstavme si chvíľu situáciu, že predkladaný návrh skupiny poslancov na ústavný zákon o skrátení volebného obdobia neprejde. Aká bude situácia? Predseda Hnutia za demokratické Slovensko včera v rozprave k vládnemu návrhu povedal, že od pondelka by sa rozbehla aktivita Hnutia za demokratické Slovensko za vypísanie referenda na predčasné voľby. Čo by to znamenalo? Podľa ústavy sú príslušné lehoty, ktoré umožňujú vypísanie takéhoto referenda, ak sa naň nazbiera 350 tisíc podpisov občanov. Je tam 30-dňová lehota pre prezidenta, ktorý po doručení príslušného množstva podpisov môže vypísať referendum. Referendum sa môže konať od jeho rozhodnutia do 90 dní. Aj keby sme ho chceli veľmi urýchliť, je potrebné pripraviť komisie, lístky, miestnosti, peniaze, jednoducho všetko, čo k referendu treba. Preto si myslím, že 90-dňová lehota, aj keby sa nevyužila ako plná, by musela rešpektovať pripravenosť štátnej správy a samosprávy na zabezpečenie referenda.

Ak by teda Hnutie za demokratické Slovensko chcelo pomocou referenda presadiť júnové voľby, pretože sme počuli, že pre HZDS je to jediný prijateľný termín, tak sa to jednoducho technicky nedá stihnúť. Opakujem, je tam 30-dňová lehota, pre prezidenta, 90-dňová lehota na konanie. Všetko sa dá skrátiť. Predstavme si, že by sa referendum konalo o mesiac. Ešte stále je tam čas - a to je technicky asi nerealizovateľné, to potvrdia ľudia, ktorí vedia ako sa také veci organizujú - ešte stále je tam 80-dňová lehota, ktorá vyplýva zo zákona číslo 80 o voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky, ktorá musí byť splnená pred vypísaním volieb. To sa skutočne technicky nedá stihnúť.

Čiže referendom, ktoré tu bolo ohlásené ako prostriedok na riešenie, ak nebude prijatý jeden alebo druhý ústavný zá-

kon, sa dajú dosiahnuť pravdepodobne voľby v septembri tohto roku ako reálne, pretože ťažko môžeme predpokladať, že občania prídu v júli alebo v auguste k volebným urnám. Ak teda by sme mali voliť v septembri na základe referenda, absolvovať jednu obsiahlu kampaň, vynakladať na to prostriedky, tak vlastne rozhodujeme o tom, či sa posunie termín volieb zhruba o mesiac, pretože 11. a 12. novembra v porovnaní s termínom september je maximálne dvojmesačný rozdiel, možno mesiac a pol a možno ešte menej. Toto je to, o čom rozhodujeme. Či povieme, že znovu sme sa nedohodli, či ľudia znovu mávnu rukou a povedia: Nevedia sa dohodnúť ani o tom, všetci hovoria, že sú za voľby a nevedia sa dohodnúť na termíne.

Čo teda bude? Naozaj len to, čo som povedal. Bolo tu povedané, že začne kampaň za referendum a voľby sa presadia na jeseň. Skutočne sa to skôr nedá stihnúť. Ak niekto má scenár ako sa to dá urobiť skôr, prosím vás, povedzte ho, povedzte, že všetko je pripravené, že už sú natlačené lístky, že komisie už sú menované a že všetko bude o týždeň, o mesiac. Možno je to tak. Mne sa to nezdá reálne a myslím si, že referendom sa voľby dajú skutočne dosiahnuť najskôr na jeseň tohto roku, to znamená v septembri.

Znamená to, že ak znovu ukážeme, že nie sme schopní dohody, potvrdíme pohľad, ktorým sa na tento parlament dívajú občania Slovenskej republiky. Poznáte jeho hladinu dôvery, ktorú má v prieskumoch verejnej mienky. Skúsme teda uvažovať aj z tohto celkom obyčajného občianskeho pohľadu a hľadať dohodu o tomto termíne. Myslím si, že nie je neprijateľný. A ťažko budeme vysvetľovať občanom, prečo sme považovali za lepší prostriedok referendum, keďže, opakujem, myslím si, že júnový termín sa ním nedá dosiahnuť a dosiahneme ním len rovnaký výsledok ako keď prijmeme predkladaný ústavný zákon.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Prosím, pán podpredseda Húska, potom minister Slobodník.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážení prítomní,

chcel by som reagovať na stanovisko pána poslanca Ftáčnika. Samozrejme, nie je celkom isté a je ešte predmetom trvalého dohovoru to, či to bude jún, alebo nejaký ďalší termín, ale ide o to, aby tento termín bol čo najmenej dlhý, aby sme dosiahli postup, pri ktorom sa dovolávam práve jeho stanoviska, že už v minulom roku žiadal predčasné voľby čo najskôr, a teraz SDĽ navrhuje vzdialenejší termín. Ten termín môžeme mať. Dovoláva sa tam možnosti technológie 90 a 30 dní. Rád by som upozornil, že pán prezident, ktorý má v rukách lehotu rozhodnutia, predsa ani sám vo vlastnom záujme nemôže postupovať inak ako tak, že ho čo možno v najkratšom termíne vyhlási, pretože v danom prípade nie je v zhode s jeho vyhlásením, že chce krízu riešiť čo najrýchlejšie.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu podpredsedovi. Pán minister Slobodník, potom pán poslanec Cingel.

Minister kultúry SR D. Slobodník:

Vážený pán predseda,
vážené dámy a páni,
vážení kolegovia z vlády,

neviem, prečo sa tu ozývajú hlasy, ktoré spochybňujú referendum. Referendum - čo vám mám vykladať, všetci to viete - je najdemokratickejšia forma riešenia vecí verejných. Referendum sa konať bude, ja vás ubezpečujem, vynaložíme na to všetko úsilie, aby sa konalo, aby sa stav krízy nepredlžoval. Som presvedčený a skoro by som sa chcel staviť, a nehnevajte sa za úprimnosť, že to poviem, a nechcem povedať, kto by si to vynútil, ale aby ste to dopredu vedeli, som presvedčený, že keby sa schválil termín volieb 11. a 12. novembra, že tieto voľby by sa 11. a 12. novembra nekonali. Je tu dosť poslancov zo všetkých politických strán a hnutí, ktorí by boli radi, aby sa obdobie ich pobytu v parlamente predĺžilo. A som presvedčený, že by sa zámienky našli. Jednu z nich by som skoro odcitoval z úst pána poslanca Kočtúcha - potreba nového rozpočtu. Nemôžeme konať voľby 11. a 12. novembra, treba pripraviť rozpočet. Ďalší by ste povedali, že musíme riešiť všetky otázky, ktoré ešte zostali nedoriešené atď.

A niečo prezradil - a rád by som sa vrátil k tomu, to je vlastne hlavný dôvod a dosť ma mrzí, že som to neurobil včera, čo povedal pán poslanec Mikloško. Pán poslanec Mikloško pred slovenskou verejnosťou, ktorá veľmi dobre vie, aké je rozdelenie médií, kto robí politiku proti tejto vláde, ktoré médiá, ktorý veľmi dobre vie, aká je zameranie televízie - veľmi ho rozhorčilo, aj jeho kolegov, aj pána poslanca Čarnogurského, keď vystúpil za Slovakiu plus pán Horníček. Vytvárať dojem pred slovenskou verejnosťou, že vláda kontroluje médiá, to môžete robiť len pre cudzinu, pre slovenskú verejnosť to robiť nemôžete. A pán Mikloško to pove-

dal včera nad slnko jasnejšie, večer som si to ešte raz overil, keď to opakovali, pán poslanec Mikloško povedal - necitujem doslovne, ale zmysel je jasný: Nebudete mať k dispozícii médiá, zíde z očí, zíde z mysle. To by ste chceli, a to je váš hlavný cieľ.

Ja vás ubezpečujem, že Hnutie za demokratické Slovensko nezíde z mysle ľudí nie za to, že tu stálo niekoľko sto ľudí, ktorí, pravdaže, boli vzorkou /smiech v sále/, áno, vzorkou slovenskej spoločnosti, tam neboli nad 65-roční ľudia, ako ste sa to usilovali vysvetliť.

Nie je náhoda, vážené dámy a páni, že už teraz všetky slovenské médiá, ako som si ich napochytre prešiel, zamlčali rozhodnutie zahraničných Slovákov, jeho predsedu, podporiť terajšiu vládu. Takými prostriedkami chcete proti tejto vláde bojovať, takými prostriedkami ste proti tejto vláde vždy bojovali, a dúfate a spoliehate sa na to, že naozaj umlčíte väčšinu slovenského národa.

Pán poslanec Ftáčnik použil tu citát z výskumu verejnej mienky. Centrum pre sociálnu analýzu, ktoré je v rukách - a to všetci zase dobre vieme - bývalých členov VPN, pani Szomolányiovej, pani Bútorovej, predtým pána Gála, vydáva také výsledky, ktoré sú veľmi čudné, že len 23 % slovenských obyvateľov je za slovenskú štátnosť. Tak dajte sa presvedčiť referendom, či len 23 % občanov je za slovenskú štátnosť. Myslím si, že výsledky referenda sklamú tých, ktorí nechcú pochopiť, že zvrhnutie vlády, ktorú pripravujete - držíme vám palce - s pomocou hlasov tých poslancov, ktorí neprijali túto republiku a ktorí ju teraz vedome rozbíjajú, vám politickú slávu neprinesie.

To nie je agitácia za to, aby ste nehlasovali za zvrhnutie vlády. Vy si to rozhodnete bez môjho áno alebo nie. Ja vás len chcem upozorniť na to, že slovenská verejnosť si

veľmi dobre uvedomuje, aká sa tu hrá hra. A som hlboko presvedčený, že v referende, ktoré sa konať bude, o tom nemusíte mať pochýb, že 350 tisíc ľudí sa nájde za tri dni - a to bude tá vzorka slovenskej spoločnosti, ktorú teraz podceňujete a smejete sa z nej - vám dokáže, že referendum bude, a ja nepochybujem, aký bude výsledok tohto referenda.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán Cingel bol prihlásený, potom pán spoločný spravodajca. Faktická poznámka - pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Ospravedlňujem sa, ak budem hovoriť nesúvislo, ale naozaj som rozhorčený. Počuli sme to neraz práve od členov našej vlády, že si chceme tu predĺžiť pobyt. Naozaj si nemyslím, že sme tu na pobyte a že si chceme pobyt predĺžiť. Osobne sa ma to hlboko dotklo. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa Rothmayerová.

Poslankyňa M. Rothmayerová:

Celkom vecne chcem reagovať na slová ministra kultúry pána Slobodníka, keď hovorí, že niekto tu spochybňuje referendum. Chcela by som povedať, že nepočula som nič také, aby niekto spochybnil referendum, a dokonca by som chcela pripomenúť, že sme referendum ako veľmi demokratický spôsob pri-

pomínali aj v oveľa závažnejšej súvislosti, pri rozdelení Česko-Slovenska.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

S faktickou poznámkou sa hlási pán Ftáčnik, potom pán Gazdík.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán minister,

dovoľte, aby som sa pripojil k tomu, čo tu povedal pán Bajan, teda k tomu, že podozrievať poslancov spôsobom, akým ste to urobili, nepovažujem na pôde parlamentu za najvhodnejšie. A k myšlienke referenda by som chcel povedať to isté čo pani Rothmayerová, a pridať jedinú myšlienku. Z vašich úst znie referendum ako vyhrážka, nie ako spôsob, ktorým majú občania o čomsi rozhodnúť demokraticky a skutočne v situácii, keď ide o vážne veci. Vy ste nepovedali, že chcete ním presadiť voľby, že tieto považujete za najdemokratickejší prostriedok, ale skutočne ste pohrozili ako zdvihnutý prst. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán minister chce odpovedať hneď. Má prednosť.

Minister kultúry SR D. Slobodník:

Vážený pán poslanec Ftáčnik, predovšetkým som povedal "poniektorí poslanci". Ak sa s nimi stotožňujete, tak to je váš problém a nie môj problém. A k tomu referendu: to, čo

povedala pani Rothmayerová o referende, je, samozrejme, dosť akosi aj spätne čudné, keď vyhlásila, že vlastne malo byť referendum o vzniku tohto štátu. To je isté priznanie k čomusi. /Prejav nesúhlasu v sále./ A pokiaľ ide o poznámku pána Ftáčnika týkajúcu sa referenda, nuž samozrejme, že som nemyslel referendum neviem o čom, ale referendum o voľbách. To som pokladal za samozrejmé, takže som to špeciálne nezdôrazňoval. Je to jasné.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Gazdík.

Poslanec I. Gazdík:

Vážený pán predseda,
dámy a páni,

chcem sa vyjadriť k dvom bodom. Týkajú sa, samozrejme, vystúpenia pána ministra kultúry. Prvá sa týka referenda. Nik z nás tu nespochybňoval inštitút referenda ako najdemokratickejšieho spôsobu vyjadrenia vôle občanov. Pán Ftáčnik sa vyjadril len k jednej veci, či by nám prospelo všetkým, keďže všetci poslanci vyhlásili svoju vôľu a prejavili ju k predčasným voľbám, či by bolo ekonomické robiť aj referendum, aj voľby.

K druhej otázke by som sa rád vyjadril, lebo už mi to nedá. Týka sa vystúpenia pána Hornáčka v televízii, ktorými tu operoval pán minister. Nuž, ak vyjadrenie pána Hornáčka patrilo k demokratickým vystúpeniam, a pán Hornáček si osobil právo vystupovať v mene celej slovenskej inteligencie, dovolím si povedať len jedno: Vystúpenie pána Hornáčka nemožno stotožniť s pravidlami demokratického vystúpenia na verejnosti. Ak sa pán minister s tým stotožnil, tak spochyb-

nil - keďže kultúra je niečo apolitická - spochybnil svoje miesto ako ministra kultúry.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Hrnko, potom pani poslankyňa Rothmayerová.

Poslanec A. Hrnko:

Pán minister,

veľmi hlboko ma mrzí, že ste zvolili takýto tón vo svojom vystúpení, pretože za samostatnú štátnosť sme kedysi išli bok po boku. Pán Hornáček, ktorý bol kedysi predsedom slovenskej inteligencie Korene - ja som bol medzi 14 podpisovateľmi vyhlásenia slovenskej inteligencie Korene - mňa nereprezentuje pri jej zakladaní, a musím sa od tohto vystúpenia dištancovať. Pán Hornáček nehovoril za mňa. A jedno je pre mňa v princípe neprijateľné - 40 rokov sme tu mali režim, ktorý hovoril, že kto je proti strane, je proti štátu aj národu. Ja som za túto štátnosť vystupoval, robil som všetko, aby táto štátnosť bola, a vyprosujem si, aby niekto na moju adresu hovoril, že sa s niekým spájam, pretože nesúhlasím s politikou tejto vlády.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa Rothmayerová, potom pán poslanec Ľupták.

Poslankyňa M. Rothmayerová:

Skutočne veľmi nerada zdržiavam, ale musím, pán minister, povedať, že ak uznávate princíp, aby sa občan mohol vyjadriť, tak si myslím, že tento princíp treba uznávať vždy a všade. Prosím vás, nepodsúvajte mi to, čo som nepovedala.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec Ľupták.

Poslanec I. Ľupták:

Tu sa veľmi skloňuje pán Hornáček, ale prečo sa nehovorí o pánovi Chmelovi, ktorý tiež na druhý deň vystúpil a predniesol nám v skrátenej podobe - on ho skrátil - prejav pána Weissa. Tak prečo spomíname len jedno vystúpenie a druhé vôbec nespomenieme? Navyše, neviem prečo všetci vzťahujú na seba to vystúpenie pán Hornáčka, však on hovoril o inteligencii. /Smiech v sále./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Cingel. Kľud, pani poslankyne, páni poslanci, pán poslanec Cingel je prihlásený do rozpravy.

Poslanec T. Cingel:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
kolegyne, kolegovia,

dávam pozmeňovací návrh k prednesenému návrhu zákona

v § 1 ods. 1: "Volebné obdobie Národnej rady Slovenskej republiky zvolenej vo voľbách 5. a 6. júna 1992 sa skončí 30. júnom 1994. Týmto dňom končí aj mandát poslancov, ktorí boli 5. a 6. júna 1992 zvolení do Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky." Odsek 2: "Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky sa vykonajú do 30. júna 1994."

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec Cingel. Ďalej sa do rozpravy hlási pán podpredseda Černák.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
kolegyne, kolegovia,

dovoľte mi veľmi stroho, bez emócií poukázať na niekoľko faktov, ktoré by sme mali zvažovať pri dnešnom našom rozhodovaní. Skôr ako prejdem k faktom, som povinný vám povedať niekoľko slov o koalícii, ktorá mala stabilizovať slovenskú politickú scénu.

Dámy a páni, prvýkrát som zasiahol do stability slovenskej politickej scény 19. marca 1993, keď som podal demisiu na post ministra hospodárstva. Veľmi stroho mi dovoľte skonštatovať, že pár dní predtým, ako som 12. októbra 1992 bol zvolený do funkcie predsedu Slovenskej národnej strany, mi pán Mečiar odporúčal, aby som túto funkciu zobral. A vtedy som mu povedal: "Pán predseda, je úplne netypické, aby vo svete v jednej vláde sedeli dvaja predsedovi dvoch rôznych politických strán a nemali ani dohodu o tichej koalícii."

Odpoveď: "Nebojte sa nič, čosi s tým urobíme". Od 12. októbra do 19. marca je pol roka. Pol roka sme usilovali o hocijakú, ale písomnú formu koalície. Včera sa tu hovorilo o neochote podeliť sa o moc. A vtedy skutočne sme nežiadali prakticky skoro nič, len tichý podpis. Polročné obdobie bolo dostatočným znakom na to, že nebola ochota vládnúceho hnutia podeliť sa o moc.

Prebiehalo potom obdobie hektických prvých koaličných rozhovorov a podpísaných druhých koaličných rozhovorov. Druhé koaličné kolo, podpísané, sme prezentovali ako nie práve ideálne, ale optimálne riešenie, ktoré malo stabilizovať slovenskú politickú scénu. Prakticky na druhý deň, keď sme odmietli odvolať generálneho prokurátora, koalícia bola pozastavená. To, čo sme si prečítali v papieroch zo Zlatej Idky, to je skutočnosť. Pán premiér povedal: "Pokiaľ neodvoláte generálneho prokurátora, pozastavujem plnenie koalície." Koalícia vlastne nefunguje. A že nefunguje, toho znamením je to, že štyri rezorty nemajú štátnych tajomníkov.

Dámy a páni, tu nejde o korýtka tých štyroch štátnych tajomníkov, ale jednoducho minister nestíha, táto vláda nemá kvalitu. Chýbali sme v Davose, vo Washingtone bolo päť krajín na úrovni vládnych ministerských delegácií. Ja som tam svietil sám, a nebol som vládnym delegáciám partnerom. Tam sa nejde previezť, tam sa robí politika, tam sa vybavujú úvery, tam som sa dozvedel od predstaviteľov Medzinárodného menového fondu, aké podmienky ešte musíme splniť, aby sme dostali stand by pôžičku.

Takže, po tomto konštatovaní, že koalícia vlastne nefunguje a že mala slúžiť na iné záujmy, sme ja a skupina mojich priateľov v záujme definitívnej stabilizácie slovenskej politickej scény urobili krok, ktorý sme urobili.

Dovoľte mi len na faktoch poukázať, aký je tu rozpor v morálke. Pán predseda Weiss hovoril o hlbokej kríze vládnej morálky. Dovoľte mi opýtať sa úplne pragmaticky: Čo je politický poker? Je politický poker porovnávať vyhlásenia, ktoré boli urobené pred tromi - štyrmi mesiacmi s dnešnou skutočnosťou? Je politický poker, keď človek, ktorý hlásal, že privatizáciu pre všetkých, ja som záruka čistoty, že v televízii sa vystúpi a povie, že Makytu Púchov sprivatizovalo 2 500 zamestnancov, ale nepovie sa, že 70 % majú traja - štyria ľudia, a zamestnanci majú zvyšok, a že to bolo za polovičnú cenu? Je politický poker poukázať na to, že my tu bojujeme o čistotu privatizácie a pritom sa posledné dva dni privatizuje tempom, ktoré táto republika nevidela? Privatizačné projekty, ktoré boli v utorok ráno na stole a ktoré sú také lukratívne, ako Matador Púchov, Slovakofarma Hlohovec, Hubert Sereď, vôbec nevideli úradníci. Kto hrá politický poker a s kým?

Dámy a páni, počul som také slová, že tu sa usiluje k moci dostať niekto, kto by túto republiku drancoval. Ako sa dá nazvať tento proces, ktorý teraz prebieha? Ináč ako drancovanie? A pritom sa hovorí o všeobecnom záujme, o veľkých akciových zamestnaneckých spoločnostiach.

Dámy a páni, keď sme nepodporili rozpočet, bola tu strašná búrka. Všetci ste sledovali ako bolo povedané, že ak nepodporíte v decembri rozpočet, 10. januára nedostaneme veľkú pôžičku z Medzinárodného menového fondu. Je 17. februára a nič sme nedostali. A podmienky, ktoré musíme splniť na strane výdajov aj príjmov, aby sme ju možno v apríli dostali, sú veľmi tvrdé. Kto hrá politický poker? Ten, kto toto národu nepovie, alebo ten, kto je ochotný predstúpiť a povedať, takto sa veci majú, prosím, ale musíme postupovať takto a takto, aby sme dostali?

Skutočne to považujem za hlbokú krízu vládnej morálky. A ešte je tu jeden fakt. Ja by som ten faktor nazval arogancia vládnej moci, arogancia sily. Nebudem zachádzať príliš do detailov. Je veľké politické umenie využiť každú možnosť, ktorá sa naskytne. Pri našom minulom zasadnutí, kde sme mali hovoriť o privatizácii a bolo to prerušené. A celý národ rozmýšľal, či to bolo ústavné alebo protiústavné, že pánu Gašparovičovi sa zobralo slovo, odvolávalo sa na článok 89 ústavy, ale už článok 91 ústavy hovorí o tom, že činnosť Národnej rady organizuje a riadi predseda a podpredsedovia.

Dámy a páni, dovoľte mi odvolať sa sa na zdravý sedliacky rozum. Neprajem nič zlé pánu predsedovi Gašparovičovi, ale keby týždeň po voľbách zrazilo auto predsedu slovenského parlamentu, musíme vypísať nové parlamentné voľby, pretože nikoho nepoveril vedením schôdze a nemôžeme sa stretnúť. /Oživenie v sále./

Dámy a páni, dovoľte mi, prosím, aby som sa veľmi krátko vyjadril ešte k referendu, o ktorom tu už hovoril aj pán Ftáčnik. Pán Ftáčnik sa odvolával vyslovene na pragmatické dátumy, možnosti a dni, ktoré sú potrebné. Ja by som znova poukázal na článok 97 odsek 1, kde sa píše, že referendum sa nemôže konať v období kratšom ako 90 dní pred voľbami. Ak teda sa odvolávame na ústavu, keby sme čokoľvek organizačne urobili, podľa ústavy nemôže byť referendum skôr ako tri mesiace pred voľbami, a skutočne tu rokujeme možno o nejakých pár dňoch.

Moji predrečníci tu hovorili o tom, že národ chce, aby sme sa dohodli. Ja som poukázal na rozpor medzi morálkou práve tých, ktorí hovoria o dvojitej morálke. Poukázal som na situáciu, ktorá skutočne nás vedie k tomu, aby sme sa dohodli aspoň na jednom - dohodnime sa na tom, že musíme podporiť nové voľby. Včera hovoril pán kolega Slota o tom, že čím skôr nové voľby, zasadzuje sa o to, aby boli nové voľby,

pretože občan to cíti na svojom stole. Plne súhlasím, lenže presne naopak. Občan cíti na svojom stole to, že sa nevieme dohodnúť. A keď sa nevieme dohodnúť na ničom inom, tak sa dohodnime aspoň na nových voľbách. Optimálny dátum je dátum, ktorý je predložený v poslaneckom návrhu.

Ďakujem pekne.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prihlásil sa podpredseda vlády pán Kozlík. Faktickou poznámkou poviem len toľko: Pán podpredseda parlamentu, myslím, že vám nemusím odpovedať. Deus ex machina. /Potlesk./

Podpredseda vlády S. Kozlík:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážení poslanci,
vážené poslankyne Národnej rady,

tiež by som chcel vystúpiť podobne pokojne, ako sa pokúsil vystúpiť pán Černák. Koncom roku 1992 som rokoval s Medzinárodným menovým fondom. V podstate situácia pre samostatnú Slovenskú republiku vyzerala tak, že absolútne bola nedôvera voči tejto republike a predstava Medzinárodného menového fondu bola, že hospodárenie samostatnej republiky v roku 1993 skončí schodkom 50 miliárd korún, že skončí absolútnym rozpadom platobnej schopnosti voči zahraničiu, že skončíme vo vysokej inflácii. Keď sme analyzovali mieru schodku samostatnej republiky, v podstate menový fond oceňoval 30 miliardami to, že neudržíme sociálny zmier.

V roku 1993 sme udržali sociálny zmier, udržali sme ho až doposiaľ, napriek totálnej masmediálnej presilovke voči vláde, napriek tomu, čo sa trebárs dialo aj zo strany opozície, ktorá neustále spochybňovala kroky samostatného štátu. Ale nechcem týmto útočiť na opozíciu. Chcem povedať, že to, že sme ustanovili samostatný štát, že sme mu dali jasné základy, a že tento štát vydržal, nie je len vecou vlády, nie je len vecou vládnej koalície, je to aj vecou opozície. Dokázali sme to všetci spoločne, ale najviac to dokázali občania tejto republiky. Tí odniesli celú ťarchu samostatného štátu, či už to boli dôchodcovia, či už to boli rodiny s malými deťmi, či už to boli robotníci, či už to bola inteligencia, všetci spoločne sme udržali ťarchu samostatného štátu.

Prečo navrhujeme teda ten termín volieb, ktorý navrhujeme? Zase je tu otázka toho, pokiaľ by voľby neprebehli v pomerne krátkom čase, dochádza k veľmi silnému politickému sociálnemu pnutiu. A ak teda posúvame voľby smerom k novembru, nie som presvedčený o tom, že vieme udržať sociálny zmier v tejto republike. Dostávame sa k tej hodnote, ktorú aj premiér spomenul vo svojom vystúpení na Pressklube, k jednej miliarde dolárov alebo 30 miliardám korún, ktoré ohodnotil menový fond, a robil na to analýzy - cenu sociálneho zmieru v tomto štáte. Tam je základná logika prístupu vlády, ktorá navrhuje termín volieb na jún.

Takže zvážme spoločne, či tento termín nie je rozumnejší, keď teda uznávame, že je kríza, alebo teda či sa vy, lebo vy o tom budete rozhodovať, prikloníte k návrhu Strany demokratickej ľavice realizovať voľby v novembri.

Pán Ftáčnik tu pekne povedal, kde je problém, že sa nevieme dohodnúť. Videl to na strane vládnej koalície. Už niekoľkokrát Strana demokratickej ľavice navrhovala zmier alebo dohodu takým spôsobom, že dala požiadavku a povedala, že ak

na to vládna koalícia pristúpi, tak sa dohodneme. Tak sa asi dohody nerobia. Ak jednostranne máme - či sa to týkalo privatizácie alebo sa to týka termínu volieb - pristúpiť na nejaké podmienky, a v tom vidíme jadro dohody, tak to asi nie je teda korektný návrh na dohodu. Takže tá logika znovu, keď som ju objasňoval - vidíme za termínom volieb sociálny zmier.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej sa hlási pán minister Zlocha.

Minister životného prostredia SR J. Zlocha:

Vážený pán predseda,
vážené panі poslankyne,
vážení páni poslanci,

nedá mi, aby som neuviedol niekoľko poznámok k vystúpeniu pána podpredsedu Černáka.

Po prvé - pokiaľ viem, vo vláde chýbajú dvaja štátni tajomníci, nie štyria, ako uviedol - ministerstvo hospodárstva a ministerstvo kultúry. Na ostatných sú. Na obrane je štátny tajomník už dávno, na týchto dvoch chýbajú.

Druhý nesprávny údaj, ktorý uviedol pán podpredseda - pokiaľ si dobre spomínam, keď pán Černák ako minister hospodárstva uviedol vo vláde, že je pred dilemou, že sa má rozhodnúť či príjme funkciu predsedu Slovenskej národnej strany, pán predseda Mečiar ho od toho odhováral. Môžem vás ubezpečiť, bolo to verejne vo vláde. Upozorňoval ho práve na to, že ako člen vlády a ako predseda Slovenskej národnej strany sa bude môcť dostať do určitých problémov, pretože vtedy sme ešte koaličnú dohodu nemali.

Koalícia, to je určite vec dohody dvoch alebo viacerých. Pokiaľ zasa viem, členovia, ktorí sa zúčastňovali koaličných rokovaní za Hnutie za demokratické Slovensko, nevystupovali, neinformovali ani nás, ostatných členov HZDS alebo ostatných členov vlády o priebežných výsledkoch rokovania. Ale vždy, len čo pán predseda Slovenskej národnej strany Černák opustil dvere rokovacej miestnosti, vždy som sa dozvedel, prečo koaličná dohoda sa nemôže uzavrieť alebo aké podmienky sa budú dávať. Vždy si môžem dávať také podmienky, keď sa chcem dohodnúť, ktoré sú reálne a ktoré sa splniť môžu. Koaličná dohoda bola podpísaná a skutočne prečo sa neplní, to by si mal pospytovať svedomie pán predseda Černák, predseda Slovenskej národnej strany.

Pán predseda nám vyčíta, že sa pri posledných zasadaniach vlády urýchlilo tempo privatizácie. Veď ste to žiadali, stále ste nám to vyčítali, že sa neprivatizuje. Ale v tejto súvislosti by som položil jednu otázku, ktorá by vás, pravdepodobne, zaujímala. Mohli by sme dostať informáciu o tom, ako sa urýchľovalo tempo privatizácie za predchádzajúcej vlády? Koľko bolo sprivatizovaných jednotiek za posledný mesiac alebo za posledné zasadania? Bola by to určite veľmi zaujímavá otázka.

Ďakujem pekne.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

S faktickou poznámkou sa hlási pán podpredseda Černák, potom pán poslanec Dzurinda.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Kolegyne, kolegovia,

zásadne nemám snahu o konfrontačný tón. Len, Jožko, musím ti pripomenúť, áno, skutočne chýbajú dvaja štátni tajomníci. Predpokladám, že si nečítal koaličnú dohodu ale aj v novinách písali, že sme tvrdo bojovali o to, aby na ministerstve hospodárstva boli dvaja štátni tajomníci, jeden pre obchod a cestovný ruch a druhý odvetvový, takže tam je o jedného viac. A tvrdo sme bojovali, aby veda, keď už nie je ako nadrezortný orgán, mala svojho štátneho tajomníka na školstve. Takže dva a dva sú štyri, predpokladám, že aj vo vláde.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. S faktickou poznámkou sa dávno hlásil pán poslanec Fekete, nevidel som ho. Ale prosím, potom pán poslanec Fekete, pán poslanec Kuzbert, pán poslanec Miškovský.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán minister,

žasnem nad vašou odvahou. My sme chceli privatizáciu tak, že do 31. 10. ste mali dať konkrétne harmonogramy, podniky, ktoré budú, ktoré nebudú privatizované. Nechceli sme nikdy privatizáciu tak, aby sa rozdeľoval, rozdával štátny majetok, že do 1 milióna bude majetok rozdávať jediný člen jednofarebnej vlády tak, ako o tom vláda rozhodla v utorok. Tak nikto na Slovensku privatizáciu nikdy nechcel a ani nechce, pán minister. Pán minister, nikto nikdy nežiadal,

aby ste schvaľovali privatizačné projekty tak, ako mám indície, že ste schválili napríklad Keramické závody Košice, ktoré sú monopolom na ťažbu prírodného perlitu, ktorý ste jednoducho privatizovali na akože akciovú spoločnosť zamestnancov, samozrejme, s jasnou majoritou niekoľkých jednotlivcov z manažmentu. Rozhodli ste o privatizácii tejto firmy, ktorá má bilančnú hodnotu 677 miliónov tak, že podľa mojich informácií bude predaná za 200 miliónov. Pritom bolo 10 konkurenčných privatizačných projektov, pritom je zamietavé stanovisko protimonopolného úradu proti takejto privatizácii. Každý na Slovensku je proti takejto živelnej a pre jednu stranu vyhovujúcej privatizácii. Naďalej tu bude monopol, naďalej budú rásť ceny, a takto sa rozdáva štátny majetok niekoľkým jednotlivcom. Tak prosím vás, neskrývajte takéto neseriózne rozdávanie štátneho majetku za vôľu opozície rýchlejšie privatizovať. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Fekete, potom pán poslanec Kuzbert, Miškovský, Kňažko.

Poslanec J. Fekete:

Vážený pán predseda,

vy ste si ma nevšimli, hlásil som sa už dávnejšie, zdá sa, že váš zrak teraz smeruje viac-menej do tých zadných radov. Chcel som hneď bezprostredne reagovať na vystúpenie pána podpredsedu Černáka. Dovolím si pripomenúť, že nepovažujem za seriózne hovoriť tu, na pôde parlamentu, o veciach, ktorými sa prezentoval. Nehnevajte sa na mňa, pán Černák, ale ja to považujem za istý druh politického žalobabníctva. Tu sa hovorilo o tom, čo znepokojuje verejnosť. A priznajme si to, verejnosť predovšetkým znepokojuje, hnevá a poburuje práve takýto druh vystúpení, keď sa tu pretriasajú, riešia

vlastné vnútorné problémy či už hnutí, strán alebo aj koaličných vzťahov. Takto sa perfektne napĺňajú slová aforizmu poľského aforistu Stanislava Jerziho-Leca, ktorý povedal, že skutočný exhibicionizmus spočíva v ukazovaní toho, čo nie je. Pretože táto debata, podľa môjho názoru, k ničomu nevedie, navrhujem, aby bola rozprava ukončená.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Faktickú poznámku má ďalej pán Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

Tiež som chcel bezprostredne reagovať na vystúpenie pána podpredsedu Černáka. Bola istá doba, keď pána Černáka som si vážil, a toto obdobie skončilo tesne pred rozpočtom, lebo pán Černák niekde verejne sľúbil niečo a pri hlasovaní o rozpočte tento sľub nedodržal. Jedna vec. Pán Černák hovorí o privatizácii. Chcem sa ho spýtať, či hovorí pre neho niečo Pivovary Vyhne, Sladovne Levice, š. p., firma HEL. Pán Černák, vy sa smejete. Mám informácie od ľudí, ktorí sú vo vedení tejto akciovky, akú úlohu ste v tej akciovke zohrali pred privatizáciou a oni sami vás - musím použiť tento výraz - z tejto akciovky vyhodili.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Mišikovský.

Poslanec V. Mišikovský:

Kým som sa dostal k slovu, pán minister Zlocha odišiel. Chcem reagovať na jeho vystúpenie. Povedal niečo v tom zmysle, že hektická hlasovanie o privatizačných projektoch mu pripomína posledné dni predchádzajúcej vlády. Moja otázka na

neho by bola, ale snáď mu ju bude niekto z poslancov HZDS tlmočiť: Či má pocit, že táto vláda končí.

A druhá vec - skutočne v posledných dňoch, a to treba povedať aj verejnosti, aj vám, ktorí o tom neviete, boli sprivatizované Matador Púchov, Makyta Púchov. Bolo to v novinách. Lenže v novinách nebolo to, za čo a komu to bolo sprivatizované. Tu lietajú čísla, či je 100 miliónov na voľby veľa alebo málo. Na jednej z týchto fabrík je 200 miliónov a ďalších 300 miliónov podhodnotené. Takže, vážení, tu si uvedomte, že tu sa strácajú tie peniaze, tam je tá miliarda dolárov, o ktorej tu včera bola reč, že je nevyhnutná na udržanie sociálneho zmieru v tejto krajine. A tie reči, ktoré tu teraz vedie pán poslanec Kuzbert, svedčia skutočne o tom, že predčasné voľby sú potrebné a Slovensko potrebuje aj iný parlament. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Na rade je pán poslanec Kňažko, ale hlási sa pán podpredseda Černák.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

predpokladám, že vystupujem poslednýkrát. Nemôžem reagovať na slová pána Kuzberta, pretože by to bolo pod moju úroveň. Ak si zoberiete, myslím, jedny Slovenské noviny a Kanadský Slovák, už pred rokom písali, že som sprivatizoval Vyhnianský pivovar, a ešte bol vtedy dávno štátny. A prehlasujem, že žiadnu nadväznosť nemám, hoci medzi vami to niekto usilovne šíri. Keď som si začal robiť čiarky, tak som sprivatizoval už pol Slovenska. Mrzí ma, že som to neurobil, ale som hráč, ktorý zvykne používať pravidlá hry.

A preto som nevystupoval tu ako žalobaba, preto som k tým konkrétnym projektom, ktoré som tu dnes prečítal, nečítal jedno podporné stanovisko, zhodou okolností poslanca Národnej rady, k Makyte Púchov - regionálny splnomocnenec vlády, podporné stanovisko k Makyte Púchov, Okresný úrad Bardejov, podporné stanovisko k JAS Bardejov, privatizácia JAS Bardejov, regionálny zmocnenec, stanovisko. A mám tu aj list na pána Lexu - stanovisko k odpredaju akcií spoločnosti Mlyn Pohronský Ruskov podpísaný skupinou šiestich poslancov, a zdá sa mi, že pán Kuzbert je medzi nimi. Kto zasahuje do privatizácie? /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Kňažko, potom pán poslanec Kuzbert.

Poslanec M. Kňažko:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne, kolegovia,

včera som sa prihlásil na faktickú poznámku, dnes mám možnosť prehovoriť, takže mnoho z toho, čo som chcel povedať, už bolo povedané mojimi predrečníkmi, a naozaj, nemienim dlho zdržovať. Ale predsa len jeden aspekt by som rád zdôraznil. Veľa sa tu hovorilo o potrebe času pred voľbami pre niektoré politické subjekty, ktoré to údajne chcú oddialiť z takých alebo onakých dôvodov. A veľakrát sa tu skloňoval občan, že práve ten má právo rozhodnúť. S tým, samozrejme, súhlasím. Ale rozhodnúť o čom? A kto potrebuje ten čas na svoju profiláciu? Ak HZDS chce voľby už v júni a predstúpi pred občana, predstúpi do volieb ako čo? Ako mladšia sestra Demokratickej strany Spojených štátov amerických? Predstúpi tam ako strana, ktorá usiluje o vstup do Socialistickej internacionály, čím som bol poverený predsedom hnutia, aby som tieto kontakty zisťoval? Predstúpi tam ako široký

liberálno-sociálny prúd, alebo tam pôjde pod heslom, ako povedal predseda tohoto hnutia, najširší prúd som ja? /Smiech v sále./ Prosím vás, ja len citujem, nechcem, aby moje slová znelí ironicky.

Občan má jednoducho právo vedieť koho volí. Občan má právo vedieť, či volí stranu, ktorá má jasné politické smerovanie a ktorá existuje v medzinárodnom kontexte, a tým i z hľadiska stranických štruktúr sleduje integračné trendy, alebo prehlbuje medzinárodnú izoláciu Slovenska. Takto stojí otázka. Na záver len jedno porovnanie: za 20 mesiacov vlády pán Mečiar mal jedno oficiálne stretnutie s predsedami iných vlád, Anna Suchocká za osem mesiacov sedem. To nepotrebuje komentár.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Faktická poznámka - pán Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

Chcem sa spýtať pána Černáka, čo je na tom zlé, že je tam podporné stanovisko na privatizáciu, keď je to podnik, ktorý je na území levického okresu. A poviem vám, že na území levického okresu ešte ani jeden podnik nebol privatizovaný v prospech občanov Levíc, ani jeden pre okres Levice. /Šum v sále./ Vy sa smejete, prosím vás, ale tu ide o ľudí a o zamestnanosť v levickom okrese. Keď kapitál bude plynúť do Štiavnice alebo neviem kde, tak čo pre ten región zostane? Preto dávame. Prosím vás, odišli Pivovary HEL - neviem - do Štiavnice, tam je Sódovkáreň, kauza Hurbanovo, Zlatý bažant. A čo ešte? Iné tam nemáme. A samozrejme, že poslanci

sa zasadíme za to, aby podniky, ktoré sú na území Levíc, zostali aj kapitálove v Leviciach.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Koncoš.

Poslanec P. Koncoš:

Pán poslanec Kuzbert, mrzí ma, že sa tak veľmi angažujete za prospech občanov Levíc, a nie za prospech poľnohospodárov - prvovýrobcov z okresu Levice, pretože v okrese Levice poľnohospodárska a potravinárska komora tohto okresu mala záujem a robila všetko pre to, aby predmetné prevádzky sa privatizovali práve pre prvovýrobcov. Vy ste však vyvíjali ako poslanec úplne opačné iniciatívy v prospech jednotlivcov.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

S faktickou poznámkou sa hlási poslanec Rózsa.

Poslanec E. Rózsa:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
kolegyne, kolegovia,

íste je časová tieseň pri tomto rokovaní, ale predsa si dovolím požiadať a poprosiť vás v záujme možného dosiahnutia konsenzu, aby ste boli takí láskaví a poskytli Klubu MKDH a Együttélés len 15 minút na opätovné prerokovanie našich problémov. Pokiaľ by nebolo vyhovené tejto žiadosti, potom

by som navrhoval podľa § 27 ods. 3 rokovacieho poriadku, aby Národná rada Slovenskej republiky o ústavnom zákone o skrátení volebného obdobia, tlač, 427 hlasovala tajne. O tomto mojom návrhu prosím po 15-minútovej prestávke hlasovať bez rozpravy podľa § 22 rokovacieho poriadku.

Ďakujem vám.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Faktická poznámka - pán podpredseda Weiss.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,
vážení členovia vlády,

nechcem predlžovať reťaz faktických poznámok, ale musím reagovať na niektoré veci, ktoré tu odzneli. Myslím si, že v podtóne mnohých vystúpení zaznievalo akési strašenie. Strašenie tým, že môže byť ohrozená slovenská štátnosť, a najma strašenie, že by mohol byť ohrozený sociálny mier. Chcel by som povedať, že slovenská štátnosť to nie je iba konkrétna skupina osôb, to sú všetky ústavné inštitúcie, ktoré v tejto republike fungujú.

A chcel by som sa opýtať podpredsedu vlády pána Kozlíka, čo to znamená, že sociálny mier by mohol byť v lete ohrozený, pretože tak som pochopil zmysel jeho slov. Je to v scenári HZDS, keby išlo do opozície, ohroziť sociálny mier?

A k privatizácii iba jeden citát z vládneho denníka Republika z 15. 2. - citujem: "Kto bude vlastniť podniky, ten

bude rozhodovať o budúcom osude Slovenska. Budú to nepodplatiteľní čestní podnikatelia mečiarovci alebo skorumpovaní mafiáni čechoslovakisti?" Koniec citátu.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Faktická poznámka - pán podpredseda vlády Kozlík.

Podpredseda vlády SR S. Kozlík:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážené poslankyne, poslanci,

veľmi krátko by som reagoval na vystúpenie pána Weissa. Samozrejme, v žiadnom scenári nič také nie je. My sa rok a pol usilujeme o zachovanie sociálneho zmieru v tých podmienkach, aké sú, takže asi by to bolo nezmyselné. Vysvetľoval som vo svojom vystúpení, že pokiaľ je v tomto štáte kríza, to všetko je živná pôda pre to, aby mohol byť sociálny zmier narušený. Myslím, že som to dostatočne zreteľne vyslovil. Je, samozrejme, na vás posúdiť situáciu, máte svoje vlastné uvažovanie, vy máte zvážiť veci a usúdiť, kedy určíte termín volieb.

Druhá vec, dotkol by som sa privatizácie - ak minulá vláda schvaľovala denne päťdesiat projektov na jednom zasadnutí vlády, tu sa prerokovávali projekty, ktoré boli v zásade pripravené, doťahovali sa v utorok, rokovalo sa včera, počet projektov bol do 10. Takže žiadny "hurásystém" sa tu nekonal. Plnili sme volebný aj vládny program, kde naprostá väčšina týchto projektov, ktoré v poslednom čase boli schvá-

lené, bola schválená pre zamestnanecké akciové spoločnosti za účasti manažmentov zamestnancov.

Včera som povedal vo svojom vystúpení, že okolo privatizácie dohady vždy boli, budú, nech sa sprivatizuje akokoľvek, vždy isté podozrievanie bude. Bodaj by teda privatizácia čo najskôr bola za nami. Ale nešli sme proti programovému vyhláseniu, ani proti koncepcii, ktorá bola predložená do parlamentu.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec. Potom pán poslanec Jakubík.

Poslanec J. Michelko:

Milé kolegyne,
vážení kolegovia,

aj keď nerád, ale musím oponovať práve podpredsedovi vlády, ktorý povedal, že v privatizácii aspoň jeden musí byť uspokojený alebo potešený. Žiaľbohu, nerobí sa to vždy takto. Uznesením vlády pána Čarnogurského 3. 6. 1992 pod číslom 514 bol sprivatizovaný štátny podnik CASOMED Košice, a bol to tiež priamy predaj vopred určenému záujemcovi, ktorým mal byť UNIMEX ŠK VSS, spoločnosť s ručením obmedzeným, Košice. A div sa svete, takáto spoločnosť s ručením obmedzeným už v marci tohoto roku, teda 1992, bola vyčiarknutá z obchodného registra. Myslím, že to hovorí za všetko.

Ďalej by som odporúčal priateľom, ktorí navrhujú v tomto ústavnom zákone, ktorý teraz prerokúvame, lebo už ani neviem či je diskusia k návrhu ústavného zákona Národnej rady o skrátení volebného obdobia, aby ten termín 11. a 12. no-

vembra presunuli na 6. a 7. novembra. Bude to signifikantné - 7. november máme všetci veľmi hlboko zapísaný v našich mysliach červenou farbou.

Ďakujem vám.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej sa hlási pán poslanec Jakubík, potom pán poslanec Plesník, potom pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec P. Jakubík:

Vážené kolegyne, kolegovia,

chcel by som v úvode krátkeho vystúpenia poznamenať, že začínam sa veľmi trápne cítiť ak v priestoroch slovenského parlamentu sa vybíjame či už vystúpeniami alebo faktickými poznámkami na osobnom napádaní, vyčítaní a konkretizovaní správnych či nesprávnych postupov jednotlivcov. Napriek tomu mi nedá, a nie vo vzťahu k osobe podpredsedu vlády pána Kozlíka, ale k systémovosti riešenia povedať. Viackrát tu zaznelo čo všetko výkonná moc spravila v poslednom období až doteraz pre udržanie sociálneho zmieru. Keďže o tom niečo viem, chcel by som poznamanať, že akou formou a akým spôsobom. Na tlak z ulice. Kto sa postavil na ulicu a tvrdo presadzoval svoje požiadavky, tými sa vláda zaoberala. Chýba však systémové riešenie. Chcete príklady? Konkrétne: Išli do aktivít učitelia? Samozrejme, riešila sa platovka. Išli do aktivít zdravotníci? Riešila sa platovka. Prísľuby boli, z toho zišlo. Presne rovnako to dopadlo u učiteľov. Presne rovnako. Začali robiť aktivity v Dubnici? Samozrejme. Skoro polovica vlády tam došla, prísľuby boli - takisto nedostali nič. Aký je to spôsob riešenia a udržania sociálneho zmieru, keď nám chýba systém oddíženia, ďalšie systémové ekonomické

aktivity pre riešenia? Takže prosím, sociálny zmier vďaka tomu, že ľudia ešte nie sú na tej hranici, aby zobrali metlu - s prepáčením - do niečoho namočenú.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Plesník.

Poslanec J. Plesník:

Kolegyne, kolegovia,

pri prerokúvaní návrhu ústavného zákona, kde včera i dnes predkladatelia uvádzali, čo je dôsledkom predkladania práve týchto dvoch ústavných zákonov, sa ukázalo, že práve to, čo spolitizováva celý proces privatizácie, je neschopnosť riešiť tieto dôsledky, ktoré vedú k nutnosti prijatia takýchto ústavných zákonov. Nezakrývajme si skutočnosť, že tam, kde nestačí reálne riešenie, nastupuje sila presadzovania moci. A celý privatizačný proces sa práve spolitizováva presne tým, že už viac ako pol roka odkladáme prerokovávanie novely zákona 92, ktorý by dal priehľadnosť o celom privatizačnom procese, ktorý by zákonným spôsobom vymedzil, aby každý podnet každého občana, ktorý chce privatizovať, bol reálne zvážený a reálne sa posudzoval.

Keď som ako člen komisie pre dohľad nad procesom privatizácie interpeloval najprv jednotlivých ministrov, ministra privatizácie Dolgoša a následne potom nastupujúceho zastupujúceho ministra privatizácie premiéra vlády ohľadne niektorých privatizačných procesov, niektoré sa z nich vyriešili veľmi promtne. Ale niektoré z nich sa doteraz nevyriešili a mne bolo jemne naznačené, že pokiaľ budem ústupný pri rokovaní o novele zákona 92, bude doriešený aj tento projekt.

Ide konkrétne o privatizáciu VAP Prešov. Východniari viete, v akom stave je tento podnik, čo by priniesla spolupráca. Je to projekt, ktorý bol predložený v roku 1991, rozhodnutie bolo v roku 1992, ale od roku 1992, od júnových volieb, sa táto vláda odmietla vyjadriť k uzavretiu privatizačného procesu, ktorý bol riešený kombinovanou metódou. To isté sa týka i schváleného predaja Mäsopriemyslu Myjava, 30 % akcií pre prvovýrobu, ktoré bolo rozhodnuté v máji roku 1992, ale poviem pravdu, neschopnosťou riadenia Fondu národného majetku a v súčinnosti ministerstva pre správu a privatizáciu po júnových voľbách doteraz nedošlo zo strany, z prekážok fondu k uzavretiu kúpno-predajnej zmluvy. A opatovne, tá istá poznámka: Pokiaľ budete povoľní, bude odsúhlasené.

Pán podpredseda vlády, dobre viete, že minulý týždeň som vás navštívil vo vláde ohľadne predmetnej privatizácie Mlyna Pohronský Ruskov. Tí, ktorí podali podnet pred pol rokom na Fond národného majetku o privatizáciu tohto podniku, vôbec neboli oslovení o zmene podmienok a do vlády sa mal dostať privatizačný projekt podporovaný práve kolegom Kuzbertom. Čiže, z tohto hľadiska nehľadajme iné riešenie .....

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, ďakujem pekne. Ďalej je prihlásený s faktickou poznámkou pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán kolega Michelko, považujem za dosť nekorektné, keď ste tu spomenuli prípad privatizácie podniku CASOMED Košice, o ktorom nič neviem, pretože sa naň nepamätám, a pochybujem, že o ňom ktokoľvek tu niečo bližšie vie, keďže sa o tom nič nepísalo. A preto ani nie som schopný si teraz overiť, či údaje, ktoré ste povedali o tomto podniku, sú pravdivé alebo nie sú pravdivé. Ale aj keby boli pravdivé, predpokladám, že

je to podnik z rezortu ministerstva hospodárstva a v takom prípade zodpovednosť za prípadné nedostatky tohto privatizačného projektu a postupu nesie vtedajší námestník ministra hospodárstva pán Jaroslav Kubečka, ktorý bol vaším členom, ktorý bol za vás potom neskôr ministrom hospodárstva. Mimochodom, to je aj dôkaz o tom, ako sa aj pred voľbami neprihliadalo na stranícku príslušnosť pri obsadzovaní funkcií na ministerstvách.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec Ľupták Ján - faktická poznámka.

Poslanec J. Ľupták:

Vážení páni,
vážené dámy,

mrzí ma, ako sa to tu dnes rozkývalo, vyhrotilo. Ľudia s vysokoškolským vzdelaním, s tromi titulmi, sa tu dohadujete, a konečne vyšlo najavo to, čo ľud hovorí dole. Som veľmi rád, že to takto vyšlo najavo, lebo keď to ľuďom rozprávam ja, tak mnohí tomu nechcú veriť. Po dnešku určite uveria. Mnohokrát ani najposlednejší robotník nevystupoval tak, ako tu vystupujú mnohí poslanci. To ma mrzí. Keď som vystupoval v Krokoch, povedal som, že dielo skazy tu už priniesla Čarnogurského vláda a dokončuje ho Mečiarova vláda. Vážení, ak chceme robiť privatizáciu, nesmieme ju robiť pre seba, ale pre ľud. Tento ľud nás zvolil a musíme pre tento ľud robiť. A to si mnohí poslanci a mnohí vládni činitelia neuvedomujú.

Ďakujem vám.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec Ľupták.

Poslanec I. Ľupták:

Pán predseda, myslím si, že už naozaj by bolo načase túto rozpravu ukončiť, lebo už sa udiera jasne pod pás. Zoberme si napríklad teraz pána Plesníka, že "pán Plesník, ak budete zhovievavý, tak sa vám vyhovie". Lenže ja tvrdím to isté. Bol som oslovený ľuďmi z SDĽ, že ak bude vláda povoľná, že sa im vyhovie, že budú hlasovať. Zoberme si pána Weissa - citoval niečo z Obrody, ale zabudol povedať, kto je autorom, či je to list čitateľa, alebo či je to nejaký redakčný článok. To sa takto nerobí.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Odpoviem hneď. Je to článok pod názvom "Pripravujú Víťazný február" a autorom je šéfredaktor Republiky pán Smolec.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán Kačmár.

Poslanec B. Kačmár:

Vážení prítomní,

skôr by som mal otázku na vládu, najlepšie by to bolo na ministra vnútra, ale keďže tu nie je, predpokladám, že možno aj niekto iný nám odpovie. Chcem sa otvorene opýtať, nech nám vláda odpovie, či je možné technicky v takom krát-

kom časovom období, napríklad v júni, urobiť voľby, pretože vo voľbách majú volič občania Slovenskej republiky, a neviem, na základe čoho budú ako občania Slovenskej republiky, keďže nové občianske preukazy zatiaľ neexistujú, teda neviem, čím sa budeme preukazovať. Chcem počuť, či toto je technicky doriešené. Chcem odpoveď na túto otázku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Platia staré občianske preukazy. S faktickou poznámkou sa ďalej hlási pani poslankyňa Gbúrová a potom už dám konečne hlasovať o skončení rozpravy.

Poslankyňa M. Gbúrová:

Vážená Národná rada,

pôvodne som bola prihlásená do diskusie. Z časových dôvodov sa pokúsim upozorniť na niektoré fakty, ktoré priamo, ale i sprostredkovane súvisia so zákonom, ktorý dnes prerokovávame.

Prvá poznámka bude smerovať k typu politického systému. V európskom, ale i svetovom kontexte jestvuje niekoľko typov demokracií. Medzi najznámejšie patria direktoriálna vo Veľkej Británii, kancelárska v Nemecku, prezidentský systém typu Francúzska, prezidentský systém typu USA, parlamentná demokracia bývalého Československa, teda Českej a Slovenskej republiky a parlamentná demokracia typu Talianska. Všetky typy týchto systémov majú určité spoločné všeobecne opakovateľné prvky, líšia sa jedinečnými prvkami, ktoré vtláčajú originalitu uvedeným typom demokracie. Chcem upozorniť na to, že parlamentná demokracia znamená, že rozhodujúcim fenoménom tohto politického systému je parlament, čiže poslanci. Nie sú len najvyšším zákonodarným zborom, ale majú strážiť dodržiavanie zákonov, usmerňovať a riadiť spoločenské proce-

sy. Nie sme vládnou demokraciou, ale parlamentnou. Nie je možné ľubovoľne spájať prvky, znaky jednotlivých typov demokracií v závislosti od toho, akú politickú situáciu chcem riešiť. Iba určitá insitnosť politického vedomia to vedúcim činiteľom umožňuje. Je potrebné, aby predovšetkým poslanci poznali detailne všetky svoje práva a povinnosti, ktoré im typ parlamentnej demokracie umožňuje. A tu patrí aj právo rozhodnúť o svojom osude.

Druhá poznámka súvisí s referendom o mandátoch poslancov. Nebudem sa tu dlho o tom zmieňovať, nakoľko nie je na to čas a zároveň si to vyžaduje podrobnú analýzu. Chcem však pripomenúť, že okrem toho, že sme demokraciou parlamentnou, sme aj demokraciou zastupiteľskou a nie priamou. Referendum o mandátoch v tejto súvislosti je viac ako právne sporné.

Tretia poznámka súvisí so zákonom o politických stranách v parlamente. Tento typ zákonov sa pripravuje buď v predvolebnom čase alebo tesne po voľbách. Pripraviť ho v strede volebného obdobia s retroaktívnou účinnosťou je opať právne sporné. Chcem upozorniť na fakt, ktorý je potrebné vedieť. V európskych demokraciách, kde tento typ zákona existuje, nesiaha na základné právo poslanca jednať v súlade s vedomím, svedomím a presvedčením. Zákon je postavený liberálne, umožňuje vytvárať rôzne lobbistické zoskupenia, frakcie, umožňuje byť nezávislým, neumožňuje, ale aj to nie všade, zakladať nové politické subjekty. Je však pravda, že absencia tohto zákona v našich podmienkach túto možnosť nevylúčila.

A nakoniec, nebudem sa dlhšie o tom zmieňovať, ale jednu vec musím povedať, pretože so zákonom, ktorý teraz prerokovávame, tesne súvisí ...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, uplynuli tri minúty. /Prejav nespokojnosti v sále./ Pani poslankyne, páni poslanci, nechajte ma, prosím, aby som robil podľa nášho rokovacieho poriadku. Pani poslankyňa Gbúrová mi signalizovala, že chce mať vystúpenie. A keďže je tu návrh, ktorý hovorí, že po skončení faktických poznámok máme ukončiť rozpravu, a musím dať o ňom hlasovať, signalizovala mi, že chce vystúpiť s faktickou poznámkou. Prosím, faktickú poznámku ešte chce pán poslanec Fico.

Poslanec R. Fico:

Vážené dámy,
vážení páni,

pán poslanec Kačmár tu položil jednu otázku. Nie je tu pán minister vnútra, ale myslím si, že treba veľmi jednoznačne povedať termíny, ktoré sú potrebné na zvládnutie určitých úkonov. Pokiaľ ide o referendum, v ústave je jednoznačne napísané, to všetci dobre vieme, že po nejakom rozhodnutí, či už po uznesení Národnej rady alebo po petícii, má prezident 30 dní na to, aby vyhlásil referendum. Potom v nasledujúcich 90 dňoch toto referendum musí uskutočniť. Týchto 90 dní je tam preto, že treba pripraviť všetko na uskutočnenie referenda. Pokiaľ ide o vykonanie volieb, tam je ďalších 80 dní na to, aby voľby boli pripravené. Čiže je zrejmé, že ak bude referendum, nie je reálne, aby sa voľby uskutočnili v júni 1994.

To je iba odpoveď na otázku, ktorá tu bola položená.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. S faktickou poznámkou sa hlási poslanec Cabaj.

Poslanec T. Cabaj:

Vážený pán predseda,

chcel by som odpovedať tým teoretikom, ktorí tu hovorili o voľbách. Bohužiaľ, vy ste voľby ešte asi nikdy nerobili. Ja som ich robil v roku 1990 a v roku 1992, či už ako tajomník alebo prednosta mestského úradu, a robil som to v 37-ticícovom meste. Nepleťme do toho, alebo nedávajme teraz spolu referendum a voľby. Hovoríme, že nie sme schopní voľby zvládnuť do 30. júna. Pokiaľ by sme sa tu dohodli a skrátime volebné obdobie, zo zákona vyplýva, že predseda parlamentu vyhlási voľby najneskôr 80 dní pred termínom konania. Vtedy nehovoríme o referende. Tých 80 dní sú všetky lehoty, ktoré sú v zákone vypísané, aby sa to dalo zvládnuť. Pôvodne to bolo 90 dní, ale v poslednom zákone je to tak upravené.

A otázka referenda prichádza do hry vtedy, keď sa nevieme dohodnúť na júnovom termíne volieb. Ale to už je pokračovanie ďalej, nikto nehovorí, kedy voľby budú. To už je pokračovanie podľa termínov, ktoré sú v referende, resp. termínov, ktoré pán prezident využije, ako ich zabezpečí, ako bude mať snahu tento problém riešiť.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Rea.

Poslanec J. Rea:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
kolegyne, kolegovia,
vzácni hostia,

prerokovávame návrh zákona skupiny poslancov o skrátení volebného obdobia a akosi tak plynule sme doň vsunuli zákon, ktorý sme prerušili na základe množstva pozmeňovacích návrhov, ktoré k nemu boli. To, že je kríza parlamentu a nie vlády, je zjavné aj z toho, že novelizáciu zákona 92 pán predseda Národnej rady pridelil nám, poslancom, orgánom Národnej rady, ako sú výbory, 2. novembra 1993. Odvtedy máme tento zákon v rukách my, vážení páni poslanci, aj so mnou, pochopiteľne. Už štyri mesiace na ňom pracujeme a neboli sme schopní dohodnúť sa na tomto zákone. Tak čia je to kríza, vládna alebo parlamentná, prosím vás pekne? Keď je parlamentná kríza už štvrtý mesiac - podľa toho, tento parlament si už svoj nekrológ napísal. Prosím vás pekne, a čo treba s mŕtvolou urobiť, viete vy. Takže prosím pána poslanca Kňažka, aby zakričal: "Občania Slovenskej republiky, urobte koridor, vezieme mŕtvolu!"

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Teraz by som mal dať hlasovať o ukončení rozpravy podľa návrhu pána poslanca Feketeho, ale keďže sa už nikto nehlási, končím rozpravu a vyhlasujem prestávku na základe požiadavky maďarských koaličných strán do trištvrte na dvanásť. Prosím, začneme presne.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyne, páni poslanci, prosím, aby ste zaujali svoje miesta, budeme pokračovať v rokovaní. Pýtam sa pána spravodajcu, či sa chce vyjadriť.

Ale pýtam sa, či sa chce vyjadriť pán poslanec Fico ako predkladateľ a potom spravodajca.

Poslanec R. Fico:

Nie.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Pán predseda, ale pýtali ste sa spravodajcu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie, povedal som pán poslanec Fico.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Pýtali ste sa spravodajcu. Ja som povedal, že sa chcem vyjadriť. A trochu ma mrzí, že som sa tiež hlásil s faktickou poznámkou, aj ste ma ohlásili a potom ste mi nedali slovo, pán predseda. Ale myslím, že to nie je teraz rozhodujúce.

Možno konštatovať, že v rozprave vystúpilo celkom 34 rečníkov. Niektorých som nezapísal, keď vystúpili dvakrát, či trikrát. Myslím si, že k veci v podstate diskutovali len piati, všetci ostatní ste, vážení moji kolegovia, diskutova-

lí o otázkach všeobecno-politických, ktoré si myslím, neboli celkom k veci. A domnievam sa, že v parlamente by mala existovať aj nejaká vnútorná disciplína a naše vystúpenia by mali smerovať predovšetkým k prerokovávanej veci. Býva zvykom, že v rokovacích poriadkoch je ustanovenie, že pokiaľ poslanec k veci nediskutuje, jednoducho sa mu vezme slovo. Tým sa dostávame aj my do nepríjemnej situácie.

V rozprave boli celkove predložené 4 návrhy na zmenu termínu volieb, teda na zmenu predkladaného ústavného zákona. Z toho jeden diskutujúci, a to pán poslanec Slota mi osobne oznámil, že svoj návrh sťahuje. Je to tak pán poslanec?

Poslanec J. Slota:

Áno.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Čiže z rozpravy budeme hlasovať o návrhu pána Brňáka, pána Cingela a pána Michelku, ktorý navrhol určiť dátum volieb na 6. a 7. novembra. /Poznámka poslanca Michelku./ Myslím si, že ste predniesli návrh na konkrétnu zmenu. Môžeme o tom hlasovať, môžete svoj návrh, samozrejme, vziať aj späť, nič vám v tom nebráni.

Poslanec J. Michelko:

Návrh beriem späť.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Pán poslanec Michelko svoj návrh berie späť, teda o návrhu na parlamentné voľby 6. a 7. novembra hlasovať nebudeme.

Navrhujem, aby sme postupovali tak, ako je to zvykom, teda najskôr sa vysporiadali s návrhmi, ktoré sú uvedené v spoločnej správe. Vo svojej úvodnej reči som predniesol, aby sme o bodoch 1, 2, 3, 4 a 6 hlasovali an blok s tým, že by sme tieto návrhy zamietli. V bode 5 by som odporúčal, aby sme tento návrh zo spoločnej správy prijali s tým, že by som v texte odporučil len malú kozmetickú zmenu, viac-menej jazykovú, a to: "Ukončením X. volebného obdobia zanikajú aj mandáty poslancov zvolených v Slovenskej republike 5. a 6. júna 1992 do bývalého Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky." Čiže o tomto texte by sme hlasovali osobitne. Nikto z vás môj návrh nespochybnil, preto by som navrhoval, pán predseda, aby sme postupovali tak, ako som odporučil.

Teda navrhujem hlasovať an blok o bodoch 1, 2, 3, 4 a 6 tak, že ich neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 145 poslancov.

Budeme hlasovať o bodoch 1, 2, 3, 4 a 6 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca odporúča, aby sme ich neprijali. Prosím, kto je za?

Za návrh hlasovali 4 poslanci.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 107 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 34 poslancov.

Konštatujem, že sme body 1, 2, 3, 4 a 6 spoločnej správy tak, ako to odporučil spoločný spravodajca, neprijali.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Bod 5 spoločnej správy, t. j. pripomienku k § 1, ktorá by znela tak, že § 1 sa doplní o odsek 3 nasledujúceho znenia: "Ukončením X. volebného obdobia zanikajú aj mandáty poslancov zvolených v Slovenskej republike 5. a 6. júna 1992 do bývalého Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Socialistickej Republiky", odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 146 poslancov.

Hlasujeme o bode 5 spoločnej správy s tým, že pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 116 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 5 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 25 poslancov.

Môžem konštatovať, že sme bod 5 spoločnej správy prijali.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Môžeme pristúpiť k prerokúvaniu pozmeňovacích návrhov, ktorá boli predložené v rozprave. Ako som už uviedol, pán poslanec Slota svoj návrh stiahol.

Druhým v poradí v rozprave bol návrh pána poslanca Brňáka, ktorý odporúča § 2 formulovať nasledovne: "Poslanci Národnej rady Slovenskej republiky zvolenej vo voľbách 5. a 6. júna 1992 zložia sľub najneskoršie na najbližšej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky po dni účinnosti tohto zákona podľa článku 75 odsek 1 Ústavy Slovenskej re-

publiky. Odmietnutie sľubu alebo sľub s výhradou má za následok stratu mandátu." Je tu aj návrh pána poslanca na hlasovanie. Každý nech rozhodne podľa svojho svedomia. Ja s tým súhlasím.

Poslanec P. Brňák:

To bol návrh pána Sečánskeho.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Je to tu napísané, pán poslanec, a vy ste mi to doručili.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 146 poslancov.
Kto je za pozmeňovací návrh, ktorý predložil pán poslanec Brňák?
Za návrh hlasovalo 72 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 26 poslancov.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 48 poslancov.

Konštatujem, že sme neprijali návrh pána poslanca Brňáka.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Tretím v poradí bol návrh pána poslanca Cingela, ktorý odporúčal § 1 preštylizovať nasledovne: "Odsek 1 - Volebné obdobie Národnej rady Slovenskej republiky zvolenej vo voľbách 5. a 6. júna 1992 sa skončí dňom 30. júna 1994. Týmto dňom končí aj mandát poslancov, ktorí boli 5. a 6. júna

1992 zvolení do Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej republiky. Odsek 2 - Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky sa vykonajú do konca júna 1994." Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prezentujeme sa.

Prezentovalo sa 145 poslancov.

Kto je za? Pán spoločný spravodajca návrh neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 61 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 70 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Návrh pána poslanca Cingela sme neschválili.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Štvrtým v poradí bol návrh pána poslanca Michelku, ktorý svoj návrh alebo odporúčanie vzal späť.

Teda môžeme pristúpiť k hlasovaniu o návrhu ústavného zákona o skrátení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky tak, ako bol schválený s pozmeňovacím návrhom. Chcem len upozorniť, že pán poslanec Rózsa žiadal pauzu na poradu klubov alebo na tajné hlasovanie. To bol procedurálny návrh.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Prepáčte, pán predseda, ale pokiaľ som počul návrh pána poslanca Rózsu, tak tento návrh dal v podobe alternácie s tým, že ak nebude vyhlásená prestávka. Ak by vznikol konflikt, prosím, aby bol predložený stenografický záznam jeho vystúpenia a aby bolo posúdené, či to možno považovať ako procedurálny návrh. Ak nie, tak rozprava je ukončená a bude sa musieť dať hlasovať o tomto návrhu verejne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, súhlasím. Pán poslanec Fogaš robil spravodajcu, takže má záznam.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Stenografický záznam nemám.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie stenografický, ale svoj vlastný.

Poslanec Ľ. Fogaš:

V Národnej rade jednoducho sa stenografický záznam pri spravodajskom stolíku nerobí. Ja si tiež pamätám, že išlo o žiadosť o prestávku a následne o tajné hlasovanie. Ale domnievam sa, že to bol procedurálny návrh, o ktorom treba dať hlasovať. Ak ste, pán predseda, inej mienky, môže sa vyjadriť sám pán poslanec Rózsa.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Musím vyhovieť ďalšiemu návrhu, ktorý dal pán poslanec Brňák a vyžiadať si stenografický záznam, keďže sme v rozpakoch. /Šum v sále./

Poslanec E. Rózsa:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

svoj návrh som presne formuloval tak, aby sa po prestávke hlasovalo podľa § 27 ods. 3 o predloženom ústavnom zákone o skrátení volebného obdobia tajne podľa § 22 rokovacieho poriadku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Požiadam kanceláriu, aby nám do piatich minút urobila záznam. /Prejav nesúhlasu v sále./

Poslanec E. Rózsa:

Pán predseda, trvám na svojom návrhu. Možno to rozriešiť jednoducho hlasovaním.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Prosím vás pekne, 35 ľudí tu diskutovalo a 5 diskutovalo k veci. Všetci ostatní ste sa dotkli otázok všeobecnopolitických. Odporúčal by som, aby ste prijali návrh na urobenie prestávky a dohodnite sa, pretože suma faktických poznámok znova povedie k tomu, že budeme preťahovať naše rokovanie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Faktickú poznámku má pán podpredseda Weiss.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Myslím, že nič sa nestane, keď do troch minút nám z počítača vytiahnu stenografický záznam. Nevidím však ani problém v tom, keby sme o tomto dali jednoducho hlasovať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Neviem, na čo máme čakať, veď pán poslanec Rózsa to znovu prečítal. Prosím, aby sa tu nezavádzalo. Ide sa riadne hlasovať o jeho návrhu. Nestiahol ho späť. Prosím aj pána spravodajcu, aby dal riadne hlasovať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Mikloško, problém je v tom, že pán poslanec Brňák...

Poslanec F. Mikloško:

Pán poslanec Brňák nás nezaujíma, pán poslanec Rózsa nás zaujíma. /Šum v sále./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Brňák upozornil pána spoločného spravodajcu, že pán poslanec Rózsa svoju otázku, žiadosť postavil alternatívne - alebo prestávka alebo tajné hlasovanie. A keďže

sa nevieme dohodnúť, myslím si, že je seriózne počkať päť minút, nech nám to vytiahnu z počítača a budeme pokračovať podľa toho, ako povedal pán poslanec Rózsa. Takže neviem, na čom sa teraz vadíme. Prosím kanceláriu, aby nám do piatich minút dodala záznam vystúpenia pána Rózsu. Dovtedy máme prestávku, ale prosím vás, aby sme ostali sedieť.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme pokračovať. Prečítam vám celé vystúpenie poslanca Rózsu: "Kolegyne, kolegovia, iste je časová tieseň pri tomto rokovaní, ale predsa si dovolím požiadať vás a poprosiť v záujme možného dosiahnutia konsenzu, aby ste boli takí láskaví a poskytli Klubu MKDH a Egyuttélés len 15 minút na opatovné prerokovanie našich problémov. Pokiaľ by nebolo vyhovené tejto žiadosti, potom by som navrhoval podľa § 27 ods. 3 rokovacieho poriadku, aby Národná rada Slovenskej republiky o ústavnom zákone o skrátení volebného obdobia, tlač 427, hlasovala tajne. O tomto mojom návrhu prosím po 15-minútovej prestávke hlasovať bez rozpravy podľa § 22 rokovacieho poriadku." To znamená, že dávam hlasovať o návrhu poslanca Rózsu. /Šum v sále./

Pokiaľ by nebolo vyhovené tejto žiadosti, potom by som navrhoval podľa § 27 ods. 3 rokovacieho poriadku, aby Národná rada Slovenskej republiky o ústavnom zákone o skrátení volebného obdobia, tlač 427, hlasovala tajne. Ale tu je ďalšia veta: "O tomto mojom návrhu prosím po 15-minútovej prestávke hlasovať bez rozpravy." Ak by mal niekto iný názor, vypočujem ho, ale ja som si to tak vyložil. Budeme hlasovať.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 146 poslancov.

Hlasujeme o návrhu poslanca Rózsu za tajné hlasovanie o zákone ako celku.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Otázka znie tak: Kto je za to, aby sa hlasovalo o zákone tajne?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno. Pán poslanec, asi ste mi nerozumeli. Takže hlasujeme.

Kto je za návrh pána poslanca Rózsu? Spravodajca tu nemá čo odporúčať.

Za návrh hlasovalo 11 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 115 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

To znamená, že návrh pána poslanca Rózsu neprešiel.

Prosím pána poslanca Fogaša, aby uvádzal hlasovanie.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Spravodajca si myslí, že tak ako ste hlasovali, je správne, pretože o zákonoch sa má hlasovať verejne, o personálnych otázkach tajne. Odporúčam, aby sme hlasovali o návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie ústavného zákona Národnej rady Slovenskej republiky o skrátení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky a odporúčam návrh v znení pozmeňovacích pripomienok, tak ako boli prijaté, prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže sa budeme prezentovať.
Prezentovalo sa 147 poslancov.
Hlasujeme o zákone ako o celku. Kto je za?
Za návrh hlasovalo 83 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 49 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že Národná rada tento ústavný zákon o skrátení volebného obdobia neprijala.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Pán predseda, ďakujem vám za spoluprácu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja, pán spravodajca.

Páni poslanci a pani poslankyne, počúvam návrhy, že by sme si mali urobiť prestávku. Ste za obedňajšiu prestávku?

/Všeobecný súhlas v sále./

Takže začneme o 14.00 hodine.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyne,
páni poslanci,

mali by sme pokračovať v rokovaní o dvadsiatom prvom bode programu, a to o vládnom návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov a zákon číslo 265/1992 Zb. o zápisoch vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam.

Včera sme skončili s tým, že dnes by prakticky malo dôjsť už len k hlasovaniu, pretože na návrh pána poslanca Plesníka sa zišiel privatizačný výbor aj so spravodajcom. Pozmeňovacie návrhy pripravili písomne a v tejto chvíli vám boli rozdané. Keďže som dostal informáciu, že pán poslanec Janičina chce zmeniť svoj pozmeňovací návrh, prosím, aby ho predniesol.

Poslanec M. Janičina:

Po porade dnes ráno vo výbore pre privatizáciu beriem späť svoje pozmeňovacie návrhy písomne odovzdané spoločnému spravodajcovi pod bodmi číslo 1, 2, 3, 4 a 6, a to z dôvodu, že rovnaká problematika je komplexnejšie riešená v návrhu predloženom kolegom Plesníkom. A svoj návrh pod bodom 5, ktorý znie, že sa vypúšťa z vládneho návrhu bod číslo 44, by som upravil takto: "V bode číslo 44 vládneho návrhu v § 47 ods. 4 sa dátum 31. decembra 1994 mení na 31. decembra 1995, dátum 30. júna 1995 na 30. júna 1996 a dátum 31. decembra 1995 na 31. decembra 1996." Zároveň sa § 47 dopĺňa ďalším ods. 5, ktorý znie takto: "Pokiaľ možno nárok oprá-

nených osôb vysporiadať vydaním veci, použijú sa ustanovenia zákona číslo 87/1991 Zb. v znení neskorších predpisov; odsek 4 sa nepoužije. Ak povinná osoba nevyhovie výzve na vydanie veci, môže oprávnená osoba uplatniť svoj nárok na súde."

Ďakujem, to je všetko.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Týmto ukončujem rozpravu k tomuto bodu programu. Pýtam sa pána podpredsedu vlády, či sa chce ešte vyjadriť.

Podpredseda vlády S. Kozlík:

Nie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ak nie, pýtam sa pána spravodajcu, či chce mať záverečné slovo.

Poslanec J. Michelko:

Ďakujem, zriekam sa záverečného slova. Rozprava bola vyčerpávajúca ako včera, tak aj dnes, aj keď to vecne nesúviselo s ústavným zákonom alebo s jeho zmenou o predčasných voľbách. Myslím si, pán predseda, že môžeme pristúpiť k hlasovaniu. Zároveň by som poprosil milé kolegyne a vážených kolegov, aby boli trochu tolerantní, pretože sa mi vidí, že je obrovské množstvo pozmeňovacích návrhov, aby boli pozorní a aby sme spoločne pripravili taký zákon, aby bol po jeho schválení použiteľný, aby sa dal jednoducho aplikovať v praxi.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím pracovníkov kancelárie, ak nerozdalili všetky pozmeňovacie návrhy, aby ich rozdali poslancom v zasadacej miestnosti.

Pán spoločný spravodajca, môžeme začať.

Poslanec J. Michelko:

Prikročíme k hlasovaniu o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch, ktoré máte uvedené v spoločnej správe. Navrhujem, aby sme an blok prijali body zo spoločnej správy tak, ako ich máte uvedené v tlači 345a, a to nasledovne: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 13, 14, 15, 17, 18, 19 a 20. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 119 poslancov.

Hlasujeme o bodoch, ktoré uviedol pán spoločný spravodajca. Tieto body zo spoločnej správy navrhuje prijať an blok. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 116 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 3 poslanci.

Konštatujem, že zo spoločnej správy body 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 13, 14, 15, 17, 18, 19 a 20 sme prijali.

Poslanec J. Michelko:

Teraz budeme hlasovať o bodoch spravodajskej správy číslo 8, 10, 11, 12, 16, 21 a 22, ktoré odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 124 poslancov.

Kto je za? Spoločný spravodajca tieto body spoločnej správy navrhuje neprijať.

Za návrh nehlasoval nikto.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 117 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že tieto body spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec J. Michelko:

Prvý v rozprave som vystúpil ja. Predniesol som 18 pozmeňovacích a doplňovacích pripomienok. Preto odporúčam, aby sme o bodoch, ktoré neboli dotknuté inými diskutujúcimi, hlasovali an blok a odporúčam ich prijať. Ide o tie body, ktoré som predniesol v rámci rozpravy: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 16, 17 a 18. Odporúčam hlasovať an blok a odporúčam ich prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bodoch z návrhu pána Michelku, ktoré v rozprave nikto nenapadol.

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 136 poslancov.

Kto je za prijatie týchto bodov, ktoré pán spravodajca navrhuje prijať?

Za návrh hlasovalo 132 poslancov.

Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Konštatujem, že tieto pripomienky sme schválili.

Poslanec J. Michelko:

Teraz budeme hlasovať o pripomienkach dotknutých diskutujúcimi, a preto ich vynímam na osobitné hlasovanie. Pristúpime k hlasovaniu o bode 14 môjho pozmeňovacieho návrhu uvedeného pod bodom číslo 3. Samozrejme, odporúčam ho prijať.

Musím podotknúť, že sa to dotýka aj pozmeňovacieho návrhu, ktorý predniesol pán poslanec Plesník. On tie podnety právne ošetruje v § 10 a v § 10a. Prosím, aby sme hlasovali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hovoríme o pozmeňovacom návrhu v bode 3, ktorý upravuje § 9a.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 137 poslancov.
Kto je za návrh? Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať?
Za návrh hlasovalo 65 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 64 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.

Konštatujem, pán spravodajca, že váš návrh sme neprijali.

Poslanec J. Michelko:

Teraz budeme hlasovať o mojom pozmeňovacom návrhu uvedenom pod bodom 1, týka sa § 29 ods. 3, máte to na strane 3. Odporúčam prijať. Je to takisto riešené v pozmeňovacích návrhoch pánov poslancov Plesníka, Harnu, Pribulu, atď.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 135 poslancov.
Kto je za návrh? Pán spravodajca ho navrhuje prijať.
Za návrh hlasovalo 62 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 63 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Konštatujem, že sme neprijali ani tento pozmeňovací návrh.

Poslanec J. Michelko:

Ďalej budeme hlasovať o bode 12. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Bod 12 je ten, ktorý upravuje § 32 odsek 2.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 136 poslancov.
Kto je za návrh? Pán spravodajca ho navrhuje prijať.
Za návrh hlasovalo 64 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 65 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že sme neprijali ani tento pozmeňovací návrh.

Poslanec J. Michelko:

Teraz budeme hlasovať o pozmeňovacom návrhu uvedenom pod bodom 13. Ten upravuje § 33 ods. 3. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 137 poslancov.
Kto je za návrh? Pán spravodajca ho navrhuje prijať.
Za návrh hlasovalo 57 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 68 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že neprešiel ani tento pozmeňovací návrh.

Poslanec J. Michelko:

Môj posledný pozmeňovací návrh, o ktorom máme hlasovaním rozhodnúť, je návrh pod bodom 15, ktorý upravuje § 38 ods. 1, ako ho máte v tejto správe.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 138 poslancov.
Kto je za návrh? Spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 62 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 72 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec J. Michelko:

Pristúpime k hlasovaniu o pozmeňovacích návrhoch, ktoré predniesol pán poslanec Plesník. Keďže on to má usporiadané do blokov podľa jednotlivých bodov, tieto bloky s pripomienkami a návrhmi máte v správe, nebudem to čítať. Odporúčam, aby sme hlasovali po celých blokoch. To znamená, že teraz navrhujem, aby sme hlasovali o prvom bloku, ktorý máte uvedený pod bodmi 1 až 8. To sú strany 5 až 11.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán spravodajca, prosím, vymenujte paragrafy.

Poslanec J. Michelko:

Týka sa to § 5, § 6a, § 7, § 8, navrhuje sa pod bodom 6 vypustiť § 9a, § 10, § 10a. To je všetko. Odporúčam neprijať, pretože ruší to, čo už bolo prijaté novelou, najma § 9a a celkom ináč pristupuje k privatizačnému projektu, je to iná filozofia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ideme hlasovať o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Plesníka v bodoch 1 až 8 k tým paragrafom, ktoré ste prečítali.

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 135 poslancov.
Kto je za? Spravodajca odporúča neprijať.
Za návrh hlasovalo 72 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 45 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali tento pozmeňovací návrh v bodoch 1 až 8 návrhu pána Plesníka.

Poslanec J. Michelko:

Teraz budeme hlasovať o druhom bloku, ktorý navrhuje pán poslanec Plesník s tým, že tento druhý blok máte uvedený pod bodmi 9, 10 a 11 a dotýka sa paragrafov 11, 12 a 14. Keďže sme neprijali môj pozmeňovací návrh, môžeme o tom dať hlasovať. Nechávam na vlastné zváženie poslancov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 135 poslancov.
Kto je za? Pán spravodajca to necháva na zváženie poslancov.
Za návrh hlasovalo 79 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 35 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali tento pozmeňovací návrh.

Poslanec J. Michelko:

Teraz budeme hlasovať o treťom bloku, ktorý máte uvedený pod bodmi 12 až 25. Na osobitné hlasovanie z tohto bloku vylučujem bod číslo 26. To znamená, že budeme hlasovať o pripomienkach a návrhoch týkajúcich sa paragrafov 27, 28, 29, 30, 32, 33, 36, 38, 39, 40 a 41. Nebudeme teraz hlasovať o bode 26, teda nebudeme hlasovať o § 45 odseku 3, atď.

Teda, hlasujeme teraz an blok o prijatí, alebo neprijatí pozmeňovacích návrhoch v treťom bloku pod bodmi 12 až 15. Nechávam na vlastné rozhodnutie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 135 poslancov.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 76 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 40 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali tento blok pozmeňovacích návrhov.

Poslanec J. Michelko:

Teraz budeme hlasovať o bode číslo 26, ktorý sa dotýka § 45 odsek 3.

Poslanec J. Plesník:

Pán predseda, bod 26 sťahujem.

Poslanec J. Michelko:

Takže nemáme o čom hlasovať. Ďakujem pánu kolegovi.

Teraz budeme hlasovať o treťom článku, ktorý máte uvedený pod bodom 27, je to na strane 19. Odporúčam neprijať.

Týka sa volebného obdobia, členov prezídia, dozornej rady, atď. Dikciu tam máte.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 134 poslancov.
Kto je za? Pán spoločný spravodajca navrhuje neprijať.
Za návrh hlasovalo 73 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 52 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.

Konštatujem, že sme tento pozmeňovací návrh prijali.

Poslanec J. Michelko:

Posledný pozmeňovací návrh sa dotýka účinnosti zákona. Prijali sme môj návrh, teda, že táto novela nadobúda platnosť dňom vyhlásenia. Nemáme o čom hlasovať, bolo to vylúčené. Tým sme hlasovaním rozhodli o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch pána kolegu Plesníka.

Teraz pristúpime k hlasovaniu o návrhoch a doplnkoch k vládnej novele zákona o prevode majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov, ktoré v rozprave predniesol pán poslanec Harna.

O bodoch 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 a 8 bolo meritórne rozhodnuté prijatím pozmeňovacích návrhov pána Plesníka. Takisto prijatím mojich návrhov a najma návrhov pána Plesníka k bodom 9, 10, 11, 12, 13, 14 a 15, nemáme o čom hlasovať, lebo sme prijali celé dikcie jednotlivých paragrafov. Pán poslanec Harna, súhlasíte s tým?

Poslanec Š. Harna:

Nemal som čas, aby som to porovnal. Neviem, ako je to s bodmi 1 a 9.

Poslanec J. Michelko:

Teraz hlasujeme, musíte sa vyjadriť. Ak trváte na hlasovaní, budeme hlasovať. Zmení to celú konštrukciu tej dikcie, ktorá už bolo ošetrená v poslaneckom návrhu pána poslanca Plesníka.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Harna, myslím, že v bode 9 je to, čo sme neprijali v návrhu pána Michelku a prijali sme návrh pána Plesníka.

Poslanec Š. Harna:

Nie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, dám hlasovať.
Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 136 poslancov.
Kto je za? Navrhuje sa neprijať.
Za návrh hlasovalo 66 poslancov.

Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 53 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.
Konštatujem, že sme neschválili tento pozmeňovací návrh.

Poslanec J. Michelko:

Teraz budeme hlasovať o bode 9 týkajúcom sa § 30 odsek 3. Ide o návrh pred slovo "ministerstvo" vsunúť slovo "rezortné". Myslí sa to samo osebe. Ak trváte na tom, budeme hlasovať, ak nie, stiahnite to.

Poslanec Š. Harna:

Trvám na hlasovaní.

Poslanec J. Michelko:

Teda budeme hlasovať o deviatom pozmeňovacom návrhu pána poslanca Harnu. Odporúčam neprijať, lebo je to legislatívna skratka. Ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku v ďalšom texte zákona sa však stále uvádza ministerstvo.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 135 poslancov.

Poslanec Š. Harna:

Prosím vás, nejde o ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku, to je nepochopenie zo strany pána spravodajcu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Harna chce mať pred ministerstvom slovo "rezortné". Spravodajca navrhoval, že to slovo rezortné nemusí byť.

Poslanec J. Michelko:

Beriem späť môj výklad, môže byť mylný. Rozhodneme hlasovaním.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán Dzurinda, ale objasnili sme si to.

Poslanec M. Dzurinda:

Prosím vás, netvárme sa, že to sú malicherné veci, lebo ministerstvo je legislatívna skratka pre ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, vysvetlili sme si to.

Poslanec M. Dzurinda:

Áno, len to nebagatelizujme a vysvetlime to jasne. Rezortné ministerstvo je iné.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ale kto to bagatelizuje, pán poslanec?

Poslanec M. Dzurinda:

Myslím si, že pán spoločný spravodajca, a vy tiež trošku. Pán spoločný spravodajca povedal, že to neodporúča, a neuvedomil si to - podľa mňa.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ale vysvetlil to pán poslanec Harna, a povedali sme, že má pravdu, že budeme hlasovať.

Poslanec M. Dzurinda:

Vzhľadom na váš štýl som si tým nebol istý, že to je jasné, pán predseda.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán Dzurinda, hlasovanie vedie spravodajca. Povedal, že berie späť. Hlasujeme.

Najprv sa budeme prezentovať.
Prezentovalo sa 135 poslancov.
Kto je za tento návrh poslanca Harnu? Spravodajca ho navrhuje prijať.
Za návrh hlasovalo 88 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 17 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 30 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec J. Michelko:

Teraz budeme hlasovať o pozmeňovacích návrhoch, ktoré

predniesol pán poslanec Komlósy. Pripomienka pod bodom číslo 1 sa týka § 10 ods. 4. Nemáme o čom hlasovať, lebo sme prijali celú dikciu § 10, ako ju predložil pán poslanec Plesník. Je bezpredmetné o tom hlasovať.

Teraz budeme hlasovať o druhom bode, kde sa slovo "prechádza" nahrádza slovami "prevedie" alebo "prevádza sa". Neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 134 poslancov.
Kto je za návrh? Pán spravodajca odporúča neprijať slovo "prevádza sa".
Za návrh hlasovalo 18 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 60 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 56 poslancov.

Konštatujem, že sme túto pripomienku neschválili.

Poslanec J. Michelko:

Teraz budeme hlasovať an blok o pozmeňovacích návrhoch, ktoré predniesol pán poslanec Komlósy, uvedenými pod bodmi 3, 4, 5, 7, 8, 9 a 10. Celá táto problematika sa týka, ako to vyplýva z textu, registrácie kupónových knižiek, emisie kupónov a celej problematiky spojenej s kupónovou privatizáciou. Nechávam na vlastné rozhodnutie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 131 poslancov.

Kto je za návrh?
Za návrh hlasovalo 68 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 34 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 29 poslancov.

Konštatujem, že sme túto pripomienku schválili.

Poslanec J. Michelko:

Teraz budeme hlasovať o pozmeňovacom návrhu uvedenom pod bodom 6. Odporúčam neprijať.

Poslanec Zs. Komlósy:

Sťahujem tento návrh.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Komlósy návrh sťahuje.

Poslanec J. Michelko:

Takže nemáme o čom hlasovať. Tým sme o pripomienkach pána poslanca Komlósyho rozhodli hlasovaním. Pristúpime k pripomienkam, ktoré predniesol pán poslanec Pribula. O bode 1 sme už rozhodli, takže ostáva nám hlasovať len o pripomienke uvedenej pod bodom číslo 2. Týka sa to § 37 ods. 1. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 136 poslancov.
Kto je za návrh? Spravodajca ho odporúča neprijať.

Za návrh hlasovalo 70 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 47 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Konštatujem, že sme tento pozmeňovací návrh prijali.

Prosím, pán poslanec Mikloško - faktická poznámka.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predseda, chcel by som vás len upozorniť, že vedieme nad Talianskom 6 : 0. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím pána poslanca Miklošku, aby ten televízor, čo má pri sebe, natočil aj na nás. /Smiech v sále./ Ďakujem za dobrú správu, ale budeme pokračovať ďalej v hlasovaní.

Poslanec J. Michelko:

Už sme pred záverom, vydržte, milé kolegyne, vážení kolegovia. Budeme teraz hlasovať len o jednom pozmeňovacom návrhu pána kolegu Dzurindu, pretože jeho pozmeňovacie návrhy uvedené pod bodmi 1, 2, 3, 4, 5 a 6 už sú kompletne schválené prijatím pozmeňovacích návrhov pána kolegu Plesníka. Ostáva jediný bod, a to bod číslo 7, v ktorom navrhuje v § 10 vypustiť odsek 7.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Dzurinda žiada faktickú pripomienku.

Poslanec M. Dzurinda:

Vzhľadom na tú dobrú správu sťahujem tento návrh.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Škoda je, že ste to nepovedali skôr, pán Mikloško.

Poslanec J. Michalko:

Ostáva nám hlasovať o poslaneckých návrhoch pána poslanca Jakubíka, ktoré máte uvedené pod bodmi číslo 1 a 2. Teraz budeme hlasovať o bode 1, ktorý sa dotýka § 3 ods. 2. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 137 poslancov.
Kto je za návrh? Pán spravodajca ho odporúča neprijať.
Za návrh hlasovalo 35 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 62 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 40 poslancov.

Konštatujem, že sme neschválili ani túto pripomienku.

Poslanec J. Michalko:

Teraz budeme hlasovať o druhom pozmeňovacom návrhu pána kolegu Jakubíka.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Jakubík sa hlási s faktickou pripomienkou.

Poslanec P. Jakubík:

Bolo to riešené v návrhu kolegu Plesníka.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím tretiu pripomienku.

Poslanec J. Michelko:

Ostáva nám posledná, tretia pripomienka. Odporúčam zvážiť podľa osobného presvedčenia pánov poslancov a paní poslankýň.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 138 poslancov.
Kto je za návrh? Pán spravodajca necháva na našu vôľu.
Za návrh hlasovalo 78 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 34 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že sme túto tretiu pripomienku schválili.

Poslanec J. Michelko:

Teraz budeme hlasovať o prvom pozmeňovacom návrhu, ktorý predniesol pán kolega Janičina. Keďže ho nemáte, ešte raz ho prečítam: V bode číslo 44 vládneho návrhu zákona v § 47 ods. 4 sa dátum 31.december 1994 mení na 31. december 1995, dátum 30. júna 1995 sa mení na 30. júna 1996 a dátum 31. decembra 1995 sa mení na 31. decembra 1996." Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 136 poslancov.
Kto je za návrh? Pán spoločný spravodajca ho navrhuje prijať.
Za návrh hlasovalo 112 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec J. Michelko:

Posledný pozmeňovací návrh, ktorý vzišiel z rozpravy, sa týka § 47 predloženej vládnej novely vládneho návrhu zákona číslo 92 z roku 1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby, a navrhuje, aby § 47 bol doplnený novým odsekom 5, ktorý bude znieť takto: "Pokiaľ možno nárok oprávnených osôb vysporiadať vydaním veci, použijú sa ustanovenia zákona číslo 87/1991 Zb. v znení neskorších predpisov. Odsek 4 sa nepoužije. Ak povinná osoba nevyhovie výzve na vydanie veci, môže oprávnená osoba uplatniť svoj návrh na súde." Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 131 poslancov.
Kto je za návrh? Spravodajca ho navrhuje prijať.
Za návrh hlasovalo 120 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Môžem konštatovať, že tento pozmeňovací resp. doplňovací návrh sme prijali.

Poslanec J. Michalko:

Vážený pán predseda, podľa mojich záznamov sme vyčerpali všetky pripomienky a pozmeňovacie návrhy, ktoré odzneli v rozprave, a preto nám ostáva hlasovať o zákone ako celku.

Vzhľadom na to, že bol tu prijatý celý rad pozmeňovacích a doplňovacích pripomienok, často protichodných, kde sa zásadne zmenila vnútorná štruktúra zákona, rozhodovacie kompetencie, kontrolné väzby tak, že v prípade schválenia tejto novely zákona nebude zaručená jeho funkčnosť pri aplikácii realizácie procesu veľkej privatizácie v praxi, neodporúčam tento vládny návrh zákona schváliť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Faktická poznámka - pán poslanec Plesník.

Poslanec J. Plesník:

Pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

protestujem proti takémuto záverečnému hodnoteniu spravodajcu. Veď kvôli tomu sme včera požiadali o stretnutie Výboru Národnej rady pre privatizáciu, aby posúdil jednotlivé pripomienky, ktorý ich posúdil z vecného i z obsahového hľadiska, aby pozmeňovacie návrhy nekolidovali. Takže jeho hodnotenie je v tomto smere maximálne zavádzajúce.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Plesník, spravodajca uvádza hlasovanie, spravodajca odporúča, neodporúča prijať, a takisto má právo pri poslednom návrhu povedať svoj názor, neberte mu to právo.

Súhlasím s vami, ak ste sa na niečom dohodli, ale ako spravodajca má právo povedať odporúčam - neodporúčam.

Prosím, pán poslanec Cabaj.

Poslanec T. Cabaj:

Pán predseda, prosím do 16.00 hodiny prestávku na poradu klubu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec.

Poslanec M. Kóňa:

Taktiež žiadam aspoň 20-minútovú prestávku na prehodnotenie návrhov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Vyhlasujem prestávku do 16.00 hodiny.

Poslanec I. Gazdík:

Pán predseda, veď už bolo uvedené hlasovanie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, ale dva kluby požiadali o prestávku na poradu.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím všetkých pánov poslancov a pani poslankyne, aby prišli do rokovacej miestnosti, budeme hlasovať.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 136 poslancov.
Hlasujeme o zákone ako celku. Kto je za?
Za návrh hlasovalo 73 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 61 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že tento zákon sme prijali. /Potlesk./

Dvadsiatym druhým bodom programu mal byť poslanecký návrh zákona. Tým, že sme prijali vládny návrh, budeme pokračovať ďalším bodom, a to d v a d s i a t y m t r e t í m bodom programu, ktorým je

Návrh na pristúpenie Slovenskej republiky k Montrealskému protokolu o látkach poškodzujúcich ozónovú vrstvu a jeho Londýnskemu dodatku.

Návrh ste dostali ako tlač číslo 406.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh uvedie minister životného prostredia Slovenskej republiky pán Jozef Zlocha. Prosím, aby sa ujal slova.

Minister životného prostredia SR J. Zlocha:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

zistenie, že emisie chlóru, fluorovaných uhľovodíkov a halonov môžu tak výrazne ovplyvniť ozónovú vrstvu Zeme, následkom je potom poškodzovanie ľudského zdravia a celého životného prostredia, bolo podnetom pre prijatie Viedenskej dohody o ochrane ozónovej vrstvy v roku 1985. Strany Viedenskej dohody sa rozhodli chrániť ľudské zdravie a životné prostredie pred negatívnymi účinkami spôsobenými zmenami v ozónovej vrstve. Za týmto účelom sa dohodli prijať a realizovať účinné opatrenia.

O dva roky neskôr sa v Montreali na prvom stretnutí signatárov Viedenskej dohody prijal vykonávací protokol - Montrealský protokol o látkach poškodzujúcich ozónovú vrstvu. Jeho cieľom bolo zastavenie ubúdania ozónovej vrstvy postupným zastavením výroby a spotreby látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu, a to najmä freónov a halonov.

Signatárom obidvoch dokumentov bola od roku 1990 aj bývalá Česká a Slovenská Federatívna Republika. Povinnosť plniť záväzky vyplývajúce z podpísaných dokumentov platili a platia aj pre Slovenskú republiku, a to od 30. decembra 1990. Po rozdelení česko-slovenskej federácie došlo i k rozdeleniu záväzkov vyplývajúcich z Montrealského protokolu. Montrealský protokol, v ktorom sa počítalo s definitívnym vyradením látok poškodzujúcich ozón z užívania až začiatkom 20. storočia, sa vzhľadom na rýchlosť poškodzovania ozónovej vrstvy ukázal ako nedostatočný. Navrhnuté opatrenia sprísnila Londýnska konferencia signatárov, ktorá sa konala v dňoch 27. až 29. júna v roku 1990.

Cieľom sprísnenia bolo, aby sa výroba a používanie halonov a freónov ukončilo v roku 2000 a trichloretánu v roku 2005. Vláda ČSFR 4. júna 1992 súhlasila s prijatím Londýnskeho dodatku Montrealského protokolu. Akt podpísania však nebol do rozdelenia česko-slovenskej federácie vykonaný, a o tejto skutočnosti sme sa na ministerstve životného prostredia dozvedeli až v marci roku 1993 od Ozónového sekretariátu v Nairobi.

Vzhľadom na to, že to už bolo po vytvorení samostatnej Slovenskej republiky, vláda 20. apríla 1993 opatovne prehodnotila pristúpenie Slovenskej republiky k Londýnskemu dodatku Montrealského protokolu a uznesením číslo 272 potvrdila súhlas s jeho prijatím. V tom čase však už bolo navrhnuté ďalšie sprísnenie Montrealského protokolu formou Kodaňského dodatku. Podľa tohoto dodatku má byť výroba a spotreba halonov ukončená do 31. 12. 1993 a výroba a spotreba freónov a trichloretánu do 31. 12. 1995. Pritom treba podotknúť, že zoznam kontrolovaných látok bol rozšírený o ďalšie látky.

Kodaňský dodatok mal vstúpiť do platnosti 1. januára tohoto roku, pokiaľ by k nemu bolo pristúpilo najmenej 20 štátov. Z toho dôvodu sme na našom ministerstve vykonali technicko-ekonomickú analýzu možnosti pristúpenia Slovenskej republiky k tomuto dodatku. V prípade, že by Kodaňský dodatok začal platiť, a Slovenská republika by k nemu nepristúpila, vyplynuli by pre nás postihy podľa článku V Montrealského protokolu. To znamená, že žiadna zo signatárskych krajín Montrealského protokolu by nám neposkytla kontrolované látky už od doby nadobudnutia platnosti tohoto dodatku. Analýzu sme ukončili v treťom štvrťroku minulého roku. Z analýzy vyplynulo, že pristúpenie Slovenskej republiky ku Kodaňskému dodatku je technicky možné. Problémom je však zabezpečenie finančných prostriedkov na realizáciu opatrení súvisiacich s vylúčením kontrolovaných látok z výroby a z používania. V prípade, ak by bol Kodaňský dodatok vstúpil do

platnosti, nebolo by postačujúce prijať len Londýnsky dodatok, ale Národnej rade Slovenskej republiky by bol predložený hneď aj návrh na pristúpenie ku Kodaňskému dodatku.

Medzičasom sme sa však z Ozónového sekretariátu v Nairobi dozvedali, že nie je predpoklad vstúpenia Kodaňského dodatku do platnosti od 1. 1. 1994, nakoľko doteraz k nemu pristúpilo len 14 štátov, a preto sme zvolili formu predložiť Londýnsky dodatok k Montrealskému protokolu. Samozrejme, že sme pripravení v okamihu, keď Kodaňský dodatok vstúpi do platnosti, predložiť do vlády a potom následne do parlamentu Kodaňský dodatok, aby potom na Slovensku neboli poškodené odvetvia, ktoré tieto látky používali.

Slovenská republika je pripravená v celom rozsahu plniť podmienky vyplývajúce z Montrealského protokolu a Londýnskeho dodatku, preto vláda Slovenskej republiky odporúča Národnej rade súhlasiť s pristúpením k uvedeným dokumentom. V prípade, že by Slovenská republika k Londýnskemu dodatku nepristúpila, znamenalo by to zákaz dovozu kontrolovaných látok do Slovenskej republiky z krajín, ktoré tento dodatok podpísali. V prípade, že k Londýnskemu dodatku pristúpime, bude zákaz dovozu kontrolovaných látok platiť až od termínu stanoveného týmto dodatkom, t. j. napríklad u freónov od roku 2 000. Londýnsky dodatok do 31. 12. 1993 ratifikovalo 75 štátov.

V materiáli, ktorý sme vám predložili, sú uvedené aj ďalšie doklady, a to pôvodný Montrealský protokol, pretože tieto doklady občanom Slovenskej republiky neboli k dispozícii a, samozrejme, nemali ste ich ani vy. Môžete sa podrobne oboznámiť s podmienkami a dôsledkami, ktoré z toho vyplývajú. Predpokladáme, že návrh zákona o ochrane ozónovej vrstvy bude predložený na schválenie Národnej rade Slovenskej republiky v druhom štvrťroku tohoto roku.

Na záver by som vás chcel požiadať, aby ste vyslovili súhlas s pristúpením Slovenskej republiky k Londýnskemu dodatku Montrealského protokolu, pretože potom, podľa odporúčania vlády, bude môcť prezident republiky ratifikovať tento Montrealský protokol a Londýnsky dodatok.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi. Prosím pani poslankyňu Máriu Vráblovú, aby podala správu o výsledkoch prerokovania návrhu vo výboroch Národnej rady.

Poslankyňa M. Vráblová:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
vážená Národná rada,

dovoľte mi predložiť spoločnú správu o prerokovaní návrhu na pristúpenie Slovenskej republiky k Montrealskému protokolu o látkach poškodzujúcich ozónovú vrstvu a jeho Londýnskemu dodatku, tlač 406. Tento návrh bol pridelený predsedom Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 714 dňa 24. januára 1994 dvom výborom Národnej rady Slovenskej republiky, a to Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady a Výboru Národnej rady pre životné prostredie a ochranu prírody. Obidva výbory prerokovali návrh 28. januára a bez pripomienok odporúčali Národnej rade vysloviť s návrhom na pristúpenie Slovenskej republiky k Montrealskému protokolu o látkach poškodzujúcich ozónovú vrstvu a jeho Londýnskemu dodatku, tlač 406, súhlas.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni za podanie správy. Pýtam sa ostatných, či má niekto otázky alebo sa chce k návrhu vyjadriť.

Prosím, pani poslankyňa Kaliská.

Poslankyňa G. Kaliská:

Pán minister, prosím vás, mňa by zaujímalo, aké vysoké finančné prostriedky boli vyčíslené ministerstvom životného prostredia, aby sme mohli podpísať Kodaňský dohovor. A po druhé, aké opatrenie navrhlo ministerstvo životného prostredia, aby sa do Slovenskej republiky nedovážali látky, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu, samozrejme, v takých výrobkoch, ktoré nie sú pre nás nevyhnutné, aby sa dovážali zvonku.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Bude pán minister odpovedať hneď alebo písomne?

Minister životného prostredia SR J. Zlocha:

Látky poškodzujúce ozónovú vrstvu sa na Slovensku nevyrábajú, spotrebovávajú sa však najmä pri výrobe chladničiek, v kozmetike, potom v chladiarenskom priemysle a ďalej ešte vo veľkom množstve odvetví, kde sa používajú najmä ako čistiace a odmasťovacie prostriedky. So spotrebou freónov, alebo obecnejšie, látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu, sme na tom na Slovensku pomerne dobre. Oproti roku 1988 sa spotreba týchto látok výrazne znížila. V súčasnosti predstavuje necelých 0,3 kg na obyvateľa Slovenskej republiky. Je samozrejmé, že zákaz dovozu týchto látok zo dňa na deň by mohol zna-

menať kolaps viacerých odvetví. Z toho dôvodu teraz vláda po prerokovaní a prešetrení možností vyslovila súhlas s pristúpením k Londýnskemu dodatku Montrealského protokolu.

V tabuľkách, ktoré sú uvedené v príslušných materiáloch, je vidieť dosť jednoznačne, že už v súčasnosti kritériá, ktoré sú dané Londýnskym dodatkom, v podstate plníme. Jediné zvýšenie oproti roku 1988 bolo v spotrebe tetrachlórmetánu. Po analýze u jednotlivých spotrebiteľov sme zistili, že náklady, ktoré by boli potrebné na úplnú náhradu kontrolovaných látok, by dosahovali 5 až 8 miliárd korún. Tieto prostriedky si však, samozrejme, v prvom rade musia zabezpečiť jednotlivé rezorty, ktoré tieto látky používajú. Asi by bolo úplne zbytočné, aby naše ministerstvo prideľovalo napríklad prostriedky Calexu Zlaté Moravce, aby vyvinul motor a obloženie. Oni to totiž robia sami a už by v súčasnosti mali vyrábať vyhovujúce zariadenia. Kozmetika Bratislava, ktorá je jedným z najväčších spotrebiteľov kontrolovaných látok, v podstate bez problémov prejde na výrobu iných druhov výrobkov, ktoré nebudú používať ako hnaciu látku freóny, ale budú na mechanickom princípe.

Problémom zatiaľ zostávajú hasiace prístroje, kde nemáme v súčasnosti látky, ktoré by dokázali v dostatočnej účinnosti nahradiť kontrolované látky. Ďalšie odvetvie sú poľnohospodárstvo a chladiarenská technika. Každé toto odvetvie má vyčíslené finančné prostriedky, ktoré by potrebovali, aby sa s týmto problémom vedeli vysporiadať. Náš rezort životného prostredia nemá v rozpočte osobitne stanovenú sumu na prideľovanie jednotlivým výrobcom. Zdôrazňujem, že sme s každým spotrebiteľom osobitne rokovali. Každý je oboznámený s príslušnými termínmi, dokedy má tieto látky prestať používať. Uvažujeme ešte s ďalšou možnosťou, že sa pokúsime dobudovať alebo vybudovať zariadenie, ktoré by látky získavalo recyklovaním, teda z používaných látok. Samozrejme, s týmito programami sú oboznámení všetci výrobcovia, a ak

budeme nútení pristúpiť ku Kodaňskému dodatku, samotní výrobcovia si budú musieť uvedomiť, že tieto látky nedostanú od producentov zo zahraničia, a takisto nebudú môcť do krajín, ktoré podpísali Kodaňský dodatok, vyvážať svoje výrobky. Chcel by som skutočne zdôrazniť je to vec rezortu, aby vyrábal také výrobky, ktoré bude vedieť umiestniť na trh.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážení priatelia, má ešte niekto nejaký dotaz alebo pripomienku k tomuto návrhu?

/Nikto./

Ak nie, prosil by som pani poslankyňu Vráblovú, aby zaujala svoje miesto za pultom.

Poslankyňa M. Vráblová:

Navrhujem, aby Národná rada prijala uznesenie v znení: "Národná rada Slovenskej republiky podľa článku 86 písm. e/ Ústavy Slovenskej republiky vyslovuje súhlas s pristúpením Slovenskej republiky k Montrealskému protokolu o látkach poškodzujúcich ozónovú vrstvu a k jeho Londýnskemu dodatku."

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Teda budeme hlasovať o návrhu uznesenia, ktorým Národná rada Slovenskej republiky podľa článku 86 písm. e/ Ústavy Slovenskej republiky vyslovuje súhlas s návrhom na pristúpenie Slovenskej republiky k Montrealskému protokolu o látkach poškodzujúcich ozónovú vrstvu a k jeho Londýnskemu dodatku.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 81 poslancov.

Kto súhlasí s navrhnutým uznesením, ako ho prečítala pani spoločná spravodajkyňa?

Za návrh hlasovalo 81 poslancov.

Kto je proti?

Nikto nie je proti.

Kto sa zdržal hlasovania?

Nikto sa nezdržal hlasovania.

Konštatujem, že návrh uznesenia sme prijali.

Ďakujem pani poslankyni Vrábľovej.

Konštatujem, že Národná rada Slovenskej republiky uznesením vyslovila súhlas s návrhom na pristúpenie Slovenskej republiky k Montrealskému protokolu o látkach poškodzujúcich ozónovú vrstvu a jeho Londýnskemu dodatku.

Teraz pristúpime k prerokúvaniu d v a d s i a t e h o š t v r t é h o bodu programu, ktorým je

Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o platových pomeroch prokurátorov a právnych čakateľov prokuratúry Slovenskej republiky.

Návrh ste dostali ako tlač číslo 394 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 394a.

Za skupinu poslancov návrh zákona odôvodní poslanec Pavol Hrušovský. Prosím, aby sa ujal slova.

Poslanec P. Hrušovský:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
kolegyne, kolegovia,

dovoľte mi, aby som z poverenia skupiny poslancov predložil poslanecký návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o platových pomeroch prokurátorov a právnych čakateľov prokuratúry Slovenskej republiky.

Úvodom by som chcel uviesť, že v zásade je predložený návrh po vecnej stránke zhodný s návrhom nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktoré úspešne prešlo medzirezortným pripomienkovým konaním, rokovaním tripartity, rokovaním Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky, Hospodárskej rady vlády, a ktoré bolo 14. septembra 1993 bez rozporu predložené na rokovanie vlády Slovenskej republiky, a bez udania dôvodu nebolo prerokované, z programu stiahnuté napriek tomu, že prešlo riadnym legislatívnym procesom.

Predkladaný návrh zákona zaslal predseda Národnej rady Slovenskej republiky listom z 1. decembra 1993 predsedovi vlády Slovenskej republiky, v ktorom ho žiada, aby sa vláda k predloženému poslaneckému návrhu vyjadrila. Aj napriek tejto žiadosti do dňa prerokovávania tohto zákona vo výboroch, ani do dnešného dňa, sa vláda nevyjadrila k tomuto návrhu.

Zdôrazňujem, že v schválenom štátnom rozpočte na rok 1994 v kapitole Všeobecná pokladničná správa, v skupine 6, v položke rezerva na mzdy na nové úlohy ústredných orgánov a podriadených organizácií, je zahrnutá aj čiastka pre Generálnu prokuratúru vo výške 47,8 milióna Sk. Ako je v kapitole Generálna prokuratúra uvedené, táto suma je viazaná na krytie dopadov pripravovaného predpisu o platových pomeroch

prokurátorov a právnych čakateľov prokuratúry Slovenskej republiky. V prípade nadobudnutia účinnosti zákona 1. marcom 1994 by celková potreba mzdových prostriedkov bola 40,8 milióna Sk.

Prijatím zákona Národnej rady číslo 148/1993 Z. z. o platových pomeroch sudcov a justičných čakateľov vznikol značný rozdiel v odmeňovaní prokurátorov v porovnaní so sudcami. Porovnateľné ocenenie práce má vyriešiť predložený návrh zákona. Jeho prijatím by sa naplnili uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky z 18. marca 1993 číslo 163 a vlády Slovenskej republiky zo 14. apríla 1993 číslo 235, v zmysle ktorých vláda Slovenskej republiky v súčinnosti s Generálnou prokuratúrou má vytvárať podmienky pre riadne plnenie úloh prokuratúry a jej stabilizáciu.

V tejto súvislosti si dovoľujem upriamiť vašu pozornosť aj na závery 8. kongresu Organizácie Spojených národov o prevencii zločinnosti a zaobchádzaní s páchateľmi, kde sa v časti o podmienkach služby prokurátorov výslovne hovorí o tom, že zákon musí zabezpečiť spravodlivé podmienky služby prokurátorov a primerané odmeňovanie.

Ku dnešnému dňu chýba z plánovaného počtu 728 prokurátorov 171. Od 1. 12. 1989 odišlo z prokuratúry Slovenskej republiky 235 prokurátorov, z toho 99 do advokácie, 47 na súdy, 57 do ďalších lukratívnych zamestnaní a 32 do dôchodku. Vzhľadom na enormný nárast kriminality, neustály odchod skúsených prokurátorov, priam nemožné získanie odborne schopných záujemcov o prípravu na nie veľmi atraktívnu, morálne a finančne nedocenenú funkciu prokurátora, hrozí napriek všetkým vynaloženým aktivitám postupný kolaps rezortu prokuratúry.

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,

som presvedčený, že v záujme udržania zákonnosti, bezpečnostných istôt obyvateľstva, ktorého zástupcami a hovorcami sme predovšetkým my, podporíte predložený návrh zákona.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánu poslancovi Hrušovskému. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Štefana Kuriščáka, aby podal správu o výsledkoch prerokovania návrhu zákona vo výboroch Národnej rady.

Poslanec Š. Kuriščák:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
dámy a páni,

návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady o platových pomeroch prokurátorov a právnych čakateľov prokuratúry Slovenskej republiky, tlač 394, pridelil predseda Národnej rady rozhodnutím číslo 652 z 29. novembra 1993 na prerokovanie trom výborom, a to ústavnoprávnemu, národohospodárskemu a rozpočtovému, a výboru pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť. Citovaným rozhodnutím predsedu Národnej rady bol ako príslušný na skoordinovanie stanovísk určený ústavnoprávny výbor.

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky a Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali predložený návrh zákona a vyslovili s ním súhlas bez pripomienok. Výbor Národnej rady Slo-

venskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť vyslovil s predloženým návrhom zákona súhlas a odporučil Národnej rade Slovenskej republiky schváliť ho po zohľadnení týchto pozmeňovacích návrhov: v § 22 slovo "január" nahradiť slovom "marec". V § 24 sa slová "dňom vyhlásenia" nahrádzajú slovami "1. marcom 1994".

Toľko spoločná správa.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Kuriščákovi a prosím, aby zaujal miesto určené pre spravodajcov výborov.

Otváram rozpravu o dvadsiatom štvrtom bode programu. Keďže som nedostal písomne žiadne prihlášky, prosím, aby ste tak učinili priamo.

Keďže som nedostal žiadne písomné prihlášky, vyhlasujem rozpravu o dvadsiatom štvrtom bode programu za skončenú. Chce sa k tomu ešte vyjadriť pán poslanec Hrušovský?

Poslanec P. Hrušovský:

Nie.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánu poslancovi Hrušovskému. Žiada si záverečné slovo spoločný spravodajca výborov?

Poslanec Š. Kuriščák:

Nie.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánu poslancovi Kuriščákovi. Prosím, aby zaujal miesto za pultom. Pristúpime k hlasovaniu.

Prosím spoločného spravodajcu pána poslanca Kuriščáka, aby hlasovanie uvádzal v zmysle spoločnej správy.

Poslanec Š. Kuriščák:

Pristúpime k hlasovaniu o jednotlivých pozmeňovacích návrhoch, ktoré navrhol výbor pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť. V § 22 sa slovo "január" nahrádza slovom "marec". Ponechávam na rozhodnutie poslancov.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 100 poslancov.
Kto je za predložený návrh? Pán spoločný spravodajca ponecháva na uváženie pánov poslancov.
Za návrh hlasovalo 73 poslancov.
Kto je proti?
Nikto nie je proti.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 27 poslancov.

Konštatujem, že tento dodatok bol hlasovaním prijatý.

Poslanec Š. Kuriščák:

Druhý pozmeňovací návrh sa týka § 24, kde sa slová "dňom vyhlásenia" nahrádzajú slovami "1. marcom 1994". Odporúčam neprijať. Myslím si, že technicky je to nezvládnuteľné.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 109 poslancov.

Kto je za predložený návrh doplnku? Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.

Za návrh hlasovalo 66 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 20 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh sme prijali.

Poslanec Š. Kuriščák:

Pán predsedajúci, nakoľko sme vyčerpali všetky pozmeňovacie návrhy, navrhujem, aby sme hlasovali o zákone ako celku. Ponechávam na rozhodnutie poslancov.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 116 poslancov.

Kto je za predložený návrh ako celok? Pán spoločný spravodajca ponecháva na úvahu.

Za návrh hlasovalo 80 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 35 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o platových pomeroch prokurátorov a právnych čakateľov prokuratúry Slovenskej republiky. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

D v a d s i a t y m p i a t y m bodom programu je

Informácia generálneho prokurátora Slovenskej republiky o podnete podpredsedu vlády Slovenskej republiky Romana Kováča týkajúcom sa zriadenia Mestskej univerzity v Kráľovskom Chlmci.

Chcem oznámiť pánom poslancom a poslankyniam, že generálny prokurátor píše na Národnú radu, že je v stave práceneschopných, a preto nemôže túto správu predniesť. Keďže okrem generálneho prokurátora nemôže v Národnej rade vystúpiť v zastúpení nikto, rešpektujem toto jeho ospravedlnenie s tým, že podrobnú správu dostal pán poslanec Chamula, ktorý inicioval toto jeho vystúpenie. Takže prosím, aby sme to zatiaľ zobrali na vedomie.

Prosím, pán poslanec Chamula.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne, kolegovia,

nakoľko som tento podnet dal ja, prislúcha mi zhodnotiť vyjadrenie pána generálneho prokurátora. Podľa listu, ktorý mi bol doručený, s hlbokým presvedčením vyjadrujem nespokojnosť s tým, čo mi pán generálny prokurátor napísal. Z akých dôvodov? Z tých dôvodov, že pán primátor mesta Kráľovský

Chlmec proklamoval, že táto univerzita má charakter vysokej školy, a konkrétne v tejto odpovedi sa píše - citujem: "...vzdelávacím a výchovným zariadením mesta, ktoré zabezpečuje zvyšovanie vzdelanostnej úrovne občanov mesta a Medzibodrožia. Zabezpečuje najma vzdelávanie odborníkov na úseku ekonomiky".

Pýtam sa, na akej úrovni zabezpečuje vzdelávanie odborníkov, či na úrovni stredoškolskej, či na úrovni vysokoškolskej a podobne. Takže, ešte raz vyjadrujem svoju nespokojnosť s tým, čo mi pán generálny prokurátor odpísal.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec. Napriek tomu musím konštatovať, že pán generálny prokurátor dnes nevystúpi. Môžeme presunúť tento bod programu na budúcu schôdzu Národnej rady.

Prístúpime k d v a d s i a t e m u š i e s t e m u bodu programu, ktorým je

Správa Komisie Národnej rady Slovenskej republiky pre riešenie otázky Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros za rok 1991.

Správu ste dostali ako tlač číslo 420.

Prosím predsedu komisie pána Juraja Hrašku, aby predniesol správu.

Poslanec J. Hraško:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

ako už uviedol pán predseda, správu o činnosti komisie ste obdržali písomne ako tlač 420, preto nemienim o nej podrobnejšie referovať. Dovoľte mi však, aby som zdôraznil niektoré, podľa názoru komisie dôležité aspekty ďalšieho postupu Slovenskej republiky v otázke vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros. Chcem pripomenúť, že hlavným argumentom maďarskej strany, pre ktorý žiadala najskôr odložiť, potom prerušiť a nakoniec zastaviť výstavbu vodného diela, boli environmentálne argumenty, ktoré smerovali k tvrdeniu, že pri prevádzkovaní sústavy vodných diel dôjde na tomto území k ekologickej katastrofe, najma ku kvantitatívnemu i kvalitatívnemu znehodnoteniu zásob podzemných vôd na obidvoch stranách Dunaja a k odumretiu ekosystému lužného lesa, vrátane fauny, ktorá je v tejto oblasti jedinečná a nesmie byť v žiadnom prípade vystavená riziku. Na základe tohoto tvrdenia sa podarilo maďarskej diplomacii získať ekologické nevládne organizácie a ich prostredníctvom svetovú verejnú mienku proti Slovenskej republike.

Na tento primárny argument maďarskej strany nesmieme, vážená Národná rada, zabúdať, a nemôžeme sa pri argumentácii dať zatlačiť do diskusií, ktoré boli použité vtedy, keď svetová verejná mienka bola skoro jednoznačne na strane Maďarska. Mám na mysli také otázky, ktoré boli pozdejšie používané ako argumentácia, kde sa hovorilo o narúšaní územnej integrity Maďarska, o zmene hraníc či ohrozenia práv obyvateľov Slovenska, ktorí sa hlásia k maďarskej národnosti a žijú na tomto území.

Ekologické monitorovanie, a to je dôležité, na území ovplyvneného vodným dielom Gabčíkovo, výsledky, ktorého

z hľadiska objektívnosti overili medzinárodné expertné tea-
my, signalizuje pozitívnejší vývoj na tomto území, než aké
boli najoptimistickejšie očakávania. Zdalo by sa, že tento
fakt bude zo strany Slovenskej republiky využitý pre infor-
máciu svetovej odbornej verejnosti, že anglické verzie zís-
kaných záverov budú rozoslané aspoň do európskych univerzit-
ných knižníc. Pravdou však je, že tieto knižnice majú o Gab-
číkove, ako som sa mohol cez kolegov v niektorých európskych
mestách presvedčiť, len informácie z Maďarska, a zo Sloven-
ska je v univerzitných knižniciach Európy jediná informá-
cia, a to je práca pána doktora Šibla, ktorú v anglickom ja-
zyku vydal Slovenský zväz ochrancov prírody a krajiny a kto-
rá je naprostým skreslením faktov a údajov, ktoré sa týkajú
vodného diela Gabčíkovo-Nagymaros. Vydávanie propagačných
brožúr, ktoré robí ministerstvo zahraničných vecí alebo
štátny podnik Vodohospodárska výstavba či iné organizácie,
treba považovať za záslužný čin pre informovanie laickej
pospolitosti, rovnako ako plavby po Dunaji, ale odborné kru-
hy potrebujú pre zmenu názorov faktografiu a vecnú argumen-
táciu.

Napriek tomu, že kauza Gabčíkovo je jednou z tých, kto-
ré nás zviditeľňujú vo svete, avšak ešte stále nie v tom po-
zitívnom zmysle, nemá, podľa názoru komisie, zo strany vlády
Slovenskej republiky náležité miesto v jej prioritách. Po-
ukazujeme na nedostatočnú koordinovanosť zodpovedných rezor-
tov najma v otázkach technických a environmentálnych. Pova-
žujeme za správne, že zahranično-politické aktivity koordi-
nuje ministerstvo zahraničných vecí, lenže otázka vodného
diela má aj iný ako len medzinárodno-právny aspekt a aj ten-
to medzinárodno-právny aspekt je odvodený od aspektu ekolo-
gického. O neuvedomení si zodpovednosti, ak nechcem hovoriť
priamo o ignorovaní medzinárodných spoločenstiev, svedčí aj
taký fakt, že vláda do konca januára neprerokovala správu
expertov, ku ktorej malo byť stanovisko vlády zaslané do
15. januára. Zdá sa mi, že ju nemôžeme ospravedlniť ani sku-

točnosťou, že ministerstvo zahraničných vecí oznámilo, že ju predloží do konca januára, pretože ani tento termín nebol dodržaný.

Hovorím to preto, že reakcia nedala na seba dlho čakať. Najskôr to boli protesty maďarskej strany a potom Európskemu parlamentu opatovne predložený návrh rezolúcie zo dňa 9. februára 1994 s pôvodne nelichotivým textom pre Slovenskú republiku. To, že pôvodný text nebol najmä v bode 5 prijatý, je dôkazom, že medzinárodná verejnosť si uvedomuje chabosť maďarskej argumentácie. O to viac nás musia mrzieť prešľapy a chyby našej exekutívy, ktoré vyústili do toho, že včera veľvyslanci Európskeho spoločenstva a ďalších troch európskych štátov odovzdávali demarš vláde Slovenskej republiky. O jej obsahu nie sme informovaní. Keď sme rokovali o týchto otázkach vo výbore, bol som ako predseda výboru poverený informovať o tomto stave ešte v júni minulého roku predsedu vlády so žiadosťou o prijatie opatrení na zlepšenie stavu. Opatrenia, ktoré sme navrhovali, máte uvedené v správe, nebudem sa o nich zmieňovať. Chcem len konštatovať, že odpoveď na návrhy komisie sme od vlády nedostali.

Komisia má pri rokovaniach s výborom maďarského parlamentu značne komplikovanú situáciu, nakoľko maďarský výbor má splnomocnenie parlamentu Maďarskej republiky prikázať vláde alebo zrušiť niektoré jej opatrenia v otázkach výstavby vodných diel. Na rozdiel od výboru maďarského parlamentu komisia Národnej rady Slovenskej republiky takýto mandát aktívne vstupovať do politických rozhodovaní nemá, čo nám značne sťažuje možnosť prijať autonómne závery pri rokovaní s maďarskou stranou. Maďarský výbor to pochopil a veľmi promptne nám to dáva pri každej príležitosti na vedomie, najmä pri tlačových diskusiách. Chcem informovať Národnú radu, že naša komisia nebude takéto kompetencie žiadať, ale rád by som Národnú radu informoval, že budeme žiadať a trvať na tom, aby vláda Slovenskej republiky pohotovejšie a

promptnejšie reagovala na požiadavky a odporúčania našej komisie, aby sme mali vyčerpávajúce informácie najmä pre prípravu rokovaní.

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

pretože ide o informačnú správu, navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky neotvorila o nej rozpravu a vzala ju len na vedomie.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu profesorovi. Bolo tu požiadané, aby rozprava nebola, to znamená, že poslancov sa to týkať nemôže, ale akonáhle minister požiada o vystúpenie, má na to právo. Prosím, pán minister.

Minister životného prostredia SR J. Zlocha:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

nemôžem súhlasiť s niektorými konštatovaniami, ktoré sú v tejto správe uvedené, a to konštatovanie, že je nedostatočná koordinácia a nejednoznačný a nekoordinovaný postup štátnych organizácií, ktoré sa podieľajú na monitorovaní a komplexnej interpretácii výsledkov. Takisto nemôžem súhlasiť ani s konštatovaním na strane 1, kde predseda komisie požadoval od predsedu vlády prehodnotiť a upraviť štatút splnomocnenca vlády pre sústavu vodných diel.

Najskôr sa vyjadrím k tomu prvému - k monitorovaniu. Pri vydaní vodoprávneho rozhodnutia sa požadoval detailný

monitoring. Ten sa zabezpečuje prostredníctvom viacerých organizácií - Západoslovenská vodárne, Bratislavské vodárne, Povodie Dunaja. Výsledky sa spracovávajú na našom rezorte v Slovenskom hydrometeorologickom ústave. V prvom polroku sme odoberali vzorky vo veľmi hustej sieti, a taký počet komplexných analýz, ktoré boli odobraté z jednotlivých meraných objektov, sa asi neodoberal nikde na svete. Najskôr sme po asi troch mesiacoch zverejnili informatívnu správu a potom ďalšie dve komplexné správy, kde boli podrobne vyhodnotené výsledky monitorovania. Správnosť výsledkov bola kontrolovaná v nezávislej organizácii, kde boli prekontrolované presnosti stanovenia jednotlivých vzoriek. Takže, nemôžem v žiadnom prípade súhlasiť s konštatovaním, že máme nedostatky v monitorovaní a neposkytujeme výsledky.

Na troch tlačových konferenciách sme oboznámili s výsledkami monitorovania aj širokú verejnosť. Zasa môžem len s ľútosťou konštatovať, že nezávisí od nás, akú publicitu týmto výsledkom urobia naši novinári. Písomné stanoviská sme odovzdali všetkým zainteresovaným organizáciám. V súčasnosti sa pripravuje ďalšia správa o výsledkoch monitorovania za celý doterajší rok. Vo všetkých týchto správach sa konštatuje, že dočasným riešením Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros, vybudovaním stupňa Gabčíkovo, nedošlo k poškodeniu životného prostredia, k jeho narušeniu na území Slovenskej republiky.

Vo viacerých prípadoch bolo konštatované, že vo veci zabezpečenia alebo ochrany podzemných zdrojov pitnej vody došlo dokonca k zlepšeniu kvality vody. V každom prípade je to možné konštatovať u vodných zdrojov, ktoré sú na pravom brehu Dunaja, kde v dôsledku zmeny prúdenia vody z Dunaja smerom do vnútrozemia na juh došlo skutočne k výraznému zlepšeniu kvality vody. V ostatných vodných zdrojoch, ktoré sú na ľavom brehu zdrže, k zhoršeniu kvality podzemnej vody takisto nedošlo - ani v zdroji Kalinkovo, Šamorín, ani Gab-

číkovo. Stačí sa ísť pozrieť na to, aká je situácia v ramennej sústave. Nedávno v televízii bol uvedený film. Skutočne, v ramennej sústave je toľko vody ako tam snáď bolo len občas pri veľkých povodniach.

Aká je situácia v rastlinstve a živočíšstve? Zasa stačí sa tade len prejsť a odborníci konštatujú, že sa do tohto územia vracajú chránené a ohrozené druhy, že dnes sa tam už vyskytuje niekoľko druhov napríklad živočíšstva, vtáctva, ktoré tam ani neboli. Takže, skutočne možno konštatovať, že rozhodnutie, ktoré bolo urobené v roku 1992, nemalo nepriaznivý vplyv na životné prostredie.

Osobitným problémom je zrejme konštatovanie, že treba upraviť štatút zmocnenca vlády pre sústavu vodných diel. Myslím, že by si bolo treba uvedomiť, že doteraz uznávame platnosť pôvodnej zmluvy medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou republikou o prevádzke Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros z roku 1997, kde štatút zmocnenca a jeho povinnosti sú uvedené v kapitole II článku 3. Teda, ak náplň práce a postavenie zmocnenca je súčasťou zmluvy, nemôže ju riešiť žiadny minister, ani vláda Slovenskej republiky, ale musela by byť predmetom rokovania týchto dvoch vlád. Maďarská republika zmocnenca pre sústavu vodných diel zrušila a náš zmocnenec vlastne teraz nemá partnera. V tomto citovanom článku sú uvedené presne jeho práva a povinnosti.

Mám taký dojem, že vytvárať nové ministerstvo pre Gabčíkovo by bolo úplne zbytočné. Môžem povedať, že ministerstvo životného prostredia si všetky povinnosti, ktoré mu vyplynuli z tohto rozhodnutia, plnilo a plní. Ak sú výhrady k ich činnosti a náplni iných ministerstiev, potom by bolo potrebné žiadať vysvetlenie od nich.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi. Pán profesor, sám ste povedali, že je to bez rozpravy, ale na faktickú poznámku máte právo.

Poslanec J. Hraško:

To, čo povedal pán minister, potvrdzujem. Tragédia Slovenska je v tom, že máme dosť údajov, ale nezverejňujeme ich dostatočne pohotovo. Pokiaľ ide o zmocnenca, mám od neho list, že mu robí veľké problémy, aby sa vôbec stretol s jedným, druhým či tretím ministrom. Nehovoril som o tom, že si neplníte povinnosti. Všetky ministerstvá si svoje povinnosti plnia, ale musíme oslovovať troch ministrov - pritom jeden dáva jedny informácie, druhý druhé, tretí tretie. O toto nám ide, pán minister, aby tu došlo ku koordinácii stanovísk na úrovni vlády. Nekritizovali sme žiadne ministerstvo, ale žiadame, aby na úrovni vlády došlo ku koordinácii. Nech vláda zváži, ako to urobí, ale na koordinácii postupu budeme trvať. To bol zmysel môjho vystúpenia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem.

Pani poslankyne, páni poslanci,

D v a d s i a t y m s i e d m y m bodom je

Návrh na voľbu predsedu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru.

Národná rada Slovenskej republiky na svojej 24. schôdzi vzala na vedomie, že Marián Andel sa v súvislosti s jeho vymenovaním za člena vlády Slovenskej republiky vzdal funkcie

predsedu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru.

Návrh na predsedu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru predložili poslanci na pánov Kvietika, Chamulu a Gazdíka. Chcem len pripomenúť, že na základe koaličných dohôd na začiatku tohto funkčného obdobia poslancov bola urobená dohoda o tom, ktoré výbory ktorá politická strana bude obsadzovať. Takže tento výbor by mal obsadiť člen klubu Slovenskej národnej strany.

Má niekto k podanému návrhu ešte pripomienky? Prosím, pán Móri.

Poslanec I. Móri:

Vážený pán predseda, vzhľadom na to, že tieto zoznamy sme dostali pred nejakou chvíľou, navrhujem za poslanecký klub Hnutia za demokratické Slovensko 15-minútovú prestávku pre poradu nášho klubu s tým, že čakáme na reakciu klubu Slovenskej národnej strany.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Podporujeme návrh.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, bude 15-minútová prestávka. Presne o štvrť na šesť začíname.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím panie poslankyne a pánov poslancov, aby zaujali svoje miesta v rokovacej sále, budeme pokračovať v rokovaní 26. schôdze Národnej rady.

Dovoľte mi, aby som povedal, že podľa článku 92 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky predsedov výborov volí Národná rada Slovenskej republiky tajným hlasovaním. Nakoľko ústava neustanovuje inak, na platné zvolenie predsedu výboru podľa článku 48 ods. 2 ústavy je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných poslancov.

Dovoľte mi, aby som pripomenul niektoré zásady tajných volieb. Na hlasovacom lístku máte uvedené mená kandidátov. Hlasovací lístok upravíte tak, že na ňom ponecháte meno toho kandidáta, ktorému dávate svoj hlas. Ďalšie meno vodorovne prečiarknete. Ak budú na hlasovacom lístku iné úpravy, bude považovaný za neplatný.

Prosím pánov overovateľov a overovateľky, aby rozdali hlasovacie lístky. Tým začíname akt tajného hlasovania. Najskôr hlasovací úkon vykonajú páni skrutátori.

Pýtam sa, či má ešte niekto vykonať akt tajného hlasovania.

/Nikto./

Ak nie, vyhlasujem 10-minútovú prestávku.

/Po prestávke./

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, budeme pokračovať v rokovaní. Prosím pani overovateľku, aby Národnej rade oznámila výsledok voľby predsedu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru.

Poslankyňa B. Guldanová:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

predkladám vám zápisnicu o tajnom hlasovaní na voľbu predsedu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru.

Na voľbu predsedu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru bolo poslancom vydaných 140 hlasovacích lístkov. Po spočítaní hlasov overovatelia zistili, že v tajnom hlasovaní bolo odovzdaných 137 platných hlasovacích lístkov a 2 neplatné. Hlasovací lístok neodovzdal jeden poslanec.

Za návrh na predsedu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru Igora Gazdíka hlasovalo 17 poslancov.

Za Igora Chamulu hlasovalo 54 poslancov.

Za Štefana Kvietika hlasovalo 63 poslancov.

Overovatelia konštatujú, že Národná rada Slovenskej republiky nikoho nezvolila za predsedu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni. Pán poslanec Ftáčnik sa hlási s faktickou pripomienkou.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predseda,

moja faktická pripomienka bude mať povahu procedurálneho návrhu. Podľa volebného poriadku, ktorý platí, by sme mali uskutočniť druhá kolo volieb. Myslím si, že by bolo užitočné medzitým mať čas na nejaké politické rozhovory a dohody medzi klubmi. Preto navrhujem, aby sme o tejto otázke rozhodli na najbližšej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky. Teda dávam taký procedurálny návrh, aby sa druhé kolo konalo na ďalšej schôdzi.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Keďže ide o procedurálny návrh, musím dať o ňom hlasovať.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 110 poslancov.
Kto je za tento návrh, aby sme druhé kolo volieb predsedu výboru preložili na 27. schôdzu?
Za návrh hlasovalo 90 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 5 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že tento bod programu dokončíme na 27. schôdzi.

Dovoľte, aby sme pristúpili k d v a d s i a t e m u ô s m e m u bodu programu, ktorým je

Návrh Rady Slovenskej televízie na voľbu ústredného riaditeľa Slovenskej televízie.

Návrh ste dostali ako tlač 410. Návrh je predložený podľa § 11 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 254/1991 Zb. o Slovenskej televízii v znení neskorších predpisov. Na základe tohto ustanovenia ústredného riaditeľa Slovenskej televízie volí na návrh Rady Slovenskej televízie Národná rada Slovenskej republiky.

Informáciu o stanoviskách výborov Národnej rady k návrhu Rady Slovenskej televízie podá pani poslankyňa Eva Rusnáková, členka výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Vážený pán predseda,
vážená dámy,
vážení páni,

Rada Slovenskej televízie predložila predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky dňa 13. januára 1994 návrh na voľbu ústredného riaditeľa Slovenskej televízie. Uvedený návrh Rady Slovenskej televízie pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky Národohospodárskemu a rozpočtovému výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti na prerokovanie do 27. januára 1994 s tým, že určil ako príslušný Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru, ktorý Národnej rade Slovenskej republiky týmto podáva informáciu.

Výbory Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali predložený návrh do 20. januára 1994 a v prijatých uzneseniach vyslovili súhlas s návrhom Rady Slovenskej televízie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, páni poslanci, pani poslankyne, aby ste venovali pozornosť pani poslankyni Rusnákovej.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Odporúčajú Národnej rade Slovenskej republiky podľa § 11 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 254/1991 Zb. o Slovenskej televízii v znení neskorších predpisov zvoliť Prof. Ing. Ivana Stadtruckera, CSc. za ústredného riaditeľa Slovenskej televízie. Voľbu ústredného riaditeľa Slovenskej televízie odporúčam uskutočniť tajným hlasovaním. V prípade, že pán prof. Stadtrucker bude Národnou radou Slovenskej republiky zvolený, navrhujem prijať nasledovné uznesenie:

"Národná rada Slovenskej republiky

podľa § 11 ods. 1 zákona Slovenskej narodnej rady číslo 254/1991 Zb. o Slovenskej televízii v znení neskorších predpisov na návrh Rady Slovenskej televízie zvolila Prof. Ing. Ivana Stadtruckera, CSc. za ústredného riaditeľa Slovenskej televízie."

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Keďže k tomuto bodu do rozpravy som nedostal žiadnu písomnú prihlášku, pýtam sa, či sa niekto hlási do rozpravy? Prosím, pani poslankyňa Rothmayerová.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Vážený pán predseda,
ctená Národná rada,

viem, že sme už unavení po celom dni, po takých traumatizujúcich zákonoch, aké sme preberali, ale predsa len som sa prihlásila do rozpravy aspoň s niekoľkými poznámkami, preto, že so stavom Slovenskej televízie, resp. so Slovenskou televíziou, vidí sa mi, nie je spokojný dnes nik - ani parlamentní politici, ani mimoparlamentní, ale predovšetkým je nespokojný divák. Urobili sme zo štátnej televízie verejnoprávnu televíziu, urobili sme to zákonom, ale nikto nedefinoval, čo vlastne verejnoprávna televízia má byť.

Vo vyspelých demokraciách, kde už majú s demokraciou nejaké skúsenosti, napríklad vo Veľkej Británii, má BBC prijatú chartu, v ktorej charakterizuje verejnoprávnu inštitúciu ako čosi, čo teda má slúžiť divákovi a má určené hranice, čo môže a čo nemôže.

Dovoľte, aby som zacitovala aspoň niekoľko myšlienok: Každý jednotlivec je koncesionárom a má nárok dostávať relácie, ktoré neurážajú jeho cítenie. Informácia sa v každom prípade musí podávať nestranne, t. j. bez osobnej interpretácie redaktora a bez jeho nejakého výrazného spoločenského "stranenia". Keď po "veľkom upratovaní" po novembri 1989 odišli z televízie profesionáli, ktorých tváre príliš splývali s minulým režimom, očakávala som, a zrejme všetci sme očakávali, že prídu profesionáli, ktorí už budú poučení históriou a nebudú mieniť "stranit" komukoľvek. Myslím však, že sa naše očakávania nesplnili, a pri rýchlom striedaní vlád na Slovensku je napokon výsledok taký, aký vidíme, že nás deň čo deň, resp. večer, čo večer, každý zo svojho pohľadu sa snaží presvedčiť, že má len tú jedinú, vlastnú pravdu.

V takomto stave sa všetky vlády usilovali nejakým spôsobom problém Slovenskej televízie vyriešiť. Ten nejaký spôsob spočíval v tom, že sa striedali riaditelia. O tom sme si tu už pohovorili dostatočne veľa, nechcem to opakovať. Chcem len pripomenúť, ctené kolegyne, ctení kolegovia, že sme sa nemuseli dostať až do takého stavu, v akom dnes sme, keby sme boli v júni splnili to, čo nám zákon prikazuje, keby sme boli doplnili do televíznej rady na uvoľnené miesta nových členov, keby v auguste bol mohol bývať konkurz ako bol ohlásený, a v septembri by sme boli volili riaditeľa Slovenskej televízie. Nestalo sa. Vtedy ste odmietli hlasovať resp. voliť nových členov a svojím spôsobom ignorovať zákon, ale to už je za nami.

Mne je len osobne ľúto, že dnes, keď ideme voliť, máme na stole kandidáta na riaditeľa Slovenskej televízie, veľmi ťažko môžeme povedať: Áno, to je ono! Viem, že pán prof. Stadtrucker bol prihlásený do konkurzu a predpokladám, že svojimi kvalitami by bol presvedčil aj Radu Slovenskej televízie v tom zložení, v akom pracovala ešte v auguste. Dnes sa však problém priliš spolitizoval. A osobne ľutujem, že aj noví členovia rady, aj kandidát na riaditeľa, sa vlastne nezavinene ocitli v takej situácii, v akej sme. Viem, že už sa stalo, hovorím to najmä preto, že ak sme na minulej schôdzi volali po morálke, bola by som veľmi rada, keby sme si uvedomovali aj zodpovednosť. Ak sa to už nedá opraviť dozadu, myslime na to aspoň pre budúcnosť.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni Rothmayerovej. Hlási sa ešte niekto do rozpravy?

/Nikto./

Ak nie, vyhlasujem rozpravu za skončenú. Chce sa k rozprave vyjadriť pani poslankyňa Rusnáková?

Poslankyňa E. Rusnáková:

Nie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ak nie, potom dám hlasovať o návrhu pani spravodajkyne, pretože voľba riaditeľa Slovenskej televízie je verejná a ona dala návrh na tajné hlasovanie.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 123 poslancov.
Kto je za to, aby táto voľba bola tajná?
Za návrh hlasovalo 61 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 32 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 30 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pani poslankyne Rusnákovej neprešiel.

Budeme hlasovať pomocou tlačidiel.

Pristúpime k hlasovaniu o ústrednom riaditeľovi Slovenskej televízie.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 129 poslancov.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 102 poslancov.

Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval žiaden poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 27 poslancov.

Konštatujem, že Národná rada Slovenskej republiky zvolila Ivana Stadtruckera za ústredného riaditeľa Slovenskej televízie. /Potlesk./

D v a d s i a t y m d e v i a t y m bodom programu je

Rezignácia členov Rady Slovenskej televízie Júliusa Bárdoša a Dušana Budzáka a návrh na voľbu členov Rady Slovenskej televízie.

Materiál, ktorý pripravil výbor Národnej rady pre vzdelanie, vedu a kultúru, ste dostali ako tlač číslo 416, vrátane návrhu uznesenia Národnej rady.

Prosím, pani poslankyňa Mušková.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Vážení kolegovia,

chcem vás požiadať o súhlas na zaradenie ďalšieho bodu programu do rokovania nášho pléna. Je ním odstúpenie z funkcie člena Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie Fedora Bartku a Jána Ulického a návrh na voľbu nových členov rady. Tento návrh som si dovolila predložiť za výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru, ktorý zobral do úvahy kritickú situáciu v tejto rade. Materiál je pripravený písomne ako tlač 430 a bude vám odovzdaný hneď ako tento bod programu odsúhlasíte. V tomto prípade tiež navrhujem zaradiť tento bod za voľbu členov do televíznej rady, ktorý teraz nasleduje, a ak je možné, mohlo by sa hlasovať súčasne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pani poslankyňa. O tomto návrhu pani poslankyne Muškovej musím dať hlasovať.

S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán predseda, myslím si, že o tomto návrhu by sme mali hlasovať až potom, keď dostaneme na stôl materiál, návrhy, aby sme si to mohli rozmyslieť. Ako budeme teraz hlasovať o tom, že to má byť zaradené do programu, a potom, po doručení materiálov zistíme, že si tam potrebujeme niečo ešte preveriť alebo doplniť?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, môžeme tento návrh pani poslankyne vziať do úvahy a súhlasiť s tým, aby bol zaradený na túto schôdzu, ale ako posledný bod zajtra, alebo na budúci týždeň, alebo ako predposledný bod pred interpeláciami.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán predseda, myslím si, že o tomto návrhu pani poslankyne Muškovej by sme mohli hlasovať po tom, čo dostaneme na stôl návrhy, teda ako ho zaradíme do programu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, musím dať hlasovať o tomto návrhu pani Muškovej teraz. Ako sa rozhodnete, to je vaša vec. Pani poslankyňa Mušková sa ešte hlási s faktickou poznámkou.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Síce som navrhla zaradiť tento bod do programu za túto voľbu, ale, samozrejme, súhlasím s tým, že môže byť zaradený, kedy uznáte za vhodné.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Budeme hlasovať o návrhu pani Muškovej s tým, že navrhujem, aby sme tento bod zaradili do rokovania pred interpelácie. Súhlasíte? /Všeobecný súhlas./

Prosím, prezentujte sa.
Prezentovalo sa 128 poslancov.
Kto je za návrh pani poslankyne Muškovej?
Za návrh hlasovalo 112 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali návrh pani poslankyne Muškovej a o tomto bode budeme rokovať pred interpeláciami.

Takže opakujem, materiál k tomuto bodu máte pod číslom 416. Prosím pani poslankyňu Rusnákovú, aby návrh výboru uviedla.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Uznesením Národnej rady Slovenskej republiky z 22. decembra 1992 číslo 112 boli podľa § 8 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 254/1991 Zb. o Slovenskej televízii v znení neskorších predpisov zvolení Július Bárdoš a Dušan Budzák za členov Rady Slovenskej televízie. Menovaní listami adresovanými predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky

oznámili rozhodnutie odstúpiť z funkcie členy rady. Odstúpením menovaných z funkcie člena rady je potrebné podľa § 8 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 254/1991 Zb. o Slovenskej televízii v znení neskorších predpisov doplniť voľné miesta voľbou ďalších dvoch členov rady.

Poslanecké kluby a občianske združenia navrhli kandidátov, ktorých máte priložených v správe. Osobné údaje o navrhovaných kandidátoch sú takisto uvedené v prílohe tejto správy, preto ich čítať nebudem.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru posúdil podané návrhy z hľadiska splnenia kritérií, a preto odporúča Národnej rade Slovenskej republiky:

1. Podľa § 8 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 254/1991 Zb. o Slovenskej televízii v znení neskorších predpisov zvoliť dvoch členov Rady Slovenskej televízie z kandidátov navrhovaných v prílohe tejto správy.

2. Voľbu členov rady uskutočniť tajným hlasovaním.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Počuli sme pani poslankyňu Rusnákovú. Pýtam sa, či má niekto pripomienky alebo otázky.

/Nikto./

Ak nemá nikto pripomienky ani otázky, dám hlasovať o návrhu pani poslankyne Rusnákovej, keďže navrhla tajné hlasovanie.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 128 poslancov.

Kto je za návrh pani poslankyne, ktorá navrhuje tajné hlasovanie?

Za návrh hlasovalo 75 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 22 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 31 poslancov.

Konštatujem, že sme sa rozhodli, že budeme hlasovať tajne.

Prosím kanceláriu, aby pripravila lístky a dala ich skrutátorom na rozdanie.

Vážení páni poslanci,
pani poslankyne,

skrutátori spočítajú hlasy, to bude trvať ešte dlho. Dostal som návrh, že výsledky vyhlásime ráno, aby sme nemuseli čakať. Súhlasíte s tým? /Všeobecný súhlas poslancov./

Ďakujem. Zajtra pokračujeme o 9.00 hodine.

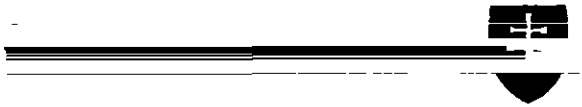

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

26., 27., 28. januára, 2., 3., 4., 16., 17., 18. februára 1994

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA
O 26. SCHÔDZI
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

IV. časť

X. volebné obdobie

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

pokračujeme v rokovaní 26. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky.

Včera sme prerušili rokovanie pred vyhlásením výsledkov volieb členov Rady Slovenskej televízie. Preto prosím povereného overovateľa, aby oznámil Národnej rade výsledky volieb. Prosím, pani poslankyňa Guldanová.

Poslankyňa B. Guldanová:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

predkladám vám zápisnicu o voľbe členov Rady Slovenskej televízie.

Na voľbu členov rady bolo vydaných 126 hlasovacích lístkov. Po spočítaní hlasov overovatelia zistili, že pri tajnom hlasovaní bolo odovzdaných 112 platných hlasovacích lístkov a 14 neplatných.

Za kandidátku JUDr. Máriu Brenčičovú hlasovalo 11 poslancov.

Za kandidátku JUDr. Evu Štefánikovú hlasovalo 55 poslancov.

Za kandidáta Ing. Jozefa Černého nehlasoval žiaden poslanec.

Za kandidáta JUDr. Jozefa Boboka hlasovalo 42 poslancov.

Za kandidáta Mgr. Mariána Mináríka nehlasoval žiaden poslanec.

Za kandidáta Ing. Ladislava Lysáka, CSc. hlasovali 2 poslanci.

Za kandidáta Prof. JUDr. Ľudovíta Jacza, CSc. hlasovalo 45 poslancov.

Za kandidáta PhDr. Irenu Štromfovú hlasovalo 13 poslancov.

Za kandidáta Silvestra Húsku hlasovalo 28 poslancov.

Overovatelia konštatujú, že Národná rada nezvolila žiadneho člena Rady Slovenskej televízie.

Podpísaní sú deviati overovatelia Národnej rady.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem za informáciu. Myslím, že v súlade s volebným poriadkom by sme mohli opakovať túto voľbu, keď budú ďalšie na program nastolené voľby.

Tridsiatym bodom programu je vládny návrh na člena rady Fondu detí a mládeže, ale kým prejdeme k týmto voľbám, navrhujem, aby sme prerokovali

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a zákon číslo 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Vládny návrh zákona -ste dostali ako tlač číslo 419 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 419a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky pani Oľga Keltošová. Prosím ju, aby sa ujala slova.

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

predložený vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, rieši jednu z aktuálnych otázok prechodného obdobia, a to hodnotenie zamestnaní v pracovných kategóriách, ktoré ako také boli zrušené zákonom číslo 235/1992 Zb. aj pre rok 1994. V tomto návrhu zákona ide nielen o riešenie, ktoré je podmienené zavedením nového systému sociálneho poistenia a doplnkového poistenia, s ktorým je otázka pracovných kategórií úzko spojená, ale aj o akceptáciu požiadavky sociálnych partnerov riešiť túto otázku.

Súčasťou novely zákona číslo 100/1988 Zb. je aj obnovenie inštitútu pracovného úrazu, respektíve choroby z povolania a vymedzenie tohto pojmu. Tento krok bol podmienený bez-

prostrednou vazbou pracovných úrazov a chorôb z povolania na nový systém sociálneho poistenia a úrazového poistenia.

Predložený návrh novely nebude mať v daných správnych podmienkach dopad na štátny rozpočet.

V niektorých výboroch, ktoré prerokovali tento návrh zákona, odzneli námietky proti spätnej účinnosti, ktorá sa určitým spôsobom v predloženom návrhu zavádza. Je pravda, že retroaktivita ako taká je jav neželateľný v každom právnom predpise, ale pretože v konečnom dôsledku ide o pozitívny dopad na občana, navrhujem vám toto riešenie akceptovať.

V súvislosti s prijatím zákonov o úprave dôchodkov vyvstala potreba novelizovať aj zákon číslo 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru, pokiaľ ide o problematiku valorizácie príspevkov za službu. V § 122 zákona číslo 410/1991 Zb. sa ustanovuje, že príspevok za službu sa zvyšuje v rovnakých termínoch a rovnakým spôsobom, ako čiastočný invalidný dôchodok zo sociálneho zabezpečenia. Aplikácia tohto ustanovenia v praxi vzhľadom na spôsob a rozsah zvyšovania dôchodkov sa ukázala pre účely valorizácie príspevku za službu ako nevyhovujúca. Ide najmä o tú skutočnosť, že sa príspevky za službu valorizovali neodôvodnene už pri ich priznávaní. Preto sa v predloženom návrhu zákona navrhuje opustiť doterajší princíp valorizácie podľa dôchodkov a navrhuje sa zvyšovať príspevky za službu percentnou výškou upravujúcou priemerný zárobok pre výpočet náhrady za stratu na zárobku podľa zákona Národnej rady číslo 320 z roku 1993. Pri tomto princípe bude dochádzať k valorizácii príspevku až po určitom období po jeho priznaní.

V tejto súvislosti by som vás rada upozornila, že základný spôsob výpočtu príspevku za službu sa touto navrhovanou novelou nemení. Vzhľadom na to, že v predloženom návrhu dochádza k zmene princípu valorizácie príspevku za službu,

je potrebné na tento spôsob výpočtu previesť aj terajších poberateľov príspevku, a to odo dňa účinnosti tohto zákona. Ak by sa navrhovaný princíp valorizácie nevzťahoval na doterajších poberateľov, došlo by u nich v praxi k dvojitej valorizácii, a to jednak podľa doterajších predpisov a jednak podľa navrhovaného znenia § 122. So zreteľom na to, že navrhovaný princíp valorizácie bude objektívnejšie vyjadrovať problematiku rastu priemernej mzdy vo vzťahu k príspevku za službu a v tejto súvislosti dôjde aj k úspore finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu, odporúčam vám s predloženým návrhom vysloviť súhlas.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pani ministerke. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Pavla Jakubíka, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec P. Jakubík:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
kolegyne, kolegovia,

v úvode tejto schôdze Národnej rady som predložil návrh na zmenu programu rokovania, ktorá bola schválená a ako tridsiaty druhý bod programu je zaradené prerokovanie vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 100/1988 1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov. Vláda však predložila tento návrh zákona rozšírený o novelu zákona číslo 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Takto rozšírený návrh zákona pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 727 z 28. januára tohto roku na prerokovanie Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci. Citovaným rozhodnutím predsedu Národnej rady bol ako príslušný na skoordinovanie stanovísk určený Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci.

Ústavnoprávny výbor neprijal k predloženému návrhu zákona platné uznesenie, nakoľko nevyslovila s ním súhlas nadpolovičná väčšina všetkých členov výboru. Z 20 členov tohto výboru bolo prítomných 11 poslancov. Desiati poslanci hlasovali za návrh, nikto nebol proti a 1 poslankyňa sa hlasovania zdržala.

Výbor pre zdravotníctvo a sociálne veci vyslovil s predloženým návrhom zákona, ktorým sa mení zákon číslo 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, a zákon číslo 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, označený ako tlač 419, súhlas v prvej a tretej časti a neprijal platné uznesenie k druhej časti predloženého vládneho návrhu zákona, lebo s ním nevyslovila súhlas nadpolovičná väčšina všetkých členov výboru. Z celkového počtu členov výboru 16 bolo prítomných 13, za návrh hlasovalo 6, proti boli 2 a 5 poslancov sa zdržalo hlasovania.

Výboru Národnej rady pre zdravotníctvo a sociálne veci odporúča Národnej rade Slovenskej republiky schváliť vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, a zákon číslo 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej re-

publiky v znení neskorších predpisov v prvej a tretej časti bez pripomienok. V prípade schválenia prvej a tretej časti je potom potrebné upraviť i návrh tohto zákona. To znamená, že z predloženého vládneho návrhu výbor pre zdravotníctvo a sociálne veci odporúča schváliť len novelu zákona číslo 100/1988 Zb.

Odporúčam preto plénu Národnej rady, aby na začiatku rozpravy sa rozhodlo o tom, či budeme prerokúvať celý vládny návrh, to znamená novely obidvoch zákonov, alebo len novelu zákona číslo 100.

To je všetko, ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Jakubíkovi a prosím ho, aby zaujal miesto určené pre spravodajcov. Zároveň otváram rozpravu o tomto bode programu. Do rozpravy sa zatiaľ písomne neprihlásil nikto z poslancov, ale hlási sa pán poslanec Brocka, potom pán poslanec Bárány.

Poslanec J. Brocka:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážení kolegovia poslanci,

podstatou vládneho návrhu je, že už po druhýkrát máme oddialiť účinnosť federálneho zákona číslo 235/1992 Zb. o zrušení pracovných kategórií. Mám dojem, že už po druhýkrát ideme rozhodnúť bez toho, aby sme dôkladne poznali podstatu problému, teda dôvody, ktoré viedli k prijatiu zákona o zrušení pracovných kategórií. Čo znamená byť zaradený v prvej alebo v druhej pracovnej kategórii? Znamená to, že v porovnaní s ostatnými, ktorých je naprostá väčšina, máte

výhodnejšie vypočítaný dôchodok, pretože započítané roky vašej práce sú ohodnotené vačšim percentom, ako roky práce tých ostatných. U prvej kategórie zamestnaní či funkcií v ozbrojených silách to znamená aj skorší odchod do dôchodku o 2 až 5 rokov.

Ako a kde vznikol tento jedinečný, vo svete neznámy systém pracovných kategórií? Vznikal postupne v rokoch 1927 až 1933 v Sovietskom zväze v situácii, keď štát nemal dosť prostriedkov na primerané dôchodky pre všetkých občanov, a preto vybral niektoré skupiny pracujúcich, ktorým priznal vyššie dôchodkové nároky ako ostatným. V päťdesiatych rokoch po zrušení poistného systému, po zoštátnení penzijných fondov a po zavedení štátneho dôchodkového zabezpečenia prevzali sme tento systém aj u nás. Na základe spoločenského významu práce, zdravotnej rizikovosti pracovného prostredia a predchádzajúcich predstáv o rozvoji národného hospodárstva cestou preferencie ťažkého priemyslu boli medzi prioritné odvetvia zaradené najprv baníctvo, hutníctvo a ťažké strojárstvo. Postupne bol súbor preferovaných zamestnaní a funkcií rozširovaný aj na ďalšie odvetvia národného hospodárstva. Treba zdôrazniť, že veľmi zložitý administratívne náročný systém zaraďovania a vykazovania kategórií podľa bývalých rezortných zoznamov preferovaných zamestnaní a funkcií je v súčasnosti anachronizmom, ktorý vyhovuje len skostnatelým štátnym podnikom stále hľadajúcim ochranu na ministerstve, je anachronizmom, ktorý len vďaka minimálnej privatizácii a reštrukturalizácii nie je navonok až tak zjavným.

Čo bolo dôsledkom takýchto štátnych preferencií? Bez vačších protestov pracovníkov a odborov sa v podnikoch ponechávali v chode zastaralé, zdraviu škodlivé alebo nebezpečné zariadenia a technologické procesy. Za riziká s tým súvisiace nezodpovedali zamestnávatelia, ale štát. Štát, ktorý na seba preberal dôsledky týchto rizík. V konečnom dôsledku ich preberali na seba všetci občania, pretože zvý-

hodnené invalidné či starobné dôchodky sa vyplácali a stále vyplácajú na ich úkor. Ak už druhý rok platia občania do Fondu dôchodkového zabezpečenia podľa nového princípu, nie je možné naďalej predlžovať neodôvodnené výhody niektorých skupín, nie je možné naďalej prenášať zodpovednosť zamestnávateľov za rizikové pracovné prostredie či nebezpečnú prácu do systému dôchodkového zabezpečenia. K tomu slúžia iné nástroje odvodené od pracovno-právnych vzťahov. Sú to príplatky za prácu v zdraviu škodlivom prostredí, o výške ktorých možno v každom podniku vyjednávať. Sú to finančné náhrady za škody spôsobené pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, garantované zákonom. Neexistujú žiadne, opakujem žiadne dôvody, aby sme naďalej zákonom predlžovali výhody týchto skupín zamestnancov.

Určite tým dôvodom nie je to, že doteraz nie je pripravený zákon o sociálnom poistení. Jeho pracovná verzia so žiadnymi pracovnými kategóriami nepočíta, ani sa ich nesnaží do systému nijako pretransformovať, pretože by išlo o úplne nesystémový prvok. Pracovná verzia nového zákona neobsahuje ani žiadne záväzky vo vzťahu k existujúcim nárokom z pracovných kategórií, pretože toto už urobil zákon číslo 235/1992 Zb., ktorý garantoval všetky vzniknuté nároky z pracovných kategórií až do roku 2016. Rovnako nie je žiaden priamy vzťah medzi zrušením pracovných kategórií a existenciou či neexistenciou pripoisťovacích dôchodkových systémov. Tieto predsa nebudú povinné, a nepoznám žiaden návrh, ktorý by počítal s tým, že penzijné fondy preberú na seba akékoľvek záväzky zo súčasného systému, pracovnými kategóriami počnúc.

Česká republika je dôkazom toho, že argumenty uvádzané v dôvodovej správe, t. j. absencia nového zákona o sociálnom poistení a absencia zákona o penzijných fondoch, sú falošnými argumentami. Tam totiž doteraz bez akejkoľvek novelizácie platí zákon číslo 235.

V dôvodovej správe možno nájsť pri čítaní stopu po tom, aký je skutočný dôvod predloženého návrhu. Možno sa kľúč k pochopeniu nachádza v jedinej vete, ktorú si dovolím zacitovať: "Prijatie zákona si nevyžiada nároky na štátny rozpočet." Páni poslanci, veď to všetci vieme, že finančné nároky, ktoré predĺžením lehoty vzniknú, bude musieť hradiť Národná poisťovňa. Aj tento návrh zákona je pre mňa dôkazom, že vláda sa v skutočnosti veľmi bojí predložiť čo len jedno nepopulárne opatrenie, jeden nepopulárny návrh zákona, ktorý by znamenal krôčik na ceste k reforme.

Dámy a páni poslanci, navrhujem vám preto zákon ako celok neprijať.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Brockovi. Slovo dávam pánu poslancovi Bárányovi.

Poslanec E. Bárány:

Vážené dámy,
vážení páni,

tento zákon sa dotýka aj práv a nárokov policajtov po odchode do civilu. Preto by som rád vyslovil nepokojnosť s tým, že nebol pridelený na prerokovanie aj výboru pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť, ktorému by táto vec bola patrila, ktorý je najpovolanejší na to, aby posúdil, čo by mal a čo by nemal mať policajt po odchode do civilu. Nepoznáme v tejto chvíli finančný dopad na Národnú poisťovňu a ani na dotknutých občanov. Možno, že keď už nie je toto v dôvodovej správe, práve počas diskusie vo výbore - mám tým na mysli výbor pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť - by

sa táto vec bola ujasnila. Dúfam, že v budúcnosti aj zákony, ktoré sa len svojou časťou dotýkajú otázok bezpečnosti alebo sociálneho postavenia dnešných alebo minulých príslušníkov armády a bezpečnostných zborov, dostane aj tento výbor, aby sme mali možno komplexnejší pohľad.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Bárányovi. Dámy a páni, kto sa hlási do diskusie? Prosím, pán poslanec Neuwirth.

Poslanec A. Neuwirth:

Vážený pán predseda,
páni ministri,
vážené kolegyne a kolegovia,

predovšetkým musím vyzdvihnúť, že zásadný postoj kolegu Brocku k tomuto zákonu bol správny, a analýza, ako k nemu došlo, bola tiež jednoznačná. Bola to predtým tendencia škatuľkovať životné procesy podľa určitej schémy do jednotlivých štvorčekov. Na tomto princípe došlo k uprednostneniu niektorých pracovných alebo spoločenských kategórií, ktoré mali poslúžiť k udržaniu stability alebo k upevneniu pozície vlády. V tomto ohľade tento zákon, princíp tohoto prístupu, musíme zavrhnúť.

Ale je tu ešte jeden moment, ktorý tu nebol zohľadnený ani predtým a momentálne ani tento návrh zákona ho nezohľadňuje, a to reálny poistný život, dožitie podľa jednotlivých kategórií. Nemôžeme vychádzať z toho, že ten alebo onen je potrebnejší alebo menej potrebný pre vládu. Konštatujeme jedno, že určité povolania vedú k urýchlenému opotrebovaniu organizmu, k zvýšenej pravdepodobnosti ochorenia alebo zra-

nenia. A toto sa musí odraziť na dožití dotyčného človeka. Bohužiaľ, nemal som možnosť nájsť tie podklady, ale jednoznačne - budem vychádzať zo svojho povolania - bolo dokázané, že lekári žijú kratšie a v ďalších povolaniach majú priemerný život ešte kratší. Sú to rontgenológovia, rádiológovia, klinickí biochemici, hematológovia a podobne, kde je veľká pravdepodobnosť infikovať sa.

Prístup poistného by mal vychádzať z toho, že normálne žijúci človek alebo v priemernom pracovnom nasadení sa dožíva, povedzme, 70 rokov, v inom zamestnaní len 65 rokov a v ďalšom len 60 rokov. Čiže poistné splátky by mali byť vypočítavané podľa princípu poistného veku, a potom by bolo zrejmé, že ľudia prináležiaci do určitých pracovných kategórií musia ísť skôr do penzie, resp. skôr musia dosiahnuť takú úroveň dôchodku, ktorá im umožní štandardný život na spoločenskej úrovni, a nebudú poškodení tým, že reálne musia odísť skôr, trebárs v šesťdesiatke alebo pred šesťdesiatkou, a pritom sa im vypočítava penzia z nižších splátok. Preto myslím, že prístup tohto zákona, keďže neuznáva tento základný princíp, ktorý je fyziologicky a patofyziologicky opodstatnený, by nemal byť prijatý. A to isté platí aj pre policajtov a ozbrojené zložky, pretože som presvedčený, že ak by sa vypočítavala životnosť vojaka dlhodobo, trebárs za pol storočia s možnosťou vojny, zistili by sme, že títo ľudia majú veľmi vysoké životné riziko.

Keďže doteraz takýto zákon na tomto princípe nebol vypracovaný, myslím si, že prechodne by sme mali udržať kategorizáciu ako prechodnú a požiadať, aby nový pracovný resp. penzijný zákon bol vypracovaný na základe reálnych fyziologických, patofyziologických a epidemiologických daností. Preto navrhujem, aby sme tento zákon dali prepracovať a požiadali o nový návrh.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Neuwirthovi. Prosím, kto sa ďalej hlási do rozpravy? Pán spoločný spravodajca.

Poslanec P. Jakubík:

Chcel by som ešte k novele zákona číslo 410 predostrieť pár formálno-textových úprav, pokiaľ sa rozhodneme, že ho budeme posudzovať spoločne, aby sme tieto pozmeňovacie návrhy mali podchytené.

Navrhujem názov zákona zmeniť v tom zmysle, že slová "zákon číslo 410 z roku 1991 Zb." sa nahradia slovami "zákon Slovenskej národnej rady číslo 410 z roku 1991 Zb."

Ďalšia formálno-textová úprava by bola v článku VI odsek 1 nahradiť slová "príspevok za službu" len slovom "príspevok", nakoľko v § 119 zákona číslo 410 z roku 1991 Zb. je zavedená legislatívna skratka.

Ďalšia textovo-formálna úprava je k článku VI odseku 1 - za slová "príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky" odporúčam vložiť slová "v znení neskorších predpisov".

A celkove k článku VI - pod označenie článku doplniť ešte názov "Prechodné ustanovenia" tak, ako to vyplýva z obsahu textácie uvedenej v článku VI.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Jakubíkovi. Pýtam sa, dámy a páni, či chce ešte niekto vystúpiť v rozprave.

/Nikto./

Ak nie, vyhlasujem rozpravu o tomto bode za ukončenú. Pýtam sa pani ministerky, či sa chce vyjadriť.

Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR O. Keltošová:

Len by som zhrnula to, čo tu bolo povedané, pokiaľ ide o pracovné kategórie. Súčasťou návrhu novely zákona je ustanovenie, že toto opatrenie je prechodné len na rok 1994. Čiže, ak by sme pozorne čítali návrh novely, vedeli by sme, že toto opatrenie sa nepredpokladá do roku 2016, pretože ako správne povedal pán poslanec Brocka, s novým návrhom sociálneho poistenia a úrazového poistenia, ktorý predložíme do parlamentu v zmysle našich legislatívnych úloh v I. polroku, toto opatrenie považuje vláda za potrebné zachovať už len kvôli tomu, že ťažko týmto ľuďom, o ktorých sme tu hovorili, či to boli baníci, letci, alebo námorníci na diaľkových plavbách, budeme môcť v tomto roku 1994 výrazne zmeniť pracovné podmienky tak, aby neboli svojím spôsobom pri odchode do dôchodku znevýhodňovaní.

Som veľmi rada, že konečne sa tu začína rozprávať aj o poistných systémoch a poistných termínoch, aj o tom, že vláda by mala chrániť Národnú poisťovňu. Len pripomeniem pánom poslancom z KDH - aj na tú repliku, že vláda sa bojí predkladať nepopulárne sociálne opatrenia - tri návrhy zákonov, ktoré sme stiahli. Bol to súbeh dôchodku a mzdy. Čo sme vtedy chránili? Nie dôchodkový fond? Návrh zákona o znížení nemocenského za prvé tri dni zo 70 % na 50 %. Čo som vtedy chránila, pán poslanec? Nie nemocenský fond? Ale dobre, v poriadku. Môžeme sa pozerať na vec aj tak, že vláda v tomto roku 1994 chce vyjsť v ústrety baníkom, letcom a ostatným pracujúcim, ktorí sú zaradení v prvých kategóriách. Môžem to prečítať podrobne, aby nedošlo k omylu, že vláda chráni bývalé nomenklatúrne kádre, pretože tie nie sú zaradené do pr-

vej pracovnej kategórie. Vláda naozaj chráni ľudí, ktorí si odpracovali tých 30 - 40 rokov pod zemou, alebo v lietadlách, alebo na námorných lodiach, a ešte do konca tohto roku v prechodnom období, pokiaľ sme neprijali zákon o sociálnom poistení, chce ich vláda ochrániť. Ak poslanci KDH sú proti tomu, samozrejme, môžu to vyjadriť hlasovaním.

Pokiaľ ide o novelu zákona 410, v tejto novele, ako už bolo povedané, dochádza k výraznému zvýhodneniu príslušníkov Policajného zboru, ktorí so svojimi príspevkami za službu v podstate pri valorizácii nemajú žiaden horný limit. My sme limitovali dôchodcov. Horná hranica dôchodkov 4 150 korún platí pre všetkých dôchodcov, či boli lekári, univerzitní profesori alebo proste ľudia, ktorí dobre zarábali. A prečo by príslušníci Policajného zboru vďaka valorizácii príspevku za službu, ktorý môže byť valorizovaný okamžite po jeho priznaní, čo si myslím, že je neobjektívne, nemali mať tento horný limit? Uvedomujeme si, že vlastne takto vytvárame ďalšiu kategóriu ľudí, ktorí to dostávajú bez akéhokoľvek pracovného preťaženia? Pretože, keď to porovnám s kategóriami, o ktorých som hovorila pred chvíľou - o baníkoch, letcoch, námorníkoch atď., myslím si, že aj naši príslušníci Policajného zboru by mali byť limitovaní pri odchode do dôchodku resp. pri poberaní príspevku a pri jeho valorizácii. Som zásadne proti tomu, aby človek, ktorý, povedzme, v štyridsiatke alebo v štyridsaťpatke odchádza z Policajného zboru po odslúžení 20 až 30 rokov služby za minulého režimu - a mnohí z nich museli odísť zo služieb Policajného zboru z úplne iných ako zdravotných dôvodov, aby táto kategória ľudí bola zvýhodňovaná.

A pokiaľ ide o dopad na štátny rozpočet, príspevky sa vyplácajú zo štátneho rozpočtu, páni poslanci, nie z poistného. A len v rezorte ministerstva vnútra pri priznaní predpokladaných 500 príspevkov za tento rok to činí 4,2 milióna korún. Pýtam sa, či naozaj tento štátny rozpočet môže takto

veľkoryso 4,2 milióna korún dať na príspevky a na ich ďalšiu prípadnú valorizáciu. Ale to už ponechávam na vás a na vaše zváženie.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pani ministerke. Faktická poznámka - pán poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Pani ministerka,

dovoľte, aby som zareagoval na vaše vystúpenie. Ak sa vraciate k trom stiahnutým sociálnym zákonom z jesene minulého roka, naše výhrady voči tým návrhom zákonov, a to nielen z KDH, ale aj z iných strán, aj z Národnej poisťovne, neboli preto, že nechránite Národnú poisťovňu. Kritizovali sme to, že neboli kvalitne pripravené, že to neboli systémové návrhy a že boli predložené bez diskusie alebo prerokovania v zásadách aj v parlamente.

A druhá vec, ku ktorej som hovoril vo svojom vystúpení - tento návrh považujem za nesystémový návrh. Pracovné kategórie boli zrušené už v roku 1992. Prvýkrát sme pristúpili k predĺženiu účinnosti tohto zákona už vtedy a dnes to robíme druhýkrát. Takže vás žiadam, aby ste pokračovali v sociálnej reforme a predkladali zákony, ktoré sú jej súčasťou.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Brockovi. Žiada si záverečné slovo pán spoločný spravodajca?

Poslanec P. Jakubík:

Nie.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Nežiada. Preto môžeme pristúpiť k hlasovaniu. Prosím pána poslanca Jakubíka, aby hlasovanie uvádzal v zmysle spoločnej správy a výsledkov rozpravy.

Poslanec P. Jakubík:

V úvode by som chcel predložiť návrh tak, ako som ho avizoval vo svojom úvodnom vystúpení, aby plénum hlasovaním rozhodlo, či budeme vládny návrh posudzovať spoločne, to znamená novelu zákona 100 i zákona 410, alebo tieto dve novely navzájom od seba oddelíme tak, ako to odporúča vo svojom uznesení výbor pre zdravotníctvo a sociálne veci.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Budeme hlasovať o odporúčaní výboru pre zdravotníctvo a sociálne veci.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 118 poslancov.

Kto je za oddelené hlasovanie v súlade s odporúčaním výboru pre zdravotníctvo a sociálne veci?

Za návrh hlasovalo 76 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 8 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 34 poslancov.

Konštatujem, že budeme hlasovať oddelene.

Prosím, pán spoločný spravodajca.

Poslanec P. Jakubík:

Z rozpravy vyplynul návrh kolegu Neuwirtha na vrátenie tohto zákona a jeho prepracovanie. Je to procedurálny návrh. Odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Áno, budeme o ňom hlasovať hneď na začiatku.
Prosím, kolegyne, kolegovia, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 125 poslancov.
Kto je za vrátenie tohoto návrhu zákona?
Za návrh hlasovalo 29 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 84 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že návrh pána poslanca Neuwirtha Národná rada neschválila, preto môžeme pokračovať v hlasovaní.

Poslanec P. Jakubík:

Rešpektujúc výsledky prvých dvoch hlasovaní, pokiaľ ide o novelu zákona 100 z roku 1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, z rozpravy ani zo spoločnej správy k tomu návrhu zákona neboli vznesené žiadne pozmeňovacie návrhy, odporúčam hlasovať o zákone ako celku a odporúčam tento návrh prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 127 poslancov.
Kto je za schválenie návrhu zákona? Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 102 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 8 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že návrh zákona Národná rada prijala.

Poslanec P. Jakubík:

Na spresnenie: podľa predloženého vládneho návrhu ide o schválenie časti I a časti III. Tieto dve sa dotýkajú novely zákona číslo 100 z roku 1988.

K novele zákona číslo 410 z roku 1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov: V predloženom materiáli ide o časť II a časť III. Z rozpravy k tomuto návrhu zákona vyplynuli len pozmeňovacie návrhy, ktoré som predložil ja, to znamená formálno-textové úpravy tak, ako som ich predložil. Odporúčam o týchto hlasovať an blok a odporúčam ich prijať. Nemenia podstatu tohto zákona.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Kolegyne, kolegovia, budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 128 poslancov.
Kto je za pripomienky prednesené pánom spoločným spravodajcom?

Za návrh hlasovalo 105 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovacie návrhy pána poslanca Jakubíka dostali väčšinu.

Poslanec P. Jakubík:

Ďalšie pozmeňovacie návrhy k tomuto zákonu neboli. Odporúčam preto hlasovať o zákone ako celku. Osobitne nepredkladám žiadne odporučenie, nechávam na kolegov poslancov, aby rozhodli vzhľadom k už avizovanému čomusi ako princípu retroaktivity, to znamená znižovaniu príspevkov priznaných v predchádzajúcich rokoch. Nechávam na vás, aby ste zvážili, či táto novela zákona má byť prijatá alebo nie.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 128 poslancov.
Kto je za návrh?
Za návrh hlasovalo 88 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 6 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 34 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, ako aj zákon číslo 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Ďakujem pánu spoločnému spravodajcovi a pani ministerke za spoluprácu.

Dámy a páni,

v rokovaní pokračujeme dodatočne zaradeným bodom programu, ktorým je

Odstúpenie z funkcie členov Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie Fedora Bartku a Jána Ulického a návrh na voľbu nových členov rady.

Budeme zároveň hlasovať aj o Rade mládeže a opatovne uskutočníme voľbu členov Rady Slovenskej televízie, pretože z prvého kola volieb nevzišiel žiadny kandidát s potrebnou väčšinou hlasov. Kým pracovníčky Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky rozdajú hlasovacie lístky, poprosím poslankyňu Ľudmilu Muškovú, aby návrh výboru uviedla.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,
vážený člen vlády,

uznesením Národnej rady Slovenskej republiky z 22. decembra 1992 číslo 11 boli podľa § 3 odsek 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 294/1992 Zb. o Rade Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie v znení neskorších predpisov zvolení Fedor Bartko a Ján Ulický za členov rady. Menovaní dňa 28. januára 1994 písomne oznámili, že podľa § 5 ods. 1 písm. b/ zákona Slovenskej národnej rady číslo 294/1992 Zb. o Rade Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie odstupujú z funkcie člena rady.

Vzhľadom na uvedenú skutočnosť podľa § 3 odsek 1 zákona rada má mať 9 členov, ktorých volí a odvoláva Národná rada, a preto je potrebné doplniť uvoľnené miesta voľbou ďalších dvoch členov rady. Poslanecké kluby a občianske združenia navrhli kandidátov, ktorých máte uvedených v materiáli číslo 430. Osobné údaje o navrhovaných kandidátoch sú uvedené v prílohe tejto správy. Uvedené osoby súhlasia s kandidatúrou za člena Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru posúdil podané návrhy z hľadiska splnenia kritéria podľa § 4 ods. 2 a 3 zákona. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru odporúča Národnej rady Slovenskej republiky:

A. vziať na vedomie, že podľa § 5 ods. 1 písm. b/ zákona Slovenskej národnej rady číslo 294/1992 Zb. o Rade Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie v znení neskorších predpisov Fedor Bartko a Ján Ulický odstúpili z funkcie člena Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie, čím ich členstvo v Rade zaniká;

B. zvoliť podľa § 3 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 294/1992 Zb. o Rade Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie v znení neskorších predpisov dvoch členov Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie z kandidátov navrhnutých v prílohe tejto správy;

C. voľbu uskutočniť tajným hlasovaním.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pani poslankyni Muškovej a prosím ju, aby zaujala miesto určené pre spravodajcov výborov. Pýtam sa, či má niekto pripomienky alebo otázky.

/Nikto./

Nemá. Chcel by som konštatovať, že členovia Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie páni Fedor Bartko a Ján Ulický písomne požiadali predsedníčku Emíliu Boldišovú o uvoľnenie z členstva v rade a podľa § 5 ods. 1 písm. b/ zákona Slovenskej národnej rady o Rade Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie v znení neskorších predpisov odstúpením z funkcie člena rady členstvo v rade zaniká.

Pristúpime bez rozpravy k hlasovaniu o časti A návrhu uznesenia, že Národná rada berie na vedomie odstúpenie Fedora Bartku a Jána Ulického z funkcie členov rady, čím ich členstvo v rade zaniká.

Prosím, kolegyne a kolegovia, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za návrh uznesenia v časti A?
Za návrh hlasovalo 97 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že Národná rada vzala na vedomie odstúpenie Fedora Bartku a Jána Ulického z funkcie členov Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie.

Po odstúpení týchto dvoch pánov z funkcie členov rady je potrebné zvoliť dvoch nových členov rady. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru odporučil, aby sa voľba členov Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie uskutočnila tajnou voľbou. Podľa § 27 ods. 3 zákona o rokovacom poriadku najskôr Národná rada bez rozpravy rozhodne, či o návrhu na voľbu člena rady budeme hlasovať tajne.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 111 poslancov.

Kto je za hlasovanie tajnou voľbou v súlade s odporučením výboru?

Za návrh hlasovalo 84 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 9 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.

Konštatujem, že voľbu uskutočníme tajným hlasovaním.

Kolegyne a kolegovia, kým pristúpime k hlasovaniu o tejto veci, zároveň by sme mali prerokovať aj

Vládny návrh na člena Rady Fondu detí a mládeže.

Tento návrh vlády ste dostali ako tlač číslo 418.

Na 25. schôdzi Národnej rady bolo zvolených 8 členov Rady Fondu detí a mládeže. Podľa § 8 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 189/1993 Z. z. o Fonde detí a mládeže sa rada fondu skladá z 9 členov. Preto je dnes potrebné zvoliť jedného člena rady.

Prosím ministra školstva a vedy Slovenskej republiky pána Jaroslava Pašku, aby predložený návrh uviedol.

Minister školstva a vedy SR J. Paška:

Vážený pán predsedajúci,
milé poslankyne,
vážení páni poslanci,

zákon Národnej rady Slovenskej republiky číslo 189/1993 Z. z. zriadil Fond detí a mládeže. Fond vykonáva správu majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky vymedzeného týmto zákonom a používa ho na podporu činnosti v prospech detí a mládeže. Najvyšším orgánom fondu je rada fondu, ktorej členovia boli zvolení Národnou radou Slovenskej republiky na 25. schôdzi Národnej rady 16. decembra 1993. Z 21 navrhnutých kandidátov bolo zvolených 8 členov rady fondu. Podľa § 8 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 189/1993 Z. z. je rada fondu zložená z 9 členov. Jedného člena je potrebné doplniť voľbou. Návrh obsahuje troch kandidátov, ktorí svojimi odbornými vedomosťami môžu pomôcť plniť úlohy a ciele Fondu detí a mládeže.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

dnes som dostal list od kolegov poslancov, kde Rada mládeže Slovenska spochybnila predložený návrh kandidátov s tým, že nebol konzultovaný s Radou mládeže Slovenska. Chcel by som doplniť informáciu. Kandidátka ako celok bola konzultovaná s Radou mládeže Slovenska. S Radou mládeže Slovenska nebola konzultovaná zmena v kandidátke, ktorú urobila vláda svojím rozhodnutím, t.j. vyradením jedného člena, a to predsedu Rady mládeže Slovenska z tejto kandidátky, a to z dôvodu, že dotyčný je na dlhodobom pobyte v Spojených štátoch a počas tohto pobytu by nemohol vykonávať svoju funkciu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu ministrovi.

Prosím členku výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru poslankyňu Janu Sudekovú, aby informovala o stanovisku tohto výboru k predloženému vládnemu návrhu.

Poslankyňa J. Sudeková:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
dámy a páni,

dovoľte, aby som vám predložila informáciu k vládnemu návrhu na člena Rady Fondu detí a mládeže. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru prerokoval vládny návrh na člena Rady Fondu detí a mládeže. V prijatom uznesení konštatoval, že návrh vlády Slovenskej republiky je v súlade s § 12 ods. 1 a 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 189/1993 Z. z. o Fonde detí a mládeže u všetkých navrhovaných kandidátov a odporúča Národnej rade Slovenskej republiky podľa § 8 ods. 1 uvedeného zákona zvoliť jedného člena Rady Fondu detí a mládeže z týchto kandidátov: Ing. Jozef Somora, Ing. Adriana Laciaková, Anna Krlausová. Voľba sa uskutoční tajným hlasovaním.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pani poslankyni Sudekovej. Prosím, pani poslankyňa Guldanová.

Poslankyňa B. Guldanová:

Vážený pán minister,
vážená Národná rada,

počúvala som vás, pán minister, veľmi dobre, keď ste odôvodňovali návrh na voľbu ďalšieho člena Rady Fondu detí a mládeže. Nemám záujem na tom, aby sme opať predlžovali alebo robili nejaké obštrukcie okolo tohto návrhu, ale dovolím si vám pripomenúť uznesenie, ktoré Národná rada prijala v októbri minulého roku, podľa ktorého sa ukladá vláde prekonzultovať alebo spolupracovať s Radou mládeže Slovenska pri ďalších návrhoch na členov Rady Fondu detí a mládeže. Napriek tomu, že ten návrh, o ktorom rozprávate, Rada mládeže Slovenska videla, súhlasila s ním, do lavíc sme dostali iný návrh, o ktorom už Rada mládeže Slovenska nevedela. Preto navrhujem, aby sme ďalšieho člena rady nevolili a aby ste aj tento návrh predložili Rade mládeže Slovenska na vyjadrenie.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pani poslankyni Guldanovej. Prosím, pán poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Chcel by som tiež podporiť tento návrh poslankyne Guldanovej.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Je to procedurálny návrh, takže budeme o ňom hlasovať. Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 113 poslancov.

Kto je za návrh pani poslankyne Guldanovej, aby vláda návrh na voľbu člena Rady mládeže Slovenska predložila až po konzultáciách?

Za návrh hlasovalo 55 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 38 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že návrh pani poslankyne Guldanovej nedostal väčšinu. Preto pristúpime k tajnému hlasovaniu.

Podľa § 8 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 189/1993 Z. z. o Fonde detí a mládeže Národná rada volí členov Rady Fondu detí a mládeže tajným hlasovaním.

Dovoľte mi, aby som vám pripomenul zásady tajných volieb. Na hlasovacích lístkoch sú uvedení kandidáti v poradí, ako ich máte v predloženom návrhu vlády. Hlasovací lístok na voľbu členov rady fondu upravíte tak, že na ňom ponecháte meno len jedného kandidáta, za ktorého hlasujete. Mená ostatných kandidátov vodorovne prečiarknete. Zvolený bude jeden kandidát, ktorý dostane najväčší počet hlasov nadpolovičnej väčšiny prítomných poslancov.

Hlasovať budeme obvyklým spôsobom. Najprv budú hlasovať overovatelia, ktorých prosím, aby dozerali na priebeh tajného hlasovania, aby spočítali odovzdané hlasy a oznámili výsledok tajného hlasovania.

Pri hlasovaní o kandidátoch na členov Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie bude platný ten hlasovací lístok, na ktorom budú ponechané mená najviac dvoch kandidátov. Iné úpravy na hlasovacom lístku sa považujú za neplatné.

Hlasovať budeme obvyklým spôsobom. Teda prosím o začatie tajného hlasovania s tým, že budeme hlasovať, ak sú pripravené hlasovacie lístky, znovu aj o členoch Rady Slovenskej televízie. Takže, budú sa uskutočňovať tri voľby. Myslím si, že tým získame dosť veľa času.

Prosím skrutátorov, aby rozdali hlasovacie lístky.

/Rozdanie hlasovacích lístkov./

Prosím predsedov poslaneckých klubov Národnej rady Slovenskej republiky, aby po vykonaní aktu hlasovania prišli na krátke politické grémium do modrého salónu.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, kto ešte z vás neuskutočnil akt voľby?

/Všetci poslanci vykonali akt voľby./

Prosím, aby sa páni skrutátori odobrali na sčítavanie hlasov.

Vyhlasujem 30-minútovú prestávku.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, pokračujeme v rokovaní. Prosím povereného overovateľa, aby oznámil Národnej rade Slovenskej republiky výsledky volieb členov Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie a ďalšie výsledky volieb.

Poslankyňa B. Guldanová:

Vážený pán podpredseda,
vážená Národná rada,

predkladám vám ako prvú zápisnicu o tajnom hlasovaní na voľbu členov Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie.

Na voľbu členov Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie bolo poslancom vydaných 133 hlasovacích lístkov. Po spočítaní hlasov overovatelia zistili, že pri tajnom hlasovaní bolo odovzdaných 132 platných hlasovacích lístkov a jeden neplatný. Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Za kandidátku Natašu Slávikovú hlasovalo 93 poslancov.
Za kandidáta Rudolfa Lesňáka hlasovalo 53 poslancov.
Za kandidáta Bruna Csanádyho hlasovalo 53 poslancov.

Overovatelia konštatujú, že Národná rada Slovenskej republiky zvolila za členku Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie pani Natašu Slávikovú.

Pán predsedajúci, ako druhá bude zápisnica o druhom kole volieb členov Rady Slovenskej televízie.

Na druhé kolo volieb členov Rady Slovenskej televízie bolo poslancom vydaných 133 hlasovacích lístkov. Po spočítaní hlasov overovatelia zistili, že pri tajnom hlasovaní bolo odovzdaných 119 platných hlasovacích lístkov a 14 neplatných. Hlasovacie lístky odovzdali všetci poslanci.

Za kandidátku Máriu Brenčičovú hlasovalo 14 poslancov.
Za kandidátku Evu Štefánikovú hlasovalo 51 poslancov.
Za kandidáta Jozefa Černého hlasoval 1 poslanec.

Za kandidáta Jozefa Boboka hlasovalo 65 poslancov.

Za kandidáta Mariána Minárika nehlasoval žiaden poslanec.

Za kandidáta Ladislava Lisáka hlasoval 1 poslanec.

Za kandidáta Ľudovíta Jacza hlasovalo 46 poslancov.

Za kandidátku Irenu Štromfovú hlasovalo 17 poslancov.

Za kandidáta Silvestra Húsku hlasovalo 6 poslancov.

Overovatelia konštatujú, že Národná rada Slovenskej republiky ani v druhom kole nezvolila žiadneho nového člena Rady Slovenskej televízie.

A ako posledná bude zápisnica o tajnom hlasovaní na voľbu člena Rady Fondu detí a mládeže Slovenskej republiky. Na túto voľbu bolo poslancom vydaných 133 hlasovacích lístkov. Po spočítaní hlasov overovatelia zistili, že v tajnom hlasovaní bolo odovzdaných 128 platných hlasovacích lístkov a 5 neplatných.

Za člena Jozefa Somoru hlasoval 1 poslanec.

Za členku Adrianu Laciakovú hlasovalo 71 poslancov.

Za členku Annu Krlavsovú hlasovali 3 poslanci.

Overovatelia konštatujú, že Národná rada Slovenskej republiky zvolila za člena Rady fondu detí a mládeže Slovenskej republiky pani Adrianu Laciakovú.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem za informáciu, z ktorej vyplýva, že ďalšie kolo voľby za členov Rady Slovenskej televízie zrejme sa bude musieť uskutočniť až na budúcej schôdzi Národnej rady, keďže parlamentné kluby neboli pripravené dohodnúť sa na kandidátovi, ktorý by dostal potrebnú väčšinu hlasov. To isté platí o voľbe ďalšieho člena Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie.

Kolegyne a kolegovia,

t r i d s i a t y m d r u h ý m bodom programu schôdze Národnej rady sú

Interpelácie a otázky poslancov.

Prosím, pán poslanec Plesník.

Poslanec J. Plesník:

Vážený pán predsedajúci, prosím, aby mi mohlo byť udelené slovo podľa § 17 rokovacieho poriadku na faktickú poznámku.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Plesník:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

na úvod môjho vystúpenia dovoľte, aby som požiadal predsedajúceho, aby v zmysle § 17 ods. 3 mi umožnil moju faktickú poznámku predniesť dlhšie ako tri minúty. Bude sa dotýkať práve včera spomínaných problémov okolo privatizácie, o ktorých sme hovorili pri prerokovávaní návrhu ústavného zákona predneseného skupinou poslancov.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím.

Poslanec J. Plesník:

Vážené kolegyne, kolegovia,

včera padlo veľa slov o tom, akým spôsobom sa privatizuje, s akou rýchlosťou sa privatizuje, ale menej slov padlo o tom, akým spôsobom tento proces je alebo nie je zákonný. Predkladám v tejto súvislosti nasledovný návrh uznesenia Národnej rady:

"Národná rada Slovenskej republiky

1. Ruší v zmysle § 87 ods. 3 zákona číslo 44/1989 Zb.

a/ nariadenie vlády Slovenskej republiky číslo 273/1991 Zb. o výnimkách z § 45 zákona číslo 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu štátu na iné osoby v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky číslo 430/1992 Zb., v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky číslo 144/1993 Z. z. a v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky číslo 151/1993 Z. z.,

b/ splnomocnenie vlády Slovenskej republiky zo dňa 15. 2. 1994 pre podpredsedu vlády a ministra financií Júliusa Tótha schvaľovať výnimky z § 45 ods. 1 zákona číslo 92/1991 Zb.,

c/ uznesenie vlády Slovenskej republiky číslo 125 zo dňa 15. 2. 1994, ktorým sa schvaľuje prevod majetku Novofrukt, štátny podnik, Nové Zámky priamym predajom na spoločnosti TV Slovakia, spoločnosť s r.o. Nové Zámky a Mestpoma, spoločnosť s r.o. Zvolen;

2. žiada generálneho prokurátora, aby v zmysle § 91 zákona číslo 44/1989 Zb. a v zmysle článku 4 zákona číslo 17/1993 Z. z. preskúmal zákonnosť postupu vo veci

a/ prevodu vlastníctva majetku podnikov vykonaných podľa § 45 ods. 2 zákona číslo 92/1991 Zb. v zmysle postupu podľa nariadenia vlády číslo 273/1991 Zb. v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky číslo 151/1993 Z. z. a v zmysle splnomocnenia vlády zo dňa 15. 2. 1994, ktorým sa splnomocňuje podpredseda vlády a minister financií na schvaľovanie výnimiek podľa § 45 odsek 1,

b/ rozhodnutia vlády o prevode majetku Nofofrukt, š. p. Nové Zámky priamym predajom na spoločnosti TV Slovakia, spoločnosť s r. o. Nové Zámky a Mespoma, spoločnosť s r. o. Zvolen,

c/ rozhodnutia vlády o predaji akcií Mlyn, Pohronský Ruskov, akciová spoločnosť, Pohronský Ruskov priamym predajom spoločnosti MONI, spoločnosť s r. o. Levice.

Svoj návrh uznesenia odôvodňujem nasledovne:

Môj návrh 1a/, b/ - zrušenie nariadenia vlády a uznesenia vlády, ktorým sa splnomocňuje minister financií a k návrhu 2a/ - začatie preskúmania prokurátorom odôvodňujem:

Podľa § 45 odsek 1 zákona číslo 92/1991 Zb. - citujem: "Podniky nemôžu mimo obvyklého hospodárenia uzavierať zmluvy o prevode vlastníctva majetku, ku ktorým majú právo hospodárenia nakladať so svojimi majetkovými účasťami na podnikaní právnických osôb, ani tieto zakladať." Koniec citátu. V § 45 odsek 2 tohto zákona sa vymedzuje, že - citujem: "Výnimky z ustanovenia odseku 1 môže v odôvodnených prípadoch povoliť príslušná vláda. Udelená výnimka nahrádza povolenie podľa osobitných predpisov." Koniec citátu. V znení nariadenia vlády číslo 151 z 15. júna 1993 § 2 svojou úpravou však prekračuje tento rámec § 45 odsek 2, keď sa ňou splnomocňuje ministerstvo financií na udeľovanie výnimiek. Toho istého

porušenia ustanovenia § 45 odsek 2 zákona číslo 92/1991 Zb. sa dopúšťa i splnomocnenie vlády zo dňa 15. 2. 1994, ktorým sa splnomocňuje podpredseda vlády na ten istý úkon ešte raz. Svedčí to nielen o neúcte k zákonom zo strany vlády, ale aj o celkovom obraze koordinovanosti krokov vlády v tomto, možno povedať, hektickom období, aspoň čo sa týka hľadiska schvaľovania privatizačných projektov.

Vládu nemôže ospravedlniť ani fakt, že v mnohých prípadoch ide o praktické, avšak v tomto období, trúfnem si povedať, neraz i účelové riešenie. Neospravedlňuje ani tá skutočnosť, že vo včera schválenej novele sa takéto splnomocnenie predpokladá. Práve z dôvodu opatovného potvrdenia tohto splnomocnenia vlády vzniká obava, že prevažuje práve účelové riešenie oproti pragmatickému riešeniu, ktoré predpokladala aj včerajšia úprava.

K návrhu 1c/ a 2b/ týkajúceho sa priameho predaja Novofrukt, štátny podnik, Nové Zámky predkladám nasledovné zdôvodnenie: Uznesením vlády číslo 125 zo dňa 15. 2. 1994 bol schválený súhlas so zmenou schváleného privatizačného projektu podniku Novofrukt, š. p., Nové Zámky so zmenou verejnej súťaže piatich výstupných jednotiek na následný priamy predaj dvoch výstupných jednotiek spoločnosti TV Slovakia, s r. o. Nové Zámky a Mespoma, spoločnosť s r. o. Zvolen. Podľa § 9a zákona číslo 92/1991 Zb. v znení zákona číslo 172/1993 Z. z. však - citujem: "Orgán štátnej správy republiky príslušný na schválenie privatizačného projektu podľa § 10 odsek 1 písm. b/ môže zmeniť spôsob privatizácie podľa § 12 odsek 2 navrhnutý v privatizačnom projekte podniku spracovanom podnikom alebo v privatizačnom projekte majetkovej účasti štátu na podnikaní inej právnickej osoby spracovanom právnickou osobou, ktorej sa týka, a predložený návrh privatizačného projektu pred schválením upraviť v súlade so zmeneným spôsobom privatizácie."

Vláda sa teda svojím uznesením dopustila porušenia § 9a, a to tým, že svojím uznesením nemenila len spôsob, ale aj rozsah privatizácie stanovený privatizačným projektom, bez toho, aby tieto zmeny rozsahu boli vykonané v projekte v súlade s § 7 a § 8 zákona číslo 92 so súhlasom zakladateľa. Pôvodne privatizačný projekt Novofrukt, š. p., Nové Zámky bol schválený ministerstvom pre správu a privatizáciu národného majetku v septembri minulého roku na päť výstupov spôsobom predaja cez verejnú súťaž. V tomto zmysle bol privatizačný projekt odoslaný po schválení na Fond národného majetku a v závere roku 1993 boli na predmetné verejné súťaže vypracované informačné memorandá s podmienkami a kritériami. Vykonanie týchto prác bolo spojené s finančnými výdavkami pre spracovateľskú organizáciu EMI, spoločnosť s ručením obmedzeným, a to vo výške 290 000 Sk za vypracovanie informačných memorand na Novofrukt š. p. Nové Zámky. Napriek tomu, že na Fond národného majetku boli zaslané už dva konkrétne podnety na účasť vo verejnej súťaži, ktorá bola pripravená pred vyhlásením, 16. decembra 1993 Prezídium Fondu národného majetku odporučilo ešte pred samotným vyhlásením verejnej súťaže zmeniť metódu privatizácie na priamy predaj a listom zo dňa 4. januára 1994 vrátilo privatizačný projekt na ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku.

Súčasťou podkladov pre rozhodovanie vlády o priamom predaji cez tentoraz už len dve výstupné jednotky sú i nasledovné odporúčacie listy: list poslanca Národnej rady pána Vlastimila Vicena zo dňa 4. 2. 1994, prednostu Okresného úradu Nové Zámky zo dňa 7. 2. 1994, vyjadrenie spoločnosti s r. o. Maspoma zo dňa 9. 2. o záujme o privatizáciu jednej časti výstupnej jednotky štátneho podniku, splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre regionálny rozvoj poslanca Hanáka zo dňa 7. 2. 1994, nečitateľnej skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky zo dňa 11. 2. 1994, ktorí - citujem: "z poverenia štátneho tajomníka Ministerstva pre

správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky vykonali poslanecký prieskum za účelom preskúmania podmienok pre odpredaj majetku podniku Novofrukt, š. p., Nové Zámky." Koniec citátu. Je iste pozoruhodné, že všetci menovaní i nemenovaní sa vyjadrovali, samozrejme, už len k dvom spoločnostiam, budúcim kupujúcim TV Slovakia a Mespoma. Vláda teda vôbec napriek proklamovaniu rovnosti šancí vo svojom programovom vyhlásení a transparentnosti nebrala do úvahy podnety ďalších dvoch záujemcov.

K návrhu 2c/ - rozhodnutie o predaji akcií Mlyn, Pohronský Ruskov, a. s. spoločnosti MONI, s r. o. uvádzam nasledovné: "Rozhodnutím o predaji bola vybraná právnická osoba MONI, spoločnosť s r. o., Levice. Táto spoločnosť však bola založená notárskou zápisnicou zo dňa 8. 2. 1994 len zakladateľskou listinou, teda je minimálna pravdepodobnosť, aby ku dňu rozhodovania vo vláde bola i registrovaná na súde, keď poznáme rýchlosť registračných súdov. To však vôbec nebránilo poslancom Národnej rady Slovenskej republiky pánom Kuzbertovi, Šebovi a tretiemu, ktorého podpis je nečitateľný, aby listom z 3. februára 1994 vydali stanovisko o výsledku poslaneckého prieskumu v Mlyne, Pohronský Ruskov, a. s. za účelom vyhodnotenia ponuky na predaj akcií - a podotýkam, opätovne prieskumom z poverenia štátneho tajomníka ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku, v ktorom odporúčajú ako najlepšiu ponuku spoločnosti MONI spoločnosť s r. o.

Dámy a páni, obdivujem jasnovidecké schopnosti svojich kolegov-poslancov, ktorí už 3. februára vedeli, že dňa 8. februára bude u notára spísaná zakladateľská listina tejto spoločnosti. /Potlesk./ Pánom kolegom poslancom pritom vôbec nevadilo, že ďalší traja záujemci o kúpu akcií, ktorí zaslali svoje ponuky na Fond národného majetku v priebehu roku 1993, nedostali vôbec šancu - teda opäť tá proklamovaná rovnosť šancí - čo i len aktualizovať svoje ponuky. Uvádzam, že

ich ponuky boli zasielané na Fond národného majetku v priebehu celého roku 1993, a teda k tomuto obdobiu nemohli dať takú ponuku, akú dával posledne kupujúci 4. februára, nakoľko v tom období ešte akcie tejto akciovej spoločnosti neboli verejne obchodované.

Páni poslanci teda naviac s hrdosťou uvádzajú, že najlepšia žiadosť je žiadosť spoločnosti MONI, Levice zo dňa 4. januára 1994. Opäť tie jasnovidecké schopnosti, kedy sa však o existencii tejto spoločnosti, jej zakladateľovi - 8. februára 1994 - pánu Alexandrovi Gálikovi ani len vo hviezdach nezdalo, že ho postretne také obrovské šťastie, že mu ponúknu možnosť privatizovať Mlyn, Pohronský Ruskov.

Dámy a páni, v tejto súvislosti ma udivuje, že tieto pofidérne praktiky podporuje riaditeľ pobočky Coopbanky pán Anton Vavro, ktorý dňa 11. 2. 1994 vystavuje potvrdenie o poskytnutí privatizačného úveru pre túto, zatiaľ len zbožne želanú spoločnosť s ručením obmedzeným.

Dámy a páni, to, čo som zistil u týchto dvoch privatizačných projektov, by mohlo byť v širšom rozsahu aplikované i na ďalšie privatizačné projekty, ktoré boli rozhodnutím Prezídia Fondu národného majetku zo 16. decembra 1993 stiahnuté z riešenia výberu organizácií na verejné súťaže a stiahnuté na priame predaje.

Týmto odôvodnením, vážené kolegyne, kolegovia, žiadam, aby sa predmetným návrhom uznesenia toto ctené plénum zaoberalo.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Faktická poznámka - pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Dámy a páni,

dnešné SME prináša článok: "V týchto dňoch schválila vláda Slovenskej republiky privatizačný projekt Novofrukt, Nové Zámky. Podľa tohto rozhodnutia má byť základný závod odpredaný vopred určenému vlastníkovi... atď. Podľa dôveryhodného zdroja blízkeho úradu vlády, ktorý nechce byť menovaný, na privatizácii tohto podniku sa podieľajú aj dvaja poslanci HZDS Vlastimil V. a Miloš V."

Dovoľte, aby som vám ukázal list napísaný 4. februára poslancom Vlastimilom Vicenom pánu premiérovi Vladimírovi Mečiarovi. Ten list znie:

"Vážený pán predseda, dovoľte mi vyjadriť svoje podporné stanovisko k priamemu predaju Novofruktu, š. p., Nové Zámky firmám TV Slovakia a Maspoma. Ako externý poradca štátneho tajomníka Ing. Lexu som sa dôkladne oboznámil s celým projektom i so záujemcami o kúpu jednotlivých výstupov štátneho projektu Novofrukt. Po prekonaní neuveriteľných prekážok, ktoré stáli pred spracovateľmi projektu, a hľadaní bankových záruk, ktoré museli predložiť záujemcovia o kúpu, môžem konštatovať, že podklady predkladané pre vládu Slovenskej republiky sú spracované dôsledne a s plnou zodpovednosťou. Záujemcovia spĺňajú všetky morálne, ľudské i vedomostné predpoklady pre úspešný rozvoj privatizovaného podniku. Z týchto dôvodov s plnou zodpovednosťou podporujem priamy predaj horeuvedeným záujemcom."

Dámy a páni, myslím si, že by bolo teraz vhodné, keby sa predseda poslaneckého klubu HZDS vyjadril, či je pravdou, že dvaja poslanci HZDS Vlastimil V. a Miloš V. majú priamu účasť na privatizovaní Novofruktu.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Faktická poznámka - pán poslanec Vicen.

Poslanec V. Vicen:

Nakoľko som naozaj dotknutý, teda moje meno je dotknuté s týmto projektom, môžem povedať, že môžete vynechať z toho pána Vajdu, ktorému sa aj ja ospravedlňujem za to, že je spájaný s mojím menom. On naozaj s tým nič nemá. V tomto projekte som sa naozaj angažoval ja. V tom podpornom stanovisku nevidím nič zlé, lebo vláda ho môže brať do úvahy, alebo nemusí. To, že som sa podieľal na spracovávaní projektu, naozaj pri spracúvaní tohto projektu boli veľké problémy, a môžem povedať, že v podstate dva z tých výstupov sú nepredajné. Mnohí túto situáciu poznáte, napríklad v Pate je 10-miliónový majetok a 30-miliónové zaťaženie, trojročná fabrika, s ktorou sa nedá nič robiť. Takže TV Slovakia zobrala vlastne Novofrukt a tieto štyri výstupy aj s týmto zaťažením. Pán poslanec Koncoš takisto pozná túto situáciu, že boli záujemcovia, ale jednoducho nechceli túto sumu rešpektovať. TV Slovakia túto sumu rešpektovala. Keď mi poviete, kto kúpi Patu s 30-miliónovým zaťažením, tak súhlasím, ale to, čo ste tu demagogicky tvrdili, nie je ani spolovice pravda. Takže, keď nemáte preverené veci, netvrďte to tu takto.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Koncoš, potom pán poslanec Vajda, potom pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec V. Vicen:

Pardon, ešte sa mám vyjadriť k mojej účasti. Moja osoba v tomto projekte nie je, ani v žiadnej spoločnosti s ručením obmedzeným. Môžem povedať takisto ako prednedávnom pán Černák, že neviem o aktivitách svojej manželky.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, pán poslanec Koncoš.

Poslanec P. Koncoš:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada,
vážení prítomní,

minulý týždeň sa na mňa obrátili zástupcovia poľnohospodárskeho družstva QUARTA z Nededu s prosbou o pomoc, pretože sa jednoducho nemajú šancu zúčastniť privatizacie kapustárne, ktorá patrila Novofruktu a ktorá je postavena priamo v ich obci. Pritom žiadosti predkladali Slovenskemu protimonopolnému úradu, ministerstvu pôdohospodárstva, jednak riaditeľovi odboru, jednak do rúk štátneho tajomníka Ing. Moravčíka. Nemali záujem o nič iné, len privatizovat formou verejnej súťaže, neviem o tom, že by žiadali zníženie hodnoty tohoto objektu.

Pán poslanec Vicen tu spomínal nepredajné zásoby. Chcem vám dať len malú informáciu. Krátko pred rozhodnutím o privatizácii zasadla mimoriadna Dozorná rada Novofruktu, Nové Zámky a rozhodla, že sa zníži hodnota privatizovaného majetku o 46 158 tisíc, teda o zásoby. Bývalý riaditeľ Novofruktu navštívil pracovníkov ministerstva pôdohospodárstva a žiadal dodatočné odporúčanie alebo dobrozdanie ministerstva, pretože pracovníci ministerstva sa zasadania dozornej rady nezúčastnili. Podľa mojich informácií, keďže toto odporúčanie nedostali, potom sa nezmížili zásoby, ale o túto sumu sa pravdepodobne znížila hodnota privatizovaného majetku.

O ostatnom tu hovoril pán kolega Plesník. Osobne nie som do toho inak zainteresovaný, takisto ako nie do privatizácie spracovateľského priemyslu v levickom okrese, len tak, že ako na predsedu výboru sa na mňa obracajú prvovýrobcovia so snahou, aby som im pomohol. Snažil som sa sprostredkovať v tomto prípade pre Levičanov návštevu u pána podpredsedu Kozlíka. S týmto prípadom som sa ani nestačil zaoberať, len keď som sa v Pravde dočítal, že Novofrukt bol privatizovaný. Toľko len ako doplňujúca informácia.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Vajda, potom pán podpredseda Černák, potom pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Vajda:

Chcel by som len kolegovi Dzurindovi na okraj celého tohoto prípadu povedať, že ma skutočne veľmi mrzí, že nie som vlastníkom toho Novofruktu, lebo by ma to potešilo, aspoň niečo by som mal. Ale je veľké umenie prísť k 160 miliónom a ani o tom nevedieť. Tešilo by ma, keby to bola pravda,

ale, žiaľ, mrzí ma, lebo vám musím povedať, že nemám v tom podniku ani len minimálne záujmy, ani nechcem mať, hoci moja rodina pochádzala z poľnohospodárstva, už mi tu niektorí kolegovia naznačili, že by som ich mohol zásobovať potom paprikou alebo nejakými kompótmi a džúsmi, čo by som veľmi rád urobil, keby som ten podnik vlastnil.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Vajdovi. Pán podpredseda Černák, potom pán poslanec Ftáčnik.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
kolegyne, kolegovia,

budem veľmi stručný. Pán kolega Vicen, nikdy som neprehlásil, že neviem o aktivitách svojej manželky. Viem veľmi dobre o aktivitách svojej manželky. Moja manželka je na materskej a nie je zapísaná v žiadnej obchodnej spoločnosti a nikdy žiadne daňové priznanie nedávala. Usmievaš sa, pán kolega, ak dokážeš čo len jediný centík, okamžite sa vzdávam poslaneckého mandátu a odchádzam z politiky. Činím toto verejné prehlásenie.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Ftáčnik, potom pán poslanec Dzurinda a pán poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predsedajúci, vzhľadom na závažnosť toho, s čím vystúpil pán poslanec Plesník, ale aj vzhľadom na rozsah by som navrhoval, aby návrh uznesenia, v ktorom žiada, aby rozhodla Národná rada, bol písomne rozmnožený a rozdaný poslancom. Inak o ňom môžeme veľmi ťažko rozhodnúť.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Mám iný návrh, aby tento návrh uznesenia prerokoval výbor pre privatizáciu. Prosím, pán predseda Národnej rady.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán podpredseda ma predbehol, pretože si myslím, že tento návrh, ktorý povedal, je skutočne odôvodnený. Celý návrh uznesenia, keďže je to vážne uznesenie, a ak je pravdivé, treba dať najskôr na posúdenie privatizačnému výboru a, myslím si, že aj ústavnoprávnemu výboru. Treba posúdiť, či o takomto dôležitom návrhu vôbec by mala Národná rada hlasovať ešte na tejto schôdzi, pretože to sú veci, vážení páni poslanci, pani poslankyne, na ktoré má Národná rada nie právo, ale dokonca povinnosť sa opýtať vlády. Som toho názoru, že k tomu všetkému by sa mala najskôr vyjadriť vláda a má to potom dôvod, ako povedal pán podpredseda, aby o tom rozhodli privatizačný výbor a ústavnoprávny výbor, ktorý by nám dal spoločnú správu.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. O slovo sa hlási pán podpredseda vlády.

Podpredseda vlády SR a minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predsedajúci,
vážené panі poslankyne,
vážení poslanci,

u pána Plesníka ide pravdepodobne o určité nedorozumenie. Vláda preniesla na ministra financií minimálnu možnosť ovplyvňovať výnimku z § 45 - po prerokovaní vo všetkých orgánoch na návrh príslušného zakladateľa po prejdení Hospodárskou radou u majetkového vkladu do 5 miliónov korún. Pred rokom vyšla z princípu, že mnohé majetky, napríklad štátne majetky, ČSAD, ktoré sa týkali 20 až 30 tisíc korún, predaj všelijakých strojov a zariadení v podnikoch musela prerokovávať vláda. Nejde o inú výnimku z tohto uznesenia, a podľa vyjadrenia legislatívcov bolo to v súlade, že túto povinnosť alebo právomoc mohla preniesť.

Vláda rozhodla o tom predvčerom, pretože bol vo vláde peňažný vklad v hodnote 20 tisíc korún u štátneho podniku, aby takisto po prejdení všetkými orgánmi peňažný vklad do niektorých spoločností mohli štátne podniky vložiť po súhlase ministerstva financií na návrh zakladateľa a po prejdení Hospodárskou radou. Je nedôstojné, aby vláda prerokovávala 10-20 tisíc korunové vklady v pléne.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Plesník - faktická poznámka.

Poslanec J. Plesník:

Pán minister, súhlasím s vami, že je nedôstojné, aby sa vláda zapodievala 20 tisícovou výnimkou alebo do 5 miliónov,

ale je tu zákon číslo 92, ktorý v § 45 jasne hovorí, že výnimky dáva vláda. Uznávam, že preto, aby sa odstránila táto nelogičnosť, sme včera prijali ustanovenie § 45 v odseku 2 - výnimky z prvej vety ustanovenia ods. 1 môže v odôvodnených prípadoch povoliť vláda. Vláda môže nariadením určiť, v ktorých prípadoch možno robiť úkony podľa prvej vety ustanovenia ods. 1 bez povolenia vlády, prípadne stanoviť podmienky, za splnenia ktorých povolenie udeľuje ústredný orgán štátnej správy Slovenskej republiky. Teda až včera odsúhlasením novely zákona sa toto splnomocnenie dostalo do príslušného paragrafu. Nerozporujem skutočnosť, že všetky úkony, ktoré boli vykonané podľa nariadenia z 15. júna 1993, sú protizákonné v zmysle toho, že by ste sa tam obohacovali, to som nepovedal, ale sú v rozpore s doterajším znením zákona číslo 92. Pokiaľ sa chceme baviť, pán minister, o otázke zákona, prijímam ponuku, ktorú tu predniesol podpredseda aj predseda Národnej rady, aby príslušné dva výbory sa vyjadrili k tomuto návrhu uznesenia. Pozrite sa, pokiaľ vláda pristupuje k rozhodovaniu o privatizačných projektoch spôsobom, ktorý zvolila 8. a 15. februára, nehnevajte sa, iný spôsob, než dodržanie zákonnosti z mojej strany nemôžete očakávať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Dzurinda - faktická poznámka.

Poslanec M. Dzurinda:

Dámy a páni, pán poslanec Vajda chce nadľahčiť veľmi vážnu vec humorom tak, ako to urobil. Myslím si však, že občanom Slovenska z toho, čo počujú, do smiechu nie je. Pán Vajda, ja som vaše meno vôbec nespomenul. Vyzval som predsedu poslaneckého klubu Hnutia za demokratické Slovensko, aby potvrdil alebo vyvrátil , alebo reagoval na článok, ktorý som citoval. Pán predseda nevystúpil, pán Vicen reagoval tak, ako reagoval.

Na základe toho, čo som počul, na základe toho, čo som preštudoval, keď som videl, že boli schvaľované privatizačné projekty, ktoré chýbajú, kde chýbajú stanoviská napríklad ministerstva financií k stanoveniu ceny, kde som videl, že Protimonopolný úrad je proti navrhovanej privatizácii atď., atď., včera som interpretoval správy, ktoré som dostal o predaji podniku KERKO Košice, kde z ceny z bilančnej hodnoty 677 miliónov, podľa informácií, ktoré som dostal, bolo rozhodnuté predať tento podnik za 200 miliónov, proti stanovisku Protimonopolného úradu, pri asistencii viacerých konkurenčných privatizačných projektov. K Novofruktu sme ešte nepovedali to, že bola zmenená pôvodná metóda privatizácie - verejná súťaž na metódu priameho predaja tak, ako ju navrhol pán Vicen 4. februára a 15. bola realizovaná.

Preto navrhujem doplniť uznesenie pána poslanca Plesníka o text:

"Národná rada Slovenskej republiky

u k l a d á

Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu preveriť projekty schválené 15. a 16. februára 1994 a o výsledku podať informáciu na najbližšej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky."

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Dzurindovi za faktickú poznámku. Pán poslanec Mikloško, potom pán poslanec Vicen.

Poslanec F. Mikloško:

Chcel by som poprosiť ministra financií pána Tótha alebo podpredsedu vlády pána Kozlíka, či by nám mohli povedať, že kým bude návrh tohto uznesenia prediskutovaný v privatizačnom výbore, koľko privatizačných projektov hodlá vláda ešte schváliť a komu.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Miklošovi. Pán poslanec Vicen, potom sa hlási s faktickou poznámkou pán poslanec Hudec.

Poslanec V. Vicen:

Pán poslanec Dzurinda tu zovšeobecnil niektoré veci, ale v prípade Novofruktu boli naozaj dodržané všetky záležitosti podľa zákona. Aj Protimonopolný úrad sa vyjadril kladne, NKÚ aj všetky ostatné, Hospodárska rada, ako bolo treba. Priamy predaj nebol na základe môjho listu. Prosím vás, veď to bolo odsúhlasené inokedy. Ja som iba odporučil a vyjadril som sa k tomu projektu. Ten projekt niekto robil, ten projekt robil zakladateľ a robila ho fabrika, manažment, a nie na základe mňa.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Hudec sa hlásil s faktickou poznámkou, potom pán minister financií.

Poslanec I. Hudec:

Ak sa prijme uznesenie Národnej rady k tomuto bodu, ktoré predniesol pán poslanec Plesník a ktoré doplnil pán poslanec Dzurinda, navrhujem, aby sa doplnilo ešte o ďalšiu dikciu a tá bude znieť tak, aby sa súčasne preverilo všet-

kých 222 privatizačných projektov, ktoré urobila predošlá vláda, najma tých 110, ktoré boli schválené za posledné dva mesiace bývalej vlády, pretože väčšinou išlo o spoločnosti s ručením obmedzeným, ktoré tvorili dvaja-traja ľudia, a najma tie, ktoré boli schválené predošlou vládou na poslednom zasadnutí vlády, kde išlo o 57 privatizačných projektov.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Hudecovi. Pán poslanec Dzurinda, potom pán poslanec Ivan Ľupták. Pán poslanec Dzurinda, prepáčte, dám prednosť pánu ministrovi podľa § 19 rokovacieho poriadku.

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predseda,

len k slovám pána Miklošku: ministerstvo financií, ani podpredseda vlády, ani pán Kozlík nepredkladáme projekty, ani nerozhodujeme o ich schvaľovaní, prosím za prepáčenie, ale predkladateľom projektov je ministerstvo privatizácie. Koľko im dali projektov na privatizáciu jednotlivé zakladateľské ministerstvá, pokiaľ budú pripravené, vláda má nie právo, ale povinnosť ich schvaľovať, ak chceme deklarovať, že urýchľujeme privatizáciu.

Pokiaľ sa týka toho, čo povedal pán poslanec Plesník, legislatívci tvrdili, že vláda má právo preniesť túto svoju povinnosť. Pokiaľ sa týka obohacovania, neverím, že viac ako štyri samostatné projekty do 5 miliónov schválil minister financií. Neviem, či sú štyri, pretože to boli malé čiastky,

ale prosím, môže sa to prešetriť. Prešli Hospodárskou radou aj všetkými orgánmi, ktoré sú nutné. Bol to len formálny podpis.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán Rea je strašne nervózny, už pri prvom vystúpení ma vyrušoval, že čítal noviny, je nejaký nervózny.

Dámy a páni,

chcel by som povedať k tomu návrhu, ktorý predniesol pán poslanec Hudec, najskôr fakt. Súčasná vláda mala 21 mesiacov na to, aby prešetrila všetko, čo prešetriť chcela. Nakoniec, predvolebný program HZDS bol postavený na obrovskom obviňovaní, čo všetko sme prekántrili. Napriek tomu, že mala 21 mesiacov, sme za to, aby bolo uznesenie doplnené tak, ako navrhol pán poslanec Hudec, a budeme hlasovať za takéto uznesenie. Prosím. Ale aby bolo ešte celkom jasné, aký je rozdiel v tom, čo sa tu dialo pred júnovými voľbami v roku 1992 a teraz, tak si povedzme toto: v júni 1992 finišovalo schvaľovanie projektov podľa termínov, ktoré boli nakreslené rok dopredu, a spomeňte si, kedy vrcholila napríklad kupónová privatizácia, a jednoducho schvaľovanie projektov bolo v línii s týmto harmonogramom.

Pozrite si, naozaj, zasadania vlády v máji, v apríli 1992. Je pravdou, že schválila aj 40 privatizačných projektov, ale popozerajte si, či sú tam rozporné stanoviská Protimonopolného úradu alebo ministerstva financií. Prosím. Ale okrem 40 privatizačných projektov tam bolo ešte 60 ďalších dôležitých materiálov. Áno, aj 100 bodov bolo na programe

vlády. Teraz vláda nemá harmonogram, nič iné ju zrazu nezaujíma, len rýchlo privatizovať, a tak, ako o tom teraz rozprávame. To je obrovský rozdiel.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Dzurindovi. Pán poslanec Ľupták, potom pán poslanec Kočtúch.

Poslanec I. Ľupták:

Naozaj nedá mi, aby som nepochválil predchádzajúcu vládu za perfektnú a rýchlu privatizáciu, lebo keď dokázala 16. júna 1992 za 90 minút schváliť 63 privatizačných projektov, tak to táto vláda nedokáže, to je pravda.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Pán profesor Kočtúch.

Poslanec H. Kočtúch:

Kolegovia, kolegyne,

chcel by som upozorniť, že už pri programovom vyhlásení sme zriadili celoparlamentnú komisiu pre dohľad nad privatizáciou od samého začiatku. Odporúčal by som, aby aj táto sa tým zapodievala, a tiež by som sa prihlásil ako predseda národohospodárskeho a rozpočtového výboru k spolupráci na uznesení, pretože ide o závažné ekonomické otázky. Prosím, aby to uznesenie bolo rozšírené, a aby aj komisia, ktorá nebola zrušená, sa tým zaoberala. Dokonca pán Dzurinda vyslovil uspokojenie, že bude pracovať ešte aj táto komisia, v ktorej bol od júla 1992. Prosil by som, aby sme tento problém riešili komplexnejšie. Hlásim sa teda ako predseda národohospodárskeho a rozpočtového výboru k spolupráci

s privatizačným výborom, ale prosím aj o stanovisko komisie pre dohľad nad privatizáciou od jej samého začiatku.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Ešte faktická poznámka - pán poslanec Kuzbert, pán poslanec Vajda a môžeme prejsť k formulovaniu uznesenia.

Poslanec T. Kuzbert:

Pán kolega Plesník svojím typickým guľometovým a sugestívnym spôsobom prečítal svoje návrhy. Čakal som len, že navrhne, aby nám, poslancom, ktorí sme tam boli spomenutí, bol odobratý mandát. Pritom všetkom chcem povedať: Som z levického okresu, už včera som to spomenul. Mám záujem na tom, aby podniky resp. subjekty, ktoré sa v okrese privatizujú, zostali pre tých ľudí, ktorí v okrese žijú a pracujú.

Včera som zabudol povedať, že napríklad Mlyn, š. p. Nitra, závod Levice aj mojím pričinením je odporučený na privatizáciu vopred určenému vlastníkovi - Združeniu 14 poľnohospodárskych družstiev v Leviciach. Takú istú možnosť majú pri privatizácii Masokombinátu, ale vzhľadom na to, že má dlžobu alebo "sekeru" okolo 80 miliónov, tak nikto sa do tohto podniku neženie.

Neviem, čo zlé sme spravili, spomenutí poslanci, že tieto privatizačné projekty odporúčame. Pritom, prosím vás, viem, že napríklad Pohronský Ruskov ide za veľmi lukratívnu cenu, a ten, ktorý to ide alebo chce privatizovať, chce to zaplatiť v hotovosti. Tak neviem, prečo na jednej strane kritizujú vládu, že spomaľuje privatizáciu, na druhej strane, keď k voľačomu prikročí, tak je zle. Prosil by som ešte preveriť spôsob privatizácie aj u ďalších podnikov v Trnave,

Seredi, ktoré potom dám písomne pre komisiu, ktorá toto bude preverovať.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Kuzbertovi. Pán poslanec Plesník má ešte faktickú poznámku, potom pán poslanec Vajda. Ak som náhodou zmenil poradie, ospravedlňujem sa.

Poslanec J. Plesník:

Dámy a páni,

mám dve poznámky. Pán poslanec Kuzbert, Novofrukt, š. p., Nové Zámky má 9 prevádzkových jednotiek v štyroch okresoch. Je zaujímavé, že pokiaľ bojujete o okres Levice, prečo nebojujete aj o ďalšie tri okresy. Pritom ste predali dve prevádzkové jednotky do okresu Zvolen. Mespoma je spoločnosť s ručením obmedzeným so sídlom vo Zvolene.

Po druhé - dámy a páni, táto vláda získala mandát v privatizačnej politike práve masívnou podporou verejných súťaží. Tým sa zbrzdili všetky priame predaje, ktoré boli rozhodnuté ešte z prvej vlny kupónovej privatizácie na jeseň, ktoré sa mali dorobiť ako priame predaje. Všetky tieto projekty sa prepracovávali na verejné súťaže. Na jeseň roku 1993 sme vymysleli ďalší boom - zamestnanecké akciové spoločnosti. Vláda tento pojem opatovne zneužíva tým, že predáva priamym predajom a zaväzuje kupujúceho, že 15 % základného imania potom predá zamestnancom. To, vážení, nie je pojem zamestnaneckej akciovej spoločnosti.

Po tretie - prečo priame predaje u tých podnikov, ktorých projekty už boli schválené a boli zaradené vo Fonde ná-

rodného majetku na výber hodnotiteľských firiem pre výber do verejnej súťaže? To je nielen Novofrukt, to je aj asilačný podnik Senec, to je KERKO, ktoré takto boli zaradená vo Fonde národného majetku do verejnej súťaže, a prv, než bola daná šanca tým, ktorí sa chceli zúčastniť v zmysle schválených privatizačných projektov verejnej súťaže, sa rozhodlo i na základe odporúčania regionálnych poslancov, že budeme predávať priamo.

Dámy a páni, rozhodnime sa - buď chceme predávať priamo, a potom masívne predávajme priamo, ale nedeklarujme najprv verejnú súťaž a potom budeme robiť čosi spoza chrbát.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Vicen.

Poslanec V. Vicen:

Mrzí ma, naozaj, že toto tu prebieha, ale pán poslanec Plesník, vy zjavne nemáte vedomosti o tom, ako to všetko prebehlo. Veď napríklad tam sú dva výstupy nepredajné. Práve preto to Fond národného majetku vrátil, lebo výstup na Patu je nepredajný. Povedal som, že je tam 30 miliónové zaťaženie a len 10 miliónov hodnota majetku. Tak prosím vás, prídite zajtra do Zámkov, s kľúdom doneste 30 miliónov, prepíše sa to na vás. Čo to má do činenia s HZDS? Všetky zákonné veci boli naplnené, tak neviem, o čom tu rozprávate.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Vajda, pán poslanec Plesník a potom pán minister hospodárstva.

Poslanec M. Vajda:

Pánu kolegovi Dzurindovi by som tentokrát nie zľahčujúcim tónom naznačil, že práve asi pred tromi hodinami som odovzdal osvedčenie o svojom majetkovom stave a o svojej účasti v podnikateľských organizáciách a iných subjektoch, a môže sa ísť každý verejne pozrieť na mandátový a imunitný výbor, akým a čoho som členom.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Vajdovi. Pán poslanec Plesník a potom pán minister hospodárstva.

Poslanec J. Plesník:

Dámy a páni, ja som neosočil ani jedného z poslancov, ani jedného z členov vlády, že sa obohacoval. Tvrdil som, že sa nepostupovalo v zmysle zákona. Áno, keď chcem povedať, že sa tu účelovo robí výber schvaľovania privatizačných projektov, dokladujem to na mojej interpelácii z júna roku 1993, kde po vyčerpaní predchádzajúcej interpelácie na ministra Dolgoša, ministra pre správu a privatizáciu, som interpeloval nastupujúceho povereného ministra, premiéra vlády, ohľadne priameho predaja 30 % akcií DAP Prešov. Rozhodnutie privatizačného projektu z mája 1992 zaradeného do kupónovej privatizácie predurčovalo manažment tohto podniku na kúpu týchto 30 % akcií.

Dámy a páni, pred nedávnom mi bolo naznačené, že po roku tento predaj môže byť uzavretý, pokiaľ pán poslanec Plesník bude prístupný a bude ochotný na určité kompromisy. Nie, nie som ochotný na prístupy a nie som ochotný na kompromisy. Žiadam, aby bola dodržaná rovnosť zákona. Tento manažment má podpísanú zmluvu so západonemeckým partnerom na 400 pracov-

ných miest na päť rokov. Keď nedôjde k uzavretiu tejto kúpno-predajnej zmluvy, vy, ktorí ste robili v manažmentoch, veľmi dobre viete, že zahraniční partneri si takýmto spôsobom vynucujú garantovanosť úspešnosti svojich projektov a vstupov do spolupráce so slovenskými podnikmi. Kto ponesie zodpovednosť za to, nechám na rozhodnutie vám.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Plesníkovi. Slovo má minister hospodárstva pán Ducký.

Minister hospodárstva SR J. Ducký:

Vážené dámy a páni,
vážený poslanecký snem,

dovoľte niekoľko poznámok ku konkrétnej kauze KERKO, Košice, na ktorej by som chcel dokumentovať bezvýchodiskovosť stanovísk poslancov jednotlivých strán a v konečnom dôsledku aj zložitosť situácie vlády. Pred desiatimi dňami som bol interpelovaný, aby sme KERKO, Košice nepustili, pretože pán podpredseda Národnej rady a predseda Slovenskej národnej strany bol u nich kortešovať v závode Michalovce. Skoro ma nahovorili. Následne na to som mal interpeláciu, že treba to nechať tak, ako to bolo pri predložení privatizačného projektu v júni 1992, keď forma privatizovania nedávala možnosť ani zamestnancom, ani manažmentu zúčastniť sa formou zamestnaneckej akciovej spoločnosti tejto formy privatizácie, o ktorej sa dnes sa hovorí - hovorím stále o KERKO, Košice, ale poznatky sa dajú zovšeobecniť, a treba to nechať tak, ako to je.

Musím povedať, že už ako prezident Zväzu priemyslu som nebol za jednostrannosť foriem privatizácie. Áno, aj kupónová privatizácia, pretože nie všetci občania robia vo fir-

mách, ktoré sú predmetom privatizácie, a podniky boli postavené z daní aj učiteľov, aj colníkov, teda firiem, ktoré sa neprivatizujú, čiže musí mať aj občan právo zúčastniť sa tohto procesu bez ohľadu na to, či pracuje tam alebo onam. A preto v druhej vlne privatizácie je stanovených približne 30 %, okolo 50 až 70 miliárd na kupónovú privatizáciu. Tuzemskí podnikatelia a záujemcovia, a zamestnanci zvlášť, nemajú šancu zúčastniť sa privatizácie bez vytvorenia možnosti štátom, pretože akumulácia kapitálu bola vylúčená pri variante života a životnej úrovne z ruky do úst. Myslím si, že je správne, že prišlo k rozšíreniu možnosti privatizácie aj na zamestnancov a manažment. A musím povedať, za tú krátku chvíľu fungovania v mojej funkcii dávam veľký pozor na to, aby to nebol manažment, ktorý má za posledné dva alebo tri roky trvalé mínusové výsledky, a dbám aspoň na to, aby to bol manažment, ktorý drží život fabriky na úrovni, event. kde - v tých málo prípadoch - hospodárske výsledky a teda zisk a zamestnanecké príležitosti rastú. KERKO, Košice patrí medzi takéto podniky.

Medzitým som dostal druhú interpeláciu z druhého tábora SNS: pustite do hry Novoker, lebo ten má ložisko, z ktorého aj KERKO robí. Pokiaľ viem, voľakedy bolo KERKO, Košice podnik, Novoker závod. Teraz, keď sme aj my, Novoker, podnikom, a samostatným, im to vrátime a nedáme im surovinu na výrobu, ktorú zabezpečuje ten výrobný program, to znamená nedostatkovú výrobu keramických obkladačiek. Týmito vzťahmi dostávame vládu do nemožnej situácie. Nikomu sa nedá veriť.

Mám tri druhy interpelácií - chodbových: vymeniť a vymenovať. Druhá najvačšia forma interpelácií je: urob tohto likvidátorom. Prijal som uznesenia z pracovnej porady ministra hospodárstva, že kto doviedol fabriku do krachu, nebude likvidátorom, lebo to je najlepšia forma ako zavŕšiť negatívnu kariéru - na likvidácii sa nabalíť. Neverili by ste, koľko mám nepriateľov kvôli tomuto názoru a rozhodnutiu.

A tretie kvantum interpelácií alebo intervencií, aby som bol presnejší, lebo tie sú neverejné, je na tému: komu čo pridelit pri privatizácii.

KERKO, Košice je sprivatizované na princípoch, ktoré boli prijaté, je sprivatizované na pomernom zastúpení zamestnancov. Osvedčujem svoj názor, že každému, kto sa ma opýta, či majú mať zamestnanci podiel na privatizácii, tvrdím, že áno, majú mať, skoro musia, pokiaľ chcú. Pokiaľ sa ma opýtajú, aký majú mať podiel, poviem, že značný, do 30 %, nie nad 34 %, pretože by mohli budúcemu manažmentu zasahovať do rozdelenia zisku a ľahko by mohli povedať, pri dodržaní princípov stanovených Obchodným zákonníkom, že kto má 34-percentný podiel, bez neho sa nemôže urobiť rozhodnutie v piatich veciach: zníženie majetku, zvýšenie majetku, rozdelenie zisku. Ľahko by sa stalo, že rozdelenie zisku by bolo v prospech miezd bez ohľadu na budúcnosť. Logicky, daná skupina ľudí má oprávnený záujem v tomto smere konať. Treba tam hľadať kompromis, ktorý zabezpečí budúcnosť.

Čiže chcem povedať, že zamestnanci áno, manažmenty áno, keď dosahujú výsledky v reláciách, o ktorých hovoríme. A takmer u všetkých prosperujúcich firiem ministerstvo hospodárstva dbá na to, aby tam bol podiel aj na kupónovú privatizáciu, pretože občan by mal dostať podiel na kupónovej privatizácii vo firmách, ktoré majú plusové výsledky, aby nedostal papierik do ruky a ešte bol povinný podieľať sa na strate resp. ju aspoň sledovať. Z tohoto pohľadu by som chcel, ak vôbec môže mať minister vlády požiadavky voči parlamentu, aby boli posudzované stanoviská. Nie som proti zahraničnému kapitálu, naopak, sú odvetvia, kde musí byť a kde sa bez neho nedá pohnúť. Sú to investične náročné odvetvia, sú to odvetvia, kde nemáme vedecké, výskumné a technologické poznanie a kde doba získania vlastným výskumom by bola nereálna z hľadiska dosiahnutia výsledku, a sú to odvetvia, kde máme garanciu, že prípadný zahraničný kapitál chce u nás

rozvíjať výrobu, držať zamestnanosť a profitovať v budúcnosti.

Ale máme aj opačné tendencie, od najvyšších kruhov - verte, že od najvyšších, mohol by som to dokumentovať, ale to nie je cieľom môjho vystúpenia -, kde naši najvyšší predstavitelia, i vládni, i poslanecki, i koaliční, opoziční aj neparlamentní, chodia, intervenujú trebárs za firmu, ktorá je najlepšia preto, aby kúpila Cementáreň, Ladce, lebo kupuje od nich cement. Hovorím: Výborne, keď kupuje, poďme na to. A potom zistíme, že vlastný štát proti tej firme, ktorá kupuje cement v Ladcoch, vedie na základe cien, ktoré nám platí, antidumpingové konanie proti Slovensku. Tak sa musím pýtať, čo tí interventi sledujú, keď niekto chce kúpiť Ladce, tvrdí, že je najlepší a platí takú cenu, že príslušný štát a jeho zamestnanecká organizácia, Protimonopolný úrad, proti takejto firme vedie antidumpingové konanie, to znamená podozrenie, že predávame pod cenu. Žiaľbohu, ešte nám nikto nedokázal antidumping, pretože naše náklady na výrobu jednej tony, jedného metra, jedného kusa, podľa komodity výrobku, vďaka našim mizerným mzdám sú také, že nám nikto antidumping nedokázal, pretože antidumping je dôkazové konanie, keď sa predáva tovar pod výrobné náklady. Ale už je hanba, že nás z toho upodozrievajú.

Týmto svojím vystúpením nechcem zajímať konkrétne stanovisko. Pokiaľ parlament chce, prosím, má právo, dokonca povinnosť kontrolovať vládu, ale chcel som naznačiť zložitosť konania vlády v konkrétnych prípadoch, v tomto prípade hovorím o KERKO, Košice. Dal som priniesť všetky projekty týkajúce sa ministerstva hospodárstva a som kedykoľvek ochotný s kýmkoľvek verejne, neverejne, súkromne v rámci časových možností si sadnúť a prebrať to od vrchu až dole.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu ministrovi hospodárstva. Prosím pán podpredseda Černák, potom pán poslanec Dzurinda - faktické poznámky.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Kolegyne, kolegovia, práve som bol pripravený urobiť druhé vyhlásenie, že som nikdy žiadnu interpeláciu ohľadom KERKO, Michalovce nedával. Našťastie pán minister medzitým vysvetlil, že pod interpeláciou rozumie chodbové reči a pod mojou pracovnou návštevou kortešačku. Áno, bol som v KERKO, Michalovce, bol som ako minister cca v sto podnikoch, ako predseda SNS a poslanec cca v ďalších sto. Skoro o každom prebehla v tlači informácia. O KERKO, Michalovce dokonca niekoľkokrát, pretože som ich pochválil, že robia výrobky, ktoré sú kvalitatívne zrovnateľné s talianskymi výrobkami.

Pán minister, ty si tu povedal veľmi otvorene ako člen slovenskej vlády, že môžeš prehlásiť pred týmto cteným zborom, že ohľadom mnohých privatizačných projektov ťa kontaktujú či už priamo predstavitelia vlády, opoziční alebo koaliční poslanci. Pýtam sa ťa priamo tu: Bol som ja niekedy za tebou a oslovil som ťa niekedy ohľadom nejakého privatizačného projektu? Aby sme to hneď vybavili.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, pán minister.

Minister hospodárstva SR J. Ducký:

Budem veľmi stručný. Tento prípad som povedal nie preto, aby som dokazoval pánu podpredsedovi, že bol za mnou. Nebol. Ale chcem vylúčiť názor, že keď mi niekto povedal, že opozičný poslanec niekde bol, čiže keby som bol vypočul tie tlaky, tak budem proti privatizácii KERKO, Košice, pretože tam pán Černák bol. Ja som to neurobil, pretože papiere, výsledky a konfrontácia hovoria niečo iné. V tomto prípade, je vám každý minister, ale hovorím za seba, k dispozícii, aby ste si nás rozobrali na konkrétnostiach. Pán Černák u mňa intervenovať nebol zatiaľ za nič.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, pán poslanec Dzurinda. A keďže ide obedňajšia prestávka, mali by sme prísť k určitým záverom v tejto časti interpelácií a poobede budeme pokračovať v interpeláciách.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán minister, nechcem sa dotýkať tej pasáže vášho vystúpenia, keď ste hovorili o tom, že treba alebo je vhodné privatizovať formou akciovej spoločnosti zamestnancov, keď je, povedzme, viacero konkurenčných projektov, ale to ukáže šetrenie, ktoré navrhujeme v uznesení, myslím si, že tam bude na to dobrý priestor. Ale pán minister, vy ste pomerne obsiahlo chceli hovoriť o KERKO. Žiaľ, nedozvedel som sa vlastne nič konkrétne, preto buďme aspoň veľmi krátki a veľmi konkrétni.

Je teda pravda to, čo som dostal, že bilančná hodnota KERKO je 677 miliónov, predajná cena 200 miliónov?

Druhá konkrétna otázka: Je pravda, že bolo rozhodnuté o tejto privatizácii proti stanovisku Protimonopolného úradu?

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Dzurindovi za faktickú poznámku. Ešte raz pán minister.

Minister hospodárstva SR J. Ducký:

Vážený pán poslanec Dzurinda,

na základe vášho vystúpenia som odišiel a dal som doniesť tie projekty sem. Som ochotný to s vami konkrétne prebrať, v prípade potreby verejne vystúpiť. Je ťažko reagovať takto na všetky projekty, pretože je tam tisíce konkrétností. Hovoril som za svoju pozíciu. Predpokladám, že o 10 minút je tu auto so všetkými projektami, menovite KERKO, Košice, a som k dispozícii kdekoľvek si to s vami prejsť. Samozrejme že tu, keď ste ochotný.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Kolegyne a kolegovia,

navrhujem, aby sme prijali rozhodnutie, že podnet, ktorý dal pán poslanec Plesník, ale aj tie podnety, ktoré dali ďalší páni poslanci, budú prerokované vo Výbore Národnej rady pre privatizáciu, v Národohospodárskom a rozpočtovom výbore Národnej rady a v Ústavnoprávnom výbore Národnej rady, aby sa s nimi zaoberala príslušná komisia, aby výbor pre privatizáciu poslal tieto poznatky na vyjadrenie vláde a na ďalšej schôdzi Národnej rady informoval o výsledkoch rokova-

nia s prihliadnutím na návrhy, ktoré dajú aj ďalšie dva výbory, a predložil Národnej rade Slovenskej republiky návrh na uznesenie. Má niekto výhrady voči tomuto postupu?

Prosím, pán poslanec Miček.

Poslanec M. Miček:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

vzhľadom na to, že komisia pre dozor nad procesom privatizácie je z väčšiny totožná s výborom pre privatizáciu, odporúčam, aby ostatní členovia boli prítomní na prerokúvaní vo výbore pre privatizáciu, lebo nemá cenu prerokúvať v jednom aj druhom to isté, tými istými ľuďmi. Takže členovia komisie - ja, pán Michelko, pán Komlósy a pán Pribula sú takisto členmi výboru. Ďalší budú prizvaní na zasadnutie výboru a tým máme túto záležitosť vybavenú.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Áno, to je veľmi rozumný návrh. To znamená aj to, čo povedal pán poslanec Hudec, čo povedali ďalší páni poslanci, bude prerokované v týchto troch výboroch. Prosím, budeme o tomto mojom návrhu postupu hlasovať.

Pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predsedajúci, nie, že by sa mi nechcelo pracovať, ale celkom nerozumiem, načo to má byť preberané v ústavnoprávnom výbore, veď to sú výsostne ekonomická záležitosti.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Po prvé - navrhol to pán predseda Národnej rady a po druhé - sú tam aj právnické aspekty veci.

Pán poslanec Hrušovský.

Poslanec P. Hrušovský:

Prosím vás pekne, už viackrát sme na túto tému diskutovali. Myslím si, že ústavnoprávny výbor nie je oprávnený vykladať zákon, takže zbytočne to netlačme znovu do ústavnoprávneho výboru. To treba posúdiť vyslovene z ekonomického hľadiska.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, veď z hľadiska ústavnoprávneho výboru nepôjde o výklad zákona, ale o posúdenie, či nebol porušený zákon.

Poslanec P. Hrušovský:

Pán predseda, ale my predsa neposudzujeme, či bol alebo nebol porušený zákon.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ale keď chceme kompletnú správu, tak nech ju máme kompletnú. Alebo nechcete? Pán predsedajúci dal návrh na hlasovanie, tak o tom hlasujme.

Poslanec P. Hrušovský:

Prosím vás, len sa chcem spýtať, do akej miery bude niekto viazaný stanoviskom ústavnoprávneho výboru.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Mikloško - faktická poznámka.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predseda parlamentu, myslím si, že o tom, či bol porušený zákon, musí rozhodnúť prokuratúra, na to takisto ústavnoprávny výbor nie je kompetentný.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, pán predseda.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Mikloško, pán poslanec Plesník vo svojom vystúpení povedal, že nikoho neobviňuje z rozkrádania, ale že bol porušený zákon.

Poslanec F. Mikloško:

Ale to patrí prokuratúre a nie ústavnoprávnemu výboru.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ale ústavnoprávny výbor to môže navrhnúť.

Poslanec F. Mikloško:

Potom žiadam, aby sa hlasovalo osobitne, či to patrí aj ústavnoprávnemu výboru.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Sečánsky, potom pán poslanec Krivčík.

Poslanec M. Sečánsky:

Dámy a páni, viem, že sa ponáhľame na obed, ale prosím vás, zamyslime sa nad tým, čo chceme urobiť. Z toho, čo tu bolo povedané, som vyrozumel, že bude treba preveriť okolo 300 projektov - aj z predchádzajúcej vlády, aj tie, ktoré schválila táto vláda. Neverím, že ústavnoprávny výbor je schopný tieto projekty posudzovať, jednoducho preto, že sú to projekty predovšetkým ekonomické, i keď, samozrejme, musia byť v súlade s právom. Sú tu dve možnosti: alebo to necháme na tie komisie, a tej komisii prajem šťastnú prácu v celom budúcom mesiaci, pretože to nie je ľahučká robota, alebo potom to dajme všetkým výborom, nech sa tým zaoberajú všetky výbory. Z tých dvoch jedno.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Rozumiem tomu tak, pán predseda ústavnoprávneho výboru, že ste za to, aby tie podnety, ktoré tu boli nastolené na rokovaní Národnej rady, prerokoval výbor pre privatizáciu a národohospodársky a rozpočtový výbor.

Pán poslanec Bárány.

Poslanec E. Bárány:

Vážené dámy,
vážení páni,

varujem pred tým, aby sme túto záležitosť - preverovanie desiatok, ba stovák projektov prideľovali všetkým výbo-

rom Národnej rady, lebo to znamená, že mesiac sa nebude robiť nič iné. Stačí jeden, maximum dva.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Krivčík.

Poslanec J. Krivčík:

Vážená Národná rada,

dovolil by som si zareagovať nie k tejto procedurálnej otázke, ale chcem osloviť pána predsedu Najvyššieho kontrolného úradu. Pán Vanko, prosím vás pekne, dnes v tejto rozprave ste, dúfam, získali veľa podnetov a nenecháte ich len tak bokom. Žiadam vás o písomné stanovisko, čo vyvodíte z týchto poznatkov.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

To môže požiadať Národná rada, a myslím si, že ak výbor pre privatizáciu a národohospodársky výbor dospejú k takémuto názoru, môže to byť súčasťou uznesenia pre Národnú radu, ktoré pripravia.

Pán poslanec Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

I keď tu už bolo spomenuté, že keby projekty boli rozdané do všetkých výborov, že by to bola veľmi zdĺhavá robota, napriek tomu, prosím vás, nech táto Národná rada vidí nielen na základe subjektívnych názorov alebo názorov nie-

ktorých ľudí, nech táto Národná rada vidí, čo sa robilo v tých 300 projektoch aj pred koncom volebného obdobia vlády pána Čarnogurského, aj teraz v niektorých privatizačných projektoch.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Plesník, potom pán poslanec Bajan.

Poslanec J. Plesník:

Dámy a páni,

zoberme si na pomoc rokovací poriadok, pretože myslím, že sa dohadujeme o veciach, ktoré tu ešte vôbec nie sú zaradené.

Po prvé: Konkrétne uznesenie som navrhol ja. K môjmu návrhu uznesenia sa potom pridal ďalší návrh, ktorý formuloval pán poslanec Dzurinda, a pán predseda Národnej rady navrhol procesný spôsob ako sa zapodievať týmto uznesením. Podľa § 22 rokovacieho poriadku týmto procesným spôsobom je pozmeňovací návrh, teda zaujme stanovisko výbor, ktorý určí Národná rada. Národná rada ho musí určiť hlasovaním.

Po druhé: Predložil som návrh, aby sa v zmysle § 87 rokovacieho poriadku uznesením Národnej rady zrušilo uznesenie a nariadenie vlády, ktoré je v rozpore so zákonom. Myslím, že preto bol aj procesný návrh predsedu Národnej rady, aby sa k tomu, k tejto zrušovacej časti vyjadrili príslušné tri výbory: ústavnoprávny výbor, výbor pre privatizáciu a národohospodársky a rozpočtový výbor. Ďalej som v zmysle § 91 rokovacieho poriadku predniesol podnet na generálneho prokurátora. Pokiaľ generálny prokurátor sa na schôdzi k tomu nevyjadrí, keď nie je prítomný, potom sa v zmysle toho istého paragrafu vyjadruje do 30 dní s tým, že Národná rada ho o to

požiada. Nepožiadal som ho ako Plesník, ako jeden poslanec, ale požiadal som ho ako Národná rada, teda Národná rada by túto druhú časť mala takisto uviesť, či chce požiadať ako celok, alebo potom to budem žiadať ako poslanec sám. Zo zákona generálny prokurátor má na takýto podnet do 30 dní podať odpoveď ako tento podnet riešil. To je všetko k tomu. A tá poverovacia časť pre výbor pre privatizáciu je opať v našej kompetencii, aby sme poverili výbor, aby ďalej konal v posudzovaní privatizačných projektov.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Poslanec Hudec mal ďalší návrh. Tri výbory, o ktorých sme hovorili, sa budú týmto návrhom zaoberať, dajú Národnej rade svoje stanovisko a spracujú uznesenie.

Pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

V zmysle rokovacieho poriadku zasadnutia týchto troch výborov sú verejné. Ak má niekto čas, nech sa toho zúčastní, ale nedávajme to, preboha, všetkým výborom, však to je nezmysel.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Myslím si, že to je správny postoj. Takže budeme hlasovať o mojom pôvodnom návrhu s tým, že všetky návrhy a podnety, ktoré dali poslanci na preverenie niektorých skutočností, budú počas rokovaní týchto troch výborov vyhodnotené a dostaneme uznesenie.

Pán poslanec Hrušovský.

Poslanec P. Hrušovský:

Bol tu návrh, aby sa o tom, či to bude ústavnoprávny výbor prerokovávať, hlasovalo osobitne. Takže hlasujme najprv o tom.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Hrušovský, rozumel som vystúpeniu pána poslanca Plesníka tak, že aj on pokladá za vhodné, aby sa tým ústavnoprávny výbor zaoberal. /Šum v sále./ Dobre, dám najprv hlasovať o čiastkovej veci, či to má prerokovávať ústavnoprávny výbor, a potom budeme hlasovať o návrhu uznesenia ako celku.

Prosím prezentujme sa.

Prezentovalo sa 131 poslancov.

Kto je za návrh pána poslanca Hrušovského, aby sa týmito vecami, o ktorých sme dopoludnia rozprávali, ústavnoprávny výbor nezaoberal?

Za návrh hlasovalo 57 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 37 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 37 poslancov.

Návrh pána poslanca Hrušovského neprešiel.

Dávam teda hlasovať o tom, čo som predniesol pred chvíľou, že všetky tieto podnety, ktoré vyplynuli z doterajšej rozpravy, budú posúdené výborom pre privatizáciu s tým, že sa zasadnutia výboru zúčastnia aj členovia príslušnej komisie, výborom národohospodárskym a rozpočtovým a ústavnoprávnym. Hlasujeme o tomto mojom návrhu.

Pán poslanec Kuzbert - faktická poznámka.

Poslanec T. Kuzbert:

Prosím vás, podnetov, ktoré tu odzneli, bolo niekoľko. Chcel by som požiadať, aby mi boli tieto podnety predložené písomne, lebo neviem, o čom hlasujem. Pán Plesník už druhýkrát hovoril svojím guľometným spôsobom, sypal všelijaké čísla, zákony, odseky, atď. To človek nestačí sledovať, a nie som ochotný hlasovať, keď neviem, o čom.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec, všetci sme tu sedeli a počuli sme to. Práve preto to dávame výborom, aby aj na základe záznamu z tejto dnešnej diskusie mohli k tomu kvalifikovane zaujať stanovisko. Potom budú Národnú radu informovať a navrhnú spoločné uznesenie.

Pán poslanec Plesník.

Poslanec J. Plesník:

Pán predsedajúci, po prerušení schôdze na rokovanie bude predložený text uznesenia, ktorý bude obsahovať tie ustanovenia, ktoré som povedal ja, poslanec Dzurinda a poslanec Hudec, a predseda príslušného výboru k nim vždy uvedie stanovisko, k akému dospeli jednotlivé výbory. Ale nemôžeme urobiť iné uznesenie, než to, čo tu slobodne zvolení poslanci predniesli z tamtej tribúny.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Faktická poznámka - pán predseda.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

S tým, čo povedal pán poslanec Plesník, súhlasím, ale vo svojom vystúpení som mimo iného ešte povedal, že ku všetkým týmto pripomienkam, keďže ich považujem za závažné, musíme požiadať vyjadrenie vlády. Ja neviem či je to pravdivé, či nie. Musíme poskytnúť vláde možnosť sa k tomu vyjadriť. Preto pán podpredseda Weiss povedal jednoznačne, že všetky pripomienky spracujú tieto výbory, urobia k tomu uznesenie, a toto uznesenie dáme vláde, aby sa k tomu vyjadrila. Chcem, aby sme o tom hlasovali.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Plesník.

Poslanec J. Plesník:

Pán predseda, vláda sa má možnosť vyjadriť podľa § 91 ku všetkým podnetom, ktoré tu zazneli teraz, a keď tak nespraví, tak potom do 30 dní - k tým podnetom, ktoré sa týkajú predmetného návrhu uznesenia, teda k podnetom na prijatie uznesenia. V prípade, že sa vláda nevyjadrí teraz, Národná rada by mala rozhodnúť, či to chce dať ako podnet Národnej rady, vtedy je to návrh uznesenia Národnej rady. V inom prípade, keď to neprijme Národná rada ako uznesenie Národnej rady, je povinnosťou členov vlády, ktorých sa to dotýka, v tomto prípade vlády ako celku, odpovedať poslancovi Plesníkovi, poslancovi Dzurindovi a poslancovi Hudecovi písomne do 30 dní podľa § 91 ods. 2 zákona 44 z roku 1989 rokovacieho poriadku. Teda nič iné nežiadam, len aby toto vyjadrenie nebolo pre poslanca Plesníka, ale aby toto vyjadrenie bolo pre celú Národnú radu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán podpredseda Černák.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Vážené kolegyne, kolegovia,

výnimočne súhlasím s pánom poslancom Kuzbertom, lebo som bol presvedčený, že hlasujeme o tomto. Pán poslanec Plesník dal návrh na uznesenie. K textu tohto uznesenia počas prerušenia cez obedňajšiu prestávku zasadnú výbory a vyjadria sa k nemu. Po prestávke ho buď prijmeme, alebo neprijmeme. Veď preverovať 300 projektov - to je otázka dvojmesačnej roboty.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Nie, hovorili sme o tom, že výbory dajú vyjadrenie na najbližšej schôdzi Národnej rady.

Pán podpredseda Húska.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Myslím, že som dobre rozumel pánu poslancovi Plesníkovi. On sám opakoval, že by riešenie návrhu uznesenia malo znieť ako kombinácia všetkých troch návrhov, to znamená pána poslanca Plesníka, pána poslanca Hudeca a pána poslanca Dzurindu. V opačnom prípade, keby to tak nebolo, tak to je najlepší doklad toho, akú hru v podstate v parlamente rozohrávame. Keď chceme zistiť, akým spôsobom sa konala privatizácia, a chceme to, o čom sme hovorili, že nám ide o transparenciu, tak sa musíme pozrieť na všetko, pretože vás chcem

upozornit, že komisia pre privatizáciu dostala niekoľko desiatok návrhov na prešetrenie minulých výkonov pri privatizácii, a všetko to zaspalo buď na prokuratúre alebo na iných vyšetrovacích orgánoch. To znamená, že je nevyhnutné posúdiť všetko, lebo, vážení priatelia, nie jedna vláda sa posudzuje, posudzuje sa privatizačný proces.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Pán poslanec Dzurinda, potom pán poslanec Plesník, potom pán poslanec Matejka.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán predsedajúci,
dámy a páni,

veľmi ma mrzí, že do jasného zámeru pokúsiť sa vniesť svetlo do procesu, ktorý nás znepokojuje, a takisto občanov, sa zavádzajú prvky, ktoré jednoducho rozkladajú pôvodný zámer. Zámer bol definovaný pánom Plesníkom. Ja som doplnil návrh uznesenia o konkrétnu dikciu, aby boli rozšírené tie návrhy, ktoré mali, tuším, dva alebo tri podniky, na projekty schvaľované 15. a 16. februára. Potom vystúpil pán poslanec Hudec a vylepšil to, aby sme schválili ešte 200 projektov predchádzajúcej vlády. Hlasujme o týchto pozmeňovacích návrhoch alebo o jednotlivých častiach tohoto uznesenia s tým, že záver bol, aby výbor pre privatizáciu, ktorý sme zriaďovali aj kvôli takýmto veciam, na najbližšiu schôdzu pripravil stanovisko z tohoto šetrenia. To je úplne jasné.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Stanovisko ku všetkým trom návrhom uznesenia, ktoré tu zazneli - k vášmu, k návrhom pána Plesníka a pána Hudeca.

Poslanec M. Dzurinda:

Áno.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Myslím, že na tom sme sa dohodli.

Poslanec M. Dzurinda:

A myslím si, že nie je problém, aby sme o tom hlasovali.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Matejka.

Poslanec A. Matejka:

Vážení poslanci,

myslím si, že robíme zbytočnú robotu. Pred nejakým časom sme tu ustanovili Najvyšší kontrolný úrad, ktorý má na to kompetenciu podľa zákona číslo 39. Má na to profesných odborníkov. Požiadajme Najvyšší kontrolný úrad, aby všetky tieto veci prešetril, všetky návrhy, ktoré tu boli, nevynechajúc Hudecov. Zdôrazňujem, nevynechajúc Hudecov. Nech dá výboru pre privatizáciu stanovisko, nech dá komisii pre kontrolu privatizácie stanovisko, môže požiadať i vládu o stanovisko, a potom to kompletne prerokujme v Národnej rade a Národná rada zaujme stanovisko. Je to v súlade so zákonom číslo 39.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Plesník, pán poslanec Dzurinda, pán poslanec Gaulieder - všetko faktické poznámky.

Poslanec J. Plesník:

Dámy a páni,

podľa § 87 ods. 3 som predložil návrh na uznesenie, ktorým sa ruší nariadenie vlády a uznesenie vlády. Aby sme mohli o tomto hlasovať podľa § 87 ods. 3, predseda Národnej rady navrhol, aby pred samotným hlasovaním sa k tomuto problému, k tomuto môjmu textu, vyjadrili tri výbory. To je prvé, o čom by sme mali rozhodnúť.

Po druhé - podľa § 91 som predniesol návrh na podnet na generálneho prokurátora, ktorý som formuloval, aby to bolo podnetom Národnej rady, teda nie podnetom jedného poslanca. Opatovne, či tento podnet prijme Národná rada ako podnet Národnej rady, je požiadavka predsedu Národnej rady, aby sa k nemu vyjadrili tri výbory.

Po tretie - poslanec Dzurinda v rozprave navrhol, aby bolo prijaté poverenie Národnej rady, teda bolo uložené výboru pre privatizáciu, aby preveril do nasledujúcej schôdze všetky rozhodnutia vlády vzťahujúce sa na vydanie priamych predajov privatizácie. Opatovne Národná rada by mala rozhodnúť, či takéto poverenie pre výbor pre privatizáciu dávala alebo nedáva.

Potom vystúpil s návrhom poslanec Hudec, ktorý navrhol, aby výbor pre privatizáciu takýmto spôsobom preveril 20 alebo pre niekoho 200, 220 privatizačných projektoch, ktoré boli schválené do 20. júna 1992. Opätovne podľa návrhu predsedu Národnej rady k tomuto návrhu pána poslanca Hudeca by sa mali vyjadriť najprv tri výbory, či o ňom takto budeme hlasovať.

Dámy a páni, sú to v podstate štyri osobitné hlasovania so štyrmi osobitnými vyjadreniami troch výborov Národnej rady, na ktorých by sme sa mali zhodnúť, či chceme alebo nechceme, aby ich dali. Pokiaľ nechceme tieto stanoviská, prosím, aby sme v zmysle rokovacieho poriadku pristúpili po ukončení tejto rozpravy k hlasovaniu k predloženým návrhom, a to v poradí ako jednotlivé návrhy boli predložené.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec, ďakujem vám. Prosím, aby ste ešte raz uviedli prvé uznesenie, aby to bolo prehľadné, a budeme o ňom hlasovať.

Prosím, pán minister hospodárstva.

Minister hospodárstva SR J. Ducký:

Vážení páni poslanci,

viem, že privatizácia je proces zložitý, ale zložitá je aj táto diskusia. Dovoľte jednu ani nie obavu, ale neviem to presne vyjadriť. Chcete sa zaoberať pár projektami, kde všade je účasť zamestnancov, teda občanov tohto štátu, a nevadí vám celá prvá vlna kupónovej privatizácie, kde sa dostali k majetku neidentifikovateľné sily, kde vtedajšia vláda nesplnila základnú povinnosť v informovanosti občanov, o čo ide v tejto hre, a dnes sa dívame, ako nám fungujú sprivatizované firmy. Je to stanovisko občana a nie člena vlády.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Tahy, potom pán poslanec Ivan Ľupták.

Poslanec M. Tahy:

Pán minister, veľmi sa mýlite. V súvislosti s prvou vlnou privatizácie odzneli v tomto parlamente dve interpelácie - pána poslanca Mišikovského a moja k dodatočnému zvýšeniu imania vyše 200 akciových spoločností, ku ktorému pristúpil Fond národného majetku. Myslím si, že táto kauza dodnes nie je uzavretá k spokojnosti parlamentu. Pozrite sa na to, pán minister, vo svojej vláde, ako v tejto oblasti pracuje. /Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

O slovo sa hlásil pán minister hospodárstva, potom pani ministerka spravodlivosti.

Minister hospodárstva SR J. Ducký:

Asi nemám schopnosť jasne sa vyjadriť. Nehovoril som o zvýšení majetku, hovoril som o prvej vlne ako takej a kto sa nám cez formu prvej vlny k majetku dostal. Samozrejme, to už povedal Marx, že za všetko môžu mačky, lebo nechytali myši a myši potom zožrali ďatelinu, a preto nebolo v Anglicku mlieko.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pani ministerka spravodlivosti.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovolím si niekoľko myšlienok k citovanému ustanoveniu rokovacieho poriadku s poukazom na platnú Ústavu Slovenskej republiky, ktorá vychádza z teórie trojdelenia štátnej moci, kde každá sústava moci má svoj pyramidálny systém a podľa článku 108 ústavy vláda Slovenskej republiky je najvyšším orgánom výkonnej moci, teda nie je už výkonným orgánom parlamentu, kde parlament mohol rušiť uznesenia vlády. Teda podľa platnej ústavy parlament, ktorý je pyramídou jednej sústavy, nemôže rušiť uznesenie vlády, ktorá je najvyšším subjektom druhej sústavy.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Fogaš odpovie na právny názor pani ministerky, potom pán predseda Národnej rady, pán poslanec Ľupták, pán poslanec Gaulieder, pán poslanec Mikloško.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,

myslím si, že tu vedieme jalovú debatu o veci, ktorá je úplne jasná. Tu bol predložený návrh na prijatie uznesenia. Podľa ústavy, ktorú citovala pani ministerka, Národná rada má právo kontrolovať vládu. Je to tam uvedené. V nadväznosti na toto ustanovenie ústavy § 86 hovorí o tom, že Národná ra-

da kontroluje činnosť vlády. V § 87 rokovacieho poriadku sa uvádza, aké sú spôsoby a metódy kontroly tejto vlády. Je tu podaný návrh na prijatie uznesenia. Je logické, že uznesenie Národnej rady takéhoto charakteru by malo byť prijaté po solídnom posúdení. Myslím si, že všetkým, či sedia v laviciach vpredu alebo vzadu, ide o to, aby to uznesenie, ktoré prijmeme, zodpovedalo určitému režimu právneho systému, ktorý u nás je.

Ak v tejto súvislosti vznikla požiadavka prerokovať to v troch výboroch, čudujem sa, prečo sa tomu bránime. Myslím si, že je namieste, aby aj ústavnoprávny výbor povedal, po prvé - či podľa § 87 odsek 3 je vôbec možné to uložiť vláde, myslím, že na to sa môže jednoznačne odpovedať, ale napriek tomu to treba urobiť, aby sme všetci mali v tom jasno, po druhé - či môžeme rušiť uznesenia vlády a po tretie - či môžeme rušiť konkrétne uznesenie vlády, ktoré sa týka konkrétne privatizačného projektu.

Toto predsa môže ústavnoprávny výbor posúdiť a vyjadriť stanovisko, že odporúča uznesenie schváliť, odporúča uznesenie neschváliť. Ale ďalej diskutovať o tom, či alebo, kedy a prečo, myslím si, že je úplne zbytočné. Kontrolná funkcia Národnej rady Slovenskej republiky je jasne deklarovaná v ústave. Spôsoby a metódy kontroly vlády sú tiež jasné, vrátane interpelácií, možnosti vyslovenia nedôvery atď. A jednou z kontrolných činností, ktoré Národná rada uskutočňuje, je aj ustanovenie § 87 ods. 3. S ostatným s pani ministerskou súhlasím, pokiaľ hovorila o trojdelení moci. Čiže toto je úplne jasná rovina.

Navrhujem, aby sme skončili faktické pripomienky, odsúhlasili to, že výbory posúdia návrh uznesenia - o ňom sa bude hlasovať. V návrhu uznesenia môže byť ďalej doplnené to, že sa uloží niekomu, Najvyššiemu kontrolnému úradu alebo komukoľvek, ako ste navrhovali, aby prekontroloval činnosť

predchádzajúcej i tejto vlády, neviem aké množstvo projektov ste uviedli. S tým tiež všetci súhlasíme, ale to už nemusí súvisieť s uznesením, ktorým chceme konkrétne vyjadriť stanovisko k nariadeniu vlády, ktorým je možné stanovovať určité výnimky zo zákona číslo 92/1991 Zb.

Prosím vás, aby sme sa na tomto zjednotili, posúdili to v kľude vo výboroch a ďalej konali úplne v súlade s tým, ako nám káže naše svedomie. Predsa rozhodujete všetci o tom, či s uznesením súhlasíte alebo nesúhlasíte. To je všetko, čo sa tu chce.

Ďakujem pekne za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

navrhujem, aby sme urobili prestávku. Dostanete presný písomný návrh tohoto uznesenia, aby bolo každému jasné, o čom bude hlasovať, pretože diskusia bola zložitá, a o pol tretej budete to uznesenie mať na stole a budeme o ňom hlasovať. Myslím si, že páni poslanci, ktorí dávali tieto návrhy uznesenia, s predsedami príslušných výborov pripravia tento návrh uznesenia.

Prosím, pán poslanec Ľupták.

Poslanec J. Ľupták:

Vážení, mám doplnenie do uznesenia, lebo tam sa hovorí len o priamych predajoch. Dopĺňujem ho v tom zmysle, aby bol preskúmaný aj spôsob konania verejných súťaží a výsledky verejných súťaží.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

po faktickej poznámke pána poslanca Plesníka by sme pristúpili k ďalšiemu rokovaniu, k interpeláciám. Na interpelácie mám zatiaľ písomne prihlásených 12 pánov poslancov a poslankýň. Ako prvý je prihlásený pán poslanec Kliman.

Poslanec L. Kliman:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážené kolegyne, kolegovia,

územie Slovenska bolo v minulosti významným zdrojom zlata a striebra. Celková produkcia zo slovenských ložísk do roku 1970 je odhadovaná na 37,5 ton zlata a 4 500 ton striebra. Súčasné poznatky o metalogenéze a distribúcii drahých kovov v geologických formáciách Slovenska opodstatňujú obnovenie ťažby a výroby zlata a striebra zo slovenských ložísk, pretože ide cca o 15 tisíc kilogramov zlata a 150 tisíc kilogramov striebra.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyne, páni poslanci pán poslanec Kliman má interpeláciu, prosím, keby sme ho počúvali.

Poslanec F. Mikloško:

Moment, ale ako to, že začali interpelácie? Veď sme nedokončili bod, prepáčte, pán predseda.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Veď ho dokončíme.

Poslanec F. Mikloško:

No moment, to nie je také jednoduché.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pokračujeme v interpeláciách.

Poslanec F. Mikloško:

Na základe akého článku ste si dovolili prerušiť ten bod?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Aké prerušenie bodu? O 15.00 sme mali začať. Výbory ho prerokujú, prídu s uznesením a budeme pokračovať ďalej. Tak sme sa dohodli.

Poslanec F. Mikloško:

Ako ste sa dohodli? Hlasovali ste o tom? Pán poslanec Kliman, nemáte právo vystupovať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ja som pánu poslancovi Klimanovi udelil slovo.

Poslanec F. Mikloško:

Ale na základe čoho? Len tak prerušíte ten bod? Nie sú interpelácie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Cabaj.

Poslanec T. Cabaj:

Pán kolega Mikloško, pokiaľ ste nezbadali, ten bod bol len faktická poznámka Plesníka.

Poslanec F. Mikloško:

Ale mali sme prijať hlasovaním uznesenie.

Poslanec T. Cabaj:

Ale nehlasovalo sa ani o zaradení tohto bodu do programu. Jednoznačne to bola faktická poznámka, a potom séria faktických poznámok.

Poslanec F. Mikloško:

To vôbec nie je pravda.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Mikloško, o uzneseniach sa bude rokovať. Sú interpelácie. Slovo má pán poslanec Kliman.

Poslanec F. Mikloško:

Ale ste porušili rokovací poriadok, pán predseda. Aj vy máte svoje hranice. Nemôžete začať bod interpelácie.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Mikloško, sme v bode interpelácie.

Poslanec F. Mikloško:

Na základe čoho sa otvorili?

Podpredseda NR SR P. Weiss:

To znamená, že to uznesenie v rámci tohoto bodu ešte môžeme schváliť.

Poslanec F. Mikloško:

Ale na základe čoho, to som ešte nevidel.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Plesník mal faktickú poznámku. Bola dlhá. Dohodli sme sa, že zasadnú výbory, prinesú uznesenie a budeme rokovať o uznesení. Kým príde uznesenie, dovtedy sú interpelácie.

Poslanec F. Mikloško:

Ale hneď po skončení prestávky. To je porušenie rokovacieho poriadku, pán predseda.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre, podajte sťažnosť na mandátový výbor, že som porušil rokovací poriadok.

Poslanec F. Mikloško:

Bohužiaľ, to robíte stále, naozaj.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Kliman, môžete pokračovať.

Poslanec L. Kliman:

S dovolením, predsa by som len poprosil o pozornosť kolegyne poslankyne a kolegov poslancov, pretože problém, o ktorom hovorím, vôbec nie je politický, je ekonomický, týka sa národného bohatstva tohoto štátu a chcem v ňom navrhnúť určité riešenie. Preto by som prosil o pozornosť a súčasne sa ospravedlňujem, že prvé dve vety prečítam znova.

Teda územie Slovenska bolo v minulosti významným zdrojom zlata a striebra. Celková produkcia zo slovenských ložísk do roku 1970 je odhadovaná na 37,5 tony zlata a 4 500 ton striebra. Súčasné poznatky o metalogenéze a distribúcii drahých kovov v geologických formáciách Slovenska opodstatňujú obnovenie ťažby a výroby zlata a striebra zo slovenských ložísk, pretože ide cca o 15 tisíc kilogramov zlata a asi 150 tisíc kilogramov striebra. O tom, že je to ekonomicky zaujímavé, svedčí už aj intenzívny záujem a činnosť zahraničných firiem, ako aj početné privatizačné projekty zo Slovenska. Prognózne zdroje sumárne odhadujú naši geológovia pre zlato a striebro ako desatnásobok uvedeného dnešného bilančného stavu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, páni poslanci, venujte pozornosť interpelácii pána poslanca Klimana.

Poslanec L. Kliman:

V roku 1991 bola spotreba zlata na Slovensku 1 600 kilogramov už aj so zohľadnením saturovania vlastného krytia slovenskej meny. Krytie je možné zabezpečiť z domácej surovinovej drahokovovej bázy zlata 500 kilogramov ročne a z recyklácie použitého zlata 1 100 kilogramov ročne. Ročná spotreba striebra je 40 000 kilogramov. Z ťažby je možné zabezpečiť 12 400 kilogramov ročne a z recyklácie použitého striebra 27 600 kilogramov. Možnosti ťažby zlato-strieborných rúd umožnia zvýšiť ročnú výrobu zlata z 500 na 725 kilogramov zlata a z 12 400 na 64 100 kilogramov striebra. Aj týmto sa môže vytvoriť rezerva pre monetárny fond. Uvedené množstvá zlata a striebra budú podľa cien na londýnskej burze mať hodnotu 1,04 miliardy Sk, pričom však v súčasnosti dovážame pre našu potrebu 97 % zlata a 96 % striebra.

Súčasný stav ťažby a výroby zlata a striebra je neprehľadný a zo strany štátu vzhľadom na nedostatok legislatívnych opatrení takmer nekontrolovateľný, čím dochádza k úniku zlata a striebra do zahraničia. Pretože drahé kovy sú ekvivalentom devízových prostriedkov, dochádza tým k poklesu devízových rezerv Národnej banky Slovenska. Z uvedeného dôvodu je potrebné v legislatívnych opatreniach, ako aj v oblasti banského zákona, a ďalej tiež v oblasti devízovej, prijať zákon o vývoze primárnych a sekundárnych surovín s obsahom zlata, striebra a kovov platinovej rudy so súčasným komplexným zabezpečením ich domáceho spracovania.

V oblasti metalurgickej finalizácie sú už na Slovensku rozpracované a čiastočne aj realizované technológie, ktoré

je potrebné doplniť kvalitatívne vyššou úrovňou súčasných u nás používaných úpravníckych technológií. Z tohoto dôvodu je potrebné primerane využiť našu vedecko-výskumnú základňu menovite z pracovísk vysokých škôl a Slovenskej akadémie vied.

Aktuálnosť získavania drahých kovov je tak naliehavá, že je, podľa môjho názoru, potrebné ihneď vytvoriť skupinu odborníkov-špecialistov, ktorí by vykonali dôkladný technicko-ekonomický rozbor danej problematiky a pripravili podklady pre následné rozhodnutia legislatívnych orgánov. V tejto skupine by mali aktívne spolupracovať okrem zástupcov ministerstiev hospodárstva, životného prostredia, financií, privatizácie, Národnej banky Slovenska, aj špecialisti z vedecko-výskumnej základne a rezortných inštitúcií, ako sú Banícka a hutnícka fakulta Technickej univerzity Košice, Ústav geotechniky Slovenskej akadémie vied Košice, Ústav geológie Slovenskej akadémie vied, Ekonomický ústav Slovenskej akadémie vied Bratislava, Štátna mincovňa Kremnica a Rudný projekt Košice. Treba zabezpečiť už v priebehu privatizácie jestvujúcich štátnych podnikov, ako aj pri vytváraní nových organizácií oprávnených manipulovať s drahými kovmi, najmenej 51-percentné zastúpenie štátu, ktorý by podľa všetkého najvhodnejšie reprezentovala Národná banka Slovenska. Zo všetkých organizácií na Slovensku, ktoré budú manipulovať s drahými kovmi, počnúc ťažbou rudy a jej spracovaním cez výrobu a predaj drahých kovov a finálnych výrobkov, vytvoriť asociáciu s potrebnou štátnou účasťou, samozrejme, najmenej 51-percentnou.

Cieľom tejto interpelácie je poukázať na súčasný stav hospodárenia a manipulácie s národným bohatstvom našej republiky, ktoré je uložené v drahých kovoch, poukázať na praktiky v tejto manipulácii, ktoré môžu vyvolať možno stamiliónové straty pre naše národné hospodárstvo. Žiadam urýchlené konanie a rozhodnutie vládnych orgánov s cieľom

zabezpečiť využitie tohoto národného bohatstva tak, aby sa ono nestalo len vlastníctvom malej skupiny, ale aby slúžilo nášmu štátu ako celku.

Obraciam sa teda so svojou interpeláciou na ministra hospodárstva Slovenskej republiky, aby inicioval:

1. spracovanie koncepcie ďalšieho využívania primárnych a sekundárnych surovín najma s obsahom zlatých a strieborných kovov platinovej rady,

2. prípravu príslušných legislatívnych návrhov vyplývajúcich z tejto koncepcie s dôrazom na priority záujmov Slovenskej republiky,

3. zapojenie do realizácie uvedených zámerov inštitúcií a ich odborníkov, ktoré som vo svojom vystúpení uviedol.

Ďakujem za vaše pochopenie a za vašu pozornosť a prosím vládu, aby sa s týmto návrhom urýchlene zaoberala.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Klimanovi. Do rozpravy je ďalej prihlásený pán Stanislav Šárossy, ale hlási sa pán poslanec Bajan s faktickou poznámkou. Pán Bajan hovorí, že až po pánu poslancovi Šárossym.

Poslanec S. Šárossy:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

svoju interpeláciu adresujem na pána ministra zahraničných vecí Slovenskej republiky a na pána ministra kultúry

Slovenskej republiky. Interpeláciu odovzdávam písomne do protokolu 26. schôdze Národnej rady s tým, že žiadam oboch pánov ministrov o písomnú odpoveď. Vzhľadom na obsah predloženej interpelácie dávam túto do pozornosti aj pánu predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
kolegyne, kolegovia,

dovoľte, aby som sa obrátil na vás s problémom, ktorý bol aj predmetom rokovania dnešného politického grémia, a to s problémom riešenia ďalšieho užívania tejto budovy po presťahovaní sa na Hrad. Podpredseda vlády Slovenskej republiky a minister zahraničných vzťahov Slovenskej republiky požiadal v júli 1992 Predsedníctvo Slovenskej národnej rady o uvoľnenie budovy Slovenskej národnej rady na Župnom námestí číslo 12 pre potreby uvedeného ministerstva. Predsedníctvo Slovenskej národnej rady uznesením z 12. augusta 1992 číslo 56 s uvoľnením tejto budovy súhlasilo, ako aj so skorším umiestnením šifrovacieho pracoviska, ktoré je v prevádzke, a pre potreby ktorého sa uvažuje uvoľniť ďalšie priestory, v ktorých je toho času umiestnený legislatívny odbor, odbor zahraničných vzťahov a protokolu, Zahraničný výbor Národnej rady a sekretariát vedúceho Kancelárie Národnej rady, teda spolu 10 miestností.

Ministerstvu zahraničných vecí Slovenskej republiky bola medzičasom pridelená budova na Štúrovom námestí, teda bývalý Zvazarm, čím má svoje priestory vyriešené. Budovu Národnej rady Slovenskej republiky na Župnom námestí číslo 12 je potrebné ponechať pre Národnú radu, najmä pre prácu poslaneckých klubov, prípadne jednotlivých poslancov. Sami viete, že napríklad novozriadený výbor pre privatizáciu nemá svoje priestory. Z uvedeného dôvodu treba uznesenie Predsedníctva Slovenskej národnej rady zrušiť, budovu vrátiť Národnej rade a užívacie vzťahy k šifrovaciemu zariadeniu Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky upraviť osobitnou dohodou.

Vzhľadom na uvedené vás prosím, aby sme prijali uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení uznesenia Predsedníctva Národnej rady, a to:

Národná rada Slovenskej republiky

A. zrušuje uznesenie Predsedníctva Slovenskej národnej rady z 12. augusta 1992 číslo 56 k požiadavke podpredsedu vlády Slovenskej republiky a ministra medzinárodných vzťahov z 23. júla 1992 adresovanej Predsedníctvu Slovenskej národnej rady o uvoľnení budovy Slovenskej národnej rady na Župnom námestí číslo 12 v Bratislave,

B. žiada predsedu Národnej rady Slovenskej republiky zabezpečiť uzatvorenie zmluvy o dočasnom užívaní miestností v budove Národnej rady Slovenskej republiky na Župnom námestí číslo 12 v Bratislave slúžiacich na prevádzku šifrovacieho pracoviska Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky.

Ďakujem za pochopenie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Kňažko - faktická poznámka.

Poslanec M. Kňažko:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

som veľmi prekvapený takouto požiadavkou. Ministerstvo zahraničných vecí sídli dnes v ubytovni panelovej práčovne na Stromovej číslo 1. Mnohí z vás sa tam možno boli pozrieť. Býva zvykom vo všetkých krajinách na svete, že ministerstvo zahraničných vecí sídli v historickej budove, ktorá má nejaké prepojenie na štátnosť tej-ktorej krajiny, a je to spravidla tá najlepšia budova, ktorú vôbec možno nájsť na takýto účel. Je to vstupná brána do krajiny. Tu, v tomto parlamente odznelo veľa plamenných slov o tom, že treba niečo urobiť pre Slovensko, a že Slovensko je to najdrahšie, čo si vôbec vieme predstaviť. Som frapovaný, že niekto uvažuje o tom, aby sa v tejto historickej budove, jedinej tohto druhu v Bratislave, schádzali parlamentné výbory. Nuž, tie sa môžu schádzať v akýchkoľvek prenajatých priestoroch v Bratislave.

Budova Zvazarmu zďaleka nespĺňa podmienky pre Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky, a niet v Bratislave, to vám hovorím zodpovedne, vhodnejšej budovy pre ministerstvo zahraničných vecí, než je budova dnešného parlamentu. Navyše, v areáloch priestorov hradu je viac ako 280 miest pre pracovníkov, úradníkov, kluby, atď. Takže, prosím vás, zvážte toto uznesenie, pretože ministerstvo zahraničných vecí musí mať svoju budovu na rozdiel od iných ustanovizní.

Ďakujem vám za pochopenie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Chcel by som tiež tlmočiť stanovisko Klubu KDH, že po prekonzultovaní tejto informácie predsedu klubu sa nám zdá byť zrušenie toho uznesenia nelogické a nesprávne. Nepodporíme zrušenie tohoto uznesenia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Brocka, k tomuto bolo zvolané grémium na základe požiadavky, ktorého sa zúčastnil aj váš predseda klubu, a tam sa rozhodlo o tom, že sa podporí tento návrh.

Poslanec J. Brocka:

Áno, predseda klubu nás o tom informoval, ale keď sme o tom diskutovali v klube, povedali sme, že nie je to logické, aby sme rokovali na hrade a klubovú miestnosť mali v tejto budove.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Potom neviem, kde ju budeme mať. Dobre, ale nebudeme predlžovať. Bol prečítaný návrh uznesenia, dám o ňom hlasovať.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 102 poslancov.

Kto je za to, aby sme prijali uznesenie, ktoré predniesol pán poslanec Bajan?

Za návrh hlasovalo 47 poslancov.

Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 25 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 30 poslancov.

Konštatujem, že uznesenie nebolo prijaté.

Pokračujeme ďalej v interpeláciách. Prihlásený je pán poslanec Jakuš.

Poslanec J. Jakuš:

Vážená vláda,
vážená Národná rada,

dovolím si obrátiť sa vo svojej interpelácii na pána ministra školstva v tejto veci: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny vypracovalo v októbri 1993 prehľad o štruktúre nezamestnaných absolventov škôl podľa stupňov vzdelania z okresov k 30. 9. 1993. Uvedený prehľad bol daný k dispozícii pánu Romanovi Kováčovi, vtedy poverenému riadením ministerstva školstva. Prehľad je zaujímavé čítanie, lebo sa dá z neho vyčítať, že k 30. 9. 1993 sme mali 3 500 uchádzačov o zamestnanie, absolventov vysokých škôl. Z toho bolo ešte z roku 1991 neumiestnených 187, z roku 1992 to bolo 586 neumiestnených, a z roku 1993 už 2 727 absolventov. Podľa jednotlivých vysokých škôl najväčšie percento nezamestnaných absolventov - 715, je zo Slovenskej technickej univerzity Bratislava, 530 z Technickej univerzity Košice, 501 z Vysokej školy poľnohospodárskej Nitra, 402 z Vysokej školy dopravnej Žilina, a 393 z Univerzity Bratislava.

I keď u týchto čísiel sa treba zamerať aj na pomerné percento oproti celkovému počtu absolventov, zaujímavejší je údaj koľko absolventov vysokých škôl sa za posledné tri roky rekvalifikovalo. Najviac sa rekvalifikovali absolventi

s poľnohospodárskym vzdelaním, kde sa rekvalifikovalo 8,56 % absolventov, s technickým vzdelaním 6,44 %, s ekonomickým 3,78 %, s umeleckým 3,57 % a univerzitným 2,4 %. Z uvedeného vyplýva, že prakticky sme vychovali 5,37 % absolventov, ktorých bolo treba ihneď znovu školiť, rekvalifikovať, aby našli uplatnenie. V roku 1991 sme rekvalifikovali 35 %, v roku 1992 13 % a v roku 1993 už len 1,47 %, t.j. 40 absolventov z počtu 2 727. Znižovanie tohoto percenta znamená, že už potom vlastne nemáme pre týchto absolventov ani možnosť rekvalifikácie, že sa znižuje rozsah, kde by sme ich umiestnili.

Citovaný prehľad veľmi detailne rozoberá situáciu na trhu práce u našich absolventov, a treba oceniť prácu ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, že takýto prehľad vypracovalo. Školský rok sa teraz prehupol do druhého polroka. Začínajú sa pripravovať nové prijímacie pohovory na vysoké školy, budú nám končiť čerství absolventi. Neviem, aké závery a odporúčania z citovaného prehľadu urobilo ministerstvo školstva a vedy. Predpokladám, že by bolo žiadúce informovať vysoké školy o osude svojich absolventov a zároveň zverejniť možnú perspektívu budúcich absolventov na základe rozvojových programov našej ekonomiky, aby sme nepripravovali už dnes absolventov, pre ktorých nebudeme mať uplatnenie.

V závere svojej interpelácie na pána ministra školstva a vedy si dovolím poprosiť ho o odpoveď na nasledujúce otázky:

1. Ako sa premietajú dôsledky transformácie ekonomiky a reštrukturalizácie trhu práce do koncepcie vzdelávania žiakov základných a stredných škôl?

2. Ako základné a stredné školstvo uspôsobuje výchovnovzdelávací systém na nové postavenie a funkciu pracovnej sily na trhu práce?

3. Aký vysoký je stupeň spolupráce rezortu školstva s ekonomickými ministerstvami a ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny pri vytváraní nových študijných smerov, pri tvorbe flexibilných foriem štúdia a pri presadzovaní moderných metód vzdelávania smerujúcich k uplatneniu sa absolventov na trhu práce?

4. Aké opatrenia prijal rezort školstva, aby zabránil sústavnému produkovaniu absolventov niektorých študijných smerov, ktorí už počas štúdia z hľadiska vývoja situácie na trhu práce nenájdu uplatnenie pri realizácii nadobudnutého vzdelania v praxi?

5. Pýtam sa, či rezort školstva považuje za racionálny prístup vo vzdelávacom systéme, ak požaduje od rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny rekvalifikácie pre absolventov miesto toho, aby včas prispôsobil, t.j. i počas štúdia, obsah a formy vzdelávania, ktoré by mali charakter rekvalifikácie, a či to korešponduje s finančnou situáciou, ktorú v štátnom rozpočte pre tento rok máme?

Toľko na pána ministra školstva.

Zároveň by som si dovolil osloviť pána ministra pôdohospodárstva. Viete o kauze Makov-Kasárne, o území, ktoré je vlastne slovenské územie na Kysuciach, ale je neprístupné zo slovenskej strany po oddelení Českej republiky a Slovenskej Republiky hranicou. Tento problém sa mal riešiť vybudovaním cesty z Makova do tejto lokality. O vybudovaní bolo rozhodnuté. V tejto dobe došlo k zabrzdeniu tejto výstavby. Pán minister Baco zhruba pred dvoma týždňami bol riešiť túto situáciu. Sú tam problémy s vysporiadaním lesného porastu medzi Českou republikou a Slovenskou republikou.

Prosil by som pána ministra Bacu, aby v tomto smere veľmi intenzívne pôsobil, aby táto cesta bola čím skôr vybudovaná, aby sa tieto veci s Českou republikou riešili, lebo tam vznikajú veľké problémy. Toto územie prakticky zostáva odrezané od Slovenskej republiky, a teraz ako došlo k problémom s dovozom potravín, kde sa vyžadujú certifikáty, toto opatrenie bolo vysvetľované takým tvrdým spôsobom, že toto územie prvé dni zostalo prakticky odrezané od dovozu potravín. Totiž, tam sú aj rekreačné zariadenia, a do týchto rekreačných zariadení nebol prakticky prvé dni prístup, blokovalo sa dovezenie obyčajných rožkov, obyčajného chleba, lebo sa to vozilo z Českej republiky, a na to bolo treba certifikáty. Po rokovaní ministra hospodárstva pána Duckého predpokladám, že tento čiastkový problém sa vyrieši, ale úplne sa vyrieši keď bude dobudovaná cesta. Tak by som prosil ministra pôdohospodárstva, aby v tomto smere veľmi intenzívne pôsobil, aby to bolo čím skôr.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Jakušovi. Prosím, pán poslanec Chamula - faktická poznámka.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
vážené kolegyne, kolegovia,

neviem si odpustiť, aby som sa nevyjadril k prvej časti vystúpenia kolegu Jakuša. Prepáčte, že to poviem tak radikálne, lebo som mal taký dojem, že vo vystúpeniach čo sa týka školstva akoby som bol na XIII. zjazde KSČ. Prečo? Pretože si myslím, že školstvo nie je rezort, ktorý má zabezpečo-

vať prácu skončeným študentom na vysokých školách. Každý študent v dnešnom trhovom systéme môže si vybrať vysokú školu podľa svojej vôle, a ak po skončení tejto vysokej školy nemá zamestnanie, alebo nevie si nájsť zamestnanie, to je jeho problém. To je jedna stránka veci.

Druhá stránka veci je, že to neznamená, že by povedzme stredné školstvo aj vysoké školstvo nerešpektovalo požiadavky trhu práce. Lenže nikto nevie povedať, ako sa tento trh práce z roka na rok zmení, alebo zmení sa v časovom úseku tých štyroch alebo piatich rokov, čo trvá štúdium na strednej alebo vysokej škole.

Na záver len toľko: viete, nedobre sa tu cítim už po vystúpeniach pána Plesníka, a tiež pána Jakuša ako poslancov SDĽ, pretože jeden tu proklamuje znárodnenie a druhý tu ukladá nejaké úlohy ministrovi školstva, čo vôbec nepatrí do jeho kompetencie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Pán poslanec Jakuš - faktická poznámka.

Poslanec J. Jakuš:

Chcel by som len uviesť, že som neukladal žiadne úlohy, žiadal som o odpoveď pána ministra školstva, a čerpal som z materiálov ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny. Tieto materiály boli poskytnuté ešte v októbri minulého roku ministerstvu školstva. Teraz bolo ministerstvo školstva znova požiadané, aby tento prehľad, ktorý som požadoval, znova vypracovalo. Je fakt, že o týchto materiáloch, ktoré boli poskytnuté v októbri, terajší manažment ministerstva školstva nevedel. Je fakt, beriem to tak, že došlo dvakrát k výmene ministra školstva, že dlhé obdobie ministerstvo škol-

stva nebolo obsadené, tak si myslím, že bolo vhodné, aby sme pánu ministrovi toto pripomenuli, že tento materiál existuje, a verím, že to bude riešiť, nakoľko máme druhý školský polrok.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán minister školstva žiada o vystúpenie.

Minister školstva SR J. Paška:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

samozrejme, odpoviem písomne na túto interpeláciu, pretože tých otázok tam bolo viac. Chcel by som pánu Jakušovi odpovedať asi v tom zmysle, že o tom vyhodnotení za rok 1993, samozrejme, neviem, ale viem, že za 1994 rok sme vyhodnotenie dostali. V súčasnosti máme aktuálne stavy. Problém je v tom, iste poznáte dikciu zákona o vysokých školách, že rozhodovanie o počte študentov na študijných odboroch patrí do kompetencie vysokých škôl a nie ministerstvu školstva. Tam sa v žiadnom prípade nedá zasahovať, a z titulu úradu nemôžeme obmedzovať akademické slobody vysokých škôl.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi. Ďalej je do diskusie prihlásená pani poslankyňa Ťavodová.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Vážený pán predseda,
členovia vlády,
vážení poslanci,

svoju interpeláciu adresujem pani ministerke Tóthovej, odovzdám ju písomne.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne pani poslankyni. Ďalej je prihlásený pán poslanec Chmelík z KDH.

Poslanec B. Chmelík:

Vážený pán predseda,
vážení reprezentanti vlády,
dámy a páni,

dnes nebudem zdôrazňovať, že Slovensko je chorá krajina. Dnes chcem upriamiť vašu pozornosť na iný aktuálny problém - problém menšín. Chcem hovoriť o menšine rozptýlenej medzi nami a nesúcej svoj ťažký údel polmiliónovej menšiny občanov zdravotne postihnutých. Dovoľte citovať z rezolúcie prvého európskeho kongresu Diseabled cloused to Europe konaného v Krakove, ktorá bola adresovaná parlamentom, vládam, organizáciám a ľuďom dobrej vôle.

V zmysle údajov Svetovej zdravotníckej organizácie žije na svete 450 miliónov rôzne postihnutých osôb, čiže 10 % ľudstva. Riešenie ich problémov je spoločným záujmom ľudí nepostihnutých i postihnutých. Z tohoto dôvodu najvážnejšou úlohou je prekonanie všetkých faktorov rozdeľujúcich spoloč-

nosť. Právne, ekonomické, architektonické, dopravné, telekomunikačné i psychologické bariéry musia byť vylúčené zo života, ak chceme prejsť k plnej a skutočnej integrácii, k vybudovaniu zodpovednej spoločnosti pre všetkých. Menšina postihnutých má identické potreby ašpirácie ako ostatná časť spoločnosti, ibaže sú ohraničené v možnostiach ich realizácie. Od spoločnosti očakávajú nie ľútosť či sucit, ale pomoc a partnerstvo.

Neobyčajne vážnou otázkou je výchova a utváranie spoločnosti v novom duchu tolerancie a integrácie. Účastníci kongresu sa so znepokojením zhodli na nebezpečenstvách vznikajúcich z ekonomickej recesie, ktorá zahŕňa takmer celý svet, a tiež zo spoločenskej transformácie v krajinách stredo-východnej Európy. V procese prestavby spoločensko-politických systémov sú životné potreby - materiálne, spoločenské a kultúrne - handicapovaných osôb neuvedomované a, naviac, nedoceňované.

Ďalej sa v rezolúcii zvýrazňuje význam rodiny, ktorá zostáva pod ochranou, pomocou a pozornosťou štátu a celej spoločnosti. Vážnu úlohu majú špecializované organizácie a inštitúcie - štátne i samosprávne - spájajúce všetkých členov spoločnej integrácie. Sú to spoločenstvá religijné, charitatívne, osvetové, kultúrne, športové, turistické atď. Pred nedávnom sme do parlamentu dostali výzvu Slovenského zväzu sklerosis multiplex z príležitosti Medzinárodného dňa zdravotne postihnutých. Z výzvy si dovoľujem čítať: "Potrebujeme pomoc spoločnosti, a naše objektívne nároky v tomto smere musia byť uzákonené. Uzákoňte práva ťažko telesne a zdravotne postihnutých na dôstojný život." Z iného materiálu - Bezmocnosť nahradiť záujmom - citujem: "Opatrovateľské služby poskytované a garantované štátom sú viac zamerané na opatrovanie starých ľudí. Na prácu s nehybnými, imobilnými občanmi nie sú pracovníci týchto služieb dostatočne pripravení. Imobilní si vyžadujú mimoriadnu starostlivosť,

zvlášť náročnú, ktorú nevedia príslušné úrady zabezpečiť." A ďalej citujem: "Tak čo pán premiér a páni poslanci Národnej rady Slovenskej republiky? Aj vašu pozornosť treba sústrediť na riešenie otázok zdravotne ťažko postihnutých, imobilných občanov a ich rodín." Koniec citátu.

Dámy a páni, v rozširovaní opatrovateľskej starostlivosti, reprofilizácii a reštrukturalizácii zdravotníckych zariadení na sociálne orientované ústavy vidím jednu z možností riešenia problémov súčasného slovenského zdravotníctva. Žije medzi nami teda početná menšina. Neporiada mítingy, aby upútala pozornosť, ale pokorne čaká na našu všestrannú pomoc pri hľadaní zmyslu života a plnej integrácie do života spoločnosti, aby sme všetci nachádzali v živote lásku, krásu a šťastie. Tieto želania sú súčasťou našich predstáv o lepšom Slovensku.

Dámy a páni, chcel som využiť prítomnosť podpredsedu vlády a ministra financií pána Tótha. Napriek tomu, že ho tu nevidím, dovoľujem si opatovne položiť veľmi vážnu otázku slovenského zdravotníctva: Kedy možno očakávať oddíženie zdravotníckych zariadení za IV. štvrťrok minulého roka? Nemôžem nezdôrazniť, že situácia zdravotníckych zariadení je viac ako kritická a skutočnosti v tomto stave tak, ako som ich tu už predniesol ja alebo iní ďalší poslanci, sa do dnešných dní nezmenili. Označenie "pred kolapsom" je výstižné. Nezaplatením faktúr z minulého roka sa môže chod zdravotníctva zastaviť.

Ďakujem za vaše porozumenie.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Chmelíkovi. Ďalej je prihlásený pán poslanec Ján Šebo.

Poslanec J. Šebo:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
kolegyne, kolegovia,

v prvej časti môjho vystúpenia interpelujem vládu. Na predminulej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky som interpeloval vládu k problematike dofinancovania, dobudovania Jadrovej elektrárne Mochovce. Dôraz som kládol hlavne na problém najakútnejší, a to na dofinancovanie prvého a druhého bloku. Žiadal som stanovenie termínu na dohodu o financovaní do konca marca 1994. Ďalej som žiadal spracovať podrobnú ekonomickú analýzu projektu financovania.

Od tohoto času sa urobili niektoré ďalšie kroky so západnými partnermi. Bola podpísaná zmluva na založenie akciovej spoločnosti SEP a francúzskej spoločnosti EDF so symbolickým vkladom 1 milióna Sk s majoritnou účasťou EDF 51 %. V decembri 1993 bol spracovaný návrh dohody o realizácii projektu Mochovce, ktorá by mala byť uzatvorená medzi Slovenskou republikou zastúpenou predsedom vlády a francúzskou firmou Eletricitée de France. Nebudem podrobne uvádzať obsah tohoto návrhu, musím však konštatovať, že návrh je pre Slovensko neprijateľný. Neodporúčam vláde, aby takýto návrh podpísala.

Podľa podmienok v tomto návrhu by sme prakticky na celú dobu životnosti Jadrovej elektrárne Mochovce dali k dispozícii výrobnú kapacitu 1 až 1,5 bloku pre západného partnera, a to bez možnosti akéhokoľvek rozhodovania o spôsobe dobudovania a nakladania s finančnými prostriedkami už v spomínanej a známej výške 1,3 mld mariek. Pritom západný partner nezodpovedá za jadrovú prevádzku, škody z tejto prevádzky, nechce mať nič spoločné s likvidáciou rádioaktívnych odpadov

a, samozrejme, po dobe životnosti ani s likvidáciou vlastnej stavby jadrovej elektrárne. Nárokuje si celý rad mimoriadnych výhod, ako napríklad úplnú voľnosť pri obstarávaní akýchkoľvek materiálov, zariadení a služieb, a to tak vo vnútri Slovenskej republiky, ako aj za hranicami, za akýchkoľvek podmienok, ktoré budú vyhovovať partnerovi EDF.

Osobitný daňový režim by mal zabezpečiť úplné oslobodenie novovzniknutej spoločnosti od akýchkoľvek daní a aj od platenia poistného. Toto daňové oslobodenie je požadované zo spatnou platnosťou. Ďalej je to napríklad požiadavka slobodne nakladať s majetkom elektrárne a používať ho napríklad aj ako hypotéku. Mohol by som vymenúvať dôvody, pre ktoré je návrh dohody pre Slovenskú republiku neprijateľný.

Organizáciu dostavby I. a II. bloku Jadrovej elektrárne Mochovce zabezpečuje francúzsko-slovenska spoločnosť s ručením obmedzenym pod názvom Slovelekt. V rámci tejto spoločnosti s r. o. je vytvorený tzv. projektmanažment, ktory je umiestnený priamo na stavbe. V súčasnosti sa prerokúva navrh zmluvy na služby tohto projektmanažmentu. Podotýkam, že projektmanažment u nás vykonáva činnosť už viac ako dva roky. Za tento čas si ohodnotil túto činnosť na výšku 250 miliónov DM. Opakujem, 250 miliónov. Vážené dámy a páni, za takúto sumu by sme pomaly takmer ukončili I. blok.

To, akymi postupmi sa EDF uberá, vám poviem na skutočnom príklade. Na jednej porade zástupcovia EDF prehlásili, že jeden pracovnik EMO požadoval nové posúdenie seizmicity lokality Mochoviec. Napriek tomu, že to nebola pravda, rozhodli o tom, že takýto posudok nechajú vypracovať juhoslovanskemu špecialistovi. O tom, že ho vypracuje podľa ich priania, netreba pochybovať. Už sa hovorí aj o výsledku tohto posudku, ktorý by mal stanovovať odolnosť jadrovej elektrárne do zrýchlenia 1,6 G. Aké budú dôsledky? Posudzovanie, prehodnocovanie celej stavby podľa týchto novych kriterií,

následné spochybňovanie seizmickej odolnosti jednotlivých komponentov a ich výmena za francúzske zariadenia. Podobne sa posudzujú jednotlivé komponenty, robí sa určitá inventarizácia, ktoré by bolo možné vymeniť za francúzske napriek tomu, že napríklad regulačné armatúry boli nakúpené z vtedajšieho Západného Nemecka a ich kvalita je garantovaná na celú dobu životnosti. A tak z ponúknutej sumy 1,3 mld. DM sa do slovenských bánk nedostane buď nič, alebo len veľmi nepatrná časť. Týmito už spomínanými opatreniami, samozrejme, narastú náklady a predĺži sa termín ukončenia výstavby. Naše devízové rezervy si týmto obchodom určite nevylepšíme, a následky za takýto obchod by určite znášali ešte aj naše deti.

Vzhľadom na uvedené argumenty naozaj neodporúčam vláde pristúpiť na navrhovanú dohodu. Interpelujem preto vládu: Žiadam spracovať analýzu ekonomiky dofinancovania ponúknutú západnými spoločnosťami, tak ako som to už žiadal na predminulej schôdzi vo svojej interpelácii. Teraz myslím, že by to bolo už akútne, bolo by to treba predložiť. Nakoľko nie je predpoklad, že problematika bude doriešená v prvom kvartáli 1994 a peniaze podľa prísľubov nebudú možno ani do konca roku 1994, žiadam vypracovať návrh na dofinancovanie I. bloku z iných zdrojov, či už získaných v zahraničí alebo z domácich zdrojov. Jedna z reálnych možností, ktorá je prijateľná aj pre generálneho dodávateľa Škoda, je kapitalizácia jeho pohľadávok. Tieto pohľadávky by si investor po uvedení jadrovej elektrárne do prevádzky zo zisku odkúpil späť. Výška týchto pohľadávok predstavuje asi 1 mld Sk. Pre tento rok by sa mohli opätovne rozbehnúť montážne práce, bolo by však k tomu potrebných zhruba 500 mil. Sk, aby sa mohli rozbehnúť. Mesačne by bolo potrebné pre budúce obdobie zabezpečovať finančné prostriedky vo výške 150 až 200 mil. Sk. Tieto prostriedky je nutné zabezpečiť, myslím si, za každú cenu, aj spôsobom štátnych obligácií.

Vážená vláda,
vážené kolegyne a kolegovia,

nechcem vás zaťažovať podrobným vymenúvaním všetkých problémov s dokončením stavby Jadrovej elektrárne Mochovce. K tomuto problému sa budem podľa potreby v parlamente opatovne vracať. Žiadam vládu, aby na moju interpeláciu odpovedala písomne. To by bola prvá časť.

Teraz dovoľte, aby som interpeloval ministra pôdohospodárstva pána Baca, aj keď tu nie je prítomný. Predmetom mojej interpelácie je dovoz obilia zo zahraničia, ktorým sa zabezpečujú štátne hmotné rezervy.

Pri vývoze našich výrobkov do zahraničia musia byť splnené prísne kritériá kvality určované zahraničným partnerom. Pri dovoze už akoby tieto kritériá nebolo potrebné plniť a akoby nebolo potrebné na meranie kvality používať rovnaký meter aj pri dovoze. Podľa informácie voličov boli dovezené veľké množstvá obilia zo zahraničia, ktoré sú uskladnené v skladoch levického Poľnohospodárskeho nákupného a zásobovacieho podniku. Obilie bolo dovezené ako potravinárske, mechanicky je však značne znečistené prímesou iných poľnohospodárskych kultúr. Obilie ani po prečistení a po laboratórnych rozboroch kvality nezodpovedá ani našim štandardom pre krmné účely. Žiadam preto pána ministra pôdohospodárstva, aby preveril spôsob a podmienky dovozu obilia, ktoré je uskladnené v levických obilných silách. Žiadam zodpovedať najma na tieto otázky:Kto je nositeľom kontraktu za slovenskú stranu, s kým je kontrakt uzatvorený a ako je v kontrakte zabezpečená kvalita dováženého obilia? Aká je kontrahovaná cena a jej porovnanie so svetovými cenami? Aké sú platobné podmienky, ako sú splnené podmienky zákona o verejnom obstarávaní dodávok a služieb? Ako boli dodávky obilia preberané, ako bola uskutočňovaná prebierka kvality?

V prípade zistenia závažných porušení regulárneho postupu pri tomto zahraničnom dovoze žiadam vyvolať dôsledky voči zodpovedným osobám a urýchlene prijať nápravné opatrenia. Na moju interpeláciu žiadam písomnú odpoveď v zákonnej lehote.

Vážené kolegyne, kolegovia, ďakujem za vašu pozornosť. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Šebovi. Ďalej je prihlásený pán poslanec Homola.

Poslanec P. Homola:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,
vážená vláda,

interpelujem pani ministerku práce, sociálnych vecí a rodiny. Dňa 4. 1. 1994 som interpeloval Okresný úrad práce v Čadci, kde som žiadal podľa § 86 a § 92 zákona číslo 44/1989 Zb. a podľa § 12 a § 20 zákona číslo 45 vykonať analýzu rozdeľovania finančných prostriedkov z Fondu zamestnanosti jednotlivým podnikateľským subjektom v okrese Čadca. Po uplynutí zákonnej lehoty, keď som nedostal odpoveď, som osobne navštívil úrad práce, kde mi nová pani riaditeľka oznámila, že žiadne podklady nedostanem. Keď som jej ukázal zákon, podľa ktorého poslanec Národnej rady Slovenskej republiky má právo dostať žiadané podklady, musel som napísať toto potupné prehlásenie - citujem: "Čestné prehlásenie. Dolupodpísaný Pavol Homola, poslanec Národnej rady Slovenskej republiky, člen Výboru Národnej rady pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť, prehlasujem, že žiadosť zaslaná dňa 4. 1. 1994 na Okresný úrad práce v Čadci súvisí s poslanec-

kou funkciou podľa zákona číslo 44/1989 Zb., § 86 a § 92 a podľa zákona číslo 45/1989 Zb., § 12 a § 20 horeuvedeného zákona."

Za štyri roky mojej poslaneckej praxe sa mi takýto prípad nestal, a dúfam, že ani žiadnemu poslancovi sa to nestalo a už ani nestane. Bez problémov ako člen výboru pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť mám prístup k tajným a prísne tajným veciam, čo na ministerstve obrany, ako aj na ministerstve vnútra nerobí žiadne problémy. Preto neviem, a vôbec nechápem, čo je tak prísne tajné alebo to ohrozuje existenciu Slovenskej republiky na Okresnom úrade v Čadci. Na základe toho žiadam, aby mi boli okamžite odovzdané všetky požadované doklady. Po druhé - žiadam Najvyšší kontrolný úrad, aby okamžite bola urobená hĺbková kontrola na Okresnom úrade práce v Čadci. Po tretie - žiadam ministerstvo vnútra, finančnú políciu, aby boli okamžite zaistené všetky doklady na Okresnom úrade práce v Čadci, nakoľko podľa vyjadrenia Policajného zboru v Čadci, veliteľa kriminálneho oddelenia, je neustále a permanentne odmietaná spolupráca na tomto Okresnom úrade práce v Čadci. Teda, pokiaľ tam príde policajt na hocijaké šetrenie a preukáže sa služobným preukazom, je vykázaný z budovy von.

Čo ma viedlo k tomu, aby som si vôbec dovolil interpelovať okresný úrad práce? Na druhej kontraktačnej kysuckej výstave v Čadci pri zasadaní Združenia podnikateľov sa bývalý pán riaditeľ okresného úradu práce, terajší vysoký štátny úradník ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny vyjadril v mojej prítomnosti nasledovne: "Uvedomte si, páni podnikatelia a živnostníci, na ktorej politickej strane stojíte, a potom dostanete dotácie." Sú svedkovia, ktorí sú ochotní v tomto prípade svedčiť. Samozrejme, túto analýzu rozdeľovania týchto finančných prostriedkov som nedostal, až dnes o 15.15 hodine som dostal krátky fax z okresného úradu práce, kde mi na smiech bolo oznámené, ktoré rezorty v okre-

se dostali pridelené finančné prostriedky, teda nie podnikateľské subjekty, ale ktoré rezorty. Ten fax tu mám, teraz som ho pred chvíľou dostal, teda čo dostala [illegible] výroba, drevospracujúci priemysel, textilný priemysel atď. Pevne verím, že tieto praktiky, ktoré má Okresný úrad práce v Čadci, nie sú na ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny, že sa to stalo omylom, a okamžite žiadam pani ministerku práce o nápravu.

Moja druhá interpelácia je podobná. Interpelujem pána ministra financií. Dňa 12. 1. 1994 som žiadal ústredného riaditeľa colníc o poskytnutie podkladov o priebehu konkurzov na výstavbu colníc v okrese Čadca. Samozrejme, nič som do dnešného dňa nedostal, ale dodávateľ stavby na colnicu vo Svrčinovci sa ma pokúšal ovplyvniť, aby tento prípad upadol do zabudnutia. Samozrejme, to som odmietol, až po náležitom prešetrení. V tomto konkurze je veľmi zaujímavé, že dodávateľom, ktorí neuspeli v konkurze, bolo oznamené, že konkurz sa koná 3. decembra, pričom zmluva medzi dodávateľom a investorom bola podpísaná už 18. 11. Je to veľmi zaujímavý konkurz. Preto žiadam ministerstvo financií o okamžité poskytnutie všetkých dostupných dokladov. Ďalej žiadam Najvyšší kontrolný úrad o hĺbkovú kontrolu, v tomto prípade kontrolu Ústrednej správy colníc. Dúfam, že všetky tieto opatrenia a všetky tieto podklady dostanem v zákonnej lehote tak, ako to udáva zákon.

Moju tretiu interpeláciu, nakoľko sa týka určitých členov tohto parlamentu, odovzdávam písomne.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Krivčík.

Poslanec J. Krivčík:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán kolega-predrečník,

chcem vás ubezpečiť, že s takými praktikami som sa stretol aj ja na Okresnom úrade v Žiline a v Považskej Bystrici. Takže, nič nového pod slnkom.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej je pripravený pán poslanec Hanker.

Poslanec J. Hanker:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada,

budem veľmi stručný. Obrátili sa na mňa ako na poslanca o pomoc Mestský úrad vo Svatom Juri a poľovnícke združenie pôsobiace v tomto meste. Mám interpeláciu na ministra životného prostredia pána Zlochu ohľadne údajného negatívneho a protirečivého pôsobenia uplatňovania niektorých zákonov a vyhlášok o životnom prostredí, ktoré boli doteraz vydané a ktoré sa dotýkajú aj prírodnej rezervácie Jurský šúr. Obsahom sťažnosti je zákaz vykonávania niektorých poľovníckych činností, ktoré by boli užitočné pre túto rezerváciu. Nebudem však zdržiavať plénum Národnej rady, a preto podrobný obsah interpelácie odovzdám v písomnej forme pánu predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky v pondelok 21. februára 1994.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Hankerovi. Ďalej je prihlásený pán poslanec Polačko.

Poslanec J. Polačko:

Vážený pán predseda,
vážení páni ministri, pani ministerka,
krajšia aj menej krajšia časť parlamentu,

v poslednej dobe sme boli na verejnosti, aj tu, v parlamente, často svedkami vyhlásení o presadzovaní záujmov Slovenska, o záujmoch štátu, nepriateľoch Slovenska a podobne. Každý štát v parlamentnej demokracii spočíva na rovnováhe zákonodarnej, výkonnej a súdnej moci. Nebudem sa tu zaoberať chorým vzťahom medzi vládou a parlamentom. Chcem upozorniť na reálne nebezpečenstvo kolapsu tretieho základného stĺpu demokracie - súdnej moci.

V právnom štáte má každý občan právo na ochranu svojich legitímnych nárokov pred nespravodlivosťou cestou súdov. Všetci vieme o oprávnenej nespokojnosti občanov, keď sa súdne procesy naťahujú na neúmerne dlhú dobu. Čo sa však stane so spoločnosťou, v ktorej súdy prestanú fungovať vôbec? Prečo to hovorím? Lebo Slovensko začína byť takýmto štátom. Skúsme chvíľu pátrať po príčinách takéhoto stavu a jeho dôsledkoch.

V miestnej tlači na východe v Prešove sa objavila správa, ale na východe to bolo aj širšie propagované, že pošta odmietla doručovať obsielky okresného súdu občanom prizývaným na pojednávania. A tak som začal preverovať túto znepokojivú záležitosť a dopracoval som sa k niektorým číslam, s ktorými by som si dovolil vás oboznámiť.

Okresný súd v Prešove mal k 31. 12. 1993 celkový dlh okolo milióna Sk, z toho voči pošte temer 400 tisíc Sk. Celkové výdavky v roku 1993 tvorili temer 9 miliónov Sk. Tohoročný tak ťažko "porodený" rozpočet však prisúdil tomuto súdu o celý milión Sk menej. Čo sa teda stalo v reáli? Súdy prestali platiť platby. Prevádzkové náklady sú rozpočtované v roku 1994 na 1 101 000 Sk, pričom len samotné poštovné v roku 1993, teda minulého roku, tvorilo 1 450 000 Sk. A kde sú ešte ďalšie prevádzkové náklady, ako voda, elektrina, kancelárske potreby, atď. Tieto prevádzkové náklady sú rozpočtované temer štyrikrát nižšie ako v roku 1993.

Chcem ešte upozorniť na jeden paradox. Súdy sú jednou z mála organizácií, ktoré sú ziskové z pohľadu štátneho rozpočtu, myslím na organizácie štátne. Celkové príjmy Okresného súdu v Prešove v roku 1993 boli okolo 14 miliónov Sk, čo je o vyše 5 miliónov Sk viac ako jeho výdavky. O tieto príjmy tohoto roku štát príde, pretože súd nie je schopný doručovať obsielky. Viem, že táto situácia nie je špecifická len pre Okresný súd v Prešove a že sa prijímajú havarijné riešenia, zamestnávajú sa doručovatelia obsielok ako osoby, ktoré behajú osobne s obálkami po jednotlivých ľuďoch, ktorí sú prizývaní, ale štyria doručovatelia na okres Prešov s vyše 130 obcami a mestami a 200 tisíc obyvateľmi, sú platní asi toľko čo - prepáčte, na východe sa hovorí - psovi mucha. Ale môže pilier demokracie v štáte fungovať na havarijných riešeniach? A nie sú oveľa tragickejšie dôsledky v oblasti morálnej, ako je strata dôvery k demokratickým inštitúciám štátu a celková bezradnosť občana nemôcť sa dovolať svojich práv?

Chcem ešte upozorniť na to, že v takýchto dlhoch je skrytý ďalší deficit štátneho rozpočtu 1993, ktorý nie je zahrnutý v celkovom výsledku deficitu roku 1993. Zvýšenie deficitu hospodárenia tejto vlády v roku 1993 o tieto skryté dlhy si netrúfam odhadnúť. Sú na to povolanejší. Mal by som

teda interpelovať parlament resp. tú jeho časť, ktorá hlasovala za tohtoročný rozpočet, prečo vlastne prijal v decembri 1993 taký rozpočet, aký prijal. Interpelujem však pani ministerku spravodlivosti a ministra financií, či dopustia celkový kolaps súdnictva v Slovenskej republike z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Na doplnenie: dnešná Národná obroda priniesla článok, ktorý vo všeobecnosti a celoplošne na celom Slovensku túto problematiku popisuje.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej je prihlásený pán poslanec Barta.

Poslanec P. Barta:

Svoju interpeláciu som odovzdal písomne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej je prihlásený, bol pán poslanec Kňažko, ale dostal som papier, že interpeláciu za neho má prečítať pán Pribula.

Poslanec I. Pribula:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
kolegovia, kolegyne,

dovoľte, aby som interpeloval neprítomného predsedu Najvyššieho kontrolného úradu. V masmediálnych prostriedkoch ste, pán predseda, viackrát informovali verejnosť o závažných zisteniach v hospodárení so štátnym majetkom a rozpočtom Slovenskej republiky. Ak sú vaše informácie pravdivé,

pýtam sa vás, prečo sa neodzrkadlili v stanovisku Najvyššieho kontrolného úradu k návrhu štátneho rozpočtu na rok 1994, v ktorom absentuje hlbšia analýza o tom, aké opatrenia treba prijať na posilnenie príjmovej časti rozpočtu, a ďalej, v ktorých rezortoch a v akých výdavkoch treba vykonať prerozdelenie rozpočtovych prostriedkov pre zabezpečenie účelnosti a hospodárnosti ich vynakladania, a to tak, ako to ukladá zákon Národnej rady Slovenskej republiky o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky.

Ďalej sa pýtam predsedu Najvyššieho kontrolného úradu kto podľa neho má kompetenciu kontrolovať hospodárenie s prostriedkami kapitoly štátneho rozpočtu NKÚ, keďže mám overenú informáciu, že na vykonanie takejto kontroly zabezpečil pracovníčky z Púchova. Z platných právnych noriem predsa vyplýva, že kompetentnými kontrolnými orgánmi voči Najvyššiemu kontrolnému úradu je Národná rada Slovenskej republiky, resp. Ministerstvo financií Slovenskej republiky.

Vážené poslankyne a poslanci,

chcem vašu pozornosť upriamiť na najvyšší kontrolny orgán aj preto, že tam dochádza k porušovaniu zákonov. Mam informácie, že pán predseda v krátkej dobe už niekoľkokrat zmenil organizačný poriadok Najvyššieho kontrolného úradu najma za účelom likvidácie jemu nepohodlných pracovníkov a nehospodárne nakladá s rozpočtovými prostriedkami Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky. Ako príklad chcem uviesť priklad nakup 14 kusov nových osobných automobilov typu Audi 100, Volkswagen Passat, Volkswagen Ento a tri Formany s klimatizačným zariadením v hodnote viac ako 14 miliónov korún. Pýtam sa, či v čase, keď nové štátne podniky nemaju na výplaty pre svojich zamestnancov, bol potrebný takýto veľkolepý nákup a za situácie, keď tento orgán v čase nákupu vlastnil osem automobilov. Žiadam pána predsedu Najvyššieho kontrolného úradu, aby nám, poslancom zdôvod-

nil, prečo tak konal a či v tom nevidí nehospodárne nakladanie s rozpočtovými prostriedkami daňových poplatníkov najma v podmienkach vysokého deficitu štátneho rozpočtu.

Ďalej sa pýtam predsedu Najvyššieho kontrolného úradu, či vie o tom, že vedúci jeho kancelárie a riaditelia sekcií tohto orgánu využívajú drahé služobné vozidlá aj na súkromné účely, najma na dochádzku do zamestnania, a ak vie, žiadam odpoveď, kto týmto pracovníkom dal na to súhlas. Pýtam sa tiež, či pán predseda Najvyššieho kontrolného úradu vie, že najmenej dve nové služobné vozidlá Najvyššieho kontrolného úradu sú parkované v priestoroch ústredia HZDS a že sú využívané týmto hnutím.

Taktiež sa pýtam predsedu Najvyššieho kontrolného úradu a zároveň ho žiadam, aby nás informoval o tom, prečo poskytol v roku 1993 odmeny od 10 do 50 tisíc Sk ako celoročné aj takým pracovníkom, ktorí tam v tom čase pôsobili len krátko, teda mesiac, dva a podobne, pričom príplatky za vedenie mali takí vedúci pracovníci, napríklad sekcií štátnej správy, ktorí v kontrolnej sekcii nemali žiadnych kontrolných pracovníkov, resp. mali len jedného kontrolóra, napríklad v sekcii štátneho rozpočtu a záverečného účtu. V tejto súvislosti považujem za žiadúce, aby predseda Najvyššieho kontrolného úradu spracoval prehľad obsahujúci celkovú sumu vyplatených odmien v roku 1993, dobu pracovného pomeru jednotlivých pracovníkov Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky v roku 1993, výšku a zdôvodnenie vyplatených odmien jednotlivým pracovníkom.

Ďalej mám overené informácie, že Najvyšší kontrolný úrad je zneužívaný na politické ciele resp. vybavovanie tzv. osobných účtov, napríklad že predseda Najvyššieho kontrolného úradu v roku 1993 poveril kontrolnú skupinu na vykonanie kontroly na Rektoráte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, špeciálne opodstatnenosti nákupu jedného osobného mo-

torového vozidla, a to v čase, keď išlo o to, či tam poverený rektor bude schválený do funkcie, čo záviselo od výsledku kontrolnej akcie. Pýtam sa pána predsedu, kto dal podnet na vykonanie takto motivovanej kontroly.

Mám tiež informácie, že podobne bola na základe vopred dohodnutého a pripraveného anonymného podnetu vykonaná kontrola aj na Rektoráte Univerzity Komenského v Bratislave, a to tesne pred voľbami rektora a akademických funkcionárov univerzity. Pritom podnety evidované na Najvyššom kontrolnom úrade, ktoré poukazujú na nesprávne hospodárenie s niekoľko stomiliónovými čiastkami rozpočtových kapitol, takpovediac odpočívajú v zásuvkách Najvyššieho kontrolného úradu, avšak tí pracovníci, ktorí na toto poukazujú,sú šikanovaní, preraďovaní na iné pracovné miesta s nižšími platmi a je im pri osobnom pohovore s predsedom Najvyššieho kontrolného úradu naznačované, že nemajú u neho dôveru a je im navrhované, aby na základe dohody z Najvyššieho kontrolného úradu odišli.

Ďalšia informácia o uplatňovaní rýdzo direktívneho a nedemokratického postupu predsedu Najvyššieho kontrolného úradu je napríklad aj v tom, že preukazuje záporný postoj k založeniu odborovej organizácie v tomto orgáne a podmieňuje zotrvanie vedúcich pracovníkov vo funkciách tým, že sa nestanú členmi tejto spoločenskej organizácie, čo hraničí s porušovaním ľudských práv a slobôd. Mohol by som sa tiež podrobnejšie zmieniť o zriadení expozitúr Najvyššieho kontrolného úradu v Banskej Bystrici, Bardejove, Žiline, ktorých vedúce funkcie sú obsadzované nie podľa preukázanej kontrolnej spôsobilosti, ale predovšetkým podľa zásluhovosti k HZDS. Pritom tieto pracoviská dodnes nemajú ujasnenú pracovnú náplň, no sú vybavené osobnými vozidlami a zvyšujú výdavky z rozpočtu Najvyššieho kontrolného úradu aj za prenájom budov, či kancelárske priestory, ich vybavenie nábytkom a podobne.

Vážené poslankyne a poslanci,

chcem vás požiadať o podporu môjho návrhu na prijatie uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky, na základe ktorého by sme vytvorili vyšetrovaciu resp. kontrolnú komisiu v zmysle rokovacieho poriadku na objasnenie celkového hospodárenia v Najvyššom kontrolnom úrade a činnosti štatutárnych orgánov Najvyššieho kontrolného úradu od času ich nástupu do funkcií až do konca januára 1994.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, pán poslanec Chamula - faktická poznámka.

Poslanec I. Chamula:

Vážená Národná rada,

chcel by som poopraviť kolegu predrečníka v tom zmysle, že veľmi dobre poznám osobu riaditeľa Najvyššieho kontrolného úradu v Banskej Bystrici. Je to ekonomický inžinier, ktorý má desaťročnú prax a je to plnokompetentný človek k tomu, aby vykonával túto funkciu. Takže na záver môžem povedať len toľko, že ma nepresvedčil, pretože toto môžem absolútne spochybniť, je to môj bývalý žiak, ale nie preto, že je mojím bývalým žiakom, ale bol to veľmi šikovný, seriózny mladý človek, ktorý skutočne je zárukou toho, že dokáže svoju funkciu vykonávať tak, ako od neho všetci žiadame.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Chamulovi za faktickú poznámku. Slovo udeľujem pánu poslancovi Jánovi Masarikovi z Kresťan-

skodemokratického hnutia. Pripraví sa pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Masarik:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
kolegyne a kolegovia,

problém, na ktorý chcem interpeláciou upozorniť ministra pôdohospodárstva Slovenskej republiky, je problém bytov obhospodarovaných štátnymi podnikmi rezortu Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky, predovšetkým štátnymi majetkami.

Počas poslaneckého prieskumu, ktorý som vykonal v januári tohto roku na štátnych majetkoch, som s prekvapením zistil, že bytový fond štátnych majetkov je naozaj súčasťou základných privatizačných projektov, teda byty sa majú stať vlastníctvom tých osôb, ktorých privatizačný projekt bude schválený. Nie je tajomstvom, že najvačšiu šancu pre schválenie týchto projektov majú práve vedenia štátnych majetkov. Je namieste otázka, prečo sa tieto byty nepredávajú nájomníkom, keď od 1. septembra minulého roka je účinný zákon číslo 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Odpoveď na túto otázku znie: Nájomníci týchto bytov v prevažnej väčšine ani netušia, že majú možnosť - vyplývajúcu zo zákona - požiadať o prevod vlastníctva bytu a získať ho do svojho vlastníctva. Oni ani netušia, že sa im ide predávať strecha nad hlavou.

Samozrejme, aj tu platí to známe, že neznalosť zákona neospravedlňuje. Nájomníci štátnych bytov v rezorte Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky, pokiaľ niektorí z nich prejavili záujem o prevod bytu, boli obyčajne na štátnom majetku informovaní - buď, že predaj nie je mož-

ný, pretože to znemožňuje § 45 zákona o veľkej privatizácii, teda tzv. "blokačný paragraf", čo však nezodpovedá skutočnosti, alebo, že predaj je síce možný, ale iba za cenu určenú znalcom, teda postupom podľa nariadenia vlády číslo 273 z roku 1991 Zb.

Myslím, dámy a páni, že nie je potrebné bližšie vysvetľovať, aký je rozdiel medzi cenou bytu určenou odhadcom a cenou podľa § 18 zákona o vlastníctve bytov. Na celej veci je alarmujúce to, že privatizačné projekty štátnych majetkov sa už schvaľujú. Byty alebo byty v bytovkách sú obyčajne do základných privatizačných projektov zahrnuté v zostatkovej hodnote, ktorá je v prípade starších bytov veľmi nízka alebo nulová. Ak terajší nájomca požiada o prevod vlastníctva takéhoto bytu, vedenie štátneho majetku môže, a skúsenosti potvrdzujú, že k tomu aj dochádza, z čisto špekulatívnych dôvodov oddaľovať alebo znemožňovať uskutočnenie zmluvného prevodu vlastníctva počas dvojročnej lehoty, ktorú zákon pripúšťa. V tomto období však prebehne privatizácia štátnych majetkov, vrátane bytového fondu, a novým majiteľom, ktorí byty získali vlastne "za babku", potom nič nebráni, aby tie isté byty predali za trhovú, niekoľkonásobne vyššiu cenu. Je teda zrejmé, že bytový fond ako súčasť privatizačných projektov je pre autorov základných privatizačných projektov ako najpravdepodobnejších budúcich vlastníkov sprivatizovaného majetku, veľmi atraktívna.

Keď som pracovníkom Slovenského pozemkového fondu a odboru pre privatizáciu Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky položil otázku, prečo sa tieto byty privatizujú ako súčasť privatizačných projektov, keď by sa mali predávať terajším nájomníkom, uisťovali ma, že nájomníci nemajú o byty záujem. Výsledky poslaneckého prieskumu mi potvrdili, že o byty záujem je. Môžem predložiť listiny, kde z 80 oslovených nájomníkov až 90 % z nich potvrdilo záujem svojím podpisom. Potvrdili, že majú záujem o prevod vlast-

níctva bytu a požiadajú oň. Dnes môžem konštatovať, že príslušní pracovníci odboru pre privatizáciu Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky už začali konať a poopravili svoj názor, ale iba do tej miery, ktorý je potvrdením platnosti Parkinsonovho zákona o zotrvačnosti byrokracie.

Po vznesení mojich pripomienok a návrhov riešenia sa dňa 4. februára uskutočnilo rokovanie zástupcov Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky, Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky a Slovenského pozemkového fondu, kde sa dohodlo, že všetci riaditelia štátnych podnikov urobia obratom prieskum záujmu u nájomníkov, užívateľov podnikových bytov, aby sa zistil záujem o prevod vlastníctva. Súčasťou každého základného privatizačného projektu, aj už odoslaného na Ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky, bude doloženie kladného alebo záporného písomného prehlásenia užívateľa bytu s jeho originálnym podpisom. V písomných pokynoch rozoslaných 7. februára všetkým štátnym podnikom sú však aj inštrukcie, ktoré vyvolajú zmatok, chaos a prakticky znehodnotia kroky, ktoré sa doteraz vykonali. Vyjadrenie nájomníkov bude totiž závisieť od podmienok prevodu bytu, najmä od predpokladanej ceny bytu. Ak budú podmienky neprijateľné, záujem o byty bude minimálny.

V pokynoch zo 7. februára sa okrem iného uvádza - po prvé: "Ak je hodnota bytu nulová, jeho ocenenie rieši postup stanovený ministerstvom financií". Avšak § 18 ods. 1 zákona o vlastníctve bytov hovorí, že postup stanovený ministerstvom financií sa použije iba vtedy, ak nemožno zistiť obstarávaciu cenu. Pretože obstarávacia hodnota prevažnej väčšiny bytov s nulovou zostatkovou hodnotou je známa, je potrebné teda vychádzať z nej a riadiť sa § 18.

Po druhé - uvádza sa tam, že v prípade odpredaja bytového domu a s ním súvisiacich pozemkov a ostatných nehnuteľ-

ností bude cena stanovená súdnym znalcom. Aj toto je rozpor so zákonom o vlastníctve bytov, ktorý nepozná spôsob určovania ceny bytu alebo bytového domu súdnym znalcom.

Aké sú potom dôsledky v praxi? Dnes som mal telefonát s istým pánom, ktorý mi povedal toto: "Na štátnom majetku mi predložili návrh zmluvy o predaji bytu, ktorého nadobúdacia hodnota je približne 500 tisíc Sk. Cena odhadnutá znalcom, za ktorú si byt môžem vraj kúpiť, je 900 tisíc;" avšak pri ocenení podľa § 18 zákona o vlastníctve bytov by cena tohto bytu mohla byť zhruba 250 až 300 tisíc korún. Teda rozdiel v cene je 600 tisíc korún v neprospech terajšieho nájomníka.

Dámy a páni, kde je dôvod, aby sa bytový fond štátnych majetkov, teda byty vo vlastníctve štátu, predávali za niekoľkonásobne vyššie ceny, než ostatné štátne a obecné byty? Jedným z dôvodov môže byť i to, že príjem z predaja bytov by mal byť príjmom štátneho majetku. Teda prostriedky získané predajom bytov sa jednoducho v zadížených štátnych majetkoch prejedia. Tomu sa hovorí turecké hospodárenie alebo hospodárenie od desiatich k piatim. Správcom nehnuteľností a pôdy vo vlastníctve štátu je Slovenský pozemkový fond a nie štátny majetok. Ten je iba užívateľom majetku vo vlastníctve štátu. Odvádzanie finančných prostriedkov získaných predajom bytov na účet štátnych majetkov je teda neopodstatnené. Práve toto povedie k neodôvodnenému zdražovaniu bytov.

Zásady postupu privatizácie štátnych poľnohospodárskych podnikov a úlohy Slovenského pozemkového fondu v procese ich privatizácie, ktoré schválila vláda Slovenskej republiky dňa 17. novembra 1992, v bode 4 jasne uvádzajú: "Výnosy z privatizovaného majetku a prenajatých nehnuteľností použiť na podporu reštrukturalizácie a privatizácie poľnohospodárstva."

Žiadam preto ministra pôdohospodárstva, aby v spolupráci s Ministerstvom pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky a Slovenským pozemkovým fondom bezodkladne dohodol presný postup prevodu vlastníctva bytov, bytov v bytových domoch, nebytových priestorov a spôsob ich ocenenia tak, aby bolo jasné, kto bude partnerom nájomníkov pri uzatváraní zmluvy o prevode vlastníctva bytu. Slovom, aby zabezpečil všetko, čo je potrebné k tomu, aby bolo možné previesť byty do vlastníctva nájomníkov podľa podmienok určených zákonom číslo 182/1993 Zb. skôr, než dôjde k privatizácii štátnych majetkov; aby príslušní pracovníci presne vedeli, čo a ako majú robiť. Nie je predsa možné, aby riaditeľ štátneho majetku o bytoch, ktoré nespadajú pod § 1 ods. 2 zákona číslo 182/1993 Z. z., prehlásil, že tieto byty predám, ale tieto nie.

Je treba tiež, aby sa prostriedky získané odpredajom využili v súlade so zásadami schválenými vládou. Pretože, počet bytov štátnych podnikov rezortu pôdohospodárstva, ktoré sú zahrnuté do základných privatizačných projektov, odhadujem na približne 5 tisíc a celý problém za pomerne závažný, odporúčam ho tiež do pozornosti Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Masarikovi. Ďalej je prihlásený pán poslanec Čarnogurský. Pripraví sa pani poslankyňa Pavlovičová.

Poslanec J. Čarnogurský:

Vážený pán predsedajúci,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

možno sa bude niekomu zdať, že okrem aktuálnych kritických pripomienok, ktoré tu odzneli na adresu predsedu Najvyššieho kontrolného úradu, sú otázky týkajúce sa nehodnoverného stanoviska Najvyššieho kontrolného úradu k štátnemu záverečnému účtu, ale aj k návrhu štátneho rozpočtu na rok 1994 oneskorené, no v tom čase sme mali o tomto orgáne málo poznatkov a ani sme nepredpokladali nedôsledné a najma neobjektívne počínanie Najvyššieho kontrolného úradu voči Národnej rade, ale i voči zákonu o Najvyššom kontrolnom úrade, ktorým sa tento kontrolný orgán má riadiť. Inými slovami, nemali sme dostatočné a konkrétne poznatky o činnosti Najvyššieho kontrolného úradu, ktoré poukazujú na nekompetentnosť jeho predsedu, ale aj podpredsedov na funkcie, ktoré zastávajú. Tieto úvodné slová som na adresu Najvyššieho kontrolného úradu vyslovil preto, že dodatočne sme mali možnosť porovnať kontrolné zistenia uvedené v protokole Najvyššieho kontrolného úradu z kontroly na Ministerstve financií Slovenskej republiky so stanoviskom Najvyššieho kontrolného úradu k štátnemu záverečnému účtu za rok 1992 z augusta 1993, v ktorých údaje si navzájom nekorešpondujú.

Rozporuplný je aj samotný text v odseku 4 na strane 13 stanoviska v časti "Čerpanie rozpočtových prostriedkov kapitoly Ministerstva financií Slovenskej republiky", kde ako zistenie je uvedené vysoké prekročenie rozpočtových prostriedkov určených na investičnú výstavbu. Konkrétne, že skutočne na investičnú výstavbu bolo čerpaných 492 824 tisíc korún, čiže 468,98 %, čo predstavuje prekročenie v absolútnom vyjadrení 387 739 tisíc korún. Konštatovanie k tomuto zisteniu je však koncipované tak, že - citujem: "Rozpočtový-

mi opatreniami však bolo podľa Ministerstva financií Slovenskej republiky povolené prekročenie investičných výdavkov za kapitolu o 404 747 tisíc korún." Koniec citátu. Ak v stanovisku Najvyššieho kontrolného úradu sa konštatuje, že podľa Ministerstva financií Slovenskej republiky, teda nie podľa zistení Najvyššieho kontrolného úradu, ide o povolené prekročenie investičných výdavkov, prečo je v uvedenom protokole Najvyššieho kontrolného úradu na Ministerstve financií Slovenskej republiky v poslednom odseku na strane 8 opačné konštatovanie?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyne, páni poslanci, prosím o chvíľku kľudu.

Poslanec J. Čarnogurský:

Stačí, keď to bude v zápise o schôdzi. Citujem: "Výsledky kontrolných zistení poukazujú najma v oblasti investičných a neinvestičných výdavkov na odchýlky od požadovaného právneho stavu, nízku úroveň finančnej a rozpočtovej disciplíny pri súčasnom nedôslednom uplatňovaní všeobecne záväzných noriem." Koniec citátu. Pýtam sa, pán predseda Najvyššieho kontrolného úradu, prečo údaje v stanovisku Najvyššieho kontrolného úradu k štátnemu záverečnému účtu za rok 1992 nekorešpondujú s údajmi v protokole Najvyššieho kontrolného úradu z vykonanej kontroly na Ministerstve financií Slovenskej republiky a prečo sú rozporné aj konštatovania v samotnom stanovisku? V uvedenom protokole z kontroly na ministerstve financií nie sú dokumentované zistenia o čerpaní mzdových prostriedkov za daňové úrady Slovenskej republiky, ale v stanovisku Najvyššieho kontrolného úradu sa údaje o tomto čerpaní nachádzajú, a to s odvolávkou, že ide o údaje, ktoré boli získané z Ministerstva financií Slovenskej republiky.

Pýtam sa predsedu Najvyššieho kontrolného úradu, či podľa neho Najvyšší kontrolný úrad plní svoju kontrolnú funkciu, keď do svojho stanoviska pre Národnú radu preberá údaje z kontrolovaného subjektu bez toho, aby si tento kontrolný orgán overil, či údaje ministerstva financií sú správne. Predsa nepotrebujeme taký kontrolný orgán, ktorý predkladá Národnej rade opisované, a teda nepreverené údaje s kontrolovaných subjektov.

Nedôsledne vykonávaná kontrola Najvyššieho kontrolného úradu o hospodárení s rozpočtovými prostriedkami, ako i rozpornosť údajov v protokole s údajmi v stanovisku, ako i s údajmi so správou Najvyššieho kontrolného úradu o kontrole výdavkovej časti rozpočtovej kapitoly ministerstva financií predloženej na rokovanie Národohospodárskeho a rozpočtového výboru Národnej rady Slovenskej republiky poukazujú, že Najvyšší kontrolný úrad dôsledne nesplnil úlohu z uznesenia Národnej rady číslo 230/1993. Konkrétne: v stanovisku Najvyššieho kontrolného úradu sa hovorí, že opať podľa Ministerstva financií Slovenskej republiky bolo rozpočtovými opatreniami povolené prekročenie investičných výdavkov za kapitolu o 404 747 tisíc korún, ale v uvedenej správe sa konštatuje, že rozpočtovými opatreniami ministerstva financií boli vydokumentované výdavky len v čiastke 393 532 tisíc korún, teda o 11 215 tisíc korún menej.

Ďalej sa pýtam predsedu Najvyššieho kontrolného úradu, prečo sa v stanovisku Najvyššieho kontrolného úradu k štátnemu záverečnému účtu neuvádzajú zistenia z vykonanej kontroly na Úrade vlády Slovenskej republiky, aj keď protokol Najvyššieho kontrolného úradu z 13. 8. 1993 obsahuje zistenia o nehospodárnom nakladaní s prostriedkami rozpočtu kapitoly Úradu vlády Slovenskej republiky s konštatáciou, že Úrad vlády Slovenskej republiky porušil ustanovenia § 2 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky číslo 126/1991 Zb.

V nadvaznosti na uvedené pýtam sa predsedu Najvyššieho kontrolného úradu, či vedenie tohoto orgánu sa zaoberá vyhodnocovaním dodržiavania kontrolného postupu a kvality kontrolných procesov, pretože údaje v kontrolných materiáloch tomu nenasvedčujú. Napríklad na strane 2 protokolu Najvyššieho kontrolného úradu na ,Úrade vlády Slovenskej republiky je uvedené tzv. tieňzistenie - citujem: "Z predložených dokladov sa nedá zistiť, či uvedené finančné prostriedky boli použité na určený účel ani či boli zúčtované." Koniec citátu. Podobne aj v protokole Najvyššieho kontrolného úradu z kontroly na ministerstve financií - strana 3 posledný odsek - je uvedené - citát: "Z predložených dokladov sa nedá zistiť presný počet rozpočtových opatrení, ani vyhodnotiť ich opodstatnenosť." Koniec citátu. Z toho vyplýva, že Najvyšší kontrolnú úrad nie je schopný zabezpečiť kontrolné zistenia. Koho potom mám, pán predseda, požiadať, aby pre parlament Slovenskej republiky boli zabezpečené objektívne zistenia?

Ďalej sa pýtam predsedu Najvyššieho kontrolného úradu, prečo permanentne poskytuje pracovníkov Najvyššieho kontrolného úradu odboru kontroly Úradu vlády Slovenskej republiky na kontrolu takých úloh, na ktoré Najvyšší kontrolný úrad nemá zákonnú kompetenciu. Pritom, ako sme si overili, pracovníkom Najvyššieho kontrolného úradu podpisuje overenia na výkon kontroly vedúci Úradu vlády Slovenskej republiky resp. riaditeľ odboru kontroly Úradu vlády Slovenskej republiky. Potom ani nie div, ak sa povráva, že aj Najvyšší kontrolný úrad riadi vedúci Úradu vlády pán Ivan Lexa. Načo potom Najvyšší kontrolný úrad nakúpil za 14,5 milióna korún 12 zahraničných áut? Pritom je známe, že Najvyšší kontrolný úrad ani za rok 1993 neprekontroloval všetky rozpočtové kapitoly a asi z kapacitných dôvodov Najvyšší kontrolný úrad postupuje rezortom i také závažné podnety, ktoré spadajú výlučne do kontrolnej pôsobnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

na základe informácií, ktoré tu v parlamente odzneli na adresu Najvyššieho kontrolného úradu a jeho predsedu, taktiež som za schválenie návrhu poslanca Pribulu, aby sme vytvorili osobitnú komisiu Národnej rady na prešetrenie všetkých tu signalizovaných nedostatkov v činnosti Najvyššieho kontrolného úradu a jeho štatutárnych orgánov.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Ďalej vystúpi pani poslankyňa Marhulíková.

Poslankyňa O. Marhulíková:

Vážená Národná rada,
vážená vláda,

v zmysle uznesenia vlády Slovenskej republiky z 23. novembra 1993 číslo 878 vláda Slovenskej republiky uložila ministrovi obrany predložiť na rokovanie vlády spoločnú správu pracovnej skupiny a zástupcov obcí o stave a možnosti riešenia sporu vo vojenskom obvode Javorina. Termín 31. decembra 1993. Starostovia obecných zastupiteľstiev a zástupcovia pozemkových spoločenstiev vlastníkov nehnuteľností nachádzajúcich sa vo výcvikovom vojenskom priestore Javorina požadujú, aby vláda čo v najkratšom termíne prijala zásadné riešenie tohto už dlhotrvajúceho problému. Na základe toho žiadam ministra obrany Slovenskej republiky, aby urýchlene urobil opatrenia na doriešenie tohto problému, ktorý je permanent-

ným zdrojom napatia a rastúcej nespokojnosti občanov v tejto oblasti.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni Marhulíkovej. Pán poslanec Hudec sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec I. Hudec:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

myslím si, že všetci, ktorí tu sedíme, vieme dobre, o čo ide. Ide vlastne o dva okruhy problémov, ktoré tento parlament teraz kvária. Bez toho, že by som chcel uprieť právo každého poslanca vzniesť akúkoľvek interpeláciu alebo čokoľvek iné, čímkoľvek iným osloviť vládu alebo túto spoločnosť, myslím si však, že je možnosť podať to písomne. Preto navrhujem, aby sme utvorili priestor pre riešenie podstatných vecí. Prosím, aby sa dalo hlasovať o ukončení diskusie a najmä tejto schôdze s tým, že by sa presunuli všetky ďalšie veci, ktoré nás čakajú, na budúcu schôdzu.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Je to procesuálny návrh, o ktorom musím dať hlasovať.

S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán predseda, k návrhu pána poslanca Hudeca uvádzam, že teraz nie je diskusia, ale sú interpelácie. Interpelácie nemožno ukončiť takýmto návrhom na ukončenie interpelácií, pokiaľ sú prihlásení poslanci s interpeláciami. To je jedna vec. Druhá vec je, že bol podaný návrh na uznesenie, ktorý podal pán poslanec Plesník a ku ktorému sa pridal pán poslanec Dzurinda, aj pána poslanca Hudeca, a toto uznesenie zatiaľ sme ešte neschvaľovali, čiže musíme rozhodnúť aj o tom uznesení. Ale v prvom rade platí, že jednoducho interpelácie nemožno ukončiť tak, ako diskusiu, debatu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, v tomto nemáte pravdu. Národná rada môže ukončiť interpelácie, keď si to odhlasuje. Tu nie je rozdiel medzi inou debatou a interpeláciami. Takže, som za to, aby sme uznesenie, ktoré je pripravené, prečítali, ale napriek tomu mojou povinnosťou je, aby som dal hlasovať o návrhu pána poslanca Hudeca.

Faktická poznámka - pán poslanec.

Poslanec P. Hrušovský:

Pán predseda, ešte by som chcel upozorniť na jednu vec, že pán poslanec Hudec žiadal ukončiť interpelácie a ukončiť aj schôdzu Národnej rady. Chcel by som upozorniť, že sme zatiaľ nevyčerpali program tejto schôdze Národnej rady, pretože ešte je tridsiaty štvrtý bod - písomné odpovede členov vlády, takže nemôžeme skončiť schôdzu bez toho, aby sme vyčerpali program, ktorý sme si schválili.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, nie raz, a rokovací poriadok dovoľuje, aby sme ukončili schôdzu aj v priebehu rokovania schôdze, to je naša vec.

Pán poslanec Hudec, pán podpredseda Weiss chce prečítať uznesenie. Súhlasíte s tým, alebo hneď žiadate hlasovať o skončení?

/Šum v sále./

Tak prečítaj uznesenie.

Nie, pán poslanec Hudec dal riadny procedurálny návrh, o ktorom treba rozhodnúť.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážená kolegyne,
vážení kolegovia,

návrh uznesenia, ktoré máte pred sebou, sme konzultovali s právnikmi, a preto k hlasovaniu nedošlo hneď na začiatku poobedňajšieho zasadnutia našej schôdze. Navrhujem, aby v časti A uznesenia, ktorá preniesol pán poslanec Plesník, Národná rada uložila výboru pre privatizáciu, národohospodárskemu a rozpočtovému výboru a ústavnoprávnemu výboru predložiť na nasledujúcej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky stanovisko k návrhu uznesenia, mám na mysli bod A, ktoré predložil pán poslanec Plesník, a k tejto časti uznesenia, teda k časti uznesenia A, budeme hlasovať na budúcej schôdzi, potom, ako si vypočujeme stanoviská všetkých troch výborov. Tak sme sa dohodli, myslím. O tom by sme mohli dať hlasovať osobitne.

Ďalej, čo sa týka bodu B, vzhľadom na platný rokovací poriadok treba urobiť v tomto uznesení maličkú úpravu, teda Národná rada žiada na základe podnetu poslanca Plesníka generálneho prokurátora ... atď.

A čo sa týka uznesení, ktoré predložili pán poslanec Dzurinda a pán poslanec Hudec, tam niet vecných problémov, tam by boli iba malé formulačné úpravy.

Teda navrhujem, aby sme najprv hlasovali o uznesení v časti A, ktoré predložil pán poslanec Plesník, a potom o ďalších častiach uznesenia. Ale vlastne môžeme o tom hlasovať aj spolu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Brňák má faktickú poznámku.

Poslanec P. Brňák:

Pán predseda, osobne nevidím dôvod, aby sa dalo hlasovať o formulácii, ktorá bola navrhovaná pod bodom B, aby mala Národná rada vyzvať Generálnu prokuratúru z podnetu pána poslanca Plesníka, pretože pre generálneho prokurátora to vyplýva priamo z podnetu pána poslanca Plesníka, aby zaujal toto stanovisko. Nevidím dôvod, aby sa to duplicitne viazalo na požiadavku Národnej rady, keďže zaujať postoj k tomu bude musieť tak či tak.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, pri tvorbe toho uznesenia som mal tú istú pripomienku.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ale, ani sa nevylučuje takáto formulácia, ktorú som navrhol. Myslím si, že nič sa nestane, ak ju schválime.

Pan poslanec Plesnik.

/Hlasy z plena: Kto vedie schôdzu?/

Prepáčte, práve som si to uvedomil.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Plesnik:

Pan kolega Brňak, moje právnické minimum mi hovorí, že mate pravdu v tom, že keby som chcel dať sám podnet na generalneho prokuratora, tak to spravím a nebudem obťažovat ctenu Narodnu radu. Vzhľadom na závažnosť situácie som však predložil preto návrh na prijatie uznesenia, aby to bolo uvedené tak, ako je to tu: Národná rada Slovenskej republiky žiada generálneho prokurátora, aby v zmysle § 91 ... atď. Takže, prosil by som, aby sa o tomto hlasovalo pod písmenom B. A v prípade, že návrh nebude prijaty, ja si ten svoj podnet splním, ale v prvom rade, najprv je predloženy text uznesenia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec Matejka.

Poslanec A. Matejka:

Keď dovolíte, chcel by som doplniť oddiel B nasledovným textom, ako doplňovací návrh:

"1. žiada generálneho prokurátora Slovenskej republiky, aby preveril pôvod peňazí použitých na privatizáciu v prvej a druhej vlne.

2. preveriť v Obchodnom registri účasť vládnych a ústavných činiteľov v spoločnostiach s ručením obmedzeným a v akciových spoločnostiach.

3. preveriť postup transformácie štátnych podnikov na akciové spoločnosti a zaobchádzanie s majetkom štátnych podnikov pred transformáciou."

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážené panı poslankyne,
vážení páni poslanci,

návrh, ktorý dal teraz pred chvíľočkou pán poslanec Matejka, je veľmi sympatický a zaujímavý, ale dovolím si povedať - nech sa vyjadrí pán minister financií -, že je to nad sily Generálnej prokuratúry. Ale nehovorím, že budem hlasovať proti. Rád by som si vypočul názor pána ministra. Je to osobitne zložité vzhľadom na nejaké dlhé časové obdobie, ale odporúčam, máme tu dvoch členov vlády z oblasti ekonomiky, nech nám povedia k tomu svoje stanovisko. Nechcem tým povedať, že som primárne proti.

Ale ak dovolíte, mám jeden drobný pozmeňovací návrh k vlastnému návrhu, to je teda veľké A, len aby to bolo jasná. Za slovo "preveriť" odporúčam doplniť slová "rozhodnutia vlády prijaté v súvislosti so schvaľovaním" - a všetko ostatné zostáva s gramatickou úpravou.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec, prineste mi to.

Poslanec M. Dzurinda:

To je všetko, ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže musím dať hlasovať teraz o pripomienke pána poslanca Matejku na zapracovanie pripomienok do tohto uznesenia.

/Šum v sále./

Neviem, či sa pán minister k tomu chce vyjadriť. Je to vec kontrolných orgánov a orgánov prokuratúry. Ideme hlasovať o návrhu pána poslanca Matejku.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 128 poslancov.
Kto je za zaradenie návrhu pána poslanca Matejku do tohto uznesenia?
Za návrh hlasovalo 108 poslancov.
Kto je proti?
Nikto nie je proti.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že návrh pána poslanca Matejku zaradíme do tohto uznesenia.

Pán poslanec Fogaš sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Samozrejme, rešpektujem rozhodnutie Národnej rady o tom, že sa zaradila aj pripomienka pána poslanca Matejku, len myslím, že sa to nemôže zaradiť organicky do bodu B, ale bolo by to treba zaradiť ako samostatnú časť toho návrhu, lebo inak by sa to nedalo z textu uznesenia vyčítať. Ale navrhujem aj formuláciu bodu B, aby to bolo teda presné, v súlade s § 91, teda Národná rada môže žiadať generálneho prokurátora, "aby na základe podnetu poslanca Plesníka v zmysle § 91" - a pokračujeme. Čiže, aby bolo jasné, že ide o § 91 rokovacieho poriadku, pretože z toho vyplyva, že podnety poslancov, atď. To znamená, že za slovo "aby" patrí vsuvka "na základe podnetu poslanca Plesníka". Rozdiel je len v dopade. Rozdiel je v dopade, pretože takto tá správa odznie tu, pre celú Národnú radu, a keby to urobil Plesník sám, dostane odpoveď len on sám, a zbytočne budú zase kuloárne diskusie. Tak nech sú veci jasné, nebudeme sa prieť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Fogaš, § 91 rokovacieho poriadku hovorí, že podnety podávajú poslanci, nie Národná rada.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Navrhujem, aby sme dali hlasovať o časti A. Alebo budeme teraz hlasovať an blok o celom uznesení?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Dzurinda - faktická poznámka.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán podpredseda Weiss a pán predseda Národnej rady, prosil by som, aby sme hlasovali o mojom pozmeňovacom návrhu v časti A.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Mám jenu procedurálnu otázku. Hlasovali sme o návrhu pána poslanca Matejku, prijali sme ho, ale neviem k čomu, veď zatiaľ sme ešte o ničom nehlasovali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

O zaradení do tohto uznesenia, ktoré navrhuje pán podpredseda Weiss, aby sme o chvíľu o ňom hlasovali.

Poslanec F. Mikloško:

Ale to uznesenie zatiaľ vôbec neexistuje, veď sme o ňom nehlasovali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Však áno, on má návrh.

Poslanec F. Mikloško:

Moja otázka je, povedal by som, mierená jasne. Totiž čo, keď neprijmeme celé uznesenie, ale prijmeme len Matejkove návrhy?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Tak neprijmeme ani Matejkove, to je logika.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán predseda, môžem dať návrh?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán podpredseda.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Teda dávam hlasovať o pozmeňovacom návrhu, ktorý dal pán poslanec Dzurinda k svojmu vlastnému uzneseniu, aby sme si to spresnili, teda: A ukladá Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu preveriť rozhodnutia vlády prijaté v súvislosti so schvaľovaním privatizačných projektov, schválené vládou 15. až 16. 2. ... atď. Teda je to iba formulačná úprava.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Zeman má faktickú poznámku.

Poslanec J. Zeman:

Chcel by som poprosiť Národnú radu, aby sme o návrhu pána Dzurindu a o návrhu pána Hudeca hlasovali an blok.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

S tým spresnením, ktoré som teraz prečítal.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, takže prosím, pán podpredseda, poďme konečne k hlasovaniu. Povedzte, o čom budeme hlasovať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Budeme hlasovať ...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

An blok o prijatí uznesenia.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

An blok o prijatí uznesenia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie? Pán poslanec Zeman, tak ste povedali.

Poslanec J. Zeman:

Prepáčte mi, ak som dosť nejasne povedal svoj výklad. Chcel som len hlasovať an blok o návrhu pána Dzurindu a o návrhu pána Hudeca. Nič viac.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Tak prosím, budeme hlasovať teraz o návrhu pána poslanca Dzurindu a Hudeca an blok.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 137 poslancov.
Kto je za návrh?
Za návrh hlasovalo 117 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že obidva tieto návrhy pánov poslancov sme prijali s tým, aby boli zaradené do tohto uznesenia.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Navrhujem, pán predseda, aby sme teraz hlasovali o časti A, ktorú navrhol pán poslanec Plesník. To znamená: "Národná rada Slovenskej republiky ukladá Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu, Národohospodárskemu a rozpočtovému výboru Národnej rady Slovenskej republiky a Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky predložiť na nasledujúcej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky stanovisko k návrhu uznesenia v bode A. O tejto časti uznesenia bude Národná rada hlasovať na nasledujúcej schôdzi. Tak som sa dohodol aj s pánom poslancom Plesníkom.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Čarnogurský má faktickú poznámku.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán predseda a pán predsedajúci, len upozorňujem na to, že ak budeme o tom hlasovať až na budúcej schôdzi, do budúcej schôdze Fond národného majetku uzavrie zmluvy na základe schválených privatizačných projektov s vládou a na budúcej

schôdzi, aj keby sme zistili akékoľvek nezrovnalosti, prakticky ich nebude možné napraviť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre, budeme hlasovať. Máte právo vyjadriť svoju vôľu hlasovaním.

/Hlasy z pléna, o čom sa bude hlasovať./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

O tom, čo som prečítal.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

O návrhu pána poslanca Plesníka pod bodom A. Pán podpredseda, prečítajte pánom poslancom a poslankyniam ešte raz, o čom ideme hlasovať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Dámy a páni, pri formulácii tohoto uznesenia som vychádzal z diskusie, ktorá bola dopoludnia, a z konzultácie, ktorú som mal s pánom poslancom Plesníkom. Predsa sme sa dohodli, že vzhľadom na závažnosť údajov, s ktorými nás pán poslanec Plesník obznámil, budú o návrhu uznesenia, o tej časti A, rokovať tri výbory a dajú nám stanovisko k tomuto návrhu uznesenia, a po zaujatí tohoto stanoviska sa potom Národná rada vyjadrí na nasledujúcej schôdzi.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

/Šum v sále./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ešte raz to prečítam, pán poslanec Čarnogurský: "Národná rada Slovenskej republiky ukladá Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu, Národohospodárskemu a rozpočtovému výboru Národnej rady Slovenskej republiky a Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky predložiť na nasledujúcej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky stanovisko k návrhu uznesenia v bode A, ktoré predložil pán poslanec Plesník. O tejto časti uznesenia budeme hlasovať na budúcej schôdzi po vyjadrení príslušných výborov."

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 135 poslancov.
Kto je za návrh?
Za návrh hlasovalo 114 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 10 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Schválili sme tento navrhovaný bod. Pán podpredseda môžeme hlasovať ďalej.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Budeme hlasovať o bode B uznesenia s tým doplnkom, ktorý predniesol pán poslanec Fogaš, teda "Národná rada žiada generálneho prokurátora na základe podnetu poslanca Plesníka, aby podľa § 91 zákona" ... atď.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 136 poslancov.
Kto je za návrh?
Za návrh hlasovalo 93 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 9 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 34 poslancov.

Konštatujem, že návrh sme schválili.

Pán poslanec Bárány sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec E. Bárány:

Vážené dámy,
vážení páni,

niekedy pre faktickú poznámku používame aj názov technická. Vzhľadom na to, čo chcem povedať, by snáď tento druhý názov bol vhodnejší. Dosť pozorne som pri predposlednom hlasovaní sledoval obrazovku. Pri otázke kto hlasoval proti sa najprv objavila číslica 2, pri záverečnom prehľade sa na tom istom mieste - proti - objavila číslica 10. Nemení to nič na výsledku, že sme návrh schválili, ale už viackrát sme v tejto miestnosti začali diskutovať, a to aj v závažných kľúčových momentoch, o vierohodnosti alebo nevierohodnosti aparatúry, pomocou ktorej hlasujeme. Chcel by som poprosiť, pán predseda, aby túto vec, ak máte možnosť, ste dali nejakým spôsobom preveriť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hovoríte o tomto hlasovaní?

Poslanec E. Bárány:

O predposlednom hlasovaní.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Chcete zopakovať predposledné hlasovanie?

Poslanec E. Bárány:

Nie, nespochybňujem hlasovanie, to je jedno či sú dvaja alebo desiati proti, ale ide o spolahlivosť aparatúry.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre, ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

odhlasovali sme časť A uznesenia navrhnutú pánom poslancom Plesníkom, odhlasovali sme časť B, odhlasovali sme an blok návrhy, ktoré dali páni poslanci Dzurinda a pán poslanec Hudec a odhlasovali sme taktiež doplňovací návrh, ktorý bude zardený za pánom poslancom Dzurindom a Hudecom, ktorý predložil pán poslanec Matejka. Takže môžeme hlasovať o návrhu uznesenia ako celku, ale v podstate je takto schválené ako celok.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Myslím, že nie je potrebné.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ale je zvykom hlasovať o uznesení ako celku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 135 poslancov.
Kto je za návrh?
Za návrh hlasovalo 115 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov,

Konštatujem, že sme schválili uznesenie Národnej rady.

Vážení páni poslanci, pani poslankyne,

dám hlasovať o procedurálnom návrhu pána poslanca Hudeca, aby sme dnešnú schôdzu skončili s tým, že tu mám prihlášky pani poslankyne Pavlovičovej a pánov poslancov Frenu, Javorského. Ak mi interpelácie dajú písomne, odovzdám ich príslušným ministrom.

Pán poslanec Hrnko - faktická poznámka.

Poslanec A. Hrnko:

Vážený pán predseda, nechcem zdržiavať ani tých, ktorí sa náhlia domov, ani ostatných, ale je tu bod programu odpovede na interpelácie, ktoré Národná rada musí schváliť hlasovaním.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To sa presúva na druhú schôdzu, pán poslanec.

Poslanec A. Hrnko:

Ale nerobme zo seba šašikov, že nevieme robiť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Presúva sa to na druhú schôdzu.

Takže prosím, páni poslanci, pani poslankyne, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 138 poslancov.

Kto je za to, aby sme 26. schôdzu dnes ukončili?

Za návrh hlasovalo 73 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 36 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 29 poslancov.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, ďakujem vám.

Rokovanie schôdze skončené o 17.00 hodine.

U z n e s e n i a

prijaté na 26. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky

26., 27., 28. januára, 2., 3., 4., 16., 17.

a 18. februára 1994

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 92/1994

371

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 26. januára 1994

k správe o kontrole plnenia úloh uznesení vlády Slovenskej republiky prijatých na zabezpečenie uznesení Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 408)

Národná rada Slovenskej republiky

A. b e r i e n a v e d o m i e

správu vlády Slovenskej republiky o kontrole plnenia úloh uznesení vlády Slovenskej republiky prijatých na zabezpečenie uznesení Národnej rady Slovenskej republiky;

B. ž i a d a

vládu Slovenskej republiky

predložiť Národnej rade Slovenskej republiky

1. vyhodnotenie plnenia plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky za II. polrok 1993, vrátane príčin jeho neplnenia

do 28. februára 1994,

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2. plán legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na I. polrok 1994

do 15. februára 1994.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2677/1993

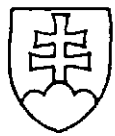

372

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 26. januára 1994

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o ochrane hospodárskej súťaže (tlač 373)

Národná rada Slovenskej republiky

n e s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o ochrane hospodárskej súťaže.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2966/1993

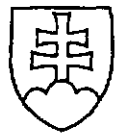

373

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 26. januára 1994

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o úprave dôchodkov priznaných v roku 1994 (tlač 403)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o úprave dôchodkov priznaných v roku 1994 podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 403a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 137/1994

374

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 26. januára 1994

k vládnemu návrhu na personálnu zmenu v Zbore zástupcov Národnej poisťovne (tlač 411)

Národná rada Slovenskej republiky

podľa § 8 ods. 2 a § 9 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z. o zriadení Národnej poisťovne a o financovaní zdravotného poistenia, nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia

z v o l i l a

za zástupkyňu štátu v Zbore zástupcov Národnej poisťovne

Irenu B e l o h o r s k ú .

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2328/1993

375

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 26. januára 1994

k navrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa dopĺňa zákon o sociálnom zabezpečení (tlač 321)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa dopĺňa zákon o sociálnom zabezpečení podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 321a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2959/1993

376

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 26. januára 1994

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Štátnom podpornom fonde pôdohospodárstva a potravinárstva (tlač 398)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Štátnom podpornom fonde pôdohospodárstva a potravinárstva podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 398a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2610/1993

377

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 27. januára 1994

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon č. 172/1990 Zb. o vysokých školách (tlač 367)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon č. 172/1990 Zb. o vysokých školách podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 367a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2684/1993

378

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 27. januára 1994

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 79/1992 Zb. o Zbore väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (tlač 376)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej narodnej rady č. 79/1992 Zb. o Zbore vazenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 376a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2623/1993

379
UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 27. januára 1994

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok (tlač 371)

Národná rada Slovenskej republiky
s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 371a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2488/1993

380

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 27. januára 1994

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 216/1991 Zb. o cestovných dokladoch a cestovaní do zahraničia (tlač 339)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 216/1991 Zb. o cestovných dokladoch a cestovaní do zahraničia podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 339a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2568/1993

381

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 27. januára 1994

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o civilnej ochrane obyvateľstva (tlač 346)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o civilnej ochrane obyvateľstva podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 346a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2770/1993

382

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 27. januára 1994

k návrhu na vyslovenie súhlasu so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o spoločných štátnych hraniciach (tlač 385)

Národná rada Slovenskej republiky

podľa Čl. 86 písm. e/ Ústavy Slovenskej republiky

v y s l o v u j e s ú h l a s

so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o spoločných štátnych hraniciach.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 27/1/1993

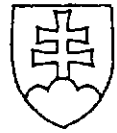

383

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 27. januára 1994

k návrhu na vyslovenie súhlasu so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o režime na slovensko-ukrajinských štátnych hraniciach, spolupráci a vzájomnej pomoci v hraničných otázkach (tlač 386)

Národná rada Slovenskej republiky

podľa Čl. 86 písm. e/ Ústavy Slovenskej republiky

v y s l o v u j e s ú h l a s

so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o režime na slovensko-ukrajinských štátnych hraniciach, spolupráci a vzájomnej pomoci v hraničných otázkach.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2771/1993

384

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 27. januára 1994

k Zmluve medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o režime na slovensko-ukrajinských štátnych hraniciach, spolupráci a vzájomnej pomoci v hraničných otázkach, s ktorou Národná rada Slovenskej republiky vyslovila súhlas

Národná rada Slovenskej republiky
o d p o r ú č a

vláde Slovenskej republiky

1. urýchliť postup prác pri vytváraní nových hraničných priechodov pre medzinárodný a malý pohraničný styk,

2. urýchlene uzatvoriť dohody o spolupráci a súčinnosti orgánov zabezpečujúcich ochranu života, zdravia a majetku občanov Slovenskej republiky a Ukrajiny.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2723/1993

385

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 28. januára 1994

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 428/1990 Zb. o úradnom jazyku v Slovenskej republike a zákon Slovenskej národnej rady č. 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení Slovenskej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 295/1992 Zb. (tlač 374)

Národná rada Slovenskej republiky

n e s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 428/1990 Zb. o úradnom jazyku v Slovenskej republike a zákon Slovenskej národnej rady č. 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení Slovenskej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 295/1992 Zb.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 179/1994

386

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 2. februára 1994

k správe o plnení úloh a aktuálnych cieľoch zahraničnej politiky Slovenskej republiky (tlač 407)

Národná rada Slovenskej republiky

A. b e r i e n a v e d o m i e

správu o plnení úloh a aktuálnych cieľoch zahraničnej politiky Slovenskej republiky;

B. Ž i a d a

vládu Slovenskej republiky

1. utvárať podmienky na naplnenie ratifikačného procesu Európskej dohody,

2. zintenzívniť činnosť v úsilí Slovenskej republiky o naplnenie Partnerstva pre mier s cieľom plnej integrácie do NATO,

3. zefektívniť koordináciu zahranično-politických aktivít subjektov Slovenskej republiky, ktoré vstupujú do medzinárodných vzťahov a vystupujú v tejto oblasti;

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2773/1993

387

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 2. februára 1994

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o štátnych vyznamenaniach (tlač 383)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o štátnych vyznamenaniach podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 383a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2722/1993

388

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 2. februára 1994

k návrhu na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o filmovej koprodukcii (tlač 363)

Národná rada Slovenskej republiky

podľa Čl. 86 písm. e/ Ústavy Slovenskej republiky

v y s l o v u j e s ú h l a s

s návrhom na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o filmovej koprodukcii.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2976/1993

389

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 2. februára 1994

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon č. 424/1991 Zb. o združovaní v politických stranách a v politických hnutiach v znení neskorších predpisov a mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 190/1992 Zb. o príspevku politickým stranám a politickým hnutiam zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 86/1993 Z. z. (tlač 395)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon č. 424/1991 Zb. o združovaní v politických stranách a v politických hnutiach v znení neskorších predpisov a mení a dopĺňa zákon Slovenskej

národnej rady č. 190/1992 Zb. o príspevku politickým stranám a politickým hnutiam zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 86/1993 Z. z. podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 395a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 358/1994

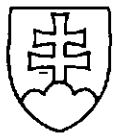

390

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. februára 1994

k vládnemu návrhu ústavného zákona Národnej rady Slovenskej republiky o skrátení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky zvolenej vo voľbách v roku 1992 (tlač 426)

Národná rada Slovenskej republiky

n e s c h v a ľ u j e

vládny návrh ústavného zákona Národnej rady Slovenskej republiky o skrátení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky zvolenej vo voľbách v roku 1992

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 262/1994

391

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 17. februára 1994

k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie ústavného zákona Národnej rady Slovenskej republiky o skrátení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 427)

Národná rada Slovenskej republiky

n e s c h v a ľ u j e

návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie ústavného zákona Národnej rady Slovenskej republiky o skrátení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2510/1994

392

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 17. februára 1994

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov a zákon č. 265/1992 Zb. o zápisoch vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam (tlač 345)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov a zákon č. 265/1992 Zb. o zápisoch vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 345a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 133/1994

393

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 17. februára 1994

k návrhu na pristúpenie Slovenskej republiky k Montrealskému protokolu o látkach poškodzujúcich ozónovú vrstvu a jeho Londýnskemu dodatku (tlač 406)

Národná rada Slovenskej republiky

podľa Čl. 86 písm. e/ Ústavy Slovenskej republiky

v y s l o v u j e s ú h l a s

s návrhom na pristúpenie Slovenskej republiky k Montrealskému protokolu o látkach poškodzujúcich ozónovú vrstvu a jeho Londýnskemu dodatku.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2758/1994

394

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 17. februára 1994

k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o platových pomeroch prokurátorov a právnych čakateľov prokuratúry Slovenskej republiky (tlač 394)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o platových pomeroch prokurátorov a právnych čakateľov prokuratúry podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 394a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 106/1994

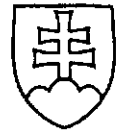

395

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 17. februára 1994

k návrhu na voľbu predsedu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru

Národná rada Slovenskej republiky

A. k o n š t a t u j e , ž e

ani jeden z kandidátov nebol zvolený za predsedu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru;

B. u r č u j e ,

aby sa druhé kolo voľby predsedu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru vykonalo na 27. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 50/1994 - Sekr.

396

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
zo 17. februára 1994

k návrhu Rady Slovenskej televízie na voľbu ústredného riaditeľa Slovenskej televízie

Národná rada Slovenskej republiky

podľa § 11 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 254/1991 Zb. o Slovenskej televízii v znení neskorších predpisov

na návrh Rady Slovenskej televízie

z v o l i l a

Prof. Ing. Ivana S t a d t r u c k e r a , CSc.

za ústredného riaditeľa Slovenskej televízie.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 217/1994

397

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 18. februára 1994

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a zákon SNR č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (tlač 419)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a zákon SNR č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 419a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 363/1994

398

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
z 18. februára 1994

k odstúpeniu z funkcie členov Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie a návrh na voľbu nových členov rady (430)

Národná rada Slovenskej republiky

A. b e r i e n a v e d o m i e ,

že podľa § 5 ods. 1 písm. b/ zákona Slovenskej národnej rady č. 294/1992 Zb. o Rade Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie v znení neskorších predpisov

Fedor B a r t k o a
Ján U l i c k ý

odstúpili z funkcie člena Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie, čím ich členstvo v rade zaniká;

B. z v o l i l a

podľa § 3 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 294/1992 Zb. o Rade Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie v znení neskorších predpisov

Natašu S l á v i k o v ú

za členku Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie;

C. k o n š t a t u j e , ž e

z navrhnutých kandidátov nebol zvolený ďalší člen Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 192/1994

399

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 18. februára 1994

k vládnemu návrhu na člena rady Fondu detí a mládeže (tlač 418)

Národná rada Slovenskej republiky

z v o l i l a

podľa § 8 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 189/1993 Z. z. o Fonde detí a mládeže

za členku rady Fondu detí a mládeže

Adrianu L a c i a k o v ú .

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 131/1994

400

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 18. februára 1994

k rezignácii členov Rady Slovenskej televízie a návrh na voľbu členov Rady Slovenskej televízie (tlač 416)

Národná rada Slovenskej republiky

A. b e r i e n a v e d o m i e ,

že v súlade s čl. 4 ods. 3 Štatútu Rady Slovenskej televízie, schváleného rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky zo 7. apríla 1993 č. 268

1. Július Bárdos sa vzdal členstva v Rade Slovenskej televízie,

2. Dušan Budzák sa vzdal členstva v Rade Slovenskej televízie;

B. k o n š t a t u j e , ž e

ani jeden z navrhnutých kandidátov, za ktorých sa hlasovalo v prvom kole 17. februára 1994 a v druhom kole 18. februára 1994, nebol zvolený za člena Rady Slovenskej televízie.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 106/1994

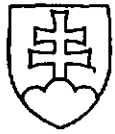

401

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 18. februára 1994

k návrhu uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky, podanému poslancom Jurajom Plesníkom na 26. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky

A. u k l a d á

Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu,
Národohospodárskemu a rozpočtovému výboru Národnej rady Slovenskej republiky a
Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky

predložiť na nasledujúcu schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky stanovisko k časti A návrhu uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky, podanému poslancom Jurajom Plesníkom na 26. schôdzi Národnej rady 18. februára 1994, ako je uvedené v prílohe tohto uznesenia; o tomto návrhu uznesenia bude Národná rada Slovenskej republiky hlasovať na svojej nasledujúcej schôdzi.

B. ž i a d a

generálneho prokurátora Slovenskej republiky

1. na základe podnetu poslanca Juraja Plesníka podľa § 91 zákona SNR č. 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov a podľa Čl. IV. zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 17/1993 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 253/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky vo veciach prevodov majetku štátu na iné osoby a o Fonde národného majetku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov,

p r e s k ú m a ť
zákonnosť postupu vo veci

a/ prevodu vlastníctva majetku podnikov vykonaných podľa § 45 ods. 2 zákona č. 92/1991 Zb. podľa postupu vyplývajúceho z nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 273/1991 Zb. v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 151/1993 Z. z. a podľa splnomocnenia vlády Slovenskej republiky zo 16. februára 1994, ktorým sa splnomocňuje podpredseda vlády Slovenskej republiky a minister financií na schvaľovanie výnimiek podľa § 45 ods. 2 zákona č. 92/1991 Zb.,

b/ rozhodnutia vlády Slovenskej republiky o prevode majetku Novofruct, š. p. Nové Zámky priamym predajom na spoločnosti T. V. Slovakia, s. r. o. Nové Zámky a Maspoma, s. r. o. Zvolen,

c/ rozhodnutia vlády Slovenskej republiky o predaji akcií Mlyn Pohronský Ruskov, a. s. priamym predajom spoločnosti MONI, s. r. o. Levice.

2. **p r e v e r i ť**

a/ pôvod peňazí použitých na privatizáciu v prvej a druhej vlne,

b/ v obchodnom registri účasť vládnych a ústavných činiteľov v spoločnostiach s ručením obmedzeným a v akciových spoločnostiach,

c/ postup transformácie štátnych podnikov na akciové spoločnosti a zaobchádzanie s majetkom štátnych podnikov *pred transformáciou*.

C. u k l a d á

Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu

1. preveriť rozhodnutia vlády Slovenskej republiky prijaté v súvislosti so schvaľovaním privatizačných projektov, schválených vládou Slovenskej republiky 15. a 16. februára 1994 a o výsledku informovať Národnú radu Slovenskej republiky na jej najbližšej schôdzi,

2. preveriť všetky privatizačné projekty schválené vládou Slovenskej republiky od roku 1991 do júna 1992, najmä posledných 220 projektov; osobitne sa zamerať na tie projekty, ktoré boli schválené touto vládou v máji a júni 1992 s dôrazom na 57 projektov, schválených na jej poslednej schôdzi.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Milan L e t k o v. r.
Zsolt K o m l ó s y v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Príloha k uzneseniu NR SR
č. 401 z 18. februára 1994

N á v r h
U z n e s e n i e
Národnej rady Slovenskej republiky

podaný poslancom Národnej rady Slovenskej republiky Jurajom Plesníkom na 26. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky (časť A návrhu)

Národná rada Slovenskej republiky

z r u š u j e

podľa § 87 ods. 3 zákona SNR č. 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov

1. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 273/1991 Zb. o výnimkách z § 45 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 430/1992 Zb., nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 144/1993 Z. z. a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 151/1993 Z. z.,

2. splnomocnenie vlády Slovenskej republiky zo 16. februára 1994 pre podpredsedu vlády Slovenskej republiky a ministra financií Júliusa Tótha schvaľovať výnimky z § 45 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb.,

3. uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 125 z 15. februára 1994, ktorým sa schvaľuje prevod majetku Novofruct, š. p. Nové Zámky priamym predajom na spoločnosti T. V. Slovakia, s. r. o. Nové Zámky a Maspoma, s. r. o. Zvolen.

O B S A H

26. januára 1994

	str.
Otvorenie a procedurálne otázky	1
Návrh programu schôdze	2
Poslanec F. M i k l o š k o	2
Poslankyňa E. B a r t o š o v á	3
Poslanec P. H r u š o v s k ý	4
Poslankyňa M. A i b e k o v á	5
Poslanec M. F t á č n i k	6
Poslanec P. L a u k o	7
Poslankyňa M. A i b e k o v á	7
Poslanec Á. D u k a - Z ó l y o m i	8
Poslanec I. C h a m u l a	9
Poslanec P. J a k u b í k	10
Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR O. K e l t o š o v á	11
Hlasovanie o návrhoch na zmenu a doplnenie programu	12
Hlasovanie o návrhu programu	17
Poslankyňa O. M a r h u l í k o v á	17
1. Informácia predsedu vlády SR o účasti členov vlády v oficiálnej delegácii prezidenta Slovenskej republiky na návšteve v Poľskej republike	20
Predseda vlády SR V. M e č i a r	21
Poslanec F. M i k l o š k o	30
Predseda vlády SR V. M e č i a r	31
Podpredseda NR SR Ľ. Č e r n á k	32
Podpredseda NR SR A. M. H ú s k a	33
Podpredseda vlády SR J. P r o k e š	33

Poslanec A. H r n k o 34
Poslanec M. K ň a ž k o 35
Predseda vlády SR V. M e č i a r 35
Poslanec M. K ň a ž k o 36
Poslanec P. K a n i s 37

2. Správa o kontrole plnenia úloh uznesení vlády SR prijatých na zabezpečenie uznesení NR SR 38

Podpredseda vlády SR S. K o z l í k 38

R o z p r a v a

Poslanec J. P l e s n í k 41
Poslanec M. T a h y 44
Poslanec J. K o š n á r 46
Poslanec M. F t á č n i k 50
Poslankyňa E. B a r t o š o v á 58
Poslanec P. J a k u b í k 59
Poslanec P. K o n c o š 61
Poslanec V. M i š k o v s k ý 63

Hlasovanie o návrhu poslancov na uznesenie 64
Hlasovanie o návrhu uznesenia k správe 72

3. Vládny návrh zákona NR SR o ochrane hospodárskej súťaže 72

Podpredseda vlády SR S. K o z l í k 73
Spoločný spravodajca výborov NR SR
poslanec J. M i c h e l k o 76

R o z p r a v a

Poslanec J. M i c h e l k o 78
Podpredseda NR SR Ľ. Č e r n á k 82

Poslanec J. K o š n á r 83
Poslanec M. T a h y 87
Podpredseda vlády SR S. K o z l í k 90

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 92
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 102

4. Vládny návrh zákona NR SR o úprave dôchodkov priznaných v roku 1994 103

Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR
O. K e l t o š o v á 104
Spoločná spravodajkyňa výborov NR SR
M. A i b e k o v á 105

R o z p r a v a

Poslankyňa M. A i b e k o v á 107
Poslanec J. B r o c k a 108
Poslankyňa E. B a u e r o v á 110
Poslankyňa E. B a r t o š o v á 113
Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR
O. K e l t o š o v á 114
Poslanec J. B r o c k a 118
Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR
O. K e l t o š o v á 119
Poslankyňa E. B a u e r o v á 119
Poslankyňa E. B a r t o š o v á 120
Poslanec M. T a h y 121

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 121
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 127
Hlasovanie o návrhu uznesenia 129

5. Vládny návrh na personálnu zmenu v Zbore zástupcov Národnej poisťovne 130

Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR
O. K e l t o š o v á 130
Stanovisko výboru k vládnemu návrhu -
poslankyňa M. A i b e k o v á 131

Hlasovanie o návrhu na voľbu 131

6. Návrh skupiny poslancov NR SR na vydanie zákona NR SR, ktorým sa dopĺňa zákon o sociálnom zabezpečení 132

Poslanec L. K v a s n i č k a 132
Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR
O. K e l t o š o v á 136
Spoločný spravodajca výborov NR SR
poslanec J. F i l a k o v s k ý 137

R o z p r a v a

Podpredseda NR SR A. M. H ú s k a 139
Poslanec P. J a k u b í k 139

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích
návrhoch k návrhu zákona 141
Hlasovanie o návrhu zákona 142
Hlasovanie o návrhu uznesenia 145

7. Vládny návrh zákona NR SR o Štátnom podpornom fonde pôdohospodárstva a potravinárstva 145

Minister pôdohospodárstva SR
P. B a c o 146

Spoločný spravodajca výborov NR SR
poslanec J. V a r j ú 149

R o z p r a v a

Poslanec J. V a r j ú 151
Poslanec J. K r i v č í k 151
Poslanec I. K o r b e l a 153

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích
návrhoch k vládnemu návrhu zákona 155
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 158

27. januára 1994

8. Vládny návrh zákona NR SR, ktorým sa mení
zákon číslo 172/1990 Zb. o vysokých školách 160

Minister obrany SR I. A n d r e j č á k 160
Spoločná spravodajkyňa výborov NR SR
poslankyňa M. G b ú r o v á 162

R o z p r a v a

Poslanec J. S l o t a 164
Poslanec M. F t á č n i k 165
Poslanec E. B á r á n y 167
Minister obrany SR I. A n d r e j č á k 170
Poslankyňa M. G b ú r o v á 173

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích
návrhoch k vládnemu návrhu zákona 175
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 176

9. Vládny návrh zákona NR SR, ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok 177

Ministerka spravodlivosti SR K. T ó t h o v á 177
Spoločný spravodajca výborov NR SR
poslanec S. Š á r o s s y 182

R o z p r a v a

Poslankyňa E. B a r t o š o v á 185
Ministerka spravodlivosti SR K. T ó t h o v á 191
Poslankyňa A. K o r d u l i a k o v á 195
Poslanec F. G a u l i e d e r 198
Poslanec Š. D a ň o 200
Poslanec P. H r u š o v s k ý 201
Ministerka spravodlivosti SR K. T ó t h o v á 203

Hlasovanie o prerušení prerokúvania vládneho návrhu zákona 208

10. Vládny návrh zákona NR SR, ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR číslo 79/1992 Zb. o Zbore väzenskej a justičnej stráže SR v znení neskorších predpisov 208

Ministerka spravodlivosti SR K. T ó t h o v á 209
Spoločná spravodajkyňa výborov NR SR
poslankyňa A. K o r d u l i a k o v á 211

R o z p r a v a

Poslankyňa A. K o r d u l i a k o v á 212
Poslankyňa E. B a r t o š o v á 213
Ministerka spravodlivosti SR K. T ó t h o v á 214
Poslanec A. N e u w i r t h 216

Ministerka spravodlivosti SR K. T ó t h o v á 216
Poslanec I. K o r b e l a 217

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 218
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 222

Pokračovanie prerokúvania novely zákona o Občianskom súdnom poriadku 224

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 224
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 239

11. Vládny návrh zákona NR SR, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 216/1991 Zb. o cestovných dokladoch a cestovaní do zahraničia 240

Minister vnútra SR J. T u c h y ň a 240
Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec J. F r e n a 243

R o z p r a v a

Poslanec R. G o č 245

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 246
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 250

12. Vládny návrh zákona NR SR o civilnej ochrane obyvateľstva 250

Minister vnútra SR J. T u c h y ň a 251
Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec V. M i k u l k a 254

R o z p r a v a

Poslanec ... D u k a - Z ó l y o m i 256
Minister vnútra SR J. T u c h y ň a 259

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 260
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 263

13. Návrh na vyslovenie súhlasu so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o spoločných štátnych hraniciach 264

Minister vnútra SR J. T u c h y ň a 264
Správa o výsledku prerokovania návrhu vo výboroch NR SR - poslanec P. B o g d a n 266

Hlasovanie o návrhu uznesenia 268

14. Návrh na vyslovenie súhlasu so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o režime na slovensko-ukrajinských štátnych hraniciach, spolupráci a vzájomnej pomoci v hraničných otázkach 268

Minister vnútra SR J. T u c h y ň a 269
Správa o výsledku prerokovania návrhu vo výboroch NR SR - poslanec J. F r e n a 270

R o z p r a v a

Poslanec J. F r e n a 272
Poslanec L. K o t e l e s 276
Minister vnútra SR J. T u c h y ň a 277

Poslanec P. L a u k o 278
Minister vnútra SR J. T u c h y ň a 279

Hlasovanie o vyslovení súhlasu s návrhom uvy 280
Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích
návrhoch k návrhu uznesenia 281
Hlasovanie o návrhu uznesenia 285

15. Vládny návrh zákona NR SR, ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR číslo 428/1990 Zb. o úradnom jazyku v Slovenskej republike a zákon SNR číslo 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení Slovenskej republiky v znení zákona SNR číslo 295/1992 Zb. 286

Minister vnútra SR J. T u c h y ň a 286
Spoločný spravodajca výborov NR SR
poslanec J. H a n á k 288

28. januára 1994

R o z p r a v a 295

Poslanec J. H a n á k 296
Poslanec J. P i v o l u s k a 297
Poslanec E. R ó z s a 299
Poslanec R. G o č 303
Poslanec A. H r n k o 303
Poslanec L. P i t t n e r 307
Poslanec J. F e k e t e 308
Poslankyňa E. B a u e r o v á 312
Poslanec M. G a n d i 313
Poslanec F. G a u l i e d e r 316
Poslanec M. F t á č n i k 317
Poslanec T. C a b a j 318

Poslanec P. Csáky 319
Poslanec L. Pittner 320
Poslanec M. Gandi 321
Poslanec K. Dubjel 321
Poslanec Á. Duka-Zólyomi 324
Poslanec J. Slota 325
Poslanec J. Ďurana 325
Poslanec P. Bogdan 326
Poslanec J. Zselenák 326
Poslanec A. Neuwirth 328
Poslanec P. Bogdan 330
Poslanec I. Chamula 334
Poslanec I. Gazdík 335
Poslanec J. Zselenák 337
Minister vnútra SR J. Tuchyňa 339
Poslanec I. Móri 340
Poslanec Á. Duka-Zólyomi 343
Poslanec I. Móri 343
Poslanec L. Pittner 344
Poslanec I. Chamula 345
Poslanec L. Koteles 347
Poslanec M. Hudina 348
Poslanec J. Zselenák 349
Poslanec I. Chamula 349
Poslankyňa M. Gbúrová 350
Poslanec P. Csáky 352
Poslanec A. Zoričák 353
Poslanec E. Rózsa 353
Minister dopravy, spojov a verejných prác SR
R. Hofbauer 354
Poslanec Á. Duka-Zólyomi 361
Minister dopravy, spojov a verejných prác SR
R. Hofbauer 361
Poslanec P. Bogdan 362
Poslanec M. Sečánsky 362
Poslanec P. Csáky 366

Poslanec J. Ďurana 367
Poslanec F. Gaulieder 368
Poslanec E. Bárány 368
Minister vnútra SR J. Tuchyňa 370

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 375
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 400

16. Vládny návrh zákona NR SR o štátnych vyznamenaniach 400

Minister kultúry SR D. Slobodník 401
Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec L. Kvasnička 402

Rozprava

Poslanec L. Kvasnička 404
Poslanec L. Ballek 406
Poslanec J. Fekete 411
Poslanec F. Mikloško 412
Poslanec A. Zoričák 415
Poslanec E. Bárány 415
Minister kultúry SR D. Slobodník 417
Poslanec I. Chamula 417
Poslanec I. Nudec 418
Poslanec L. Ballek 420
Poslanec F. Mikloško 421
Poslanec J. Čarnogurský 421
Poslanec L. Ballek 421
Poslanec J. Hraško 423
Poslanec R. Žingor 425
Poslanec A. Neuwirth 425
Poslanec I. Móri 426
Poslanec L. Pittner 427

Poslanec L. B a l l e k 428
Poslanec I. M ó r i 429
Poslanec M. S e č á n s k y 433
Poslanec E. B á r á n y 435
Minister kultúry SR D. S l o b o d n í k 436
Podpredseda NR SR P. W e i s s 439
Poslanec J. H r a š k o 439
Minister kultúry SR D. S l o b o d n í k 440
Poslankyňa G. R o t h m a y e r o v á 441
Poslanec J. S l o t a 441
Poslanec L. K l i m a n 442
Minister kultúry SR D. S l o b o d n í k 442
Poslanec M. K ň a ž k o 443
Poslanec F. M i k l o š k o 444
Poslanec E. B á r á n y 445
Poslanec L. K v a s n i č k a 446

Hlasovanie o prerušení rokovania schôdze 446

2. februára 1994

17. Správa o plnení úloh a aktuálnych cieľoch zahraničnej politiky Slovenskej republiky 447

Minister zahraničných vecí SR
J. M o r a v č í k 447
Poslanec I. L a l u h a - informácia o výsledku prerokovania správy vo výboroch NR SR 459

R o z p r a v a

Poslanec A. H r n k o 465
Podpredseda vlády SR J. P r o k e š 471
Poslanec J. Č a r n o g u r s k ý 472
Poslanec Á. D u k a - Z ó l y o m i 477

Poslanec I. C h a m u l a 481
Poslanec L. P o l k a 482
Poslanec P. L a u k o 485
Podpredseda vlády SR J. P r o k e š 491
Poslanec M. K ň a ž k o 492
Poslankyňa G. K a l í s k á 497
Poslanec Ľ. F o g a š 500
Podpredseda NR SR P. W e i s s 505
Poslanec M. V a j d a 514
Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č 519
Minister zahraničných vecí SR
J. M o r a v č í k 521

Hlasovanie o návrhu uznesenia 526

Pokračovanie v prerokúvaní vládneho návrhu
zákona o štátnych vyznamenaniach 528

Poslanec M. F t á č n i k 528
Minister kultúry SR D. S l o b o d n í k 529

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích
návrhoch k vládnemu návrhu zákona 530
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 553

18. Návrh na pristúpenie Slovenskej republiky
k Európskemu dohovoru o filmovej koprodukcii 554

Minister kultúry SR D. S l o b o d n í k 554
Poslanec Š. K v i e t i k - správa o prero-
kovaní návrhu vo výboroch NR SR 556

Hlasovanie o návrhu uznesenia 557

19. Vládny návrh zákona NR SR, ktorým sa mení zákon číslo 424/1991 Zb. o združovaní v politických stranách a v politických hnutiach v znení neskorších predpisov a mení a dopĺňa zákon SNR číslo 190/1992 Zb. o príspevku politickým stranám a politickým hnutiam zo štátneho rozpočtu SR v znení zákona NR SR číslo 86/1993 Z. z. 558

Podpredseda vlády a minister financií SR
J. T ó t h 559
Spoločná spravodajkyňa výborov NR SR
poslankyňa B. G u l d a n o v á 560

R o z p r a v a

Poslankyňa B. G u l d a n o v á 561
Poslanec J. B r o c k a 563
Podpredseda vlády a minister financií SR
J. T ó t h 564
Poslanec J. B r o c k a 565
Podpredseda vlády a minister financií SR
J. T ó t h 565
Poslanec Ľ. F o g a š 566
Poslankyňa B. G u l d a n o v á 567

Hlasovanie o pozmeňovacom návrhu k vládnemu návrhu zákona 568
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 568

Poslanec T. K u z b e r t 569
Poslanec A. H r n k o 569
Poslankyňa E. B a r t o š o v á 570
Poslanec R. F i c o 570
Podpredseda NR SR Ľ. Č e r n á k 571

3. februára 1994

Hlasovanie o návrhu poslanca T. Kuzberta	573
Poslanec T. C a b a j	574
Poslanec M. K ó ň a	574
Poslanec F. M i k l o š k o	575
Poslanec J. Č a r n o g u r s k ý	576
Poslanec T. C a b a j	578
Hlasovanie o návrhu poslanca Cabaja	578
Predseda vlády SR V. M e č i a r	579
Poslanec M. F t á č n i k	580
Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č	581
Poslanec J. Č a r n o g u r s k ý	581
Predseda vlády SR V. M e č i a r	582
Poslankyňa E. B a r t o š o v á	582
Poslanec M. D z u r i n d a	582
Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č	583
Poslanec T. C a b a j	584
Poslanec A. H r n k o	585
Poslanec I. G a z d í k	586
Poslanec J. Č a r n o g u r s k ý	587
Podpredseda NR SR P. W e i s s	588
Poslanec M. J a n i č i n a	590
Poslanec M. K ň a ž k o	591
Poslanec M. F t á č n i k	592
Poslanec P. C s á k y	593
Poslanec F. M i k l o š k o	594

4. februára 1994

Poslanec M. F t á č n i k	599
Poslanec L. P i t t n e r	600
Poslanec F. M i k l o š k o	601
Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č	602
Poslanec F. M i k l o š k o	602

Podpredseda NR SR Ľ. Č e r n á k 603
Poslanec M. F t á č n i k 605
Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č 605
Poslanec F. M i k l o š k o 606
Poslanec J. Č a r n o g u r s k ý 607
Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č 607
Poslanec P. J a k u b í k 608
Poslanec A. N e u w i r t h 609
Poslanec J. F i g e ľ 609
Poslanec F. M i k l o š k o 610
Poslanec Á. D u k a - Z ó l y o m i 610

16. februára 1994

Poslanec T. C a b a j 612
Poslanec M. F t á č n i k 613
Poslanec F. G a u l i e d e r 614

Hlasovanie o pozmeňovacích návrhoch k programu schôdze 615

20. Vládny návrh ústavného zákona NR SR o skrátení volebného obdobia NR SR zvolenej vo voľbách 1992 617

Ministerka spravodlivosti SR K. T ó t h o v á 617
Spoločný spravodajca výborov NR SR
poslanec M. S e č á n s k y 619

R o z p r a v a

Poslanec M. S e č á n s k y 621
Poslanec H. K o č t ú c h 622
Poslanec M. D z u r i n d a 623
Poslanec I. Ľ u p t á k 623
Poslanec P. B r ň á k 624

Poslanec F. M i k l o š k o 625
Poslanec Ľ. F o g a š 626
Poslanec J. S l o t a 627
Poslanec Š. D a ň o 628
Predseda vlády SR V. M e č i a r 629
Podpredseda NR SR P. W e i s s 632
Poslanec J. S l o t a 637
Podpredseda vlády SR J. P r o k e š 638
Poslanec J. T a r č á k 639
Poslanec A. Z o r i č á k 641
Poslanec F. M i k l o š k o 641
Poslanec I. Ľ u p t á k 643
Poslanec A. Z o r i č á k 646
Poslanec H. K o č t ú c h 647
Poslanec M. D z u r i n d a 648
Poslanec I. H u d e c 649

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 651
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 657

Poslanec M. F t á č n i k 658

21. Vládny návrh zákona NR SR, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov a zákon číslo 265/1992 Zb. o zápisoch vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam 659

Podpredseda vlády SR S. K o z l í k 659
Spoločný spravodajca výborov NR SR
poslanec J. M i c h e l k o 664

R o z p r a v a

Poslanec J. M i c h e l k o 670
Poslanec M. J a n i č i n a 674
Poslanec J. P l e s n í k 677
Poslanec Š. H a r n a 694
Poslanec Zs. K o m l ó s y 698
Poslanec I. P r i b u l a 704
Poslanec M. D z u r i n d a 706
Poslanec J. Ľ u p t á k 713
Poslanec A. D u d á š 715
Poslanec P. J a k u b í k 717
Poslanec J. P l e s n í k 719
Hlasovanie o návrhu poslanca J. Plesníka 720

17. februára 1994

22. Návrh skupiny poslancov NR SR na vydanie ústavného zákona NR SR o skrátení volebného obdobia NR SR 721

Poslanec R. F i c o 721
Spoločný spravodajca výborov NR SR
poslanec Ľ. F o g a š 724

R o z p r a v a

Poslanec J. S l o t a 726
Poslanec P. B r ň á k 726
Poslanec A. H r n k o 727
Poslanec P. B r ň á k 727
Poslanec M. F t á č n i k 728
Podpredseda NR SR A. M. H ú s k a 731
Minister kultúry SR D. S l o b o d n í k 732
Poslanec V. B a j a n 734

Poslankyňa G. R o t h m a y e r o v á 734
Poslanec M. F t á č n i k 735
Minister kultúry SR D. S l o b o d n í k 735
Poslanec I. G a z d í k 736
Poslanec A. H r n k o 737
Poslankyňa G. R o t h m a y e r o v á 738
Poslanec I. Ľ u p t á k 738
Poslanec T. C i n g e l 738
Podpredseda NR SR Ľ. Č e r n á k 739
Podpredseda vlády SR S. K o z l í k 743
Minister životného prostredia SR J. Z l o c h a 745
Podpredseda NR SR Ľ. Č e r n á k 747
Poslanec M. D z u r i n d a 747
Poslanec J. F e k e t e 748
Poslanec T. K u z b e r t 749
Poslanec V. M i š k o v s k ý 749
Podpredseda NR SR Ľ. Č e r n á k 750
Poslanec M. K ň a ž k o 751
Poslanec T. K u z b e r t 752
Poslanec P. K o n c o š 753
Poslanec E. R ó z s a 753
Podpredseda NR SR P. W e i s s 754
Podpredseda vlády SR S. K o z l í k 755
Poslanec J. M i c h e l k o 756
Poslanec P. J a k u b í k 757
Poslanec J. P l e s n í k 758
Poslanec J. Č a r n o g u r s k ý 759
Poslanec J. Ľ u p t á k 760
Poslanec I. Ľ u p t á k 761
Poslanec B. K a č m á r 761
Poslankyňa M. G b ú r o v á 762
Poslanec R. F i c o 764
Poslanec T. C a b a j 765
Poslanec J. R e a 766
Poslanec Ľ. F o g a š 767

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k návrhu zákona 768
Hlasovanie o návrhu zákona 778

Pokračovanie v prerokúvaní vládneho návrhu novely zákona číslo 92/1991 Zb. 779

Poslanec M. J a n i č i n a 779

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 780
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 802

23. Návrh na pristúpenie Slovenskej republiky k Montrealskému protokolu o látkach poškodzujúcich ozónovú vrstvu a jeho Londýnskemu dodatku 802

Minister životného prostredia SR J. Z l o c h a 803
Poslankyňa M. V r á b Ľ o v á - správa o prerokovaní návrhu vo výboroch NR SR 806
Poslankyňa G. K a l i s k á 807
Minister životného prostredia SR J. Z l o c h a 807

Hlasovanie o návrhu uznesenia 810

24. Návrh skupiny poslancov NR SR na vydanie zákona NR SR o platových pomeroch prokurátorov a právnych čakateľov prokuratúry Slovenskej republiky 810

Poslanec P. H r u š o v s k ý 811
Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec Š. K u r i š č á k 813

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k návrhu zákona 815

Hlasovanie o návrhu zákona 816

Poslanec I. C h a m u l a 817

25. Správa Komisie Národnej rady Slovenskej republiky pre riešenie otázok Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros za rok 1993 818

Poslanec J. H r a š k o 819
Minister životného prostredia SR J. Z l o c h a 822
Poslanec J. H r a š k o 825

26. Návrh na voľbu predsedu Výboru NR SR pre vzdelanie, vedu a kultúru 825

Poslanec I. M ó r i 826
Poslankyňa B. G u l d a n o v á - oznámenie výsledku tajnej voľby 828
Poslanec M. F t á č n i k 829

27. Návrh Rady Slovenskej televízie na voľbu ústredného riaditeľa Slovenskej televízie 830

Poslankyňa E. R u s n á k o v á 830
Poslankyňa G. R o t h m a y e r o v á 832

Hlasovanie o voľbe ústredného riaditeľa Slovenskej televízie 834

28. Rezignácia členov Rady Slovenskej televízie Júliusa Bárdoša a Dušana Budzáka a návrh na voľbu členov Rady Slovenskej televízie 835

Poslankyňa Ľ. M u š k o v á 835
Poslanec J. Č a r n o g u r s k ý 836
Hlasovanie o návrhu poslankyne Ľ. Mušákovej 837

18. februára 1994

Poslankyňa B. G u l d a n o v á - oznámenie výsledku tajnej voľby členov Rady Slovenskej televízie 840

29. Vládny návrh zákona NR SR, ktorým sa mení zákon číslo 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a zákon číslo 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov 842

Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR O. K e l t o š o v á 842
Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec P. J a k u b í k 844

R o z p r a v a

Poslanec J. B r o c k a 846
Poslanec E. B á r á n y 849
Poslanec A. N e u w i r t h 850
Poslanec P. J a k u b í k 852
Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR O. K e l t o š o v á 853
Poslanec J. B r o c k a 855

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 856
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 859

30. Odstúpenie z funkcie členov Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie a návrh na voľbu nových členov rady 860

Poslankyňa Ľ. M u š k o v á 860
Hlasovanie o návrhu uznesenia 862

31. Vládny návrh na člena Rady Fondu detí a mládeže 863

Minister školstva a vedy SR J. P a š k a 864
Poslankyňa J. S u d e k o v á 865
Poslankyňa B. G u l d a n o v á 866
Poslankyňa B. G u l d a n o v á - oznámenie výsledkov tajných volieb členov Rady SR pre rozhlasové a televízne vysielanie, druhého kola volieb členov Rady Slovenskej televízie a voľby člena Rady Fondu detí a mládeže 869

32. Interpelácie a otázky poslancov 871

Poslanec J. P l e s n í k - návrh uznesenia 871
Poslanec M. D z u r i n d a 878
Poslanec V. V i c e n 879
Poslanec P. K o n c o š 880
Poslanec M. V a j d a 881
Podpredseda NR SR Ľ. Č e r n á k 882
Poslanec M. F t á č n i k 883
Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č 883
Podpredseda vlády a minister financií SR J. T ó t h 884
Poslanec J. P l e s n í k 884
Poslanec M. D z u r i n d a 885
Poslanec F. M i k l o š k o 887
Poslanec V. V i c e n 887
Poslanec I. H u d e c 887
Podpredseda vlády a minister financií SR J. T ó t h 888
Poslanec M. D z u r i n d a 889
Poslanec I. Ľ u p t á k 890

Poslanec H. K o č t ú c h 890
Poslanec T. K u z b e r t 891
Poslanec J. P l e s n í k 892
Poslanec V. V i c e n 893
Poslanec M. V a j d a 894
Poslanec J. P l e s n í k 894
Minister hospodárstva SR J. D u c k ý 895
Podpredseda NR SR Ľ. Č e r n á k 899
Minister hospodárstva SR J. D u c k ý 900
Poslanec M. D z u r i n d a 900
Minister hospodárstva SR J. D u c k ý 901
Poslanec M. M i č e k 902
Poslanec F. M i k l o š k o 902
Poslanec P. H r u š o v s k ý 903
Poslanec F. M i k l o š k o 904
Poslanec M. S e č á n s k y 905
Poslanec E. B á r á n y 905
Poslanec J. K r i v č í k 906
Poslanec T. K u z b e r t 906
Poslanec J. P l e s n í k 907
Poslanec V. B a j a n 908
Hlasovanie o návrhu poslanca P. Hrušovského 909
Poslanec T. K u z b e r t 910
Poslanec J. P l e s n í k 910
Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č 911
Poslanec J. P l e s n í k 911
Podpredseda NR SR Ľ. Č e r n á k 912
Podpredseda NR SR A. M. H ú s k a 912
Poslanec M. D z u r i n d a 913
Poslanec A. M a t e j k a 914
Poslanec J. P l e s n í k 915
Minister hospodárstva SR J. D u c k ý 916
Poslanec M. T a h y 917
Minister hospodárstva SR J. D u c k ý 917
Ministerka spravodlivosti SR K. T ó t h o v á 918
Poslanec Ľ. F o g a š 918

Poslanec I. Ľ u p t á k 920
Poslanec L. K l i m a n 921
Poslanec F. M i k l o š k o 922
Poslanec L. K l i m a n 925
Poslanec S. Š á r o s s y 928
Poslanec V. B a j a n 929
Poslanec M. K ň a ž k o 931
Poslanec J. B r o c k a 932
Hlasovanie o návrhu poslanca V. Bajana 932
Poslanec J. J a k u š 933
Poslanec I. C h a m u l a 936
Poslanec J. J a k u š 937
Minister školstva a vedy SR J. P a š k a 938
Poslankyňa G. Ť a v o d o v á 939
Poslanec B. C h m e l í k 939
Poslanec J. Š e b o 942
Poslanec P. H o m o l a 946
Poslanec J. K r i v č í k 949
Poslanec J. H a n k e r 949
Poslanec J. P o l a č k o 950
Poslanec P. B a r t a 952
Poslanec I. P r i b u l a 952
Poslanec I. C h a m u l a 956
Poslanec J. M a s a r i k 957
Poslanec J. Č a r n o g u r s k ý 962
Poslankyňa O. M a r h u l í k o v á 966
Poslanec I. H u d e c 967
Poslanec J. Č a r n o g u r s k ý 968
Poslanec P. H r u š o v s k ý 968
Podpredseda NR SR P. W e i s s - navrh uznesenia Národnej rady 969
Poslanec P. B r ň á k 970
Poslanec J. P l e s n í k 971
Poslanec A. M a t e j k a 972
Poslanec M. D z u r i n d a 972
Hlasovanie o návrhu poslanca A. Matejku 973

Poslanec Ľ. F o g a š 974
Hlasovanie o návrhoch poslancov M. Dzurindu a I. Hudeca 978
Hlasovanie o návrhu uznesenia, ktoré navrhol poslanec J. Plesník 978
Hlasovanie o bode B uznesenia, ktorý navrhol poslanec Ľ. Fogaš 981
Poslanec E. B á r á n y 981
Poslanec A. H r n k o 983

Hlasovanie o návrhu na ukončenie 26. schôdze 984

Skončenie rokovania 26. schôdze NR SR 984

Uznesenia prijaté na 26. schôdzi NR SR